

جگره او سوله

دويم ټوك

ليف نيكولا يويچ تولستوى
ژباړن:
دوكتور لطيف بهاند

مسكو
۲۰۱۲

Ketabton.com

۷۰۳

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم:	جگړه او سوله
ليکوال:	ليف نیکولایوویچ تولستوی
ژباړن:	دوکتور لطيف بهاند
ټوک:	دویم
طرحه او ډیزاین:	سپین سهار
خپرندوی او مالي لگښت:	د میدان وردگو ولایت والي
محمد حلیم فدایي	
چاپشمېر:	۱۰۰۰ ټوکه
چاپکال:	۱۳۹۱ ل/ ۲۰۱۲ ز
د خپرونو لړ:	(۳۸)

لومړۍ برخه

د ۱۸۰۶ کال پیل و چې نیکولای رستوف، په رخصتیو کې کورته راستون شو. دینیسوف چې د ورونژ د بنار او سپدونکی و، هم خپل کورته روان و، مگر رستوف هغه په دې قانع کړ چې، له ده سره څو ورځې په مسکو کې مېلمه او ددوی په کور کې پاتې شي. مسکو ته لا دوه تم ځایه پاتې و چې، دینیسوف له خپل یو ملگري سره مخامخ شو او له هغه سره یې درې بوتله شراب وڅښل.

سره له هغه چې مسکو ته نږدې کېدل او دلارې د لوړې ژورې سره بیا به هم هغه د سورتمه پر پوست چې پر څوکی پرته و، وېده او له خوبه نه راوښېده.

رستوف، چې څومره مسکو ته نږدې کېده، په هماغه اندازه یې نا آرامي لاپسي زیاتېده.

وروسته له هغه چې هغوی د رخصتی پانې د بنار په دروازو کې ثبت کړي، رستوف له ځان سره وویل:

- هېڅ نه رسېږو! دا ولې داسې وخت په ځنډ تېرېږي؟ دا څه اوږدې لارې دي، دا دوکانونه او غرفې، دا د څراغونو بې ډوله ستنې او دا کږې وړې کراچۍ!

هغه همدا سې مخې ته زور واوه، گواکې په دې توگه یې غوښتل چې د گادۍ تگ لاپسي چټک کړي، هغه ویل:

- دینسوفه راوړسېدو! هه! وېده یی!

جگړه او سوله

او دینیسوف ځواب نه ورکاوه.

- او هو! دا دي، دا دي دهغې گرځني گونښه چې زاخار به هلته خپله کراچي دروله، او دادی خپله زاخار، هماغه زاخار او هماغه آس! دا هم هغه دوکانگوتی چې پتیرې به مو ترې اخیستې! نوڅه وخت؟ څه وخت به ورسېږو؟

گاډیوان وپوښتل:

- کورمو کوم یو دی؟

- هغه دی، ایله په ایله، هغه لوی کور، نه وینی، که څنگه؟ هغه لوی، هماغه زموږ کور دی، څنگه ته زموږ کور نه پېژنئ؟ دینیسوف! او دینیسوفه! پاڅه، پاڅه چې راوړسېدو!

دینیسوف، سر را هسک، غاړې یې خلاصې، خو هېڅ یې ونه ویل. دینیسوف، د گاډیوان څنگ ته ناست، چوپر ته مخ ورواړاوه او وې ویل:

- دیمتری! گوره! دا زموږ دکور څراغونه، نه دي؟

- رښتیا هم، هماغه دي، دپلارجان دکوتې څراغ دې هم لگېږي.

- څه فکر کوئ؟، چې لا وېده شوي نه دي، وینس دي کنه؟

هغه چې، پر خپلو نړیو او تاندو بریتونو منگولې تېرولې، وویل:

- گوره، زما هغه واسکت دې له یاده ونه وزي، ژر کوه، هغه راکړه.

بیا یې پر گاډیوان ورچیغه کړه:

- تاته وایم، خوځېږه، ژر، ژر ځه!

بیا یې پر دینیسوف چې له خوبه لېونی و او سر یې نه شو هسکو

لی، غږ وکړ:

- پاڅېږه! او وینېږه! واسکا!

دهغوی دکور تردهلیزه پورې درې نور کورونه پاتې وو، هغه

جگړه او سوله

گاډيوان ته وويل:

- ژر کوه! که ژر لاړې درې روبله انعام لرې، تلوار کوه!
هغه ته داسې برېښېده چې، آسونه نه خوځېږي او ځای پر ځای ولاړ دي، خو په پای کې گاډۍ ددوی د کور د دهليز بڼې خواته ورتاو شوه او رستوف، خپل سرپورې، په خپلو سترگو، ده ته آشنا د بام د څنډې لوبدلې برخه ولیدله، خپل دهليز او د کور پلو ته نرۍ اوږده لاره گاډۍ لا درېدلې نه وه، چې ده ترې گام او د کور د دهليز خواته یې هی کړل پرته له هغه چې چاته یې پام شي، همداسې روان و، د کور ودانۍ، هماغه شان په چوپیتیا کې ډوبه وه او ددې څرگندونه یې کوله چې، د چا په تگ راتگ چور خبره نه ده. کورته په تلونکې نرۍ لاره کې هېڅوک نه لیدل کېدل. دهغه په زړه کې تېره شوه:

- پاکه پروردگار! انشاء الله، خیر خیریت به وي؟ په رېږدونکي او نارامه زړه، یوه شېبه ځای پر ځای ودرېد، خو سمدلاسه یې منډه کړه، کورته نرۍ لاره یې ووهله او ده ته پر آشنا زینو وروخوت. دروازې ته ودرېد، د دروازې هماغه آشنا لاستی او هماغه آشنا قفل چې گرافیني به تل دهغه له ککړوالي نه گیله لرله قفل هماغه شان په اسانۍ خلاصېده. په دالان کې د غورو ډیوه لگېدله.

زاړه چوپړ میخائیل، پر صندوق وېده و، پراکافي، هماغه زورور، چوپړ چې په یوازې ځان به یې گاډۍ په منگولو کې اوچتوله، په یوه کنج کې یوازې ناست او څه شي یې گنډل. هغه را خلاصېدونکې دروازې ته وکتل او په یوه شېبه کې یې پر ویرلرلې او بې پرواڅېرې، د تعجب، لېوالتیا او گڼې خپه راخوره شوه، ځوان گراف یې وپېژاند او چیغه یې کړه:

- نه یې منو! ځوان گراف! داڅه وایئ؟ قربان دې شم!

جگړه او سوله

په داسې حال کې چې له خوښۍ او گڼۍ نه رپېده، دمېلمستون خواته يې منډې کړې، گواکې دخپل عادت له مخې يې غوښتل، دمېلمه دراتگ زېرى وکړي، خوناڅاپه تم شو، بنکارېده چې څه يې په زړه کې وروگرځېدل، بېرته راستون شه او له ځوان گراف نه يې غېر تاو کړه او وې ويل:

-دخدای شکر! دخدای شکر!

رستوف، ځان دهغه له غېرې راخوښې کړ او وې وپوښتل:

-ټول رک او روغ دي؟

--دخدای شکر! دخدای شکر دی! همدا شېبه يې ما بنامنى وخوره،

پرېرېده چې لږ دې وگورم عالیجنابه!

-رښتیا ووايه، خير خيریت دی؟

-دخدای رضاده، ټول رک او روغ دي.

رستوف، خپل ملگری دینیسوف، بېخې هېر کړ، هغه غوښتل چې له زېري او خبر نه پرته کورته ننوزي. هغه خپل پوستین وارتېره او د پښو په څوکو، خو په چټکو گامونو دکور لوی تیاره مېلمستون ته ورننوت. هر څه د پخوا په شان وو، دلوبو هماغه میزونه، دشمو هماغه چلچراغ، خو ځوان گراف چالیدلی و او هغه ددې وخت پیدا نه کړ چې بې خبره ځان دهرکلیو کوټې ته ورسوي. په همدې شېبه کې یو څوک لکه دتالندې په شان، دخټگ له کوټې نه راودانگل، درستوف په غاړه کې يې ځان وڅړاوه او څه مچې او بنکلول.

تر هغه وروسته، له دویمې، درېیمې او له بلې دروازې نه هر چا رادانگل، له هغه نه يې غېرې تاوولې، او بنکې، خوښۍ او دخوښۍ چيغې او سورې. رستوف داسې سرسام شوی و، چې نه پوهېده، څوک پیتیا دی، کوم یو یې پلار او کومه ناتاشاده. ټول

جگره او سوله

همهاله، چغېدل، غرېدل او په گلوه يې ښکلاوه، خود هغه يوڅه ته ښه پام شو، چې ددې ټولو په منځ کې يې مور نه ليدله.
-نيکولای جانه! زه خو هېڅ خبر نه وم، ان اروا مې هم دتا دراتگ تصور نه شو کولای!

-ورته گورئ! دا خوزمورډ خپل د زړه سر کوليا دی (په روسي ژبه کې نیکولای ته له نازه کوليا وايي) رښتيا څومره بدل شوی دی!
او خلکو! ولې داسې تياره ده، لار شي يوه شمعه راوړي!
چای! چای راوړي!

-پرېرډه چې مچو دې کړم...

-د زړه سره! ما هم مچو کړه.

سونيا، ناتاشا، آناميخايلوفنا، ويرا او مشرگراف، ټولو له هغه نه غېرې تاوولې، چوپړان هم ټول راټول شوي وو، ټول غرېدل او په حيرانتيا کې ډوب وو.

پيتيا دهغه په لينگيو پورې ځان څړولی و او چيغې يې وهلې:

- ما ولې نه مچوئ؟

ناتاشي، دهغه تندې ځان خواته راخم کړ او وروسته له هغه يې چې پر هغه د مچکو باران جوړ کړ، په داسې حال کې چې هغه يې له واسکت نه نيولی و، له هغه نه لږ لږې شوه، خو بيا يې هم لکه ورغومی داسې ټوپونه او چيغې وهلې.

له هرې خوانه، د خونې له اوبسکو نه ډکو ځلېدونکو او مينه ناکو سترگو هغه ته کتل او له هر پلوه مچو غوښتونکې شونډې دده خواته په رپېدو وې.

سونيا چې د الوان په څپر تکه سره ځلېدله، دهغه لاس يې رانيولی و او په خورا لېوالتيا او مينه ناکو کتو، دهغه کتو ته په تمه وه. سونيا نور

جگړه او سوله

نو شپاړس کلنۍ ته ور اوښتې، د ښکلا غوټۍ يې په غوړېدو وه او په تېره بيا د نيکمرغۍ او مينه ناکۍ له تلو سې، په دې شپبه کې سخته ښکلې برېښېده. پرله پسې يې هغه ته کتل، هغه ته موسېده او يوه شپبه يې هم له هغه نه بل پلو سترگې نه غړولې، خو ساه يې په گوگل کې بنده کړې وه. هغه هم هغې ته د مننې او پېرزوينې په غلچک ورکتل، خو دده سترگې لاتراوسه هم ديوبل چاپه تمه او کوم څوک يې لټول. مشره گرافينه لانه وه راغلې. په همدې شپبه کې د دروازې لاشانه د پښو گامونه واورېدل شول، خو دا گامونه داسې چټک و، چې د هغې دمور گامو ته هېڅ ورته نه وو.

خو دا دهغه مور وه، هغې ده ته نا اشنا، نوې او دده تر تنگ نه وروسته گنډل شوې جامې اغوستې وې. ټولو هغه پرېښود او ده دمور پلو ورو دانگل. کله چې سره يوځای شول، مور دهغه پر ټټر سر ولگاوه او په ساندو شوه. هغې نه شو کولای سر را اوچت کړي او يوازې يې خپل مخ دهغه پر پوځي واسکت او پر هغه د سرو تمبل او کتار شويو کارتوسو ورسولاه. بې له هغه چې د چا ورته پام شي، دينيسوف، هم رانوتلی و، هلته ولاړ و، خپلې خوبولې سترگې يې سولولې او ددې نندارې په ننداره و. هغه ځان گراف ته چې ده ته يې په پوښتنيز غلچ ورکتل، ورو پېژاند:

-زه واسيلي دينيسوف نومېرم او ستاسو د زوی ملگري يم.

گراف له هغه نه غېږ تاو کړه، پر خپل ټټر يې کېښکود، له هغه سره يې ښکل کړل او وې ويل:

-بښنه غواړم، زه تاسو پېژنم، پوهېرم، نیکولای جان په خپل ليک کې ستاسو په اړه راته ليکلي و. ناتاشي، ويرې، راشي، دې خواته راشي، د اهم دينيسوف دی.

جگړه او سوله

سمد لاسه ټول، د نيکمرغه او له حيرته ډکې څپرې، څڼور او دتورو بریتو خاوند، دینیسوف خواته ورو او بنټل او پر هغه ورتول شول. ناتاشا چې له خوښۍ نه یې ځان هم هېر کړی و، چغه کړل:

- دزړه سره! دینیسوفه! قربان دې شمه!

هغه ته یې ورو د انگل، غېږ یې ترې تاو او په کلکه کلکه یې مچ کړ. د ناتاشې په دې کړو ټول هک حیران شول. دینیسوف خپله هم له شرمه تک سور شو، خو و موسېد، د ناتاشې لاس یې راو نیو او بڼکل یې کړ.

دینیسوف هغې کوټې ته چې دهغه لپاره یې ټاکل شوې وه، بدرگه او درستوف کورنۍ غږې، بېرته له نیکولای نه راتاو شول.

مشره گرافینه، دهغه ترڅنگه ناسته وه، دهغه لاسونه یې کلک نیولي او هره شېبه یې مچول. نور ټول ترې تاو راتاو او دهغه هر غلچک، هره خوځېدا او غږېدا یې په ځیر سره څارل او په مینه ناکو، ځلېدونکو او حیرانتیا یې هغه ته کتل. خویندو، ورور او پلار هر یوه هڅه کوله چې تر ټولو نېرېدې هغه ته کېږي او د چایو یا دستمال په راوړلو کې، سره ناندري، جوړې کړي.

رستوف دهغې مینې له کبله چې په ده پیرزو شوې وه، خورا نيکمرغه و، خو د راتگ له لومړې شېبې او له خپلوانو سره د کتنې خوند، دهغه داوسنۍ خوښۍ او نيکمرغۍ په پرتله داسې پرتمین وو، چې اوسنۍ هغه هسې بې خونده ورته برېښېدل، نوځکه دی هره شېبه دیوه نوي زېري او خوند په تمه و.

نوي را رسېدونکې بله ورځ، سهار تر لسو بجو پورې وېده وو. دهغوی د خوب د کوټې ترڅنگ په کوټې کې، توري، پنډونه، خورجینې او پرانستې کڅوړې، په خټو ککر بوتونه او موزې

جگره او سوله

، همداسې گډوډ او تیت او پرک پراته وو... چوپړانو دوه لگنه تودې او سرې اوبه او پاکې جامې چمتو کړې وې. دنارینو او تنباکو بوی په کور کې خپور و.

د دینیسوف، مات او ځیر، غږ واورېدل شو:

- گریشکا! رستوفه تاته وایم پاخېره!

رستوف، خپل سره تړلې باڼه و منبل، د سر جرې څنې یې له تاو ده بالبنسته راهسکې او وې ویل:

- څه خبره ده؟ ناوخته شوې ده که څنگه؟

دناتاشا غږ له گاوند کوتې نه واورېدل شو، چې ویل یې:

- اها! لس بجې کېدونکې دي.

دگاوند له کوتې نه د شغهار کونکو کمیسونو او دنجونو د شرو شور او غږېدا، غږ راته او دهغې له نیمه پرانتي دروازي نه دشنو جامو او تورو څڼو پېژواک راوځلېد او ناڅاپه بېرته ورک شو. دناتاشا، سونیا او پیتیا راغلي وو، چې وگوري، نوي راغلي مېلمانه را پاخېدلي او کنه؟ دروازي له شایا دناتاشې غږ واورېدل شو:

- نیکولای جانه! پاخېره! پاخېره نور!

- سمدلاسه! همدا اوس!

پیتیا په همدې وخت کې په گاوند کوتې کې، توري لیدلې وې او له هغو نه یې یوه را اڅپستې وه، له مشر جگره لیدلې ورور سره کتنې، دهغه په زړه کې شور او مینه راتخنولې وه، بې له هغه چې دې ته پام وکړي چې دا نه ښایي چې پېغلې نجونې دې لغږ او بې جامو ځوانانو ته وگوري، دنارامۍ یا بې پروایۍ له امله هغه د نویو راغلیو زلمیو دکوتې دروازه پرانسته او په لوړ آوازي وویل:

- دا ستا توره ده؟

جگړه او سوله

د دروازې د خلاصېدو سره سم نجونو شاته ودانگل او دینیسوف په حیرانۍ او تعجب، خپل له وینستو نه ډک لینگې په څادر کې و مروړل او خپل ملگري ته یې وکتل، پیتیا کوټې ته ورننوت او دروازه یې ځان پسې وریورې کړه. د دروازې له شانه دخندا د کړسهارې غږ تر غوږه شو.

د ناتاشا غږ پورته شو:

- نیکولای جانه! کمیس واغونده او راووزه!

پیتیا وپوښتل:

- دا ستا توره ده؟ او بیا یې په خورا ادب تورڅښي او توربریتي

دینیسوف ته مخ ورواړ او وې ویل:

- او که ستاسو ده؟

رستوف کمیس واغوست، په تلوار یې خپلۍ پښو او له کوټې نه ووت. ناتاشا خپلې سگگ لرونکې یوه موزه په پښو کړې او په بله لگیا وه. سونیا تر خپل ځانه تاو بدله، غوښتل یې لمن راټوله او کېښي. په همدې حال کې رستوف دهغوی کوټې ته راننوت. دواړو نوي شنه شنه، سره ورته کمیسونه اغوستي و. اننگي یې تک سره او خورا خوښې وې. سونیا له کوټې وتښتېده او ناتاشا ورور تر ترڅرگ لاندې ونيو او په خبرو خبرو یې هغه واړه مېلمستون ته بوت.

ددوی مرکه شېبه شېبه تودېده او دا مرکه هسې توده وه، چې دوی دهغو نورو زرگونو پوښتنو او ځوابونو لپاره چې یوازې دوی پورې یې اړه لرله دخبرو لپاره وخت نه شو پیدا کولای. ناتاشا په هرې هغې خبرې چې ورور ادا کوله او یایې خپله ویله، په کړس کړس خندل. دهغې خندا نه له دې کبله وه، چې ددوی خبرې دخندا وړوې، بلکې له دې کبله وه چې خورا خوشحاله وه او نه یې شو کولای دخپلې خندا او موسکا مخه

جگړه او سوله

ونيسي.

درستوف دهرې خبرې په اورېدو به يې ويل:

-خوراښه ده، ډېره بې ساري ده!

رستوف داسې وانگېرله، چې دخوردتو دې مينې تراغېز لاندې راغلی دی، ترهغه يونيم کال نه وروسته چې دی له کوره وتلی دلومړي ځل لپاره، دهغه په گوگل او پرڅپرې هغه ماشوم وزمه موسکا راخوږېږي، چې په دې موده کې آن يو وار هم داسې احساس کړې نه وه. ناتاشا به ويل:

-واه! گوره! له تانه لوی نارينه جوړ دی، پاکه پرودگار! څه لويه نيکمرغي، څه لويه نيکمرغي ده چې زما ورور... هغې دهغه بریتونه ولمسول او وې ويل:

-غواړم په دې پوه شم، چې دا تاسو نارينه څنگه ياستئ؟ همداسې لکه موربه ښځې که بل ډول؟ رستوف ځواب ورکړ:

-نه! نه! هو رښتيا سونيا ولې وتښتېده؟

هو کې!

دا يوه بله لويه قصه ده! گوره! ته غواړې له هغې سره وغږېږې، کنه؟ څنگه په ته به ورسره غږېږي او که په تاسو؟ رستوف وويل:

-گورو به، چې څنگه پېښېږي.

-ښه به دا وي چې تاسو ورسره وغږېږي، زه به بيا وروسته درته ووايم چې ولې.

-پوه نه شوم؟ دا نو څه خبره ده؟

-ښه ته چې ټينگار کوي، همدا اوس به يې درته ووايم ته خو

جگره او سوله

پوهېرې چې زه او سونیا ډېرې نېرې ډېرې خورلنډې يو، داسې خورلنډې چې هغه ته مې ددوی دوستۍ په نښه په سکروټه لاس داغلی دی، راشه وي گوره.

لستونۍ يې پورته کړ او له څنگلې يې لږ څه بر اوړې ته نېرې، پر خپل اوږد، نازک او بڼکلي مت، هغه ځای چې دنڅاد اوږده کميس داغوستو پروخت پتېرې، يوه سره په اور داغلی نښه وروښوده. - ما دا ددې لپاره سوی دی، چې هغې ته دخپلې مينې نښه څرگنده کړم، هسې خط کش مو په اور وینو او ځان مو پرې وسو ځاوه.

هغه چې دخپل ماشومتوب د سبقونو دويلو په کوټه کې پر هغې پستې اوږدې څوکۍ چې بالښت ډوله لاستيو هغه گانله، ناست و، دخپلې خور ناتاشې ناهيليو، خو غږېدونکو سترگو ته يې کتل، بيا دخپل ماشومتوب په بڼکلي دنياگۍ کې، دهغې کورنۍ په غېږ کې چې پرته له ده نه بل چاته د تصور نه وه، ور ډوب شو. هغه دنياگۍ کې چې په ده کې يې دده لپاره دژوند ترټولو نه ښه خاطرات او يادونه را تازه کول. چاته دمينې دڅرگندونې او ښودنې لپاره په سکروټو پر ځان دنښې اېښودل ددې لپاره هسې دماشونو او بايزه خبره نه وه، هغه دا حال احساسولی شو او هغه ته دتعب وړ نه وه.

خو بيا يې هم وپوښتل:

- دا خو ښه ده، تردې وروسته څنگه کېږي؟

- څنگه؟ دا چې ما او تاهم هغه ته همداسې گران يو. دتل لپاره ورته گران يو. دا خو څه حماقت نه دی، چې لاس په سکروټه داغ کړې او بس! دا په دې معني چې موږ به يو بل ته گران يو. هغې ته يو څوک داسې تل گران دی، لکه دا نښه چې ابدي ده، هغه گرانښت به هم همداسې ابدي وي. زه په دې نه پوهېږم اوس او سمدلاسه به يې هېره کړم.

جگړه او سوله

-نوڅنگه؟

-هغې ته زه او ته همداسې گران يو، ناتاشا ناڅاپه تکه سره شوه او

وې ويل:

- پوخ ته تر تگ نه مخکې دې، هغه وعده ياد پرې؟ هغه وايي چې ته هغه هېر وې، خو هغه وايي چې دی به ماته د ژوند تر پايه گران وي، پرېرېده چې هغه همداسې ازاد واوسي، خو ماته به گران وي... گوره رښتيا هم دا د پيرزوينې او رحم خبره ده، کنه؟ لوی روح غواړي، همداسې نه ده؟ ناتاشا خپله دا خبره بيا تکرار کړه او وې

ويل:

-لوی روح او خورا پيرزوينه غواړي، همداسې ده کنه؟

د هغې د وينا له نښو نه داسې برېښېده، هغه څه چې هغه يې اوس وايي، تردې مخکې يې په ژړا ژړا ويلي وي رستوف په خيالونو کې ډوب شو او وې ويل:

-زه هېڅکله هغه خبره چې مې کړې، نه هېر ووم، سونیا داسې ښکلې ده چې، کوم احمق به په داسې نیکمرغۍ سترگې پټوي. ناتاشا په لوړ او له تلوسې نه په ډک آواز وويل:

- نه! نه! ما او هغې په دې اړه د زړه خواله کړې وه، ما لا پخوا ويلي و، چې ته به همدا خبره کوي، خو داسې نه ده، ځکه که ته دا خبره ددې لپاره کوي چې خپله ژبه او وعده پرځای کړې او يوازې دخپلې ژبې د ساتنې لپاره ځان دې ته اړ وې. دا خبره ددې معني لري چې ته کوم بل چا واده کولو لپاره اړويستی يې او دا سمه خبره نه ده.

رستوف په دې پوه شو، چې هغوی دا ټولې خبرې په ښه تکل برابرې کړي دي. سونیا پرون هم دخپلې ښکلا پر زور هغه کوډې کړې وې او نن يې هم دسترگو په رپ کې تر پروانه لا سخت دده پر زړه يرغل کړی و. هغه

جگره او سوله

چته شپاړلس کلنه زړه رانېکونکې پېغله وه او داسې يې احساس کړه چې ورته گرانه ده (په دې کې يې يوه شېبه هم شک نه لاره) رستوف په زړه کې پخوله:

- ولې همدا اوس راته گرانه نه وي، ولې له هغې سره ژر واده ونه کړم، خو اوس، اوس خومې ډېرې نورې خوږې شپې ورځې او لذتونه تر مخې دي، هو کې هغوی زما د رضا کولو لپاره ښه دوکه جوړه کړې ده. نه! نه! ښه به دا وي چې آزاده پاتې شم او وې ويل:

- ډېره ښه ده، په دې اړه به نو وروسته وغږېږو، هغه زياته کړه:

- وای وای چې نه پوهېږې، چې څومره دې په ليدو خوشاله يم. گوره باریس ته خو به دې خيانت نه وي کړی؟

ناتاشا وخنډل او په لوړه آواز يې وويل:

- دا څه اپلټې غږوئ! نه دهغه او نه دبل کوم يوه، دهېشچا په خيال کې هم نه يم او نه غواړم په دې اړه وغږېږم.

- عجب ده، دا ولې، دا په تا څه شوي دي؟

ناتاشا چې دنیکمرغی موسکا يې پرشونډو خوره و، وغوړېده او وې ويل:

- په ما؟ بيا يې له هغه نه وپوښتل، تا:

- تا دوپورت (فرانسوي ناڅگر چې هغه وخت په پترزبورگ کې خورا پېژندل شوی دی) ليدلی دی؟

- نه!...

هغې زياته کړه:

- زه به هېڅ وخت مېړه ونه کړم، غواړم ناڅگره شم، خو گوره چاته ونه وايي.

رستوف داسې د زړه له کومې وخنډل، چې دینیسوف په گاونډ

جگړه او سوله

کوټه کې دهغه غږ واورېد او درستوف په خوښۍ او نیکمرغۍ بې رخه راغله، هغې هم د خدا مخه ونه شو نیولای او وې ویل:

- خورا ښه ده، خورا !

- ښه ده ! ښه ده ! نور نه غواړئ چې له باریس سره واده وکړې؟

- ناتاشا له قهره تکه شنه شوه او وې ویل:

- زه نه غواړم د چا ښځه شم، کله چې باریس ووینم، خپله به ورته

ووایم.

رستوف وویل:

- ښه نو داسې؟

ناتاشا وویل چې دا ټولې هسې ملنډې دي، هغې زیاته کړه او له

ورور نه یې وپوښتل:

- ښه دا راته ووايه، دینیسوف ښه هلک دی؟

- ډېر ښه هلک دی.

- ښه ورکه وه یې، څه جامې دې راوغونده، چې چای وڅکوو.

...رستوف چې په کوټه کې سونیا ولیدله، تک سور شو. نه پوهېدو

هغه یې ته څه ووايي او څه وکړي. پرون شپه یې دسترې مشې او

د بېلتون له درده وروسته دوه ځله سره ښکل کړي وو، خونن یې داسې

انگېرله چې دا کار نور کېدونکی نه دی. رستوف داسې احساسوله چې

مور او خویندې یې ټول ده ته په پوښتنیز کتو گوري او سترگه په لار

دي چې دی له سونیا سره څه کوي، هغه د سونیا لاس ښکل کړ او هغې ته

یې (سوني) او (تاسو) وویل.

((دا په دې معني چې نه دومره رسمي چې د سونیا له نامه سره دهغه

دپلار نوم یاد او نه دومره غیر رسمي چې هغې ته (ته) ووايي، خو

دهغو سترگو د یو بل په لیدو یو بل ته (ته) ویل او په خوندي سره

جگړه او سوله

ښکل کړل. سونیا په کتو کتو کې له هغه نه له دې کبله بښنه غوښته، چې دناتاشا له لارې یې هغه ته خپلې پخوانۍ خبرې او وعدې وریادې کړې او له هغه نه یې له دې کبله مننه کوله چې دالاهماغه شان ورته گرانه ده. رستوف بیا په کتو کې له هغې نه له دې کبله مننه کوله چې هغه یې آزاد پرېښی او هغې ته ویل، که ازاد وي او که نه وي، دا به همداسې ورته گرانه وي، ځکه دا امکان نه لري، چې سونیا ده ته گرانه نه وي.

ویرې د یوې شپې چوپیتیا نه په گټه اخیستو، وویل:

- دا ډېره د تعجب وړ ده، چې سونیا او نیکولای د دوو پرديو په شان یو بل د (تاسو) په نامه یادوي.

د ویرې دا خبره دهغې دنورو خبرو په شان رښتیا او د تل په شان د ټولو د خوا بډۍ لامل شوې ده. نه یوازې نیکولای، سونیا او ناتاشا بلکې مشرې گرافینې هم له سونیا سره دخپل زوی له مینې له دې کبله ویرېده، چې تصویر یې کاوه، کېدای دغه مینه ددې زوی له خورا سترو بریو او نیکمرغيو نه بې برخې کړي. مشره گرافینه هم د پېغلو په څېر تکه سره شوه. رستوف د دینیسوف په لیدو هم حیرت وکړ، ځکه دینیسوف، د عسکرۍ خپلې نوې جامې اغوستې وې، عطریې وهلي و، په غوړو څڼو او په داسې شان او پرتم دهر کلیو کوټې ته راننوت، چې هغه ته یې دهغه د جبهې حالت وریادوه او له ښځو سره په داسې ناز او ادا ښورېده او غږېده چې رستوف هېڅکله په دغه شان دهغه د لیدو تمه نه لرله.

۲

کله چې نیکولای رستوف له جبهې نه مسکو ته راستون شو، دهغه کورنۍ هغه ته دیوه نازولي او اتل زوی په شان هرکلي ووايه. نیکولای دهغو د زړه سر او په دیدن یې نه مړېدل. خپلو خپلوانو هم هغه ته بې ساری درناوی او گرانست څرگند او ه، اشنایانو بیا هغه ته دیوه سواره او زړه رابنکوونکي پوځي افسر په سترگه کتل، داسې افسر چې د بنو کړو وړو خاوند او بې ساري بڼه نخایي کوله.

درستوف کورنۍ په مسکو کې خورا مخوره، دوستان او اشنایان یې بې شمېره او سرکال خودمشر گراف پیسې او شتمنۍ ځکه خورا پریمانه وو، چې یو څه جايدادونه یې گرو کړي وو. نو له همدې کبله نیکولای جان ځان ته د گاډۍ غوره بڼه آس، د ورځې د دود سره داسې غوره کالي چې بل چا لا په مسکو کې نه درلوده او بنایسته دا وړېدو ټونگو موزي، اڅپستي وې، شپه او ورځ یې له یارانو دوستانو سره له خوبنیو نه په ډکو بندارونو کې تېرولې. رستوف کورته دراستنېدو نه لنډه موده وروسته، له پخواني ژوند سره د بیارېدېدو له امله دخوښۍ احساس کاوه او داسې یې انگېرله چې اوس پوره لوی سپری شوی دی. د دنیات په مضمون کې دناکامېدو ترخه غمونه، د سورلۍ په گاډیو کې د سپرېدو لپاره د گاو ریل نه د پورا اڅپستنې او په غلا غلا له سونیا سره بنکلول، اوس ټول دهغه لپاره د ماشمتوب د زمانې داسې لوبې برېښېدې چې د تېرو وختونو هېر شوي یادونه وو. هغه اوس

جگړه او سوله

د سواره پوځ داسې يو افسر چې د سورلی بنکلي، ځلېدونکې ځانگړې پوځي جامې، چې د گيورگي په نامه د سپينو زرو مډال پرې تمبول شوی و، اغوستې وې او د بنار له خورا مخورو، نامتو او ماهرو سورو بنکاريانو سره دلوبو او دهغو د آسونو په پرتله يې خپل آس جوړاوه. هغه د بنار په ځانگړې کوڅه کې له کومې بنځې سره آشنايي پيدا کړې وه او هر ماښام به يې د بدن ته ورته د اړخاروف په کور کې به يې د مازورکا نومې نڅا دنڅاگرو لارښوونه کوله، له فيلدمارشال کامنسکي سره به يې د جگړې په اړه مرکې کولې، انگرېزي کلوب ته يې تگ راتگ پيدا شوی و او له يوه څلويښت کلن ډگروال سره يې چې د دينيسوف له لارې پېژندگلوي شوې وه او په (ته) يې له هغه سره خبرې کولې.

په مسکو کې يې له ټولواک سره دمينيې اور لږ سوړ شوی و، ځکه په دغه موده کې چې دی دلته راستون شوی و، هغه يې ليدلی نه و، خو ددې ټولو خبرو سره سره هغه د ټولواک او له هغه سره دخپلې لېوالتيا په اړه غږېده. کله ناکله خو به يې لا داسې هم ښودله چې دی د ټولواک په اړه خپل زيات رازونه ويلی نه شي، هغه رازونه چې د ډېرو نورو لپاره د پوهېدو وړ نه دي او د ټولو هغو احساساتو سره يې د زړه له کومې خواخوږي ښودله چې په مسکو کې يې هغه وخت ټولواک الکساندر پاولوويچ ((ځمکنی فرېنټه)) گڼله.

په مسکو کې د اوسېدو او پوځ ته د بېرته ستنېدو په دغه لنډه موده کې، رستوف نه يوازې له سونيا سره نږدې نه شو، بلکې لږ نور هم سره لرې شول.

سونيا خورا بنکلي، مهربانه او له ورايه څرگنده وه چې پر رستوف يې سخت زړه بايللی و، خور رستوف دځوانۍ په هغه منگ و، چې

جگړه او سوله

هر څوان تصور کوي، دومره بوخت او په کړکېچونو کې ډوب دی، چې مینتوب ته وخت نه لري. او یا دا چې تر واده نه خپله ازادې غوره گڼي او غواړي یوڅه نور تر سره کړي. هر کله به چې سونیا ور په زړه شوه ویل به یې:

- هه هه، داسې پېغلي ډېرې دي، نورې به هم ډېرې داسې پیدا شي، ډېرې نورې چې زه یې لانه پېژنم. ددې کار لپاره زه لا ډېر ځوان یم، وخت ډېر دی، هغه وخت چې زما دې کار ته زړه شي او مین شم، خو اوس د مینتوب لپاره هېڅ وخت نه لرم.

له بله پلوه هغه له بنځو سره ناسته ولاړه ځانته یو ډول سپکاوی گانډه، که څه هم هغه دنځاوو بندارونو ته تگ راتگ درلود او له بنځو سره یې ناسته ولاړه کوله، خو داسې یې بنسوله چې دا کارونه د زړه له کومې او بې خونده کوي. انگریزي کلوب ته تگ راتگ، له دینیسوف سره عیاشي، په شرابو کې ډوبېدل، هغه پېژندل شوي کور ته تگ راتگ ((هلته عیاشانو تگ راتگ درلود))، دا او دې ته ورته نور ډېر کارونه یې د یوه سواره پوځي لپاره ورځني چارې گڼلې.

د مارچ د میاشتې په پیل کې مشر گراف، ایلیا اندرېوویچ رستوف، دهغې مېلمستیا او بندار په چمتوالي سخت لگیا و، چې په انگریزي کلوب کې یې، د شهزاده باگراتیون په ویار ډجورېدو تکل کړي و.

گراف، چې خپل اوږد کورنی کمیس اغوستی و، په کور کې گرځېده راگرځېده. او دانگریزي کلوب داشیزانو پېژندل شوی مشر، فئوک تیست، ته یې د مېلمستیا لپاره، د مرچ او مالگې، زر چوبې، بادرنگو، تازه کبانو، د خوسي د غوښې او نورو په اړه ځانگړې سپارښتنې کولې.

جگړه او سوله

گراف رستوف د پرانستو له پیل نه ددغه کلوب غړی او دهغه یو له مخورو سپین رېرو نه گڼل کېده. نو له دې کبله شهزاده باگراتیون ته درسمې مېلمستیا د تیاری چارې ده ته سپارل شوې وې، ځکه هغه په مېلمه پالنې او خرڅ کې لوی لاس او نوم لاره او په دې برخه کې یې سیال نه درلود. د کلوب مشرانو، اشپزانو او چوپرانو په خورا پاملرنې او ورین تندي د هغه سپارښتنې اورېدې، ځکه هغوی په دې ښه پوهېدل، پرته له هغه نه به بل هېڅ څوک د داسې یوې مېلمستیا خرڅ ته چې خوزه روبله کېږي ملا ټینګه نه کړي او د بل هېڅ چا په مېلمستیا کې به دوی ته داسې گټې ور په برخه نه شي...

گراف، وروسته له هغه چې پخوونکو ته ور سپارښتنې ورکړې، د مېلمستون خواته یې د ستنېدو تکل وکړ... په همدې وخت کې یې د دروازې له شا نه د ټینګو نارینه گامونو او د بوتو د وسپنیزو تکهارې غږ واورېد. هغه ځوان گراف و، هغه د تاندو، نریو بریتو، ښکلې او بې سارې تازه بشرې سره چې خوب یې ښه پوره او ستوماني یې لري ښکارېده، له ښه مسکوي طبیعت سره راننوت.

بوډا گواکې له شرمه ډکې موسکا سره زوی ته وویل:

-آه وروړکه! چېرې یې؟ چور سرسام شوی یم، که بل څوک نه یې، تا خو به لږ مرسته راسره کړې وای، تر اوسه مې لا سندرغاړي خبر کړي نه دي، سازیان شته، خو سندرغاړي؟ ما وې چې جتان راوغواړم؟ تاسو سپاره پوځیانو خو د جتانو وکوچانیو سندرو لېونی یاستئ.

زوی و موسېده او وې ویل:

- که رښتیا راباندې وایې، شهزاده باگراتیون چې کله دشون گرابن، جگړې ته چمتوالی نیوه، دومره هلې ځلې یې نه کولې، لکه تاسو چې بې ددې مېلمستیا لپاره کوي...

جگره او سوله

گراف، په لور او له خوښۍ نه په ډک آواز وويل:
- ... له هغه ځايه به بيا، رازگولپای ځي ۳۷۳، اپاتکا گاديوان هلته
بلد دی، هلته به الپوشکای نومی جت پيدا کوي، هغه، هغه د اړلوف په
مېلمستون کې چې گډېده، ياد پردي؟...

نيکولای په خدا وويل:

- جتانی هم ورسره راوړو؟

- زړه دې! ستا زړه!

په دې وخت کې، انامیخایلو فنا، په نه اورېدونکو گامونو، برندي
څېرې او هممهاله مسیحي وزمه بشرې، چې هېڅکله یې نه
بدلوله، کوتې ته راننوته... سترگې یې له مهربانۍ نه وتړلې او وې
وويل:

-... گرانه گرافه! زه به یو وار د بېز او خوف، کورته ورشم، هغه ځوان
بېز او خوف راغلی، هو! هرڅه مو چې له باغچې نه په کار دي
گرافه! همدا اوس یې راوړئ، زه باید بېز او خوف وگورم، هغه ماته
د باریس لیک رالېږلی، دخدای شکر دی، باریس اوس په ستره
قوماندانۍ کې گمارل شوی دی...

زما له خوا بېز او خوف ته بلنه ورکړئ، زه به دهغه نوم د مېلمنو په ډله
کې ولیکم، خودا راته ووايئ چې هغه یوازې دی که له خپلې مېرمنې
سره راځي؟

انامیخایلو فنا، خپلې سترگې پورته خواته وغړولې او په څېره یې
دغم لړلې راخوړې شوې، خو وې ويل:

- اه زما گرانه! هغه خورا بدمرغه سوی دی، هغه څه چې ما اورېدلي
او که رښتیا وي، خدای دې په هېڅ چا نه راوړي. کله چې موږ دهغه په
نيکمرغيو کې ډوب و، هېڅ چا ددې بدو ورځو تصور هم نه شو

جگړه او سوله

کولای. هغه هم دا د پاک زړه او سپېڅلي روح خاوند. زما خو خورا زړه پرې خوږېږي، څه مې چې له لاسه وشي، هومره مرسته به ورسره وکړم. دواړه مشراو ځوان، رستوفانو (پلار او زوی) وپوښتل: -ولې؟ څه شوي دي؟...

-خلک داسې وايي، چې پيپر، دغم له لاسه لېونې شوی دی. -بڼه! هر څه چې وي، وي دي. پرېږدي چې مېلمستيا ته راشي، پرتمينه مېلمستيا به وي، طبيعت به يې بڼه شي.

بله ورځ چې د مارچ درېيمه نېټه وه، لا د ورځې دوه بجې نه وې چې د انگرېزي کلوب دوسوه پنځوس تنه غړو او پنځوس تنو نورو مېلمنو دگران مېلمه او د اتریشي د جگړې اتل شهزاده باگراتيون د راتگ هرکلي ته سترگه په لار وو. مسکو چې تل دخپل پوځ دپرله پسې بری سره رږدی و، د "استرليخ" د جگړې دخبرونوپه رارسېدو سره لومړی هېڅ دا نه منله چې کېدای شي، دوی داسې ماتې خوړلې وي، ځينو خو دا خبر دروغ او باييزه گانه او نورو بيا دغه ډول حيرت وړونکې پېښې لپاره چې په خيال کې هم نه راتله، پاخه دلايل غوښتل. انگرېزي کلوب، چې دمخورو او له پېښو خبرو او لېوالو ټولنيزو شخصيتونو دتگ راتگ او توليدو يوه ټولنه وه، د دسامبر په مياشت کې چې ددغې ماتې دخبرونو رارسېدل پيل شول، ټولو داسې ددې خبر او جگړې په اړه چوپيتيا غوره کړې وه، چې گواکې په لوی لاس يې داسې پرېگړه کړې وې، چې هېڅوک به په دې اړه څه نه وايي. هغه مخور مرکچيان لکه: گراف راستوپچين، سردار ولاديميروويچ دولگاروکی، والويوف، گراف کارکوف، سردار فيازيميسکي، چې تل به يې خبرو دښمنې منځ وېشت، يا کلوب ته نه راتلل او يا هم په کورنو او وړو ځانگړو بندارونو کې راټوليدل او د زړه خواله يې کوله او هغه

جگړه او سوله

مسکویان چې دنورو له خولې یې خبرې کولې (چې گراف، ایلیا اندروویچ هم له هغه ډلې نه و) دلنډ وخت لپاره یې لارښود او لارښوونې پاتې شول او د جگړې په اړه یې خپل خیال نه څرگند او. د مسکو خلکو داسې انگېرله چې داسې کوم ناوړه څه تېرېدونکي دي، چې دهغه په اړه یې ترغزېد، چوپیتیا غوره گڼله. خولا څه موده تېره نه وه، چې مخور مرکچیان بېرته سره رابرا لا او په جگړې کې د ماتې د لاملونو په اړه په ډاگه غږېدل او خبرې اترې یې پیل کړې. د همدې ویناوو او مرکو نه روسانو ته د دغې ناشونې، نه منونکې او نا اورېدل شوې پېښې دلایل څرگند او په ټول مسکو کور په کور خواره شول. لاملونه دا وو:

د اتریشیانو خیانت، پوخ ته دخوړو او کالو نه رسېدل، د پولندي پر ژبې فېسکې او فرانسوي لائرون خیانت، او د کوټوزف بې استعدادي (او په گنګوسه کې دا هم ویل کېده) د ټولو اک ځوانې، بې تجربوالي او له هغه نه د ناکسو چاپېر شویو وگړو راتا وېدل او دهغو دخبرو اورېدل. خو روسي پوخ، د پوخ په اړه ټولو دا په گڼه ویل چې هغو د زړورتیا او مېړانې یو ناشونې چاره ترسره کړې ده. دروسي پوخ هر سرتېری، هر افسر او هر جنرال، هر یو، یو اتل و، داسې اتلان چې زړورتیا او مېړانته یې د معجزې په سترگه کتل کېدل، خود دغو اتلانوله ډلې نه، بیاد شهزاده باگراتیون نوم ځکه د اتل په نامه یادېده چې، په باتوروالي په شون گراین کې جنګېدلی، په استرلیخ کې یې په وخت شاته تگ کړی او په یوازې ځان یې تر خپل لاس لاندې پوخ په خورا منظمه بڼه ژغورلی او یوه ټوله ورځ د دوه برابره زیات او پیاوړي د بنمن سره په مېړانه جنګېدلی او خپل ځان او خپل پوخ ته یې ستر ویاړ گټلی دی. د دې علت چې باگراتیون په مسکو کې د اتل نوم گټلی

جگره او سوله

و، نه یوازې دا و چې هغه له مسکو سره څه ځانگړي اړیکي نه لارل بلکې دا هم و چې هغه یو پردی او غیر روس پوځي و... د باگراتیون دغې راز ستاینې او لمانځنې هممهاله د کوتوزف نه د نه رضایت او کرکې څرگندونه هم کوله... خود روسي سرتېرو په اړه خبره دا وه چې له هغو نه باید د آرامتیا هیله وشي، ځکه باید دا کار وشي چې مېراني ته یې ډېر تاوان پېښ نه کړي. له هرې ځوانه داسترلیخ په جگره کې، د هغه دنویو نویو مېرنيو کړو او ویارونو کیسې مرکې او رېدل کېدې، چا ویل هغه آن د دښمن له منگولو جنده راوژغورله، بل به بیا ویل چې، پنځه تنه دښمنان یې وژلي، درېیم به بیا یادونه کوله چې هممهاله یې په توپ کې پنځه گولۍ ځای پر ځای کړي دي او نورې نورې کیسې د بیرگ مېرانه هم پټه پاتې نه وه، هغه دا چې کله یې نسی لاس شنه شوی و، توره یې په کین هغه چلوله او همداسې وړاندې تللی و. خو د سردار بالکونسکي په اړه هېڅچا هېڅ نه ویل، یوازې دهغه هغو نېرې انډیوالانو چې دی یې له نېرې پېژانده، دا افسوس کاوه چې هغه خورا مخکې او وخته مړ شو او خپله بلاربه امېدواره بنځه یې هسې عجیب پلار ته پرېښوده.

۳

د مارچ په درېیمه دانگریزي کلوب په ټولو کوټو کې دمېلمنو د غږېدو او مرکو شرو شور جوړ وو. د کلوب غړي او مېلمانه څوک په پوځي جامو، چانور بنکلي کالي او چا د سردارۍ جامې اغوستې او ځانگړي پوډر بې و هلي او سینگار کړې څنې لکه د شاتو او انگبینو د پسرلنيو مچيو په شان له هرې خوانه خپه خپه په خوځېدا وو، څوک ډله ډله ولاړ وو او څوک هم نور بېلیدل، هسې دې خوا اخوا گرځېدل او بیا به چېرې ناست او څوک خو گوبښي ځانته ولاړ وو. سینگار شوي او غوره جامې بې اغوستي وې... لاس په نامه چوپړان د دروازو خواته ولاړ او دې ته سترگه په لارو، چې څوک دوی ته، د چوپړ ووايي

دمېلمنو زیاتره برخه غمر خوړلي، د درناوي، پراخو او په ځان ډاډمن خپرو خاونده خلک وو، چې خوربې منگولۍ، شډلې خوځېد او بې او درانه درانه غږونه بې لارل. دغه ډله مېلمانه او د کلوب غړي د دود له مخې په ځانگړو ځايو او ځانگړو ډلگيو کې سره ناست وو. یو شمېر لږ او یو واریزه مېلمانه چې زیاتر بې ځوانان وو او دینیسوف، رستوف او دولو خوف چې تر خلع رتبې نه وروسته بیا د افسرۍ ویاړ گټلی او د سیمونوفسکي په غونډ کې گمارل شوي و، په همدې ډله کې وو. د ځوانانو په تېره بیا د پوځي هغو له څېرو نه د ویاړ تر پردې لاندې مشرانو ته یو ډول سپکاوي څرگندېده. هغه داسې چې گواکې ځوان نسل تر ځانه مشرانو ته وایي:

جگړه او سوله

-درناوي او وياړ مو سترگې په ليمو، خو دا هم مه هېروي، چې راتلونکې موز پورې اړه لري.

نيسيفخکي، چې دکلوب له پخوانيو غړو نه و، هم دلته و. پيپر، چې دنبځې د ټينگار له مخې يې ويسته بېر سينگار کړي او عينکې يې لري کړې وې، او دورځې له دود سره يې نوې جامې اغوستې وې، په خواشينې او غمگړې څېرې، په بېلابېلو کوټو گرځېده. هغه دتل په شان دهغو غوړه مالانو له خوا چاپير شوی وو، چې دده شتمنيو او غوړه مالبو ته په تمه وو، خو دده د خپل عادت له مخې هغو ته په سپکه سترگه کتل.

د عمر له مخې هغه دځوانانو، خو دشتمنيو او اړيکو له مخې هغه دمشرانو ډلې پورې اړه لرله، نو له همدې امله دی د دواړو ډلو ترمنځ په تگ راتگ کې و... تر ټولو نه زيات خلک د گراف راستو پچين، والويف يا ناريشکين ډلو ته ورټول شوي وو. گراف راستو پچين، کيسې کولې چې څنگه اتريشيانو دتښتې په وخت کې روسان تر مخه کول او روسان دې ته اړ وو، چې د تورې په زور دتښتېدونکو په منع کې ځانته د پرمختگ لاره پرانيزي. والويف، په خورا محرمانه ډول دا ويل چې، او واروف، يې له پترزبورگ نه ددې لپاره استولي وو، چې د اتريشيانو په اړه دمسکو داوسېدونکو دخيال جاج واخلي. په بله ډله کې ناريشکين، د اتريش په پوځي شورا ملنډې وهلې... خو خپله سردار اندرېوويچ، چې پستې څپلې يې په پښو وي، په خورا چټکۍ او بوختيا يې د هرکلبو او خوړو دتالارونو ترمنځ تگ راتگ کاوه او ټولو مخورو او لږو مخورو سره يې چې ده ټول په يو ډول نه ډول پېژندل، په يو ډول ستري مشي خواره مشي او کله هم يوه لنډه مرکه کوله. او کله ناکله خو به يې خپل غلچک خپل نازولی او تاند

جگره او سوله

زوی پسې ولېږه او دهغه په پیدا کولو سره به یې سترگې په هغه ورځنسي او یو له نازه ډک سترگک به یې ورو لېږه. رستوف د کرکې ترڅنگ له دولو خوف سره ولاړ و، سره له هغه چې تازه سره آشنا شوي وو، خو سخت ورته گران شوی و. بوډا گراف، هغوی ته ورنېږدې شو، د ښه راغلاست په نامه یې د دولو خوف لاس ورکېښکود او وې ویل:

- ماته ویاړ راوېښي، تاسو زما له دې زلمي سره پېژني، هلته یو ځای او یو ځای موله هغو سره مېرانه کړې ده... اه اه! او هغه بوډا ته چې له څنگه یې تېرېده، وویل:

- آه! واسيلي ایگناتیچ، گرانه ملگریه! څنگه یاستي؟!... خو نور یې ددې وخت پیدا نه کړ، چې له دغه بوډا سره خپل دغه روغې ته پای ته ورسوي، ځکه ناڅاپه ټولو کې یو شروشور او لېوالتیا گډه شوه، چوپړانو په گڼې اڅپستو ښورا وهڅېدل او په لوړ آواز یې غبرگ غږ وکړ:

- له خیره سره راغلل!

زنگونه وشرنگېدل، مشران او سپین ږيري، تر مخې شول او ټول مېلمانې چې لکه د غنمو د دانو په شان خواره واره و، ته به وایي چې په پارو چېرته دلې شوي وي، له بېلابېلو کوټو نه په ستر مېلمستون کې راټول شول.

باگراتیون چې د درناوي په نښه او د کلوب د دود له مخې خپله توره او خولې، ساتونکو ته سپارلي وو، په وره کې را ښکاره شو. هغه نه پوستین اغوستی و او نه یې دکارتو سوکتر اچولی و، لکه هغه شان چې رستوف هغه د استرلیخ تر جگرې د مخه یې لیدلي بلکې هغه نوي عسکري دریشي چې روسي، بهرني نښانونه او د گيورگي ستوري یې پر چپ ټټر تمبولی و، اغوستې وه. داسې برېښېده چې دغې

جگړه او سوله

مېلمستیتا ته یې تر راتګ نه مخکې وینسته، ږیره او بریت جوړ کړي و، چې دغه کار دهغې د خپرې نسکلا په کوم ډول نانسکلې کړې وه. دهغه په بشره کې، په دغه بندار کې، له گډون نه دساده خوښۍ نښې څرګندې وې، خو کله به چې دده د ځیرتیا او مېړانې نښې ورسره یوځای شوي، لږ د خندا وړ به و برېښېد. بلکیشوف او فیودر پیتروویچ او اواروف چې د باګراتیون ملګرتیا کوله، ددې لپاره د وره په مخکې لږ ځنډني شول، چې هغه د اصلي مېلمه په توګه تر ټولو نه وړاندې او یوازې مېلمستون ته ننوزي، خو هغه چې نه غوښتل ځان تر نورو لوړ وګڼي، ځان ځنډنی او له هغو سره همګامه کاوه، نو ځکه داسې برېښېده چې ګواکې ټول د دروازې په مخکې تم شوي وي. خو په پای کې باګراتیون دې ته اړوت او تر نورو نه مخکې شو. په خورا کمینۍ، کرارۍ، داسې چې ګواکې نه پوهېده خپلو لاسونو سره څه وکړي، په مېلمیستون کې وړاندې وړاندې لاړ. هغه داسې کرار کرار روان و، چې ګواکې ته به وایي د جګړې په ډګر کې و او د توپونو تر ډزو لاندې، لکه هغه شان چې په شوینگراین کې د کورسک د غونډ په وړاندې، ګامونه پورته کوي... د کلوب د مشرۍ ډله دهغه هرکلي او درناوي ته ودرېدل او تر دروازې پورې وړاندې راغلل. هغوی ددغه شان درانه او ګران مېلمانه د درناوي په نښه خپل هرکلی څرګند او ه بې له هغه چې دهغه ځواب ته سترګه په لاره پاتې شي، له هغه نه تاو راتا و شول، هغه یې له مړوندونو نه راوښو او مېلمستون ته یې بدرګه کړ. ګڼه ګونۍ، ګڼه ګونۍ جوړه کړې وه... تالار ته ننوتل خورا ګران و... ګراف ایلیا اندرېوویچ، په خندا او ټینګار تر ټولو نه په زیاتې تلوسې، هر څوک پورې وهل، لاره یې پرانستله او ویل یې:

-چاته وایم، پرېږدي، هیله کوم پرېږدي!

جگړه او سوله

گراف همدا سې خلک پورې وهل، مېلمه يې له لاسه رانيولې وو، مېلمستون ته يې بدرگه کړ او دصالون پر منځنۍ لويې څوکۍ کې يې کېناوه. دکلوب لويو مشرانو او مخورو بيا دمېلمه شاوخوا ته گڼه گوڼه او اله گوله جوړه کړه. گراف ايليا اندر بوويچ، بيا دگڼه گونې په منع کې، ځانته لار پرانسته او دباندې ووت، لا خوشبې تېرې نه وې، چې دکلوب له يو مشر سره گډ، دسپينو زرو يو قاب په لاس رانوت او قاب يې دشهزاده باگراتيون تر مخې کېښود. په دې قاب کې يو کاغذ چې په ښکلي خط يو شعر پرې ليکل شوی وو، پروت و. دا وياړنه د دغه پوځي اتل شهزاده باگراتيون په ستاينه کې ليکل شوې وه. باگراتيون د کاغذ په ليدو هک پک او شاوخوا ته يې داسې وکتل، تا به ويل چې له چا پناه او مرسته غواړي، خو په ټولو سترگو کې يې داسې هيلې لوستې چې دی خپله بايد تسليم شي او دنورو هيلو ته غاړه کېږدي. ده وليدل چې نه کېږي، دسپينو زرو قاب يې راواخېست، په تريو تندي يې گراف ته چې دغه قاب يې راوړی و، وکتل. يو تن دغوړو مال په شان قاب دهغه له لاسه واخېست (کنه داسې برېښېده چې باگراتيون به هغه له ځان سره ترمانښامه ټينگ ساتي او آن د ډوډۍ په وخت کې به هم هغه ترخوا پورې نيولې گرځوي) او له هغه نه يې هيله وکړه چې شعر ته غوږ شي. داسې و برېښېده چې باگراتيون گواکې وايي: ډېره ښه ده، لولم يې! په خواشينو سترگو يې کاغذ ته وکتل او په خورا پام يې د شعر لوستل پيل کړ. خو شپه لا تېره نه وه، چې دشعر شاعر کاغذ دهغه له لاسه ورواخېست او په لوړ آوازيې دهغه لوستل پيل کړ. شهزاده باگراتيون، هغه ته سر ښور او په خيږ يې هغه ته غوږ نيولی و:

پېړۍ پېړۍ دي، وياړوی، پر الکساندر،

جگړه او سوله

زموږ وياړ پر تخت ابدې وساته !
زړور لارښود او خواخوږی، خواخوږی او سه !
خپل هېواد کې ريفه (د ويرژل دافسانې اتل) او جگړې ته چمتو
او سه !

خو اې نيکمرغه بناپارته ! چې په خپلو کړو ووياري !
او ځان دې، دباگراتيون تورې او مېراني ته ټينگ کړي...
نه دا چې له روسي جنگيالو سره دسيالی خيال درپيدا شي.

دشعر لوستل لاپای ته رسېدلي نه و چې، دچوپړانو مشر په لور
آواز غږ وکړ: ډوډی، چمتو ده ! له دې آواز سره هممهاله دخورنتون
دروازې بېرته او له هغه ځايه ددې ترانې غږ چې:

- اې دبرې چغې لوړه شه او اې زړور هېوادواله ! وياړمن اوسي ! په
مېلمستون کې انگازه جوړه کړه او گراف ايليا اندر بوويچ، شاعرته چې
دچرگ په شان بې وخته اذان کوي، لا دشعر په لوستلو بوخت و، په قهر
سره وکتل او دباگراتيون په وړاندې ټيټ شو. ټول ځکه پاڅېدل چې پوه
شول، ترشعر نه ډوډی، ښه ده. باگراتيون ترټولو نه مخکې د ډوډی، ميز
ته ور نېردي شو او دمیز په سر کې د دوو الکساندروو، الکساندر
بلکيشوف او الکساندر ناريشکين ترمنځ، کېناست. دې خبرې له دې
کبله هم اغېز درلود، چې دټولواک نوم هم الکساندر و. دهغه ترناستې
وروسته درې سوه تنه ټول، نامه او دريځ ته په پاملرنې سره ټول يو په بل
پسې دمیز شا او خواته کېناستل، داسې چې هرڅومره مخور او دپام وړ
دريځ خاوند و، هغه گران مېلمه ته نېردي ځای پر ځای شول او داگران
کار دهغو او بو په څېر چې مخ ښکته روانې وې، په هم داسې يوې

جگړه او سوله

چټکۍ ترسره شو.

گراف ايليا اندروويچ، خپل زوی د ډوډۍ نه مخکې شهزاده باگراتيون ته وروپېژاند، شهزاده هم هغه وپېژاند او له سره يې هسې يو خوداسې خبرې چې هغه ورځې يې له ټولو سره کړې وې، له ده سره هم وکړې. گراف دده له زوی سره د شهزاده باگراتيون دمركې په وخت کې، ټولو مېلمنو ته په خورا خوښۍ او غرور کتل.

نيکولای رستوف، له خپل ملگري دينيسوف او خپل نوي انډيوال دولو خوف سره، درې واړه په گډه، دمیز دمخنۍ برخې په هغه ځای کې، کېناستل چې مخامخ يې پيیر او دهغه ترڅنگ نيسيفخکي، ناست وو. گراف ايليا اندروويچ او دهغه ملگري چې د کلوب مشران گڼل کېدل، مخامخ باگراتيون ته کېناستل او ټولو په گډه، هڅه کوله هغه ته، گواکې خپله مسکوي مېلمه پالنه څرگنده کړي.

دښې ډوډۍ او تاوده هرکلي د جوړېدو په هکله د گراف هڅې بې ځايه نه وې پاتې... هغه د سر په خوځېدا او دسترگو په اشارو له ټولو چوپړانو سره اړيکي ساتل او تر شونډو ولاندې يې هغو ته سپارښتنې کولې. هغه د هرو خورو نوم ښه پېژانده او دهغو د خوند اندازه او دخوړلو وخت ښه ورته څرگند و، هر څه په ښه ډول روان وو. خو کله چې يې دويم خواړه مېزه راوړل او په ليدو يې ايليا اندروويچ له خوښۍ نه نور په جامو کې نه ځايېده، په همدې وخت کې و، چې د شرابو د بوتلونو د سرونو د پرانيستو پرقهاري پورته شو او چوپړانو په جامونو کې، د دغو اورنيو سړو انگينو توييدل پيل کړل د کبانو تر څکې نه وروسته چې سخت او د پام وړ خوند يې کړي و، ايليا اندروويچ د کلوب مشرانو ته تر کتنې وروسته، په کراره وويل:

جگړه او سوله

- د دې پروياړونو په وياړ بايد وځکل شي، ښه به دا وي چې پيل يې کړو. خپل جام يې منگولو ته کړي، پاڅېد، پر مېلمستون چوپيتيا خوره شوه او ټول دې ته سترگه په لار شول، چې څه ويل کېږي.

گراف په لوړ آواز وويل:

- د ټولواک امپراتور په وياړ! او له دې خبرې سره هممهاله يې په سترگو کې له خوښۍ، لېوالتيا او شوق او ښکې راشپوه شوي. په هماغه شېبه کې و چې په مېلمستون کې داسې يوې نغمې انگازې خورې کړې چې، "د بری د تالندې ... " سندرې په کې غږېدلې ټول هممهاله پاڅېدل او هممهاله يې چغه کړې، چې هورا! او باگراتيون چې هماغه شان د شون گرابن، د جگړې په ډگر کې چغه کړې وه، داسې هورا کړل، چې ته به وايي ستونۍ يې څېرې شو. د ځوان رستوف، غږ له خورا شوق او لېوالتيا نه په دغو درې سوو، آوازونو کې له ورايه جلا او واورېدل شو او دهغه په سترگو کې هم د خوښۍ او ښکې ځان را څرگند کړي.

هغه چغه وهلې:

- د ټولواک امپراتور دروغتيا په هيله! هورا! هغه ټول جام يو غږ کړ او خپل تش جام يې پر ځمکه وويشت. خورا نورو مېلمنو، هغه ته ورته کړه ترسره او پر سرد جامونو تړاړولو نه وروسته يې، خپل جامونه پر ځمکه وويشتل. د جامونو کړنگول او د ځکلو شرو شور تر ډېرې پورې اوږده شول. کله چې شرو شور پای ته ورسېد، چوپړانو د ماتو شويو جامونو ټوټې راټولې او ځکړونکې هم په خورا خوښۍ او له موسکا نه په ډکو شونډو په خپلو ځايو کې کېناستل او بيا مرکې بېرته تودې شوې. گراف ايليا اندروويچ، بيا پاڅېد، د قاب څنگ ته اېښي ياد دښت ته يې وکتل او خپل جام يې د روس د وروستۍ جگړې د اتل

جگړه او سوله

د ستر قوماندان، شهزاده پیترا ایوانوویچ باگراتیون د روغتیا په ویاړ پورته کړ، بیا یې شنې سترگې له اوبسکو راډکې او بیا د درې سوه دهورا غریو په فضا کې انگازې جوړې کړې. خودا وارد موسیقی او سندرغاړو آوازونو سندریزې انگازې جوړې کړې. دغو سندرغاړو د پاول ایوانوویچ کوتوزوف (د ابل کوتوزوف دی)، د کانتات په نامه سندره بلله:

دروس د پوځ مخه هېڅوک او هېڅ څه نیولی نه شي،
زموږ مېړانه زموږ دبري ضامن دی
که موږ باگراتیون لرو
د هریاغي سر دهغه تر پینو لاندې دی.

همدا چې د سندرغاړو د اواز انگازې آرامې شولې جامونه بیا پورته شول، شعارونه ورکړل شول، او تر هغه نه وروسته نور ډېر جامونه، هغه جامونه چې د گراف رستوف په نازک زړه یې دم په دم اغېزه زیاتېده، جامونه لا ډېر ډېر په ځمکه لږېدل او شور او چغو په گوگلونو کې نور تالانونه جوړ کړي وو. د بکلشوف، ناریشکین، او واروف، دلگه روکوف، آپراکسین، والویف او نورو مشرانو د روغتیا په ویاړ یو یو جام پورته او په سرواړول شول. دغه راز د کلوب د بنسټ اېښودونکو، د بندار دمېلمنو او په پای کې د بندار د جوړونکي گراف ایلیا اندروویچ په ویاړ جامونه پورته شول. نور نو گراف ددغه شعار خوښیو او ویاړونو ته ځان ټینګ نه شو کړای، خپل دستمال یې راوویست، خپل مخ یې پټ کړ او په رښتیا یې وژړل.

۴

پېير، پر ميز دولو خوف او نيكولای ته مخامخ ناست و. هغه چې د تل په شان خورا ډېر خوړل او په خورا شوق يې څكل، خو هغو كسانو چې هغه يې له نېرېدې نه پېژانده، دې ته پام شو چې نن يې په كړو وړو كې كوم ځانگړې بدلون راغلی دی. د ډوډۍ له پيل نه تر پايه چوپه خوله، سترگې پټې پټې، تندي تريو، شاو خوا يې كتل او سترگې به يې په يو ځای گنډلې او په سرسامه بڼه يې د پزې پر برسر د عينكو د اېښودو ځای په گوته مينه. دهغه پر بشري داسې پرېښاني او خواشيني خوره وه، چې گواکې نه څه وينې او نه څه اوري او د كوم نه اورېدونكي او جر خيال په خيالونو كې ډوب و.

دا جر خيال او عذاب بېښونكي غوټه ده د بښځې او دولو خوف تر منځ د مينه ناکو پټو اړيکو په اړه د شهزادگۍ کنايې او هغه نالاسيک شوی ليک و، چې هماغه سهار يې تر لاسه کړی و. په هغه ليک کې په خورا بده او له ملنډو ډکه ژبه چې دهر نالاسيک شوي ليک ځانگړتيا ده راغلي و، چې دی له خپلو دې عينکو سره هېڅ نه وينې او يوازې دی دی چې ددولو خوف او دخپلې بښځې له ناوړو اړيکو نه خبر نه دی. پېير هېڅکله نه د شهزادگۍ کنايې منلې او نه په ليک کې ليکل شوي تورو نه خو سره له دې ټولو خبرو پر ميز مخامخ دولو خوف ته له ناستې او هغه ته له کتونې، يې وېره لرله. هر وار به چې، دهغه

جگړه او سوله

سترگې بې له ارادې، دهغه له زړه رابنکونکو او سپين سترگو، سترگو سره و جنگېدې، داسې يې انگېرله چې کوم وحشتناکه او زورونکي څه يې په گوگل کې رالمسېدل او مخ به يې بلې خواته اړاوه. بې ارادې به دخپلې ښځې تېره او له دولو خوف سره دهغې اړيکې وريادېدل او دا به يې په زړه کې ورتېره شوه چې په ليک کې ليکل شوې خبرې کېدای شي رښتيا وای او يا به يې تصور کاوه که دا خبرې دده ښځې په اړه نه وای ټولې به رښتيا وې. بې ارادې به وريادېدل چې دولو خوف تر جگړې نه وروسته بيا خپله خلعنه شوې رتبه ترلاسه کړې، خپل دريځ يې بيا لاس ته راوړی، پترزبورگ ته راستون شوی و او دی ورپه ياد شوی و. دهغه له پخوانۍ دوستۍ، انډيوالۍ، گډې اشنايې نه يې گټه اخېستې او مخامخ دده ديدن ته راغلی و. پېير په ورين تندي دهغه هرکلی کړی و، په خپل کور کې يې داستوکنې ځای ورکړې و او هغه ته يې پيسې ورکړې وې... دا به وريادېدل چې څنگه په سپين سترگۍ، دولو خوف، هغه ته دهغې ښځې ښکلا ستايله او څنگه مسکو ته د راستنېدو نه وروسته هېڅکله، هغه دهغې نه، جلا شوی نه و.

پېير په زړه کې ويل:

- هوکې! هغه ښکلي ځوان دي، زه هغه ښه پېژنم، له همدې کبله وچې ما دهغه لاس ونيو او مرسته مې ورسره وکړه، دا دي اوس ددې په بدل کې هغه ماته رسوايي جوړوي، پر ما خاندي او يوخور غچ رانه اخلي... خو بيا هم زه دا خبرې نه منم، حق نه لرم، هغه ومنم. هغه د دولو خوف ټول هغه ناوړه کړه چې هغه يې د تربگنۍ په شېبو کې ترسره کوي وريادکړل. دا پرېر شا يې د پولېسو د سرمامور تړل، او بو ته دهغه ارتېرېل، يا دهغه له خوا حق او ناحق دوئل ته دهرچا بلل او يا هم په

جگړه او سوله

تمانچه د گادېوان د آس ویشتل، دا ټول او ټول یې وریاد کړل او په زړه کې به یې ویل:

- هغه یو ستر بې رحمه ته ورته دی، د انسان وژنه هغه ته هېڅ ارزښت نه لري. څومره چې له ده نه څوک ډارېږي، هومره دی، له هغه نه خوند اخلي. هغه به فکر کوي چې زه هم ترې ډارېږم، هوکې رښتیا هم زه له هغه وېرېږم په همدې خیالونو کې و، چې یو وحشتناک او زورونکي احساس یې په زړه کې راو لمسېده. دولو خوف، دینیسوف او رستوف، درې واړه اوس پېیر ته مخامخ ناست او سخت خوشاله او مست وو. رستوف دخپلو دوو انډیوالانو ترمنځ ناست و. دهغو یو تن د سواره پوځ زړور افسر او بل یې پېژندل شوی عیاش او دوکه مار و. دویم هغه به کله ناکله خپل غولونکی، وژونکی او له ملنډو ډک غلچک، پېیر ته چې په ټول بندار کې د شپږتوب او ناآرامۍ له امله د پام وړ و، ور ولېږه. رستوف، په خورا ناخوښۍ پېیر ته کتل. لومړي له دې کبله چې هغه دده د سواره پوځیانو د نظر له مخې خورا بدای و او د یوې ښکلې ښځې مېړه او خپله هم چورښځو ته ورته و. او بل له دې کبله چې پېیر سره له ټول پام او ځیرتیا، دی نه و، پېژندلی او د سترې مشي په نښه یې، دده سر ښورولو ته ځواب نه و ویلي او هغه وخت چې د ټولواک امپراتور د روغتیا په ویاړ، جامونه پورته او ټول پاڅېدل، دی په خپلو خیالو کې ډوب پاتې، نه یې جام پورته کړی و او نه خپله پاڅېدلی و.

رستوف په برند او له قهره په ډک غلچک، پر هغه ورچغه کړي و:
- تاسو! تاسو ته وایم، کون یې که څنگه؟ د ټولواک په ویاړ یې څکي! او پېیر سوړ اسویلي ویستلي و، په خورا اطاعت پاڅېدلی و او خپل جام یې څکلی و، د ټولو تر ناستې وروسته یې په یو خوږې

جگړه او سوله

موسکا رستوف ته ویلي و:

-وبښي، ما ونه پېژاندي.

خو رستوف نور نو د داسې بښنو اورېدو ته وخت نه لاره. چغی یې

وهلي او هورا هورا یې ویل.

دولو خوف، رستوف ته وویل:

-ولې؟ پېژندگلوي ورسره تازه کوي، نه؟

رستوف، ځواب ورکړ:

-لېونی، ساده سپری دی، پرېږده.

دینیسوف زیاته کړه:

-دښکلو ښځو له مېرو سره باید تل په خوږه ژبه خبرې وشي.

پېیر دهغو خبرې نه اورېدي، خو په دې پوهېده چې هغوی دده په اړه

غږېږي. تک سور شو او له هغو نه یې مخ واړاوه.

دولو خوف، جام پورته کړ، په خورا زغرده، خو د شونډو په کنج کې له

ملنډو سره مل موسکایې، پېیر ته وویل:

-دښکلو ښځو په ویاړ! پیتروشا، دښکلو ښځو او دهغو دلونډانو په

ویاړ یې څکو!

پېیر، سر ښکته واچوه، پرته له هغه چې هغه ته وگوري او یا ځواب

ورکړي، خپل جام یې واخېست او کرار کرار یې له هغه نه غږ پ غږ پ

څکل او خپل غمونه یې پرې وژل.

چوپر چې د کوټوزف د سندرې لیکل شوی متن په مخورو مېلمنو

ویشه، یوه پاڼه یې د پېیر مخې ته ځکه کېښوده، چې هغه هم دمخورو له

ډلې نه گڼل کېده. پېیر لاس وړاندې کړ چې پاڼه واخلي، خو

دولو خوف، خم شو او کاغذ یې دهغه له منگولو نه راخپل او دهغه په

لوستلو یې پیل وکړ. پېیر دولو خوف ته وکتل او سترگې یې برنډې

جگړه او سوله

برنډې شوې. هغې غوتې او غم چې دی یې د ډوډۍ په ټوله موده کې زور او ه، یوځل بیا دده پر زړه راخواره شول، په خپل ټول ژوروالي پر میز ورخم شو او چغه یې کړل:

- اخبستي یې نه شي؟

نیسفیڅکي او هغه بل مېلمه چې د پېپر، بڼي لاس ته ناست و، ددې چغې په اورېدو، پوه شول چې موخه یې څوک دي، په ډار او گڼۍ یې دولو خوف ته مخ ورواړه او وې ویل:

- بس موده، تاته وایو څه کوي؟

ددلو خوف، سترگې چې له خونۍ نه ځلېدلې، کرکه په کې له ورايه برېښېده، په موسکا یې پېپر ته وویل:

- زه له همدې کارونو نه خوند اخلم. هغه چې رښتیا له دې کاره خوند اخبسته زیاته یې کړه:

- نه یې ورکوم.

د پېپر چې رنگ الوتې او شونډې یې رپېدې، کاغذ یې له هغه نه په زوره واخېست، خپله څوکۍ یې پورې وهله، له ځایه پاڅېد او وې ویل:

- تاسو یو احمق او سپک انسان یاستې... زه تاسو ته د دوئل بلنه درکوم.

دا یې وویل او له هغه نه لرې شو. په هغه شېبه کې چې پېپر دا خبره کوله، داسې یې وانگېرله چې دده پر بڼې تورو نو، چې دی یې په تېره یوه شپه ورځ کې زور او ه، نور له شک او تردید نه راوتلې او په یوې رښینې خبره بدله شوې ده. هغه، له هغې نه کرکه کوله او د تل لپاره ترې جلا شوی و. رستوف، د دینیسوف د ټول گواښ او مخالفت سره سره، بیا هم دامنلې وه چې په دې دوئل کې ددلو خوف شاهد شي او تر ډوډۍ نه وروسته له نیسفیڅکي سره چې د پېپر شاهدي یې منلې و، د

جگړه او سوله

دوئل د شرایط په اړه خبرې پیل کړې. پېیر له هغه ځایه کورته لاړ، رستوف او دینیسوف له دولو خوف سره ترې پورې په کلوب کې پاتې او دجیتانو او نورو سندرغاړو د سندرو په ویلو یې بانډار ته دوام ورکړ.

دولو خوف له رستوف سره دخدای په امانۍ په وخت کې وویل:
- ښه نو! ترسبا پورې چې په سوکولنيکي (د مسکو په شمال ختیځ کې یو ستر پارک و او اوس هم شته، چې هلته سوکول یا بازار لوبې کېدې) کې به سره گورو!
رستوف له هغه نه وپوښتل:
- ښه! ارامه یې؟
دولو خوف ودرېد او وویل:

-زه به اوس د دوئل ټول راز تاته په دوو تورو کې رالاند کړم. که د دوئل مخکې شپه، کښې، مور او پلار ته دې له مینې نه ډک وصیت لیک ولیکې، که داسې یې وگڼې چې په دوئل کې وژل کېږي، نو په رښتیا چې احمق او خوار و زار یې. خو که ټینگ تکل وکړې چې ځې اود سترگو په رپ کې خپل سیال وژنې، هغه شان چې ماته د "کاسترمي" د ښار یوه اوسېدونکي چې د اېرښکار کوي، ویلي دي، نو هغه ده چې بری ستا دی. هغه راته ویلي و: ټولو ته څرگنده ده چې له اېره هر څوک ډارېږي، څوک دي چې له اېره نه ډارېږي، خو کله چې دې اېر تر مخې راشین شي نو وپره بیا خپله تنبتي. نو هغه وخت دې ټول خیال دا وي چې، هغه درنه ونه تنبتي. زه هم اوس همداسې یم. ښه نو! گرانه سبا به سره گورو!

بله ورځ، سهار په اتو بجو چې پېیر او نیسفیخکي د سوکولنيکي ځنگله ته راوړسېدل، دولو خوف، رستوف او دینیسوف لادمخه هلته

جگړه او سوله

رسېدلي و. پېير داسې خيالونو پسې اخېستي و او د داسې يو چا حالت يې لاره چې، اوسنۍ پېښې پورې يې هېڅ اړه نه لرله. رنگ يې تک سپين الوتې او گېڼۍ اخېستې و. داسې برېښېده چې تېره شپه يې تر سهاره شوگيره کړې وي. هغه د سر سام په شان شاوخوا کتل او باڼه يې ته به وایي چې دلمر له ځلېدونکو شغلو سترگې پټوي سره تړل يوازې دوه خياله دهغه په خيالو کې زنگېدل، يود هغې دنبځې گناه، چې د تېرې شپې له شوگېرو او چرتونو نه وروسته يې نور هېڅ شک په کې نه لاره او دويم د دولو خوف، بيگناهي چې دده د نوم او عزت د ساتنې هېڅ اړتيا يې نه لرله. دهغه په زړه کې په وار وار دا خبره تېره شوه:

- که زه هم دهغه پر ځای وای، همداسې به مې کړي وای لکه ده چې کړي دي. آن په دې ډاډه يم چې پرته له دې بل څه به مې نه وای کړي. نو اوس په دې نه پوهېږم، چې دا دوئل او انسان وژنه د څه لپاره دي؟ يا به زه هغه ووژنم او يا به دهغه نښه زما سر نښه کړي يا به مې په ځنگلانه يا ځنگله ولگېږي. يو وار خوي يې په زړه کې داهم وگرځېده:

- ښه به دا وي چې له دې ځايه په منډه لاړ شم، و تنستم او چېرې په پټه ځان له ټولو نه پټ کړم. خو پوره په همدې شېبه کې چې دې خيالونو يې په زړه کې توپان جوړ کړي و، په تنستېدلي رنگ او ځانگړې آرامتيا چې په هر چا کې يې د درناوي احساس راپاراوه، وپوښتل:

- څه ته گورو؟ هر څه چمتو دي او کنه؟

کله چې هر څه برابر شول، تورې ددې لپاره چې د دواړو سيالانو ترمنځ بربېد وټاکي، په واورو که څښې او تومانچې له گولپو ډکې شوې، نيسفيڅکي پېير ته ورنږدې شو او په آرامه او مينه ناکه آواز يې وويل:

- ښاغليه گرافه! که په دې گواښمنه شېبه کې، په رښتيا ستره

جگړه او سوله

گوانبمنه شېبه کې، سپینه وینا تاته په ډاگه نه کړم، خپله هغه دنده چې تاسو زه دخپل وخت شمېرونکي لپاره ټاکلي يم او هغه مسوولیت چې د تاسو په وړاندې یې لرم هغه به مې په رښتیني ډول تر سره کړی نه وای، د ډاډه هغه ویاړ مو چې ماته رابښلی دی، هغه به رښتیا شوی نه وای، نو ځکه تاسو ته وایم: د دغه دوئل د سرته رسولو لپاره پوره دلایل نه شته او دا بې معنی او سپکه پېښه د دې ارزښت نه لري چې دهغه له کبله وینه تویې شي. تاسو په دې پېښه کې هسې په قهر شوي او برحقه نه وي.

پېیر وویل:

- هوکې تاسو رښتیا وایي، دا زما له خوا خورا سادگي او حماقت

و...

نیسفیڅکي (د ټولو هغو کسانو په شان چې په دوئل کې گډون کوي او د ټولو هغو کسانو په څېر چې دې ته ورته پېښو سره مخامخ کېږي، په دې باور نه لاره، چې خبره دوئل ته ورسېږي) وویل:
- گرافه تاسو پوهېږي! تر ټولو نه د درناوي خبره به دا وي چې تر ډزو نه به ښه دا وي چې خپله تېروتنه ومني. په دې پېښه کې یوې خوا ته هم نه دي شوي. که داسې وي، اجازه راکړي، چې ستاسو د پېښمانۍ خبر ستاسو سیال ته ورسوم، له هغه سره وغږېږم، ځکه زه ډاډه يم چې زموږ سیال به هغه ومني.

پېیر وویل:

- نه گرانه! غږېدا! د څه لپاره؟ تر لږ څنډه وروسته یې وویل:

- نور نو پروا نه لري... هر څه چمتو دي؟

هغه په یوې غیر طبیعي او خورا خوږې موسکا وویل:

- یوازې دومره راته ووايي چې، څنگه؟ ترکوم ځایه لار شم او په څه

جگړه او سوله

شي ډزې وکړم؟ هغه تومانچه واخېسته، د تومانچې په اړه يې پوښتنې
ځکه پيل کړې، چې تراوسه پورې يې په ژوند کې هم تومانچه لاس کې
نه وه اخېستې...

دینیسوف، چې ټاکل شوي ځای ته رسېدلی و، لاهڅه يې کوله چې
د سيالانو ترمنځ روغه وکړي، خو دولو خوف، هغه ته وويل:
- دروغې نوم به نه راته اخلي، اصلا نه غواړم په دې اړه خبرې
وکړم کومه بڼه؟

د دوئل، ځای، دنښترو ديوه ځنگله په منځ کې، دهغې لارې نه اتيا
گامه لرې، چې گاډۍ هلته درول شوې وې، ټاکل شوي و. که څه هم بڼه
واوره پرته وه، خو په دې څو وروستيو ورځو کې د هوا د تودخې له امله
ځای ځای اوبه شوې وه. سيالان څلويښت گامه يو بل نه لرې ولاړ
ووشاهدان، نيسفيڅکي او دینیسوف چې په واورو کې يې
د گامونو ژورې نښې، پر واورو پاتې وې، د سيالانو د درېدو ترمنځ د
واتن جاج يې واخېست او خپلې تورې يې يو له بله د لسو گامونو په
واتن لرې، په واورو کې خښې کړې. هغه تودخه چې واوره يې ويلې
کوله، هماغه شان توده وه او دهغه له امله داسې لړلې په فضا کې
راخوړې وې چې د څلويښتو گامونو په اوږدو کې دڅه ليدل گران
برېښېدل. که څه هم درې دقيقې کېدې، چې هرڅه چمتو شوي وو، خو
سره له هغه هم چا د کار په پېلېدو کې تلوار نه کاوه. ټول چوپه خوله ولاړ
وو.

۵

دولو خوف غږ وکړ:

-بڼه نو! پیل یې کړئ!

پېر چې لا موسکا یې پر شونډو خوره وه، وویل:

-درځه!

ګواښمن حالت و. داسې برېښېده چې په خورا سادګۍ سره د پیل شوي چارې مخه، په هېڅ غوره تکل نیول کېدای نه شو. داسې برېښېده چې پېښه نور نو د انسانانو له ارادې نه پرته، په خپل سراو واک پرمخ روانه او په ډاډ سره پای ته رسېږي تر هر چا لومړی، دینیسوف، تر هغه ځایه پورې چې د تورې په څښولو په نښه شوی و، وړاندې ورغی او وې ویل:

- له دې کبله چې سیلانو، روغې ته غاړه کېښوده، بڼه به دا وي چې کار پیل شي. تومانچې واخلي او د درې په اوږدو، د سیال پلو ته خوځېدا پیل کړي.

هغه په خورا خواشینۍ شمېر نه پیل کړه:

- یو...دوه...درې او خپله څنګ ته شو. دواړو سیالانو، په اوږه کې له ګامونو نه د جوړه شوې لارې په اوږدو کې، دلرو په تنه رڼا کې، یو بل ته په کتو کې، سرو خوځېدل. هغوی تورو ته په رسېدو سره، چې د ډزو لپاره د برېد لپاره د نښې په توګه په اوږو کې څښې شوې وې، حق

جگړه او سوله

درلود، پر یوبل ډزې پیل کړي. دولو خوف، بې له هغه چې تومانچه پورته کړي، په کراره مخ ته روان او په ځلېدونکو، تکو شنو او له بې رحمۍ نه په ډکو سترگو یې دخپل سیال بشره څارله. دهغه پر شونډو لکه دتل په شان یوه موسکا ډوله څه خواره و.

پبیر د درې، په اورېدو، په چټکو گامونو مخ ته لاړ، په واوره کې د وهلې لارې نه واوښت او هڅه یې وکړه چې په بشپړه لاره کې مخ وړاندې لاړ شي. هغه په خپل بنسې لاس کې تمانچه، مخامخ د سیال خواته په نښه کړې وه، خوداسې یوې وېرې پسې اڅپستي و. تابه ویل، اوس به دده له خپلې تمانچې ډز وشي او دې به ووژني. خپل کین لاس یې، په خوار زیار شاته نیولې و، ځکه هغه پر له پسې غوښتل چې، پر هغه دښې لاس ساتنه وکړي. هغه په دې پوهېده چې دا کار ناروا نه دی. لا شپږ گامه په بشپړه واوره کې وړاندې نه و، تللی، چې ښکته یې په واوره کې خپلو گامونو او بیا یې سمدلاسه او په چټکۍ دولو خوف ته وکتل او هماغه شان یې چې ده ته ورښودلې و، ماشه کېښکوده او ډز یې وکړ. ده چې ددغه شان یو زورور ډز هیله نه لرله، سخت ورپرېدېد، له رېرېدېدا سره هممهاله یې وخنډل او ځای پر ځای ودرېد. له ډز نه پورته شوي لوگي، سره له هغه چې په لږو کې هومره دلیدو وړ نه و، خو په لومړي سر کې یې، دده سترگې تنې کړې او دلیدو خنډ شوی و. خو ددویم ډز غږ چې دی، ورته سترگه په لاره و، وانه ورېدل شو، یوازې او یوازې ددولو خوف دچټکو گامونو غږ واورېدل شو او د لږو او لوگي په منځ کې د هغه تنه څېره رابښکاره شوه. په یوه لاس یې خپل چپ څنگ نیولې و او په بل ښکته ځوړند لاس یې تومانچه کېښکودله. دهغه رنگ تېښتېدلی و. رستوف، هغه ته ورمنډه کړه او هغه ته یې څه وویل.

دولو خوف، د کېښکودل شویو غاښونو له منځ نه وویل: نه... نه... پای

جگره او سوله

ته نه ده رسېدلې.

هغه چې گوډ، گوډ کېده، دننې لپاره يې، تر خنبه شوې تورې پورې، خو نور کاره واره گامونو واخېستل او دهغې ترڅنگه پور اوږه ولوېد. خپل کين لاس يې چې پر وينو لرل شوي و، پر جامو ومنښه او پر هغه يې ډډه ولگوله. دهغه رنگ الوتې، بشره يې گونځې او رېږدېده، هغه وويل:

- هيل...

خو هغه څه چې ده يې د ويلو، هيله لرله ونه شو کولای ووايي، خو تر ډېرې هڅې نه وروسته يې خپله پيل شوې خبره پوره کړه او وې ويل:

- هيله کوم...

پېير چې په سختۍ يې د ساندو مخنيوي کاوه، دهغه خواته ورمندې کړې او نېرېدې و، چې ددو خنبو شويو تورو منځ ته ور رسېږي، چې دولو خوف، غږ پرې وکړ:

- له تورو نه را وانه وړئ!

پېير دهغه په موخه، پوه شو او دتورو ترڅنگ په ټاکل شوي بريد کې ودرېد. نور نو يوازې لس گامه له يو بل نه لرې وو. دولو خوف، خپل سر په اوږه کې خنب کړ او په خورا حرص يې واوره وچېچله، خو سمدلاسه يې سر بېرته راپورته کړ، خپل ځان يې لږ را جوړ، پښې يې را ټولې او کېناست. هغه هڅه کوله ځان سيالۍ ته جوړ کړي. هغه په سرې واوره کې غاښونو خنبول او هغه يې زېښله. شونډې يې رېږدېدې، خو له دې سره سره، هغه پرله پسې موسېده. د کرکې او غچ اور، هغه د بيا ځان جوړولو لپاره لمس او. تومانچه يې لوړه کړه او دننښه نيولو هڅه يې وکړه..

پېير، چې د پېښمانۍ او ننوا تو موسکايې پر شونډو خوره وه، مړه

جگړه او سوله

لاس او پنبې، او پراخ ټټيرې خپل سيال ته نښه، مخامخ دهغه مخې ته ودرېد او په خورا خواشینی هغه ته ځیر و. دینیسوف، رستوف او نیسفیخکي د ډزپه اورېدو سترگې پټې او له ډز سره هممهاله یې دکرکې نه یوه ډکه چغه واورېده. دا دولو خوف وچې چغه یې کړه:

-خطا لاړ!

او له دې غږ سره ناتوانه پر واورو ولوېد. پېیر، چې خپله ککره یې په دواړو لاسونو کې ټینګه کړه، راستون شو او ځنګله ته یې مخه کړه. په درنه واوره کې روان و او په لوړ غږ له ځان سره بڼګېده، څه یې ویل، مګر پوهېدل یې گران و. خو کله چې نیسفیخکي ورنږدې شو، هغه له ځان او ټولو نه په کرکه پرله پسې ویل:

-حماقت دی، حماقت دی، دوکې او دورغ!

نیسفیخکي، هغه ځنګله ته پرېښود او په خپله گاډۍ کې کورته ورساوه. رستوف او دینیسوف، ټپي بنوی دولو خوف یوړ. دولو خوف، په گاډۍ کې پروت، سترگې یې پټې کړې وې او هغو پوښتنو ته چې له ده نه کېدې ځواب نه وایه خو مسکو ته په رارسېدو، ناڅاپه په سد شو، سترگې یې وغړولې، په سختۍ یې سرراپورته کړ او د رستوف لاس یې چې دده ترڅنګه ناست و، راوښو. بشره یې چور بدله شوې وه او دهغې پخوانۍ خوشالي او ځلا ترې ورکه شوې وه. رستوف هک حیران و، له هغه نه یې وپوښتل:

-څنګه یې؟ حال دې څنګه دی؟

دولو خوف، چې خبرې یې پرې پرې کېدې، وویل:

-بد، خورا بد! خو خبره په دې کې نه ده، غواړم پوه شم، چې چېرې یو؟ اها! پوه شوم، موږ په مسکو کې یو، خوزه خیر، مګر هغه مې ووژله، ومې وژله، هغه ددې زغم نه لري، هغه دا زغملي نه شي.

جگړه او سوله

رستوف، له هغه نه وپوښتل:

- څوک ياده وي؟

- مور مې! ادکه مې! ملکه مې! مور مې يادوم. دا يې ويل، درستوف لاس يې کېښکود او په ژړا يې ژړل. لږ چې نور ښه شو، رستوف ته يې وويل، چې له مور سره يوځای او سپرې، نوځکه که هغه خپل زوی په مرگنی حال وويني، هغه به يې دزغم زور ونه لري. هغه رستوف ته زاری کولې، چې مور ته يې ورشي او هغه آرامه کړي.

رستوف دهغه هيله ومنله او ترده نه مخکې، دهغوی کورته، دده ادې ته ورغې. هلته په رسېدو په خورا حيرانۍ په دې پوه شو، چې دولو خوف، دغه دمسکو نومور داړه مار او بدماش، له خپلې زړې مور او کوپرې خور سره اوسي او ترټولو مهربانه زوی او ترټولو نه خواخوږی وروردی.

۶

پېر په دې وروستيو وختونو کې، ډېر کم له خپلې ښځې سره يوازې پاتې کېده. په مسکو او پترزبورگ کې، به تل ددوی په کورونو کې د مېلمنو گڼه گڼه وه. تېره شپه، له دوئل نه تر راستنېدو وروسته، د تل برخلاف د خوب کوټې ته نه لاړ او دخپل کار په لوی دفتر کې، هماغه ستري کوټې ته، چې گراف بيزا و خوف، هلته د ژوند وروستې شېبې تېرې او سا يې ورکړې وه، پاتې شو.

هغه پر لويې څوکۍ په دې هيله، ډډه ولگوله، چې وېده شي، هرڅه هېر کړي او هرڅه چې کېږي، کېږي دي. خو داسې نه کېده. که څه هم پرونی شپه يې له ډېرو چرتونو نه، ټوله يې خوبه تېره کړې وه، خوننۍ شپه تر پرونی هغه لاله چرتونو، خيالانو، غمونو او له عذابونو ډکه برېښېده او دی يې خوب ته نه پرېښود. دهغه په گوگل کې د چرتونو توپان جوړ شو، هغه نه شو کولای وېده شي، ناستې هم خوند نه ورکاوه، نوځکه پاڅېد او په چټکو گامونو يې په کوټه کې گرځېدل پيل کړل. کله به يې د واده په لومړې ورځو کې ښځه، دهغې نيم برېښې اوږې، مستې خماري سترگې او شهوتناک غلچکونه ورياد بدل او کله به ناڅاپه د دولو خوف، ښکلې، سپين سترگې او ملنډو ډکه بشره ورياده شوه، هغه شان کرکجن لکه په انگرېزي کلوب کې او يا هغه شان رنگ الوتې، رنځېدلې او له ده مخ اړولې، لکه چې ده پرو او رو

جگړه او سوله

لو بدلی، لیدلی و.

هغه خپله له خپل ځانه پوښتنه کوله:

- دامسې څه وکړل؟ ما لوند وواژه، دخپلې ښځې لوند. هوکې، همداسې، نو ولې داسې وشو؟ ما څنگه دا کار وکړای شو؟ د زړه آواز یې ځواب ورکړ:

دا ځکه چې تاله دغې شان یوې ښځې سره واده کړی.

هغه وپوښتل: نو په دې کې زما څه گناه ده؟

بیا یې ځواب واورېد:

- ستا گناه خود داده چې تا هغه دوکه کړې ده، تاله هغې ښځې سره واده کړی دی، چې تاته گرانه نه وه. او بیا لکه پرون چې وې، هغه خبرې وریادې شوې، چې ده د سردار واسیلي په کور کې، بې له ارادې او په شک هغې ته کړې وې، هغه هغې ته ویلي و:

- ماته گرانه یې !!! له ځان سره یې وویل:

- ما هم هغه وخت دا احساس کړه چې، زما دا وینا بې ځایه ده او حق مې نه لاره چې داسې ووايم وگوره اوس یې پای دغه شو. هغه ته د واده لومړې ورځې وریادې دي... ډېر وخت دهغې په ښکلا ویاړېدلی يم... کله به مې ویل چې هغه دومره ویاړمنه او د رازمني ښکلا خاوند ده، چې زه پرې پوهېدې نه شم... خو دهغې معما حل دهغې د ښکلا په رازونو کې نه، بلکه په دې خبره کې وه، چې چا ویلي و:

- دا ښځه له پساته ډکه ده...

خو کله به چې هغه کتل، چې څنگه یې ښځه نارینه څه چې آن ښځې هم په ځان مینوي، له زړو او ځوانانو نه زړه وړي، لنډه دا چې په هېڅ څه یې سر نه خلاصېده، چې ولې دی نه شي کولای، پر هغې زړه بايلي. خپله به یې ځواب ورکړ: له پساته ډکه ده! او همدا خبره به یې څو واره تکرار

جگړه او سوله

کړه او زیاته به یې کړه:

- له پخوا نه په دې پوهېدم، خو دهغې د ویلو زړه مې نه شو کولای.
او اوس هلته دولو خوف، دمرگ په حال پروت دی...

پېیر دهغو خلکو په ډله کې راځي، چې ظاهراً پر سست عنصره بریښي، خو اصلاً هغوی نه شي کولای د راز ساتونکي پیدا کړي، چې د زړه خواله ورسره وکړي، نوځکه هر څه په خپل زړه کې ساتي او خپل زړه خوري.

هغه له ځان سره دا هم ویل:

- ټوله گناه دایلن(دده بنځه) ده، خو اوس دا اعتراف چاته گټه کوي؟
څه درد دوا کوي؟ نو دا چې داسې وه، ما ولې له هغې سره واده وکړ؟ ولې مې هغې ته وویل: راته گرانه یې. دا دروغ و، چور دروغ له دروغ هم لا بده، نوځکه گناه زما ده او دهغه ټوله غمونه باید زغمنه وزغمم... خو څه؟... رسوا یې؟ بدنامی؟ ناوړه ژوند؟ خو دا ټول تنگ او شرافت هسې خبرې دي او زما نامه پورې هېڅ اړه نه لري؟

دپېیر په خیال کې دا خبره تېره شوه:

- شپاړلسم لویې یې سره اعدام کړ، ځکه دهغه مخالفین په دې ډاډه وو چې، هغه ځائین او جنایتکاره دی. که دهغه دمخالفینو له انده ورته وگوري، هغه برحقه دي. خو هغو کسانو چې هغه یې سپېڅلي گانه او تر هغه نه یې ځان ځار کړ، هغه هم برحقه وو. تر هغه وروسته یې، رو بسپېیر، هم اعدام کړ، ځکه یې هغه وینزېښونکي او ظالم گانه. څوک برحقه وه؟ هېڅوک. گنهگار څوک وو؟ هېڅوک. نن چې ژوندي یې، ژوند کوه. سبا به ومري، لکه هغه شان چې یو ساعت مخکې کېدای شول زه مړ شم. کله چې ستا ټول ژوند، دابدیت په وړاندې له یوې شېبې نه زیات نه دی، نو ولې ددغې شېبې له امله دومره عذاب په ځان

جگره او سوله

وزغمي؟

خو هماغه شېبه چې تصوير يې کاوه، روح يې له دغه شان غيبتونو نه آرامه شوی دی، دهغه بنسټه ایلن په خیالو کې ورزنگېده... او ده پرله پسې ویل:

-آخر ما هغې ته وویل چې راته گرانه یې؟

وروسته له هغه یې چې دغه خبره په وار وار تکرار کړه، د مولیر دغه خبره وریاده شوله چې ویلي و:

-څه بلا وهلی وم، چې په ډنډه کې مې ځان ور وارتېږه؟ او په ځان پورې خند بدل یې پیل کړل.

دشپې، هغه خپله چوپړه راوغوښته او له هغې نه یې هیله وکړه چې دهغه جامې او سفري بکس، پترزبورگ ته دتگ لپاره جوړ کړي، ځکه نور یې نو نه شو کولای له خپلې بنسټې سره په یوه کور کې ژوند وکړي. نور یې نو ددې تصور نه شو کولای چې، څنگه کولای شي، بیا له هغه سره مخامخ شي. هغه پریکړه کړې وه، چې سبا به پترزبورگ ته ځي او هغې ته به داسې یو لیک پرېږدي، چې دتل لپاره له هغې سره دجدایي، خبره به په کې لیکي.

سهار چې کله چوپړه دقهوې له پطنوس سره دکار کوټې ته راننوته، پېیر، پرڅوکی، پروت او پرانستي کتاب په لاس، وېده و شوی و.

هغه سترگې وغړولې، راوینن شو، په وحشت یې شاوخوا وکتل، خو په دې نه پوهېده چې چېرې دی. چوپړ له هغه نه وپوښتل:

-والاحضرتې گرافینې سپارښتنه وکړه، وگورم چې تاسو په خپله کوټه کې یاستی او کنه؟ خو پېیرلا دځواب پریکړه نه وه کړې، چې خپله گرافینه، کوټې ته راننوته په سپینو زرو، دسپین اطللس کمیس یې

جگړه او سوله

اغوستي و، په ساده څڼو، خودگڼو کوڅيو او بدل شوي دوه کوڅي يې، دوه وار ترخپل بنکلي سره تاو کړي وې. بشره يې آرامه او ټولواکه وزمه وه، خويوازي دهغې پر مرمريڼ، خولړوتلي تندي کې يې لږ تريو والي څرگند و. په خپلې ځانگړې آرامتيا يې، هېڅ نه غوښتل د چوپړې ترمخې څه ووايي. هغې د دوئل په اړه خبر اورېدلی و او راغلی و چې دهغه په اړه وغږېږي. هغې صبر وکړ چې چوپړه قهوه کېږدې اولاره شي. پېپر په خورا کمينی، د خپلو عينکو له شانه هغې ته کتل او دهغه سوی (خرگوش) په شان چې د بنکاري سپو په ډله کې راگير، غوږونه ټيټ او د بنمن د بريد په هيله په ځمکه څښېږي، هڅه کوله، خپل کتاب ولولې. خو احساس يې کړه چې دا کار، بې معني او ناشوني دي نو بېرته يې خپل غلچک هغې ته ورو لېږه. ايلن کېنناسته او په داسې حال کې چې له سپکاوي نه ډکه موسکا يې پر شونډو خوره وه، هغه ته ورکتل او دې ته سترگه په لاره وه چې چوپړه له کوتې نه ووزي. په خورا ترخه ژبه يې ترې وپوښتل:

-دادي څه وکړل؟ دا څه شي و؟ له تاسو نه پوښتنه کوم؟

پېپر وويل:

-ما... څه... زما...

-دا دي زور راته پيدا شو! غيرتي پيدا شو، ځواب راکړئ! دا د څه شي دوئل و؟ تاسو په دې دوئل څه ثابتول؟ څه شي؟ تاسو پوښتي اورئ او کنه؟ پېپر پر څوکی کې ډډه لگولی و، هغه، خوله يې وازه، خو ويې نه شو کولای ځواب ورکړي.

ايلن دوام ورکړ:

-ښه اوس چې تاسو ځواب نه ورکوئ، زه به يې ووايم... تاسو هر هغه څه مني، چې تاسو ته يې خلک ووايي. هغه و موسېده او په فرانسوي يې

جگړه او سوله

وويل:

-تاسو ته يې وويل چې دولو خوف، زما لوندی دی، هغې د لوند کلمه له ملنډو نه په ډکې ځيرتيا ادا کړه او زياته يې کړه: او تاسو ومنله. بڼه اوس دا ووايه چې تاسو په دې کړو څه سپېنه وي؟ تاسو ته وایم، په دوئل مو څه ثابت کړل؟ دا مو ثابته کړه چې تاسو يو احمق ياستی. ادا مو ثابته کړه چې په حماقت مو ټول خبر شي! پوهېږئ ددې پایله به څه وي؟ هو کې! ادا چې زه به په ټول مسکو کې، د ټولو دملنډو شم پایله يې دا شوه چې تاسو په خورا مستی کې، چې له ځانه ناخبره وي، یو نارینه چې بې له کوم لامله له هغه سره رخه لري، دوئل ته وروباله.

ایلن خپل غږ دم په دم لور او او دهغه تريخوالي يې زياتاوه... له هغه نارینه سره رخه کوی، چې له هرپلوه تر تاسو نه بڼه دی.

پېر په تريو تندي، بې له هغه چې و خوځېږي، له ځان سره بنگېده.

-تاسو ماته ويلي شي چې، ولې هغه زما لوند گڼی؟ تاسو ته وایم؟ ولې؟ دا له دې کبله چې زه دهغه له خبرو او دهغه له مرکونه خوند اخلم. که تاسو عقل لرلای، خبرو به مو خوند لرلای، مابه تر هغه ستاسو مرکه او خبرې غوره گڼلې وای.

پېر په ډډ، خو تبت او از وويل:

- دخداى لپاره، عذر کوم، له ماسره مه غږېږي!

ایلن وويل:

-ولې ونه غږېږم! د زما حق دی، چې وغږېږم. په ډاگه ويلي شم ووايم، داسې بڼه به پيدا نه شي چې د تا په شان مېړه، په درلودلو سره ځانته لوند پيدا نه کړی. هغه هم نه یولونډ، نه دوه لوند... هو لوند یادوم، خو ما دا کار نه دی کړی.

پېر، غوښتل چې څه ووايي، سترگې يې له خپل ورځني بڼې نه

جگړه او سوله

وتلې وې، ایلن ته یې په بې ساري، عجیب بڼه وکتل. ایلن دهغه په کتو پوه نه شوه، خو پېپر ډډه ولگوله او وغځېد. په دې وخت کې، په یو عجیب روحي عذاب کې ډوب و، داسې برېښېده چې یو دروند پېټي یې په گوگل پرېوتی، هغه کېښکاري او دهغه سآ بندوی. هغه کولای شو داسې یو کار وکړي، چې له دغه عذاب نه ځان وژغوري، خو هغه کار چې ده یې کول غوښتل، هغه خورا وحشتناکه و. هغه په پرې پرې آواز وویل:

-بڼه به دا وي چې سره جلا شو.

ایلن وویل:

- جلا شو؟ هر څنگه چې ستاسو خوښه وي. کېدای شي، خو یوازې هغه وخت چې په پور اندازه پیسې راکړئ. ښاغلي ما له جلاوالي ډاروي!

پېرله څوکی. نه پاڅېد او کور کور یې دهغې خواته ورو دانگل، په ټول قوت سره یې دمیز پر سر اېښي مرمري تېره را واخېسته، هغه یې پورته کړه، یو گام نور هم وروړاندې شو او چغه یې کړل:

- وژنم دې!

دایلن پر بشري وېره خوره شوه، په چغو چغو یې شاخواته هڅه وکړه د پلار نښې په زوی کې راڅرگندې شوې وې. د غضب د پرتم مستي یې په گوگل کې احساس کړه. د مرمرو تېره یې پر ځمکه وويشته، هغه ټوټه شوه، دې په خلاصه غېږ او په زوره چغه کړل:

- ورکه شه! په داسې وحشتناک او لېونی چغې چې په ټول کور کې میشتو کسانو دهغې انگازه واورېدلې او له وېرې ورېږدېدل پاک پرودگار په دې پوهېږي، که ایلن سمدلاسه له کوټې نه، نه وای وتلای، پر هغې به څه راغلي وای.

جگړه او سوله

پېير، يوه اونۍ وروسته، خپلې بڼخې ته داسې وثيقه ورکړه، چې دروسپې د املاکو ادارې کولای شو، دهغه دومره جايداد، ايلن ته ورکړي، چې دده د شتمنيو نيمايي کېده او خپله يوازې پترزبورگ ته لاړ.

۷

دوه میاشتي و تلې وې، چې دا وسترليخ د جگړې د ماتې او د سردار اندرې د وژنې خبر، لیسه گوري (د اندرې داوسېدو کلي) ته رارسېدلی و.

د ډېرو پوښتنو، گرویزونو او خپرنو ترڅنګ، خورا ډېر لیکونه د سفارت له لارې لېږل شوي و، خو د سردار اندرې، نه مړی موندل شوی و او نه یې د اسیرانو په ډله کې نوم پیدا کېده. خو تر ټولو نه لاه خبره دا وه چې د سردار اندرې خپلوانو هیله لرله چې کېدای شي، د جگړې د سېمې او سپدونکو هغه له ځان سره وړي وي او سردار به یوازې، یې توانه او خوار د پردو ترمنځ هېڅ نه شي کولای او کېدای شي، په جوړېدو وي او خبر به نه شي ورکولای. هغه ورځپانې چې د لومړي ځل لپاره، بوډا سردار (د سردار اندرې پلار) په هغه کې د داوسترليخ د جگړې د ماتې خبر لوستلای و، په خورا لنډيز او ناڅرګنده بڼه د روسي د پوځیانو د مېړانې او ځانځاری په اړه لیکنې کړې وې. په لیکنه کې راغلي و چې څنګه روسي پوځ تر پرتمینو جگړو وروسته شاتګ ته اړ شولو، خو شاتګ په خورا ځیرکتیا او پام سره تر سره کېده. بوډا سردار له دغو لیکنو نه داسې پایله ترلاسه کوله چې دروس پوځ مات او تالا والا شوی دی. په ورځپانو کې د داوسترليخ د جگړې د خبر ترخپرېدو نه یوه اونۍ وروسته، زاړه بوډا د کوتوزف نه لیک ترلاسه کړ او په هغه

جگړه او سوله

کې يې د زوی رښتیني حال څرگند و.

کوټوزف، په دې لیک کې لیکلي و: "ستاسو زوی، د غونډ په مخکې، د اتل په څېر، جنډه په لاس، لکه د تاسو د یوه پیاوړي پلار د زوی او د هېواد د یوه رښتیني بچي په شان په مېرانه زما دسترگو په وړاندې پر ځمکه ولوېد. زه او ټول پوځ په دې خواشیني یو چې لاتراوسه پورې هم په دې نه پوهېږو چې، هغه مړ دی که ژوندی. زه په دې ویاړم چې ستاسو په شان زه هم هیله مند یم چې هغه به ژوندی وي، ځکه که داسې نه وای، دهغه نوم به هم دهغو کسانو په ډله کې وای، چې مړي يې د جگړې په ډگر کې پیدا شوي او د دښمن استازو هغه ماته را استولي دي."

بوډا سردار، دا خبر د شپې ناوخته هغه وخت تر لاسه کړ چې، د خپل کار په کوټې کې یوازې و. دهغې شپې په سهار هغه خپل ورځنی-گرځېدا ته لاړ، خود تل پر خلاف چوپ و، له ملیار، خپل لاسمل او معمار سره یې خبرې ونه کړې او د قهرجن طبیعت سره سره یې چاته څه بد رد ونه ویل.

کله چې شهزادګۍ ماریا، د مهال ویش سره سم دهغه دکار کوټې ته راغله، سردار د خپل ماشین تر شا ولاړ او په خراطۍ لګیو، خود تل په شان یې سر را پورته نه کړ او لور ته یې ونه کتل. ناڅاپه یې، په داسې یوه غږ چې له هرې ورځې نه یې توپیر لاره، وویل:

-آه! شهزادګۍ ماریا! هغه د خراطی ماشین پورې واهه د ماشین چرخ، د خپلې چټکې گرځېدا له امله چې چرخېده تر هغه وروسته، څو واړه نور هم تر هغه وڅرخېده، چې په تپه ودرېد....

شهزادګۍ ماریا خپل پلار ته ورنږدې شوه. دهغه بشرې ته یې چې

جگړه او سوله

وکتل، ناخاپه يې زړه ولوېد، سترگې يې له لوېدو پاتې شوې. د پلار له خپرې نه چې خواشيني او ماته نه وه، بلکې شیطاني نښې په کې راڅرگندې وې او هغه نادوده هڅه چې پر ځان د لاس بري لپاره په کې راخوټېدله، په دې پوه شوه چې، کوم داسې نوعي، زورونکي او بدمرغه، بدمرغي چې تر هغه ورځې پورې دوی ليدلي نه وه، د يوه درانه پېټي په شان پر هغه راځوړېنده او نېرېدې ده چې پر ککړې يې راگوزاره شي. هغه ماتم چې دهغه زغمل به ددوی زغم ونه شي زغملای او دا دهغه چا مرگ دی، چې دوی ته گران دی، رانېرېدې دی.

شهزادگۍ، په خورا گڼۍ او نانبکلې بڼه وويل:

- پلار جانه! د اندرې نه کوم؟ خبر... خو دهغې رنځ او درد داسې نانبکلې بڼه لرله چې پلار يې دهغې دا ورېدو زغم ونه شو کړای او په ساندو ساندو او له ژړا نه په ډک ستوني يې، له هغې مخ واړاوه او وې ويل:

- ليک رارسېدلی دی! د اسيرانوپه ډله کې يې نوم نه شته! د وژل شويو په ډله کې هم نه شته! دا هغه څه دي چې کوتوزوف ليکلي دي او په خورا درانه او ډغ غږ، چې گواکې غوښتل يې مارياله ځانه وشري، وويل:

- وژل يې دي!

که څه هم د شهزادگۍ رنگ هسې هم الوتې و، مگر نه بيسده شوه او نه ولوېده. خو ددې خبرو په اورېدو يې بشره بدله او د ښکلو سترگو په ځلېدو کې يې، يو بل ډول ځلا وځلېده. داسې برېښېده چې ددې دنيا له خوښيو او غمونو نه آيلو يو ډول خوشي او روحي سپېڅلوالی په هغه کې راو لمسېده او يو ژور غم يې پر زړه راخوړ شول. له پلار نه دايمي وېره يې هېره شوه، هغه ته ورنېرېدې او دهغه لاس يې راوښو، هغه يې ځان ته

جگره او سوله

رانېرېدې او ترنرې، اوږدې غاړې نه يې لاسونه ورتاو کړل او وې ويل:
- پلار جان، گوره چې مخ رانه وانه روي، راځه چې گډې ساندي
وکړو او گډې اوبنکې پرې تويې کړو..

بوډا مخ واپاره او چغه يې کړه:

- سپکو! نامردانو! پوخ موتالا کړ، ځوانانومو ووژل، نو ولې؟ لاره
شه! لاره شه! ليزا هم خبره کړه!

شهزادگۍ چې نور يې د تگ توان نه لاره او د پلار څنگ ته، پر اوږده
څوکۍ کېناسته اوبنکې راو خوتېدې. ورور يې ورياد شو چې په خورا
مهربانۍ او خواخوږۍ يې له دې او له ليزا سره مخه ښه وکړه. هغه ورياد
شو چې څنگه يې په ملنډو وړو کي شمائل په غاړه کې واچوه. له ځان سره
يې وويل:

- عقېده يې پيدا کړې وه؟ له بې ايماني نه پېښمانه شوی و؟ يعنې
اوس هلته بله دنيا کې يې جنت په برخه شوی او هلته په ابدي
نيکمرغۍ او آرامۍ کې ژوند کوي؟

ماریا چې نور ژړل، وپوښتل:

- پلار جان، ادا راته ووايه چې دا بده پېښه څنگه پېښه شوه؟

- څه! څه! لاره شه! څنگه؟ په جگره کې يې وواژه. په هغې جگرې کې
چې دروس خورا بنکلي ځوانان يې په کې ووژل، په هغې جگرې کې
چې دروس پرتمين وياړونه يې په کې تالا کړل، درځه مهرباني وکړه
شهزادگۍ ماریا! ورشه او ليزا ته هم ووايه، زه هم اوس درځم.

شهزادگۍ ماریا چې له پلاره راستنه شوه، کمکۍ
شهزادگۍ (دهغې وريندا او د سردار اندرې ښځه) په خپلو اوبدلو
گنډلو لگيا وه او د امېدوارو ښځو په هغه ځانگړي ملالو کتو چې
دهغود سپېڅلي روح او پاک زړه څرگندونه کوي، ماريات ته

جگړه او سوله

کتل د اښکاره وه چې هغه يې نه ليدله او هغې د زړه له کومې د خپل روح او روان هغه ژور تل گې ډوبه وه، چې يوله اسرارو ډک، خوږ او ښکلي بدلون په کې تېرېدونکې و.

کمکې - شهزادگۍ خپل گنډل او بدل يو پلو ته کېښودل، ډډه يې ولگوله او وويل:

- ماریا! ته دې لاس راکړه!

دهغې لاس يې راونيو او پر خپله گېډه يې کېښود. خپلې ځلېدوونکې سترگې يې هغې ته وگنډلې او څه ويلو ته سترگه په لارې شوه، پاسنۍ، پر نرو وښتو ښکلي شوې شونډه يې پورته و خو ځېده او د ماشومتوب د ساده نيکمرغۍ په نښه همالته پاتې شوه.

شهزادگۍ ماریا چې اوښکې يې له سترگو اورېدلې، دهغې په وړاندې گونډه ووهله، خپله بشره يې دهغې د جامو په گونځو کې ومروړله.

ليزا په ځلېدوونکو اوله نيکمرغۍ نه په ډکو سترگو، د مېړه خورته ځير شوه او وې ويل:

- گوره! اورې! پوهېږئ ماریا چې څه عجيب حال لري؟ هغه به ډېر راته گران وي خو شهزادگۍ ماریا سره سکولۍ نه شو او ژړل يې.

کمکې - شهزاده وپوښتل:

- ماشا، په تا څه شوی؟

شهزادگۍ ماریا خپلې اوښکې دهغې په لمن پاکې کړې او وې ويل:
- هېڅ، همداسې غمونو پسې اخېستې يم او زړه مې ډک دی... اندرې پسې خپه شوې يم. هغه ورځ سهار خو ځله راغلې وه او هڅه يې کړې وه، چې کمکې - شهزادگۍ ته خبر ورکړي، خو هر وار ژړا هغې ته وخت نه و، ورکړي چې، د زړه حال ووايي. کمکې - شهزادگۍ که څه هم ځير که نه

جگړه او سوله

وه، خو د دغو او بنکو لیدو سره چې، دهغه په علت هم نه پوهېده، لږ څه پریشانانه غوندې شوه. هغې څه نه ویل، خو په خورا خواشینۍ یې داپلو او آپلو کتل، ته به وایې چې څه شي گوري... هغې وویل:

- له اندرې نه مو خبر راغلي؟

- نه! نه! تر اوسه لا وخت دی، ته پوهېږئ چې داسې ژر خبر نه راځي، خو پلار د پرنا ارامه دی، دهغه نارامي ما، نارامه کوي.

- ښه نو کومه پېښه نه ده شوې؟

شهزادگۍ ماریا، په ډاډمنو ځلېدوونکو سترگو، مخامخ دهغې سترگو ته کتل او ویل یې:

- نه، هېڅ نه دي شوي.

هغې پریکړه کړې وه، چې په دې اړه له خپلې وریندارې سره ونه غږېږي او پلار یې هم په دې قانع کړي و، چې ددې غمجن خبر په اړه، خپلې بلارې نوي ته چې د ماشوم زوکړې ته یې زیاته موده نه وه پاتې څه ونه وایې. شهزادگۍ ماریا او بوډا سردار هریو په خپل ډول، د دغه غم پټي په زړه بار او له کمکۍ شهزادگۍ نه یې پتاوه.

بوډا سردار، نه غوښتل، هسې زړه تسل کړي. هغه په دې باور و، چې سردار اندرې وژل شوی دی. که څه هم هغه څوک، اتریش ته دهغه دلټولو پسې استولې و، چې دهغه زوی پیدا کړي، خوله دې سره سره یې، په مسکو کې دهغه لپاره دخلی نښه فرمایش کړې وه او تکل یې کړی و، چې هغه په خپل باغ کې ودروي. هغه ټولو ته ویلي و، چې زوی یې وژل شوی دی... خوب او خواړه یې کم شوي و او ورځ ترورځې یې توان کمېده. خوشهزادگۍ ماریا هیله منده وه. هغه خپل ورو ته داسې دعاوي کولې، چې ته به وایې ژوندي دي او هره شېبه یې راتگ ته سترگه په لارې وه.

۸

د مارچ دنولسمې نېټې سهار و، چې کمکۍ شهزادگۍ د سهارنۍ تر خورلو وروسته، شهزادگۍ ماریا ته وویل:

- گرانې! داسې بریښي چې سهارنۍ مې د زړه پر سر ولاړه ده او ډار بېرم چې په عذاب مې نه کړي. او د دې وینا په ویلو سره، د تل په شان دهغه پاسنۍ په نرو وینستو ښکله شوې شونډه له خپل عادي حالت، پورته و خوځېده او همالته پاتې شوه.

خو دهغه غملېلي خبر تر رارسېدو نه وروسته، نه یوازې موسکا او خوبنۍ کډه کړې وه، بلکې د کور د غړو غړېدا او کړه هم غملېلي شوي وو. د کمکۍ شهزادگۍ موسکاهم بې له هغه چې د کورنۍ د غړو په خواشینۍ پوه شي، دنور تر اغېز لاندې راغلي او دا هم غمجنه برېښېده.

شهزادگۍ ماریا په گڼۍ او ډار سره وویل:

- د زړه سره څه در شوي؟ رنګ دې ولې داسې الوتي؟ آخ ولې داسې تکه ژپړه او بڼې یې؟

ماریا، په منډه او چټکو گامو، ځان د ورور ناوې ته ورورساوه.

یوې چوپړې ته، چې هلته وه، وویل:

جگړه او سوله

عاليجنابې! که مو خوبنه وي، چې مېرمن مارييا باگدانوفا(مارييا بگدانوفا، پېژندل شوې داييې وه چې له يوې اونۍ راهيسې، ددوی کلي لیسې گورې ته راغلې وه) پسې څوک ولېږو؟ شهزادگۍ مارييا، دا خبره ومنله او وي ويل:

-رښتيا وايي، کېدای شي، په رښتيا ددې وخت رارسېدلې وي، چې څوک راشي. زه همدا اوس ځم خپلې وريندارې ته يې وويل:

-زړوره اوسه! ځان ټينگ کړه! هغې ليزا مچ کړه او غوښتل يې له

کوټې نه ووزي.

دکمکۍ شهزادگۍ په څېره کې، له رنگ الوتنې پرته، څه ماشوم ډوله وحشت څرگند و او په ژړا شوه... هغې خپل واړه او ښکلي لاسونه سره مښل او ژړل يې پيل کړل. شهزادگۍ مارييا په خورا تلوار، د مارييا بگدانوفا، پسې له کوټې ووته، د شهزادگۍ ليزا غږ يې واورېد:

-وا خدايه! وای خدايه!

دايي، ښځه چې واړه، څورب، سپين لاسونه سره مښل او دڅپرې آرامي يې، مرموزه برېښېده، پرمخ ورغله.

شهزادگۍ مارييا له وحشته په ډکو سترگو، هغې ته وکتل او وي

ويل:

- مارييا بگدانوفا! داسې برېښي چې دردونه يې پيل شوي وي.

مارييا بگدانوفا، په خورا آرامۍ او په کراره وويل:

-ښه ده! ښه ده! د خدای شکر دی.

هغې زياته کړه:

- شهزادگۍ تاسو پېغله نجلې ياستۍ، د پېغلو يې په دې کارو

څه؟ درځه لاره شه!

شهزادگۍ وويل:

جگړه او سوله

-خوزه پوه نه شوم، باید له مسکو داکتر راغلي وای، چې ولې رانغی؟

د کمکی شهزادگی او سردرار اندرې په سپارښتنه، د ماشوم د زېږېدو مودې ته نېږدې باید له مسکوه، یا داکتر او یا دایي راغلي وای. اوس ټول، هره شېبه هغه ته سترگه په لاره وو، چې راوړسېږي. ماریا بگدانوفنا وویل:

-کومه دپام وړ خبره نه شته، غم مه کوي. له داکتره پرته هم کارونه په خیر تېرېږي او ماریا ووتله... په دې وخت کې ناڅاپه د وره دروازه له کوم غږه پرته بېرته شوه او زړه دایي پراسکویاسا ویشنا، چې د مشر سردار په سپارښتنه له ډېرې مودې راهیسې ددوی کورته دهغې راتگ بند شوی و، کوټې ته راننوته. هغې سرپه یوه درانه دسما تری و، اسویلي یې ویستل او وې ویل:

-ماشاراغلم چې یوه شېبه دې ترڅنګه کېنم... دا دې د شهزادگی د بولي شمعونه، راوړي مې دي، چې ترشما تلو لاندې یې ولگوم.

-خومره غوره کار دې وکړ، دایي جانی!

دایي شمعونه د سپېڅلي شمائل لاندې ولگول او وې ویل:

-خدای مهربانه دی! گرانې!... شهزادگی. ماریا هم خپل کتاب راواخېست او لوستل یې پیل کړل... بوډا سردار، چې په درنو گامونو دخپل کار په کوټې کې گرځېده، تیخون یې د خبر اخېستو لپاره، ماریا بگدانوفنا ته ورو لېږه او وې ویل:

-یوازې ورته ووايه چې سردار سپارښتنه کړې، وپوښتم، حال څنګه دي؟ هر څه یې چې درته وویل، ماته به یې وایي.

ماریا بگدانوفنا، په معني داره غلچک، ریبارة وکتل او وې ویل:
-سردار ته ووايي چې دزوکړې دردونه پیل شوي دي! تیخون راغي

جگړه او سوله

او سردار ته يې خبر راوړ.

سردار وويل:

دېر بڼه! هغه دروازه ځان پسې وتړله او تېخون د سردار له کوټې نه هېڅ ډول غبروانه وروږېد. تېخون، د کاره شويو شمعونو د سمولو او دهغو د پلټو د جوړلو په پلمه کوټې ته ورغې. سردار پر اوږدې څوکۍ غځېدلی و، دهغه بشري ته يې وکتل، سريې وښوراوه او پرته له هغه چې څه ووايي، هغه ته ورنېږدې شو، دهغه اوږه يې مچ کړه، بې له هغه چې شمعونو ته لاس وروړي او يا څه ووايي چې دڅه لپاره راغلي و، له کوټې نه ووت. هغه څه چې د طبيعت تر ټولو نه ستړي تر تيمین راز دی، د پېښېدو په درشل کې و. لمر لوېد، تېر شوی و، شپه خوره شوې، انتظار او زړه سوی دهغه راز په وړاندې چې سپرېدل يې د عقل په کړۍ کې نه ځائېږي، نه يوازې گونډه نه شو، بلکې لایې قوت اخېست او له ټولونه خوبونو کډه کړې وه.

د مارچ يوه له هغو شپو نه يوه شپه وه چې گواکې ژمي غوښتل، بيا خپل زور څرگند او داسې وښيي چې لا تر اوسه سبرې دی، په خورا قهر يې دخپلو واورو زېرمه پر نړۍ راشپنډله او خپل ټول توند توفاني بادونه يې پر هغې راشړلي وو.

د الماني دا کتر د لارې څارنې ته، اډه په اډه او لار په لاره خورا بڼه سپاره گمارل شوي او دهغه هرکلي ته څراغ په لاس وگړي وړلېږل شوي وو. دا ټول د دې لپاره و، چې هم دهغه هرکلي وشي او هم له واورو او اوبو نه د سختو ډکو ډنډونو او د واورو د برف کوچونو نه دهغه د راوتلو لارښوونه وشي. هره شېبه دهغه د رارسېدو انتظار کېده. شهزادگۍ ماريادې پروخت کېده، چې خپل کتاب لري اېښي او اوپته

جگره او سوله

خوله ناسته وه، دهغې ځلېدو كې سترگې، د دايې د بشري گونځو ته چې دهغې ټولې آن خورا وړې، گونځې يې دې ته نېې آشنا وې، گنډل شوې وې... دايه ساویشن، دخپلو جورابو په اوبدلو لگيا وه. هغې په خورا تېټ غږ، داسې تېټ چې خپله يې هم نه اورېد او آن دهغه خبرو په معني چې دې ويله هم نه پوهېده، دا كيسه كوله چې د كشيونف، په ښار كې، د ماريام دمور، مرحومي مشري شهزادگۍ څنگه، تر سلو واړه زياته تکرار شوې كيسه يې، بيا ويله هغې د يوې ملداوۍ بوډۍ په مرسته، د شهزادگۍ ماريام په زوكړه كې د دايې په توگه مرسته كړې وه، كيسه، هغې ويل:

- دانگتر (داکتر) لاپسې څه وي؟ ټول کارون دخداي په اراده کېږي. په دې وخت کې ناڅاپه، د باد يوه څپه، د کړۍ يوه وازه پاتې شوې وړه پله ووهله (د سردار په سپارښتنه، د توتکيو د راتگ په وخت کې به دهرې کړۍ يوه وړه درېچه وازه پرېښودل کېده) درېچه چې سمه تړل شوې نه وه، راخلاصه شوه، د کړۍ داخو پرده د باد څپو پسې واخېسته او د سرو او وارو زوروره څپه پر شمعه ولگېده او مړه يې کړه. شهزادگۍ ماريام له ځايه پاڅېده او هغې جورابې گنډونکې دايې جورابې لرې او د کړۍ خواته يې ورو دانگل، دباندې خواته ورځمه شوه او هڅه يې وکړه، پرانستې کړيگوتې په خپل لاس بنده کړې... هغه يې کلکه نيولې وه، ددې په ځای چې کړيگوتې وتړي، مخ يې راواړاوه او وې ويل:

- گرانې شهزادگۍ! دباندې خواته سواره را روان دي، شمعي يې هم په لاس کې دي، کېدای شي دانگترو وي.
شهزادگۍ ماريام وويل:

- آه خدايه! دلوی خداي شکر. بايد هغه ته لارښوونه وشي، هغه په

جگړه او سوله

روسي ژبه هم نه پوهېږي.

شال يې پر سر واچاوه او دنويو ارسېدونکو هرکلي ته ورووتله کله چې دخپلې کوټې دگاونډ کوټې له څنگه تېرېده، دکړکۍ نه يې دې ته پام شو چې گادۍ د لگېدلو شمعو سره، کور ته دتلونکي دهليز په مخکې ولاړه ده. هغه زينو ته وروووته دزينې د لرگين لاسوند، په يوه غوټه کې بليدونکې شمع، د باد له زوره له ځانه تاوېده او بنکته خڅېده. فليپ نومي چوپړ، تر شمعي لاندې، دزينې په لومړې پټه، شمع په لاس هک حيران ولاړ او له زينو نه بنکته، د موزه لرونکو گامونو غږ اور بدل کېده او يو آشنا غږ له هغه ځايه راته چې ويل يې:

-دخدای شکر دی؟ نو پلار مې چېرې دی؟

د دميان نومي چوپړ غږ چې لا په لومړي پور کې ولاړ و، واورېدل شو، چې ځواب يې ورکړ:

-بناغلی وېده دی.

بيا دميان څه وويل او په منډه پر زينو راكوز شول، شهزادگۍ مارييا په خورا آرامه له له ځان سره وويل:

-دا خو اندرې دی! اما نه نه، دا خوناشونې ده، د منلو وړ نه ده. او په همدې شېبه کې چې مارييا لا په خيالونو کې ډوبه وه، د اندرې دخپرې تتوالي او بيا خپله اندرې، چې پوستين يې سپينو واورو پوښلي و، دهغې شمعي په وړاندې، چې چوپړ فليپ شمع په لاس کې وه، راڅرگند شو. هوکې دی په خپله و، دی و، خورنگ يې تېنډېلې، خورا ډنگر، ډېر بدل شوی او سخت گېڼۍ اخېستې برېښېده. په زينو راوخت او له خپلې خورنه يې غږ چاپېيره کړه او وې پوښتل:

جگړه او سوله

-زما لیک مو نه دی اخیستی؟ هغه، هغه ځواب ته چې هسې یې هم اورېدی نه شو، انتظار نه شو ځکه ماریا له ډېرې گڼې نه غږېدای نه شوه. هغه راستون شو او له دایې سره چې، له هغې سره وه (دزینې په وروستې پټه کې سره مخامخ شول) په گډه په چټکو گامونو له زینو پورته شو، بیا یې خور نه غږېتاو کړه او وې ویل:

-گرانې ماشې! څه عجیبه برخلیک دی آه!

خپل پوستین یې وارتېږه او دښحې کوتې ته یې مخه کړه.

۹

کمکی شهزادگی چې نری خولی یې پر سر وه، د سپینو سرو پردو په منځ کې پر کت پرته وه (دردونه تازه تازه کمزوري شوي وو) دانه دانه تورې څنې یې، د سوځېدونکو او له خولو نه ډکو انگو نه تاو شوې وې. شونډې، مالکینه بنکلا او بنکلې خوله یې له هغې پاسنۍ وینسته لرونکې شونې سره، چې توره برېښېده، د موسکا په غوټه غوړ بدلې وه. سردار اندرې راننوت او مخامخ دهغه کت په وړاندې چې دا پرې پرته وه، ودرېد. د شهزادګۍ ځلېدونکې سترګې له ماشوم وزمه وحشي غلچک او ګڼۍ نه ډکې، مخامخ هغه ته ځیر پاتې شوې. دکتو سره سره، دهغه حالت بدل نه شو. دغه کتل او مړاوی غلچک غړېده:

- تاسو ټول ماته ګران یاستۍ! ما هېڅ چاته بد نه دي کړي، خو دغه زما زور بدل دڅه لپاره دي؟ مرسته راسره وکړئ. هغه خپل مېړه لیده، خو په دې وخت کې، دلته دهغه په راتګ نه پوهېده. سردار اندرې دهغې له کټه تاراتا او دهغې تندۍ یې مچ کړ او وې ویل:

- ګراني! (دا خبره یې هېڅکله هغې ته نه وه، کړې) خدای خوا خوږی او مهربانه دی!

شهزادګۍ، په پوښتنیز، ماشوم وزمه او ګله مند غلچک هغه ته کتل دهغې سترګو ویل:

جگړه او سوله

-ماتا نه د مرستې هيله لرله، خو تاهم هېڅ ونه کړل، هېڅ! دمېره له راتگ نه يې هېڅ تعجب ونه کړ، اصلا هغه په دې پوه نه شوه، چې هغه راغي. دهغه راتگ دهغې عذاب او دهغې آرامۍ پورې هېڅ اړه نه لرله. درد و نو بيا زور واخېست، مارييا بگدانوفنا، له سردار اندرې نه هيله وکړه، چې له کوټې نه ووژي.

داکتر کوټې ته راننوت او سردار اندرې، له کوټې نه ووت، شهزادگۍ مارييا په مخه ورغله، دې هغې ته ورنېرېدې شو، په ساندو او بنگهاري ورسره وغرېد. دهغوی خبرې هره شېبه، بلې کوټې ته په غوږ اېښودو سره بندي بندي کېدې.

شهزادگۍ مارييا وويل:

- گرانه وروړه! درځه! ځه.

سردار اندرې خپلې بسځې ته ورغې او په گاونډه کوټه کې ورته انتظار شو. يوه بسځه دناروغې له کوټې نه راووته او د سردار په ليدو يې خېره بدله او سخته ورخطا شوه. هغې مخ په لاسونه پټ کړ او څو دقيقې هماغسې کېناسته. دناروغې له کوټې نه د سختو ويرونکو، چغو نارو او د مرستې د زاريو آواز راته سردار پاڅيد، د وره خواته ورغې او غوښتل يې هغه وازه کړي، خو دروازه چا کلکه نيولې وه او د دروازې له شان نه يې نارې وهلي:

-نه! نه! اجازه نه شته! اندرې بيا په کوټه کې گرځېدا پيل کړه. چغې او نارې لږ آرامه شوې. لاڅو شېبې نه وې تېرې چې ناڅاپه دغه ساندي، چغې او سورې (دا دهغې د بسځې چغې نه وې، هغې د دغه شان لوړ چغو توان نه لاره) بيا خورې شوې. سردار اندرې، د وره خواته ور ودرنگل، چغې آرامې شوې، خو بله ډول چغې واورېدل شوې. دا د ماشوم چغې وې.

جگړه او سوله

سردار اندرې لومړی وويل:

- نو دا ماشوم يې ولې هلته بيولی؟ دا د چا ماشوم دی؟ ماشوم هلته
څه کوي؟ وای، داڅه وایم، دا شاله زما ماشوم دی!

کله چې يې د دغو چغو او ژړا، ژوند بښونکې خوښې احساس
کړه، ساندو يې غاړې کېنکودې، خوده دهغو دمخنوي هڅه وکړه. دواړه
لاسونه يې په کرکۍ تکیه کړل او د ماشومانو په څېر يې زار زار
وژړل. دروازه را خلاصه شوه، هغه داکتر چې نری چینه چې، غاړه يې نه
درلوده پر غاړه وه، بده وهلي لستوني، رنگ الوتې او ژامې يې
رېږدېدې، له کوټې نه را ووت. سردار اندرې، هغه ته مخ ورواړاوه، داکتر په
خورا پرېشانۍ او پرته له هغه چې څه ووایي، په ملالو غملرو سترگو يې
هغه ته وکتل او له څنگه يې تېر شو. يوې ښځې له کوټې نه رامنډه کړې، خو
چې سردار اندرې يې وليد، په يو ډول شک او تردېد، د دروازې په خولې
کې ځای پر ځای ودرېده. سردار دخپلې ښځې کوټې ته ورننوت. هغه په
هماغه حالت او د بشري په هماغه بڼه چې ده پنځه دقيقې مخکې ليدلې
وه، پر کت مړه پرته وه. سترگې يې نورې نه غړېدې، انگونه يې رنگ
الوتې او تک سپين شوي وو. سره له هغه چې سترگې يې سره ورغلې او
رنگ يې الوتې و، خودهغې د دغه ماشوم ډوله معصومانه ښکلې څېرې
حالت، دهغې ښکلې، په تورو نازکو ويښتو گانېل شوې شونډه، هماغه
شان چې وه، هماغه وه. دهغې مرگړلې، ښکلې او بې روحه بشرې ويل:

- تاسو ټول ماته گران وئ! ما هېڅ چاته بدنه ورسولې وگورئ!
وگورئ! تاسو له ماسره څه وکړل؟ آخ، تاسو له ماسره څه وکړل؟

د کوټې په کونج کې، دماریا په سپينو رېږدېدونکو منگولو کې يوه
سره خيز ژړل او چغې يې وهلي؟

*

جگړه او سوله

تر دغې پېښې د وساعته وروسته، سردار اندرې په ارامو گامونو دپلار د کار کوټې ته ورننوت. بوډا لادوخته په ټولو پېښو خبر و. هغه دروازې ته نږدې نږدې ولاړ و او د دروازې د خلاصېدو سره سم یې، خپل وچ او عمر خپلي لاسونه د زوی په غاړه کې هټکړي کړل او د ماشوم په شان یې په ساندو ساندو یې وژړل.

*

د شهزادګۍ تر مړنې درې ورځې وروسته، په کلیسا کې د ځنازې مراسم پر ځای شول او سردار اندرې پر زینو وروخوت او هغې صوفې ته ورپورته شو چې، د شهزادګۍ تابوت پرې اېښی و. له هغې سره یې مخه ښه وکړه. په تابوت کې د مړي څېره، که څه هم سترګې یې پټې وې، هماغه شان وه لکه پخوا، هغې هماغه شان ویل:

- وگورئ! وگورئ! تاسو له ماسره څه وکړل؟ آخ، تاسو له ماسره څه وکړل؟ او سردار اندرې په زړه کې داسې وانگېرله چې گواکې خورا گنهگار دی. داسې گناه چې نه یې جبرانولای او نه یې هېرولای شي. دهغې اوبنکې وچې شوې وې او ژړل یې نه شول. بوډا هم تابوت ته ورغی او دهغې تک ژیر لاس یې چې په کراره لوړ پر بل هغه ورپروت و، مچ کړ، خو دهغې بشرې ورته ویل:

- اخ! څه او دڅه لپاره موله ماسره داسې وکړل! آخرولې. او بوډا دهغې د بشرې په لیدو په خواشینۍ مخ ترې واراوه.

*

د شهزادګۍ تر خښولو پېنځه ورځې وروسته یې دهغه ماشوم سردار نیکولای اندرې وویچ، ته د تعمېد لامبو ورکړه. دایې ماشوم پر تټر نیولی و او کشیش د هیلۍ په سرو او ژېړو بڼکو د ماشوم لاس او پښې په سپېڅلو غوږو، غوږول...

۱۰

مشر گراف، د دې له امله چې د دولو خوف او بېزاو خوف په دوئل کې يې د زوی ونډه اخېستنه ټولو ته برالانه شي، ډېرو منډو او دځينو مخورو ليدو کتو ته اړ شو، ځکه گراف ډېر ډارېده چې په دوئل کې يې د زوی ونډه د دې سبب شي، چې هغه خلع رتبه او په يوه هسې سرتېرې بدل شي او يا لږ تر لږه جزا ونه ويني، خو د پلار د دې تصور بر خلاف د هغه د هلو ځلو له امله هغه نه يوازې جزا ونه ليدله بلکې د مسکو په ستره قوماندانۍ کې، د ياور په توگه وټاکل شو. د هغه دغه نوې دنده د دې لامل شوې وه، چې هغه زياتره وخت په مسکو کې پاتې شي او په کلي کې د کورنۍ ليدلو ته ونه رسېږي. هغه له همدې امله گرد اوړي په مسکو کې پاتې شو. د دولو خوف، ټپ هم کرار کرار روغ شو او دنارغي په موده کې رستوف هم ورسره ډېر نږدې ملگري شو. ټپي ځوان دناروغۍ په ټوله موده کې له خپلې مور سره، چې دلپوتوب تر بریده ورته گران و او سپېده. د دولو خوف مور، مارييا ايوانوفنا په دې موده کې له رستوف سره چې د دې له زوی سره يې خورا خواخوږي لرله، ډېره د زړه خواله کوله.

مور به يې ورته ويل:

- گوره گرافه! هغه خورا ساده او پاک زړی دی. هغه شان سپېڅلوالی

جگړه او سوله

او پاکرې توب چې اوس، په نننۍ زمانه کې هېڅ د چانه خوښېږي. اوس دغه شان رښتیتوب د ټولو لپاره لکه دسترگو داغزي داسې دی. تاسو خپله قضاوت وکړئ او ماته ووايئ. دا د بېزاو خوف کار سم و؟ ایا یو ښه سړی دا کار کوئ؟ خو زما زوی ته هغه د زړه له کومې گران و، آن اوس هم هېڅکله هغه ته سپکې سوري نه وایي، هېڅکله هغه ملنډې چې دوی د پولیسو له سر مامور سره په پترزبورگ کې وکړې، ټولې ټوکې ټکالې دوی په گډه سره وکړې، خو بېزاو خوف ته چا هېڅ ونه ویل او ټوله رسوايي او بدیې زما د زوی په برخه شول... فکر نه کوم چې تر هغه نه مېړنی او هېواد پال ځوانان دې زما په پوځ کې ډېر پیدا شي. اوس نو بیا دې دوئل ته گوره! ایا دا وگړي دکوم ویاړ او غرور احساس لري؟ ښه پوهېږي، چې هغه زما یوازینی زوی دی او دوی یې بیا دوئل ته وربولي، پر هغه مخامخ ډزې کوي. شکر دی، شکر دی، چې خدای پر مور رحم وکړ. نو دا ټول دڅه لپاره؟ ښه! او بیا څوک او کوم ځوان نه دی، چې زموږ په وخت کې له کومې ښځې سره یو پټ پټونی ونه لري؟ ښه بیا هغه چې دومره رخه کوله، نو زما د زوی گناه څه ده؟ دی چې دومره غیرتې و، لومړی به یې یو گوانښ مابښ کړای وای، ځکه دا خبره خو نوې نه وه، یو کال راهیسې ټول پرې خبر و، خو هغه ځان ناگاره اچولې و او هېڅ یې نه ویل. ده زما زوی دوئل ته وروبله او فکر وکړ چې هغه به وډار شي، هغه دا فکر کاوه چې زما زوی دهغه پوروي دي او دهغه پر سپکاوې به سترگې پټې کړې. گوره داڅو سپکاوې او څه نامردي ده. هو کې گران زه پوهېږم چې تاسو زما زوی ښه پېژندلی دی، هغه تاسو ته گران دی، نو له هم دې کبله تاسو ماته د زړه له کومې گران یاستی، باور وکړئ، ډېر لږ کسان دي، چې هغه درک کړای شي، دا یو بې ساری، لوړ آسماني روح دی.

جگره او سوله

په خپله دولو خوف، دخپلې ناروغۍ په موده کې، رستوف ته داسې خبرې کولې چې له هغه نه چا دهغو د وئيلو تصور هم نه کاوه، هغه ويل:

- زه پوهېږم چې، د پر خلک ما يوه ظالم سړی گڼي، گڼي دې، دا دهغو زړه، پرته له هغو چې ماته گران دي، زه دهغو د يوه پروا هم نه لرم. هغه کسان چې راته گران، هغه نو بيا داسې راته گران دي، چې ځان ترې څاروم، خو هغه چې مې دلارې خنډ شي، بيا يې نو غم خورم. زه يوه مور لرم، چې له هرڅه او هرچانه راته گرانه ده، زه دهغې لمانځنه کوم، داسې لمانځنه چې هېڅ اندازه نه لري. دوه درې انډيوالان لرم، چې يو يې ته يې، خو له نورو سره زما د دوستۍ او انډيوالۍ اندازه، له هغو نه زما دگټې او تاوان پورې اړه لري، مگر دغه اړيکي زيات تر تاواني دي، په تېره بيا له بنځو سره. له يوه شېبې څنډه نه وروسته يې وويل:

- هوکې گرانه! دنارينو په منځ کې خو مې يونيم، گران، مېړنی او بنه ياران ليدلي، خو د بنځو په منځ کې مې، مهمه نه ده چې گرافينه وي که چوپړه، له خيانتته او ځانپلورينې پرته بل څه نه دي ليدلي. تر ننه پورې هغه آسماني سپېڅلتيا او ځانښندنه چې زه يې له يوې بنځې هيله لرم، نه ده ليدلې. که دغه شان يوه بنځه پيدا کړم، خپل ژوند به مې ترې څار کړای وای، خو دغه!... اورې يې پورته واچولې او وې ويل:

- ته دا راسره ومنه، تراوسه پورې ځکه ژوند راته گران دی، چې هيله لرم، يوه ورځ نه يوه ورځ دغه شان يوه آسماني بنا پيښي پيدا کړم، داسې بنا پيښي، چې ماته نوی روح راوبښي او ما ولمسوي. خو غم دادی چې ته په دې خبرو نه پوهېږي.

رستوف، چې سخت دخپل نوي انډيوال تر اغېز لاندې راغلي و، ځواب ورکړ:

جگړه او سوله

-نه انه ابرعکس ډېر بڼه پوهېږم.

دمني په پيل سره درستوف کورنۍ مسکو ته راستنه شوه. دژمي پيل و چې دينيسوف مسکو ته راغي او ددوی په کور کې استوگن شو. د همدې ۱۸۰۶ کال دژمي پيل چې نيکولای رستوف په مسکو کې تېر کړ، دهغه په ټول ژوند کې، دهغه او دهغه دکورنۍ لپاره، ترټوله بڼه، خوږ او خاطره زېږونکي وخت و. دنيکولای شته والي ددې لامل و، چې خورا زيات ځوانان ددوی کره تگ راتگ ولري او دده له مور او پلار سره آشنايي پيدا کړي. وېره شل کلنه چټه، بنايسته پېغله وه. شپاړلس کلنه سونيا، هغه نجلی، چې له خپلو بنسکلاو سره لکه نوې غوتۍ غوړېدلې وه. ناتاشا چې لا د ماشومتوب چمونه کول، خو د پېغلته مستي او خماروالي او شيطاني يې هم پيدا کړي وه.

درستوف، په کورنۍ کې، دبل هر هغه کور په څېر چې څو مالگيني او بنکلي پېغلې ژوند په کې کوي، د ميني او ميينوتوب يو ځانگړې خپه خوره وه. هر ځوان به چې دې کور ته راته او دې موسکاوو هر کلبو او هريو په خپل ډول نيکمرغه څېرو ته به يې کتل او يا د پېغلو له هيلو ډکې غوره خبرې به يې اورېدې، له هر چا سره به يې دهغو مهرباني او په خوږه ژبه غږېدا ليدله، هريو به په زړه کې دنیکمرغه کېدو او ميينتوب گورې ماتولې او هغه هيلې به يې په زړه کې غوړېدلې چې درستوف دکورنۍ د ځوانانو په زړه کې لا دوخته گل شوې وې.

دولو خوف، يو له هغو ځوانانو نه و، چې له درستوف سره يې تگ راتگ پيل کړی و او له ناتاشې پرته دکورنۍ دټولو غړو خوښ شوی و. دناتاشا نه يوازې هغه نه خوښېده، ان نېرېدې و چې خپل ورور سره دهغه له لاسه شخړه وکړي. هغې به ويل چې دولو خوف يو بد زړی انسان

جگړه او سوله

دی، هغې په خپلې دې خبرې نه یوازې ټینګار کاوه بلکې د دوئل په برخه کې یې پیږ برحقه ګاڼه، دهغه ملاتړ یې کاوه او دولو خوف یې ګنهنګار، ملامت، ناوړه او ځانښودونکي باله. ناتاشې، په خورا ټینګار سره یې چغې وهلې:

- دا سپینه خبره ده چې هغه خورا ظالم او بد زړی سړی دی، ته خپله وګوره! په هر حال دا ستا دینیسوف زما خوښېږي. که څه هغه کله ناکله نشه کوي، خوبیا هم زما خوښېږي. نو داسې برېښي چې زه پوهېږم، زه نه پوهېږم چې څنګه یې درته ووايم. مګر دولو خوف مې ځکه نه خوښېږي، چې دهغه هر څه مخکې له مخکې تکل شوي، لنډه به یې درته وایم، نه مې خوښېږي.

نیکولای خورته وویل:

-... ته پوهېږي چې دولو خوف څه سپېڅلي زړه لري، هغه باید درک شي، که ته له خپلې مور سره د دولو خوف اړیکو او کره وګورې، بیا به پوه شي چې دغه ته پاک زړه وایي.

-زه دې په دې خبرو نه پوهېږم، خو یوازې په دې پوهېږم چې کله هغه وینم، ناآرامېږم. رښتیا ته پوهېږئ چې هغه په سونیا مین شوی دی؟
-نه پوهېږم دا لاپسې څه حماقت دی؟

خوزه پوره پوهېږم، وبه ګوري.

د ناتاشا اټکل رښتیا شو. هغه دولو خوف چې تل به یې له ښځو سره په کړو وړو کې ډډه کوله، پرله پسې به یې د رستوفانو کره ته راته که څه هم هېڅ چا په دې اړه څه نه ویل خو ډېر ژر څرګنده او ټول په دې پوه شول چې، دهغه تګ راتګ د سونیا لپاره دی. او سونیا چې هېڅکله دا زړه نه شو کولای چې په دې اړه څه ووايي، خو هر وار چې به یې دولو خوف لیده، لکه پاڼه داسې به رېږدېده او تکه سره به شوه.

جگړه او سوله

دولو خوف، به زیاتره وخت غرمی. درستوفیانو کره خوږه او هرې نندارې ته به چې هغوی تلل، دې به هم هر ورو، هلته و. د یوگل، د کور دنخاپه بندارونو کې، چې ترټولو غوره حای درستوف دکورنۍ خوانانو درلود، دده له گډون نه پرته، نه ترسره کېده. دهغه به ترټولو نه زیات پام سونیا ته و او داسې به یې ورته کتل، چې له دغو کتنو نه به نه یوازې دا تکه سره شوه، بلکې دهغه له دغو غلچکو نه به دناتاشې او مشرې گرافیني رنگ هم له شرمه بدلیده.

دا بنسکاره خبره وه چې دغه پیاوړی، عجیب سړي. په دغې تورسترگې بنسکلې نجلۍ، چې زړه یې پر بل بایلیلی دی، سخت مین شوی دی.

رستوف، د سونیا او دولو خوف ترمنځ دنویو پیدا شویو اړیکو ته بڼه پام شوی و، خو په دې کې یې چرت نه واهه چې دا څه ډول اړیکې دي. هغه به په زړه کې ویل:

- دا نجونې، هریوه په یو چا مینې شوي دي. موخه یې همدا ناتاشا او سونیا وو. خود دولو خوف او سونیا په لیدو به دپخوا په شان ارامه نه و، نو ځکه زیاتره وخت، په کور کې نه پاتې کېده.

د ۱۸۰۲ کال په مني کې له ناپلیون سره د جگړې آوازي بیا هر پلو خورې شوې، خود اوار دا آوازي او خبرې له پروسې کال نه خورازیاتې او تودې وې. ټاکل شوې وه، چې نه یوازې له هرو زرو تنو نه، لس تنه پوځ ته ولېږل شي، نه هغه به په احتیاط کې راټولېږي. هر چېرې به ناپلیون ته بڼېرا کېدې او دمسکو په هر کور او کوڅه کې خودهمدې جگړې نه پرته دبل څه په اړه خبرې نه کېدې. درستوف په کورنۍ کې، د دغې جگړې لپاره چمتوالي یوازې له دې کبله دپام وړ و، چې ددوی نیکولای جان، په هېڅ ډول په مسکو کې نه پاتې کېده بلکې دې ته سترگه په

جگړه او سوله

لاره و، چې د دینسوف، درخصتیا نود پای ته ورسېدو او داختر د تېرېدو نه وروسته به دواړه پوځ ته ستنېږي، خو پوځ ته درستوف دغه بېرني تگ نه یوازې دهغه بندارونو ته خنډ نه پېښاوه بلکې هغه یې لا ورځ ترورځې داسې زیاتول، چې هغه خپل زیاتره وخت له کوره بهر په دغو بندارونو، نڅاوو او مېلمستیاوو کې تېراوه.

۱۱

نيكولای، د حضرت عیسی د زوكړي داختر په درېیمه غرمۍ په كور كې و كړه. دا هغه څه و، چې په دې وروستيو وختو كې به ده ډېر كم كول. دا بنډار ځكه دخداى په امانۍ نښه هم گڼل كېدله چې له ژمنۍ څلې (د كړيشنۍ ساړه) نه وروسته دى او نيكولای پوځ ته روان وو. په دې غرمۍ مېلمستيا كې، د دولو خوف او دينيسوف په گډون شلو تنو گډون درلود.

د رستوف په كورنۍ كې، هغه شان چې ددغه نوي كال د جشن په ورځو كې، دمينيې او مينتوب دنياگۍ احساسېده، پخوا هېڅكله نه ليدل شوې او نه احساس شوې وه. داسې برېښېده چې تابه ويل: هرڅوك كولاى شي دانيكمرغې شېبې خپلې او خپله مين شي، زړه بايلې او زړه رابښكونكى او اوسي. داسې انگېرل كېدله او ددغې كورنۍ له حالاتو داسې څرگندېده چې دنېك يوازې همدا نيكمرغي ده او هغه دا چې مين شي، نور هرڅه باييزه او همدا نيكمرغي ده چې ټول پرې اخته دي. كه څه هم د تل په شان نيكولاى رستوف دوه جوړه آسونه يې له پښو اچولې وو او په دې بريلى شوى نه و ټولو هغو ځايو ته لاړ شي چې ده ته هلته سترگه به لاره و او يا يې د ورتگ تكل كړى و، نو بيا يې هم ځان غرمۍ نه مخكې كورته را ورساوه.

جگړه او سوله

کورته له راستنېدو سره سم يې نه يوازې د کور په مينه ناکه دنياگۍ کې څه ناآرامي او تلوسه احساس کړه، بلکې دا يې هم ليدل چې دځينو حاضرينو خوا هم خټه، خټه او له يو بله خپه برېښي په ځانگړي توگه دهغه پام شو، چې دسونيا، دولو خوف، دمشري گرافينيې او لږڅه هم دناتاشې خوا بده برېښي. داسې يې وانگيرله چې تر غرمې نه مخکې بايد دسونيا او دولو خوف ترمنځ څه تېر شوي وي. هغه د غرمې دخبرو په اوږدو کې، په خورا خواخوږۍ، احتياط او خوږه ژبه هغو دواړو سره غږېده. دنوي کال د جشن په هماغه درېيمه ورځ دتل په شان دنخا ښوونکي يوگل، دخپلو ټولو زده کوونکو په وياړ ډوډۍ کړې وه او دنخا بنډار يې جوړ کړی و.

ناتاشا خپل ورور ته وويل:

-نيکولای جانه! ته که د يوگل دنخا بنډار ته ځې، مهرباني وکړه او راشه. هغه په ځانگړي توگه ستا د راتگ هيله او دديمتري واسيلېپوويچ (هماغه دينيسوف) د راتگ سپارښتنه کړې ده.

دينيسوف چې درستوف په کورنۍ کې په ټوکو ټوکو ځان دناتاشا دنخا چوپړ گانه وويل:

-کله چې شهزادگۍ امر وکړي، پښې څه کوي چې په سر به هم لاړ شم، آن چمتو يم، چې ((دپادوشال)) وکړم.

نيکولای وويل:

-که مې کولای شول، هرو مرو به راشم، ځکه ما بل ځای له او خاروف سره هم ژبه کړې چې دهغوی بنډار ته به ورځم.

هغه دولو خوف ته مخ ورواړاوه او وې وپوښتل:

-ته څنگه؟ ته هم ورځۍ؟ ده لا خبره پای ته نه وه رسولې، چې پام شو، خبره يې بې ځايه کړې ده.

جگړه او سوله

دولو خوف، په برنډ غلچک، هغه شان غلچک چې د کلوب په مېلمستيا کې يې پېير ته کتلي و، لومړی سونيا او بيا نیکولای ته وکتل او بيا يې په ترخه ژبه وويل:

- هو! کېدای شي لاړ شم.

د نیکولای بيا په زړه کې تېره شوه:

- هرو مرو کومه خبره تېره شوې ده.

تر غرمۍ وروسته، چې دولو خوف بې له ځنډه پاڅېد او له کوره ووت، نیکولای په دې ډاډمن شو چې رښتيا څه پېښ شوي دي. هغه په همدې شېبه وخت پيدا کړ او ناتاشې ته يې ورغږ کړل. هغه يې وپوښتل:

- څه پېښ شوي دي؟

ناتاشا چې په منډه، هغه ته ځان ورساوه، په خورا ډاډمن آوازيې وويل:

- ما خو تل درته ويل، خو تا نه منله، و دې ليدل له سونيا نه يې د واده هيله وکړه.

که څه هم په دې ټوله موده کې نیکولای، چندان د سونيا په خيال کې نه و، خو د دې خبرې په اورېدو يې داسې وانگېرله چې گواکې يوې غوتې يې د زړه تل ورمروړلی او دهغې غوتې د پرانستو تکل يې کړی دی. ده تصور وکړ چې دا دولو خوف، د سونيا په څېر د يوې خوارې او يتيمې پېغلې لپاره يو ښه او غوره ژنی دی. د مشرې شهزادگۍ او خورا نورو په اند، د دغه شان يوه وړانديز نه منل به، ښه کار نه وي. د دې خبر په اورېدو، د نیکولای لومړنی غبرگون پر سونيا قهرېدل و، هغه، وويل:

- خورا ښه دی! بې ساری وړانديز دی. بايد دماشتوب و عدې او ژبې هېرې شي او دغه وړانديز ومنل شي، خو لا خپلې خبرې يې پای ته نه وې رسولې چې ناتاشا وويل:

جگړه او سوله

- خو سونیا، هغه ته دنه ځواب ورکړ، خورا سخت او تریخ ځواب.
ناتاشه تریو شپې ځنډ نه وروسته زیاته کړه:
- سونیا هغه ته وویل چې، هغې ته بل څوک گران دی. نیکولای په
زړه کې وویل:

- دا بنکاره خبره ده، چې زما سونیا بله خبره نه شوه کولای.
ناتاشې غږ کړ:

- پوهېږئ! هرڅومره چې مورجانې ټینگار وکړ، چې دغه وړاندیز
ومني، خو سونیا په غوڅه دنه منلو ځواب ورکړ. هوکې ته خو
پوهېږي، سونیا چې کله یوه خبره وکړي، هغه بیا نه بدلېږي.
نیکولای له ملامتې نه په ډکه ژبه وویل:
- مورجانې هم ټینگار وکړ؟

ناتاشې وویل:

- هوکې! گوره نیکولای جانه! په قاریږي به نه او زه ډاډمنه یم چې نه
قاریږي زه ډاډمنه یم چې له سونیا سره واده نه کوي، خو په دې نه
پوهېږم چې ولې؟ خو سره له دې هم غواړم په دې اړه له سونیا سره
وغږېږم.

هغه لږه وموسپده او زیاته یې کړه:

- دا سونیا بیا څه نازولې نجلې ده؟

ناتاشا ورور مچ کړ، پاڅېده او په منډه کې یې وویل:

- او دا نازولې به زه اوس درته راوېږم.

شپبه لانه وه تېره، ډار شوي، رنگ الوتې او ملامته څېره سونیا
کوټې ته راننوت. نیکولای ور وړاندې شو، دهغې لاس یې راوښو او هغه
یې ښکل کړ. د پوځ نه د نیکولای د راستنېدو نه وروسته دا لومړی ځل
و، چې سونیا او نیکولای وخت پیدا کړي و، چې سره یوازې او دخپلې

جگره او سوله

مينې په اړه د زړه خواله وکړي. نیکولای لومړی زړه نازړه و، خو وروسته
بې په خورا زړورتیا او ډاډمن آواز وویل:

- سونیا تاسو څه کوئ؟ دا رښتیا ده چې ته د واده لپاره د دغه شان یو
ځوان وړاندیز نه مني. داسې تصور کوم چې له هغه سره به گډ ژوند نه
یوازې نیکمرغي، بلکې یوه گټوره چاره وي. هغه خورا ښه او مېړنی
ځوان دی. هغه زما ملگری دی.

سونیا دهغه خبرې پرې او په تلوار بې وویل:

- ما هغه ته د نه ځواب ورکړ. هوکې! او خته مې د نه ځواب ورکړ.

- گوره! که دې زما له کبله ځواب ورکړی وي، زه ډار پر مچې زه خو...

سونیا بیا دهغه خبرې پرې کړې او بیا په ډار شوي، رنگ الوتي او
ملامته غلچک هغه ته ځیر شوه، هغې زیاته کړه:

- گوره نیکولای جانه! ماته دا خبرې مه کوه.

- نه، نه، باید درته ووايم. که څه هم کېدای شي زما دا خبرې، د
ځانسانتې او غرور نه وي، خو ښه به دا وي چې سپینه بې درته ووايم. که
د واده په اړه ته د دولو خوف دغه وړاندیز نه مني، زه ځان مسوول گنم
تاته ووايم:

- که څه هم تصور کوم چې تریل هر چا ماته گرانه بې، خو غواړم

ووايم...

سونیا چې لکه لمبه داسې اور اخیستي و، وویل:

- بس دي، زما لپاره ستا همدا خبرې بس دي.

- نه داسې نه ده، زه لا تر اوسه پورې له زرواره زیات مین شوی يم. که
څه هم هغه مینه، احساس او لېوالتیا چې له تاسره بې لرم، له بل هېڅ
چا سره مې نه ده احساس کړې، خو زه لا تر اوسه د واده لپاره خورا ځوان
يم. هوکې! رښتیا له ټولو نه د پام وړ خبره خولا داده چې زما مور، له

جگړه او سوله

تاسره زما د واده خبره اصلاً نه غواړي واورې. لنډه به يې درته ووايم، د هېڅ شي ژبه او عده درکولای نه شم. زه هيله لرم چې د واده په اړه... او په خورا سختۍ يې دخپل ملگري (دولوخوف) نوم ياد کړ... او وې ويل چې، ته بايد د دولوخوف د وړانديز په اړه فکر وکړې.

-ماته هېڅکله داسې خبرې مه کوه! زه اصلاً هېڅ نه غواړم او نه يې هيله لرم. ته هم لکه ورور داسې راته گران يې او تل به همداسې راته گران و اوسې. او نور نوزه هېڅ شي نه غواړم.

نيکولای بيا دهغې لاس ښکل او وې ويل:

-ته ښاپېيرۍ يې، ښاپېيرۍ! زه ستا دميني وړتيا نه لرم. خو په دې

ډارېزم چې تا تېر نه باسم.

۱۲

د "يوگل" د کورنخايز بنډارونو او په هغې کې نڅاوو، د خوښۍ او نڅاوو له پلوه بې ساری نوم درلود. دا خبره نه يوازې هغو ميندو کوله چې پېغلو يې خپلې نوې زده کړې نڅاوې په خورا ښکلې بڼه ښودلې، بلکې خپله پېغلو او زلمو هم چې له خوښۍ او ذوق نه تر لوېدو پورې نڅېدل هم يادوله.

له تنکو زلمو او پېغلو نه پرته هغو مشرانو چې دغو شان نڅاوو ته به يې خپل راتگ پر نورو منت گانه، هم همدا سې گڼله او په ټولو دغو نڅايزو بنډارونو کې به يې د خوښۍ او نيکمرغۍ خورا ښې شېبې موندلې. هغه کال په همدې بنډارونو کې، خو نڅېدونکو جوړو وادونو سره کړي وو. د کورچاکوف د کورنۍ دوو شهزادگيو د همدې نڅاوو له برکته، ريباران پيدا او واده يې کړی و. د ځوانانو د همدې پېژندگلوۍ هم ددغه بنډار نامه ته لارښه نوم ورکړی و.

ددغو بنډارونو ځانگړتيا دا وه چې، هغه کوم مېلمه پال کوربه يا کورينه نه درلوده او يوازې په خپله "يوگل" لکه يو وزري مرغه په خورا پاک زړه هر پلوالوته او هرځای ته به يې په خورا مينې ځان رساوه، د مېلمنو درناوي او مېلمه پالنه يې کوله، هغه د ټولو مېلمنو نه

جگړه او سوله

د زده کړې په بدل کې پیسې اخیستې.

ددې بندارونو بله ځانگړتیا لا دا وه، چې په هغه کې، هغو دیارلس کلنو، څلورلس کلنو پېغلو گډون کاوه چې دلومړي ځل لپاره به یې دنڅا اوږدو کمیسونه اغوستل او دهغوی اصلي موخه نخېدل، بڼه او په خوندونو کې وخت تېرول و.

ټولې نخېدونکې، له خورا لږ شمېر هغو نه پرته، یا خورا بڼکلي وې، یا بې دا بنودله چې بڼکلي دي او یا هم دځوانۍ نشې او مستۍ نه دهغو خوځېدا او نڅاوو، هغه لاپسې بڼکلي بنسودلې. کله کله به ددغو پېغلو له منځه خورا بڼې زده کوونکې له دوو شالونو او دستمالونو سره گډېدلې. ددغو ډول نخېدونکو په منځ کې ناتاشا دخپلو بڼکلو نڅاوو د ځانگړې خوځېدا له برکته، تر نورو نه په غورو کې غوره وه. خو په ننني بندار کې له "جزاکوسز" (اسکاتلندي نڅا) او "مازروکا" (بالتیکي نڅا) نه پرته دنورو هغو اټکل نه کېده. د مازروکا نڅا په دې وروستیو وختونو کې، نوي دود شوې وه. "یوگل" دخپل دغه بندار لپاره، دبیزاخوف د مانۍ یو ستر مېلمستون نیولی و. ټولو په یوه آواز ویل چې، دغه بندار په هغه کې نڅاوې، خوښۍ او کړه وړه، ټول بې ساري وو. په هغه کې نه یوازې د بڼکلو نجونو، شمېر بې شمېره ووبلکې درستوف دکورنۍ پېغلو خو، خپل دپام وړ او لوړ ځای درلود. په هغه ماښام درستوف دکورنۍ دواړه پېغلي خورا نیکمرغه او په بې ساري توگه خوشاله وې. سونیا په هغه شپه، د ډولو خوف له خواهغې ته د واده وړاندیز او ددې له خوا د نه مننې، له نیکولای سره دپتو خبرو نه سخته ویاړمنه او مغروره برېښېده. هغه لا دغه بنداره ته له راتگه دمخه په کور کې له خوښۍ نه په نخېدو وه، چورلیده، خوځېده او خپلې چوپړې ته یې دا وخت نه ورکاوه چې څنې یې ورجوړې کړي، دهغې

جگړه او سوله

سترگې له خوبسۍ او نیکمرغي نه ځلېدلې.
ناتاشا هم دلومړي ځل لپاره، دنخا دارنگه اوږد کمیس اغوست او
د ربنتې نخا په یوه بندار کې یې گډون کاوه. هغه هم تر سونیا نه، نه
یوازې څه کم نه ویاړېده، بلکې ځان یې تر هغې لانیکممرغه
باله دواړو، نازکه، بې ساري سپین اوږده کمیسونه چې په گلابي چرمو
او ریښکیو گانډل شوي وو، اغوستي وو.

ناتاشا بندار ته د راتنوتو سره سم مینه شوه. هوکې هغه مینه شوه
، خو نه په یوه ځانگړي چا، بلکې پر ټولو. هر چاته یې چې سترگې ور
اوبښتې، پر هغه به یې زړه بایلو. هغې سونیا ته ورمندې کړې او وې
ویل:

-آخ چې څومره هرڅه ښکلي دي!

نیکولای او دینیسوف، دواړو، دنخا په دغه تالار کې چکر واهه او
نخېدونکو پېغلو ته یې په خورا ځیر او مینه ناک ډول کتل، داسې چې
گواکې له خورا خواخوږۍ او مهربانۍ نه یې نه غوښتل له هغو نه غېږ
تاو کړي.

دینیسوف وویل:

-چې څومره مالگینه ده! څومره ښکلې ده!

-څوک یادوئ؟

-دینیسوف په تلوار ځواب ورکړ:

-شهزادگۍ، ناتاشا، دینیسوف، هرلنډ ځنډ نه وروسته زیاته کړه:

-څه بې ساري ناڅي، څه ښکلې خوځېږي!

-دا څوک دی؟

-دینیسوف په چټکۍ وویل:

-خوردې، نور نو څوک دیاددې دودې.

جگړه او سوله

او رستوف له ځان سره موسکي شو.

"يوگل" چې په ونه تيبته او کمکي سړي و، نیکولای ته ورنږدې شو او وې ويل:

- گرانه! تاسو خوزما یو تر ټولو غوره زده کوونکی یاست، بڼه به دا وي چې لږ ونخېږئ، گورئ! څه بڼکلي دلته بڼوري، څه محشر يې جوړ کړی دی.

"يوگل" له دينيسوف نه هم چې دهغه پخواني زده کوونکی و، دې ته ورته غوښته وکړه.

دينيسوف وويل:

نه! زما مهربانه استاده! بڼه به دا وي چې زه هسې دندار چپانو په ډله کې کينم. ايا ستا په ياد نه دي چې د زده کړې په وخت کې زه څومره بد غونۍ وم؟ داسې بد غونۍ چې ستا له پوهې نه مې هم گټه نه اخېسته.

"يوگل" سمدلاسه له هغه سره د خواخوږۍ ژبه پرانسته او وې ويل:

- نه! نه! هېڅکله داسې نه وه. که څه هم لږ بد غونۍ شاتته وې، خو

خورا با استعداده او پياوړی زده کوونکی وې.

دسازيانو ډلې، دسازونو غوږونه تاو کړل او د "مازورکا" نغمه

يې، چې په هغو ورځو کې دود شوې وه، وغږوله. نیکولای نه شو

کولای، نڅا ته د "يوگل" بلنه ونه مني. هغه سونیا هم نخښدو ته

وروبلله. دينيسوف، دڅو بوديو ترڅنگ کېناست، خپله توره يې، څنگل

ته کېښوده او پر هغه يې څنگل ولگوله. هغه بوديو ته څه خندوونکې

ټوکې، ټکالې پيل کړې. پښې يې د غږېدونکې سندرې د وزن او نغمې

سره په ځمکه وهلې او بوديو ته يې د ټوکو ويلو سره هممهاله، په خور

ځير د ځوانانو نخښدو ته کتل. "يوگل" له ناتاشې سره، چې ده د زده

کوونکو په منځ کې دخپل وياړ او غرور نښه بلله، دنورو ټولو جوړو نه

جگړه او سوله

مخکې گډېدل... د دینیسوف په ناتاشې سترگې خښې کړې وې او دخپلې تورې له څوکې نه یې داسې هرڅه څارل، چې تا به ویل، اوس به چغه کړي. دهغه نه نڅېدل، له دې کبله و، چې نه غواړي وناڅي، نه دا چې نڅېدل یې زده نه دي. دنڅېدونکو له منځه یې، پر یو چا غږ وکړ چې ده ته ورنږدې شي. هغه، هغه ته وویل:

- دا نڅېدل نه دي، چې ته یې کوي، ایادا پولنډي "مازورکای" ده، چې ته یې کوی؟ هلته وگوره! شهزادگی. ناتاشا څنگه ناڅي، څنگه اوږي، راوړي.

نیکولای په دې خبره ښه پوهېده چې، دینیسوف، ان په پولنډ کې دخپل مازورکایي نڅاله امله پېژندل شوی او ښه نوم یې گټلی دی، نو ځکه ناتاشې ته ورنږدې شو او هغې ته یې وویل:

- ولاړه شه او له ځانسره دینیسوف جوړه کړه، وگوره چې څنگه ناڅي، معجزې کوي.

کله چې وارییا ناتاشې ته ورسېد، پاڅېده، ښکلي بوتونه، نازک کالي، په نرمو نرمو گامونو یوازې له ناز او ادانه ډکه په داسې نڅرو دتالار له یوې ځوانه بلې خواته لاړه، چې تا به ویل، ځمکې ته وایي، له دې نه مننه وکړي، چې دا پرې روانه ده. دې هغه ځای ته چې دینیسوف ناست و، ځان ورساوه. دهغې دې ته پام شو، چې ټول مېلمانانې ته گوري. نیکولای لیدل، چې ناتاشا او دینیسوف په خدا خدا له یوبل سره غږېږي، خو د ناتاشا دینیسوف د ناتاشا بلنه ونه منله. دینیسوف دهغوی خواته ورنږدې کړل. ناتاشا وویل:

- هیله کوم، هیله کوم، واسیلي دیمتریوویچ! درځه چې څو! درځی-
چې وناڅو!

دینیسوف، ځواب ورکړ:

جگره او سوله

- گرانې شهزادگۍ! ما به وښی. زه نه شم کولای، هغه نه شم
کولای، ما وښی.

نیکولای وویل:

- واسکا (په روسي کې واسيلي ته له نازه واسکا وايي) نخري
پرېږده، درځه!

دینیسوف وویل:

- داسې بریښي چې په زور یا زاریو، په هرڅه چې وي، نن واسکا
لو بو ته سره لمسوي.

ناتاشا وویل:

- ددې په بدل کې به یوه شپه ترسهاره، درته سندرې
ووايم. دینیسوف پاڅېد، خپله یې توره یې خلاصه او لرې کړه، هغه ویل:

- کوډگره ده، هرڅه چې غواړي، په مایې کوي.

دڅو کیو له شانه راتېر او دنخا مېدان ته ورگډ شو. دخپلې جوړې
لاس یې ټینګ راوښو، سربې هسک کړ، خپلې دواړه پښې یې ټینګې
او برابرې کړې او دنخا د پیل لپاره رارسېدونکې شپې ته سترگه په
لاره شو.

د رستوف ټیټه ونه، یو دسورلی اوبل دنخا په وخت کې هېڅ نه
معلومېده. په دې دواړو وختونو کې هماغه شان ځوان
او تاند برېښېده، لکه ده خپله چې ځان ځوان احساسا. په هغه شپه کې
چې دنخا دغمې شرنګ ته سترگه په لاره و، په خورا پرتم یې مخ واړاوه
، په یوې خوړې موسکا یې خپلې جوړې ته وکتل، ناڅاپه یې دپښو
پرڅو کو ځمکه وډبوله او دیوه توپ په شان والوت. هغه دالوتونکي
مرغه په څېر په چورلیدونکې بڼه والوت. هغه ده سره خپله نخېدونکې
پېغله جوړه، په لارښودونکې بڼه او توان له ځان سره خوځوله. هغه نیم

جگړه او سوله

تالار په خورا چوپیتیا، داسې چې گواکې الوزي وواکه هغه چورلیده او داسې چورلیده چې تا به ویل، څوکی نه وینی او مخامخ پر هغو وړ الوزي ناخاپه به یې پښې سره جلا کړې او بیا به یې دبوټو د وسپنیزو تلونو نه پرق جگ کړ او په پوندو به ودرېد. یوه شېبه به ځای پر ځای ولاړ او بیا به یې د نغمې په شرنگ سره له ځمکې نه گرز پورته شو... ناتاشې به یوازې د تصور له مخې، دهغه د بلې خوځېدا دلوري اټکل کاوه. هغې پرته له هغه چې پوه شی، خپله خوځېدا، دهغه له خوځېدا سره برابروله او دهغه لارښونو او خوځېداو ته به یې ځان سپاره... په پای کې هغه خپله جوړه (ناتاشا) دنخا د پیل ځای ته برابر کړه. په خورا ناز، خو په چټکۍ یې هغه وچورلوله او پوندې یې پر ځمکه ووهلې. د بوټو نه یې گرز جگ کړ او دهغې په وړاندې یې ملا ځمه کړه. ناتاشا په دې حیرت کې تللې وه، چې د ځان په وړاندې یې شوی درناوي هېر کړی و او پرته له هغه چې پوه شي، په ځیر او حیرت یې، هغه ته کتل او دهغې له موسکا نه داسې برېښېده چې گواکې هغه پېژني، هغې وویل:

-دا څه شي و؟

که څه هم "یوگل" د دینیسوف، دا ډول نخا، اصیله "مازورکا" نه گڼله، خو بیا هم ټولو نندارچپانو په خورا تلوسې او درناوي، دهغه دهنر هرکلی وکړ او هرې پېغلې هغه ته دنخېدو بلنه ورکوله هرې بوډۍ ته دده دنخا او مستۍ په لیدو دځوانۍ شپې وریادې شوې وې او دلرغوني پولند په یادونو کې ډوبې شوې وې... دینیسوف چې له سترپیا تک سور شوی و، په دسټمال یې خولې پاکولې، دناتاشا ترڅنګ کېناست او دبنډار ترپای ته رسېدو پورې له هغې نه لرې نه شو.

۱۳

رستوف تردغې پېښې دوه ورځې وروسته هم د لوخوف، بيا په خپل کور کې ونه ليد او دهغه کورته هم چې ورته، هغه يې پيدا کولی نه شو. درېيمه ورځ وه، چې دهغه يو ليک ده ته راوړسېد، دهغه په ليک کې ليکل شوي وو:

"دهغو لاملونه له امله چې خپله پوهېږي، نور ستاسو کورته نه درځم. دامې ښه وگڼله چې پوځ ته ستون شم. له همدې امله مې نن ماښام، د خدای په امانۍ په پلمه خپل نېردي دوستانو او ملگرو ته يوه مېلمستيا جوړه کړې ده، له تاسو نه هم هيله کوم چې نن ماښام به ((انگليس کلوب)) ته راشي."

رستوف، هغه ماښام دخپلې ټولې کورنۍ په ملتيا تياتر ته تللی و. د تياتر د نندارې تر پای ته رسېدو وروسته، په لسو بجو انگليسي کلوب ته ورغی. نيکولای چې هلته ورسېد، د چوپرانو له خوا دهغه کلوب تر ټولو غوره تالار ته، چې په بشپړه توگه د لوخوف له خوا نيول شوی و، بدرگه شو.

د ميز تر شا د لوخوف په گډون، شل تنه ناست وو. د ميز دواړو

جگړه او سوله

سرونو ته، دوه شمعي لگېدلې وې. يو شمېر سره زړ او پېسي د
دولو خوف مخې ته پرته وې هغه د جوارۍ، هغې جوارۍ لپاره چې
کېدونکې وودبانکوالۍ دنده اخېستې وه. له سونیا نه د کوژدې دهيلې
د نه منلو نه وروسته، نور، نو دولو خوف او نیکولای سره ليدلي نه و او
له هغه سره د کتنې ليدنې حالت، هغه سخت زور او نه پوهېده چې
څنگه به وي.

نیکولای رستوف، چې ټاکل شوي مېلمستون ته ورننوت،
دولو خوف په خورا ساړه غلچک هغه ته وروکتل، خو داسې برېښېده
چې ډېره موده کېږي ده ته سترگه په لاره وي، دولو خوف وويل:
- ډېره موده کېده چې ديدن مونه و شوی. له راتگ نه دې مننه دغه
لوبه چې پای ته ورسوم، ایلوشکا او سندرغاري راتلونکي دي. رستوف
په تريو تندي وويل:

- خو ځلې دې کورته درغلم، پيدا مې نه کړې.
دولو خوف هېڅ ځواب ورنه کړ، خو خوشبې وروسته يې وويل:
- کولای شي پيسې کېږدئ. له دې خبرې سره سم، رستوف ته د
دولو خوف هغه عجيبې خبرې وريادې شوې، چې يو وخت يې ورته
ويلي و:

- يوازي احمقان....

دولو خوف، گواکې چې دهغه په زړه کې دا تېره شوې خبره اورېدلې
وي، موسېد او وې ويل:

- داسې برينبي چې له ډاره ماسره لوبې کوي.
رستوف، دهغه له موسکا نه داسې پوه شو، چې دهغه طبيعت، هغې
ورځې ته ورته دی چې، په انگليس کلوب کې يې له پير سره شخړه
رامنځ ته کړه. رستوف دا تصور هم وکړ چې دولو خوف، عجيب او وران

جگړه او سوله

طبیعت، دهغه چا حالت ته ورته دی، چې غواړي په یو عجیب غریب، په تېره بیا کړکېچنو کړو سره، له هغه نه ځان ژغوري.

دهغه هم طبیعت خټه شو. په خیال کې په داسې یوې خبرې یا ټوکې پسې گرځېده، چې د ډولو خوف خبرې ته ځواب شي، خو هېڅ څه یې نه موندل. مگر مخکې له هغه چې رستنوف هغه ته ځواب پیدا کړي، هغه مخامخ دده سترگو ته ځیر شو او په خورا نرم او آرام آوازیې ورته وویل:

- یادېږي دې چې یوه ورځ د جوارۍ په اړه سره غږېدو او ویل مو چې په رښتیا هم جوارې د احمقانو کار دی، څوک یې د نیکمرغۍ په هیله جوارې کوي، ښه به دا وي چې دا قمار ووهل شي او غواړم نن دا آزمايم.

رستوف، وویل:

- ډولو خوف چې د قطعي پانې نوې خلاصې کړې وي، هغه یې سره ووهلې او زیاته یې کړه:

- خو ښه به دا وي چې ته جوارې ونه کړئ، ښه ښاغلو! کېږدئ!

پیسې کېږدئ!

خپلې مخې ته پرته پیسې یې سره راټولې کړې او دې ته چمتو شو چې د قطعو پانې وويشي. رستوف چې دده څنگ ته ناست و، لومړی یې د جوارۍ تکل نه لاره. ډولو خوف، بیا هغه ته وکتل او وې ویل:

- ښه! نو ته جوارې نه کوی؟

یوه عجیبه غریبه تلو سه یې په زړه کې راوټو خونېده، یوه پانه یې راپورته او یو څه لږ یې پیسې پرې ورکېښودې او وې ویل:

- له ځان سره مې پیسې نه دي راوړي.

- هېڅ پروا نه لرو، بې پیسو دې منو.

جگره او سوله

رستوف، پنځه روبله مېدان ته واچول، هغه يې بايلودل بيا يې پنځه روبله کېښودل، هغه يې هم بايلودل او دغه کار لس واري هم داسې تکرار شو.

دولو خوف، چې لوبې ته همداسې دوام ورکړي، لږ څه مودې نه وروسته يې وويل:

- ښاغلو! له تاسو نه هيله کوم چې پر قطعو مو نقدې پيسې کېږدئ، کنه وېرېم چې تېروتنه ونه شي.

دجو اگرو نه يوه، وويل:

- ښه به دا وي چې پر ژبه باور وکړو، څه دنقدو خبرې کوي؟

دولو خوف، ځواب ورکړ:

- باور دې پر خپل ځای وي، خوزه وېرېم چې تېروتنه ونه شي. بيا يې مخ رستوف ته ورواړاوه او زياته يې کړه:

- ته يې غم مه خوره! لوبه کوه! حسابونه به، بيا وروسته کوو.

جواري روانه وه او چوپړانو پرله پسې جامونه ډکول. رستوف همداسې پرله پسې پانې بايلودې او پور يې اته سوو روبلونو ته ورسېد.

رستوف پرله پسې هره پاڼه بايلوده او پوره اته سوو روبلو ته ورسېد. هغه غوښتل چې ددغه ټول پور په اندازه يو وار پيسې کېږدې... خو په لومړي شېبه کې يې بيا جام ورته ډک کړ، نو ځکه دخپل دغه تکل نه لاس په سر شو او يوازې شل روبله يې پر قطعې کېښودل.

دولو خوف چې اصلا يې رستوف ته سترگې هم نه اړولې، وويل:

- گوره! له خپل تکل نه مه تېرېره، کېږده، څومره چې کولای

شي، کېږده. څومره چې ډېرې کېږدئ، هومره به ژر خپل پورونه پوره کړي. ته ښه وينې چې څوک يې گټی، پيسې سمدلاسه ورکوم، خو ته يې

جگړه او سوله

نه کتې. گوره! ته خو به له مانه ډار پرې نه؟

رستوف دهغه ومنله، نو هغه وه چې ویشل شوې قطعه یې راپورته او دهغې پر یوې خنډې یې ولیکل، اته سوه روبله بیا ئې ددغه شان زیاتو پیسو دلوبې هرڅه او ټولې ځانگړتیاوې، بڼې سره یادې کړې، یو گچې تباشیر یې را واخېست او په لیکنې بڼه یې پر قطعې بیا په څرگنده بڼه ولیکل، اته سوه روبله او لوبه پیل شوه. له هغه سره یې سم ډک شوي جام پر سر واړاوه او د دولو خوف دخبرې ځواب ته یې یوه موسکا ور ولېږله... په خورا گڼې او چټکۍ یې د دولو خوف لاسونو ته چې قطعې په ځانگړې مهارت ویشلې، کتل وړل یا بایلل دا وار په قطعې کې بخت دهغه لپاره خورا دپام وړ و. تېره اونۍ دیکشنې په ورځ گراف ایلیا اندروویچ، هغه ته دوه زره روبله ورکړې و. که څه هم هغه ده ته، د مالي ستونزو کومه یادونه نه وه کړې، خو دا وار یې داسې بنودلې وه چې دمي تر میاشتي به نورې پیسې نه ورکوي. هغه له نیکولای نه دا هیله هم کړې وه، چې دا وار دپیسو په څرخ کې له خورا پاملرنې نه کار واخلي. نیکولای هغه ته ویلي و، چې دا دوه زره روبله هم خورا ډېرې پیسې دي او تر راتلونکې پسرلي به نور له ده نه نورې پیسې نه غواړي. اوس له هغو دوو زره نه، یوزره دوه سوه روبله پاتې و. مگر دا وار دده د قطعې بایلودل دده لپاره یوزره اته سوه روبله تمامېدل. دې خبرې دا معنی لرله، چې پرخپلې هغې وعدې هم سترگې پټې کړې چې ویلي و، تر راتلونکې پسرلي به نورې پیسې نه غواړي. په داسې حال کې چې زړه یې په گوگل کې درزېده، د دولو خوف لاسونو ته یې کتل او زړه یې ویل: هله ژر کوه! دا د بخت پاڼه ماته را کړه. هله ژر کوه! غواړم وې گټم، پیسې مې بېرته وگټم او کور ته مخه کړم. او هلته له دینیسوف، ناتاشې او سونیا سره په کراره ماښامني وخورم. هغه په زړه

جگړه او سوله

کې دا هم وييلې، که دا واريې له جواريو په خیر خلاص شي، بيا به به تول ژوند کې هم قطعو ته لاس ورنه وړي... هغه ته د کورنۍ نيکمرغي تر سترگو کېده، خو هغه پرله پسې او په گڼۍ د دولو خوف لاسونو ته چې پانې يې په مهارت چورلولې، کتل... دولو خوف، بيا وويل:

- ښه نو، ته له ماسره جوارۍ نه ډارېږي؟ هغه داسې څرگنده کړه چې گواکې غواړي کومه خندنۍ ټوکه ووايي، نو ځکه يې د قطعو پانې وارتېږلې، پرکتې يې ډډه ولگوله، له ملنډو ډکه موسکا يې پرشوندو خوره شوه او وې ويل:

- هوکې ښاغلو! په مسکو کې مې له خوره شوو آوازونه اورېدلي دي، چې گواکې زه په قطعو کې دوکې کوم. دا به تاسو ته په ډاگه ووايم، چې زما دوکې به په ځير سره څاريې رستوف وويل:

- درځه! پانې اړوه.

دولو خوف وويل:

- توبه دې وي، دمسکو له دې بډايانو نه دې توبه وي.

او بيا يې قطعې پورته کړې، هغه يې وچورلولې او په اړولو، رااړولو يې پيل وکړ. د پانو د اړولو سره يې چغه کړل: دمسکو له دې ښځو نه دې توبه وي.

رستوف نېرېدې و، چې چغه کړي، د منگولې يې په څڼو کې ننوتلې وې. او هغه پانې چې دده په کار وه، لاد وخته ښکاره شوې وې، چې ده يې د ورکولو توان درلود.

دولو خوف په تند غلچک، رستوف ته ور وکتل او وې ويل:

- اپلتي مه وايه، او لوچکي مه کوه.

۱۴

يونيم ساعت وروسته، دمیز تر شا، زیاترو ناستو مېلمنو نور نو دقطعولو بو ته هومره ځکه پام نه کاوه چې، هغوی دالوبه د دولو خوف او نیکولای ترمنځ خپلمنځي لوبه گڼله ټوله لوبه په نیکولای رستوف توده وه. دهغه پور نور نو یوزره او شپږ سوه نه، بلکې آن شمېر نه یې د کاغذ پر مخ له خو پانو نه اوبنتې او اندازه یې لسوزرو ته رسېدلې وه. هغه داسې تصور کاوه چې نه لس زره بلکې کېدای شي، پنځلس زره وي، خو په اصل کې خبره له شلوزرو روبلونو نه اوبنتې وه. دولو خوف هم نور نه خپلو خبرو ته پام کاوه، نه لوبې ته او نه یې هم څه ویل. هغه د رستوف لاسونه ته په خورا ځیر کتل، خو دخپلو پورونو حساب یې هم نه هېراوه. رستوف پریکړه کړې وه، تر هغه پورې جوارۍ ته دوام ورکړي، چې دده پورونه، درې څلویښت زرو روبلونو ته ورسېږي. دا شمېره یې ځکه خوښه کړې وه چې دده او سونیا دعمر کلونه، په گډه درې څلویښت کلونه کېدل.

رستوف سر له دواړو خوانه په منگولو کې کلک نیولی و او دهغه میز شاته چې سر یې د گچ له لیکلو تک سپین، د شرابو له تویېدونه

جگړه او سوله

داغ داغ و او گډې وډې ډېرې قطعې پرې پرتې وې، ناست و گډو وډو
بې شمېره خيالونو سخت زوراوه... چرتونو او خيالونو پسې اخېستي
و، خو په کومه شېبه کې يې وويل:

- شپږ سوه روبله!... توس، درې شاه... نه نه، که دا واري بايلم، بيا يې
پوره کول شوني نه دي... خپل آرام ژوند مې درلود... دارامې لپاره يوازې
يوه ښه قطعه په کار ده... نه پوهېږم دا لېونی له مانه څه غواړي؟ کله به
يې زياتې روپۍ کېښودې، خو دولو خوف به ونه منله او دپيسو اندازه
به يې خپله وپاکله او نیکولای اړ و چې، هغه ته غاړه کېږدی. کله به يې
لاس دعا ته پورته کړل او خدای نه به يې مرسته غوښته، هغه شان
مرسته چې د جگړې په سختو شېبو کې يې د امشیتینسکي، دپله پر
سر له خدایه نه غوښتلې وه. کله به يې له ځان سره وويل:

که دا واريې وکولای شول کومه قطعه تېره کړي او دی له بایلودو
وژغوري... کله به يې نورو جوارگرو ته په نانواتو سترکو کتل، کله به
يې د دولو خوف څېرې ته چې تر واورو سره برېښېده، کتل او هڅه يې
کوله هغه ولولې او پوه شي دهغه په څېره او سترگو کې څه رازونه
نغښتي دي.

- هغه په زړه کې وويل:

- هغه پوهېږي چې دغه بایلودل، ماته څومره گرانه تمامېږي تصور
کوم، هغه زما بربادي نه غواړي؟ هغه خو زما ملگری و، کنه؟ ماته هم
هغه خورا گران دی. هغه لږ فکره وروسته وويل:

- نه، هغه هېڅ ملامت نه دی، هغه په دې کې څه ملامت دی، چې
بخت يې ياري کوي، نو د چا گناه ده. زه هم ملامت نه يم، هېڅ چاته مې بد
په زړه کې نه شته. نه مې څوک زورولي، نه مې څوک وژلي، نه مې چاته
سپکاوی کړی دی. نو دا بده بلا او بد مرغي په ما ولې راغلې ده؟ دا

جگړه او سوله

بدمرغي څه وخت پيل شوې ده؟ هوکې! البته له هغې شېبې نه چې دې ميز ته په دې تمه نېرېدې شوم چې يو سل روبله وگټم. دخپلې مور دکليزې په وياړ هغې ته يوه کڅوړه واخلم او کورته لاړ شم. خدايه چې څومره نيکمرغه، آزاد او خوشاله وم. هغه وخت زه په دې نه پوهېدم چې څومره نيکمرغه وم، څنگه او څه وخت هغه نيکمرغي پای ته ورسېده. او څنگه او څه وخت دغه وحشتناکه بدمرغي پيل شوه؟ دغه حالت څنگه راپيل شو؟ زه دهمدې ميز تر شا کېناستم، همداسې مې دقطعو پانې را واخېستې، هغې مې تر مخې واچولې او دې چټکو خوځېدونکو لاسونو ته په کتو شوم. دا بدلون له کومې شېبې رامنځ ته شو؟ دا بدلون څه بدلون دی؟ زه هماغه شان روغ، پياوړی او پر هماغه ځای ناست يم. نه، نه دا ناشونې خبره ده، هرو مرو هرڅه په خونې او خیر پای ته رسېږي.

سره له هغه چې دکوتې هوا هومره توده نه وه، خو هغه تک سور او په خولو کې لوند خيشت و. دهغه څېره وحشت او ډار پسې اخېستې وه، په تېره بيا دهغو هڅو له کبله چې ده د آرامۍ او ډاډمنتوب لپاره بنودلې، هغه خورا درحم وړ برېښېده.

دهغه دبایلوده اندازه، بدمرغه شمېرې، يعنې درې څلويښت زرو ته ورسېده... په هغه شېبه کې چې رستوف په يوه قطعه کې درې زره روبله وگټل او هغه يې بيا لوبې ته وروارتېرل... دولو خوف په خورا چټکۍ په شمېرنه پيل وکړ... او وې ويل:

- نور نو ناوخته او ما بنام دی، ناوخته ده، د ما بنامنی وخت دی، هغه دي جتان په خپله جتيالی ژبه څه سره وايي او له ډېرو سره نه دننه رانتوتل، دا توربخن نارينه او بنځي...

رستوف، پوه شو چې نور نو هيله نه شته، خوبيا يې هم په خورا بې

جگړه او سوله

پروايی-وويل:

- څنگه؟نوره نولوبه نه کوی؟

داسې برېښېده چې په لوبه کې نور نو هېڅ خوند پاتې نه و، هغه زياته کړه:

-افسوس دی، خور افسوس دی، چې سمه لوبه نه کوي، کنه سختې ښې پانې مې ترلاسه شوي دي.

دولو خوف څه ونه ويل، مگر په زړه کې يې تېره شوه:

-هرڅه پای ته ورسېدل، اوس ددې کار يوازنی چاره له تندي نه ديوه

گړز جگول دي.

خو په دې شېبه کې يې په داسې غږ چې له هغه نه، دخوښۍ انگازې

خوړې وې، وويل:

-ښه به دا وي چې يوه بله پانې هم را کړئ...

دولو خوف وويل:

-گرانې! تاسو زما درې څلويښت زره روبله پوروري ياستئ.

دایې وويل، ځان يې لږ شاته کړ، پاڅېد او وې ويل:

- پوهېږئ چې سپړی له دومره ځای پر ځای ناستې نه څومره سترې

کېږي

رستوف هم وويل:

- هو کې زه هم خورا ستومانه شوي يم.

دولو خوف ددې لپاره چې خپل پور بيا ورياد کړي، په توکه يې وويل:

-څنگه گرانې، منکرېږي، که پور به دې پرې کړي؟

- رستوف، له قهره تک سور شو، وایښېد، دولو خوف يې بلې کوټې

نه بوت او هغه ته يې وويل:

- زه نه شم کولای، دا ټول پور يوځای او په يو وار درکړم.ښه به دا وي

جڳڙه او سوله

چي له ماسره يې قسط ڪړي، چي په وار وار يې در ڪڙم څنگه مني يې ڪنه؟
دولو خوف چي مخامخ د نيڪولاي رستوف سترگو ته ځير و، وويل:
- گوره رستوفه! هغه متل دي اور بدلي او ڪنه چي وايي: څوڪ يې
چي مينه ڪي گتي، هغه يې جوازي ڪي بايلي. زه خو پوهېرم سونيا په تا
مينه ده، نو قمار خوبه خود بايلي.
ددې خبري په اوربدو، درستوف په سر ڪي گڙز شو او له ځان سره يې
وويل:

- څومره وحشتناکه ده چي سږي، ځان د داسي يو دو ڪمار په منگولو
ڪي ويني.

نيڪولاي رستوف په دي ښه پوهېده چي ددغه خبر اور بدل به يې
مور او پلار ته په څه بيه تمام شي، هغوي ته به څه يولي زورونكي
گوزار وي. هغه په دي ښه پوهېده، چي له دي بدمرغي نه ژغورل به څه
لويه نيڪم رغي وي. هغه په دي ښه پوهېده چي، دولو خوف، ښه پوهېږي
چي څنگه دي له دغه غم او شرم نه وژغوري، خوبيا هم هغه له ده سره د
مورک او پيشو لوبه روانه ڪړي وه.
دولو خوف، وويل:

- ستا د ترور لور... غوښتل يې ووايي چي سونيا... خو نيڪولاي دهغه
خبره پري ڪړه او چغه يې ڪړل:
- دا خبره د سونيا پوري اړه لري، بيا دهغي نوم ياد نه ڪړي.
دولو خوف وپوښتل:
- نو پيسي څه وخت راکوي؟
رستوف ځواب ورکړ:
- سباته... او له کوتي نه ووت.

۱۵

"سباته" سبا ته يې درکوم، همدا يې ويل. خان ډاډه نسودل او خوږه ژبه ساتل، د نیکولای لپاره گرانه خبره نه وه، خو کورته یوازې ستنېدل، خور، ورور، مور او پلار ته کتل، هغو ته دخپلې گناه ویل، له هغو نه تر هغې ژبې وروسته چې بیا به جواړي نه کوي، ددغه بې ساري پورپرې کولو لپاره د پیسو غوښتل، خورا وحشتناکه برېښېده.

دی چې کورته ورسېد، دکورنۍ غړي لا وپدې نه وو پېغلي او زلمیان له تیا تر نه د راستنېدو او د ماښامنۍ ترخوړلو وروسته، له پیاو نه تاوو شوي وو. نیکولای کورته د ننوتو سره سم، په زړه کې هغه مینه او خواخوږي احساس کړل چې سرکال ژمی ددوی دکورنۍ پر ژوند لاسبري وو؟ دغه حالت اوس د سونیا نه د دلوخوف د غوښتنې، د "یوگل" دنخا د بندېدو نه وروسته او سونیا او ناتاشې ته د پاملرنې له امله دیوه توفان نه مخکې کراری، ته ورته و. ناتاشا او سونیا چې تیا تر ته خپلې اغوستلې شنې بخونې جامې یې لاتراوسه بدلې کړې نه وې، خپلو ښکلاوو او زړه راښکون ته په پام سره موسکا پرشونډو د پیاو ترخنګ ولاړې وې. ویرې له شیشین سره د هرکلو په تالار کې، په سطرنج بوخت وو. مشرې گرافینې چې د زوی او مېرې راتگ ته شپې

جگره او سوله

شمېرلې، دنوې سيالې کورنۍ له يوې بوډۍ سره چې ددوی په کور کې او سپده، د قطعو په پاڼو کې فالونه ليدل. د نيسوف، چې سترگې يې ځلېدې او څنې يې جرې وې. د پيانو شاته ناست، يوه پښه يې شاته غځولې او لنډې گوتې يې د پيانو د غبرونکې نغمې درنگينولو لپاره خوځولې. باڼه يې نيم تړلې، په خورا ټيټ ناصافه، خودډ غبريې، هغه شعر چې خپله ليکلې او "کوډگر" نومېده، زمزمه کاوه. هغه هڅه کوله دغه شعر ته سندره جوړه کړي:

"کوډگره وايه!

دا کومه تلو سه ده چې،

چې ماد خپل سړ شوي چنگ بلو ته هڅوي

داڅه اوږدې چې زما په گوگل کې دې لگولی

اوڅه شور او مستي ده چې،

زما له منگولو وړل شوي ده "

د زړه له کومې يې سندره بلله او په تورو ځلېدونکو سترگو

يې، نيکمرغې او هممهاله ويرې اخیستې ناتاشې ته کتل.

ناتاشا پرله پسې چغې وهلې:

- آفرين! خورا ښه وه! او پرته له هغه نه چې دنیکولای راتگ ته

سترگه په لارې شي، دوام ورکړي:

--يو بند بل، يوازې يو بند.

نيکولای په تالار کې ناستو، ويرې، مور او بوډۍ ته وکتل او په زړه

کې يې وويل:

- دوی ټول په هماغو خپلو خيالو کې ډوب وو او ډوب دي.

ناتاشا ورور ته ورمنډه کړل او وې ويل:

- دا هم نیکولای جان.

جگړه او سوله

نيكولای وپوښتل:

- پلار مې راغلی دی؟

ناتاشا پرته له هغه چې د ورور پوښتنې ته ځواب ورکړي، وويل:

- څومره خوشاله يم چې ته راغلي، پوهېږئ او کنه؟ زه څومره خوشاله

يم. پوهېږئ! ديميتري و اسيلوويچ (دینیسوف) يوه بله ورځ هم زما په

خاطر پاتې شي.

سونيا غږ وکړ:

- نه، پلار جان لانه دی راغلی.

له هغې بلې کونې نه د مشرې گرافينې غږ واورېدل شو چې وې ويل:

- کوکو! هو راغلي، راغلي د زړه سره، دې خواته راشه.

نيكولای مورته ورنږدې شو، دهغې لاس يې ښکل کړل او پټه خوله

دلېو دمیز شاته کېناست او دمور لاس ته يې چې فال يې کوت ځير

شو. له تالار نه د خونښيو نه د ډکو هغو زاريو او ننوتو غږ راته، چې

دناتاشا دراضي کولو لپاره کېدې.

دینیسوف په لوړ غږ وويل:

- اوس نو، نه کېږي، بايد هرو مرو "باروکالا" نومې سندره

وبولې، هيله کوم.

مشرې گرافينې له خپل زوی نه چې پټه خوله ناست و، وپوښتل:

- څه درشوي دي؟

نيكولای په داسې حال چې نور نوله دې پوښتنو نه ستړی شوي

و، وويل:

- هېڅ، هېڅ! پلار جان به کله راشي؟

- همدا دمگړې به راشي.

نيكولای خورا نا آرامه و، هغه په دې هم نه پوهېده، چې څنگه او

جگړه او سوله

چېرې ځان پناه کړې. ځمکې ځای نه ورکاوه او بېرته هغه سالون ته لاړ چې هلته پيانو غږېده، خو په زړه کې يې وويل:

- دوی په خپلو خيالو کې ډوب دي او په هېڅ څه خبر نه دي چې په ما څه تېرېږي.

سونيا د پيانو شاته ناسته وه او دمانو "باروکالا" نومې نغمه يې، چې دینیسوف يې د اورېدو لېونی و، غږوله دینیسوف په خورا لېوالتیا، په ځلېدونکو سترگو، هغې ته کتل.

نيکولای په سالون کې بنکته پورته گرځېده او له ځان سره يې ويل:

- ددوی سندرې هم هېڅ خوند نه لري. سونيا چې د سندرې لومړې نغمه غږوله، نیکولای هماغه شان له له ځان سره غږېده:

- پاکه پروردگار تباہ شوم، بې ابرو شوم، یوازینی. دوا مې په تندي دیوې گولۍ ویشتل دي. دا سندرې به کوم درد دوا کړي، ښه به دا وي چې لاړ شم او سترگې پناه گرم، خو چېرته؟ چاته؟ خیر پرېږده، پرېږده، چې خپلې سندرې سره وغږوي...

سونيا چې نیکولای څاره، هغه ته ورنږدې شوه او وې وپوښتل:

- نیکولای جانه! څه درشوي دي؟ سونيا دهماغې لومړې شپې او دهغه دلومړني غلچک نه په دې پوه شوي وه، چې هغه ته څه نوعی ورپېښ شوی دی.

نيکولای له هغې مخ واپاره. ناتاشا هم دخپلې همیشني ځيرکتا له مخې، د ورور حال احساس او دهغه له درد نه ناخبره نه وه، خو هغه اوس دداسې نیکمرغۍ په تال کې زنگېده، چې... (لکه زیاتره ځوانان چې زنگېږي) له هغه سره يې دخواخوږۍ وخت نه لاره. دهغې احساس ورته ويل:

- نه، نه، اوس زه دلذت په داسې خيالونو کې ډوبه يم، چې نه ارزي

جگره او سوله

دهغه خوند د چاپه غم ولرم... نه نه، کېدای شي زه به تېرو تلي يم، هغه به هم ما غوندې او د ما په اندازه په خوښيو او خوندونو کې ډوب وي.
هغه وويل:

- ښه سونیا!

او د تالار هغې برخې ته چې دهغه په تصور تر ټولو نورو برخو، هلته د آواز او موزیک غږ ډېر نه راته، لاړ... نیکولای خپلې خور ته کتل او په زړه کې یې وويل:

- څومره خوشاله ده؟ ولې نه ستومانه کېږي او ولې شرم نه لرئ؟

ناتاشا د سنډرې لومړۍ بند ووايه. ستونې یې ښه صاف کړې، گوگل یې پرانست، وړاندې راغله او سترگې یې برنډې برنډې کړې. په دې شپه کې یې دهېڅ شي او هېڅ چا په اړه فکر نه کاوه. له مومسکا نه په ډکو شونډو یې داسې یو غږ په راوتو شو، چې هر چا او هر یو کولای شو، په دې ښه او په دې توگه، په زرگونو واري، هغه ووايي، خو په هېڅ زړه کوم اغېز ونه کړي او بیا په یو زرو لومړۍ وار کې پرانسان داسې اغېز وکړي چې د هریوه او ښکې راشبوه کړي.

ناتاشا، په سږنۍ ژمي کې دا لومړۍ وار و چې د سنډرو په ویلو پیل کړي و او هغه هم په ځانگړي توگه له دې کبله چې دهغه آواز د دینیسوف پر زړه اور بلاوه.

دهغې آواز نور نو خپل د ماشومتوب ځانگړتیا بایللې وه، خو دهغو کسانو په وینا چې په موسیقۍ او آواز پوهېدل، هغه لا تر اوسه سنډرو ویلو ته جوړه نه وه.

دهغه غږ زړه رابښکونکی دی، خو پیاوړی نه دی. د دې لپاره چې چمتو شي، ډېر کار ته اړتیا لري.

نیکولای دهغې د آواز په اورېدو سترگې برنډولې او په چرت سره

جگړه او سوله

بې په زړه کې دا تکراروله.

- دا نو څه شي دي؟ دې زما خور ته څه ورپېښ شوي دي؟ دا نن شپه، هغه څه غواړي؟ خو ناڅاپه دهغه لپاره ټول ژوند ددغې سندرې ددغو وروستيو کړښو د اورېدو تلوسې ته په گوندو شوي و. دهغه لپاره ټول ژوند ددغې سندرې په دې درې فشارونو کې، راغبرگ شوی و:

- اې زما زورزنکې مينې!... يو... دوه... درې

نيکولای په زړه کې وويل:

- وای چې ژوند څومره باييزه شی دی!

هغه دېرام ورکړ:

- دا ټول، دا بدمرغی، دا پیسې، دا دولو خوف، دا کرکه او

عزت... دا ټول اپلټې دي. هغه ټول رښتیا دي... خوناتاشا، آه گرانې! زما

ادکې! وگورو چې هغه څنگه دا سر ادا کوي... او، ادایې کې، د خدای

شکر دی!

۱۶

ډېره موده کېده چې نیکولای رستوف، داسې له موسیقي او سندرو نه خوند نه و اخیستی، لکه نن. خو همدا چې ناتاشې د بارکارلوو نومې سندره پای ته ورسوله، هغه ته بیا واقعیت وریاد شول. پرته له هغه چې نیکولای څه ووايي، له تالاره ووت او په لومړي پور کې خپلې کوتې ته لاړ. له دې شېبې نه پنځلس دقیقې او بنسټې نه وې، چې مشرگراف په خوبنیو کې ډوب او ډاډمن له کلوب نه راستون شو. نیکولای چې د هغه غږ واورېد، هغه ته ورغی.

ایلیا اندرېوویچ له موسکا نه په ډکه شونډو، په خورا ښه طبیعت او خوشالی، زوی ته وویل:

— نو څنگه؟ ښه ساعت مو تیر شو؟

نیکولای هڅه وکړه چې ووايي: هوکې، خو ونه یې شو کولای. نېرېدې و چې وژاړي، او ساندي پیل کړې. مشرگراف، چې خپل پیپ لگاوه، د زوی حالت ته یې هېڅ پام نه شو. نیکولای د لومړی او وروستی ځل لپاره له ځان سره وویل: بله لاره نه شته، څه وکړم؟ ناخپه، له هر ډول درناوی سلامتې نه پرته، په داسې ژبه، چې هغه خپله هم ځان لچک وگانه، داسې چې گواکې راغلی وي او ښارته د تگ اجازه غواړي، وویل:

جگړه او سوله

- پلار جانه! زه د يوه کار لپاره تاسو ته راغلی يم، نېرېدې و، چې هغه هېر کړم، زما پيسې په کار دي.
 پلار چې طبيعت يې خورا ښه او خوشاله و، وويل: ښه داسې! آفرين! مگر ما خو درته ويلې و چې پيسې کمې دي، لږ احتياط کوه، خو په هر حال اوس دې څومره په کار دي؟
 رستوف چې تک سور او ښتی و، له ملنډو په ډکه موسکا يې، په داسې ښه، چې وروسته يې تر ډېرې مودې له دې امله ځان نه شو ښلی، وويل:

- ډېرې زياتې، ما په جوارۍ کې لږ څه بايللی... غواړم ووايم چې ډېرې مې بايللی، هوکې، خورا ډېرې، غواړم ووايم چې خورا ډېرې... درې څلوېښت زره روبله...

گراف چغه کړه او خټ يې تر اورمېړه پورې داسې سور شو، لکه زاړه چې په کومه پېښه کې سره کېږي، نېرېدې و، چې سرسام شي او ولوېږي، هغه لاپسې چغه کړل او وې ويل:

- دا څه وايې؟ چېرته او چاته دې بايلو دي؟ ټوکې به کوي؟

نيکولای وويل: ژبه مې کړې ده، چې تر سبا پورې، پور پرې کړم. مشر گراف، د بېچارگۍ او تسليمۍ په ښه دواړه لاسونه غبرگ پورته سره خلاص، اوږدې څوکۍ کې يې ځان وارتيږه او وې ويل: ښه، ښه!

زوی په خوار بدسترگۍ او بې پروايۍ وويل:

- وياله چې هر څومره پاکه وي، کله ناکله په کې مردارې اوبه راځي، څوک دی، چې په ژوند کې يې داسې يوه نيمه تېروتنه نه وي کړې؟

خو په زړه کې يې ځان سپک، گنهکار، داسې يو ناوړه څوک گانه،

جگړه او سوله

چې د ژوند تر پایه به ونه شي کولای، خپله دغه گناه جبران کړي. زړه يې غوښتل د پلار په وړاندې گونده شي، د هغه لاسونه ښکل کړي او ښښه ترې وغواړي. خو بيا يې هم په سپين سترگي او بې پروايي او آن په ترخه ژبه وويل:

- څوک دی، چې په ژوند کې يې داسې يوه تېروتنه نه وي کړي؟
گراف ايليا اندر بوويچ له زوی نه ددې خبرې په اورېدو، سرداسې ښکته واچاوه، چې گواکې، څه شی لتوي، خو وې ويل:
- هوکې! هوکې، گرانه ده، ډېره گرانه ده. زه وېرېږم، چې د دومره پيسو پيدا کول به خورا گرانه وي... هوکې، څوک دی چې په ژوند کې يې داسې تېروتنه نه وي کړي. هوکې، څوک دی چې په ژوند کې يې...
بيا يې زوی ته يو ځغلند نظر وکړ او په ښکندځلو، ښکندځلو له کوټې نه ووت... نیکولای که څه هم ځان هر ډول غندنو او سپکاوي ته چمتو کړی و، خو د پلار له خوا ددغو شان کړو هيله يې نه لرله. په داسې حال کې چې گڼې پسي اخېستی و، په ساندو ساندو يې پلار پسې غږ کړ:
- پلار جانه! پلار جانه... ما وښه د پلار لاسونه يې راو نيول او د هغه لاسونه ښکل کړل او په ژړا شو.

د پلار او زوی د ناندربو سره هم مهاله، د مور او لور ترمنځ هم تر هغولا په ترخه ژبې ناندري روانې وې. ناتاشا په خورا تلوار او گڼې مور ته راغله او وې ويل:

- موري! مور جاني! هغه ماته...

ناتاشا په چغو چغو وويل:

- تاته څه؟

- ادکې قربان دې شم، هغه ماته د واده کولو وړانديز وکړ.

جگړه او سوله

د مشرې گرافینې غوړونو، دانه منله، دایې نه منله چې دینیسوف، د واده کولو وړاندیز کړی دی، چاته؟ دغې وړې نجلې ناتاشې ته چې ترپرونه پورې یې نانخکو سره لوبې کولې او اوس هم لا په زده کړو لگیا ده. گرافینه لاهیلمنده وه چې گواکې ناتاشې ټوکه کړې ده، هغې وویل:

- ناتاشې، دا څه حماقت دی؟ دا خبرې پرېږده، بیا داسې ونه وایې. ناتاشا په خواشیني بڼه ځواب ورکړ:

- حماقت؟ د څه شي حماقت؟ زه تا ته د زړه خبره کوم. زه راغلم له تا نه وپوښتم، چې څه ځواب ورکړم او ته وایې حماقت؟ گرافینې اوږې پورته واچولې او وې ویل:

- باور مې نه راځي، چې بناغلی دینیسوف دې تا ته د واده وړاندیز کړی وي، خو بیا هم که هغه دا کار کړی وي، ورته ووايه، چې هغه احمق دی او بس.

ناتاشا په خورا زغرده ځواب ورکړ: نه، نه، هغه هېڅ احمق نه دی.

گرافینې په خواشیني او له ملنډو نه په ډکه ژبه وویل:

- بڼه، چې داسې ده، نوله مانه څه غواړئ؟ اوس تاسو ټول مین شوي یاستی، چې مینه شوې یې، ورشه بنځه یې شه، واده ورسره وکړه.

- نه، نه مورجانې، مینه شوې نه یم، گمان نه کوم چې مینه شوې به

یم.

- ډېره بڼه ده، چې مینه شوې نه یې، همداسې، هغه ته ووايه.

- مورجانې! ته خواشینې شوې؟ خواشینې کېږه مه. د زړه سره ته ماته

ووايه، په دې کې زه څه ملامته یم.

گرافینې وموسېده او وې ویل: بڼه ده، نو چې داسې ده، څه وکړو

جگړه او سوله

گراني! که غواړې، زه به ورشم او ځواب به ورکړم.
ناتاشا د مور موسکا سره خپله موسکا مل کړه، او وې ويل:
-نه، نه، زه خپله ځواب ورکوم. يوازې ته رازده کړه، چې څه شی او
څنگه ورته ووايم، تاسو ته خو خورا آسانه ده چې ځواب ورکړې. خو که
تا هغه ليدلای وای، چې هغه ماته دا څنگه وويل، پوهېږم، هغه نه
غوښتل ووايي، هسې د زړه زور پرې زور شو.
-په هر حال، ته بايد، هغه ته د نه ځواب ووايي.
-نه، نه کېږي! دې پرې خوږېږي، دې ښه هلک دی.
گرافينه په دې خوا بډې وه، چې چا څنگه زړه کړی، ددې ماشومې
لورته د پېغلې په سترگه وگوري، هغې وويل:
-تاته نه ښايي، چې څه ووايي، زه خپله يې ځواب ووايم.
-نه، نه، هېڅکله! زه خپله يې ځواب ورکوم. تاسو راشی او د
دروازې له شانه غوږ ونيسی چې څه ورته ووايم.
ناتاشا ددې خبرې نه وروسته منډه کړله او په تلوار د کمکي تالارنه
تېره او ځان يې لوی تالار ته ورساوه. د نيسوف، هماغه شان پر څوکی
د پيانو مخې ته ناست او خپل لاسونه يې پر مخ اېښي وو. هغه د هغې د
آرامو قدمونو په اورېدو سره له ځايه پاڅېد، په چټکو گامونو د هغې
خوا ته ورغی او وې ويل:
-ناتالی، زما برخليک تاسو پورې اړه لري، ژوند مو ستاسو په
لاس کې دی، ووايي، ووايي، يو څه ووايي.
-واسيلي ديمتروويچ! تاسو نه پوهېږئ، چې څومره خواشینی يم...
نه، نه، خو تاسو دومره مهربانه ياستی، چې اندازه نه لري... بايد
ووايم، چې تاسو به د تل لپاره، ماته همداسې گران واوسی.
د نيسوف د هغې پر لاسونو ورځم شو او ناتاشې يو څه هغه

جگړه او سوله

ناپوهېدونکي عجيب غبرونه اورېدل، هغه ويل.

هغې، د هغه تور او کړۍ کړۍ وېنسته مچ کړل. په دې وخت کې و چې د گرافيني د کميس غڅهاری واورېدل شو، هغه په چټکۍ د دوی خواته را روانه وه. هغې له گڼۍ نه په ډک آواز چې د دينيسوف په غوږو سخت دروند لگېده، وويل:

-واسيلي ديمتروويچ! له تاسو نه مننه، چې مور ته مو وياړ راوبانښه، خو غواړم ووايم، چې زموږ لور لا خورا کوچنۍ ده، بله دا چې تاسو زما د زوی نېرېدې ملگري ياست، ښه به دا وه، چې لومړی په دې اړه له ما سره غږېدلې وای، کېدای شي بيا به مو دغه راز ځواب نه وای اورېدلای.

دينيسوف چې سربښکته اچولی و، په خورا ملامتې ژبه يې وويل: گرافيني... غوښتل چې نور څه ووايي، خو په شک کې شو چې وې وايي او کنه؟

ناتاشا چې په داسې زورېدونکې او ملامتې بڼه هغه ته په آرامۍ او کرارۍ کتلای نه شو، په چغو چغو او په لوړه په ژړا شوه. دينيسوف چې پرې پرې غږېده، له گڼۍ نه په ډک او رېرېدونکي آوازي يې وويل:

-گرافيني! زه ستاسو په وړاندې گنهگار او ملامت يم، خو تاسو په دې پوهېږئ، چې زه ستا لور او ستاسو ټولې کورنۍ ته داسې درناوی لرم چې که دوه ژوند مې هم لرلای، ما به له... په دې وخت کې يې سترگې د مشرې گرافيني سترگې سره برابرې شوې او پام يې شو چې د هغې مخ له گڼۍ او قهر نه رېرېدې، د هغې لاس يې راوښو، هغه يې ښکل کړ او وې ويل:

-د خدای په امان گرافيني!.. او پرته له هغه چې ناتاشې ته وگوري

جگړه او سوله

په چټکو گامونو او تلوار له کوټې ووت.

رستوف، بله ورځ خپل ملگری، چې نوری یوه ورځ هم په مسکو کې د پاتې کېدو هیله نه لرله، بدرگه کړ. د هغه د مسکو ټولو ملگرو، له هغه سره د خدای په امانۍ په ویاړ له جتو سندرغاړو جتانو سره راټول شوي وو.

د دینیسوف هېڅ په یاد نه و، چې څنگه یې هغه په گاډۍ کې کېنولی و او څنگه یې درې تم ځایه بدرگه کړی و.

رستوف د دینیسوف تر تگ نه وروسته، دوه اونۍ نور هم په مسکو کې دې ته ناست و، چې مشر گراف، هغه د پور پیسې، چې پیدا کول یې څه آسانه خبره نه وه، برابرې کړي. په دې ټوله موده هېڅ کله له کور نه د باندې نه ووت او زیاتره وخت به یې له نجونو سره تپراوه.

سونیا تر پخوا هم له هغه سره مهربانه او خواخوږې وه. داسې برېښېده چې غواړي هغه ته څرگنده کړي، چې د جواری بایلل خپله یوه قرباني ده او له دې کبله، دې ته لا گران شوی دی. خونیکولای، نور نو ځان د هغې د یاری وړ نه گانې. پرته له هغه چې له خپل کوم ملگري او دوست سره وگوري یوازې د نجونو د خاطر و په کتابچې او کتابگوټي کې به یې شعرونه او سندرې لیکلې. بالاخره، وروسته له هغه چې د دولو خوف درې څلو بڼت زره روبله پور یې پرې کړ، بې له هغه چې د خپل مسکو له کوم ملگري سره خدای په امانی وکړي، د نوامبر د میاشتې په وروستېو ورځو کې، خپل غونډ پسي چې پولند ته رسېدلی و، لاړ.

دويم کتاب

دويمه برخه

۱

پېیر له خپلې مېرمنې سره تر ناندريو او شروشورنه وروسته د پېترزبورگ په لور وخوځېد. د تورژيکي په رباط کې د هغه لپاره آس پيدا نه شو او يا څو کيدارنه غوښتل چې هغه ته آس ورکړي. پېیر اړ ووت چې د آسونو تر رارسېدو پورې انتظار پاتې شي. هغه پرته له هغه جامې وباسي، پر هغه چرمي اوږدې څوکی، چې مخې ته يې گردی ميز اېښی و، ډډه ولگوله او خپلې لويې پښې يې چې غټې غټې تودې موزې يې پښو کړې وې، پر ميز کېښودې او په خيالو کې ډوب شو.

چوپړ وپوښتل: امر کوئ چې بکسونه موراوړم؟ کټ چمتو کړم؟
چای راوړم؟

پېیر ځکه ځواب نه وایه، چې نه يې څه اورېدل او نه يې څه ليدل. هغه لاپه تېر تم ځای کې چرتي شوی و او لاتر اوسه پورې په هماغه چرت کې و. په هماغه مهم فکر کې، نو ځکه يې هغه څه ته چې د ده په شاوخوا کې تېرېدل پام نه اړاوه. هغه نه يوازې ددې لېوالتيا نه لرله چې پوه شي کله، وخته يا ناوخته به پترزبورگ ته رسېږي. له دې سره يې هم مينه نه ښودله، چې په دې رباط کې به ده ته د استراحت او وېدو کېدو ځای پيدا شي او کنه؟....

جگړه او سوله

څو کېدار، د هغه بڼه، د رباط مشر او یوه بوډی چې گنډل شوي شیان یې خرڅول، هر یو په وار راتلل او د خپل خدمت وړاندیز یې کاوه. پېر چې هماغه شان پر څوکی ډډه لگولې او پښې پر میز پرتې وې، د خپلو عینکو له شان نه هغو ته کتل او په دې نه پوهېده، چې هغوی له ده نه څه غواړي او څنگه کولای شي، د هغو ستونزو د آواری نه پرته چې د ده خیالونه پرې اخته، ژوند کوي. هغه د هغې ورځې نه وروسته چې د سکولنکي په ځنگله کې له دوئیل نه راستون شوی و، او هغه شپه یې په شوگیرو او سخت عذاب کې تېره کړې وه، پر له پسې، هماغه یو خیال زوراوه او هېڅکله یې ځان د هغه خیال له منگلو ژغورلی نه شو. همدا له عذاب نه ډک خیال اوس د دغه سفر په یوازیتوب کې، په لاپیاوړتیا د ده پر خیالونو یرغل کړی و. د هر بل څه په اړه به یې چې فکر کاوه، تل به یې خیال هماغه پوښتنو ته بېرته راگرځېده، چې ده نه شو کولای، هغه ته ځواب پیدا کړي. داسې برېښېده چې د هغه په مغزو کې، هغه پیچ سرچپه شوی دی، چې د ده ټول د ژوند بهېر ترې چورلېږي....

څو کېدار راغی او په خورا کمینۍ یې له هغه هیله وکړه، چې عالیجناب دې یوازې دوه ساعته صبر وکړي، که آسونه راونه رسېدل، هغه وخت به بیا تاسو عالیجناب ته، د رباط ځانگړي آسونه، ستاسو خدمت ته وگمارل شي. (پخوا به په هر رباط کې، درې درې، آسونه د زېرمې په توگه د بیړني او فوق العاده چارو لپاره ولاړ وو.)

هر څه چې وشول، وشول (دا هسې خبرې وې، ټوله موخه یې دا وه، چې له دغه مسافر نه زیاتې پیسې وشکوي) پېر له له ځان سره بنګېده او ویل یې:

-دا ښه وه که بد، چې ما وکړل؟ زما لپاره ښه دی، خود بل مسافر

جگړه او سوله

لپاره به سپکاوی وي، د هغه لپاره به دا حتمي وي، ځکه پرته له دې به وږی پاتې شي... ما د لوخوف په گولۍ وويشت، ځکه مې وويشت چې تصور مې کاوه، زه هغه سپک کړی يم. او فرانسويانو شپاړلسم لويي اعدام کړ، ځکه هغه يې جنايتکاره گانه او يو کال وروسته يې هغه کسان اعدام کړل، چې هغه يې اعدام کړی و، هريو د يو څه په پلمه، دلته گناه څه ده؟ بڼه والی څه و؟ له کومو شيانو سره بايد مينه وشي؟ کوم شيانو نه بايد کرکه وشي؟ د څه لپاره ژوند وشي؟ زه څوک يم؟ ژوند څه شی دئ؟ مرگ څه دئ؟ او کوم قوت دی چې ددې ټولو لارښوونه کوي؟ همداسې يې له ځانه دا پوښتنې کولې. له دغو ټولو پوښتنو نه، د يوې لپاره هم ځواب پيدا کېدای نه شو، خو يوازې يو ځواب و، هغه هم منطقي نه و او هغه ځواب هم ددې د پوښتنو ځواب نه و، ځواب دا و: په پای کې مړې، هر څه به پای ته ورسېږي. مړې او هلته به هر څه دربرالاشي، يا به چور پوښتنې نه کوي. خو مرگ هم وحشتناکه دی.

تارژکې کلپواله بودی، په خپل زورونکي آواز، خپلو کالو په تېره بيا د وزې له چرمه جوړو شويو خپلکو، اخېستو ته پلورونکي، وربلل. پېر په زړه کې وويل:

- زه په سلگونو روبله لرم او نه پوهېږم، څه پرې وکړم، خو دا بودی. په خېرې خېرې پوښتنې کې زما تر مخې ولاړه ده او په سپين سترگۍ ماته گوري، دا پيسې د څه لپاره، د هغه په کار دی؟ ايا دا پيسې د يوه ويښته په اندازه کولای شي د هغه د نيکمرغۍ يا روحي آرامۍ سبب شي؟ ايا په دې فاني دنيا کې داسې څه شته چې ما او هغه د مرگ او ظلمت له ناوړې کړۍ نه وژغوري؟ مرگ، چې هر څه پای ته رسوي، غواړي که نه غواړي، نن يا سبا رارسېدونکی دی، په ځنډ او که ژر خو

جگړه او سوله

زموږ ژوند، د ابدیت په وړاندې له یو شېبې زیات، بل څه نه دی...
د هغه چوپړ، هغه ته داسې یو کتاب ورکړ، چې پانې تر نیمايي
پورې شکېدلې او سمې نه وې، هغه دمېرمن سوزا، له خوا د لیکونو په
بڼه یو لیکل شوی رومان و. دا د هغه "املي دو مانسفلد" له خوا د
لیکل شویو، لیکونو یو جونگ و. پېیر، د (املي دو مانسفلد) په نامه
د یوې ښځې د رنځونو او له تقوا نه ډکو مبارزو د داستان لوستل پیل
کړل. بیا یې په زړه کې وویل:

- اوس گوره! دې ښځې چې د خپل مین په وړاندې درېدلې، څه
مبارزه یې کړې ده؟... دا خو ناشونې ده چې خدای دې، له خپلې ارادې
نه پرته، بل څه غوښتنه د هغه روح ته ورکړې وي. زما پخوانۍ ښځه خو
اصلاً د دغو مبارزو سره څه اړیکې نه لرل، هغه برحقه هم وه. له یو شېبې
ځنډ نه وروسته یې بیا له ځان سره وویل:

- هېڅ بشر، نه څه موندلې او نه یې څه جوړ کړي دي، موږ یوازې په
دې پوهېدای شو پوه شو، چې په هېڅ نه پوهېږو. او دا د انساني پوهې
تر ټولو لوړه پوله ده.

هغه ته په خپل روح، ځان او له ځانه چاپېر هرڅه، بې معنی او پوچ
برېښېدل، خو پېیر له خپل چاپېریال سره په همدې کرکې کې، یو
زورونکی لذت مونده.

څو کېدار بیا کوټې ته راننوت. هغه یو بل تن مسافر هم چې د آس د
نشت والی له امله، ځنډېدو ته اړ شوی و، له ځان سره راوست، هغه
ووېل:

- جالتمابه! بښنه غواړم چې ځان ته د غږېدو اجازه ورکوم، هیله
لرم لږ ځان سره راټول کړئ، چې دغه ښاغلی هم کېني. دا یو بوډا،
لنډونی، ځیراډوکی مسافر و چې ژېړېڅنه او گونځنه څېره یې درلوده.

جگړه او سوله

گني، سپېني، پر خلبدونکو خړو سترگو رالو بدلې وروځې يې لرلې. پېير پېني له ميزه راټولې کړې، پاڅېد او پر هغه کت، چې ده ته يې سره چمتو کړې و، وغځېد. کله ناکله به يې راغلي بوډا مسافر ته وروکتل. مسافر پرته له هغه چې هغه ته پاملرنه وکړي، په تريو تندي، په داسې خوځېدا چې د ستريا نښې ترې وړېدې، د خپل چوپړ په مرسته، کالي بدلول.... بالاخره په کت کېناست. د لمخې موزې يې پښو وې. خپل خريلي او پراخ شقيقه لرونکي سريې د کت شاته، تکيه کړ. پېير بېزاو خوف يې وڅاره. کتل يې، تند، ځير او داسې اغېزمن و، چې پېير يې لږ څه حيران کړ. پېير غوښتل له هغه نه د پوښتنې په پلمه، څه ووايي، خو همدا چې غوښتل يې شونډې پرازي او د هغه د حال پوښتنه وکړي، مسافر سترگې وتړلې او خپل گونځ زاړه لاسونه يې (چې پر يوې گوته يې د ککړي نگين لرونکي گوته پر گوتو و) په ټټير صليب ډوله کېښودل او په کرار کرار کېناست. پېير داسې وانگېرله، چې هغه خوب وړې دی او يا هم د کوم ژور ژور خيال په خيالونو کې ډوب شوی دی. د هغه چوپړ هم يو ژېر مخی بوډا و. مخ يې گونځې گونځې او بې وېښتو او بې برېته و. هغه ږيره خريلي نه وه، هغه کوسه و. دغه چوپړ بوډا، په خورا چټکۍ ميز برابر او دچاينکو او پيالو تر کېښودو وروسته يې، اېشېدونکي سماوار راوړ. همدا چې هرڅه چمتو شول، مسافر بوډا سترگې پرانستې، ميز ته وړاندې شو، ځان ته يې يوه پياله چای واچوه او تر هغه وروسته يې خپل کوسه چوپړ ته هم يوه پياله ورکړه. پېير کرار کرار ناآرامه کېده او له دغه مسافر سره يې د مرکې د پيل کېدو هيله لرله، نه يوازې هيله، بلکې هغه يې حتمي گڼل.

زاړه چوپړ په قاب کې خپله سرچپه اېښودل شوې پياله، چې د نه شوي قند يوه ټوټه يې هم ترڅنگه ايښی و لږ شاته راکش او هم مهاله يې

جگړه او سوله

وويل:

-نور څه خو به په کار نه وي؟

مسافر ځواب ورکړ:

-نه، نور څه نه غواړم، کتاب مې راکړه.

چوپړ، هغه ته هغه کتاب، چې پېیر ته مذهبي و برېښېد ورکړ او مسافر په خورا تلوسه، د هغه په لوستو بوخت شو. پېیر همدا سې، هغه ته کتل. بوډا مسافر، ناڅاپه، د کتاب د لوستو په پاڼه کې، نښه کېښوده، هغه یې و تارپه، سترگې یې سره وروستې، لاسونه یې سر ته تکیه کړل او د پخوا په شان د کت پر تکیه ورتکیه شو. پېیر لا همدا سې هغه ته کتل او سترگې یې بله خوا ته نه وې اړولې، چې بوډا سترگې پرانستې او په برنډو او تندو کتو یې، مخامخ د پېیر سترگو ته وکتل.

پېیر گڼې واخېست او غوښتل یې چې له دغو کتونه، د ځان د ژغورنې په پلمه مخ واړوي، خود بوډا د ځلېدونکو سترگو، ځیر، هغه داسې تراغېزې لاندې راوستی و، چې دا کار یې نه شو کولای.

۲

بوډا مسافر په تند او چټک غږ وويل:

-په خورا خوند به واخلم.

که تېر وتلی نه يم، کولای شم ووايم چې تاسو ښاغلی بېزاو خوف

ياست؟

پېير يې له هغه چې ځواب ورکړي، په پوښتنيز غلچک يې د خپلو

عينکو له شان هغه ته کتل.

بوډا مسافر خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

-د تاسو په اړه مې اورېدلي دي، له حاله مو خبر يم، له هغې بد

مرغۍ نه چې تاسو ته درېښنه شوې ده، هم خبر يم. داسې وېرېښېده

چې، د بد مرغۍ کلمې ته يې څه زور هم ورکړ. داسې وېرېښېده چې

غوښتل يې ووايي، هوکې بد مرغې، تاسو چې هر څه ورته وايي، وې

وايي، خوزه پوهېږم، هر هغه څه چې په مسکو کې تاسو ته درېښ

شوي دي، يوه بد مرغې ده. هوکې ښاغلیه! زه ډېر افسوس کوم، د تاسو

له امله خورا خوا بدی يم او اندېښنه څرگندوم.

پېير لږ څه سورغوندې شو، پښې يې له کټه کوزې کړې، ځان يې

راجور کړ او په داسې حال کې چې هڅه يې کوله و موسېږي، د بوډا پلو

جگړه او سوله

ته ورځم شو.

- له دې پېښې نه زما د یادولو موخه، دا نه وه چې زما لپاره هغه په زړه پورې ده، بلکې زه د دې خبرې یادولو ته خورا ډېرو نورو دلایلو هڅولی يم.

پرته له هغه چې له هغه نه سترگې وشلوی، تر شپې ځنډ نه وروسته یې په کټ کې ځان را جوړ کړ او په دې توگه یې پېیر ته بلنه ورکړه چې دده خوا ته ورنږدې شي. پېیر له دغه بوډا سره، د دغه شان یوې مرکې د پېلېدو لېواله نه و، خو له خپلې خوښې نه پرته پاڅېد، هغه ته ورنږدې شو او تر څنگ یې کېناست.

بوډا دوام ورکړ:

- زما گرانه! بناغلیه! تاسو یو بدمرغه یاست! تاسو ځوان او زه غم خوړلی يم او هیله لرم چې د خپل توان په اندازه مرسته در سره وکړم. پېیر، چې پر شونډه و یې د لاسي موسکا د خوړېدو هڅه کوله وویل: - آه، هوکې! له تاسو نه ډېره ډېره مننه. جلالتمابه، له کوم ځایه راغلي یاست؟

د بوډا په خبره کې د خواخوږۍ کومه نښه نه برېښېده بلکې سره او قهر بدلې وه، خو د دې سره سره یې پر پېیر خورا اغېزمنه اغېزه لرله. بوډا ناڅاپه و موسپد او موسکا یې مینه ناک او پلارنۍ وه، هغه وویل:

- زما بناغلیه! خو که په کوم دلیل نه غواړئ، له ماسره وغږېږئ، کولای شې په ډاگه او برالایې ووايې. پېیر وویل:

- نه، دا څه وايې، هېڅکله داسې نه ده، برعکس ستاستو له پېژندگلوی نه خورا خوشاله يم.

جگړه او سوله

او بيا يې د نوي آشنا لاس ته وکتل او له نېرېدې نه د هغه د گوتې غمې ته ځير شو. او د انساني ککړې هغه غمې ته چې د (فراماسونانو) نښه وه، په ځير ځير وکتل.

، د دغه کلمې معنا، رښتني يا رښتيا ويونکی سنگ شکن دی، ،
- که اجازه راکړئ، له تاسو نه يوه پوښتنه وکړم؟ تاسو د فراماسون د

ډلې ياست؟

بوډا مسافر، چې په هماغه اغېزمن غلچک او برنډ نظر د پيپر سترگو ته کتل ځواب ورکړ:

- هوکې، زه د خپلواکو سنگ شکنانو د ډلې غړی يم او دا دئ د ځان او خپلو ورونو له خوا تاسو ته د مينې او دوستۍ لاس درغځوم.

پيپر د هغه ډاډ او باور تر منځ چې دغه ماسون پر ده کړی و او د هغو ملنډو تر منځ چې د دود له مخې ده پر ماسونيان واهه، حيران پاتې و، چې څه وکړي، و موسېد او وې ويل:

ډارېرم چې ووايم، زه ستا له نظرياتو له پوهېدو نه خورالري، هو ډارېرم، غواړم ووايم، ډارېرم زما خيالات ستاسو له اعتقاداتو سره، دومره توپير لري چې آن د هغه په اړه خبرې کول هم راته گران برېښي.

ماسون يعني همدا بوډا مسافر ځواب ورکړ:

-زه ستاسو د خيالاتو سره آشنايم. دغه خيالات چې ته د هغه په اړه غږېږې او تصور کوي چې هغه ستاسو د ذهني هڅو پايله ده، د زياترو وگړو، تفکر ته ورته دی. دغه ډول خيالات او تفکرات د يو ډول ځانستايښې، کبر، ناپوهۍ او نادانۍ پايله ده. وښۍ ښاغليه! که زه ستا له خيالاتو سره آشنا نه وای، ما به د هغه په اړه له تاسو سره مرکه نه وای پيل کړی. ستاسو دغه خيالات د خواشيني او د افسوس وړ او بې لارې خيالات دي.

جگړه او سوله

پېير چې نرمه موسکا يې پر شونډو خوره شوه، وويل:
-همداسې زه کولای شم ستاسو خيالات بې لارې او د خواشيني وړ
وگڼم.

مسافر چې په خپلو پخو او مدللو خبرو، شېبه په شېبه پر پېير خپل
اغېز زياتوه، وويل:

-زه هېڅکله نه شم کولای دا دعوا وکړم، چې حقيقت ته رسېدلی
يم، هېڅوک په يوازې ځان نه شي کولای حقيقت ته ورسېږي. هغه معبد
چې د خدای د ستاينې او لمانځنې وړتيا پيدا کوي خنډه په خنډه
لوړېږي او ودانېږي، دغه لمانځتون، له آدامه تر دې دمه، د ډېرو
انسانانو په هڅو پورې پورې شوی او لا اوس هم لوړېږي.

ماسون مسافر د دې خبرو له ويلو سره سم د لاسه سترگې وټرلې.
پېير چې هڅه يې کوله تل رښتيا ووايي، په خورا سختۍ يې وويل:
-غواړم..... ووايم چې زه په خدای ايمان نه لرم.

ماسون مسافر، چې په خورا ځير پېير ته کتل، و موسېد. موسکا
يې د داسې يوه بډای موسکا ته ورته وه، چې گواکې په ميلېونو
شتمنی لري، خو کتل يې، ملال ملال کتل، هغه گدا ته ورته و، چې
پنځه روبله هم نه لري او که هغه ولري، د نړۍ تر ټوله نېکمرغه به وي.

هغه زياته کره: هوکې بناغليه! بدمرغی همدلته ده. تاسو ايمان نه
لرئ او له همدې امله نه شي کولای هغه وپېژنئ، خدای نه پېژنئ. او د
ټولو بدمرغيو علت هم همدا دی.

پېير دا ومنله او وې ويل: هوکې! هوکې، زه بدمرغه يم، خو څه
کولای شم؟

ماسون مسافر، په رېږدېدونکي، لوړ او ځير آواز سره وويل:
-زما بناغليه! ستاسو بدمرغي په همدې کې نغښتې ده، چې په

جگړه او سوله

خدای ایمان نه لری. تاسو په خدای ایمان نه لری، حال دا چې هغه همدلته دی، په ما کې دی، زما په خبرو کې دی، هغه په تا کې، آن ستا په هغو خبرو کې، چې کفر دي، هغه شته دی.

شبهه ځنډ شو او یو سوړ اسویلي یې وو پست. له ورايه برېښېده چې غواړي خپل ځان آرامتیا کړي، مگر بیا یې په کراره وویل:

- که هغه نه وای، مور به د هغه په اړه خبرې نه کولای زما ښاغلیه!
خو کومه شبهه یې ناڅاپه غږ لور شو او په خورا جذبې یې په لور او پیاوړتیا سره وویل:

- مور د چا او څه شي په اړه غږېږو؟ تاسو له چا انکار کوئ؟ که هغه نه وای چا کولای شو، هغه رامنځ ته کړي؟ چا کولای شو، هغه ناڅرگند او په تصور کې نه ځایېدونکي موجود، څنگه د بشر په ذهن کې ځای پیدا کړی دی؟ څنگه انسان دا فرض کړې ده، ټول بشر دا فرض کړې ده، چې دغه شان نه لیدونکی او په خپلو ټولو ځانگړتیاوو کې مطلق ابدی او پای ته نه رسېدونکی قادر موجود، شته دی؟

له دې خبرې سره له خبرو پاتې او داوردې شېبې لپاره چپ شو.
پېر نه غوښتل او نه یې کولای شو، دغه چوپیتیا ماته کړي.
بوډا ماسون بیا ژبه پرانسته، خو دا واری یې نه پېیر، بلکې مخامخ، کوم ټکي ته کتل. په خپلو زړو او ناکارو منگلو کې یې د کتاب پانې اړولي:

- هغه شته دی خو درک کول یې خورا گران دی. که کوم انسان وای او تایی په شته والي کې شک لرلای، کولای مې شول لاسه یې راو نیسم، هغه تا ته راو لم او دروېښم، مگر زه چې د خدای یو فاني عاجز بنده یم، څنگه مطلق قادر، ابدی پرتم، د رحم او مهرباني سرچینه، داسې یو پراخه ته ورڅرگند کړم؟ داسې یو چاته چې پوند

جگړه او سوله

دی، یا په لوی لاس خپلې سترگې تړي، چې څه ونه ویني، درک یې نه کړي، آن خپل سپکوالی او رذالت ونه ویني او احساس یې نه کړي. شېبه ځنډ وروسته یې په سپکاوی او ملنډو وویل:

-ته څوک یې؟ ته څه شی؟ تصور کوی، چې که کفر وایې، هونسیار به بنسکاره شې؟ خو تر یو هغه ماشوم نه هم بې عقله او ناپوهه یې چې په مهارت جوړ شوي ساعت سره لوبې کوي، او بیا په خورا بې اعتقادی وایې: د ساعت پر جوړونکي اعتقاد نه لري، هغه ماشوم ځکه دا خبرې کوي، چې ددې ساعت په قدر او په دې نه پوهېږي، چې هغه څه په کار دی. د هغه پېژندنه خورا گرانه ده، د آدم له پیداېښته تر نن پورې پېړۍ پېړۍ د هغه د پېژندنې په هڅه او لټه کې یو. د هدف او آرمان لاره خورا گرانه او اوږده ده. خو په دې لاره کې تیند کونه او نیمگړتیاوې، د هغه د پرتم او زموږ د ناتوانۍ نښه ده.

پېیر د زړه له کومې، او په ځلانده سترگو د دغه مسافر بودا څپرې ته ځیرو او پرته له هغه چې د هغه وینا پرې، یا څه ترې وپوښتي، ستر پښو ورته غوږو او هر هغه څه چې دغه پردي سړي ده ته ویل، په ورین تندي او د زړه له تله یې اورېدل او منل. ایا هغه، هغه منطقي دلايل، چې د دغه مسافر ماسون په خبرو کې نغښتي و، منل او یا د هغه باور، د ماشومانو باورته ورته و چې د ماسون د ډاډمن غږ او غوره وینا نه یې سرچېنه اخیسته، او د هغه په غږ کې، کله نا کله رېږدېدای یې سکوت ته اړاوه، یا د هغه ځلېدونکو زړو سترگو، چې په دې اعتقاد کې پخې شوې وې پرده اغېز کاوه، یا د هغه آرامۍ او ژورایمان و چې د بودا زړه یې روښانه کړی و او بیا به یې خپلې ناهیلۍ او پریشانی ته کتل او د حیرت په څنډو کې به ډوب شو. په هر حال، هرڅه چې و، و، هغه په رښتیا هم د زړه له تله، هیله لرله د هغه بودا په خبرو باور وکړي

جگړه او سوله

او باور يې کاوه او داسې يې انگېرله چې له ژوند سره د مينې، د خوښۍ او آرامۍ احساس يې زړه ته راستنېږي. بوډا ماسون وويل: هغه د عقل په مرسته موندی نه شو، هغه بايد په روح او ژوند کې احساس کړو.

پېير چې په شک سره يې، په زړه کې د شک راوښنېدل احساسول، وويل:

-نه پوهېږم... له دې يې وپره لرله نه چې، د هغه د مرکچې دلايل ضعيفه او سر نه خلاصېدونکي وي، هغه ډارېده پر هغه باور وکړي، نو ځکه يې وويل:

-نه پوهېږم، نه پوهېږم، څنگه انساني عقل نه شي کولای، پر هسې پوهې پوه شي، چې موږ پرې غږېږو.

د ماسون پر شونډو، مهربانه پلرنۍ موسکا خوره شوه او وې ويل:
-آسماني حکمت او حقيقت لکه رنې اوبه داسې دی، چې موږ غواړو خپله تنده پرې ماته کړو، ايا موږ کولای شو، په ناولي کېرې کې دغه شان رنې اوبه راواخلو او دهغې پر سپېڅلتوب قضاوت وکړو؟ يوازې د خپل ځان او روح د سپېڅلتوب له لارې کولای شو د دغو رڼو او بو سپېڅلتيا و منو.

پېير په خوښۍ سره وويل: هوکې، هوکې، همداسې ده.
-آسماني حکمت او پوهه پر هېڅ کوم عقلي بنسټ چې عقلي تحليل لري لکه فزيک، تاريخ او يا کيميا ولاړ نه دی. لوړه پوهه، مطلق عقل دی او هغه يوه پوهه ده، هغه پوه علم کل دی. هغه علم چې په هغه کې د ټولې نړۍ او انسان ځای ټاکل او سپړل کېږي ددې پوهې او علم زده کړې او منلو لپاره، انسان بايد خپل زړه هر ډول ناولتيا نه سپېڅلی کړي، هغه نوی کړي او ددې کار لپاره تر پوهې نه مخکې بايد ايمان

جگړه او سوله

ولرو او د هغه د کمال هڅه وکړو. دغه ارمان ته د رسېدو لپاره، باید د خدای ځلا چې موږ یې وجدان نومو و په ځان کې ځای او ونغاړو. پېر د مننې په نښه سر وښور او وې ویل:

- هوکې، هوکې.

- د زړه په سترگو، په خپل ځان کې ناست انسان ته وگوره او ترې نه وپوښته: ایا ته له خپل وجدانه راضي یې؟ هر څه عقل ته سپارنې چېرته رسولی یې؟ ته څوک یې؟ تاسو زما ښاغلیه! تاسو ځوان، تاسو بډای، تاسو هوښیار عاقل، تحصیل کړی... تاسو ته دا ټولې ښېگڼې درکړل شوي دي، تاسو له هغو نه څه گټه اخیستې؟ ایا له خپل ژوند نه راضي یاستی؟

پېر تندې تريو کړ او وې ویل: نه، زه له خپله ژونده کرکه لرم.

- چې کرکه ترې لرې، بدل یې کړه، سم یې کړه، ځان سپېڅلی کړه، څومره چې ځان سپېڅلی کړی، په هماغه کچه به پر حکمت لاسبری شی. زما ښاغلیه! خپل ژوند ته لږ ځیر شه، هغه دې څنگه تېر کړی دی؟ په عیش و نوش کې، له ټولنې مو هر څه واخیستل، خو هېڅ څه مو په بدل کې ورکړي نه دي. شتمنی لاس ته درغله، له هغه مو څه گټه واخیسته؟ خپلو، خپلو خپلوانو ته مو څه وکړل؟ د خپلو لسگونو زرو مرثیانو په اړه مو څه فکر کړی دی؟ ایا له هغو سره مو څه مالي معنوي مرسته کړې ده؟ نه! نه! د هغو له ټول توان او زیار نه مو یوازې د خپل عیش و نوش لپاره گټه اخیسته ده. هوکې، دا هغه څه دي، چې تاسې کړي دي او بس. ایا تاسو ځان لپاره کوم کار موندلی چې خپلو خپلوانو ته خدمت وکړئ؟ نه، نه، تاسو خپل ژوند هسې په چټیتاو او اپلتو تېر کړی دی او بیا مو واده کړی دی، زما ښاغلیه! واده مو وکړ، دیوې ځوانې ښځې لارښوونه مو په غاړه واخیسته؟ له هغې سره مو څه

جگره او سوله

وکړئ؟ هغې سره مو د رښتیا د موندلو په برخه کې هېڅ ډول مرسته ونه کړه، ښاغلیه زما! برعکس هغه مو د دروغو او بدمرغیو په سپلاډ کې لاهو کړه. کوم سړي تاسو ته سپکاوی وکړ، تاسو هم د هغه د مرک تکل وکړ، له پښو مو وچاوه او اوس تاسو وایي چې خدای نه شته او له خپل ژوند نه کرکه لری، هوکې دلته هېڅ د حیرانتیا خبره نه شته، زما ښاغلیه!

بوډا ماسون، گوا کې چې له اوږدو خبرو نه ستومانه شوی وي، پر خوکی یې تکیه وکړه او سترگې یې وتړلې. پېیر د هغه برندي، زړې گونځې، مړي ته ورته څېرې ته څیرو او پرته له هغه چې سون یې له خولې ووزي، له ځان سره یې څه ویل. داسې برېښېده چې وایي:

- هوکې! زما ژوند کرکجن، بدمرغه، بې حاصله او له گناهونو ډک دی، خوزړه یې ونه شو کولای، د بوډا چوپیتیا ماته کړي.

بوډا ماسون په یوه خرېدلې او ډډ توخي سینه صافه کړه او خپل چوپړ ته یې ورغړ کړ.

پرته له هغه چې پېیر ته وگوري، وپوښتل:

- ښه! آس څه شو؟

- یو کرایي آس پیدا شوی دی، مگر تاسو وېده کېږئ نه؟

- نه، نه وېده کېږمه، درځی، بارونه وتړئ.

پېیر پاڅېد، په داسې حال کې چې سړي یې ټیټه اچولی و، په کوتې کې یې گرځېدل پیل کړل، کله ناکله به یې هغه ته ورکتل او له ځان سره به یې وویل:

- دا څه کوئ؟ رښتیا څي که څنگه؟ پرته له هغه چې خپلې خبرې پای

ته ورسوي اوله ماسره د مرستې کومه ژبه وکړي، غواړئ لار شۍ، ما

یوازې پرېږدئ؟

جگړه او سوله

هو کي، ما رښتيا ددې شيانو په اړه فکر نه کاوه، ټول ژوند مې ټول گناه گناه او سپکاوی و، خو ما له دې ژوند سره نه مينه لرله او نه دهغه لېواله وم. مگر دا سپری چې رښتيا او حقيقت ته رسېدلې دی، که غوښتل يې وای، کولای شو، ماته هم لارښوونه وکړي.

پېیر غوښتل چې دا خبرې بوډا ماسون ته هم ووايي، خو زړه يې نه شو کولای.

بوډا مسافرله خپلو زړو او ژوند خپلو منگلو سره، خپل کالي ټول کړل، د خپل پوستین ته يې وتړلې، د خپلو ټولو چارو تر سرته رسېدونه يې وروسته يې پېیر بيزا و خوف ته مخ وروړاوه او په خورا آرامۍ او ډاډمن آواز وويل:

-ښه زما ښاغلیه! اجازه راکړئ، وپوښتم اوس کوم پلو؟

پېیر په نه ډاډمن، ماشوم وزمه ژبه ځواب ورکړ:

-زه، زه د پترزبورگ پلو. زه له تاسو مننه کوم او په ټولو خبرو کې له تاسو سره موافق یم، خو تاسو فکر ونه کړی، چې زه دومره گناهگار او نادانه یم، زه د زړه له کومې نه غواړم، هغه شان واوسم، چې تاسې يې هيله لرئ. مگر ما هېڅکله له هېڅ چا نه په دې برخه کې مرسته او لارښوونه، ليدلې نه وه... که څه هم پوهېږم، چې له هر چا نه دمخه، زه خپله په دې کې ملامت یم، له تاسو هيله کوم، مرسته راسره وکړئ، لارښوونه راته وکړئ، رازده يې کړئ..... نور يې ونه شو کړای خبرو ته دوام ورکړي، ستونی يې راډک شو او مخ يې وړاوه.

بوډا ماسون ډېر ځنډ چپ و او تصور کېده، چې څه فکر کوي، خو بالاخره يې وويل:

-یوازې خدای دی چې مرستندوی دی، خو هغه څه چې زموږ د ورونو په توان کې وي، له تانه به ونه سپمول شي زما ښاغلیه! تاسو

جگړه او سوله

پترزبورگ ته روان یاست، دغه یاد دښت به گراف ویلارسکي ته ورکړی (یو کاغذ یې راواخېست، قات یې کړ او د هغه په څلورمه برخه کې یې څه کلمې ولیکلې) که اجازه راکړئ، تاسو ته یوه سپارښتنه او مشوره درکوم. پلازمېنې ته چې ورسېدئ، تر هر څه لومړی، د ځان پېژندنه پیل او د ځان په اړه فکر پیل کړئ. د ژوند پخواني کره او لارې پرېږدئ.

خو همدا چې چوپړ یې کوټې ته راننوت، زیاته یې کړه:

-ښه، ښه زما ښاغلیه! سفر مو په خیر. تاسو ته د بری هیله کوم!

پېیر وروسته په رباط کې د مسافر د نوم لیکنې له دفتر نه پوه شو، چې دغه سړی، اوسپ الکسي یوویچ بازدايف (د نولسمې پېړۍ په پیل کې، د روسي فراماسیونانو د ډلې یو ستر غړی) نومېده. بازدايف د دغه غورځنگ دنوویکف (د روسیې د سترې ټولواکې دویمې ایکاترینې په زمانه کې ستر مبلغ) له زمانې نه د فراماسیون د ډلې غړی و. پېیر د هغه تر تگه وروسته تر ډېر یې پورې ونه شو کولای ویده شي، د آس د چمتو کېدو خیال یې هم له فکره ووت. له غمه په کوټه کې گرځېده راگرځېده او دخپل گناهونو نه تېر ډک ژوند په اړه یې چرتونه وهل. هغه د خپل نوي، راتلونکي او گناهونو پاک، سپېڅلی، با تقوا او ښکمرغه ژوند تصور هم کاوه، او داسې یې گڼله چې په خورا آسانی به یې پیل کړي. هغه داسې انگېرله چې، یوازې له دې کبله د گناه غېږ ته لوېدی، چې بې پروا او او په دې نه پوهېده، چې د پرهېزگاری او تقوا ژوند څومره ښکلی او سپېڅلی دی. لویه گناه لا دا چې دی له دې غفلت او بې پروایۍ نه خبر نه و او نه پوهېده. د هغه په روح او په زړه کې د پخواني شک او تردېد، هېڅ یوه ښه هم پاتې نه وه. هغه په ټینګه ډاډ لاره چې د ورور گلوی او خواخوږی لاره چې د یو بل نه د ملاتړ او

جگړه او سوله

سپېڅلوالی له لارې رامنځ ته کېږي، جوړېدی شي، او هغه د فراماسیون لاره او جوړښت همدا سې یوه لاره او جوړښت ګانېه.

۳

پېیر چې پترزبورگ ته ورسېد، هېڅوک یې له خپل راتگ نه خبر نه کړل، هېڅ چېرې نه ته او خپل ټول وخت یې د فوماکینسکي د کتاب په لوستلو چې کوم ناپېژندل شوی ورته راوړی و، تېراوه. پېیر د دغه کتاب د لوستلو په وخت کې په یو شی ښه پوهېده او هغه، هغه نا څرگند خوند او لذت و، چې تر اوسه پورې یې د دغه کتاب له لوستلو اخیست. دغه خوند، هغه ډاډ او پوهېدنه وه، چې کمال ته درسېدو او د وگړو ترمنځ د خواخوږۍ او وروړگلوی د مینې له پیدا کېدو نه رامنځ ته کېږي. او اوسپ الکسیو ویچ دی له دغه رازه خبر کړی و. پترزبورگ ته د راستنېدو نه یوه اونۍ وروسته، گراف ویلارسکي، چې یو پولندي ځوان و، او پېیر له هغه سره د پترزبورگ په بندارونو کې له لرې آشنایي لرله، دده دیدن ته راغی. د هغه کره وړه هماغه شان د درناوي نه ډک و چې د دولو خوف د شاهدي په وخت کې یې لیدلی و. هغه وخت چې د دوئیل د شرایطو د ټاکنې لپاره ده ته راغلی و. وروسته له هغه چې د کوټې دروازه یې ځان پسې وتړله او ډاډمن شو چې له پېیره پرته، بل هېڅوک په کوټه کې نه شته، پېیر ته یې وویل:

-جلالتمابه گرافه! زه د یو خورا مهم ماموریت لپاره راغلی یم او

جگړه او سوله

تاسوته وړاندیز لرم، زموږ د ورونو د ټولني يو خورا لوړ غړي هيله او وړاندیز کړی دی، چې تاسوته له ځانگړو شرايطو نه پرته، زموږ د ټولني غړيتوب ورکړ شي. هغه له ما نه هيله کړې، چې ستاسو د پېژندگلوۍ تضمین وکړم. زه دغه دندې ته په درناوي گورم او هغه يوه سپېڅلې چاره گڼم، ايا تاسو هيله لرئ، چې زموږ د خپلواکو معمارانو د ټولني غړيتوب ومني؟

پيږد دغه سړي له وچې او سړې ژبې نه، چې پخوا به د نڅا او سندرو په بنا ارونو کې د خورا ښکلو ښځو په منځ کې د خوږ ژبي او خوبۍ د هڅولو په نامه پېژندل شوی و، تعجب وکړ، خو بيا يې هم ځواب ورکړ:

- هوکې! خوبنه مې ده.

ويلارسکي، د درناوي په نښه سر تپت کړ او وې ويل:

- ښاغليه گرافه، که اجازه وي يو بله پوښتنه هم لرم. دا پوښتنه له تاسونه، نه د يوراتلونکي ماسون، بلکې د يو صادق او رښتيني انسان په توگه کوم او هيله لرم، چې د زړه کومې او په رښتيني توگه د هغه ځواب را کړئ: ايا له خپلو پخوانيو عقايدو نه اوبنتي يې او کنه؟ ايا په خدای ايمان لری؟

پيږ له لږ ځنډ او فکر نه وروسته وويل: هوکې، هوکې، په خدای ايمان لرم.

ويلارسکي وويل: چې داسې ده نور...

پيږ يې خبرې ورپرې کړې او وې ويل:

- هوکې! په خدای ايمان لرم.

ويلارسکي وويل: چې داسې ده درځه، زما گادۍ زما او ستا تگ

ته چمتو ولاړه وه.

جگړه او سوله

په ټوله لاره کې ویلارسکي چوپه خوله و. د پېپر د دې پوښتنو په ځواب کې چې هغه به هلته څه وکړي، څنگه ځوابونه ووايي، ویلارسکي یوازې دومره وویل چې:

-ترده نه لاپوه او ښه وروڼه به هغه آزمایي او هغوی له تانه د رښتیا ویلو نه پرته د بل څه هیله نه لري.

د یوې لویې ودانۍ د دروازې له تېرېدو نه وروسته، یوې تیاري برنډې ته وروختل، یو کوچنی رانه دهلېز ته ورننوتل او د کوم چوپړ له مرستې نه پرته یې خپل پوستینونه وویستل. یوې کوټې ته ننوتل او له هغې نه بلې کوټې ته لاړل. یو سړی چې عجیب او غریبې جامې یې اغوستې وې، د وره په خوله راڅرگند شو. ویلارسکي هغه ته ورنږدې شو او په فرانسوي ژبه یې په کراره هغه ته څه وویل او بیا په یو کوچنی کې لږ څه لویې الماری ته نږدې شو. د پېپر پام شو چې هلته څه جامې ځوړندې دي. ویلارسکي د الماری نه یو دستمال راواخېست، هغه یې د پېپر په سترگو ورکېښود او د دستمال دواړه سرونه یې، د هغه تر څټه غوټه کړل. داسې چې په غوټه کې یې وېښته هم غوټه او درد احساس یې وکړ. بیا یې پېپر د ځان خوا ته ورخم کړ، د هغه مخ یې ښکل کړ، لاس ونيو او یوې خواته یې د هغه لارښوونه پیل کړه. په غوټه کې، د هغه د غوټه شویو وېښتو درد، هغه زوراوه، له دردې تندي تریو شوی و، مگر بیا هم هوسېده او نه پوهېده، چې له کوم شي نه شرمېږي... هغه ویلارسکي پسې روان و.

ویلارسکي چې لس دولس گامه لار، ودرېد او وې ویل:
-که رښتیا دې د معمارانو په ټولنه کې د غږیتوب پرېکړه کړې وي، هر کړ او چې په تا راځي، باید په مېرانه یې وزغمي. (پېپر د منلو په نښه سر وڅوځاوه) کله چې مو د دروازې د ټکهارې غږ واورېد، سترگونه

جگړه او سوله

مو ترې شوی د شمال لري کړی.

ویلارسکي د پيبرلاس راونیو، هغه يې کېښکود او وي ويل:

-تاسو ته مېرانه او بری غواړم او تردې وروسته لار، ووت.

پيبر چې کله یوازې پاتې شو، بیا هم موسېده. یو دوه ځله يې اوږې پورته واچولې، لاس يې د شمال ته وروړ، گواکې غوښتل يې هغه له سترگو لري کړي، خو بیا به يې لاسونه ښکته واچول. پټې سترگې چې پنځه دقیقې انتظار پاتې شو، هغه ته داسې وېرېښېد، لکه یو ساعت. د هغه لاسونه ستومانه او پښې يې درنې درنې شوې، داسې انگرېله چې خورا ستومانه شوی دی. د هغه په زړه کې ډول ډول خیالونه په راوېښېدو وو. دی په ژوند کې له راتلونکو پېښو نه په وېره کې و، خو هغه تردې هم زیات له دې نه وېرېده، چې څوک يې له ډاره خبر شي، هغه په دې لټه کې و، چې څه وړېښېږي او څه رازونه به ده ته وسپړل شي، خودی له هر څه نه په دې خوشاله و چې په پای کې هغه شېبه رارسېدلې ده، چې بالاخره دی د رښتیا لارته برابرېږي او دی د زهد او تقوا هغه ژوند پیل کوي، چې له اوسپ الکسي یوویچ سره يې له کتنې وروسته هیله لرله. دروازه په سختۍ سره وټکول شوه. پيبر د شمال له سترگو لري کړ او شاوخوا يې وکتل. کوټه تپه تیاره وه، یوازې په یو ځای کې یو څراغ چې د کوم سپین کپړي په منځ کې لگېدلی و. پيبر څراغ ته ورنږدې شو او وي لیدل، چې څراغ پر یوه تور میز اېښی دی. پر میز یو کتاب پروت و، دا سپېڅلی کتاب و. هغه سپین شی چې شمعه په کې بلیده د انسان ککره وه. انساني ککره، له خپلو سوریو، اډکو او له غاښو سره. د کتاب لومړنۍ کلمې يې ولوستې:

- په پیل کې کلمه وه او کلمه له خدای سره وه. پيبر چې له میزه ورتاو

جگړه او سوله

شو، یو پرانستی لوی صندوق یې ولید، چې یو شی په کې اېښی و، هغه یو تابوت و، چې اډو کې په کې پراته وو. ده له دغو لیدل شویو شیانو نه هېڅ حیرت ونه کړ. هغه هیله لرله چې نوی ژوند، داسې نوی ژوند، چې د هغه له پخوانی هغه نه چور بل ډول و پیل کړي. هغه د غیر عادي شیانو د لیدو په تمه و، داسې غیرعادي، چې تر اوسه یې نه و لیدلي. د ککړې، تابوت او سپېڅلي کتاب لیدل هغه نه حیراناوه. ځان ته یې تردې نه د عجیبو شیانو وعده ورکړې وه. هغه هڅه کوله په زړه کې د مینې او سپېڅلتیا روح راوپاروي. شاوخوا یې وکتل په زړه کې یې ویل:

-خداي، مرگ، مینه د انسانانو ورور وگلوئ. هغه هڅه کوله چې، ناڅرگند خو په زړه پورې خیالونه او تصویرونه انځور کړي. په دې وخت کې دروازه را خلاصه شوه او څوک رانوتل. تتوالی او تیاري، هغه تیاري چې د پېر سترگې نور نو ورسره ږږدې شوې وې، او هر څه یې لیدل، ښکاره شو چې د یوې منځنۍ ونې سپرې رانتوت. هغه سپرې له رڼا نه تیاري ته رانوتی و، نو ځکه ځای پر ځای ودرېد. بیا په خورا احتیاط سره د میز خوا ته ورنږدې شو او خپل ښکلي په چرمي دستکشو کې مروړلي لاسونه یې پر هغه کېښودل.

د منځنۍ ونې دغه سپرې چې، سپینه چرمي چپنه یې اغوستې وه، چپني د هغه یوه برخه ټټر او د پښو یوه برخه پوښلې وه. نوی رانوتی سپرې، د پېر د جامو د شغاري خوا ته مخ ورواړاوه او وې پوښتل:

-تاسو د څه لپاره دلته راغلي یاست؟ تاسو چې د حقیقت په رڼا ایمان نه لرئ او اصلا هغه نه ویني، ولې دلته راغلي یاست؟ له موره ته څه غواړئ؟ حکمت، خواخوږي که رڼایي؟

جگړه او سوله

کله چې دروازه پرانستل شوه او ناپېژندل شوی سړی کوټې ته راننوت، په پېیر کې یې هماغه وحشت او درناوی راپېښ کړ، چې د ماشومتوب په وخت کې یې د گناهونو د اعتراف په وخت کې احساس کړی و... زړه او سایې رېږد بدل. هغه ویناوال (ماسونانو هغه څوک په دې نامه یادول چې د حقیقت لټوونکي یې د فراماسون د ټولني غړیتوب ته چمتو کول) هغه ته ورنېږدې شو او هغه یې وپېژاند. هغه دده پخوانی پېژندگلوۍ و، هغه سمولیانینوف، نومېده. خو دې خبرې، چې نوی لټوونکی دی پېژني، لږ شاته زور اوږه. نوی لټوونکی یوازې یو لټوونکی او زده کونکی و. پېیر تر ډېرې پورې ونه شو کولای، آن یوه خبره هم وکړي، نو ځکه ویاندې ته اړوت، چې خپله پوښتنه تکرار کړي:

بالاخره، پېیر تر زیات زیار نه وروسته، وویل:

- هوکې، زه... غواړم بدل شم.

سمولیانینوف وویل: ډېر ښه! او زیاته یې کړه: ایا د هغه طریقي او لارې نه چې زموږ د وروگلوۍ په سپېڅلي نظام کې نغښتې ده او له تاسو سره به درمان په رسولو کې مرسته کوي، کوم تصور لری؟ پېیر په لږزیدلي آواز چې په خورا سختۍ یې لازمي کلمې موندلې، ځکه گڼۍ اخیستی و او په دې هم رږدی نه و چې وچې جملې په روسي ووايي، وویل:

- هیله لرم چې لارښوونه مې وکړي، مرسته راسره وکړئ، چې بل

انسان شم.

- تاسو د فراماسوني جوړښت نه څه تصور لری؟

پېیر چې څومره خبرې اوږدولې، د خپلو خبرو له گډوډۍ او بې اړیکتوب نه لاسر مېده، هغه وویل:

جگړه او سوله

-زه فراماسوني جوړښت، د انسانانو د ورورگلوۍ د ټينگښت
ضامن گڼم، دغه لاره له هغوی سره ښکلو ارمانو ته د رسېدو په برخه
کې مرسته کوي، داسې تصور کوم...
وياند چې ددې وينا له اورېدو نه په ډاگه خوښ برېښېده، په تلوار
وويل:

-دېرښه! کله مو دا هڅه کړې ده، چې خپل ارمان ته د رسېدو
لپاره، له مذهب نه مرسته وغواړئ؟
-نه، ما مذهب بې لارې گڼله او د هغه له پوهې نه مې گټه نه اخېسته.
دا خبرې يې هومره په کرارۍ کولې، چې وينا هغه وانه اورېدې او
وې پوښتل چې څه وايي.
پيپر ځواب ورکړ:
-ما په خدای ايمان نه لاره.
وياند له لږ ځنډ نه وروسته وويل:

-تاسو د رښتيا په لټه ياستئ، د هغې رښتيا په لټه کې ياستئ چې
په ژوند کې د هغو له قوانينو نه گټه واخلي. تاسو د تقوا او رڼا په لټه
کې ياستئ؟ همدا سې نه دی؟
پيپر دا خبره ومنله، او وې ويل: هو، هو.

وياند په ټوڅېدو سره ستونۍ صاف کړ او په سپين چرمو کې
نغښتل شوی لاسونه يې په ټټر صليب کړل او وې ويل:
-اوس زه دا دنده لرم چې تاسو ته د خپل ورورگلوۍ د نظام د اصلي
هدف رازونه راوسپرم، که دغه موخه، ستاسو هدف سره نېرېدې وي،
تاسو به د ورورۍ له ټولني سره د يو ځای کېدو لپاره، له هغه نه گټه
واخلي. د هغه لومړی هدف د ورورۍ د نظام بنسټ جوړوي او هېڅ
انساني توان د هغه د ناتوانه کولو توان نه لري، دا د يو داسې ستر راز

جگړه او سوله

ساتنه ده چې له لرغونې زمانې او آن د لومړني انسان نه راپاتې دی او کېدای شي ووايو چې د بشر برخليک هغه پورې تړلی دی. مور د دغه راز د ساتنې دنده لرو او هغه بايد راتلونکو نسلونو ته وسپارو، خو ددې راز د ساتنې يو راز په دې کې دی، چې د زړه صفایي او ايمان له رڼا نه پرته کېدای نه شي، هر پلټونکی بايد د پرله پسې رياضت له لارې، دغه کار ته چمتو شي. هر څوک نه شي کولای په آسانۍ د دغه مقام د لاس ته راوړنې هيله وکړي. مور دويم هدف هم لرو او هغه دا دی چې خپلو پيروانو او لټوونکو ته د هغو لارو چارو او دودونو له لارې چې مور ته زموږ د مشرولارښوونکو او سپېڅلو سالکانو نه راپاتې دي، د توان تراندازې، دوی ته مرسته ورسوو، چې زړونه يې پاک او ذهنونه يې د ايمان په رڼا روښانه شي او په پای کې زموږ درېيم هدف دا دی چې د وروندو زړونو د سپېڅلتيا او سمې لارې ته د هغو د راوستلو له لارې د ټولې بشري ټولنې نیکمرغۍ لپاره هڅه وکړو. دا په دې معنی چې د خپلو وروندو زړونو صفایي تقوا او ذهني رڼا، د بېلگې په توگه د هغو مخې ته ږدو او په ټول توان سره د هغه شیطاني تور تم په وړاندې چې په نړۍ واکمن دی، درېږو. اوس به لږ د دغو ټکو په اړه فکر وکړئ، زه به بيا ستاسو د بدن ته راشم. دا يې وويل او له کوټې نه ووت.

پېرله ځان سره تکراره کړه: د هغه شیطاني تور تم په وړاندې چې پر نړۍ واکمن دی... په دې لاره کې يې، خپلې راتلونکي هلې ځلې تصور کړې.

هغه د هغو کسانو تصور کاوه، لکه دی خپله چې دوې اونۍ وړاندې و. ده تصور کاوه چې دی د هغو مخې ته ولاړ دی او دښوونکي يا ددغې لارې د وياند په شان د هغو زړه د سپېڅلتيا او ذهني رڼايي

جگړه او سوله

لپاره خبرې کوي. هغه د گناهونو په سين کې لاهو او په تيارو کې د ورک لارو تصور کوي چې دی له هغوی سره د پوهولو مرسته کوي... هغه د دغه لارې د درې اهدافو، د هغه د وروستۍ، يعنې د بشر د نيکمرغۍ او سمې لارې ته راوستلو په اړه، چې د ده خيالاتو ته خورا نږدې دي، زيات فکر کاوه. د هغه ستر راز په اړه چې وياند ده ته ويلي و، ده زيات فکر نه کاوه، که څه هم د ده د لټونې احساس يې لمساوه، خو هومره جوړونکي ورته نه برېښېده. دويم هدف، رياضت او د زړه سپېڅلوالی هم د هغه پام وړا نه راوه، ځکه چې په هغه شېبه کې يې داسې انگېرله، چې دی، نو لارې ته سم شوی دی او هغه ټوله پخوانۍ ناولتيا يې ترې ورکه شوي دي. داسې چې پرته د بنو کارونو، د بل هېڅ کار سرته رسولو ته چمتو نه دی.

نيم ساعت وروسته، بيا لارښود وياند راستون شو او هغه ته يې هغه اوه اصله، چې د سليمان د معبد د درجو بڼه لرله او هر ماسون بايد هغه د زړه له کومې وپالۍ، وشمېرل:

لومړی کميني، فروتنی او د نظام د رازونو ساتنه، دويم د مشرانو اطاعت، درېيم بڼه اخلاق، څلورم انسان دوستي، پنځم مېرانه او زړورتيا، شپږم سخا، او اوم له مرگ سره لېوالتيا.

وياند وويل: هڅه وکړئ چې د اوم فضليت په اړه لږ په ځير فکر وکړئ. د مرگ په اړه په فکر کولو کې، بايد داسې پايله واخلي چې، مرگ ستاسو لپاره نه يو وحشت، بلکه د يوه مهربانه دوست په بڼه و برېښي چې رنځېدلی او زورېدلی روح له ناولي رنځ او عذاب نه ژغوري او هغه ابدی آرامۍ او ثواب ته لوړوي.

کله چې لارښود وياند له دغې وينا وروسته، بيا له کوټې نه ووت او پيړي يې د پرېکړې او فکر لپاره له ځان سره يوازې پرېښود، هغه په زړه

جگړه او سوله

کې وويل:

- هوکې، بايد همداسې وي، خو زه لاتر اوسه پورې دومره ناتوانه يم، چې له دغه ژوند سره مې، چې اوس يې کرار کرار اصل راته برالا کېږي، زړه ترلې دی. ددې سره سره، ده له هغو او و فضيلتونو چې ده ته ويل شوي، پنځه هغه په گوتو شمېرل او بيا بيا يې يادول. هغه داسې انگېرله سخاوت، مېړانه، ښه اخلاق او انسان دوستي، ټول، ټول په تېره بيا د اطاعت هغه، نه فضيلت بلکې نیکمرغه وه. (هغه په دې خورا ډېر خوشاله وه چې له خپلې خپلواکۍ نه، خپلواک شوی و او ځان يې د هغه چا خونې ته سپاره چې په رښتيا سره يې واقعي حقيقت موندلی و) هغه اوم فضيلت هېر کړی و او هر څه يې چې کول، هغه وريادېدی نه شو.

لارښود وياند، درېيم وار او دا وار هر بل وار نه ژر بېرته راستون شو او له پېښه يې وپوښتل:

- ايا لاتر اوسه هم پر خپله ژبه او تکل ولاړ او له تاسو چې هر ډول تسليمي غواړي، هغه به سر ته رسوي؟

پېښه وويل:

- دې ټولو کړو ته چمتو دی.

لارښود وياند وويل: يو بل ټکی چې بايد تاسو ته وويل شي او هغه دا دی چې زموږ په روزنيز جوړښت کې، ښودنه نه د وينا بلکې له نورو لارو هم کېږي. دا په دې معنا چې کله کله پر پلټونکي او د حقيقت په غوښتونکي په خپله حقيقت او تقوا تروينا او خبرو زيات اغېز کوي. دا زما لاره د لرغونو روزنو په ډلې کې تر ټولو هغو زياتو اغېزمنه ده، چې د هېرو گليف له تورو نه گټه اخلي. هېرو گليف د هغو څيزونو د څرگندونې داسې يوه ننداريزه بڼه ده، چې د حواسو له لارې نه

جگره او سوله

احساسېږي، په انځوريزه بڼه د خيز د كيفيت ښودنه كوي. پېږ په خورا ښه توگه په دې پوهېده چې هېر وگليف څه ته وايي، خو زړه يې ونه كړ چې څه ووايي. د سكوت سره سره وياند ته غوږ و او له ټولو شواهدو نه يې دا احساسوله، چې اوس آزمايښت پيل كېږي. لارښود وياند پېږ ته ورنږدې شو او هغه ته يې وويل: -كه مو د زړه له كومې پرېكړه كړې وي، كولاى شم تا حرم ته بدرگه كړم. له تاسو هيله كوم چې د سخاوت په نښه، خپل ټول قيمتي شيان ماته راكړئ.

پېږ چې تصور وكړ، د هغه د ټولې شتمنۍ غوښتونكى دى، وويل: -ما خو له ځان سره څه نه دى راوړى. -څه چې لرى، ساعت، پيسې، گوتې...

پېږ په چټكۍ له جېبې كڅوړې نه پيسې او بيا ساعت وروسپارل خو نه يې شو كولاى په آسانۍ د واده كړى. له خپلې خورې گوتې نه راوباسي. خو كله چې يې دا چارې ترسره كړې، وياند ورته وويل: -هيله لرم د اطاعت په نښه خپلې جامې هم وباسې.

پېږ خپل نرى كوټ، واسكت او چپه موزه راوايستل. وياند د هغه د كميس گربوان د هغه د ټټر چېې خواته ور خلاص كړ او د هغه د پطلون چپه پاىڅه يې تر ځنگانه پورې وربډه وهله. پېږ د خپل پطلون د ښې پاىڅې د بډو هلو لپاره لږ خم شو خو سړى د هغه د دې كار مخنوى وكړ او وې ويل چې دې ته اړتيا نه شته. هغه د چېې پښې يو خپلكه وركړه، چې پښويې كړي. د هغه پر شونډو يو خپل سره ماشومانه موسكا، چې د شك او پر ځان د ملنډو نښه و، راخوره شوه. په ځوړندو لاسونو او سره خلاصو پښو د وياند نويو سپارښتنو ته سترگه په لاره و.

وياند وويل:

جگړه او سوله

-زما وروستنی هیله داده چې د خپل رښتینتوب د اثباتولو په نښه د خپلو نفساني هیلو نه، تاته تر ټولو غوره بې ماته ووايي.
پېر وویل: زما نفساني هیلې؟ زما نفساني هیلې یو دوه نه دي...
هغه نفساني هیلې چې تر ټولو نه زیات، د رښتینتوب او حقیقت لارې ته، ځنډ وي.

پېر په خاموشۍ کې، د خپلو دغو نفساني هیلو شمېرنه کوله:
-شراب؟ ډېر خوړل؟ کبر؟ راحت پالنه؟ قهر؟ بد نیتي؟ بنڅې؟ هغه په خیال کې دا ټول شمېرل، تلل او پرېکړه یې کوله، چې کوم یو تر ټولو مخکې دی؟ تر څه ځنډ نه وروسته یې په خورا کرار آواز، چې په سختۍ او رېډل کېده وویل:

-بنڅې

ویاند لارښود، د دغه ځواب تر اورېدلو، لږ وځنډېد خو هېڅ یې ونه ویل. هغه پېر ته ورنږدې شو او هغه دستمال یې، چې پر میز پروت و، راواخیست او بیا یې د پېر سترگې وروتلې، او وې ویل:
-د وروستي ځل لپاره تاسو نه هیله کوم، خپل ټوله پاملرنه ځانته ورواړوئ. خپل احساسات ایل کړئ او خپله نیکمرغۍ نه د شهوت په ارضا کولو، بلکې د زړه په صفالی او تقوا کې ولټوئ. د نیکمرغۍ سرچېنې نه د باندې، بلکې په خپل ځان کې دي....

پېر په هغه شېبه کې د نیکمرغۍ هغه ژوند بڼوونکې سرچېنې په خپل ځان کې احساسولې، چې د هغه روح یې رڼاوه او زړه د هغوله لېوانتیا نه ډکاوه.

۴

يو خو شپې وروسته، په پېير پسې هغه تياره حرم ته يو بل څوك راغى. دا هغه پخوانى وياند نه و، بلکې د ماسون له ډلې سره دده له پېژند گلوى سړى، ويلا رسکي و. که څه هم تياره و، خو پېير هغه له غږه پېژندلى و. پېير د خپل د ټينگ تکل په اړه د هغه نويو پوښتنو ته ځوابونه ورکړل:

- هوکې! هوکې، تکل مې ټينگ دى. پېير په ورين تندي چې ماشوم وزمه موسکا يې پر شونډو خوره وه، پراخ بريند ټټر، يو موزه په پښو او بله پښه برينده، گوډ گوډ په داسې حال کې چې ويلا رسکي د هغه پر بريند ټټر، برينده توره اېښې وه، په گډه، هغه سره لارې.

ويلا رسکي هغه له کوټې نه وويست، هغه يې له خو دهلېزونو نه تېر کړ، بيا بېرته شا خواته راوگرځېدل، بيا مخامخ لارل او په پاى کې يوې برنډې ته ورسېدل. ويلا رسکي وټوځېد، د تېرو ماتولو د يو ځانگړي سوټک، څو گوزارونه، دهغه ټوخي ته ځواب ورکړ او دهغه په وړاندې ورپرانستل شو. يو شپږل ځيېر غږ (د پېير سترگې هماغه شان تړلې وې)

جگړه او سوله

هغه نه د نوم، ځای، د زوکړې د ځای او داسې نورې پوښتنې وکړې او وروسته یې بیا هماغه شان ترلې سترگې بل چېرته بوتې.

بل ځای ته د تگ په اوږدو کې، هغوی د کنایې په په ژبه دوی ته د ترمخې سفر کې، سپېڅلی دوستی، د نړۍ د ابدې معمار او دهغې مېراني په اړه خبرې اترې وشوې چې د دغه ستونزمن او گواښمن منزل د سرته رسولو په وخت کې ورسره مخامخ شي، وهل به یې له هغه گران وي. د دغه سفر په لړ کې د پېر دې ته پام شو چې هغه، کله د پلټونکي، کله د زورېدونکي او کله هم د غوښتونکي په نامه نوموي. هر وار د سوتکانو او تورو د گذارونو ډول او سندريزوالی بدلیده. کله چې یې هغه کوم ځای یا کوم چاته وروست، او دی نه پوهېده، چېرته یا چاته، دې ته یې پام شو، چې د لارښوونکي سرې گامونه سست شول او د ده د لارښوونکو ترمخ کوم کرکېچ او شخړه رامنځ ته شوه. هغه واورېدل، چې څنگه د هغه لارښوونکي یوله بل سره په بنگهاري پټ پټ غږېږي. د هغو یوه تن ټینگار کاوه، چې هغه باید له یوې قالینې تېر شي، د هغه نښۍ لاس یې راوښو او پر کوم څه شي یې کېښود. هغه ته یې سره وویل چې کین لاس، د خپل ټټر په کینه خوا کېږدئ او دهغه نظام د وفاداری اصول تکرار کړي، چې دی یې د غږیتوب غوښتونکی دی. بیا یې شمعې مړې او پېر یې له بوی نه پوه شو چې الکول یې سره وسوځول. هغه ته یې سره وویل، چې کمکی رڼا وویني. په دې شېبه کې یې د هغه سترگې وپرانستې، هغه تصور کاوه چې وېده دی، او پېر د الکولو د سوځېدو په تته رڼا کې، خو تنه ولیدل. هغوی ټولو د هغه ویاند په څېر چپنې اغوستې وې. هغوی ټول د ده په وړاندې ولاړ او خپلې برېښې ځلېدونکې تورې یې د ده د ټټر پلو په نښه کړې وې. د هغوی په منځ کې یوسړی چې په وینو لړلی سپین کمیښ یې اغوستی

جگړه او سوله

و. پيیر د دغه حال په لیدلو، خپل ټټر د تورو خواته وروړاندې کړ او هڅه یې وکړه چې د تورو څوکې د ده په ټټر کې ننوزي، خو تورې دمگړۍ له هغه نه یو پلو ته شوې او هغه سره سم یې د هغه سترگې بېرته وروترلې.

هغه ته یو غږ وویل: تا اوس کمکۍ رڼا ولیدله بیا یې شمعی سره ولگولې او وې ویل: اوس باید بشپړه رڼا وگورئ. د هغه له سترگو بیا دستمال لرې کړ او له لسو غږونو نه زیاتو هم مهاله غږ وکړ:

- د نړۍ پر تم داسې تېرېدونکې دی.

پيیر کرار کرار گواکې په سد کېږي، کوټې، د هغې دیوالونو او هغه کسانو ته چې هلته وو، کتل.

په کوټه کې د ولاړ میز تر شاو خوا، چې تور ټوکر پرې غوړېدلې و، دولس تنه ناست وو او ټولو د هغو کسانو په څېر جامې اغوستې وې چې ده خو شپې مخکې لیدلي وو. ده، د دغو کسانو له ډلې نه ځینې د پترزبورگ په بندارونو کې لیدلي وو. دلته د مشر پر ځای ده ته یو نا پېژندلی ځوان ناست او یو ځانگړی صلیب یې په غاړه کې ځوړند و. د هغه کېنې خواته، یو ایټالوی کشیش ناست و. دا هماغه آبات و چې څو کاله مخکې پيیر هغه د انا پاولوفنې په کور کې لیدلی و. دغه شان یولوړی پورې او پېژندل شوی چارواکی او هغه سویسي سړی چې یو وخت یې د کوراگین په کور کې، د هغه د ماشومانو د بسوونکي دنده لرله. ټولو په داسې حال کې چې په سکوت کې ډوب و، په خورا درناوی یې خپل مشر ته غوړ نیولی وو. په دېوال کې یو ځلېدونکی ستوری ټومبل شوی و. د میز یوې خواته، په بېلا بېلا انځورونو انځور شوې یوه قالینگوټې غوړېدلې وه او بلې خواته یو قربانځای، یو سپېڅلی کتاب او پر هغه یوه انساني ککره اېښې وه. له میز نه گرد چاپېیره، د

جگړه او سوله

کلب شمعونو ته ورته اوو شمعونه کتار شوي و. دوو تنو پيپر ته لارښودنه وکړه چې د قربانځای خواته لاړ شي.

يو بل تن وويل:

- بناغلو! دا څه خبرې دي، پرېږدئ، هيله كوم دا خبرې پرېږدئ.

پيپر پرته له هغه چې په ځمکه پرېوزي، له خپلو نېردي ليدونکو سترگو سره، حيران حيران شا و خوا کتل، خو ناڅاپه يې په زړه کې شک پيدا شو او له ځان سره يې وويل:

- چېرې يم؟ څه کوم؟ دا پر ما ملنډې وهي که څنگه؟ وروسته به

ددې چارو ياد بدل، ما ته شرم نه وي؟

خو دغه شک د سترگو په رپ کې بېرته ورک شو. له ځانه د چاپيپر شويو وگړو برنډو څېرو ته ځير ځير و. ټول هغه څه يې ورياد کړل، چې په دې مراسمو کې تېر شوي وو او وويل، چې په نيمه لاره کې به نه درېږي. له شک نه خورا وېرېده، نو ځکه يې د صفا او صداقت د بيا لاس ته راوړلو په هيله د لمانځتون په وړاندې په گونډو شو او پر ځمکه يې ځان واچاوه. په رښتيا يې هم تر پخوا لاسيات د آرامۍ او خواخوږۍ احساس وکړ. وروسته له هغه چې څو شپې همدا سې په درناوی غځېدلې پاتې شو، سپارښته وشوه، چې پاڅېږي او هغه شان سپېنه چرمي چين واغوندي، لکه چې نورو اغوستې وې. هغه ته يې يو پارو او درې جوړه دستکښه ورکړل. په دې وخت کې مشر استاد، هغه ته مخ ورواړاوه او وې ويل، چې د سپينې چينې، سپين والی او پاکي ته چې د پرهبزگاری او صداقت نښه ده، پوره پاملرنه ولري. بيا يې د پارو په هکله چې لاتر اوسه د هغه د دندې په اړه څه ورته ويل شوي نه و، وويل چې، دا ددې لپاره دی، چې د هغه په وسيله لومړی خپل زړه له گناهونو او ناولتيانه پاک کړي او بيا په کمينۍ دخپلو خپلوانو او

جگړه او سوله

نورو وگړو زړونه او روان پاک او روڼ کړي. بیا د لومړي نارینه د دستکشو په اړه ورته وویل، چې دا راز به ده ته هم داسې ناسپړلی پاتې شي، خو باید د هغه په ساتنه کې ډېره پاملرنه ولري. د دویم جوړه دستکشو په اړه چې هغه هم د نارینو و، ورته وویل شول، چې هغه د برنډې په غونډو کې په لاس کوي او د درېیمې جوړې په اړه، چې بنځینه دستکش و، ورته وویل شول، چې:

- گرانه وروړه! دا دستکش هم ستا دي. دا به هغې بنځې ته ورکړې، چې تر نور ټولو هغو نه تاسو ته د درناوی وړ وي. په دې ډالۍ سره باید هغې ته د خپل زړه سپېڅلو الی څرگند کړي او هغه د معمار واده ته وهڅوي.

لږ ځنډه وروسته یې وویل:

- گرانه وروړه! خو پام کوه، چې دا دستکشونه، ناولو لاسونه په لاس نه کړي...

کله چې مشر استاد خپلې دا وروستی خبرې هغه ته اورولې، پېیر د هغه په تندي او څېره کې د خورا ژورې خواشینی نښې ولیدې او د هغه په لیدو دی هم لاپسې خواشینی او نږدې و، چې سترگونه یې اوبنکې را وبهېږي. څېره یې د ماشومانو په شان تکه سره شوه. په گڼۍ او نا آرامۍ یې شاوخوا وکتل او یوه زورونکی چوپیتیا خوره شوه.

یوه وروړو، دغه چوپیتیا بیا داسې ماته کړه چې پېیر یې له لاسه ونيو او یوې قالینگوټې ته یې ورنږدې او د یوې کتابچې له مخې یې پر قالینې د انځورونو په اړه، ویناوې ورته ولوستلې. دا انځورونه د لمر، سپوږمۍ، سوټک، شاقول، پارو او دوه ټوټې تیري، انځورونه وو. یوه تیره شډله او بل هغه یې د مکعب په شان تراشل شوې وه. دغه راز یو پایه او درې کرکۍ او ځېنې نور شیان هم هلته انځور شوي وو.

جگړه او سوله

بيا يې پبیر ته يو ټاکلی ځای وټاکه، د برنډې نښې يې وروښودلې، د ننوتلو (د شپې نوم) يا کود يې ورته ووايه او بالاخره يې اجازه ورکړه چې کښې. مشر استاد د دوی د نظام د بنسټيزو اصولو او کړنلارې لوستل پيل کړل. هغه يو خورا اوږد متن و. پبیر له خوښۍ، شرم او گڼۍ نه، په هغه څه چې لوستل کېدل، سر نه خلاصېده. هغه يوازې د کړنلارې وروستۍ خبرې سمې واورېدې او په ياد يې پاتې شوي: مشر استاد داسې ولوستل:

- زمونږ په لمانځتونو او معابدو کې د تقوا او بې لارېتوب د کچو او درجو نه پرته، بله درجه نه شته. هر چېرته او هر کله چې امتياز رامنځ ته کېږي، هلته چې د انسانانو ترمنځ د برابري زړې او بنسټ پرتو کېږي. د ورونو مرستې ته چې هر څوک وي، وردانگه. هر بې لارې ته، چې هر څوک دی، لارښوونه کوه، هر لوبډلي ته لاس ورکوه او هېڅکله دې په زړه کې د ورور په وړاندې کرکه مه اچواه. تل خواخوږی او مهربانه اوسه. په هر زړه کې د مینې او صفایې ډېوه بلوه. په خپلو نیکمرغيو کې دې، خپل خپلوان او ورونه شریک گڼه او هېڅکله د دغه سپېڅلوالی خوند په رخه او کرکه مه لره. دښمنان دې بښه او له خواخوږۍ نه پرته، په بله وسیله له هغه نه غچ مه اخله. هر کله چې په دې توگه لوړ آسماني قوانین مراعات کړې، د لرغوني پرتم ورکې شوي نښې به بيا پيدا کړې.

په همدې وروستيو ټکو يې خپله وينا پای ته ورسوله، پاڅېد، له پبیر نه يې غېږ تاو او هغه يې ښکل کړ.

پبیر چې سترگې يې د خوښې له اوبښکو ډکې وې، شاوخوا ته کتل او په دې يې سر نه خلاصېده چې څنگه مبارکيو او د تکلونو بيا تازگی. ته ځواب ووايي، له ځان نه راچاپېر شويو کسانو کې يې، څوک

جگړه او سوله

پېژندگلوي نه ليدل، هره خوا ته به يې چې كتل، ټول نوي ورونه و او په دې کې يې، تلو سه کوله، چې له دوی سره به گډ نوي کارونه پيل کوي. مشر استاد د سوټک په گوزار، له ميز له گرز جگ کې، ټول پر خپلو ځايو کېناستل او يوه تن د کمينې او تواضع په اړه دعا ولوستله. وروسته د مشر استاد په غوښتنه، د وروستۍ دندې د سرته رسولو سپارښتنه وشوه، يو لورپورې روحاني، چې د (صدقې د راتولولو) دنده يې لرله، پاڅېد او له يوه پلوه يې په ورونو گرځېدل پيل کړل. پېير غوښتل ټولې پيسې صدقه کړي، خو له دې نه وډار شو چې دا به کبر او ځانستايينه وگڼل شي، نو ځکه يې د صدقو په نامه په يوه ليک کې، هغه اندازه وليکله چې نورو ليکلې وې. غونډه پای ته ورسېده، خو پېير کورته درسېدو سره، داسې انگېرله چې له خورا اوږده سفر نه راستون شوی وي. هغه سفر چې لسگونه کاله يې دوام کړی و او د هغه په لړ کې دی داسې بدل شوی و، چې له پخواني جوړښت، نظام، ژوند او د هغو له عادتونو نه خورا لرې شوی و.

۵

پېير، په لوژ کې تر منلو يوه ورځ وروسته په کور کې ناست و او کتاب يې لوست. هغه هڅه کوله د هغې مربعې په معنا ځان پوه کړي، چې يوه خوا يې خدای، دويمه خوا يې اخلاق، درېيمه خوا يې روحاني او جسماني عالمونه او څلورمه هغه يې د هغو اړيکي و.

کله ناکله به د دغې مربعې له خياله وزگار شو، سربېره يې له کتاب هسک کړ او تصور کې به يې خپل نوی ژوند نه نکلوته انځورول.

د پرون ما بنام په غونډو کې يې ده ته ويلې و، چې د ده د دوئيل آوازي تر ټولو اکه پورې ورسېدلې او ښه به دا وي چې يوه څه موده له پلازميني پترزبورگ نه چېرته لاړ شي. پېير دا ښه گڼلې وه، چې خپلو سهيلي جايدادونو ته لاړ شي او يو څو موده له خپلو بزگرانو سره ناسته ولاړه او حسابونه وکړي. هغه دخپل دغه نوی ژوند د خيالونو په خوښۍ کې ډوب و، چې ناڅاپه سردار واسيلي کوتي ته رانتوت او سمدلاسه يې وويل:

- گرانه ملگريه! داپه مسکو کې دي، څه بلا پېښه کړې ده؟ د زړه

سره، دالبوليا سره دي، څه اخ و ډب جوړ کړی دی؟

جگړه او سوله

شهزاده واسيلي چې لاس ته و، زياته كړه:

- ته هسې لمسول او پارول شوی يې، ته ډېر تېر وتلی يې، زه په هر څه خبر يم، زه كولی شم په ډاگه او د زړه له كومې تاته ووايم چې ايلن ستا په وړاندې هومره بې گناه ده، لكه هغه شان چې حضرت مسيح، د يهودانو په وړاندې بې گناه و.

پېير غوښتل چې خواب ووايي، مگر سردار واسيلي، هغه خبرو ته پرې نښود:

- ته ولي، مخامخ ما ته رانغلې او د يوه دوست او ملگري په څېر دې هر څه راته ونه ويل؟
هغه زياته كړه:

- زه په هر څه پوهېږم او له هر څه خبر يم. پوهېږم ستا كړه، د هغه نارينه كړو ته ورته و، چې له خپل ناموس نه دفاع كوي، خو هغه خورا په تلوار و. ښه په دې اړه به قضاوت نه كوو.
هغه خپل آواز لږ تېټ كړ او دوام يې وركړ:

- تصور يې كولای شې، ته لږ فكر وكړه، د تا په دې كړو سره، خلك اوس د هغې او زما په اړه څه فكر كوي. خلكو خولا څه كوي، چې دربار... هغه هلته په مسكو كې پاتې شوه او ته دلته.

هغه د پېير لاس راوښو، لږ يې ښكته كېښكود او وې ويل:

- گرانه! دا په ياد لره، هر ورو كومه تېروتنه شوې ده، زه داسې انگېرم، چې ته هم همداسې فكر كوي او پوه شوی يې. وروره! سمدلاسه به، همدا اوس زما په مخ كې هغې ته يو ليك، ليكي.

ليك به ليكي، چې هغه دلته راشي، هر څه په روغه جوړېږي، دا بدمرغي بايد پای ته ورسېږي، كنه گوره! دا ساده او وړه پېښه به لوی جنجالونه جوړ كړي.

جگړه او سوله

سردار واسيلي هغه ته له معنا نه په ډک يو غلچک وکتل او زياته يې کړه:

- زه له خورا بنو خلکو نه خبر يم، چې ټولو اکه امپراطوره، چې خپله يوه کونډه ده، له دې خبرې سره يې لېوالتيا پيدا کړې ده، ته خو پوهېږې، چې هغه له ايلن سره ځانگړې مينه لري.

پېير څو ځله هڅه وکړه چې څه ووايي، خو نه سردار واسيلي هغه ته د خبرو وخت نه ورکاوه او نه يې خپله له ډاره خوله پرانسي شوه، خو سره له دې يې هم تکل کړی و چې په خورا غوڅه ژبه له خسر سره خپل مخالفت څرگند او د هغه وړانديز ونه مني. په همدې شېبه کې هغه ته د خواخوږۍ، مهربانۍ او ورورگلوۍ په اړه، د ماسون د ډلې اصول ورياد شول. مخ يې سوراو گونځې گونځې شو. گېنۍ اخېستې و، همداسې پاڅېده او کېناسته، پاڅېده او کېناسته. هغه د ژوند تر ټولو په کړکېچن کړکېچ کې ځان راگير او لاس په گريوان ليد... دغه حالت دی يوروجي اخ و ډب سره مخامخ کړی و... هغه د دغه راز تندو خبرو د اورېدو سره رږدی شوی و. هغه د سردار واسيلي له برېښې او ترخې ژبې او په ځان باور سره هم عادت کړی و، نو ځکه يې داسې انگېرله، چې اوس هم دی ددې توان نه لري، چې د هغه په وړاندې څه ووايي، خوده دا هم احساسوله، چې د هغه ټول برخليک او راتلونکې هغه ځواب پورې اړه لري، چې اوس يې بايد ووايي:

ايا دی هماغه شان خپل پخوانۍ لارې ته، خپل عادت شوې لارې ته دوام ورکوي او يا دغې په زړه پورې لارې ته، چې ماسونانو ورته ويلې وه، هغې لارې ته چې ده سخت ايمان پرې پيدا کړی و، هغې لارې ته چې د نوې نړۍ ورېي ورته پرانست راگرځي.
سردار واسيلي په ټوکيزه وينا هغه ته وويل:

جگړه او سوله

- ښه گرانه ! ته یوازې ماته (هو) ووايه، زه به هغې ته لیک ولیکم،
بیا به په دې ویاړ زه خوشکی درته حلال کړم.
خو شهزاده واسیلی لا خپله ټوکیزه خبره پای ته نه وه رسولې، چې د
پېیر پر خبرې د غضب داسې لړې راخوړې شوې چې د هغه د پلارد
خبرې د غضب یاد کاوه، بې له هغه چې خپل مرکچي ته وگوري، تر
شوندو لاندې بېوویل:

- سردار، ما خو ته خپل کورته نه یې رابللی، هیله کوم چې لاړ شي!
پېیر پاڅېد، هغه ته یې ورپرانت او بیا یې وویل:

- مهرباني وکړئ، څه ته گورئ؟

هغه هم پر ځان دا باور نه درلود، چې دغسې وکړي او له هغه
وحشت، تلوار او گڼې نه چې د سردار واسیلی په څېره کې راڅرگند
شوی و، خوشاله برېښېده.

سردار واسیلی وویل:

- څه در شوی؟ ناروغه خو به نه یې؟

پېیر چې غږ یې رېږدېده، په گواښمن آوازي یې وویل:

- مهرباني وکړئ!

شهزاده واسیلی، پرته له هغه چې د خپلو پوښتنو ځوابونه واورې،
دې ته اړ کړل شوی و، چې باید لاړ شي.

پېیر یوه اونۍ وروسته، د ماسون د ډلې له خپلو نویو ملگرو سره
خدای په امانې وکړه، د خیریه چارو لپاره یې ښې غټې پیسې ورکړې او
خپله د خپلو جايدادونو د څارنې لپاره لاړ. د ماسون له ډلې نه د هغه نویو
ورونو د کیف او ادبې د ښارونو د ماسون له نامه هغه ته لیکونه ولیکل
او په هغه کې یې پېیر ته ډاډ ورکړ چې دی به لیکونه ولیکي او په نوي پیل
شوی ژوند او چارو کې به له هغه سره مرسته او لارښوونه وکړي.

۶

سره له هغه چې ټولواک، د دوئیل او دوئیل کوونکو په وړاندې سخت دریغ غوره کړی و، خو نه پېیر او دولو خوف او نه د هغو شاهدانو یوه هم کوم گواښ یا تاوان ونه لید. او پېښه په خیر تېره شوه. مگر د دوئیل له کبله و، چې پېیر او مېرمن یې سره جلا شول او د دغې بدنامۍ، ډنډوړد ټولو خلکو په تېره بیا د اعیانو په غونډو او بندارونو کې سختې انگازې گډې کړې وې. پېیر چې تردې نه پخوا یو ارمونی او نامشروع سړی گڼل کېده، اوس یې د ټولو په تېره بیا خیر غوښتونکو او غورمالو له خوا ښه ملاتړ کېده. هغه لا ترڅو موده د مخې، د روسیې تر ټولو بډای ځوان او بې ښځې مجرد زوم گڼل کېده، د هرې کورنۍ له خوا یې هرکلی کېده، خو تر واده نه وروسته هغو میندو چې پېغلي لونی درلودې او نور یې هیلي، په ناهیلو بدلې شوې، تر زیاتې اندازې یې د هغه په وړاندې خپله بایلو ده... د دوئیل په پېښه کې هم دی ملامت شمېرل کېده، هغه د یو لېوني او رخه لرونکي مېر په نوم گټلی و او پسې ویل کېدل چې هغه دخپل پلار په څېر باخاری او عصبي ستونزې لري. کله چې ایلن د پېیر ښځه، له پترزبورگ نه د

جگړه او سوله

هغه د تگ نه وروسته، دې بښارته راستنه شوه، ټولو خپلوانو او
آشنايانو نه يووازې په خورا خوښۍ بلکې د هغې بدمرغۍ له کبله چې پر
هغې راغلې وه، په ډېر درناوی د هغې هرکلی وکړ. هرکله به چې چا د
ایلن د مېړه په اړه خبرې کولې، هغې خورا مظلومه خبره غوره کوله. که
خه هم هغه د خپل دې دريځ په معنا نه پوهېده، خو بيا هم د هغه د
خبرکتيا احساس خپل په خپله په هغه کې راالمسېده. ددې دغه دريځ دا
راڅرگندوله، چې هغې پرېکړه کړې ده، د دغې بدمرغۍ او پېغور ټول
پېټې يوازې، پرته له هغه چې چا ته گيلې او شکايت وکړي، په خپله
وزغمي. هغې داسې انگېرله، چې ددې مېړه هغه صليب (صليب د
شهادت نښه ده، هغه شهادت د گناهونو د بښلو په خاطر بايد وزغمل
شي) و، چې خدای دې ته رالېږلی و. سردار واسيلي بيا په دې اړه لږ په
ډاگه خبرې کولې. هر وار به چې د پيیر په اړه خبرې پيل شوې، ده به
اورې پورته واچولې، تندي ته به يې گوته ونيوه او ويل به يې:

- د هغه ماغزه خراب دي، ما خو له هماغه لومړۍ ورځې ويل، چې

لېونۍ دی.

انا پاولوفنا د هغه په اړه ويل:

- ما هم د همدې پېښې اټکل کاوه، زه همدا اوس هم واييم او له
هماغې لومړۍ شېبې نه، تر ټولو لومړۍ ما دا اټکل وکړ (دې په دې
زيات ټينگار کاوه، چې تر هر چا د مخه يې اټکل کړی و) ما ويل چې دا
ځوان لېونۍ او ماغزه يې د پيړۍ په بې لارې عقايدو لږل شوي دي. ما
ويل، ما لا هماغه وخت چې ټول پرې مين و. ويل؟ په ياد مونه دي؟ هغه
وخت چې نوی له بهره راغلی و او يو ماښام يې زما په يوه بڼه اړکې،
ځان د کوم (مارات) په نامه خلکو ته وروپېژاند. (د روسي متن
۴۴۴مخ) اوس نو ورته ټينگ شئ، گورئ! خبره چېرته ورسېده. زما لا

جگړه او سوله

هماغه وخت دې واده ته خوښه نه وه او د دغه شان يو پای اټکل مې کاوه.

انا پاولوفنا د پخوا په شان په خپلو وزگارو ورځو کې، په خپل کور کې مېلمستياوې جوړولې، هغه شان پرتمينې مېلمستياوې چې يوازې انا پاولوفنا د هغې د جوړولو توان درلود. په دغو شان بنډارونو کې چې لومړی په هغه کې، د اوسنۍ ټولنې غوره پيروي (کوچ) د پترزبورگ د روښان اندو ټولنو تر ټولو غوره گېډی، راتوليدل. د انا پاولوفنا په بنډارونو کې په ځيرد مېلمنو د ټاکنې ترڅنگ، يوه ځانگړتيا دا هم و چې هر وار به په هغې کې يو ناپېژندل شوی او په زړه پورې خبره مېلمنو ته ورپېژندل کېده او بله ځانگړتيا يې لا دا وه چې هېڅ چيرې، لکه په دې بنډارونو کې، د پترزبورگ د سياسي حالاتو په هکله اټکلونو او د هغو په اړه شننې نه کېدې.

د ۱۸۰۶ کال په پای کې هم چې په اينوي او اورشتت کې د ناپليون له خوا د جرمن د پوځ د غمړلې ماتې له ټولو وړو او غټو پېښو او کيسو نه هر څوک خبر و، د جرمن د پوځ د سنگرونو د ړنگېدو کيسه هره خوا خپره وه. د روس پوځ، جرمن ته ننوتلی و او د ناپليون روس دويمه جگړه پيل شوې وه، انا پاولوفنا يوه لويه مېلمستيا او بنډار جوړه کړې. په دې مېلمستيا کې غوره اعيان او د روښان اندو له گېډونه، زړه رابنکوونکې بدمرغه ايلن چې مېړه (پيیر) پرېښې وه، مورته مار، له ويانا نه نوی رارسېدلی، په زړه پورې شهزاده ايپوليت، دوه ديپلماته، ترور، هغه ځوان چې په دې بنډار کې يې د خورا غوره سړي نوم گتلی و او په همدې نوم نومول کېده او يوې پېغله چې تازه د بنځېتوب وياړ و په برخه شوی و، د هغې مور او خوتنه نورو چې هومره پېژندگلوې او نوم يې نه درلود.

جگړه او سوله

هغه نوې څېره چې انا پاولوفنا، د هغې شپې په مېلمستيا کې مېلمنو ته ورپېژندله، باریس دروېتخکوی و، چې نوی یې د کوم لور پور چارواکي، یا ورتوب رتبه اخیستې وه او په دې وروستیو وختو کې د جرمن د پوځ په ځانگړي استازیتوب راغلی و.

سیاسي اټکلونو او شننو دا ویل، که هرڅومره د اروپایي هېوادونو مشران او پوځیان، د ناپلیون د زورزیاتي په وړاندې، نرمي او کراري وښيي، زموږ خیال د بناپارت په وړاندې بدلیدونکی نه دی. د هغه په وړاندې زموږ په ډاگیز دریغ کې بدلون نه راځي، د جرمن پاچا او نورو ته یوازې وایو چې:

- خپل عمل د لارې مل دی، هر څه چې کوي، ځواب به یې گوري، دا ستا غوښتنه و، هوکې ښاغلیه جورج دا اندېښنه! (دمولیر د یوې نندارې اتل اندېښنه ده)...

کله چې نېرېدې ټول مېلمانه راټول او باریس تالار ته راننوت، په همدې شېبو کې د انا پاولوفنا په ځانگړي لارښوونه، ټولې خبرې له اتریش سره زموږ په سیاسي اړیکو او له اروپا سره زموږ په اتحاد را چورلیدې.

باریس، چې د ناظر توب، ورینسمینه نوې ښکلې دریشي اغوستې وه، له پخوانه په مېراني، تازه، تاند سوراو سپېن او په ډاډ منو گامونو تالار ته راننوت او هغه شان چې لارښوونه ورته شوې وه، بوډی، ترور ته ورغی او تر ځانگړي درناوی نه وروسته، له نورو سره یو ځای شو.

انا پاولوفنا خپل وچ لاس هغه ته وراوږد او هغه ښکل کې بیایې له هغه سره ځیني ناپېژندل شوي کسان، هغه ته وروپېژندل او د هر یوې، نوې پېژندونکې خبرې په اړه به یې په کراره یوه ستاینه کوله، هغې

جگړه او سوله

وويل:

- شهزاده ايپوليت کوراگين خورا مهربان ځوان، دا هم بناغلی کروک د دنمارک شارژدافير، چې د ژورو خيالاتو خاوند دی او دا هم بناغلی شيتوف چې خورا دروند سپری دی.

باريس چې اوس د اناپاولوفنا، د هلو ځلو او خپلو ځيرکتياو او هڅو له امله ځانته، غوره او درناوي وړ دنده غوره کړې او د کوم لوړ پوړي چارواکي د ياورتوب دنده يې ترلاسه کړې وه. هغه د جرمن په پوځ کې ښه منصب گټلی او دا دي د يوې خورا درنې دندې د سرته رسولو لپاره د ځانگړي استازی په نامه پترزبورگ ته راغلی و. هغه په الميوخ کې د نظم په اړه له ناليکل شوو قوانينو سره ښه آشنا شوی او له هغوی سره ښه لېوال شوی و. دغه نظم او انضباط، او دهغه ځانگړي کره وړه چې کولای شول يو ساده بربدگی، په خوار نامعقوله بڼه، له يوه جنرال نه، لوړ وښيي. د همدې ناليکل شويو قوانينو له مخې، په پوځ کې د لوړېدو او بری دلاس ته راوړلو لپاره نه هڅې په کار وې او نه زيات کار، نه يې مېراني ته اړتيا ليدله کېده او نه يې زړورتيا ته، يوازې څه چې په کار و، هغه له هغو کسانو سره نېرېدپوالی او دوستي وه، چې دغه رتبې، مډالونه او نښانو نه يې بېنل. باريس هم کله کله د خپلو چټکو رتبو له اخېستو نه تعجب کاوه او هم به له دې کبله په حيرت کې و چې څنگه نور د ده له دغه راز برياليتوبونه، نه خبرېږي. باريس د دغه نوي ژوند له کبله، له ډېرو پخوانيو دوستانو سره پخواني کره وړه، دودونه او حتي آشنایان او وعدي هېرې کړې وې. خپله هم چور بدل شوی و. که څه هم هغه بډای نه و، خو خپله وروستی تنگه يې هم په کالپو او جامو خرڅوله او هڅه کوله چې تر نور ښه او ښکلی وېرېښي. هغه له ډېرو لذتونو ځان ددې لپاره بې برخې کاوه، چې

جگړه او سوله

د پترزبورگ په لارو کوڅو کې، په خورا ښو گاډيو کې سپور او ښو نويو پوځي جامو کې وگرځي. يوازې له هغو کسانو سره د آشنايي په لټه کې و چې ترده نه لوړ دريځ ولري او په يوه څه نه، يوه څه کې دی گټه ترې واخېستی شي. پترزبورگ ده ته ډېر گران او مسکو ته يې په سپکه کتل. درستوف له کورنۍ او له ناتاشې سره يې خپل د تنکي ځوانی لېونی. مینې ته په ملنډو کتل او په پوځ کې د گډون نه وروسته هېڅکله بيا د هغو کور ته نه وه ورغلی. دا دی اوس، د اناپاولوفنا د مېلمستيا تالار ته رابلل شوی و. دې تالار ته راننوتل يې د خپلې لوړتيا يوه غوره نښه گڼله... خپله يې په ډېرې ځيرتيا ټول څارل. هر مېلمه ته يې جلا جلا په ځير ځير کتل او په دې اړه يې فکر کاوه چې له کوم يوه نه کومه گټه اخېستی شي او په څه ډول له هغه سره ځان نېرېدې کولی شي. د مېلمه پالې له لارښوونې سره سم د ښکلې ایلن تر څنگ کېناست او د بندار عمومي خبرو ته غوړ شو.

د دنمارک شارژدافير ويل:

- ويانا د وړانديز شوي تړون په ټکو په ښه توگه پوهېږي. هغوی پوهېږي چې د ډېرو بريو سره سره، بيا هم دغه وړانديز سرته رسېدای نه شي، نو ځکه هغوی د دغه تړون د اهدافو عملي کېدو ته په شک گوري. او همدا د ويانا د کابینې نظر هم دی. يو هوښيار او ځيرک سړي وويل:

- همدا شک او تردېد د وياړ وړ خبره ده.

مورته مار وويل:

- د ويانا د کابینې او د اتریش د امپراطور او ټولواک خبره بايد يوه ونه گڼله شي، د اترېش ټولواک هېڅکله نه شي کولی داسې خبرې وکړي

جگړه او سوله

انا پاولونا په خبرو راغله او وې ويل:
-گړانه گرافه! اروپ (خدای خبر چې هغې ولې اوروپاته اروپ
ويل، تصور کېده چې هغې دا تلفظ د ژبې یو ښه والي گڼه، دا چې
اوس له هغې سره یو فرانسوي غږېده، نو دا یې ښه وگڼله چې داسې
ووایي).

-انا پاولوفنا هم خبره د اترېش د ټولواک د زپورتیا پلو ته ځکه ور
اورېده کړه چې باریس په خبرو راوړي.

باریس په خورا ځیرتیا د هغو خبرو ته غوږ نیولی و او دې ته سترگه
په لاره و چې خپله هم په خپل وار سره څه ووایي، خو له دې سره سره څو
ځله بریالی شوی و، چې خپلې ښکلې او زړه راښکونکې گاونډۍ ایلن
ته وگوري، هغې ښکلا سره چې ښکلې موسکا یې پر شونډو خوره
وه، څو ځله یې خپل غلچک له ده سره جنګولی و.

انا پاولوفنا د جرمني په اړه د خبرو په لړ کې څو ځله په نرمه او
ناپېیلې ژبه له باریس نه وغوښتل چې (گلو گاو) د خپل سفر د پابلو په
هکله وغږېږي او د جرمن د پوځ په اړه، لکه هغه شان چې ده لیدلي و،
خبرې وکړي. باریس په آرامۍ او بې تلواره، په خورا خواخوږۍ او بې
هر ډول تېروتنو په فرانسوي ژبې، د جرمن د پوځ او دربار په هکله هر
اړخیزې خبرې پیل او د خبرو په لړ کې یې هڅه کوله چې پېښې له خپل
ځانگړي نظره پرته لکه هغه شان چې دی، په رښتیني ډول بیان کړي. د
ده دغه بیان او ژبې د څه کم ټولو وگړو پام ځان ته ور وړاوه. انا
پاولوفنا داسې احساسوله چې ددې له خوا ټول رابلل شوي مېلمان، له
دغه ځوان سره له آشنایۍ خوند اخیستی او قدر یې کوي. ایلن تر ټولو
نه زیات د باریس خبرو ته پام کړی و. څو ځله یې د هغه د سفر په اړه
داسې پوښتنې وکړې چې گوا کې د جرمن د پوځ د حالاتو سره لېوالتیا

جگړه او سوله

لري. همدا چې باریس خپلې خبرې پای ته ورسولې، ایلن له هغې موسکا سره، چې تل به یې پر شونډو خوره وه، هغه ته مخ ورواړاوه او وویل:

- تاسو باید هر ورو زما دیدن ته راشئ!

د هغې له ژبې نه داسې څرگنده وه، چې گواکې دغه لیدنه چې باریس یې په اړتیا نه پوهېده، خورا اړینه ده. ایلن تر لږې شپې ځنډ نه وروسته وویل:

- د سه شنبې په ورځ، د نهو لسو بجو په اوږدو کې، که دا کار وکړئ، تاسو به زما د خاطر، خاطر ویاړ شي.

باریس وعده وکړه، چې ددې هیله به سر ته رسوي او هڅه یې کوله له هغې سره مرکه توده کړي، خو اناپاولوفنا په دې پلمه، چې گواکې ترور غواړي د ځوان ناظر خبرې واورې، خپلې خوا ته وروغوښت او په دې توگه یې هغه له ایلن نه لرې کړ، هغې اناپاولوفنا د دغې بلنې په ترڅ کې، په یوې ملالې او ځانگړې ادا چې له ایلن سره د خواخوږۍ نښې ترې څرگندې وې وویل:

- گوره تاسې خو، د هغې مېړه پېژنئ؟

هغې چې ایلن ته اشاره کوله زیاته کړه:

- اخ! ایلن داسې یوه بدمرغې ښکلې ښځه ده! د هغې په مخ کې د هغې د مېړه په اړه مه غږېږئ، هیله لرم چې هغه مه وریادوئ، د هغې لپاره خورا خورا د خواشینۍ وړ ده.

۷

کله چې باریس او اناپاولوفنا مېلمنو ته راستانه شول، سردار ایپولیت په خبرو لگیا و. هغه ځان د څوکی څنډې ته نېرېدې کړ او وې ویل:

- د پروس ټولواک! دا بې وویل او په خنډېدو شو. ټولو هغه ته مخ ورواړاوه. هغه بیا په پوښتنیزه ډول وپوښتل:

- د پروس ټولواک؟ بیا بې وخنډل، بیا بې ځان د خپلې لاستې لرونکې څوکی منځ ته برابر او په خورا ډډه توگه آرام کېناست. انا پاولوفنا یوه شېبه د هغه خبرو ته سترگه په لاره شوه، خو ولیدل چې سردار ایپولیت د خبرو د دوام تکل نه لري، دا خبره بې راوښووه چې دا خدای ناپېژندونکی بناپارت، څنگه په یو تسدام کې د (ستر فردریک) توره غلا کړې ده، دا د ستر فردریک توره وه چې زه...

خو ایپولیت د هغې خبرې پرې کړې او وې ویل:

- نو څه ووایم، د پروس ټولواک!

خو همدا چې د ټولو پام بې ځانته ورواړاوه، بښنه بې وغوښته او چپ شو. انا پاولوفنې لږ تندې تریو کړ، خو مورته مار چې د ایپولیت ملگری و، هغه ته په قهر ورواړاوه او په غوڅه ژبه بې ورته وویل:

- پوه نه شوم، تاسو د پروس له دې ټولواک څه غواړئ؟

جگړه او سوله

ایپولیت بیا و خندل او خندا یې دې ته ورته وه، چې گواکې د خپلې
خندا له کبله شرمېدلی وي، خو وې ویل:

- نه! هېڅ نه غواړم، یوازې دومره مې غوښتل چې ووايم (هغه د
بندار له پیل نه دې ته سترگه په لاره و، هغه ټوکه چې په ویانا کې یې
اورېدلې وه، دلته واوروي)
هغه دوام ورکړ:

- ما غوښتل یوازې دومره ووايم چې مور هسې د پروس د ټولواک
لپاره جنگېرو.

باریس... او نورو ټولو و خندل.

انا پاولوفنا...

هغه په گوانمنه خو له ملنډو په ډکه ژبه وویل:

- له کلمو سره ستاسو لوبه، ښه پای نه لري، البته چې خورا عاقلانه
دی، خو رښتیا نه دی. مور د ښه نیت لپاره جنگېرو نه د پروس د
ټولواک لپاره. او دا سردار ایپولیت خو، هسې شیطانکې دی.

دا خبرې اترې چې دم په دم تودېدې، ټولې د سیاسي پېښو د خبرونو
په شاوخوا راچورلیدې، خو کله چې خبرې د ټولواک له خوا دی او هغه
ته د رتبو، ښانونو او مډالونو ورکولو پورې ورسېدې، لا تودې او
تودې شوې.

هغه هوښیار او ځیرک سړی وویل:

- پروسې کال خو، ز.ن. یوه تنباکمروره، هغه هم په عکس انځور
شوې، هغه نو سې کال ولې هغه س.س. ونه گتې؟

دیپلمات وویل:

- بښنه غواړم، د ټولواک په تصویر انځور شوی تنباکمروره، یو
سوغات دی، نه رسمي امتیاز، هغه یوازې یوه ډالۍ ده، ډالۍ...

جگړه او سوله

کله چې ټول کورونو ته د تک لپاره چمتو شول، ایلن چې د بند پار په اوږدو کې تر ټولو کمه غږېدلې وه، بیایې مخ باریس ته ورواړاوه او په هیله یزه خوږه ژبه یې هغه ته وریاده کړه چې د سه شنبې ورځ یې هېره نه شي. هغه چې انا پاولوفنا ته موسېده، باریس ته وویل:

- دا خورا ضروري ده چې سره وگورو! او انا پاولوفنا له هماغې خواشینې موسکا سره، چې هر وار د ټولواک، د هغه د پلویانو او د کورنۍ د غړو د نامه په یادېدو سره یې پر شونډو خوږېده، دهغې د هیلې تائېد وکړ.

داسې برېښېده چې د پروس د پوځ په اړه د باریس په شویو خبرو کې، ایلن ناڅاپه د ځان لپاره کوم نوی ټکی موندلی دی، نو ځکه یې داسې د دیدن لېواله ده. هغې داسې څرگندوله، چې د سه شنبې په ورځ هغه ته راشي، هغه به دغه ټکی ټول ده ته څرگند کړي.

باریس چې د سه شنبې په ورځ، د ایلن پرتمین مېلمستون ته ورغی، دلته د ده د راتگ د هر ورو والي، هېڅ دلیل ورته ونه ویل شو. که څه هم نور مېلمانه هلته و، خو ایلن له هغو سره خورا لږه غږېده. هغه یوازې د خدای په امانۍ په وخت کې، هغه هم هغه وخت چې باریس د هغې لاس نښکلاوه، له موسکا پرته په خورا برنده بڼه په بنگهاري، هغه ته وویل:

- سبا ما بنام ته به راشی، هر ورو به راځی، هر ورو!
او باریس پترزبورگ ته د دغه سفر په اوږدو کې، د ایلن بیزاو خوف له نږدې انډیو الانو نه شو.

۸

د جگړې او دم په دم زیاتېده او لمن یې د روسیې پلو ته رانېرېدې کېده. هر ځای او هر چپرې د بشري ټولني د بنمن، بناپارت ته د بنسپراو غږ او رېدل کېده. له کلپو او بانډو نه د جگړې لپاره زلمیان راټولېدل، احتیاط زیاتېده، او ډول ډول آوازي او خبرونه له بېلا بېلو جبهو نه رارسېدې، هغه خبرونه چې زیاتره وخت به ناسم او خپل تعبیرونه لرل. د بودا یا مشر بالکونسکي د سردار اندرې او شهزادګۍ ماریا ژوند له ۱۸۰۵ کال راهیسې له هره پلوه چور بدل شوی و.

په ۱۸۰۶ کال کې، د روسیې د احتیاط پوځ لپاره، اته مشر قوماندانان ټاکل شوي وو، چې یو یې مشر بالکونسکي و. سره له هغه چې هغه د زړښت ناتوانیو او د خپل گواکې وژل شوی زوی د نشت والی په موده کې، لا ژوبل شوی و، دا یې ښه ونه گڼله چې د ټولو اک له خوا وړاندې شوی، وړاندیز ونه مني. نوله دې کبله دغې نوې دندې، هغه ته د نویو هلو ځلو او د ځان د ټینګښت نوې لارې پرانستې. خپل زیاتره وخت یې په هغو درېو ولایتو کې چې زیاتره احتیاط پوځونه په کې مېشت شوي وو، تېراوه. هلته په تگ راتگ او څارنې لگیا و. د دندو په سر ته رسولو کې یې ځیرتیا، د هغو تر خورا وړو برخو پورې

جگړه او سوله

پلټنه او څارنه به کله خبره پرېښماني او خوا بدی ته ورسوله، نو ځکه يې کله کله خورا کمکي کارو تر خپلې څارنې لاندې سر ته رسول. شهزادگي ماریا، نور له پلاره سره د رياضي زده کړې نه کولې.... هغې خپل زیاتره وخت، د خپل وراره په روزنه تېراوه. پېغلې بوري يې هم داسې ښودله چې سخته د ماشوم لېواله ده....

د لیسه گوري د کلیسا په قربانځای کې د اېښودل شوي میز تر څنګ د کمکي شهزادگي (د اندرې ښځه) د قبر تر څنګ د لمانځنې يو ځای جوړ شوی و. پر قبر د یاد یوه ایټالوي مجسمه چې یوه ښاپېری يې په پرانستو وزرو انځوروله او د آسمان پلوی يې الوتو ته ښودله، جوړه شوې وه. د دغې ښاپېری پاسنی شونډه لږ پورته تللې وه، او داسې گڼله کېدای شوه، چې اوس به يې شونډې په یوې موسکا خورې شي. سردار اندرې او خور يې چې یوه ورځ دلته په گڼه له لمانځتون نه راوتل، دا ومنله چې د دغه ښاپېری څېره خورا د خدای بښلې کمکي شهزادگي څېرې ته ورته ده. او له ټولو نه د تعجب وړ خولا دا و چې هغه ناپېژندل شوی مجسمه جوړونکی، هغه حالت چې په دغه ښاپېری کې انځور کړی و، سردار اندرې ته د خدای بښلې کمکي شهزادگي هغه گله مندې خبرې وریادولې چې ویلې و:

- گوره! له ما سره مو څه وکړل؟

خو سردار اندرې، خپل دغه احساس خور ته ونه وایه.

د سردار اندرې د راستنېدو له موده نه وروسته، پلار د هغه میراث ورېښل کړ او د باگوچارو وواجیدادونه (ځمکې او باغونه) چې د لیسه گوري په ۴۰ (وروسته) کې پراته و، ده ته ورکړل. سردار اندرې له دې کبله چې د لیسه گوري له چاپیریال نه يې ښه خاطرات نه لرل، د پلار سخت طبیعت يې هم هر وخت زغملی نه شو، لږ آرام او بې غم ځای ته

جگره او سوله

يې اړتيا لرله، له دغه وخت نه يې گټه واخېسته او په جايدادونو کې يې ځانته يو کور جوړ او خپل زياتره وخت يې هم هلته تېراوه.

سردار اندرې، د اوسترليخ تر جگرې وروسته پرېکړه کړې وه، چې هېڅکله به پوځ ته نه ورستنېږي، خو کله چې جگره پيل شوه، په پوځ کې د مخامخ خدمت نه د مخنوي لپاره، له پلار سره يې د احتياطو د راټولولو په چارو کې دنده واخېسته. داسې برېښېده چې پلار او زوی ۱۸۰۵ کال تر جگرې وروسته، په جگره کې خپلې ونډې بدلې کړې وې.

په دې پوځي بهر کې مشر بالکونسکي، د چټکۍ او فعالې ونډې په اخېستو، بيا په ځان کې خپل پوځي احساسات راوبښ کړي او او هيله يې لرله چې جگره په خورا ښه ډول تر سره شي او پای يې نه هېرېدونکې او بريالۍ وي. برعکس سردار اندرې چې په جگرې کې يې گډون نه درلود، که څه هم د زړه په تل کې له دې کبله پښېماني ښودله خو د جگرې پای يې بدمرغي گڼله.

د ۱۸۰۷ کال د فبروري په شپږويشتمه چې کله مشر سردار په خپله مشرۍ د سرتېرو د راټولولو لپاره يوې سيمې ته د څارنې لپاره تللی و، کشر سردار د تل په شان په لیسېسه گورې کې پاتې شوی و.

څلور ورځې کېده، چې کمکي نیکولای ناروغ و. هغه گاډۍ چې مشر سردار يې ښارته بېولې وو کشر سردار ته له يو شمېر اسنادو او ليکونو سره، بېرته راستنه شوه. هغه چوپړ چې ليکونه يې سردار ته راوړي و، همدا چې سردار اندرې يې خپله کوټه کې پيدا نه کړ، د شهزادگۍ ماريانو کوټې ته ورغی، هلته هم نه و. هغه ته يې سره وويل چې هغه د ماشوم په کوټه کې دی. سردار پر يوه وړه څوکۍ ناست و، په رېږدېدونکو لاسونو او برنډو وروځويې، درمل، څاڅکې څاڅکې له يوه بوتل نه په يوه پيالې کې چې تر نيمايي له اوبو ډکه وه، تويول. په

جگړه او سوله

دې وخت کې يو نجلۍ چې د ماشوم د دايي مرستندويه وه، د ننه راغله او وې ويل:

- جالتمابه! وبنسئ! پتروشا ليکونه راوړي دي.
سردار اندرې په تريو تندي او ترخه ژبه وويل:
- څه خبره ده؟

له بې احتياطي نه يې لاس وڅنډېده او له اندازې نه زيات درمل په گيلاس کې تويې شول. هغه گيلاس پر ځمکه واړاوه او بيا يې اوبه راوغوښتې او نجلۍ نورې راوړې...

دوې شپې کېدې، چې سردار اندرې او خوري يې د ماشوم د ناروغتيا له امله وېده شوي نه وو. هغوی د ماشوم د کت ترڅنگ چې سره تبه يې لرله، په وينه ناست وو. له دې کبله چې هغوی پر خپل کورنۍ ډاکتر ډاډمن نه وو، له ښار نه يې بل ډاکتر راغوښتې او دا دوه شپې او ورځې يې، د هغه د ډاکتر د رارسېدو په هيله، هر ډول دارو درمل په ماشوم آزمايل. بې خوبۍ لېوني کړي وو، طبيعتونه يې وران او يو بل ته يې بد رد هم ويل...

چوپړه نجلۍ بيا راغله او وې ويل:

- پتروشادی، د پلار له خوا دې څه ليکونه راوړي دي.

سردار اندرې... له يوه لنډه شرو شور نه وروسته د پلار نه راغلي ليکونه واخېستل او بېرته د ناروغ ماشوم کوټې ته راستون شو او وې پوښتل:

- ښه، نو څنگه دی؟

شهزادگۍ ماريو سوړ اسويلی وکړ او وې ويل:

- هماغسې چې و، هماغسې دی، مگر ته او خدای چې لږ صبر وکړه، کارل ايوانوويچ تل وایي، خوب تر بل هر درمل ښه درمل دی.

جگره او سوله

سردار اندرې ماشوم ته ورنېرېدې شو، لاس يې پر تندي ورکېښود،
ماشوم له تېې اور اخېستی و، هغه وويل:

- ورځه ورکه شه له خپل کارل ايوانوويچ سره دې رنگ ورک که
هغه بيا گيلاس او په هغه کې اچول شوي خاڅکي او اوبه
راواخېستل او ماشوم ته نېرېدې شو.

شهزادگۍ مارييا وويل:

- اندرې مه کوه!

خو اندرې چې تندي تريو او سترگې برنېدې کړې، له قهره په ډکې
خوځېدا يې خورته وکتل او گيلاس په لاس پر ماشوم ورخم شو، او وې
ويل:

- زه غواړم چې دغه درمل هغه ته ورکړل شي، خو هيله کوم، چې دا
کار ته وکړې.

شهزادگۍ مارييا اوږې پورته واچولې، خو وروسته يې د هغه خبره
ومنله، گيلاس يې واخېست، دا يه يې ته ورغږ کړ او ماشوم ته يې د
درملو په ورکولو پيل وکړ. ماشوم راويښ شو، چغه يې کړې او په
گډوډ آواز يې ژړل پيل کړل. سردار اندرې، سترگې برنېدې او وروځې
ووېستې، سر يې په لاسونو کې ټينگ کړ، له کوتې ووت او په گاونډه
کوټه کې يې ځان پر اوږده څوکۍ واچاوه. ليکونه يې په لاس کې و،
هغه يې په گڼۍ او وران طبيعت پرانستل او په لوستلو يې لگيا شو.
مشر او بوډا سردار پر شنه کاغذ په ځيرو او لويو کرښو او په ځينو
برخو کې په انځوريزه بڼه ليکلي و:

"همدا يوه شېبه مخکې مې له ډاگې نه يو ښه خبر ترلاسه کړ، هيله
لرم چې هسې تشه آوازه نه وي. که دروغ نه وي، د ايلو ښار ته نېرېدې،
بينیگسن په پوره توگه د بناپارت يو خونه لاندي کړې او بری يې تر

جگړه او سوله

لاسه کړی دی. په پترزبورگ کې ټول بنادي او خوښي کوي او پوځ ته بې شمېره نښانونه او مدالونه لېږل شوي دي، که څه هم دا بری لږ څه پردی او د جرمنيانو دی، خو بیا هم د مبارکۍ وړ دی.

په دې مې سر نه خلاصېږي، چې دا خاندریوکف، چې د کورچووا، د پوځ مشري کوي، ولې داسې تېروتنې کوي. هغه احتیاط پوځونه خواره او کالي چې باید ده رالېږلي وای، تر اوسه پورې رارسېدلي نه دي. سمدلاسه به هلته ورشي، او ورته ووايه که تر یوې بلې اونۍ پورې هغه په بشپړه توگه راونه رسېږي، د هغه سر به پرې کړم. په جرمني کې د ایلو د جگړې په اړه مې د پتنکا (شهزاده بگراتیون) نه لیک ترلاسه کړ، هغه په خپله په دې جگړه کې گډون لاره. ټولې خبرې رښتیا دي. که غیر مسوول کسان په چارو کې لاسوهنه ونه کړي، آن یو پردی هم کولای شي، بناپارت مات او ایل کړي. ویل کېږي چې لښکر یې مات او په تېښته تېښتېدلی دی. گوره په یاد دې وي، چې سمدلاسه به (کورچووا) ته ورځي، او هغه څه به سر ته رسوي چې درته ومې ویل "

سردار اندرې سوړاسویلی ووېست او بل لیک یې پرانست. دا لیک دوه مخیزه لیک د (بېلیبین) و. په تور مېده خط لیکل شوی و. هغه یې ونه لوست او بېرته یې وتاړه. بېرته یې د پلار لیک راواخېست، هغه یې ولوست. د پلار لیک په دې کرښو پای ته رسېدلی و:

"سمدلاسه به کورچووا ته ورځي او هغه څه به سر ته رسوي، چې درته ویلې مې و."

هغه په خیالو کې ډوب شو او وې ویل:

- نه! ما به وېښې پلاره! اوس نه ورځم، تر هغه نه ورځم چې ماشوم روغ شوی نه وي. په همدې خیالو کې ډوب و چې د هغې کوتې دروازي

جگړه او سوله

ته چې ماشوم په کې پروت و، ورغی، کویې ته یې وروکتل، شهزادګۍ ماریا هماغه شان د کت ترڅنګ ولاړه وه او ماشوم یې په کراره کراه ځنګاوه.

سردار اندرې د پلار د لیک د کرنو د رایادولو د هڅو په لړ کې له ځان سره ویل:

"یو بل زورونکی خبر دې هم لیکلی و، هغه څه و؟ هوکې، پر بناپارت د بری خبر و. هوکې دا خبر هغه وخت راځي، چې زه په پوځ کې نه یم، هوکې سرنوشت تل پر ما ملنډې وهي، بنه ده، بنه ده، ودې وهي!" تردې خبرې وروسته یې د بېلېبین لیک چې په فرانسوي ژبې لیکل شوی و راواخېست او د هغه په لوستلو یې پیل وکړ. لیک یې لوسته، خو د هغه په نیمايي یې سر نه خلاصېده او نه پوهېده، چې څه لیکل شوي دي، خو هغه یې ددې لپاره لوسته، چې له هغو خیالونو نه ځان وژغوري چې دده خیالونه یې ولکه کړي او دی یې زوراوه.

۹

پېلېبين اوس په سترې قوماندانۍ کې د سياسي استازی دنده لرله، که څه هم لیک يې د ټوکو، متلونو او ځينو اصطلاحاتو په کارونې په فرانسوي ژبې ليکلې و، په هغه کې يې د جگړې بهر انځور کړی و، خود هغه ټوله لیکنه پر خپلو کړو مېړنۍ گوت نیوکې او ملنډې وې. داسې گوت نیوکې او ملنډې چې د روسانو ځانگړتیا ده. هغه ليکلې و چې د ديپلوماسۍ له راز ساتنې نه خورا په تنگ دی. او اوس ځکه ډېر خوشاله دی چې کولای شي، د خپل زړه خبرې، د سردار په خبر يو رېښتیني اورېدونکی ته اوروي، ځکه په دې ډول سره، د زړه هغه غوټې آوارېږي، چې د جگړې له سختو شېبو نه دده په زړه کې پاتې شوي او په چرو غوټو بدلې شوي دي.

دالیک زور او د پروس د ایلو د جگړې د پېښېدو نه پخوا لیکل شوی و.

هغه ليکلي و:

"گرانې سرداره! پوهېږئ، چې د اوستريخ په جگړه کې د نه هېرېدونکو بريو نه وروسته، نور هېڅکله دا سترې قوماندانۍ نه، نه

جگړه او سوله

لرې کېږم، نور نو له جگړې سره ږږدی شوی یم او په دې حال ډېر خوشاله یم. هغه څه مې چې په دې وروستیو درې میاشتو کې لیدلي، د نه منلو وړ دي. زه یې له اوښو (؟) نه راپیل کوم. هغه شان چې تاسو ته څرگنده ده دبشر ستر دښمن، په پروسیانو یرغل کوي، پروسان زموږ وفادار ملگري دي، چې په تېرو درې کالونو کې یې یوازې درې واړه موږ دوکه کړي یو. موږ د هغو ملاتړ کوو، خو داسې ښکاري چې د بشري دښمن ښاغلی اصلا زموږ دغو کړو ته کومه وړه پاملرنه هم نه کوي او په خورا وحشتناکه بڼه پر هغو تالان جوړوي. داسې تالان چې حتی هغوی ته د پیل شوي پریت د پای ته رسېدلو وخت نه ورکوي. داسې پرې ورتوېږي چې هغو تالا والا کېږي او دوی مخامخ د پوتسدام په مانی کې دربار جوړوي.

د پروس ټولو اک بناپارت ته داسې لیکي:

"د زړه له کومې هیله لرم چې زما په مانی کې تاسو ټولو اک ته تر ټولو نه په ښه ډول تود هرکلی وویل وشي. په دې اړه مې د توان په اندازه په بې پایه لېوالتیا لازمي سپارښتنې، سپارلي دي، هیله لرم چې په دې برخه کې بریالی واوسم."

پروسی جنرالان، د فرانسویانو په وړاندې درناوی او غوره مالي، خپل ویاړ گڼي او د لومړي گواښ په اورېدو د هغو په غږ وسله اچوي. د پروس د "گلوگا" د قطعې قوماندان، چې لس زره پوځ یې تر قوماندې لاندې دی، د پروس له ټولو اک نه پوښتي، که د تسلیمې غږ واورې، څه وکړي؟..... دا خبرې ټولې رښتیا دي.

لنډه دا چې موږ هیله لرله، دښمن به زموږ د مېړانې په لیدو، لاره ورکه کړي، شاته به لاړ شي، خو اوس له موږ هغه سره په جگړه اخته شوي یو. هغه هم داسې جگړه چې زموږ له پولو وتلې جگړه ده. داسې

جگړه او سوله

جگړه چې د پروس د ټولواک په ملتيا او د هغه لپاره جگړه ده. ټولې چارې سمې شوي دي، يوازې يوه هغه پاتې ده، هغه هم د ستر قوماندان ټاکنه ده. داسې ويل کېږي، که د اوسترو لېڅه په جگړه کې زموږ ستر قوماندان ځوان نه وای، داسې ماتې به مونه وای خوړلې. دا دی اوس مشري له اتيا نه د پورته عمر جنرالانو ته ورکول کېږي. د پروزوروفسکي او کامنسکي ترمنځ، دويم هغه غوره گڼل کېږي....

د مياشتې په څلورمه د پترزبورگ نه لومړنۍ پوسته رارسېږي. دا گۍ ټول صندوقونه د مارشال کوټې ته راوړي. د پوځونو ستر قوماندان هيله لرله چې ټولې چارې د ده تر څارنې لاندې ترسره شي. ما هم وربولې چې زموږ په نامه د ليکونو په پيدا کولو کې مرسته ورسره وکړم. مارشال هر څه خپله څاري، سترگې يې هغه ليکونو پسې گرځي چې د ده په نامه ليکل شوي وي، خو هر څومره لټونه او پلټنه کوو، د ده په نامه کوم ليک پيدا کولای نه شو. مارشال ته تشويش پيدا کېږي، خپله د ليکونو په پلټنې پيل کوي، خو کله چې د (ت) نومې گراف په نامه د ټولواک ليکونه ويني، له قهره لېونۍ کېږي. ټولو ته په ښکښلو پيل کوي. د هغو ليکونو سرونه پرانيزي چې د نورو په نامه ليکل شوي دي، هغه لولې... ښه داسې... دوی له ما سره دوکې کوي... په ما باور نه لري... پر ما پسې جاسوسان اچوي... ډېر ښه... بلا ورپسې او د جنرال بڼيگسين په نامه خپل نه هېرېدونکی فرمان ليکي:

"زه ټيپي شوی يم، ښورېدلی نه شم، دا په دې معنا چې د قوماندانۍ چارې هم سرته رسولی نه شم. تاسو تر خپل واک لاندې پوځ له ماتې سره مخامخ کړئ، هغه مو پوډتوسک ته ورستون کړی دی، چې نه دفاعي چتر لري، نه اعاشه او نه هم وسلې. بايد د ژغورنې لارې ولټول شي، تاسو خپله هم پرون گراف بوکسگيفدين ته ويل چې بايد د خپلو

جگړه او سوله

پولو، پلو ته د شاتگ په خيال کې واوسو، ښه به دا وي چې د دغه تکل عملي کول همدا نن پيل کړئ "

او ټولو اک ته ليکي:

"د اوږدې جگړې په موده کې پر آس د زياتې سورلی له امله مې کوناتي خورين شوي دي او نورو خور وختيايي ستونزو، چور هر څه راشنډ کړي دي او پر آس زما سپريدل خورا گران دی او د دغه شان يو پرتمين پوځ د قوماندانۍ خنډ گرځي، نوله دې کبله قوماندانۍ يې يو پخوانی او مشر جنرال بوکسگيفدين ته ورپرېښی، خپل ټول ناظران او ځانگړی گارد يې د هغه چوپړ ته ورکړی دی او هغه ته يې سپارښتنه کړې ده که د خوړولو له لږوالي سره مخامخ شي، د پروس خاورې ته مخکې لاړ شي، دا خبره مې ځکه درته ياده کړه چې، د هغو خواړه د يوې ورځې لپاره پاتې دي. د ځينو غونډونو قوماندانانو لکه جنرال (اوسترمان) او (سپډرمويشکي) خبر ورکړی دی چې د هغو آن د يوې ورځې لپاره هم خواړه نه بس کېږي. د بزگرو په سپما ځايو کې هم هېڅ پاتې نه دي. دغه راز غواړم د ټولو اک دريځ ته وړاندیز وکړم او ووايم که په همدې ډول پنځلس ورځې نور هم زموږ پوځونه په لارو کې پاتې شي، تر پسرلي پورې به يو سرتېری هم موږ ته راپاتې نه شي.

هغه عمر خوړلی بوډا چې تاسو هغه ته د نورو د برخليک د ټاکلو سترو او وياړمن کار سپارلی و، ددې چارو د سر ته رسولو توان نه لري، ښه به دا وي چې هغه لري او خپل کلي ته ورستون شي. زه خپله به په دې روغتون کې د معظم ټولو اک بښنې ته سترگې په لاره شم، چې د پوځي قوماندانۍ پر ځای يو نوم ورکي منشي توب راته و سپاري. له پوځ او قوماندانۍ نه به زما لري کېدل هېڅ کوم غبرگون ونه لري... زما په شان په روسيه کې په زرگونو نور قوماندانان ژوند کوي. "

جگړه او سوله

بناغلی فیلد مارشال له ټولواک نه خوا بدی کېږي، خو جزا مورډ ته راکوږودا پر منطقي کار دی...

سردار اندرې، لومړی دې لیک سره چندان لېوالتیا نه لرله، خو وروسته یې بې له هغه چې خپله غوښتی وي، هغه سره مینه پیدا شوه. (که څه هم په دې پوهېده چې د بېلیین له خوا پر ټولو لیکل شویو خبرو باور نه دی په کار.) کله چې د لیک دې برخې ته راوړسېد. هغه یې په منگلو کې کېښکود، لرې یې واچوه. د هغه قهر او خواږدی له هغه څه نه چې لوستلي یې و نه و، بلکې له هغو ستاینو نه و (چې اوس په دې لیک کې راغلي دي او ده پورې یې هېڅ اړه نه لرله) سترگې یې وتړلې، لاس یې داسې پر تندي تېر کړ، چې گواکې غواړي، هغه څه له ذهن نه وباسې چې لوستلي یې و. هغو غږونو ته یې غوږونه تېره کړل، چې د زوی له کوټې یې راتلل. ناڅاپه یې داسې وانگېرله چې یو نه پوهېدونکی غږ د دروازې له شانه اوري، گڼی. او ویرې پسې واخېست، داسې یې وانگېرله چې د لیک د لوستو په موده کې یې په زوی څه بده بلانه وي راغلی. په کرار کرار د ماشوم د کوټې شاته ورغی او هغه یې پرانسته.

کله چې کوټې ته ورننوت، مینځه ته یې پام شو، چې په تلوار سره یې کوم څه تر شا پټ کړل او هم یې ولیدل چې نور نو شهزادگی ماریاد ماشوم سر پورې ولاړه نه ده.

د شهزادگی له ناهیلو نه ډک غږ یې، د دروازې له شا او ورېد چې

ویل یې:

- گرانه! ...

ددې غږ په اورېدو سره، لکه هغه شان چې له یوې زورونکې او درنې شوگیرې نه وروسته پېښېږي، یو نامعلوم وحشت او نا آرامی.

جگړه او سوله

پسې اخبستې و.

د هغه په خيال کې راوگرځېدل، چې ماشوم يې مړ شوی دی. هر هغه
خه چې ده ليدل او اورېدل، دا ډار يې واقعيت ته نېرېدې کاوه.

په زړه کې يې وويل:

- هر څه پای ته رسېدلي دي.

په تندي يې سرې خولې راماتې شوې. په خورا پرېشاني د ماشوم
کت ته نېرېدې شو او په دې ډاډه و چې اوس به کت خالي وگوري او هر
هغه څه چې مينځې تر شا پټ کړي، هغه به د ده د زوی مړی وي. کت ته
پرته پرده يې لرې کړه، يو شېبه يې په سترگو تياره راوغوړېده او دهېڅ
شي توپير او پېژندنه يې نه شو کولای خو په پای کې يې ماشوم وليد.
ماشوم سره اننگۍ او خلاصې پښې د کت په پای کې وېده او سر يې له
سروېرې نه لوېدلی و، شونډې يې د کوم شي د زبېښېدو په لړ کې
ښورېدې او په ښه توگه يې سا وېستله.

سردار اندرې د خپل ماشوم په ليدو داسې خوشاله شوی و، چې
گواکې په رښتيا يې خپله کومه ورکه بيا موندلې ده. پر هغه ورځم شو
او هغه شان چې خور يې وربښودلې و، په خپلو شونډو يې د هغه تبه
وکتله. د ماشوم نازک تندي لوند و. لاس يې پر تندي ورکېښود. داسې
خولې يې کړې وې چې آن څنې يې لمدې شوې وې. نه يوازې مړ شوی نه
و، بلکې په ډاگه څرگند و چې د هغه تبه هم ماته او درغېدو نښې په
کې ښکاره وې. سردار غوښتل دغه کمکۍ او ناتوانه مرغه، راپورته
کړي، په لاسونو کې يې واخلي او پر تېر يې کېښکارې، مگر زړه نا زړه
شو او دغه کار يې ونه کړ... سردار اندرې هماغه شان سر پرې ځم کړی و
او د هغه د سا اېستلو آواز ته غوړ نيولی و... چې شهزادگۍ مارياپه
خورا آرامو او کرارو گامونو رانېرېدې شوه، پرده يې پورته او سر يې

جگړه او سوله

ښکته اچولی و. سردار اندرې بې له هغه چې وگوري، د سيورې نه يې هغه وپېژانده او لاس يې هغې ته وروغځاوه، خور يې د هغه لاس کېښکود.

سردار اندرې وويل:

- خولې يې کړي دي!

- راغلې وم، چې تاته همدا خبر در ورسوم.

ماشوم په خوب کې ورېږدېد، و موسېد او تندي يې پر بالښت

ومښه.

سردار اندرې تر سترگو لاندې خپلې خور ته وکتل، ځلېدونکې سترگې يې د پردې د تتې رڼا لاندې د ښادۍ له اوبښکو ډکې او له پخوا نه لا ځلېدونکې برېښېدې. شهزادگۍ ماريان خان دخپل ورور خوا وروښناوه او هغه يې ښکل کړ. د کت په پردې کې لږ بنده غوندې شوه. يو بل ته يې سره وويل، دا دې څه وکړل؟ گوتې يې وښورولې او د يو څو شېبو لپاره د پردې د تتې رڼايي لاندې پاتې شول. داسې برېښېده چې نشي کولای، د خپلې دغې درې کسيزه دنياگۍ نه چې دغه پردې له نورې دنيا نه جلا کول، زړه وشکوي. سردار اندرې چې څنې يې د پردې په سخونو کې بندې شوې وې، تر خور نه د مخه يې له هغه ځانه لرې کړ. يو سوړ اسويلی و وېست او وې ويل:

- اوس دا يوازينی څوک دی، چې راپاتې دی.

۱۰

پيږد ماسونانو د ورورگلوۍ په ټولنه کې تر غړيتوبه وروسته، له هغې نوې کړنلارې سره چې د خپلو جايدادونو د چارو په اداره کې د اصلاحتو لپاره جوړه کړې وه، د کيف بنارته چې د ده زياترې ځمکې او باغونه هلته و، لاړ. همدا چې کيف ته ورسېد، د خپلو چارو ټول مشران يې خپل دفتر ته راوغوښتل او هغوی ته يې وويل چې ډېر ژر به داسې پرېکړه وشي، چې له مرئيتوب نه د بزگرو د بشپړې ژغورنې لاره پرانزي او تر هغه پورې چې دغه پرېکړې وشي، بايد هغوی درنو او له کړاونه ډکو کارونو ته اړ نه کړل شي، ماشومان او ښځې بېگار ته ونه لېږل شي. له بزگرو مرئيو سره بايد مرسته وشي، که هغوی نه کومه تېروتنه کېږي، بايد د نصيحت له لارې راسم شي، هغوی بايد تر وهلو ټکولو لاندې رانه شي، هر لوی جايداد بايد خپل روغتون، ښوونځی او يتيم تون ولري. او د بزگرو مرئيانو ځيني مشران (چې ځيني په هغو کې چورنالوستي و) ددې خبرو په اوږدو په حيرت کې شول او داسې يې وانگېرله چې د هغوی بادار د دوی په غلا او دوکې خبر او له دوی نه خوابدی شوی دی، له ځينو مرئيو او بزگرو نه، چې لومړی حيرت لرې شو، د خپل بادار په دغو غير معمولي خبرو کې، څه په زړه پورې ټکي

جگړه او سوله

پيدا كړل، خو دغه خبرې يې چې د لومړي ځل لپاره اوريدلې وې، توکي وگنلې. بلې ډلې، په خورا سادگۍ د بادار له خبرو خوند اخېست او په پای کې يوه ډله چې په هغو کې د چارو مشران هم وو، د هغو له خبرو نه دا پايله ترلاسه کړه چې څنگه له خپل بادار سره جوړ شي او هماغه شان خپل مشري ته دوام ورکړي.

د دغو مشرانو له ډلې نه، تر ټولو مشر هغه، د پيپر ټولې خبرې نېسې خوښې شوې، ځان يې د هغه ملگرې، هم اندي او هم لارې وباله، خو دا يې وويل چې د دغو بنسټيزه بدلونونو تر څنگ بايد د جايدادونو بد حالت ته هم پاملرنه وشي.

د گراف بيز او خوف جايدادونه، خورا بې پايه و. له هغه وخته چې پيپر هغه ترلاسه کړي و او لکه څنگه چې ويل کېدل، د هغو کلني عايد پنځه سوه زره روبله ته رسېده، خو ده تر هغو کلو نه چې له خپل نامشروع پلار نه په کال کې لس زره روبله ترلاسه کول، اوس ځان خوار گانه ده خپل کلني حاصل او بودجه داسې حسابوله: اتيا زره روبله په شاوخوا کې يې بېارته ماليه ورکوله، د مسکو، د مسکو په څنډو او په هغو کې د مېشتو شهزادگانو خرڅ د دېرش زره روبله په شاوخوا کې، څه کم پنځلس زره روبله يې د تقاعد صندوق ته او په همدې اندازه يې له خيريه موسسو سره مرسته کوله، د گرافيني (ايلن-دهغه بنځه) خرڅ هم تر يو سلو پنځوس زره روبله کېده، په تېر دوو کلونو کې يې تر لسو زرو روبلونو پورې يې کليسا ته ورښلې و... نېرډې سل زره روبله نور معلوم نه و چې په څه خرڅېږي او دا پته نه لگېده، چې هر کال څه پورونه هم اخلي. دغه راز هر کال به د بزگرو يا مرثيو کوم مشرد اورونو د لگېدو، د درو مندو نو د سوځېدو، د وچکالپو له امله د فصلونو د خرابۍ، د ودانيو د جوړونې او بيا جوړونې او نور خرڅونو حسابونه

جگړه او سوله

رالېږل. نو له دې کبله تر هر څه دمخه باید د هغه چارې راسمې کړې وای، چې له هر څه نه یې لږ له هغه سره لېوالتیا بنودله او هغه د خپلو جايدادونو د چارو اداره وه.

پېیر هره ورځ د ده د جايدادونو د ادارې د چارو د مشرانو له مشر سره، دغه چارې خپلې، خوده داسې انګېرله، چې هېڅ پایله نه لري... له یوه خوا به دغه مشر له خورا وړو ستونزو نه لوی غر جوړ کړ او له بله پلوه به یې په دې قانع کړ چې باید پورونه پرې شي. هغه به نوې لارې جوړولې چې څنگه مرئیان په کار بوخت شي، خو پېیر به دا نه منله او غوښتل یې چې ژر تر ژره مرئیان آزاد کړي. خود چارو مشر له شورا سره د تړون له مخې، د پورونو د پرې کولو لاملونه وړاندې کول او د مرئيو د سملاسي آزادۍ خنډ کېده. که څه هم دغه چارواکي په ډاګه دا خبره نه کوله، چې د مرئيو آزادای ناشوني ده...

پېیر د کيف په لوی ښار کې یې شمېره آشنایان پیدا کړل او نا آشنایانو هم له هغه چا سره چې د دغه ولایت تر ټولو بډای او د سترو جايدادونو خاوند و، او اوس دلته راغلي و، د آشنا کېدو لارې چارې لټولې. د ګناه ویرې، د ده د ژوند تر ټولو نه کمزوری ټکی، هغه ټکی چې ده، د ماسونيانو په ټولنه کې، ژبه کړې وه چې نور به هسې نه کوي، هم خورا زور او هغه به شپې، ورځې، اونۍ او میاشتې په همدې چرتونو او د ګناه د ویرې په خیالونو کې تېرول. هغه دنوي ژوند، د پیل کېدو پر ځای چې ده خپلو نویو ملګرو ته د هغه د پیل وعده ورکړې وه، په هماغه پخواني عیش و نوش، خو یوازې په بله بڼه ژوند تېراوه. هغه د دغو عیشونو او ښارونو د زیاتوالي له امله، د دې وخت نه شو پیدا کولی چې دنوي ژوند په اړه فکر وکړي.

پېیر د هر ماسون لپاره، د درې اصلي دندونه چې پر ده واجب شوي

جگړه او سوله

وې، يوه هم سر ته نه رسوله په هغو کې لومړنۍ هغه يې، په ورځنۍ ژوند کې د غوره اخلاقو لرل و. او له ټولو اوو اصولو نه چې هر ماسون يې بايد ولري، دوه خو چور نه لرل، يو ښه معاشرت او بل له مرگ سره مينه...

د ۱۸۰۷ کال په پسرلي کې، هغه بېرته پترزبورگ ته د ستنېدو و تکل وکړ. هغه په پام کې لرل چې د ستنېدو په لاره کې، خپل ټول جايدادونه په خپله وگوري او په خپله د هغو سپارښتنو جاج واخلې، چې ده د بزگرو او مرثيانو د ژوند د ښه والي په اړه سپارلې وې.

(مرثيو) بزگرو او د اداري چارو د مشرانو مشر، د ځوان گراف دغه سپارښتنې د لېونتوب نښې گڼلې او داسې يې گڼله چې دغه خبرې نه ده، نه د رعيت او نه د بادار لپاره، يوه لپاره هم گټه نه لري. د مرثيو د آزارولو چاره يې هم باخاريتوب باله خو په ټولو جايدادونو کې يې، د روغتونونو، ښوونځيو او د بې وزلو او بې کورو لپاره سترې سترې ودانۍ جوړې او د لوی بادار د راتگ په وياړ جشنونه ترتيب شول. د ده د سپارښتنې له مخې بايد دا جشنونه، پرتمين او لوی نه وي، ځکه هغه پوهېده، چې د پېير دغه راز پرتم نه خوښېږي. بلکه هڅه وشي، چې هغه مذهبي پڼه ولري، شمائل په کې ډېر وي او د هغه تر مخه وښورول شي او د هغه دهرکلی مراسم د ډوډۍ او مالگې په وړاندیز تر سره شي، ځکه همدا شیان د پېير ډېر خوښېدل او اغېز يې پرې کاوه.

د سهيل آرام پسرلی، په هغه کې چټکه گرځېدا په ويانا يې گاډۍ کې هلته دا خوا هغه خوا چکر، پر پېير سختې اغېزې کړې وې. هغه سيمې او جادې د ادونه چې ده لانه وې کتلې، يو له بل نه لاسپسې ښکلي کېدل. خلک هم ظاهراً خورا هوسا او د هغو کړو او خيرونه چې له دوی سره شوي وې، خورا منت باره وو. کله کله به دی له هغه درانه درناوي

جگړه او سوله

او هرکلي نه چې ده ته کېده، خپله شرمېده، خو بيا يې هم د زړه په تل کې، د هغه د خوښۍ او غرور احساس راويناوه. د ده د جايدادونو په يوه کلي کې، کلېوالو د روسي د ټولواکانو، پتر او پاول سپېڅلي شمایل د ده هرکلي ته راوړل، او اجازه يې غوښته چې د ده (سن پېر) د نامه په وياړ او له خلکو سره د ده دمپنې او دوستۍ د نښې په توگه، د کليسا په يو کنج کې، په خپل خرڅ د لمانځنې يو ځای جوړ کړي. په يو بل کلي کې، هغه ښځې چې هغوی يې له درانه کار نه معاف کړي وې واره شوه روي (د غېږې ماشوم) ماشومان يې لرل، او ده هغوی له درانه کار نه معاف کړي وې په دې وياړ او د ده د لمانځنې لپاره د ده مخې ته په هرکلي وتلې وې، يو بل ځای يو صليب په لاس کشيش ولاړ او غوښتل يې د هغو ماشومانو په استازيتوب ده ته هرکلی ووايي، چې د پېر له برکته يې ليک لوست پيل کړی و. پېر په خپلو سترگو ليدل، چې هر چېرې د يوې نقشي له مخې، د روغتونونو، ښوونځيو او کورونو لپاره يادوانۍ جوړې شوي او يا د جوړېدو په حال کې دي، چې ډېر ژر د پړاندستلو لپاره چمتو کېږي. هر چېرې د مرثيانو او بزگرانو د ډلو د مشرانو د حسابونو نه داسې څرگندېدل کېده چې د بادارانو له خوا د بېگاری کچه لږ شوې ده او په شنو جامو کې يې د خلکو هغه استازي منل، چې د بېگاری د کمېدو له امله ده ته د مننې د څرگندولو لپاره راروان وو.

خو پېر په دې نه پوهېده، په هغه کلي کې چې د ده مخې ته يې د ډوډۍ او مالگې په راوړلو او د پتر او پاول، د شماليو په راوړلو هرکلی وایي، آن لا د پتر په وخت کې جوړ او د سوداگرۍ ښه بازار و او دېدایو کليوالو او بزگرو له خوا جوړ شوی کلی و. د هغه په دې سر نه خلاصېده، چې د لمانځنې هغه ځای لا کلونه کلونه پخوا د همدې

جگړه او سوله

بزگرو په خرڅ جوړ شوي و او هغه څوک چې د ده هرکلی ته راوستل شوي و، هماغه بډای بزگرو و، حال دا چې په سلو کې نوي کلبوالو یوه هم، د یوې ټنگې توان نه لاره. دی په دې نه پوهېده چې هغه میندې چې تی پورې ماشومان لري، او د ده په سپارښتنه ډاگونو ته بېگاری. ته نه لېږل کېږي، په خپلو جونگرو کې سختو شاقه کارو ته گمارل شوي دي، هغه په دې نه پوهېده چې له ماشومانو سره صلیب په لاس کشیش له کلبوالو نه څه سرسایې او اسقاتونه غواړي او دا ماشومان چې د بنوونځیو د زده کوونکو په نامه ورسره هلته راغلي په زور هغو له مور او پلار نه راوستل شوي دي، د مور او پلار ماشومانو پسې سترگې له اوبسکو ډکې ډکې پاتې شوي دي. دی په دې نه پوهېده چې د دغو ماشومانو مور وپلار بیا خپلو کورونو ته د ماشومانو د ستنېدو لپاره څه غټې غټې پیسې ورکړې دي. هغه له دې نه خبر نه و چې د ده شاوخوا کې له نقشو سره سم دا لورې د تېرو مانی او ودانۍ د هغو مرئیانو په مټو جوړې شوې دي، چې په زور بېگاري کارونو ته گمارل شوي او له پخوانو نه اوس پر هغوی زور زیاتۍ زیات شوی دی. په دې توگه د بېگاری..... پېیر، خپلو جايدادونو ته د سفر او د هغو تر څارنې نه وروسته خورا خوشاله او پترزبورگ نه د سفر په پیل کې یې، په گوگل کې یې هغه انسان دوستانه لېوالتیا چې رالمسېدلې وه، لاپسې دی خوشاله او انساني ورور گلوی. ته یې لمسولی و، هغه خپل ماسوني لارښود ورور (هغه مشر استاد په دې نامه یادوه) ته، په دې اړه لیکنه کړې وه.

پېیر له ځان سره ویل:

— د خیر د دې کارونو سرته رسول، څه آسانه کار دی، څومره کمې هلې ځلې غواړي، مور څومره لږ د خپلو ورونو سره د مرستې تکل کوو.

جگړه او سوله

هغه که څه هم شرمېده، خو له هغو خواخوږۍ او درناوی نه چې ده ته کېده، خورا خوشالیده. همدې شکرونو او منتونو هغه ته وریادول چې تردې نه زیات هم ده کولی شول، دغو ساده او پاک زړو وگړو ته مرسته وکړي....

که څه هم پېیر په پرله پسې د مرئیانو د آزادۍ ټینگار کاوه او د مرئیانو او بزگرانو مشر هغه ته وعده ورکوله، چې څه توان لري د هغه د بڼه نیت په سرته رسولو کې به یې په کار اچوي، خو په دې هم بڼه پوه شوی و چې بادار هېڅکله په دې پوه نه شي چې آیا ده په رښتیا د ځنگلونو د خرڅولو، د جایدادونو د څارنې او د سیمه ایزې شورا د پورونو د پرې کولو لپاره دده سپارښتنې سرته رسولې دي او کنه؟ آن هغه مشر په هم پوهېده چې بادار به یې هېڅکله په دې پوه او خبر نه شي چې نوې یې جوړې شوې ودانۍ همدا سې تشې ولاړې دي او مرییان به د پخوا په شان، بادارانو ته جزیه ورکوي او هرڅه چې ورکولای شي ورکوي به یې.

۱۱

پېير چې دروس يې جنوب ته ترسفره وروسته په خورا خوښۍ راستنېده، خپله پخوانۍ هيله يې ترسره او د يوه زاړه انډيوال، اندرې بالكونسکي پوښتنې او ديدن ته چې دوه کاله يې نه وليدلې، ورغی. باگو چارووا، چېرې چې اندرې او سپېده، داسې يوه ډاگيزه سيمه وه، چې هومره سترگې نه پرې خوږېدې، دا يوه آواره کرنيزه ځمکه وه او ځای ځای نوې د نښتر او څېرې ونې په کې اېښودل شوې وې. په وروستني تمځای کې په دې خبر شو چې سردار اندرې نه د لیسې گورې په سيمه بلکې په خپل نوي ځای باگو چارروا کې استوگن شوی دی.

د سردار کلا د دغه کلي په وروستي برخه کې پرته وه. کلا خپلو دواړو خواوو ته لارې درلودې، هلته يو نوی نهر چې اوس له اوبو ډک و، کېندل شوی و. د دغه نهر په شا و خوا کې شنيلي لالوی شوي نه وو... کلا يو داسې انگرې ته ورته وه چې لا تر اوسه پورې يې دروازه نه لرله، هغه پورې اړونده ودانۍ، تېبلې، حمامونه او خپله د سردار لپاره له تېرو جوړه شوې ودانۍ، لا بشپړ شوي نه وو... خو هرڅه ديوه نظم څرگندونه کوله... د سردار زاړه چوپړ انتون، له گراف بېزاف سره له

جگړه او سوله

گاډی، نه په رابښکته کېدو کې مرسته وکړه، او هغه ته یې وویل چې سردار په کور کې دی. هغه یې د وړې او پاکې دروازې پلو بدرگه کړ... د دروازې له شا یو شپږل او قهرجن آواز واورېدل شو:

- څه خبره ده؟

انتون ځواب ورکړ:

صاحبه مېلمه دی.

- هیله کوم، یوه شپبه، زه اوس در وروزم.

دروازه خلاصه شوه او سردار د پېیر مخې ته ودرېدل. له هغه نه یې

غېږ تاو کړه او وې ویل:

- په لیدو دې ډېر خوشاله شوم، هېڅ د منلو وړ نه دی.

پېیر هېڅ نه ویل او په حیرت هغه ته ځیرو، له هغو بدلونونو په تعجب کې و چې په اندرې کې یې لیدل. خبرې یې ډېرې خوږې، مینه ناکې او پر شونډو یې موسکا لوبه کوله. خو دې خبرو سره سره یې سترگې لوېدلې او مړو ته ورته وې. د ټولو څرگندو هڅو سره یې، نه شو کولای سترگو ته ځلا رااستنه کړي. که څه هم سردار اندرې لږ ډنگر شوی، رنگ یې الوتی او څپره یې پخو نارینو ته ورته شوې وه، خو د هغه د سترگو د منډو، پرتندي گونځې او په خبرو کې ډېر فکر، د پېیر د حیرت سبب شوی وو. د هغه له همدې ځانگړتیا سره د بلدتیا او له هغو سره تر رږدې کېدو پورې، پېیر له هغه نه ځان پردی پردی احساساوه. زیاتره وخت د دوو دوستانو تر منځ تر ډېر ځنډ نه وروسته په کتنه کې، مرکه په آسانی سره نه خوږه کېږي. له همدې کبله، هغه موضوعات چې د ډېرو خبرو اترو غوښتنه یې کوله، یوازې په پوښتنو او ځوابونو کې پای ته رسېدل. خو کرار کرار او په پای کې، خبرې او مرکې، هغو موضوعاتو ته راوگرځېدې چې تر اوسه پورې دوی پوره نه

جگړه او سوله

پرې غږېدل: تېر يادونه او راتلونکي وړانديزونه، د پېير سفر ونه، د هغه کار ونه، جگړه او نور نور... پېير کرار کرار داسې احساسوله، چې اندرې ته د هيلو او نيکمرغيو بنودنه، پر عقايدو ايمان او سپېڅلتيا، هغه ته هېڅ زړه رانېکون نه لري. هغه له دې نه ډېر شرمېده، چې خپلې ماسوني عقايد، چې ده نوي پيدا کړي و او د خپل وروستۍ سفر په وخت کې يې د هغه لپاره نوې بڼه پيدا کړې وې، خپل دوست ته بيان کړي. هغه له دې ډاره چې خپل دوست ته ساده ونه برېښي، د دغو عقايدو له ويلو او سپړلو نه يې ډډه وکړه، خو له دې سره سره يې تلوسې دې ته لمسوه، چې ژر تر ژره خپل دوست ته دا څرگنده او ثابته کړي چې په ده کې يو ژور او د پام وړ بدلون راغلی او له هغه څه نه چې په پترزبورگ کې و، ډېر بڼه شوی دی. هغه وويل:

— نه شم کولای او نه پوهېږم، ټول هغه څه تاسو ته څرگند کړم، چې پر ما او په ما کې راغلي دي. دومره بدل شوی يم، چې زه خپله ځان نه پېژنم.

سردار اندرې وويل:

— هوکې، ډېر، ډېر بدل شوي يو، له پخوا نه ډېر بدل شوي يو.

پېير وپوښتل:

— بڼه، نو تاسو، تاسو څه وړانديزونه لرئ؟

سردار چې پېغور ډوله يې د هغه پوښتنه تکراروله، وويل:

— وړانديزونه؟...

داسې يې وښودله چې گواکې ددې خبرې له اورېدو نه حيران شوی

دی، بيا يې وويل:

— هوکې، دا ده گورئ، هر څه وينی، نوې ودانۍ مې پيل کړې او

غواړم کال ته بالکل همدلته راکډه شم.

جگړه او سوله

پېير چې پر خېره يې د اندرې سره تر وروستۍ کتنې وروسته د کلونو د گذارونو نښې له ورايه څرگندې وې، په ځير ځير هغه ته کتل، خو وروسته يې وويل:

— نه، ما پوښتل... سردار اندرې...

خو سردار اندرې د هغه خبره پرې کړه، ولې زما په اړه خبرې، ښه به دا وي چې د ځان په اړه وغږېږي، د خپل سفر په اړه او د خپلو جايدادونو په اړه.

پېير د هغو چارو په اړه چې ده په خپلو جايدادونو کې تر سره کړي، خبرې وکړې. خو هڅه يې کوله، هغه ونډه پټه کړي چې د اصلاحاتو په سرته رسولو کې ده تر سره کړې ده. سردار اندرې څو ځله، هغه څه مخکې له مخکې پېير ته وويل، چې هغه يې د ويلو هڅه کوله. داسې برېښېده چې سردار اندرې ته دا خبرې نويوالی نه لري، نوله دې کبله هغه نه يوازې هغه په ځير او پام نه اورېدو، بلکې داسې يې ښودله چې په دې کارونو کې شرمېږي هم.

پېير نه يوازې نا آرامه شو، بلکې له خپل انډيواله سره خبرې اترې ورته گراني و برېښېدې. هغه چور چوپ شو. سردار اندرې هم چې له ورايه، نا آرامه برېښېده دغه شان د زړه خوالې خوند نه ورکاوه، اړ وې ويل:

— هوکې د زړه سره، ته پوهېږئ چې دلته زما ژوند، لکه په ډاگونو کې پاتې شوی پوځي ته پاتېږي، هسې راغلی وم، چې دا ځای وگورم، نن ما بنام بېرته روان يم، هوکې بېرته خپلې خور ته ور روان يم، غواړم، چې له هغې سره ستا پېژندگلوې وکړم.

هغه چې هڅه کوله خپل دوست چې، اوس د دوی تر منځ د گډ خيال کومه نښه پاتې نه ده، خوشاله او په خبرو بوخت وساتي، وويل:

جگړه او سوله

— له غرمې نه وروسته به د هغې دیدن ته ورشو، اوس غواړې چې
زما د ځمکو نندارې ته ووزو؟

هغوی د باندې ووتل او تر غرمې پورې دا خوا، ها خوا او گرځېدل،
که څه هم هغو د پخوانیو گډ آشنایانو یادونه او نویو سیاسي خبرونو
په اړه خبرې اترې کولې، خو د دوو نا آشنا کسانو په شان برېښېدل.
سردار اندرې یوازې هغه وخت لېراژونډی کېده او خبرې یې له زړه
برېښېدې چې کله به یې د خپلو نویو جوړېدونکو ودانیو او یا باغونو
او ځمکې په اړه غږېده، خو هلته هم چې کله د یوې ودانۍ د سرتاق
لاندې ورسېد، ناڅاپه خپلې خبرې پرې او وې ویل:

— که رښتیا ووايم، کومه په زړه پورې خبره نه شته، راځه چې ځو،
غرمی تیاره ده او ډوډۍ وخورو.

د ډوډۍ په ترڅ کې، د پېیر د واده خبره هم رایاده شوه. سردار اندرې
وویل:

— ما چې کله ددې په هکله واورېده، سخت تعجب مې وکړ.
پېیر تک سور شو. هر وار چې د ده د واده خبرې کېږي، د هغه رنگ
تک سور گرځي، هغه په چټکۍ وویل:

— کېدای شي کومه ورځ درته ووايم، چې دا پېښه څنگه وه، خو
اوس دومره درته ووايم چې هرڅه پای ته رسېدلې، د تل لپاره پای ته
رسېدلې دي.

سردار اندرې وویل:

— د تل لپاره، د تل لپاره هېڅکله څه پای ته نه رسېږي.

پېیر وویل:

— مگر تاسو واورېدل چې دا خبره څنگه پای ته ورسېدله، تاسو زما

د دوئیل خبره اورېدلې؟

جگړه او سوله

— هوکې، اوربډلې مې ده، ستا خبره دوئیل ته هم ورسېده.
پېیر غواب ورکړ:
— هغه یو څه چې له خدایه شکر پرې کوم، دا دی چې ما دا سپری ونه
واژه.

سردار اندرې وویل:
— ولې؟ دا نو څه خبره ده؟ دیوه خراپې سپی وژنه، ډېر ښه کار دی.
— نه، نه د انسان وژل نه ښه کار دی او نه د حق خبره...
سردار اندرې تکرار کړه:

— ولې د حق خبره نه ده. انسانان دا حق نه لري چې د حق او ناحق په
اړه وغږېږي، هغوی تل ددې په اړه چې څه حق او څه ناحق دي، تر هر څه
زیات تېر وتلي او لابه تېروزي.

پېیر چې نور په خورا لېوالتیا خبرې کولې، له سردار اندرې سره په
دې کتنه کې، د لومړي حل لپاره خبرې خوند ورکاوه، په مینې او
خواخوږۍ یې مرکې ته دوام ورکاوه او غوښتل یې هغه څه ووايي چې
دی یې دې حال ته راوستی دی، هغه وویل:

— چا تا ته ویلی، چې څه شی نورو ته د شر سبب کېږي؟
پېیر وویل:

— شر؟ شر؟ موږ ټول پر دې پوهېږو چې زما لپاره شر څه دی؟ او څه
شی شرارت گڼو؟

— هوکې، پوهېږو، خو زه هغه څه چې د ځان لپاره ښه نه گڼم، بل ته
یې هم نه غواړم.

سردار اندرې ته خبرو لا خوند ورکاوه او له ورايه څرگندېده، چې
غواړي دې خبرو ته له نوي نظره وروگوري، هغه چې په فرانسوي ژبه
غږېده، دوام ورکړ:

جگړه او سوله

— زه په ژوند کې، یوازې بدمرغۍ پېژنم، یو د وجدان ناآرامۍ او بله ناروغۍ... او نېکمرغۍ هغه وخت راځي، چې له دغه دوو دردونو نه لرې و اوسو. انساني مخلوق باید له دغو دوو بلاو نه ځان وژغوري او د ځان لپاره ژوند وکړي. هوکې، زما لپاره د ژوند ټول حکمت او معنا اوس همدا دی.

پېیر زیاته کړه:

— له نورو سره مینه او سرښندنه بیا چېرې دی؟ نه، زه نه شم کولای له تاسې سره هم انده و اوسم. ځان له شرددې لپاره ژغورل چې وجدان مو ناآرامه نه شي! نه، نه، دا څه وايي د ژوند لپاره دا پوره نه دی. ما هم همدا سې ژوند کاوه، ما هم پرته له ځانه د بل چا په اړه فکر نه کاوه، همدا کار ژوند را بریاد کړ. او یوازې اوس، چې زه د نورو لپاره ژوند کوم یا لږ تر لږه هڅه کوم (پېیر خپله کمینې وښودله) چې د نورو لپاره ژوند وکړم، ایله په ایله چې زه د ژوند پر نېکمرغیو پوه شوم. نه له زه تا سره دا نه منم، او خپله هم هغه څه چې وايي، داسې فکر نه کوي.

سردار اندرې پرته له هغه چې څه ووايي، هغه ته کتل او له ملنډو ډکه موسکايې پر شونډو خوره وه، خو لږ وروسته یې وویل:

— ښه ده، اوس به دې زما له خور سره پېژندگلوۍ وشي او وبه گورې چې هغه هم همدا ستا خبرې کوي، تاسې ښه سره جوړېږئ.

بیا لږ ځنډنی شواو تر لږ ځنډ او چوپیتیا نه وروسته یې وویل:

— ښايي د ځان په هکله ته برحقه و اوسې، مگر هر څوک د ځان لپاره په خپل ډول ژوند کوي. تا د ځان لپاره ژوند کاوه او وايي چې نېرېدي و، د تباهي پان ته ورو لوبېږم، تاسو وايي چې نېکمرغۍ مو هغه وخت وموندله، چې د نورو لپاره مو ژوند پیل کړ، مگر زما کار چور برعکس و. زما د ژوند موخه د ویاړ گټل و، ولې نه پوهېږم، ویاړ څه شی دی؟

جگړه او سوله

هماغه له نورو سره مينه كول، د هغو لپاره خدمت، د هغو لپاره ددې لپاره چوپړ كول چې د هغو مينه، خواخوږی او ستاينه ترلاسه شي. هوکې، ما د نورو لپاره ژوند کاوه او خپل ژوند مې لکه هغه شان چې ته وايي نېرېدې نه، چې په پوره او غوڅه توگه تباه کړ، خو له هغې شېبې نه مې چې د ځان لپاره ژوند پيل کړ، لږ آرامه شوی يم.

پېر په خورا تنده او ترخه ژبه، وپوښتل:

— څنگه يوازې د ځان لپاره ژوند وشي؟ زوی، خور او پلار؟

سردار اندرې وويل:

— هغه ټول زه يم، هغوی له ځانه لرې نه گڼم، خو نور، هغه کسان چې ته او شهزادگی-ماریا يې همټوکی (همنوعان) گڼئ، د ټولو بدمرغيو او شر اصلي سرچېنې دي، نور هماغه ستا د کيف بزگران او مرثيان دي، چې ته هغو ته د چوپړ او خير غوښتونکی يې.

هغه له ملنډو نه په ډک او زورونکي غلچک پېر ته کتل او هغه يې ناندریو ته رابلله.

پېر چې دم په دم يې ژبه تود بده، وويل:

— ټوکې خوبه نه کوی؟ څنگه کولې شي، خير ته زما تکل... که څه هم په نیمگړی بڼه شوی، خوبيا هم يو څه شوی دی... نو څنگه کولای شي دغه کار، تاسو شر او بې لار توب وگڼي؟ کله چې دغو بدمرغيو، زمور دغو بزگرو مرثيو، دغه ما او ستا غوندي وگړو ته چې پيدا کېږي، لوېږي او مري، له ځينو مناسکو ناپوهېدونکو دعاواو نېسراونه پرته له خدايه بله هېڅ ډول پېژندنه نه لري، کله چې ايمان يوازې هغوی ته د ابدې ژوند او د خير و شر د مکافاتو او جزا نښه ده، نو څنگه، نو څنگه مور له هغوی سره د شر او خير په اړه خبرې کولای شو؟ خلک له ناروغيو مري او هېڅوک د هغو په خيال کې هم نه دي، حال دا چې له

جگړه او سوله

هغو مرسته کول خومره آسانه خبره ده. گوره زه اوس هغو ته ډاکتران گمارم، روغتونونه جوړوم او بوډاگانو ته يې کورونه ودانوم. تاسو څنگه کولی شې دې ته بې لارې او بد کار ووياست؟...
پېپر دوام ورکړي:

— ايا دا په ډاگه برالا مرسته نه ده چې خپلو مرئيو بزگرو، دهغو بنځو، ماشومانو، پلاروميندو ته چې شپه او ورځ په چوپړونو او خواريو کې ډوب دي، لږه څه هوسايي او آرامي برابرېم؟ هغه برنډ برنډ کتل او پرېکړې پرېکړې خبرې يې کولې...

که څه هم هغه شان چې بسايي نه به وي، خودغه کارونه مې کړې دي... دا لاره مې غوره کړې ده، تاسو نه يوازې نه شې. کولای ما قانع کړئ چې زما کره بڼه نه دي، بلکې ما په دې هم قانع کولای نه شې. چې تاسو هم داسې فکر نه کوئ.

او تر لږ ځنډ نه وروسته يې وويل:

— تر ټولو نه لا غوره داده، چې دا دی زه پوهېږم او په دې ډاډه يم، هغه خوند چې خلکو ته له خپل دغه چوپړ نه اخلم، د ژوند يوازنی نیکمرغي ده.

سردار اندرې وويل:

— که خبره بل ډول وويو، هر څه به بل ډول څرگند شي. زه کور جوړوم، باغونه ږدم او ته روغتونونه پرانيږې، دا دواړه کولای شو بڼه وخت تېرونه وگڼو، خود خیر او شر څېرل زموږ کار نه دی، دا به بل چاته، هغه چا ته پرېږدو چې پرې پوهېږي.
او بيا يې زياته کړه:

— خو ته غواړې نور يې هم وشارېې، مهرباني! دا گز او دا مېدان!
له ميزه پاڅېدل او د کوټې وتلي ځای ته چې د برنډې بڼه يې لرله،

جگړه او سوله

ووتل او هلته کېناستل.

سردار اندرې وويل:

— ښه تا غوښتل چې دا نور هم وشاربو. او په خپلو گوتو يې شمېرنه پيل كړه او وې ويل:

— وايې ښوونځی او روزنه او داسې نور، يعنې غواړې دغه سړی... او هغه، هغه بزرگ مړي ته چې د دوی له څنگه تېرېده او د درناوي په نښه يې خوله پورته كړه، اشاره وكړ، ته غواړې، هغه، د هغه له څاروي وزمه ژوند نه وژغورې. د هغه په ژوند کې روحاني او اخلاقي احساس راوتخنوي، خو ما ته داسې برينسي چې د هغه يوازنی نېكمرغي او خوبني، د هغه په همدې حيواني ژوند کې ده او ته غواړې هغه له دې نېكمرغي او خوبني نه بې برخې كړې. زه د هغه پر دې نېكمرغي رخه كوم او تا تكل كړی دی، پرته له هغه چې هغه ته، زما غوندې نه پوهه، نه زما احساس او نه زما امكانات وركړې، هغه نه ما غوندې سړی جوړ كړې. بله دا چې ته وايې غواړې هغه د زيار له درانه پېټې وژغورې، خو زما په اند، هغه جسمي كار ته داسې اړتيا لري، د هغه د ژوند لپاره داسې اړتيا دی لكه ما او تا چې فكري او روحاني هڅو ته اړتيا لرو. ته نه شې كولاى خپل ذهن له فكري هڅو وژغورې. زه د شپې په درې بجو وپده كېږم، خوبيا مې هم چرتونه او خيالونه خوب ته نه پرېږدي. اړخ په اړخ اوړم او ترسپېدو پورې وينښ پاتېږم، ځكه فکرونه كوم او نه شم كولاى فکرونه كړم. هغه شان چې هغه نه شي كولاى كلبه (يوپه) ونه كړي، كرنه ريبېبه ونه كړي او خولې تويې نه كړي. كه هغه كار ونه كړي، ځي ساقي خانې ته شراب څكي، يا هم له وزگارى نه ناروغه كېږي (آدم بېكار يا غر شود يا بيمار) هغه شان چې زه نه شم كولى، درانه جسمي كارونه وكړم او كه بې وكړم، اونى وروسته به مړ شم. دغه شان هغه هم

جگړه او سوله

هو سايي نه شي زغملی، ځکه هغه له اوزگاری نه خورېږي او مري او درېيم دا چې... درېيم تا څه وويل...؟

سردار خپله درېيمه گوتله او وې ويل:

— اخ روغتون، دارو درمل. هغه سپری سکتته کړی، هغه مري او ته هغه ته وينه ورکوي او له مرگه يې ژغورې. هوکې ته يې ژغورې او هغه لس کاله نور ژوندی پاتې کېږي. هغه به ژوندی وي، خو معيوب، بېچاره او د ټولو په اړه پېټی، خود هغه لپاره تر ټولو ساده او ښه لاره دا ده چې مري، پرېږده چې مري، که هغه ومري، نور پيدا کېږي، هغه هم خورا بې شمېره. که ته له دې کبله چې يو مرثي بزگر دې مري او ته يې له کاره بې برخې کېږي، ستا په موخه به پوه شوی وای، ځکه زه بزگر د کار يوه سرچينه گڼم، خو ته، نه ته، ته د يوه همزاتي په بڼه، له هغه سره مينه کوي او غواړي چې د هغه غم وخورل شي او پالنه يې وشي. گوره هغه ستا دغه شان مينې او پالنې ته اړتيا نه لري. هوکې، بله خبره دا ده، چې لا تر اوسه پورې تا ليدلي چې طب کوم وخت يا کوم چېرې د چا علاج کړی وي؟ څه تش او بابيزه خيالونه! هو! که ووايي چې روغتون جوړوي، هلته داکتران گماري چې ناروغان ژر ووژني، دا به درسره ومنم. هغه چې دا خبرې په خورا کرکجنې ژبه وکړې، وروځې يې برنډې کړې او له هغه نه يې مخ واړاوه...

پېيرو ويل:

— اخ څومره وحشتناکه، څومره وحشتناکه دی، زه په دې نه پوهېږم څنگه انسان کولای شي، له دغه شان خيالو سره ژوند وکړي. ما هم دغه حال درلود، همدا څو مودې د مخه په دې حال وم، لرې نه، دا څو موده د مخه په مسکو کې، سفر ته روان وم. زه په دغه شان حالتو کې داسې خوارېږم، داسې له ځانه ورکېږم، چې نور ژوند را ته ژوند نه بریښي، له

جگړه او سوله

هر څه په تېره بيا له خپل ځانه مې خوا شنه کېږي. هغه وخت دی، چې نه
ډوډی خورم، نه ځان مينځم او نه... او ته څنگه؟
سردار اندرې وويل:

— ولې انسان ځان پرې نه مينځي؟ دا سمه نه ده. برعکس بايد هڅه
وشي چې خپل ژوند لاپسې خوږ کړو. زه ژوند کوم په دې کې زه هېڅ
گنهنګار نه يم. بايد هر څنگه چې کېږي، کوم ډول نه کوم ډول پرته له هغه
چې د نورو د زورېدا او خواشيني سبب شو، تر مرګه پورې خپل ژوند
لاپسې بڼه کړو.

— زه نه پوهېږم ته له دې خيالو سره، څنگه ژوند سره لېوالتيا لري؟
چې داسې ده، ولې نه غواړې يو ځای کرار نه کېږي؟ کرار بې له خوځېدا
او کار نه... دا هلې ځلې د څه لپاره؟

— زه خو له خدايه غواړم، چې په کرار کېنم، خو ژوند مې په کراره نه
پرېږدي، مهرباني وکړئ وگورئ له يوې خوا د اعيانو جرګې ما ته وياړ
رابښلی او زه يې خپل مشر تاکلی يم، چې ما هغه وياړ منلی نه دی،
هغو په هېڅ ډول په دې نه پوهېدل، هغه څه او ځانګړتياوې چې ددې
مشري لپاره په کار دي، هغه په ما کې نه شته، دغه ځانګړتياوې، يو
ډول له دوکو او پلمو نه ډکې هلې ځلې او کره وړه دي. له بلې خوا دغه
ودانۍ دي، چې بايد جوړې شي، ځکه زه هم خپلې يوې څنډې ته اړتيا
لرم چې په کې آرام ژوند وکړم او بيا دغه د احتياطي سرتېرو د راټولولو
خبره.

— ولې دې په پوځ کې خدمت پرېښود؟

سردار اندرې په خورا غمجنه ژبه وويل:

— د اوسترليخ تر جګړې وروسته نه، نه تاسو خوار مهربانه ياستۍ!
تر هغې جګړې نه وروسته مې له ځان سره ژبه کېږي ده چې نور به د روس

جگړه او سوله

په پوځ کې فعال خدمت نه کوم، آن که بناپارت سملینسک ته راوړسېږي او لیسه گوری (دده پلارنی کلی) هم تر گواښ لاندې راولي، یوه شېبه به بیا هم پوځ ته لاړ نه شم. سردار اندرې چې د ځان د آرامی هڅه کوله، خپلو خبروته یې دوام ورکړ:

— هوکې، او د داوطلبانو او احتیاطو په اړه، پلار مې د درېیمې سیمې ستر قوماندان ټاکل شوی دی، له هغه سره مرسته یوازنی لاره ده، چې پوځ ته یې زما د تگ مخنوی هم کړی دی، هوکې زه باید له هغه سره واوسم.

— ښه، دا خبره دا معنای لري، چې په پوځ کې خدمت کوئ؟
— هوکې خدمت کوم. او تردې نه وروسته لږ چوپ پاتې شو.
— ښه ده، ښه ده، نو ولې خدمت کوئ؟

— ولې خدمت کوم؟ زما پلار د خپلې پېړۍ یو له غورو نه غوره شخصیت دی، که څه هم هغه اوس زړېږي، نه غواړم ووايم چې ظالم دی، مگر د خورا ټینګ طبیعت خاوند دی، په هر څه ډېر ولاړ سړی دی. هغه د خپل پخواني عادت له مخې، له بې واکه واک سره ږډی شوی دی او اوس د نوکیانو او احتیاطو د راټولولو لپاره، ټولو اک دغه شان واک هغه ته ورسپارلی دی. همدا دوی اونی پخوا که یو دوه ساعته ځنډلی وای او نه وای ورسېدلای، د (یو خونوف) په سیمه کې به یې یو منشي څړولی وای.

سردار اندرې تردې خبرې وروسته و موسېد او دوام یې ورکړ:
— همدا علت دی چې په پوځ کې خدمت کوم، ځکه له ما نه پرته، بل هېڅوک پر هغه اغېز نه لري. هوکې زه یوازنی څوک يم چې د هغه د هغو چارو مخنوی کوم، چې سر ته رسول یې ورته بیا د عذاب سبب نه شي.

جگړه او سوله

— ښه، ښه، خپله په هر څه پوهېږې!

سردار اندرې دوام ورکړ:

— خو، نه هغه شان چې ته پرې پوهېږې. زه هېڅکله هغه بدمرغی منشي ته کوم خیر او زړه سوی نه غواړم. هغه منشي ته چې د سرتېرو موزې يې پتې کړې وې، آن زه به خورا خوشاله وای، که هغه مې ځړول شوی لیدلای وای، خو زما په خپل پلار زړه سوځي، يعنې پر خپل ځان مې زړه سوځي.

د سردار اندرې خبرې لاپسې تودې دي، لکه چې هغه غوښتل، پېر ته دا په ډاگه کړي، چې د هغه په کړو کې، د انسان دوستۍ هېڅ ښه نه گوري، سترگې يې د تب نیولو ناروغانو په شان ځلېدلې. هغه خپلې خبرې لاپسې اوږدې کړې:

— ته غواړې چې مرثیان او بزگران آزاد کړې، دا خورا ښه خبره ده، خو نه ستا لپاره. زه داسې تصور کوم چې تا به هېڅکله خپل بزگران وهلي نه وي او نه به دې سایبریا ته فرار کړي وي، خو هغو ته هم هېڅ پروا نه لري، چې یا و زورېږي، وهل ټکول و خوري او یا سایبري ته وشړل شي. هغوی به په سایبریا کې هم خپل دغه بدمرغه څاروي وزمه ژوند ته دوام ورکړي، له وهلو ټکولو نه پیدا شوي ټپونه به يې روغ شي او بیا به د پخوا په شان نېکمرغه شي. د مرثيو آزادي د هغو کسانو لپاره ښه ده، چې روح يې تباه کېږي، هغه کسان چې له خپلو ظلمونو نه پښېمانه کېږي او پښېماني يې يو پر بل کوټ او پر دوی بېرته دروند پېټې جوړوي او زړه نه يې تېره جوړېږي. بیا پر خپل رعیت، چې گناه يې کړي وي یا يې نه وي کړي، ظلمونه کوي، هغه لا زوروي. زما په دغو زړه خوږېږي، زه له دې کبله غواړم چې مرثیان آزاد شي، تا گوا کې نه وي لیدلی، خو ما ډېر لیدلی دي چې څنگه د سپېڅلي زړه خلک د دغه

جگړه او سوله

شان بې پایه واک د دودونو په لمن کې روزل شوي او د وخت په اوږدو کې په ژر خواشینی کېدونکو، سخت زړو او لویو ستمگرو بدلېږي. که څه هم هغوی پر خپلو دغو نیمگړتیاوو پوهېږي، خو نه شي کولای، د هغه مخنوی وکړي او ورځ تر ورځې بدمرغه او بدمرغه کېږي.

سردار اندرې په داسې مبالغې او شوق خبرې کولې چې پېیر نابیره او بې له فکره تصور کاوه چې د اندرې د دغو خبرو او خیالاتو سرچینه د هغه پلار دی، هغه سردار اندرې ته هېڅ ځواب ورنه کړ.

— هوکې، په څه شي، او په چا باید زړه خوږ او وسوځي، په انساني کرامت، د وجدان په آرامۍ، په صداقت او ایمان، نه د هغو وگړو پر ملاو او تندي چې څومره بې ووهې، څومره بې سرونه وخرې (په روسیه کې سایبریا ته د شپږو نکو سر پرې خریل کېده) بیا هم هغه شان چې دي، هغه شان پاتېږي.

پېیر وویل: نه، زروارې نه! زه بې هېڅکله نه در سره منم.

۱۲

مانښام و چې سردار اندرې او پېیر په گاډۍ کې کېناستل او د سردار کلي لیسې گوري ته لاړل. سردار چې کله نا کله پېیر ته کتل او په څه ویلو به یې چوپیتیا ماتوله، هڅه کوله څرگنده کړي چې طبیعت یې خورا ښه دی.

هغه خپلې ځمکې، کرکيله هغه ته ښودل او د هغو اصلاحاتو په اړه یې هغه ته معلومات ورکول، چې ده تر سره کړي وو.

پېیر خواشینی بریښېده، چوپه خوله و، د هغه پوښتنو ته یې هم لنډې لنډې ځوابونه ورکول او داسې ښکارېده، چې په خپلو خیالونو کې ډوب دی. پېیر په دې فکر کې و چې سردار اندرې بدمرغی دی، هغه به یې لارې شوی دی، هغه نه د رښتیا نور ورک شوی دی، نو ځکه یې خپله دنده گنله، چې له هغه سره مرسته وکړي، چې زړه ته یې صفایي لاره وکړي، لاس یې ونېسي او د ظلمت له کنډې نه یې راپورته کړي، خو همدا چې له ځان سره به یې خبره راجوړه کړه چې څه ووايي او څنگه یې پیل کړي، مخکې له مخکې یې دا احساسوله چې سردار اندرې به د هغه ټوله پوهه او حکمت په یوه خبره بابیزه وگڼي. هغه ډارېده، هغه له دې

جگړه او سوله

ډار بده، چې ده ته تر ټولو د درناوي وړ سپېڅلي اندونه او خيالونه د ملنډو وړ نه شي. هغه ناڅاپه سربسکته و اچاوه او لکه مست سخوندر غوندې يې ځان يرغل ته چمتو کړ:

— نه، نه! آخراته ووايه ته ولې فکر کوي چې.... ولې داسې فکر کوي؟ ته بايد داسې فکر و نه کړې.

سردار اندرې په حيرانتيا وويل:

— څه فکر؟ د څه په اړه فکر؟

— د ژوند په اړه د انسان د دريغ په اړه، دا شونې نه ده. ما هم تاسو غوندې فکر کاوه، ولې پوه شوې څه شي و ژغورلم؟ فراماسوني روزنې، نه، نه، خاندې به نه. فراماسوني جوړښت، د هغه څه برخلاف چې ما هم فکر کاوه يوه مذهبي ډله او هسې تش په نامه کړه وړه او مناسک نه دي، بلکې د انساني ارمان تر ټولو غوره، ابدي، خورا ښه او يوازنی سپېڅلی ارمان دی.

هغه اندرې ته هغه شان چې خپله پوهېده، د فراماسوني جوړښت په شننه پيل وکړ. هغه ويل، فراماسوني جوړښت هماغه د حضرت عيسى ښوونې دي، چې د دولت او مذهب له منگلو ژغورل شوی دی، هغه د برابري، ورورگلوۍ او مينې جوړښت. يوازې زموږ د ورورگلوۍ سپېڅلی جوړښت دی، چې د ژوند په رښتني جاج پوه شوی دی، له دې نه پرته چې هر څه دي، خوب او خيال دی. پېير دوام ورکړ: زما گرانه دوسته، ستا سر بايد خلاص شي، چې د فراماسوني له ټولني پرته، هر څه دوکه او دروغ دی او زه هم ستا اند ته درناوی کوم او منم چې زموږ په ټولنه کې د يو نېک زړی او سپېڅلی انسان، يوازينی لاره داده، چې يوازې ژوند وکړي او د نورو د لارې خنډ نه شي. خو همدا چې زموږ لاره ومنې، د ورونو کړې ته راننوتې، ځان نه تېر او لارښودنه دې منلو

جگړه او سوله

شویو استازو ته وسپارله، ځان به بیا زما په شان د داسې یو نالیدونکی ځنځیر یوه کړۍ وگڼې چې یو سړیې دلته او بل یې آسمانه نه راپیل کېږي.

سردار اندرې څه نه ویل، مخامخ یې کتل او د پېیر خبرو ته غوږ وه که یو نیم وخت به د گاډۍ د اړبو د شرو شور له کبله د هغه خبرې سمې وانه وړېدې، بیا به یې پوښتنه ترې وکړه. پېیر د اندرې په سترگو کې د ځانگړي ځلا، له ځلېدو، په پټه خوله د هغه له غوږ نیولو او پام کولو نه ښه پوهېده چې اندرې به د ده خبرې نه پرې کوي او پر ده به ملنډې نه وهي.

داسې یو سیند ته ورسېدل، چې مست شوی او څپې څپې اوښته. دوی دې ته اړ و چې، له گاډۍ کوز او په بېدۍ کې سپاره شي. دوی گاډۍ او آسونه هم په بېدۍ کې سپاره او خپله هم هلته وروختل. سردار اندرې د بېدۍ پر کتاره ځنگل ولگوله، پټه خوله یې د اوبو هغو ځلېدونکو څپو، چې د سپېده داغ تر سرو شعلو لاندې ځلېدلې کتل.

پېیر وپوښتل: ښه تاسو په دې اړه څه فکر کوئ؟ ولې چوپ شوي؟
سردار اندرې وویل:

— څه فکر کوم؟ د تا خبرې ټولې سمې دي، خو ته وايې: راځه زموږ د وروگلوۍ د ټولني غږیتوب ومنه، موږ به تاته، د ژوند موخه، د بشر رسالت او پر نړۍ لاسبري قوانین وسپرو، هوکې! موږ څوک یو؟ ای خلکو څنگه تاسو پر هر څه پوهېږئ؟ څنگه یوازې زه نه شم کولی هغه څه وینم، چې تاسو یې وینئ؟ تاسو پر نړۍ د رښتیا او حقیقت واکمنی وینی، زه هغه لیدی نه شم.

پېیر دلته، د هغه خبرو کې ورننوت او وې پوښتل:

جگړه او سوله

— ایا ته په بلې دنیا ایمان لری؟

خو پبیرد ځواب ورکولو وخت ورنه کړ او د پوښتنې دغه ډول تکرار یې ځکه د انکار نښه وگڼله، چې د اندرې د ملحدوالی عقاید ورته څرگند و.

— تاسو وایي چې پر نړۍ د رښتیا او حقیقت واکمني نه ویني، ما هم هغه نه لیده او تر هغه پورې چې د خپل ژوند پای ته د هر څه د پای په سترگه وگورو، نه، نه شو کولای هغه وینو. نه شو کولای حقیقت په دې نړۍ، پر دغې ځمکې (شاوخوا کروندو ته یې وکتل) پیدا کړو. په دې نړۍ کې له دروغو او له شره پرته بل څه نه شته، خو په کیهان او ټوله هستۍ کې حقیقت او رښتیا واکمن دی. او موږ اوس ددې نړۍ بچي او که د هستي ابدیت ته ځیر شو، ددې وجود ابدی بچیان یو. ایا زه په خپل روح کې دا نه احساسوم چې د دغې سترې، بې پایه جذبه لرونکی هماهنگي هستۍ یوه برخه یم؟ ایا دا نه احساسوم چې د خدای یا مطلق قوت یا بل هر نوم چې ورکوي، ورپې کړه، ددې بې پایه خلقت د بې شمېره مخلوقاتو، په منځ کې یو کوچنی ذره یم، یو داسې کړۍ یم، چې له ټیټو مخلوقاتو نه د لوړتیا په لوردرومي. که دغه پلې، که دغه د پیداښت د لوړتیا او ټیټیا کچې، چې له نبات نه انسان ته رسېږي، په ښه توگه او په خیر وگورم، څنگه کولای شم، داسې وانگېرم چې کله دغه لوړتیا ما ته راوړسېږي، پای ته ورسېږي او له ما نه پورته لوړ، ډېر لوړ ته ادامه پیدا نه کړي؟ زه داسې انگېرم، چې نه یوازې زه له مینځه نه ځم، ځکه په دې دنیا کې هېڅ شی له مینځه نه ځي، بلکې تله به ومه، هماغه شان چې په پیل کې هم وم. زه داسې انگېرم چې له ما نه پرته پر ما ارواحي ژوند کوي او حقیقت دا دی، چې په دنیا کې حقیقت شته.

جگړه او سوله

سردار اندرې ځواب ورکړي:

— هو کې دا (د جرمن د اتلسمې پېړۍ د متفکر) جان هرډر خبرې دي. خو زما د زړه سره، دا خبرې ما نه قانع کوي، ژوند او مرگ قانع کوي. ددې په پایله کې وینم چې ستا زړه ته گران، پریوې ابدې او همیشني اړیکوله تاسره پیوند او یو ځای شوي دي، زه د هغه په وړاندې گنهنګاریم او هیله لرم چې یوه ورځ نه یوه ورځ وکولای شم پر هغه د خپلو ستمونو پور پری کړم (په دې شپبه کې د سردار اندرې آواز ورږدېد او مخ یې واړاوه) ناڅاپه ستا زړه دغه گران زړه په عذاب اخته کېږي او په خورا کړ او، خواریو او دردونو کې ستا له څنگه ځي... ولې، ولې؟ هېڅ امکان نه لري، د دغه ولې؟ لپاره ځواب نه وي... زه ایمان لرم، چې ځواب شته او همدا خبره ده، چې ما قانع کوي، او همدا دی چې زه یې قانع کړی يم.

پېیرو ویل:

— نو ښه ده، ښه ده، ایا دا هماغه څه نه دی چې زه یې وایم؟
— نه، زه وایم هغه څه چې ما د ابدې ژوند پر شته والي قانع کوي، دلیل نه دی، هغه بل څه دی، گوره کله چې ته په ژوند کې له یو چا سره اوږه په اوږه، لاس په لاس روان یې، ناڅاپه هغه درنه ورکېږي، ستا زړه ته گران په یو ناڅرگند ځای کې درنه ورکېږي او ته د دغه پان پر غاړه پاتې کېږي، هغه ته گورې او ما د دغه زورونکي پان تل ته ورکتلی...
— ښه پایله څه ده؟ ته پوهېږئ چې دغه شان ځای شته، هلته څوک شته، ابدې ژوند همالته دی، خدای همالته دی.

سردار اندرې ځواب نه ورکاوه، گاډی او آسونه لاد مخه، درود آغاړه لېږدول شوي وو، آسونو بیا گاډیو پورې تړل شوي وو، لمړتر نیمایي پورې د افق په څنډو کې ډوب شوی و او د ماښامنیو سړو

جگړه او سوله

شیرام د رود پر خنډو د کنگل خالي جوړې کړې وې، خو پيیر او اندرې لا هماغه شان د چوپړانو، جوالیانو او گاډیوانانو د تعجب نه ډکو سترگو په وړاندې ولاړ وو او غږېدل. پيیر وویل:

— که خدای شته، ابدي ژوند هم شته، نو حقیقت او خیر هم شته او د انسان تر ټولو ستره نېکمرغی هم هغو ته د رسېدو په هڅو کې ده. باید ژوند وشي، باید مینه وشي او باید ایمان ولرل شي. مور باید په دې ایمان ولرو چې مور یوازې نن په دې یوه لوېسته کې خاورې ژوند نه کوو، بلکې له پیل نه تر ابدې پورې به هلته (آسمان ته یې اشاره وکړه) ژوندي یو.

سردار اندرې هماغه شان چې څنگل یې د بېدې پر کتارې اېښی او ولاړ و، د پيیر خبرو ته یې غوږ نیولی و او د لمر لوېدو سرو شعلو، په شنه مست سیند کې د لگېدلي اور د سرو شعلو ننداره یې کوله. پيیر چپ شو، هر څه هر چپرې آرامه وو. بېدې لا د وخته ساحل ته رسېدلې وه، یوازې د خپو سندریز نرم غږو نه چې اور بېدل کېدل. سردار اندرې داسې انګېرله، چې د خپو دغه آوازونه، پيیر ته په خوږه ژبه وايي چې: همدا رښتیا دي، باور پرې وکړه. سردار اندرې زگیروي وکړ او په ځلېدونکي، مهربان او ماشوم وزمه غلچک یې د پيیر څپرې ته چې د خپل انډیوال له بڼه والي نه له شرمه تک سور شوی و، کتل او وې ویل:

— هو کې! ای کاشکې رښتیا همدا سې وای. اوس درځه چې څو، بڼه به دا وي چې لاړ شو او کېنو. د بېدې نه د وتلو په وخت کې پيیر آسمان ته چې اشاره یې ورته کوله، وکتل او د اوستریخ تر جگړې نه وروسته دا لومړی ځل و چې هغه لوړ هسک ابدي ولاړ آسمان ولید، هغه آسمان چې کله ده د جگړې په ډگر کې د لوېدو په حال کې په خپل سر لیدلی و. په هغه کې ناڅاپه یو تن شوی هېر شوی څه د خوښۍ او ځوانۍ څه چې

جگړه او سوله

تر هر څه نه ده ته گران و، راوتخنېدل. البته په سردار اندرې کې دغه احساس ورځنی ژوند ته ترراستنېدو وروسته، له مینځه ولاړ، خو دا ورته په ډاگه شوه چې هغه پټ احساس، چې د سپڅلي په شان ده په ځان کې نغښتی و د ده زړه یې د څرگندولو توان نه لري. له پېیر سره تر کتنې وروسته، د سردار اندرې د ژوند نوی پړاو چې ظاهراً یې له پخواني هغه نه توپیر نه درلود، خو په زړه کې یې د بدلون سبب شوی و، پیل شو.

۱۳

کله چې د سردار اندرې او پېیر گاډۍ په لیسې گوري کې، د سترې مانیې مخې ته ورسېده، هوا تیاره شوې وه. هغوی هلته درسېدو سره، سردار اندرې چېموسکا یې پر شونډو خوره و، د پېیر پام د هغو چوپرانو لېوالتیا او هلوځلو ته ورواړاوه، چې هلته یې جوړ کړي وو. په ملا کړو پې بوډۍ، چې کوم پېټۍ یې په شا کړې و، او یو لنډ ونی تورڅنی سړی چې تورې جامې اغوستې وې، د گاډۍ په لیدلو ځانونه پناه کړل او له دروازې نه ووتل. دوو نورو بنځو هم هغوی پسې منډه کړل. دغو څلور تنو په وحشتناکو غلچکو گاډۍ ته کتل او په گڼۍ او ډار د ودانۍ د شاله خوا وټنښتېدل.

سردار اندرې وویل:

— دا خدایي خدمتگاران (هغه خوار مسیحیان، چې د مسیح د لیدو په هیله به هره خوا گرځېدل او روزگار یې په گدایي تېراوه) دي چې ماریا مرسته ورسره کوي. هغوی پر مورزما د پلار گمان وکړ. دا یوازنی کار دی، چې ماریا د هغو په برخه کې د پلار خبره نه مني او اطاعت یې نه کوي. پلار وایي چې دغه خدایي خدمتگاران کورته مه پرېږدئ، خو

جگړه او سوله

ماریا د هغو هرکلی کوی.

پېیر وپوښتل:

— دا د خدای بندگان لا څوک دي؟ او څه کوي؟

سردار اندرې وخت پیدا نه کړ، چې پېیر ته ځواب ورکړي، چوپړان د هغو هرکلي ته رامنډې کړې او ده له هغو نه وپوښتل، چې مشر سردار چېرې دی او څه وخت رارسېږي؟ چوپړانو هغه ته وویل چې مشر سردار لا له ښاره راغلی نه دی او ډېر ژر به راورسېږي.

سردار اندرې، پېیر خپلې کوتې ته چې د پلار په کور کې یې جوړه کړې بدرگه کړې او خپله د خپل ماشوم کوتې ته ورغی. له لږ ځنډ نه وروسته راستون شو او وې ویل:

— راځه چې خور ته مې ورشو، ما لا هغه نه ده لیدلې، هغه چېرې پټه شوې او له خپلو خدایي خدمتگارانو سره اخته ده. زموږ په لیدو به وشرمېږي، خیر پروا نه لري، حق لري، ته به هم له دې خدایي خدمتگارانو سره آشنا شې، خورا د لیدو وړ دي، دا ومنه، خورا.

پېیر وپوښتل:

— دا خدایي خدمتگاران، دا څه معني لري؟

— اوس به یې خپله وويني.

شهزادگی. ماریا د هغو په لیدو رښتیا گڼې. واخېسته، ورخطا شوه او مخ یې تک سور شو، هغه تنې شمعې چې په کوټه کې، تر شمایلو لاندې لگېدې انسان ته یو ډول روحي آرامي وربښله. شهزادگی. د چای دمیز تر شاپر څوکی. کې ناسته وه او یو اوږد پزی، اوږد څټی زلمی، چې د راهبانو جامې یې اغوستې وې، د هغې تر څنگ ناست و.

جگړه او سوله

خواره او زړه بوډی، چې ماشوم وزمه خپره یې، هغې ته خوږه او مهربانه بڼه ورکړې وه، په لاس لرونکي څوکی کې د هغوی تر څنگه ناسته وه.

شهزادگی ماریا لکه د هغې چرگې په شان چې د خپلو چورگرو د ساتنې لپاره ولاړه وي، د خپلو خدایي خدمتگارانو نه ملاتړ کاوه او د ملامتی په نرمه ژبه یې وویل:

— اندرې ولې مو مخکې خبر نه کړو، چې راځي؟

او پېیر ته یې چې د هغې لاس یې بنسکول، وویل:

— مهرباني مو وکړه چې راغلی. ستاسو له لیدو ډېره خوشاله شوم!

شهزادگی ماریا له ماشومتوب نه، پېیر پېژانده او اوس، له اندرې سره د هغه ملگرتوب، له بنځې سره د هغه د جلا والی جنجال او له ټولو نه غوره د هغه ساده او مهربانې خپرې، د هغې خواخوږی لاپارولې وه. په بنسکلو او زړه رابنسکونکو سترگو یې هغه ته کتل او داسې برینسپده چې هغه ته وايي:

— تاسو ماته ډېر گران یاستي، خو گوره، زه هیله کوم چې زما په دوستانو به ملنډې نه وهي. تر لومړنۍ پېژندنې وروسته ټول سره کېناستل. سردار اندرې، خدا پرشونډو، ځوان خدایي خدمتگار ته اشاره وکړه او وې ویل:

— آه، ایوانوشکا هم راغلی دی! سترې مشې!

شهزادگی ماریا له نواتو نه په ډکه خوله وویل:

— اندرې!

سردار اندرې، پېیر ته مخ ورواړاوه او وې ویل:

— دا ایوانوشکا بنځه ده.

شهزادگی بیا په هماغه غږ وویل:

جگړه او سوله

— اندره، ستا دې په خدای قسم وي!
داسې بریښېده چې په خدایي خدمتگارانو د سردار اندرې ملنډې
او له هغو نه د شهزادګۍ ماریا ملاتړ د هغوی ترمنځ ورځنی خبره، خو
پخواني ریښې لري.

سردار اندرې وویل:

— گرانې خورې، ولې دې خوا بد پرې، برعکس ته باید ما نه مننه
وکړې چې پېیر ته ستا او ددې ځوان خپل منځي اړیکې داسې برالا
کوم...

زړه بوډۍ چې په څوکۍ کې ناسته وه... سردار اندرې له هغې نه
وپوښتل:

— ښه له کومې راغلي، وایې چې کیف ته تللي وي؟

بوډۍ چې ډېره غرېدله، وویل:

— هوکې پلارجانه! هوکې هلته تللي وم، سپېڅلو غوښتې وم،
دعیسی د زوکړې شپه مې نصیب شوه، د آسماني راز د لیده په شپه
هلته وم. او اوس کولبازین ته تللي وم او داشبېه له هغه ځایه راغلم...
— اوس ایوانوشکا هم درسره ځي؟

... په کالیازین کې مې خپله، یوه ستره معجزه ولیدله، یوه لویه
معجزه.

سردار اندرې وپوښتل:

— ښه څه دې ولیدل؟ یو بل سپېڅلی مومیایي شوی مو پیدا کړې که
څنگه؟

شهزادګۍ ماریا وویل:

— اندرې! بس کړه! هغې بوډۍ ته مخ ورواړاوه او وې ویل:
— پلاګي یوشکا، پرېږده، مه ورسره غرېږه.

جگړه او سوله

– نه ولې ادکې، ولې يې ونه وایم؟ ډېر ښه ځوان دی، زما خوښېږي، مهربانه دی، هغه د خدای په نامه مرسته کوي، هغه دا وار هم لس روبله راکړل، زما ښه په یاد دي! په کیف کې وم، هلته کیربوشا، پوهېږئ د خدای له ښو خدایي خدمتگارانو نه دی، شپه او ورځ لوڅې پښې گرځي، لنډه به يې درته وایم چې کیربوشا، راته وویل:

– دلته څه لالهانده يې؟ دا ستا ځای نه دی، لارښه کولېزین ته، هلته شمایل معجزې کوي. خدای ته سپېڅلی، د حضرت مریم سپېڅلی شمایل. دا خبره مې چې واورېده، د هغه ځای له خدایي خدمتگارانو سره مې مخه وکړه او لارم...

ټول پټه خوله ناست وو او یوازې دغه بوډی خورا موزونه غږېده او کله کله به يې سا هم بندېدل...

– هوکې راغلم پلارکه، ټولو خلکو همدا ویل، چې معجزه شوې، یوه لویه معجزه، د حضرت مریم له سپېڅلي شمایل نه د تبرک څاڅکي راڅخېږي.

شهزادگۍ ماریا چې سره شوې وه، وویل:

– ښه ده، ښه ده، نورې به يې بیا وروسته ووايې.

پېرو ویل:

– اجازه راکړئ له هغې نه یوه پوښتنه وکړم، تاپه خپله ولیده؟

– څه وایې پلاره! خپله مې دا ویاړ په برخه شو، د حضرت مریم له سپېڅلي شمایل له څېرې نه د خدای نور ورېده او له شونډو يې څاڅکي څڅېدل...

پېر چې د بوډی خبرو ته په ځیر غوږ نیولی و، په خورا سادگۍ

وویل:

– هوکې، وگورئ، دا لویه دوکه ده.

جگړه او سوله

پلاگي يوشکا چې سترگو يې دننوا تو غوښتنه کوله، شهزادگۍ ماريات ته مخ ورواړاوه او په وحشت يې وويل:
_ توبه، توبه، دا ته څه وايي پلارجانه! داسې مه وايه!
پېر بياتکرار کړه:
_ دا دخلکو دوکه کول دي.

بودۍ خدايي خدمتگارې چې په تېر او تندي صليب کېښ وې ويل:
_ لوی پروردگاره، حضرت مسيح، توبه وباسه داسې مه وايه پلاره!
يو جنرال هم چې د زړه سترگې يې ړندې وې، ايمان يې نه لاره، همداسې ويلي و "د کليسا پاپان دوکې کوي او خلک غولوي" خودا خبره يې لا پای ته رسولې نه وه، چې په دواړو سترگو ږوند شو، بيابې ايمان راوړ، زه به دې د سترگو رنایي بېرته دروېښم، جنرال په زار يو زاريو ويل، ما ورولی، د شماليو پښو ته ورولی، ما ورولی! دا يوه رښتني کيسه ده، زما په مخکې تېره شوې او په خپلو سترگو مې ليدلې ده، ما په خپلو سترگو وليدل چې ږوند جنرال يې شمایل ته وروست، هغه وروړاندې شو او د شمایل پښو ته ورولوېد او وې ويل: سترگې مې رڼا کړه، ټول هغه څه چې څار (پاچا) رابښلي ستاله نامه به يې څار کړم، ما په خپلو سترگو وليدل، ومې ليدل پلاره، چې د هغه جنرال ستوری يې په شمایل کې کېناوه، څه به دې سردر خوږوم، لنډه به يې درته وایم، د هغه جنرال سترگې رڼې شوې او بيابې پېر ته مخ ورواړاوه، په نصيحت وزمه ژبه يې هغه ته وويل: گناه ده، پلارجانه گناه، داسې مه وايه، د خدای له قهره وډار شه!
پېر وپوښتل:

_ دا دې ونه ويل: چې دا ستوری څنگه په شمایل کې کېناست؟
سردار اندرې چې له خندا نه شين و، وويل:
_ سپېڅلې حضرت مريم ته يې جنرالي ورکړه.

جگړه او سوله

ناخپه د پلاگۍ يوشکا رنگ والوت، لاسونه يې آسمان ته لوړ کړل، بيا يې رنگ تک سور شو او وې ويل:

— پلاره! زما پلاره! توبه وباسه، گناه ده، داسې مه وايه، ته خو ماشوم لرې. او بيا يې چې په ټټر او تندي صليب وېست، وويل:

— پلاره! دا څه کفو و چې و دې ويل؟ خدای دې تا وېښي. يا خدايه! د هغه گناهونه وېښه! بيا يې شهزادگۍ ماريآ ته مخ ورواړاوه او وې ويل:

— اد کې دا خبرې لاپسې څه معنی لري؟ هغه پاڅېده، نېرېدې وه، چې له سترگو يې اوښکې راتويې شي، د خپلې کڅوړې په ټولولو پيل وکړ، له ورايه ښکارېده چې هم په حيرت کې ده او هم يې افسوس کاوه، چې چا، څه وويل او له دې نه ډېره شرمېده، چې څنگه په هغه کور چې دا صدقه راتولوي، هلته داسې کفو ويل کېږي.

شهزادگۍ ماريآ وويل:

— تاسو هم له څه نه خوند اخلي، تاسو ته چا ويلي و چې ما ته راشي؟ پېيرو ويل:

— نه اد کې! پلاگۍ يوشکا! ته مه خوابدې کېږه، ما ټوکه کړه، هغه شهزادگۍ ماريآ ته مخ ورواړاوه او وې ويل:

— هيله کوم دا ومنئ، چې ما رښتيا د هغې د خوابدې کېدو تکل نه لاره، هغه چې هڅه کوله، پر خپلو گناهونو لمن وغوروي، موسپده او زياته يې کړه:

— هسې يو خبره وه، په دې کې مو هېڅ کوم ځانگړی هدف نه درلود. پلاگۍ يوشکا په شک او ترديد کې ودرېده، خود پېير څېرې د رښتني پښېماني څرگندونې کولې او سردار اندرې خو په مهربانه ځيرتيا هغې ته داسې کتل، چې کرار کراره بېرته آرامه شوله.

۱۴

بودی. خدایي خدمتگاره آرامه شوه او بیا په خبرو راغله. ترډېرو پورې یې د (امفي لوعي) نومي کشیش ستاینې کولې. هغې ویل چې هغه کشیش دومره سپېڅلی او پاک زړی دی چې د رغوي نه یې د خوشبویۍ بوی راته. هغه په دې غږېده چې د کیف ښارته د وروستي سفر په اوږدو کې یې له یوې کشیشې سره پېژندگلوی وشوه او هغې دې ته د هغو ځمخو د دروازي کلي ورکړه چې هلته دموميایي شوو راهبانو مړي اېښي دي. هغې یادونه وکړه چې هغې په ځمخه کې له نورو خدایي خدمتگارانو سره دوه شپې ورځې تېرې کړي دي او دې هلته له ځان سره وچه ډوډۍ هم وړې وه. دې ویل چې کله به دیوه شهید قبر ته کېناسته، کله به یې بل ته دعا کوله، کله به یې له یوه نه دعا غوښته او کله به بل ته ورغله... مورجانې نه پوهېږې څه خاموشي، څه سپېڅلتیا، په زړه کې دې داسې روښانايي راخوږېږي، چې د بهر د روښانۍ لیدل نه غواړي.

پېیر، په خورا ځیر او غوڅ ټینگار هغې ته غوږ نیولی و. سردار اندرې له کوټې نه ووت او شهزادګۍ ماریایي خپلو خدایه خدمتگارانو ته پرېښوده چې خپل چای وڅکي، خو هغې پېیر د هر کلبو

جگړه او سوله

کوټې ته بدرگه کړ او هغه يې وويل:

-تاسو ډېر مهربانه ياستي!

-اڅ! ما رښتيا نه غوښتل دهغې سپکاوې وکړو، زه دغه احساسات احساسوم او دهغو درناوي کوم.

شهزادگۍ هېڅ ونه ويل، هغه ته يې وکتل، يوه ملاله موسکا يې پر شونډو خوره شوه او وې ويل:

-زه تاسو له ډېر پخوانه پېژنم او د ورور په شان راته گران ياستئ.

ددې خبرې سره سم يې، ناڅاپه، پرته له هغه نه چې پيښر دې ته د

مينې او ځواب څرگندولو حق ورکړي، وې ويل:

-څنگه؟ اندرې څنگه و؟ دهغه روغتيا ما ډېر زوروي، ژمی يې

روغتيا ښه وه، خو پسرلی يې زخموڼه تازه شول، روغتيا يې ژوبله شوه

او دا کتر سپارښتنه وکړه چې بايد لاړ شى او دخپلې روغتيا غم

وخوري، روحي حالت يې هم ما زوروي، موږ ښځې خپل ټول غمونه په

ژړا او ننواتو سره وو، خو هغه هرڅه په زړه کې ساتي او غم زياتوي. نن

يې طبيعت ښه دى، ځکه ته راغلي يې ډېر کم داسې پېښې چې داسې

خوښ وي. کاشکې ته وکولای شي هغه قانع کړي، چې بهر ته لاړ

شي. هغه ډېرې خوځېدا ته اړتيا لري. دلته دا آرام ژوند دى له ژونده

باسي. دنورو خو دې ته پام نه شته، ولې زه خو يې وينم. د شپې لس بجې

وې چې چوپړان د مشر سردار د گاډۍ د آسونو د زنگونو په شرنگهاري

سره چې له لري رانېږدې کېدل، د دروازې د زينو خواته ورمندې

کړې. سردار اندرې او پيښر هم په گډه دهغه هرکلي ته ورو دانگل د بوډا

سردار د گاډۍ نه درانښکته کېدو په حال کې، په پيښر سترگې ولگېدې

او وې ويل:

--دا څوک دى؟ خو همدا چې نا آشنا ځوان يې ځاى ته راوست او وې

جگړه او سوله

پېژاند، وې ويل:

- او هو! څومره ښه ډېر خوشاله يم چې وينم دې، راشه مچ مې كړه.

د بودا سردار طبيعت خورا جوړ او پر پېير ډېر مهربانه و.

تر مابښامنی - مخکې چې کله سردار اندرې د پلار دفتر ته راستون شي، پلار يې له پېير سره په توده مرکه کې بوخت وليد. پېير غوښتل زوړ بودا په دې قانع کړي چې داسې وخت را رسېدونکی دی چې جگړه د انسانانو له منځه ورکړه شي، خو بودا سردار په ملنډو ملنډو دې خبرې پورې خندل، هغه ويل:

- د انسانانو له مراندونه، وينې راوباسئ او هلته نوې وينې په کې وبهوي، هغه وخت کېدای شي جگړه پای ته ورسوي. دا ټول ښځينه خيالونه دي، خو سره له دې هم هغه پېير پر کينې اوږې وواهه او خپل ميز ته ورنېږدې شو، سردار اندرې چې هيله يې نه لرله، د پلار او انډيوال مرکې ته ورگډه شي، ځان يې په هغو کاغذو بوخت وساته چې پلار يې له ځان سره له ښاره راوړی و، بودا سردار هغه ته ورنېږدې شو او له هغه سره يې، د هغه د ورځنيو کارونو په اړه خبرې پيل کړې:

- سردار رستوف د اعيانو د ټولني مشر لاند هغو وگړو نيمایي هم نه دی، برابر کړی، چې بايد راټول کړی يې وای. هغه ښار ته راغلی او زه او زه يې مېلمستيا ته رابللی يم..... بيا پېير په اوږه واهه او زوی ته يې وويل:

- ښه وروره! ستا دا انډيوال ښه سړی دی، زما خوښېږي!

..... بودا د کوتې نه د وتلو په وخت کې غږ کړ:

- زما له هغې ساده لېونۍ لور سره مينه کوه او له هغې سره مهربانه

اوسه!

پېير لیسې گوري، ته په دې سفر کې له سردار اندرې سره د خپلې

جگړه او سوله

مینی په ټینګښت او پرتم پوه شو. له سردار اندرې سره د پېر د دوستۍ پرتم، نه په خپله د اندرې په دوستۍ، بلکې د هغه له خپلوانو سره په دوستۍ کې څرګند بده. که څه هم پېر نه ظالم او زړه سختی مشر سردار پېژانده او نه یې آرامې او مهربانې شهزادګۍ ماریا سره آشنایې لرله، خو داسې یې انګېرله چې له دواړو سره له کلونو کلونو پېژندګلوي او دوستي لري. هغه د ټولو په زړه کې ځان موندلی و. شهزادګۍ ماریا نه یوازې له دې کبله چې د هغې له خدایي خدمتګارانو سره پېر لېوالتیا ښودلې وه، هغه په مینه ناکو سترګو کتل، بلکې د مشر سردار په وینا آن د هغه ماشوم لمسی سردار نیکولای هم هغه ته موسېده او غېږې ته یې ورته.

میخاییل ایوانوویچ او پېغله بوري یې هم هغه وخت چې پېر او شهزادګۍ ماریا به سره غږېدل، دوی ته کتل او له مینې نه به یې موسکا پر شونډو خورېدله.

مشر سردار ماښامنی ته راغی، پر میز کېناست او ټولو ته څرګنده شوه چې دغه کار یې د پېر لپاره کړی دی. بوډا په لیسې گوري کې د پېر د دوه ورځنۍ مېلمستیا په وخت کې خورا ښه او مهربانه و. له هغه سره به یې مینه کوله او ورته ویل به یې چې دیدن ته یې راشئ.

کله چې پېر لاړ او د کورنۍ غړي بېرته راټول شول، لکه هغه شان چې په هره کورنۍ کې د نوي مېلمان په تگ نه وروسته دود دی، ټول د هغه په اړه خبرې کوي، دوی ټولو هم دا کار کاوه، خو له ستاینو نه پرته، بل هېڅ نه اورېدل کېدل او دا هغه څه دی چې ډېر کم پېښېږي.

۱۵

رستوف چې دا وار له رخصتيو راستون شو، دلومري حل لپاره يې داسې يې احساس کړه، چې د هغه اړيکي له دينيسوف او په ځانگړي توگه له غونډ سره څومره ټينگې او ژورې دي.

کله چې غونډ ته نږدې کېده، د هغه په زړه کې داسې احساس خپې وهلې، لکه هغه احساس چې د مسکو د پاورسکايا په کوڅې کې يې، خپل کور ته د نږدې کېدو په وخت کې احساسوله. هغه چې کله د خپل غونډ سپاره پوځ سور څنډې ديمينتوف وليد، هغه يې سمدلاسه وپېژاند او سره بخونو آسونو د څرخای ديوال يې ترسترگو شو، کله چې يې لاورشکا په چغو چغو هرکلي ته راودانگل: گراف راورسېد!

دينيسوف له خوبه راپاڅېد، په داسې حال کې چې څنډې يې جرې وې، له خپلې ځالې يې رامنډې کړې، له رستوف نه يې غبرډاتا وکړ او د غونډ افسران ترې راتا و شول. د رستوف په گوگل کې هماغه احساس خپې وهلې لکه چې کور ته د ستنېدو په وخت کې يې مور او پلار او خويندو له ده غبرې تاوولې، دی يې کېنښکوده، له خوشالۍ نه گڼې واخېست، ژړا ورغله او ژبه يې گونگه گونگه شوه. غونډ هغه ته د خپل کور په شان و، هماغه شان په زړه پورې او گران و، لکه د مور او پلار

جگړه او سوله

کور.

رستوف د غونډ له قوماندان سره تر کتنې وروسته، په خپل هماغه د سورو پوځونو په ډله کې وگمارل شو..... تر څو پیرو او دندو تر سرته رسولو وروسته یې، بیا له کار سره مینه پیدا شوه. د آزاد کورنی ژوند آزادي یې هېرې او بېرته یې ځان د پوځي ژوند د نظم او ټینگو کړو په کړبو کې برابر کړ. خو دلته یې هم هماغه د کورنی توډ ژوند مینه، محبت، خواخوږی چې د مور و پلار او خویندو نه لیدل، احساسول. دلته نور د ټولني د گډو او غیر پوځي ژوند آزادي نه وه، چې په کې هرې خوا ته لاس واچوي او تېروتنې ترې وشي، نور نو سونیا نه وه چې له هغه سره د رازونو یا نه رازونو یا د زړه د غوتې خلاصولو ته اړ شي. نور نو دا امکانات نه و چې دې خواته، هغې خواته لاړ شي، نور نو په یوه شپه و ورځ کې ۲۴ ساعت نه و، چې هر ساعت یې په ډول ډول لوبو تېر کړي، نور نو د خلکو هغه بې شمېرې ډلې نه وې، چې دی په پېژندنه کې حیران وي، نه وو، نور یې له پلار سره د مالي ستونزو خبرې نه وې او نور نو د لوڅو ته په قمار کې د پیسو بایلېدل نه وریا بدل، دلته په غونډه کې هر څه څرگند او ساده و. ټوله دنیا او د هغه هر څه په دوو نابرابرو برخو و بشل کېدل: یو د پاولو گراد غونډه، چې هغه خپل گانې او نوره ټوله دنیا. او هغه له دې دویمه برخې سره هېڅ اړیکې او کار، نه لاره. په غونډه کې هر څه څرگند و، هر څوک پوهېدل، څوک بریدگی او څوک جگړن دی، څوک پاک زړی او څوک بد زړی او له ټولو نه مهمه دا ده چې څوک ستا ملگری دی. دوکاندارانو به باور کاوه، هر څه یې په پور ورکول او په هرو درېو میاشتو کې یې یو وار پورونه ټولول، هېڅ اړتیا نه وه، چې پلمې وکړي او دروغ ووايي، یوازې دا باید په پام کې نیول شوي وای چې د پاولو گراد په غونډو کې داسې څه نه وای تر سره

جگړه او سوله

شوي چې بد گڼل کېدل او هر کله چې تا کوم کار ته گماري بايد هغه په غوره توگه تر سره کړي او د هغه امر له مخې چې تا ته درکړ شوی دی، هغه بشپړ کړي.

رستوف چې کله بيا د غونډ په ځانگړو حالاتو کې ژوند پيل کړ، هغه مسافرت ته ورته و، چې له اوږده مزله وروسته يې کولای شول، وغځېږي او ښه استراحت وکړي. د پوځ دا ژوند د رستوف لپاره ځکه په زړه پورې و چې دولو خوف ته د پيسو د بايلو دلو (د مورو پلار د خواخوږۍ سره سره يې نه شو کولای د دغه گناه له کبله ځان وښيي) نه وروسته يې پرېکړه کړې وه چې تر پخوا نه به داسې زيات خدمت کوي، داسې هڅه او زيار به باسي، چې د گناهونو پور پرې کړي، لنډه دا چې پياوړی وتلی افسر، خوږ ملگری او په يوه خبره کې، يو ځانگړی سړی و او سي. هغه څوک چې په ولسي ژوند کې گران او په پوځي کې خورا آسانه خبره ده.

رستوف د قمار، تر بايلو دو وروسته پرېکړه کړې وه، چې د پنځو کلونو په اوږدو کې د پلار پور ورپرې کړي. پلار يې په کال کې لس زره روبله ورته رالېږل او تکل يې کړی و چې تر دوه زرو نه زيات روبله خرڅ نه کړي او په پاتې يې هغوی د پلار پورا ادا کړي.

زموږ پوځ تر شاتگ او په پوالتوسک او ايلاپروس کې تر يرغلونو او بېلابېلو جگړو نه وروسته، بارتن شتاين ته نېږدې راټول شوي و. ټول د څار (ټولوک) راتگ او د نوي جگړې پيل ته سترگه په لاره وو.

د پاولو گراد غونډ چې د ۱۸۰۵ کال په جگړه کې گډون درلود، ځانته د خوږو او کالو په راټولولو لگيا و، نو ځکه يې ونه شو کولای د پوالتوسک او ايلاپروس په لومړنيو نښتو کې گډون وکړي، خود دويمې جگړې په نيمايي کې يې ځان جگړه ځپلي پوځ ته ورساوه او د

جگړه او سوله

پلا تڼي له پوځ سره يو ځای شول. د پلا توف ډله له پوځ نه جلا جنگېدل. د پاولو گراد پوځ څو ځله، له دښمن سره په نښتو کې گډون کړی و، اسيران يې نيولي وو او آن يو واري يې د مارشال او دينو گاډۍ هم غښت کړې وه. دغه غونډ د اپرېل په مياشت کې شو او نۍ يولرې او کنډواله شوي کلي ته نېږدې، ديره شوي، همالته ځای په ځای ولاړ او هېڅ ونه خوځېد.

که څه هم د واورو د ويليدو او د اوبو د بهېدو فصل و، هره خوا ختې وې او کله به د سړو څپو راخوره شوه، سيندونه په څپو راغلي وو، لارې بندې وې. په ورځو ورځو به آسونه له خوځېدا پاتې شول، نه آسونو ته واښه او نه وگړو ته خواږه رسېدل. دا چې گاډۍ او کراچۍ خوځېدای نه شوې، خلک پلي، کلو او بانډو ته تلل او هلته به له خلکو نه په تشو کلبو کې، کچالو يا نورو خوږو پسې گرځېدل، خود خوږو څه شی يې پيدا کولای نه شو.

هر څه چې و، کلبوالو خوږلي او تښتېدلي وو، هغه شمېر چې پاتې وو، سخت خوار، مظلوم او څه خواږه او کالي يې نه درلودل، چې له هغو نه يې څوک واخلي يا يې غلا کړي. آن سخت زړو سرتېرو هم ددې پر ځای چې له هغو نه څه واخلي، خپله يې که څه درلودل، هغو ته يې ورکول.....

دوې اونۍ کېدې چې آسونو هم د کورونو د کوټو د چتو له سوارونه پرته، نور کوم واښه خوږلي نه و. خورا ډنگر او ژوبل شوي وو..... خو سره له دې هم افسرانو او سرتېرو پوځي ژوند ته دوام ورکاوه، د سورو غونډ پوځيانو، که څه هم رنګ الوتې، پرسېدلۍ او جامي يې ټوټه ټوټه وې، مگر بيا هم هر سهار په کتار کې درېدل او هم به بېگارۍ ته تلل، آسونه يې خره کول، وسلې يې پاکولې، آسونو ته يې

جگړه او سوله

له چتونو نه سوارې راويستي، د خوړو په تمه د نغريو شاو خوا گرځېدل، وږې پاڅېدل او دلورې او خوړو په اړه به يې ټوکې کولې او اپلټې به يې غږولې.....

رستوف د پخوا په شان له دينيسوف سره په يوه کوټه کې او سپېده او تر رخصتو نه يې وروسته، ملگرتوب لا ټينگ او خوږ شوی و. دينيسوف هېڅکله د خپل انډيوال رستوف د کورنۍ د غړو په هکله نه غږېده، خو رستوف داسې احساسوله، چې د ناتاشا ناکامه مينه، د دوی په دوستۍ کې بې اغېزه نه ده. دينيسوف چې تر رستوف لوړه رتبه درلوده، هڅه يې کوله، چې هغه سختو چارو او گواښمنو سپارښتونو ته ونه گماري. د هغه پالنه او ساتنه يې کوله او تر هرو عملياتو وروسته به يې د هغه پوښتنه کوله، چې تاوان ور رسېدلی نه وي. رستوف په يو کلي کې د خپلو دندو د سر ته رسولو په وخت کې، يو پولنډي بوډا، چې يوه کمکۍ لور يې ورسره وه، وليده، چې برېښ او وږي دي، او نه پوهېږي چې چېرې وټېښتي، رستوف هغه له ځان سره قطعې ته راوستل، هغو ته يې په خپله کوټه کې ځای ورکړ، هغوی يې تر هغه وخته پورې وساتل چې بوډار و غ شو.

د رستوف يوه ملگري دښځو په اړه د خبرو اترو په لړ کې، هغه ته ويل چې هغه ناځوانه ملگري دی، ځکه دی، خپل دوستان له هغې يوې لنډې ښځې سره چې دده کورته راغلي ده، نه اشنا کوي. رستوف ته دغې ټوکې خوند ورنه کړ او سخت خفه شو. هغه افسر ښه وښکناځه چې دغه ټوکه يې ورسره کړې وه، خو دينيسوف کرار کرار هغه آرامه او دلاسا کړ او د هغوی تر منځ يې د دوئيل مخه ونيوله...

۱۶

د اړېل په مياشته کې، د ټولواک د راتگ خبر، پوځ بيا راژوندی او زړور کې. رستوف ونه کولای شو په هغه برید کې د گډون حق پیدا کړي، چې په بارتن شتاین کې کېدونکی و، ځکه د پاولوگراد غونډ د پوځ په لومړيو کرښو او له بارتن شتاین نه لرې پروت و.

غونډ په یو لري ډاگ کې ځای پر ځای شوی و. دینیسوف او رستوف په هغه مورچل کې، چې سرتېرو د ځمخې په ډول وپستلی او په پانیو، بساخونو او شنو یې پټ پوښلی و، پناه اخیستې وه. دغه مورچل چې د هغه وخت د دود سره جوړ شوی و، یو متر سور، یونیم متر ژوروالی او درې نیم متره اوږد والی درلوده. د دغه مورچل یوه خوا، د وتلو لپاره لکه زینې داسې جوړې شوې وې، همدا ځمخه د پوځیانو کوټه هم وه. د ځمخې په بل سر کې سورو پوځیانو، څولرگي په دېوال کې وهلي، پر سر یې یوه تخته وراېښې او له هغه نه یې د میز کار اخیست. د څنگ په دوو دیوالونو کې یې، د یو متر په اندازه بیا نور ځایونه وهلي وو او له هغونو یې د کت کار اخیست. د مورچل د لوړوالي کچه له هغه اندازې سره برابرېده چې دی هلته ولاړ و. سر یې

جگړه او سوله

پاس نه لگېده. د دینیسوف کوټې (هغه سرتېرو ته گران هم و) یوه بله بنکلا هم درلوده او هغه دا چې له چته یو داسې دره چې په هغې کې د بښنې ټوټې ټومبل شوې وې، راځوړنده وه. کله به چې هوا ډېره سره شوه، سرتېرو به لږ سگروټې د او سپنو په تختو کېښودې... د دینیسوف او رستوف مورچل به ښه تود، او د سرتېرو او پوځیانو گڼه گوڼه به هلته جوړه وه....

د اپریل د میاشتي یوه ورځ چې رستوف د سهار په اتو بجو له پیرې او سختې بې خوبۍ نه وروسته، خپل مورچل ته راغی، سپارښتنه یې وکړه چې اور راوړل شي. له اورښته لوند شوی خپل کمیس یې وپست، دعا یې وکړه، چای یې وڅکه او ځان یې تود کړ... خپل کالي او کپري یې ټول او په یوه کمیس کې په خپل کټ کې وغځېد. لاسونه یې تر سر لاندې کېښودل، په خیالو کې ډوب شو او د هغې رتبې د اڅپستو په چرت کې لاړ، چې د خپلې وروستۍ دندې د بريالي سرته رسېدو له امله یې په هماغه ورځ د حکم د اڅپستو وړاندیز شوی و. هغه دینیسوف ته چې معلومه نه وه، چېرته تللی و، سترگې په لاره و. ده غوښتل چې په گډه سره کښي او د زړه خواله سره وکړي. په دې وخت کې د دینیسوف چغې چې له قهره ډکه معلومېدې، واورېدل شوې. رستوف پاڅېد، د مورچل د هېندارې نه یې د باندي وکتل، گوري چې ډلگۍ مشر توپچنکو دی.

دینیسوف پرله پسې چغې وهلې، ما خو تا ته خپله امر کړی و، چې څوک دغه د ماشکین رښې ونه خوري. ما خپله ولیدل چې لازارچوک رښې له ډاگه راوړې. ډلگۍ مشر ځواب ورکړ:

— ښاغلیه! ما ټولو ته ستا امر ووايه، سپارښتنه مې ورته وکړه، خو د هغو غوږونه کله خبره اوري.

جگړه او سوله

رستوف بېرته خپل کټ ته راستون شو او په خورا ډاډ يې له ځان سره وويل:

— پرېږده چې خپلې چغې سورې وکړي، ما خپل کارونه په نښه توگه تر سره کړي دي، زه غواړم وېده شم، ترخوبه بل نښه شى په دنيا کې نه شته.

خو د ډلگۍ مشر له غږه پرته، د دینیسوف د نوکر، هماغه چالاک او اوروزمى لاروشکا غږ هم واورېدل شو. هغه پر ډوډۍ بارو کراچيو او غوايانو په اړه خبرې کولې او ويل يې چې خوړو پسې گرځېدو، ده هغه ليدلي دي. بيا د دینیسوف د چغو غږ واورېدل شو چې ويل يې:

— دويمې ډلې ته ووايئ چې چمتو شي.

رستوف په زړه کې وويل:

— دا چېرې ځي.

دینیسوف پنځه دقيقې وروسته څمخې ته راننوت او په خټو ککړو بوټو سره کټ ته وروخت، په خورا قهر يې خپل پيپ څښاوه او خپل شيان يې په کڅوړه کې اچول. هغه خپله توره او متروکه تر ملا کړل او د وتلو د وړه خوا ته د خوځېدو په لړ کې يې، د رستوف د دې پوښتنې په ځواب کې چې چېرې ځي، په خواشينۍ ځواب ورکړ، کار لرم. دینیسوف د څمخې د دروازې نه د وتلو په شېبه کې وويل:

— لوى خداى او ستر ټولواک به مې ساتنه کوي.

رستوف له څمخې نه باندي په خټو کې د څو آسونو د خوځېدا گامونه واورېدل، خو ځان يې آن دومره هم په عذاب نه کړ چې وگوري، چېرې ځي؟ په هماغه گونښه کې چې غځېدلې و، کرار کرار لږتود او خوب يووړ. لمر په غږ غږو و چې راوینښ شو او له څمخې نه راووت. دینیسوف لا راستون شوى نه و. آسمان شين و. د گاونډې څمخې څنگ

جگړه او سوله

ته، دوو افسرانو او يو بریدگي په پستي نمجنې ځمکې کې، چې ختیځه وه، په خورا خوښۍ د سافیکا د لویې د پیل په هیله، میروې ټکول. رستوف هم له هغو سره یو ځای شو. د دوی پیل شوې لوبه لا نیمایي ته رسېدلې نه وه، چې خپل پلو ته را روانو کراچيو ته یې پام شو. یو پنځلس شپاړلس سواره، چې آسونه یې خورا ډنگر ډنگروو، کراچيو پسې را روان وو. کراچۍ د سپرو په لارښوونه، د آسونو د توپلي خوا ته ورنږدې شول، سواره ترې راتاو او لویه گنه گونه یې جوړه کړه.

رستوف وویل:

- ښه وگوره، دینیسوف هسې ځان له ډاگه ویشته، دا دي هم خواړه!

افسرانو وویل:

- همداسې چې وایي، اوس به سرتېري مزې کوي.

د سرتېرو نه لږ واټن وروسته، د پلپو پوځونه دوه افسره چې پر آسونو سواره وو، او له رستوف سره یې چغ جگ و، را روان و. رستوف د هغو مخې ته ورغی.

ډنگر، لنډونې افسر، چې له ورايه یې له ژبې نه قهر ورېده، ویل:

- زه تاسو ته خبر درکوم.

دینیسوف وویل:

- لاس مو خلاص، ما خو وویل، چې بېرته یې نه ورکوم.

- گوره تورن صاحب! مسوولیت به یې ستا په غاړه وي، تاسو په خپلو تالانگه کړي دي، دا خو غلا ده، دوه ورځې کېږي، زموږ سرتېرو یوه مړۍ ډوډۍ هم نه ده خوړلې.

دینیسوف ځواب ورکړ:

- زما سرتېري دوه اونۍ کېږي چې وږي گرځي.

جگړه او سوله

پلي افسر په لور او اوز بيا وويل:

- دا سوچه غلا ده، تالان دي. تاسو يې مسوول ياستئ.

دينيسوف ناخاپه لکه اور چې اخېستي و، چغه کړل:

- څنگه، پرېږدئ مې ښه؟ ځواب يې زه وایم نه تاسې. گورئ،

مخکې له هغه چې خبره بې آبی. ته ورسېږي، ما نه لاس واخلي او کنه..

شاگرز، تاسو ته وایم مخ واړوئ.

لنډ وني افسر، پرته له هغه چې يا شاگرز او يا خوځېږي، په لور

اوز بې وويل:

- ډېر ښه، ډېر ښه، هم غلا کوئ او هم...

دينيسوف د خپل آس مخه، د دغه افسر خوا ته ورواړوله او چغه يې

کړل:

- څه ورکېږه! کنه اوس به هغه څه درباندي وکړم چې مې کوه

پوښتنه.

افسر هم په گواښمنه ژبه وويل:

- ډېره ښه ده، اوس به گورو.

هغه د خپل آس مخ راواړوه، په خپل رېږدېدونکي زين ناست، په

يرغه ځغاسته لري شو.

دينيسوف ورپسې چغې کړل:

- د سپي په شان غاږي، لکه خراپي سپي.

دا د پلي پوځ يو افسر ته د سواره پوځ تر ټولو بدې ښکندلې او پر

هغه ملنډې وې.

دينيسوف تر دې سپکونه وروسته، په بنگېدو بنگېدو، د رستوف

خواته راغي او وې ويل:

- په زور مو ترې واخيستل، غلامو کړل، دهغود خوږو کاروان مو

جگړه او سوله

لاندې کړي. څه وکړم، وگړي مې له لورې مري، بل ډول خو ونه شوه. هغه څه چې د سواره پوځ، پوځيانو ته ترلاسه شوي و، د پاولگراد د قطعي پوځونو ته ور روان و، خو د نيسوف چې د لاوړوشکا نه د هغه له راتگ او ساتونکو نه درلودلو نه خبر شوي و، له خپلو ساتونکو سره پر هغه يرغل او تالان کړي و. هغه خپلو سرتېرو ته پوره وچه ډوډۍ ورکړه او آن نورو سورو ته يې هم ست وکړ.

بله ورځ، د غونډ قوماندان د نيسوف ځان ته وروغوښت، خپلې منگولې يې پرانيستې او سترگو ته يې ونيولې:

- زه دا پېښه داسې گڼم، گواکې پر هغه سترگې پټوم، گواکې هېڅ مې نه ده ليدلې او نه مې اورېدلې او تا په غلانه تور نوم او دو سيه نه درته جوړوم، خو تا ته مشوره درکوم چې په خپله ستري قوماندانۍ ته لاړشې، او دغه شخړه په کراره آواره کړې او که شونې وه، کوم سند لاسليک کړې، چې څومره خواږه دې ترلاسه کړي دي او کنه د پلي غونډ له عرض سره به مخامخ او خبره به خدا زده چيرته ورسېږي.

د نيسوف د غونډ له قوماندان سره ترکتنې وروسته، مخامخ ستري قوماندانۍ ته لاړ او د زړه له کومې يې تکل وکړ چې د غونډ قوماندان خبره ترسره کړي. هغه چې کله د شپې خپلې څمخې ته راستون شو، داسې و چې رستوف هېڅکله خپل ملگري دغه شان ليدلي نه و. هغه نه غوښتل و غږېږي او له خواشيني نه سرسام و. کله چې به رستوف هغه نه وپوښتل چې څه شوي دي. هغه به شونډو لاندې بنکنځلې او گواښمن څه به يې ويل، چې په پوره توگه نه د پوهېدو وړ و او نه دا څرگنده وه، چې چاته يې وايي.

رستوف چې د نيسوف ددې حال په ليدو ويري اخېستي و، هغه ته يې د کالېو بدلولو او يو گيلاس اوبو د ځکلوست وکړ او يو تن يې

جگړه او سوله

هم ډاکټر پسي ولېږه.

- غواړي ما د غلا په تور محکمه کړي. ورکه وه يې، يو بل گيلاس او به راکړه، پرېږده چې محکمه مې کړي. زه به تل د دغو دوه مخو په وړاندې جنگېږم، دا خبره خپله ټولواک ته هم کوم، هوکې، راکړه، راکړه يو بل گيلاس يخي او به هم راکړه.

پوځي ډاکټر چې راغي وې ويل:

- هرومرو يې بايد وينه واخېستل شي. او يو شيشه توره وينه يې د دينيسوف له وينتن لاس نه واخيسته او په همدې وخت کې مټې هغه وکولې شو، دهغه څه په هکله خبرې وکړي، چې په ده تېر شوي و:

- کله چې سترې قوماندانۍ ته ورسېدم، ومې پوښتل، ښه رئيس

مو چيرې دي؟

وې ويل:

- ايا کولای شي لږ صبر وکړي؟ ما وويل:

- بايد لږ شم، خپلې دندې ته بايد ستون شم، تردې ځايه پورې مې د يرش (ورست) لاره وهلې، که ورته ووايې چې د صبر کولو وخت نه لرم، ښه به دا وي چې ما ومنئ. تردې خبرې وروسته و چې د اړمارو غلو مشرانسکاره او ما ته يې په نصيحت پيل وکړ:

- دا کار چې تا کړي دي، غلا ده! زه چې ورننوتم، ومې ويل:

- غلا، دا غلانه ده چې يو افسر خواره ددې لپاره اخلي چې خپل وږي سرتېري ماره کړي، غلا هغه ده چې د سرتېرو خواره د خپل جيب د ډکولو لپاره اخلي، هغه وويل:

- ښه! چې داسې ده، لږ شه او د جرگه گۍ مشر ته ورشه او هلته به هغه يو پاڼه درکړي، ته هغه واخله او لاسليک يې کړه، چې ستادغه دوسيه پای ته ورسېږي. بيا زه د جرگه گۍ مشر ته ورغلم. څه فکر کوئ،

جگړه او سوله

دميز شاته څوک ناست و؟ نه، نه پوهېږئ؟ تصور وکړه، فکر کوي، څوک مور له لورې ژغوري؟ دينيسوف چې دا خبره وکړه، له قهره يې په هماغه ټپي لاس ميز ته داسې گوزار ورکړ، چې دهغه پر سر ولاړه پيالې ورغړېدې او خپله ميز نېرېدې و، چې اوږې پوهېږي څوک و، تلياتين و، تلياتين. هغه ته مې وويل:

- دا ته يې چې مور دې، له لورې د مرگ پولو ته رسولې يو؟ يو څپېره، بله څپېره، خدای دې بده ورځ نه درنښي، وريوز مې ورسم کړ، که رښتيا درته ووايم زړه مې پرې يخ شو. ښه وهل مې ورکړل. دينيسوف همداسې رماږې وهلې او سپين غاښونه يې تر تورو بېرو بریتو لاندې، له کرکې ځلېدل:

- که رانه ژغورلای يې نه وای، وژلي به مې و.
رستوف ورته وويل:

- دا رماږې د څه لپاره؟ آرامه شه! بيا دې وينه را وايشېده، راځه چې د لاس د ټپ پلستر دې بدل کړو.

دهغه د لاس پلستر موبدل کړ، کت ته يې سره بدرگه کړ او وېده شو. يوه ورځ وروسته، هغه په ښه طبيعت او خوښۍ له خوبه راپاڅېد. د هماغه ورځې په ماسپښين د غونډياور په خورا قهر او غوڅه ښه د رستوف او دينيسوف څمخې ته راغې او په خورا خواشيني يې د غونډ د قوماندان له خوا، جگړن دينيسوف ته يوه پاڼه چې د پروني پېښې په اړه پوښتنې په کې راغلې وې، ورکړه. يا ورويل چې، خبره پرې کړي چنه بريښي. هغه وويل چې يو پوځي محکمه جوړه شوې ده، ځکه په پوځ کې او سنی بې پروايي او د خلکو او کليوالو د شتمنيو تالان زيات شو او د دينيسوف جزا به هم لږ تر لږه خلع رتبه وي.

خبره د خبرلوڅو او شيطانانو له خوا داسې ښودل شوې ده چې

جگړه او سوله

گواکې جگړن دینیسوف له پوځي کاروان نه د خوړو تر تالان او غلانه وروسته، بې له هغه چې چا غوښتی وي، په بدمستی او نشه کې، تللی د اعاشې چارواکي یې غل نومولی، بدر د یې ورته ویلي او ښه یې وهلی دی. له هغه ځایه یې چې سره ویستلي... بیا نورو سره...

دینیسوف د دغو ټولو خبرو او ملنډو په اورېدو خندل او ملنډې یې پرې وهلې، خورستوف چې دینیسوف ښه پېژانده، په دې ښه پوهېده. سره له هغه چې دینیسوف گواکې نه ډارېږي، مگر له محکمې نه ډر ډارېږي. د محکمې له پریکړو او ددې پېښې له راتلونکو بدنامیو ویرېده.

هر ورځ به جلېونه پسې را روان و او محکمې ته به یې غوښت، خو په پای کې دې ته اړ شو چې د مې د میاشتي په لومړۍ نېټې د پوځي سوړو د ډلې مشري، خپل مرستیال ته وسپاري او خپله د ستر قوماندانۍ د مستنطق د مشر دفتر ته ورشي او د خپلو ناوړو کړو په هکله پوښتنو ته ځوابونه ووايي. یوه ورځ دمخه پلاتونوف له ددو قزاقانو او له دوو سپرو سره د ځینو کشفیاتو لپاره وتلی وو.

دینیسوف د تل په شان تر ټولو نه مخکې روان و او هلته یې بیا ښه زپورتیا او مېړانه ښودلې وه، خو د یوه فرانسوي وشتونکي د ټوپک یوه مرمۍ د هغه ورون لږ شان ټپي کړ. کېدای شي که بل وخت وای، دینیسوف به هېڅکله په داسې نرم ټپ له غوندې نه روغتون ته د تگ تکل نه وای کړي، مگر اوس یې دغه ټپ پلمه کړ او د قوماندانۍ مستنطق ته یې د ور تگ پر ځای، روغتون ته مخه کړه.

۱۷

د جون په مياشت کې چې د فربدلند جگړه پيل شوه، د پاو لگراد غونډ په هغې کې گډون نه درلود او تردې جگړې نه وروسته د اوربند تړون لاسليک شو. رستوف، چې د دينيسوف بېلتون زور او دهغه د تگ نه تر اوسه پورې يې له هغه نه هېڅ پته نه لرله دهغه د دو سيې او روغتيا له کبله هم خورا پريښانه و. له دغه اوربند نه په گټې اخيستويې، اجازه واخېسته چې روغتون ته لاړ شي او د دينيسوف ديدن وکړي.

روغتون د پروس په يوه داسې واړه کلي کې پروت و، چې يو وار روسانو او يو وار هم فرانسويانو هغه تالان او کنډواله کړې و. اوړي و، ډاگونه تک شنه او زړه رابنکوونکي وو، خود کلي د کورونو ډنگ بامونه، وران ديوالونه، ناولې کوڅې، برېښه او وړې اوسېدونکي، ټپي، ناروغه يا نشه سرتېري چې هر پلواله لمانځه گرځېدل، هغه څه وو، چې دلیدو خورا ښه منظر يې جوړ کړي و.

د روغتون ودانۍ له تېرو نه جوړه شوې وه. دهغه د انگر ديوالونه لا يو څه پاتې وو، که په ځينو کړکيو کې لا ښيښې پاتې وې، خود ځينو

جگړه او سوله

چوکاټونه هم درې وړې او الوتي وو. ناروغ، ټپي، رنگ الوتي، د چا لاس، د چا پښه يا بل ځای ترلې، څوک لمر ته ناست او څوک په باغچه کې گرځېده.

رستوف همدا چې د روغتون انگرې ته ورننوت، په روغتون کې د کوم شي د وروستوالي بوي، هغه سرسامه کړ. په زينو کې يوروسي ډاکټر چې سيگار يې په خوله کې و، په مخه ورغې. ډاکټر پسې يو روسي روغتيا پال هم روان و.
ډاکټر وويل:

- ځان خو خبرولې نه شم، چې ټولته ورسپېرم، ما بنام قضا د ما کار الکسويچ کوټې ته راشئ، زه به همالته واوسم.
روغتيا پال چې کوم بل څه له هغه پوښتلي و، ځواب ورکړ:
- هرڅنگه چې ستا خوښه وي، پروا نه لري!
د ډاکټر په دې شېبه کې، په زينو راخټېدونکي رستوف ته پام شو او هغه نه يې وپوښتل:

- بناغليېه! دلته څه کوي؟ دلته ولې راغلي ياست؟ د دې نمن له مرمي نه مو ځان ژغورلي، راغلي ياست چې په تيفوس اخته شي؟ دا د جذام روغتون دی.

رستوف وپوښتل:
- ولې د جذام روغتون؟
ډاکټر په داسې يوه ژبه، چې گواکې له خپلو خبرو خوند اخلي، وويل:

- تيفوس، گرانه، تيفوس! هېڅوک له دې ځايه ژوندي نه وزي. يوازې دوه تنه يو، چې دلته ورته ټينگ يوزه او يو دغه ما کايډ (خپل روغتيا پال ته يې اشاره کوله).

جگړه او سوله

زموږ پنځه تنه نور داکتران مړه شول... له پروسي داکترانو نه مو مرسته وغوښته، خو هغوی د زموږ غوندي د ټپلو الو (متحدانو) د ليدو زغمل نه لري.

رستوف وويل:

- د سواره پوځ د جگړن دينيسوف ديدن ته چې ستاسو په روغتون کې پروت دي، راغلي يم.

- نه يې پېژنم، هېڅ خبر نه يم پلاره! ته خپله فکر وکړه، زه يو تن يم، درې روغتونونه او څلورسوه ناروغان. د خداى شکر دي چې پروسي مهربانې مېرمنې موږ ته د ټپونو د تړلو ټوکر، قهوه او کوم کيلو کبان رالېږلي، کله نفس به مولاوخته ختلي وای. وې خندل او بيا: څلورسوه ناروغان او نور هم راروان دي.

روغتيا پال ته يې مخ واپاره؛ تاته وایم څلورسوه کنه؟

د روغتيا پال له څېره نه له ورايه دهغه نه زغم څرگند و او هيله يې لرله، چې دغه ډېر غوږېدونکي داکتر ژر تر ژره لار شي، چې دي خپلو کارو پسې لار شي.

رستوف وويل:

- جگړن دينيسوف د مولنين په څنډو کې ټپي شوي و.

داکتر په خورا بې پروايي له روغتيا پال نه وپوښتل:

- بنکاري مړ شوي به وي. څنگه داسې نه ده ما کايغه؟

خو روغتيا پال د داکتر خبره ونه منله.

داکتر وويل:

- جگه ونه او سرې څنې يې نه وې؟

رستوف د دينيسوف د څېرې ځانگړتياوې انځور کړې.

داکتر وويل:

جگړه او سوله

- هوکې، هوکې! یو تن له همدې نښو سره و، هوکې، خو باید مړ شوی وي. په هر حال، بیادې هم خپر نه وشي. مور سره، نوم لیک شته دي، ما کایف، هغه نوم لیک خوله تا سره دی؟

روغتیایال وویل:

- هغه له ما کار الکسویچ سره دی. بیا یې مخ رستوف ته ورواړاوه او

وې ویل:

- مهرباني وکړئ، د افسرانو کوټې ته لاړ شي، هلته به یې خپله

وگورئ.

داکتر وویل:

- اخ، پلاره! که زما منې، مه ورځه، ډارېرم، چې خپله دلته پاتې نه

شي.

خو رستوف، له داکتر سره مخه ښه وکړه او له روغتیایال نه یې د

لارښوونې غوښتنه وکړه.

داکتر د لاندنیو زینونو راجغه کړل:

- گوره، چې بیا ونه وایې، چې چاراته ونه ویل.

رستوف او روغتیایال، دهلیز ته ننوتل. په دې دهلیز کې د روغتون

بوي دومره قوي او بد و، چې رستوف اړ ووت پزه کلکه او د دې لپاره

چې ځان وړاندې تگ ته لاس نه چمتو کړي، ودرېد. د ښي پلو دروازه

خلاصه شوه او له هغې نه یو ډنگر، ژېړنګي، تخرګ لاندې لکړې،

لوڅې پښې په یوه نري کمیس کې څوک راووت. دروازې ته یې ډډه

ولگوله. په ځلېدونکو سترگو سره یې په حیرت حیرت تېرېدونکو ته

کتل. رستوف د ننه کوټې ته وروکتل او وې لیدل چې ناروغان او ټپیان

په کوټه کې، څوک پر سواره او څوک پر خپلو کوټونو پراته دي.

هغه وپوښتل:

جگړه او سوله

- دا څوک دي؟

روغتيا پال ځواب ورکړ:

- دا سرتېري دي. هغه زياته کړه: څه کولای شو، هغه دا خبره داسې

وکړه، چې تابه وييل بښنه غواړي.

رستوف وپوښتل:

- کولای شم، کوټې ته ورننوزم او وي گورم؟

روغتيا پال وويل:

- څوک گوري؟ دا خبره روغتيا پال ځکه وکړه، چې هيله يې نه لرله،

چې رستوف د ناروغانو کوټې ته ورننوزي. هغه ناولې بوي چې رستوف

د دهليز په اوږدو کې ورسره روږدي شوي و، دم په دم زياتېده او دلته

بالکل لکه د ډډزو په شان و. انسان داسې احساسوله چې ددې بوي

سرچينې همدلته دي. کوټه خورا اوږده او رڼا وه او دلمر رڼا د کرکيو نه

راخوړې وې. ناروغان او ټپيان د دواړو ديوالونو بيخ ته داسې

پرځمکې وېده وو، چې د دواړو کتارونو په منځ کې يوه نرۍ لاره پاتې

وه.

د ناروغانو زياتره هغه بېسده و ويا داسې په عذاب وو چې نوي

راغلي يا تېرېدونکو کسانو ته يې پام نه شو کولای. خو په سد هغه يې

پاخېدل، له خپلو ژيرو، وچو ککرو سره چې له پوتکي پرته بل څه يې پر

اډو کو پاتې نه و، سرونه راپورته کړل. ټولو په يو احساس، داسې يو

احساس چې د مرستې د غوښتنې هيله او پر روغو رخه يې څرگندوله،

رستوف ته ځير شول. رستوف د کوټې منع ته ورننوت او نورو هغو دوو

کوټو ته چې دروازې يې دې لويې کوټې ته راوتلې وې، وروکتل. هغو

کوټو هم له دې کوټې نه څه توپير نه درلود. رستوف ودرېد او په پټه

خوله يې خپل شاوخوا وڅارل. هغه په هېڅ ډول د دغه منظر د ليدو تمه

جگړه او سوله

نه لرله. دهغه تر پېښو وړاندې، همداسې پر برېښه ځمکه، د کوټې د منځ په نړۍ لاره کې یو ناروغ پروت و او لاره یې بنده کړې وه. څېره یې قزاقانو ته پاتې کېده، څنې یې هم د قزاقانو په شان جوړې شوې وې. دهغه لاس او پښې داسې خلاص لوېدلې و چې لاره یې بنده کړې وه، مخ یې سوربخون رنگ درلود او سترگې یې داسې لوېدلې وې، چې له سپینوالي نه پرته بل څه نه په کې ښکارېدل. د برېښو پښو او لاسونو مراندې یې پرسېدلې او لکه رشمه له هغو تاوېدلې ښکارېدې. سر یې پر ځمکې ډباوه او په چر او نه پوهېدونکي آواز یې څه ویل، او خپلې خبرې یې بیا بیا تکرارولې. رستوف هغه ته غوږ ونيو او دهغه په خبرې یې ځان پوه کړ:

-اوبه، اوبه، اوبه غواړم.

رستوف ددې لپاره شاوخوا وکتل، که کوم څوک پیدا کړي، چې دغه ناروغ خپل ځای ته ورسوي او هغه ته اوبه ورکړي. له روغتیا پال نه یې وپوښتل:

-ددې خلکو پالنه او څارنه څوک کوي؟ روغتیا پال یې چېرې دي؟
په دې وخت کې له گاونډۍ کوټې نه یو سرتېري چې په لوژستیک کې یې خدمت کاوه، راووت. تیارسي شو، یو گام رستوف ته وروړاندې شو، په لوړ آواز یې وویل:

-بناغلیه! روغتیا مو غواړم.

داسې برېښېده چې هغه پر رستوف د روغتون د مشر گمان کړي و.

رستوف، هغه ته قزاق سرتېري وروښود او وې ویل:

-هغه راجگ کړه او اوبه ورکړه.

سرتېري په لاخوند، لېوالتیا او شوق سترگې وغړولې، لاپسې شخ

شو او وې ویل:

جگړه او سوله

- اطاعت کېږي بناغلیه! مگر له خپله ځایه ونه ښورېد.

رستوف له ځان سره وویل:

- خبر دی، پروانه لري، هېڅ کولې نه شم، هغه غوښتل ووزي، خوله
بنسئ خوانه یې د غلچک دروند بار پر زړه احساس کړ، چې پرده لا
زیاتېده، مخ یې ورواړاوه. هلته یو بوډا سرتېري پر خپل کور ناست او
په څیر څیر یې ده ته کتل. څېره یې پراړه وکونښتې ژېړ رنگه پوټکي ته
ورته وه. سپینه بیره لویه بیره یې وه. د بوډا گاوند ناست سرتېري، د
هغه په غوږ کې څه وویل او رستوف ته یې اشاره وکړه. رستوف پوه شو
چې بوډا څه هیله لري. رستوف ورنښردې شو. وې لیدل چې یوه پښه یې
کړه او بله هغه یې له ځنگانه نه پاس پرې شوې ده...

بوډا سرتېري چې لاندې ژامه یې رېږدېده، وویل:

- نه پوهېږم چې څومره درته ووايو، بناغلیه! گورئ، آن نن سهار
یې نفس ختلی، آخر مور هم انسانان یو، سپیان خو نه یو...

روغتیایال په تلوار وویل:

- سمدلاسه یې رالېږم، سمدلاسه، چې یو یې سئ... مهرباني وکړئ،

درځه چې ځو.

رستوف هم په تلوار وویل:

- درځه، درځه چې ځو...

سریې ښکته واچوه، ځان یې راټول کړ، غوښتل یې ورک شي،
وړوکی شي او د چا پام وروانه وړي. هغه د دغې کوټې په دواړو
خواو کې د پرتو کتارو ناروغانو ملامتو او رځې نه ډکو غلچکونو په
بدرگه کې له کوټې نه ووت.

۱۸

روغتيا پال، رستوف، ترده لېزه له تېرېدو وروسته، هغو درې ورخلاص کوټو ته بدرگه کړې، چې د افسرانو برخه گڼل کېده. په دې کوټو کې کټونه هم پراته وو. په دغو کټونو کې، ناروغ او ټپي افسران ناست يا پراته وو. د هغو ځينو چې د روغتون کالي يې اغوستي و، په کوټو کې گرځېده راگرځېده. هغه لومړني څوک چې رستوف، د افسرانو په کوټه کې وليد، يو ډنگر او لنډ ونې سړي و، چې يو لاس يې نه درلود، خولۍ يې پر سر وه، د ناروغانو کالي اغوستي، د شونډو په کونج کې يو کوچني پيپ نيولې و او د کوټې تر مخې يې قدم واهه. رستوف هغه ته ښه ځير شو او هڅه يې کوله ورپه ياد کړي چې هغه يې چېرې ليدلي دي.

لنډ ونې سړي وويل:

- گوره چې خدای مو چېرې ديدن نصيب کړ. توشين، توشين!!
يادېږي دې کنه؟ تاسو مو پر آس سپاره کړئ او شون گرابن ته ورسولئ،
گوره! ماته گوره، ما نه يې يو څه پرې کړل.
په موسکا يې د خپل کميس تش لستوني ته اشاره وکړه. همدا چې

جگړه او سوله

پوه شو رستوف خوک لتوي، وي ويل:

- تاسو واسيلي ديميتروويچ دينيسوف پسې گرځئ، کنه؟ هغه له ما سره په کوټه کې دی، دلته دی، مهرباني وکړئ، دې خواته راشئ!
او هغه يې، بلې هغې کوټې ته چې د خو افسرانو د خدا غږ ترې راته، بدرگه کړي.

رستوف چې د مړو د سيمې د ډډزوبوي يې لا په پزه کې پاتې و، د سرتېرو د کوټې په دواړو خواو کې د پرتو کتارو ناروغانو ملامت او له رخې نه ډک غلچکونه او ده ته د ځوانو سرتېرو وراوښتي حيرانې سترگې يې له سترگونه، نه لرې کېدې، په زړه کې يې وويل:
- خدا څه کوي، زه حيران يم چې دلته څنگه کولای شي، ژوندي پاتې شي.

که څه هم د ورځې دولس بجې وي، خو دينيسوف خادر پر مخ غورولې و او پروت و. په غونډ کې د خپلې قوماندانۍ د وخت په شان يې په هماغه پخواني غږ، چې رستوف ورسره روږدي و، چغه کړل:
- آه رستوفه! راغلي! سلام! سلام!

خو رستوف په خورا خواشيني پام شو چې د ده د دغې لېوالتيا او خوښۍ شاته يو غمړلي نوي درد چې په څېره او آواز کې يې هم څرگند و نغښتي دي.

که څه هم ټپ يې خورا لږ و، خو د شپږو اونيو په تېرېدو، بيا هم ښه شوي نه و. څېره يې د نورو ټولو ناروغانو په څېر پر سپدلې او رنگ يې الوتي و. خو رستوف د هغه له دې حال نه حيران نه شو، د هغه حيرت له دې نه و چې گوري دينيسوف د ده په ليدو خوشاله نه دي او موسکا يې هم د زړه له کومې نه وه. نه يې د غونډ په اړه څه پوښتل او نه يې د پوځي عملياتو يادونه کوله، او کله به چې رستوف په دې اړه څه وويل، هغه

جگړه او سوله

به ورته غوږ نه نیو... داسې برېښېده چې دینیسوف هڅه کوله، خپل پخواني ژوند هېر کړي او له پوځي مستنطقینو سره دده د شخړې نه پرته یې، له بل هېڅ شي سره مینه نه ښودله. کله چې رستوف له هغه نه، دده دوسیې په اړه وپوښتل، سمدلاسه یې هغه پانې چې د خپرنیزې جرگه گۍ نه ده ته رارسېدلې وې، ... د بالېست لاندې راوویستې، په خورا لېوالتیا یې د هغه په لوستلو پیل وکړ او پر هغو ټکو یې ډېر ټینگار کاوه چې ده خپلو دښمنانو ته خپل غوره ځوابونه گڼل، د دینیسوف ملگري چې له رستوفه شاوخوا چاپیر شوي وو، همدا چې د لیک لوستل پیل شول، کرار کرار ووتل. رستوف د هغو له کتو او خوځېدا نه پوه شو چې هغو ټولو دا داستان په وار وار اورېدلي او نور د هغه د اورېدو حوصله او زغم نه لري. یوازې دوه تنه، یو ځوان افسر چې په غمړلې خپرې د دینیسوف د کټ تر څنګ پر خپل ناټول شوي کټ کې ناست و او پېپ یې څښاوه او بل لنډ وني لاس پرې شوي، توشین چې هغه ته یې غوږ نیولې او د نه په نښه یې سر ورته ښور او... لومړي افسر د لوستلو په منځ کې ورو دانگل او رستوف ته یې وویل:

- زما په اند ښه به دا وي، چې له ټولو اک نه ښښنه وغواړئ. ما اورېدلي چې په دې ورځو کې خورا لویې جایزې او سوغاتونه ښيي. د هغه غوښتنه به هم ومنل شي.

دینیسوف په داسې یو غږ چې غوښتل یې هغه پخوانۍ لېوالتیا او تودوالي وروښيي، خودده د هڅو سره پرته له قهره بل څه نه په کې اورېدل کېدل، وویل:

- زه له ټولو اک نه ښښنه وغواړم؟ څه گناه مې کړې ده؟ که زه غل وای، هغه بله خبره ده، بیا به مې د ښښې غوښتنه کړې وای، خو اوس ما ددې لپاره محکمې ته کشکاري چې د غلو مخه مې نیولې ده. ښه ده،

جگړه او سوله

پرېرېده چې محاکمه مې کړي، زه له هېڅ چا نه، نه ویرېږم، په ویاړ سره مې د ټولواک چوپړ کړي دي، د وطن په لاره کې مې سربسندلي او غلا مې نه ده کړې. غواړي ما خلع رتبه کړي... واورئ! زه سپینه او په ډاگه هغه ته لیکم، گوره ما ورته لیکلي دي: که ما د دولت شتمني تالان کړي

بي...

توشين وويل:

- خورا ښه لیکل شوي دي... خو واسيلي ديمتروويچ! اوس خبره په دې کې نه ده، هغه هم رستوف ته مخ اړولې و: دلته غرور گټه نه لري، سرتېري بايد تابع وي او واسيلي ديمتروويچ داسې نه غواړي. گوره وکیل يې هم ورته وويل چې د دوسيې مزه يې نه شته.

دینیسوف وويل:

- پرېرېده چې نه وي، خرابه دې وي.

توشين دوام ورکړ:

- هغه غوښتنلیک چې وکیل درته لیکلي، هغه لاسلیک کړه او وې

لېږه...

دینیسوف ځواب ورکړ:

- گوره یو وار مې درته وويل، چې زه د ننواټو او عذر سړي نه يم...

کله چې تر یو ساعته وروسته د دینیسوف غمجنوزهر لږو پاڼو لوستل پای ته ورسېدل، رستوف هېڅ ونه ويل او نوره ټوله ورځ يې په خورا خواشینی او خواشینی طبیعت د دینیسوف د روغتون د انډیوالانو په منځ کې د هغو د نقلونو او خبرو په اورېدو چې بېرته پرې راټول شوي وو، تېره او خپله په خورا خواشینی ترمانښامه پورې چپه خوله پاتې و. مانښام ناوخته پاڅېد چې و خوځېږي، هغه له دینیسوف نه وپوښتل، چې کوم پېغام یا سپارښتنې لري او کنه؟

جگړه او سوله

دینیسوف افسرانو ته وکتل او وې ویل:

- صبر وکړه! خپل بالښت لاندې کاغذونه یې راوویستل او د هغې کړکۍ خوا ته چې هلته مشوانی ایښې وه، ورنږدې شو، چې څه شي ولیکي. وروسته له کړکۍ نه رالږې شو، مخ یې رستوف ته ورواړاوه، یو لوی لیک یې هغه ته ورکړ او وې ویل:

- داسې بریښي چې هغه برحقه دی، دخپل څت عیب لیدل گرانه خبره

۵۵

لیک هماغه د بښنې غوښتنه وه، چې د مدافع وکیل له خوا لیکل شوی و. د دینیسوف په دې لیک کې پرته له هغه چې د پوځیانو د غلاوو کومه یادونه شوي وي، یوازې او یوازې په لنډه توګه له ټولواک نه د بښنې غوښتنه شوې وه.

- دا به ورکړې او...

پرته له هغه چې خپله خبره پای ته ورسوي، یوه تصنعی او زورونکي موسکا یې وکړه.

۱۹

رستوف غونډ ته د راستنېدو سره سم، د دینیسوف د دعوا په اړه د غونډ قوماندان ته گزارش ورکړي او ټولواک ته د خپل انډیوال له خوا له لیکل شوي لیک سره د تیلزیت پلو و خوځېد.

د فرانسې او روس ټولواکان د جون په دیارلسمه تیلزیت ته ورسېدل. باریس دروېتخکوي له هغه مخورنه چې ده یې په چوپړ کې و، هیله وکړه چې د ټولواک د ساتونکو په ډله کې دي هم تیلزیت ته ولېږل شي، هغه وویل:

- هیله لرم دغه ستر انسان وینم. له ستر انسان نه د هغه موخه، ناپلیون و، چې تر هغه پورې ټولو ناپلیون «بوناپارت» باله.

جنرال و موسېد او وې ویل:

- ستا موخه بوناپارت دي؟

باریس په پوښتنیزه بڼه خپل جنرال ته وکتل او سمدلاسه په دې پوه شو چې دا یو ډول گواښمنه ټوکه وه، ده ځواب ورکړ:

- ښاغلیه سردار، زما موخه ټولواک ناپلیون دي. جنرال چې

موسکایې پر شونډو خوره وه، باریس په اوږه وټپاوه او وې ویل:

- ته به خورا لوړو رتبو ته ورسې او هغه بې له ځان سره بوت.

جگړه او سوله

باريس د هغو لږ شمېر کسانو په ډله کې و، چې د نيمان پر رود د ټولو اکانو د کتنې په ورځ هلته وو. هغه، هغه ستره بېډۍ چې د دواړو هېوادونو په ځانگړو نښانونو گانل شوې وه، وليده. هغه ناپليون وليد چې د رود له هغې غاړې نه راگوري او ټولو اک الکساندر چې په انديبنمنه خېره د ساحل ددې غاړې په مېلمستون کې، د هغه راتگ ته سترگې په لاره دي. وې ليدل چې دواړه ټولو اکان جالۍ ته وختل، هغه وليدل چې بېډۍ ته الکساندر نه مخکې ختلي ناپليون، څنگه ددوی د ټولو اک هرکلي ته ورروان شو، د هغه لاس يې کېښکود، دواړه پر هغه خادر چې ددوی د کتنې لپاره ټاکل شوي و، گامونه کېښودل او له سترگو پناه شول. له هغه وخته چې باريس د واک دغو لوړو کړيو ته تگ راتگ پيل کړي و، ځان دې سره روږدي کړي و، چې خپل د سترگو ليدلي حال ته په ځير وگوري او هغه ټول له ځان سره وليکي. د تيليزيت د کتنې په اوږدو کې يې د ناپليون د چوپړانو نومونه پوښتل، د هغو د جامو په اړه يې څېړنې کولې او هغه خبرې چې هغو کولې، ټولې ده خپل ذهن ته سپارلې. کله چې ټولو اکان په بېډۍ کې ټاکلي سايون لاندې کېناستل، ده خپل ساعت کې وخت په نښه کړ او کله چې روس ټولو اک الکساندر له هغه نه راوت، بيا يې خپل ساعت ته وکتل. دغه کتنه يو ساعت او درې پنځوس دقيقې اوږده شوې وه. دغه پېښه يې هم هغه شپه د نورو هغو پېښو په ډله کې چې تاريخي پېښې شمېرل کېږي، وليکله. دا چې له ټولو اک سره د مل کسانو شمېر زيات نه و، د تيليزيت په کتنه کې له ټولو اکانو سره ملگرتيا د هغو کسانو لپاره چې د واک د لوړو پوړو لپوال و، خورا اهميت لاره او باريس هم داسې انگېرله چې له کتنې وروسته د ده دريځ هم نښه ټينگ شوي دي. نه يوازې ټولو هغه پېژانده، بلکه په ځير يې هغه ته کتل، د هغه کړو وړو

جگړه او سوله

ته بې پام کاوه او په هرځای او هره پېښه کې خلک د هغه شته والي سره عادت شوي وو. دوه ځله بې ټولو اک ته د پېغامونو د وړاندې کولو ویاړ په برخه شوي و، دا په دې معنا چې پاچا بې له نېردي پېژانده او د ټولو اک نېردي کسانو د پخوا په شان باریس نه یوازې پردي نه گانه، له هغه چا ځان نه لرې کاوه، بلکې د هغه نشته والي به د تعجب وړ و.

باریس یو بل لاسمل سره چې په خټه پولندي و او ژیلنسکي نومېده په یوه کوټه کې او سپېده. هغه په پاريس کې روزل شوي او لوی شوي، خورا بډای، فرانسویان ورته گران او د تیلزیت د کتنې په ټوله موده کې څه کم هره ورځ د فرانسې د گارد د سترې قوماندانۍ ځیني مشران او د گارد افسران د سهارني او غرمي لپاره د ده په کوټې کې راټولیدل.

د جون څلورويشتمه وه چې د باریس د کوټې انډیوال سردار ژیلنسکي خپلو فرانسوي آشنایانو ته د ماښامۍ مېلمستیا جوړه کړې وه. په دې مېلمستیا کې ویاړمنو مېلمنو د بناپارت یو لاسمل، د گارد څو تنه افسرانو او د فرانسې د پخوانیو اعیانو نه، یوزلمي چې د ناپلیون په دربار کې غلام بچه و، گډون درلوده.

د همدې ورځ په ماښام، رستوف د ماښام په تیاره کې، ددې لپاره چې څوک بې ونه پېژني، ملکي جامې واغوستې، تیلزیت ته راغي او د ژیلنسکي او باریس کورته ورغي.

د رستوف او دغه راز د هغه د ټول پوځ په ذهن کې چې دي ترې راغلي و... لا هغه بدلون راغلي نه و چې د پوځ د مشرۍ او باریس په ذهن کې راغلي او ناپلیون او فرانسویان یې د دښمن له کچې په دوستانو بدل کړي وو. د پوځیانو په گوگل کې د ناپلیون او فرانسویانو په وړاندې هماغې پخوانۍ کرکې، وحشت، بې اعتمادۍ او سپکاوې خپې وهلې. ډېره لږ موده پخوا رستوف د پلاتوف د ډلې له

جگړه او سوله

يو قزاق افسر سره په خبرو اترو کې ويلي و، که ناپليون اسير شي، له هغه سره بايد نه د يوه ټولواک، بلکې د يوه جاني په توگه کړه وشي. همدا څو موده د مخه يې چې کله په لاره کې يو تن ټپي فرانسوي ډگروال سره کتنه شوې وه، هغه ته يې ويلي و، چې دا ناشونې ده، چې د روسيې د قانوني ټولواک او ډارمار جاني ناپليون ترمنځ د سولې تړون لاسليک شي، له همدې کبله و چې کله يې د باريس په کور کې فرانسوي افسران، په هماغه جامو کې چې د عادت له مخې يې د جبهې په هغه بل اړخ کې ليدلي وو، وليدل، حيران او سرسامه شو. همدا چې د کور د وره تر مخې يې يو فرانسوي افسر ترسترگو شو د کرکې او غچ اخیستو، هغه احساس چې تل به د دښمن په ليدو د ده په گوگل کې په څپو کېدو، بيا د ده په زړه کې راوالمسپده. هغه د وره په خوله کې ودرېد او په روسي ژبه يې وپوښتل:

- دروېتڅکوي همدلته ژوند کوي؟

باريس له دهليز نه د پردې غږ په اورېدو، ورووت، په رستوف يې سترگې ولږېدې، هک پک شو، رنگ يې والوت، ژريې ځان راتينگ کړ، و موسپد، هغه ته ورنږدې شو او وې ويل:

- آه، دا ته يې، له ليدو دې خورا خوشاله شوم، خورا...

خورستوف چې د باريس لومړني حالت ته ښه پام شوي و، وويل:

- زه وينم، چې په ښه شېبه کې نه يم راغلي، که خپل واک مې وای نه راتلم، خوزه يو کارلم.

باريس ځواب ورکړ:

- نه، زما تعجب يوازې ددې لپاره دی، چې د غونډه چارې دې څنگه او چاته پريښي.

د بلې کوټې نه ورته راغږ شو، ده مخ ورواړاوه او وې ويل:

جگړه او سوله

- يوه شېبه، زه مو په چوپړ کې يم.

رستوف بيا وويل:

- زه وينم، چې ډېر بې وخته راغلي يم.

د بارييس له خبرې نه د خوابدې او خواشيني نښې كډه شوې، داسې برېښېده چې هغه په زړه کې پريکړه کړې ده، چې څه وکړي، په خورا مينې يې د هغه دواړه لاسونه راوښول او گاونډ کوتي ته بدرگه کړ. په آرامۍ خو خورا ځير سره يې رستوف ته کتل ...

باريس وويل: دا دې تل خپل کور دي.

هغه يې، هغې کوتي ته بدرگه کړ، چې هلته د ډوډۍ ميز ټول شوی و. هغه يې نورو مېلمنو ته وروپېژاند او وې ويل چې د هغه کالبو ته به پام نه کوئ، هغه د سواريو ځونو افسر او دوه پخواني ملگري دي، بيا يې نور ده ته وروپېژندل. گراف ټيليسنکي، گراف ن.ن.، جگړن س.س.، رستوف په تريو تندي فرانسويانو ته ځير و او پرته له هغه چې څه ووايي، په ناخوښۍ يې هغو ته سربسوراوه. دا له ورايه څرگنده وه چې ټيليسنکي خپل بنډار ته د دغه نومي روس له راتگ نه هېڅ خوشاله نه و او له هغه سره يې خبرې نه کولې. داسې برېښېده چې بارييس د خپل انډيوال د راتگ نه د نورو خوابدې ته پام نه وي او په هماغه ورين تندي او ملالو کتويې چې درستوف هرکلي کړي و، هماغسې يې هڅه کوله بنډار تود وساتي. يو تن فرانسوي مېلمانه، په فرانسوي معمول نزاکت سره رستوف ته چې پرله پسې چوپه خوله ناست، مخ ورواړاوه او ورته وې ويل، داسې ښکاري چې د ټولو اک ديدن ته به راغلي وي.

رستوف په لنډه ځواب ورکړ:

- نه، يو کار لم.

رستوف، د بارييس په تندي او خبرې کې د ناخوښۍ نښو ته په پام

جگړه او سوله

کې کېدو سره، د ټولو نورو هغو وگړو په څېرو، چې د ناخوښۍ او نارضايتۍ په وخت کې انگېرې چې هر ورو به ټول ده ته گوري او دي به د خپل بنډار د خوښۍ خنډ بولي. په رښتيا هم د هغه شته والی ټولو ته ځکه مزاحمت کاوه، چې ده په ټينگار سره تکل کړي و، په هغو خبرو او مرکو کې گډون ونه کړي، چې د ده تر راتگ نه وروسته بيا پيل شوي. د ټولو سترگو او غلچکونو دا پوښتنې کولې، دغه سړي دلته زموږ په منځ کې څه کوي؟ په پای کې دی خپله پاڅېد او باریس ته ورنږدې شو او وې ويل:

- زه شرمېرم، دلته ټولو ته مزاحم یم. درځه چې د يو کار په اړه در سره غږېږم.

باريس ځواب ورکړ: دا څه وايي، له څه شي شرم، ته ستړي شوي يې، درځه چې زما کوټې ته لاړ شو، هلته کرار و غځېږه او دمه وکړه. - رښتيا چې دا ښه خبره ده.

دوی هغې وړې کوټې ته چې باریس په کې وېده کېده لاړل. رستوف لانا ست نه و، چې په گڼۍ او تلوار يې داسې چې گواکې، باریس څه لويه گناه کړې وي، هغه ته د دينيسوف په اړه خبرې پيل کړې، هغه وپوښتل:

- ايا کولای شئ يا غواړئ د خپل جنرال له لارې، د دينيسوف د بښنې غوښتنليک ټولواک ته ورسوي. رستوف همدا چې له باریس سره يوازې پاتې شو، دې خبرې ته يې پام شو چې سترگې يې د خپل انډيوال سترگو ته له کتنو نه تښتي. باریس چې پښه په پښه اړولې وه او په داسې حال کې چې په کين لاس يې د ښي لاس گوتې مښلې، کله شا او خوا و کله به يې په پردې کتو رستوف ته کتل او د هغه خبرو ته يې هغه شان غوږ نيولې و لکه يو جنرال چې د خپلې قطعې د کوم گمارل

جگره او سوله

شوي افسر خبرتيا ته غور ووي. رستوف به چې هر وار د بارييس دغه پردي پردي کتو ته پام شو، ځان به يې خورانا آرامه انگاره او سر به يې بنکته اچاوه.

بالاخره بارييس وويل:

- ما داسې اورېدلي چې ټولواک په دغه شان پېښو کې خورا غوڅ او پرېکړې يې خورا سختې دي، هوزه داسې انگېرم ښه به دا وي چې خبره تر ټولواکه ونه رسي او له خپل قوماندان نه هيله وکړئ چې... خو په کلي توگه زه فکر...

رستوف پرته له هغه چې د بارييس سترگوته وگوري په لوړ چغن آواز يې وويل:

- دانگ پېيلي راته ووايه چې ته نه غواړې مرسته وکړې. بارييس وموسېد: نه برعکس، زما چې هره مرسته له لاسه کېږي هغه کوم خو فکر کوم...

په دې شېبه کې د ټيليسنکي آواز چې بارييس ته يې غږ کاوه واورېدل شو.

رستوف وويل: درځه، درځه چې غواړي دي.

مابنامنی. ته يې د هغه بلنه ونه منله او په هماغه وړه کوټه کې يوازې پاتې شو. تردې مودې پورې په کوټه کې بنکته پورته گرځېده او له گاونډي کوټې نه يې په فرانسوي ژبې د راتلونکو غږېدا او خندا آواز ته يې غور نيولی و.

۲۰

رستوف په هغه ورځ تيليزيت ته راغلی و چې له بلې هرې ورځې نه د دينيسوف د ننواټو لپاره لږه گټوره وه. هغه چې رسمي دريشي نه درلوده او د خپل قومانداني د اجازې نه پرته تيليزيت ته راغلي و، خپله يې نه شو کولای د ټولواک د امنيت او ساتنې جنرال ته ورشي او بارييس آن که غوښتي هم وای څه يې نه شو کولای، ځکه د جون په اوويشتمه نېټه نه يوازې د روغې د تړون لومړنۍ پريکړې لاسليک کېدې، بلکې ټولواکانو نښانونه هم بدلول. الکساندر وياړمن لژيون د نورو، نومی او ناپليون د لومړي اندرې، نومی نښانونه ترلاسه کړل. په همدې ورځ پري ابراژنسکي، نوي قوماندان ته چې د يو کنډک قوماندان و، د فرانسوي گارد له خوا ډوډۍ شوې وه. دواړو ټولواکانو بايد په دې مېلمستيا کې هم گډون کړی وای.

رستوف ته دومره گرانه وه او داسې له بارييس نه خوا بدي شوی و، چې له ماښامنی نه وروسته بارييس د هغه ديدن ته ورغی. داسې يې وښوده چې گواکې وېده دي او سهار هم ددې لپاره چې بارييس ونه وينی، د وخته له کوره ووت. چمپري يې په ځان او يوه گرده خولۍ يې پر

جگړه او سوله

سر، همداسې لالهانده په ښار کې سرگردانه گرځېده، د فرانسويانو او کالبوته يې کتل او د هغو واټونو او ودانيو ننداره يې کوله چې د روسيې او فرانسې ټولواکان په کې مېشت شوي وو. د ښار په ډگر کې د غرمې لپاره ميزونه کتار شوي وو. د واټونو په ديوالونو لوی لوی ټوکرونه او د دواړه هېوادونو بيرغونه څړول شوي او په ځينو ځايو کې پر هغو د (ا) او (ن) توري چې د الکساندر او ناپليون نښه وه انځور شوي وو. د کور په کړکيو څوړند بيرغونه هم په همدې تورو گانډل شوي وو.

نيکولای رستوف له ځان سره وييل: دا خبره څرگنده ده چې نه باریس له ما سره مرسته کوي او نه زه غورې ورسره کولې شم. اوس هر څه په ډاگه شوي دي، زموږ ترمنځ هر څه پای ته رسېدلي دي. خويوه خبره څرگنده ده، زه به تر هر هغه وخته له دې ځايه لاړ نه شم چې دينيسوف ته مې يو څه نه وي کړي، په تېره بيا تر هغه چې د هغه ليک ټولواک ته ونه رسوم. له دې ځايه چېرته نه ځم. ټولواک؟ خو ټولواک خو همدلته دي! او بېواکه د هغې ودانې پلو ته ورو خوځېد، چې ټولواک هلته استوگن و.

د ودانې مخې ته د سوار پوځ پوځيان ولاړ وو. او چوپړانو د ټولواک د خوځېدو لپاره چمتووالي کاوه، داسې برېښېده چې ټولواک به اوس راووزي. رستوف له ځان سره وويل: هره شېبه دا خبره شونې ده چې زه هغه ووينم، کاشکې مې کولای شوای، دا ليک مخامخ هغه ته وسپارم او هر څه په خپله ژبه ورته ووايم... دا هم کېدای شي چې ما له دې کبله چې غير پوځي جامې لرم، بندي کړي. نه، داسې به نه کوي. هغه خپله پوهېږي چې څوک برحقه دي هغه په هر څه ښه پوهېږي. ايا تر هغه بل څوک مهربانه او ستروي؟ او بيا هم په دې گناه چې زه ولې دلته راغلي يم، نو څه پروا کوي؟ په همدې خيالونو کې ډوب و، يو افسر ته پام شو

جگړه او سوله

چې یوازې پورته پرزینو خپږي له ځان سره یې وویل:
- گوره! ټول ورروان دي! نوزه ولې ډارېږم! زه ورځم او خپله دا
لیک ټولواک ته ورکوم. که کومه پېښه وشوه، دا گناه د دروېتڅکوي
ده چې زه یې دې کار ته هڅولې یم، بیا یې هغه جیب ته چې لیک په کې
پروت و لاس ورننيسست او ناڅاپه په داسې یوې مندې چې خپله یې هم
تصور نه کاوه، مخامخ هغې ودانۍ ته ورننوت چې ټولواک په کې
میشته و.

په دې هیله چې هره شېبه گوندې ټولواک وويني، په زړه کې ویل:
- نه، نه دا وار نو وخت له لاسه نه ورکوم. همدې خیالونو یې وینې په
زړه کې لاسپسې تودولې او بیا به یې له ځان سره وویل: د هغه په وړاندې
گونډه کېږم، زارۍ ورته کوم، هغه به ما له ځمکې راپورته کړي زما
خبرو ته به ترپایه غوږ ونیسي او مننه به رانه وکړي. هغه، هغې خبرې
چې گواکې ټولواک به هغه اوري په وار وار سره په خیال کې تکرارولې:
- زما نیکمرغي په دې کې ده چې یو د خیر کار تر سره کړای شم. زما
ټوله لېوالتیا او هیله د ظلم او ناروا پای ته رسول دي. هغه د هغو خلکو
له څنگه چې د ټولواک د ودانۍ پرزینو ولاړ و او په حیرت سره یې ده
ته کتل، تېر شو.

زینې د ودانۍ د مخنۍ دروازې نه مخامخ لوړو پوړو ته ختلې وې...
چا له هغه نه وپوښتل:
نیکولای په رېږد بدلي آواز ځواب ورکړ:
- لیک باید ټولواک ته ورسوم، یوه عرضپاڼه ده.
- عرضپاڼه، لارښی، نوکریوال ته یې و سپاری، مهرباني وکړئ، دې
خواته!

هغه ته یې، لاندنۍ دروازه وروښوده! خو به یې نه منئ.

جگړه او سوله

رستوف د دغه بې پروا ځواب له اورېدو نه په حيرت کې و... خو يو چوپړ، د نوکريوال دروازه ورته پرانسته او دي کوټې ته ورننوت.

يو لنډ ونې ديرش، دوه ديرش کلن سړي چې د سورو پوځيانو سپين پتلون يې په ځان، ساق دارې پراخې موزې يې په پښو او سپين کميس يې اغوستي و، داسې برېښېده چې نوي يې په ځان کړي وي، د کوټې په منځ کې ولاړ و... هغه په گاوندۍ کوټې کې له يو چا سره خبرې کولې.

هغه ويل: هم ښکلی اندام لري او هم خورا مالگينی دی. د رستوف په ليدو يې خبرې پرې، وروځې برنډې او وي ويل:

- څه مو ويل؟ عرضپاڼه!

د گاوند کوټې سړي هم وويل: تاسو ته وايي څه خبره ده؟

هغه سړی چې په دې کې کوټه کې ولاړ و او خپل ملاوستی يې تارډه وويل: يو بله عرضپاڼه!

- ورته ووايئ چې وروسته راشه، اوس راوړي، بايد لاړ شم.

- وروسته، سباته دې راشي اوس ناوخته شوې ده.

رستوف وگرځېد غوښتل يې چې لاړ شي. هماغه سړي چې پرتوگانس تارډه هغه ودراره او ترې وې پوښتل: عرضپاڼه د چا ده؟ تاسو خپله څوک ياستي؟

رستوف ځواب ورکړ: د جگړن دينيسوف.

- تاسو خپله څوک ياستئ؟ افسر ياستئ؟

- گراف رستوف، افسر يم بريدمن.

نوکريوال سړي، هغه دريشي چې چوپړ ورته چمتو کړې وه، په ځان کړه او وي ويل:

- څه زړورتيا! ليک بايد د خپلې قطعې له لارې راولېږي، خپله هم له دې ځايه ژر لاړ شي.

جگړه او سوله

رستوف بيا د ودانۍ د مخې دهليز ته ورغی او وې ليدل چې خوراگن شمېر افسران او جنرالان چې د پريټ جامې يې اغوستې وې، پر زينو ولاړ وو. دی بايد د هماغوله مخې تېر شوي وای.

هغه په دې خيالونو کې چې هره شېبه به دی سره وپېژني، وبه يې نيسي او د ټولواک په وړاندې به چې هره شېبه کېدای شي راووزي، ډېر و شرمېږي. په خپلې زړورتيا يې لعنت ووايه د خپلو کړو په بې احتياطي او بې تدبيرۍ پوه او پېښمانه شو، سريې ښکته و اچاوه له کوټې نه راووت او په پرتم کې د ولاړو او ښکلو جامو اغوستو درباريانو او چوپړانو په منځ کې يې لاره پرانسته چې يوه آشنا غږ، هغه په نامه ونوموه او يو لاس يې پر اوږه ولگېد:

هغه آشنا غږ وويل: تاسو پلاره! دلته په دې جامو کې څه کوي؟

د غږ څښتن د سورو پوځونو يو جنرال و، چې يو وخت د رستوف قوماندان و. هغه په دې جگړه کې ښه زړورتيا او سربښندنه ښودلې نو ځکه هغه ټولواک ښه پاللي او نازولي و.

رستوف چې له ويرې رېږدېده، د خپل برحق والي هڅه يې پيل کړه، خو همدا چې د جنرال خوږه له ټوکو ډکه ژبه او مينه ناکه څېره يې وليده، د هغه څنگ ته لا ورنېږدې شو او په هماغه رېږدېدلي غږ يې دينسوف ته د ورپېښې نقل، ټول نقل ورته وکړ او له هغه نه يې هيله وکړه د دينسوف لپاره چې جنرال ته هم گران و، مينځگړتوب وکړي. جنرال په خورا ځير او مينې د رستوف خبرې واورېدې، سريې وښوراه او وې ويل:

- افسوس، افسوس، په تادې آفرين وي، راکړه ليک راکړه.

همدا چې رستوف ليک هغه ته وسپاره او خپل انډيوال ته د ورپېښې شوي پېښې کيسه يې ورته وويله، پر زينو د رښکته

جگړه او سوله

کېدونکو د تندو گامونو او د بوټونو د شرنګه‌هارو انگازه واورېدل شوه، جنرال و خوځېد او هغې خواته لاړ، د ټولواک د بدرګې او ساتنې ډله له زینې راشپوه شوه او آسونو ته یې ځان ورساوه...

نیکولای د ساتونکو له خوا د ده د پېژندنې گواښ چور هېر کړ او له نورو څو تنو سیمه ایزو وګړو سره زینو ته لا ورنږدې شو. تردووکالو وروسته یې بیا هغه څېره چې د لمانځنې پورې ورته ګرانه، هماغه څېره هماغه کتل، له خواخوږۍ او پرتم نه ډک هماغه کړه، بیا وپېژندله او د ټولواک په وړاندې یې هماغه پخواني مینه، په هماغه قوت بیا راو پارېده او د ده په گوگل کې یې لمبې بلې کړې...

د ټولواک بدرګه او ساتونکي چې لږمخې ته شول، رستوف ولیدل، چې جنرال په خورا خوبۍ خورا ډېرې شپې له ټولواک سره وغرېد. ټولواک د خبرو تر اورېدو هغه ته لنډ ځواب ورکړ. څو ګامه یې واخیستل، چې خپل آس ته ورنږدې شي. بیا د ټولواک د بدرګې او ساتنې ډلې او هغه وګړي چې د هغه هرکلي او کتنې ته راټول شوي و، د ټولواک پلو ته ورنږدې شول. ټولواک د خپل آس تر څنګ ودرېد، لاس یې پر زین کېښود، په لوړ او څرګند غږ یې چې ټول یې واورې، د سواره پوځ جنرال ته، هماغه ته چې د رستوف عرضپاڼه یې ټولواک ته وروړاندې کړې وه، وویل:

- جنرال، نه شم کولای! ځکه یې نه شم کولای چې قانون تر مانه لوړ او قوي دی!

دا یې وویل او پښه یې رکاب ته وړلوړه کړه. جنرال د درناوي په نښه سربښکته و خوځاوه او ټولواک پر آس کېناست، و خوځېد، آس په چټکۍ په کوڅه کې هه کړل او له دوی نه لرې شو. رستوف چې له حیرت ځان هېر کړی و، ببواکه یې له نورو پر ګنو سره ټولواک پسې منډه کړل.

۲۱

ټولو اک هغه ډگر ته ورغی چې یو بل ته مخامخدوه کنډکه ولاړ وو،
نبی. خوانه یې د پری ابراژنسکي کنډک او کینې خوا ته د فرانسوي
گارد کنډک چې د خرس د پوست خولۍ یې پر سر وې، ولاړ وو. کله چې
ټولو اک د کنډک هغې خوا ته چې د قراول او احترام ډله ولاړه وه،
نېرېدې شو، مخامخ خوا ته هم د فرانسوي پوځ یو ډله چې مشر یې
ناپلیون و او رستوف وپېژاند، راوړسېده. له ورايه برېښېده چې د هغه
ډلې مشر په رښتیا هم ناپلیون نه، پرته بل څوک نه دي. ناپلیون چې پر
عربي آس سپورو، وره خولۍ پر سر، د اندرې د نښان نری پتاره یې له
اورو تاو شوې... یرغه روان و. همدا چې ټولو اک الکساندر ته نېرېدې
شو، خولۍ یې له سره پورته کړه، د رستوف سوړو (سپرو) پېژندونکو
سترگو نه شو کولای دې ته پام نه شي، چې هغه پر آس ټینګ ناست نه
دي. له دواړو کنډکونو نه د «هورا» او «ژوندي دي وې ټولو اک!» نارې
لورې شوې. ناپلیون الکساندر ته څه وویل، دواړه له آسونه رابښکته
شول او یو بل یې له لاسه سره ونيول. د ناپلیون څېره چې د هغه پر
شونډو له ریا نه خورې شوې موسکا بې خونده کړې وه، خوره شوه.
الکساندر په خورا مهربانه او خوږه ژبه له هغه سره خبرې کولې.

رستوف هغو ته سترگې گڼدلې وې او د فرانسوي ژاندارمو د
آسونو د ترېښو کولو لاندې، سره سره، چې پر گنې یې پورې وهلې، له
یوه ټولو اک نه هم سترگې بل پلونه اړولې. هغه څه چې د رستوف لپاره

جگره او سوله

هېڅ د انتظار وړ نه و، دا و چې گواکې ټولو اک الکساندر، له بناپارت سره خپل ځان سيال گڼي او د بناپارت کره وړه هم خورا آزاده و، داسې چې له ټولو اک سره يې دغه شان آزادي، يوه ورځنۍ خبره گڼله او د روس ټولو اک يې له ځان سره برابر او سيال گڼه. الکساندر او ناپليون چې د ساتونکو او پالونکو لويې ډلې بدرگه کول، د پري ابرازنسکي کنډک خوا ته، چې نبي پلو کې ولاړ و او هلته خلکو هم گڼه گڼه جوړه کړې وه، مخامخ ورغلل. د خلکو د گڼې گونې خپه، ناخپه داسې دواړو ټولو اکانو ته رانږدې شوه چې په لومړي کرني کې ولاړ رستوف گڼي. واخيست او وډار شو، چې څوک يې ونه پېژني. يو تند خو تينگ غږ چې هر توري يې په خورا متانت وايه وويل:

- اعلیحضرتا! وياړ او بښی اجازه را کړی چې ستاسو تر ټولو زړورو سرتېرو ته د «لژیون دونور» نښان ورو بښم.

دا د تیت وني بناپارت غږ و، چې له ښکته يې سر را پورته کړي، د الکساندر سترگو ته يې مخامخ کتل او غږېده. الکساندر هغه ته څه ويل، په خورا ځير يې غوږ نيولې و، سري يې وښوراوه او خوږه موسکا يې پر شونډو خوره وه.

ناپليون زياته کړه:

- هغه چاته چې تر ټولو نه يې په دې جگره کې ځان نه زپورتيا ښودلې ده.

ناپليون چې هر توري او سيلاب جلا جلا ادا کول په ډاډ يې روسي نه خوځېدونکو پوځيانو ته، چې په چوپه خوله او په وتلو ټټرونو خپل ټولو اک ته ځير و، کتل. رستوف خورا نارامه و.

الکساندر په چټکۍ د کنډک د قوماندان شهزاده کزوفسکي پلو څو گامونه واخېستل او وي ويل:

جگړه او سوله

- اعلیحضرتا! اجازه راکوئ په دې اړه د کنډک له قوماندان نه وپوښتم؟

ناپليون په دې شپبه کې، له خپلو ورو منگلو نه د دستکش د ويستلو هڅه وکړه، هغه يې خپرې کړل، لري يې وارتېرل، يو تن ساتونکي په تلوار او چټکۍ راوړاندې او دستکش يې راپورته کړ. ټولواک الکساندر، مخ کزلوفسکي ته ورواړاوه او په روسي ژبه يې (هغه له ناپليون سره په فرانسوي ژبه غږېده) وپوښتل:

- چاته ورکړ شي؟

- هر هغه چا ته چې تاسو اعلیحضرت امر وکړئ.

د ټولواک تندي تريو شو او وې ويل:

- دا څه وايئ، هغه ته يو څوک بايد وروپېژنو.

د کزلوفسکي غلچک د سرتېرو کړنو ته ورشپوه او ځير شو. په دې

لړ کې يې سترگې په رستوف هم ولگېدې.

رستوف په زړه کې وويل:

- څه وايئ؟ پر ما گوته ږدي که څنگه؟

ډگروال وروځې برنډې کړې او غږ يې وکړ:

- لازاروف!

او لازاروف په چټکۍ د سرتېرو د ولاړو کړنو نه يو گام وړاندې

راووت. لازاروف حيران پاتې و او نه پوهېده چېرته او چاته ورشي. هغه

ته نېږدې سرتېرو په کراره ورته وويل:

- چېرې ته په منډه راووتې؟ ځای پر ځای ودرېږه!

لازاروف ودرېد او په حيران يې ترسترگو لاندې، ډگروال ته کتل. د

هغه څېره او حالت هغو سرتېرو ته ورته و چې تل د پوځ مخې ته د

راوتلو غږ پرې کېږي، هغه له ويرې رېږدېده.

جگړه او سوله

ناپليون خپل اورمېر لږ شاته تاو کړ او کوچني خورب ښکلي لاس يې داسې چې گواکې څه شي راواخلي، لږ شاته وغځاوه. د هغه ياورانو چې سمدلاسه د هغه د تکل او غوښتنې تصور کړی و، سمدلاسه غوږ په غوږ شول، څه شي يې لاس په لاس کړل او پاژ، هماغه ځوان چې پرون شپه رستوف د باریس په کور کې ليدلی و، رامنډه کړې او د درناوي له مخې د ناپليون پر غځول شوي لاس ور تپتې شو او بې له هغه چې کومه شېبه هغه تم کړي، د هغه په منگل کې يې پر سرې پتاره گانډل شوی نښان ور کېښود. ناپليون بې له هغه چې چاته وگوري، دوه گوتې يې وروړلې او نښان يې د گوتو په منځ کې کېوت. ناپليون د لازاروف خواته، چې په پرله پسې يې د خپل ټولواک خواته کتل او نېرېدې و چې د سترگو گاتې يې د باندې راووزي، وړاندې لاړ، مخ يې وړاوه او ټولواک الکساندر ته يې وکتل. هغه په دې توگه غوښتل ووايي چې دا کار د ده د متحد لپاره کوي. سپين ښکلي نازک لاس چې نښان په کې و د لازاروف ټټر ته وروړاندې شو. داسې برېښېده چې ناپليون تصور کوي، نښان خو څه کوي چې د سرتېري پر ټټر آن د هغه بې نښانه لاسونه لگېدل، هم يو ستر وياړ دی، داسې وياړ چې د عمر تر پايه هغه د نړۍ له ټولو نورو خلکو نه وياړمنه، نیکمرغه او د پام وړ کوي. ناپليون د صليب نښان د لازاروف په ټټر کېښود، هغه گواکې پوهېده چې صليب پر ټټر ټومبل کېږي نه، بلکې اېښودل کېږي، گواکې نښان په خپل سر ټومبل کېږي او رښتيا هم صليب د هغه له ټټر نه، نه وښورېد او نه ولوېد، ځکه چې روسي او فرانسوي دنده پېژندونکي لاسونه په يوه شېبه کې صليب ته راوړاندې شول، هغه يې ونيو او د دريشۍ پر ټټر يې ورو تېمبه لازاروف، لنډ وني سړي ته چې سپين لاسونه يې لرل او د ده ټټر ته يې نېرېدې کړي وو، په برنډ غلچک وکتل او همداسې غوږ غوږ

جگړه او سوله

ودرېد. بيا يې نيغ د الکساندر سترگوته داسې وکتل، چې گواکې وپوښتي، نورڅه وکړي؟ همدلته پاتې شي او يا کوم بل څه وکړي؟ خو هغه ته نور هېچا هېڅ سپارښتنه ونه کړه او ترډېره وخته همدا سې ځای پر ځای ناخوځېدونکې پاتې شو.

ټولواکان په خپلو آسونو سواره او لاړل. د پري ابراژنسکي دکنډک پوځيانو کتارونو مات، د فرانسوي گارد له هغو سره گډوډ شول او هغو ميزونو ته کېناستل چې هغو ته چمتو شوي وو.

لازاروف د ميز سرته کېناست، هر چا له هغه نه غېږې تاوولې، مچاويې او مبارکي يې ورته ويلې. روسي او فرانسوي پوځيانو او سرتېرو يې لاسونه کېښکودل. د خلکو او پوځيانو ډلې په دې هيله ورنېږدې کېدې، چې گوندي د هغه ديدن يې نصيب شي.

د روسي او فرانسوي خبرو او خنداوو انگازې د ميز شاوخوا او وړاندې په ډگر کې خورې وې.

دوه روسي افسران چې مخونه يې تک سره اوښتي و، په خورا خوښۍ او نيکمرغۍ د رستوف له څنگه تېر شول، يوه وويل:

- ورورکه! څه خواړه، څه د سپينو زرو قابونه او څه خواړه... هو!

لازاروف دې وليد؟

- ومې ليد.

- ويل کېږي، چې سبا ته به د پري ابراژنسکي کنډک ډوډۍ ورکوي.

- نه، لازاروف څه نيکمرغه سړي دي!

- تر مرگه پورې د مياشتې يو زرو دوسوه فرانکه تقاعدې.

د پري ابراژنسکي د کنډک يوه سرتېري چې د پوست فرانسوي

خولۍ يې په سر کې وه، چغه کړل:

- هلکانو، دغې ته خولۍ وايي!

جگړه او سوله

- بې سارې، بې سارې، ښکلي ده!
د گارد يو افسر خپل ملگري ته وويل:
- د شپې نوم دې واورېد؟ پرون نه، هغه بله ورځ: ناپليون، فرانسه،
زېورتيا! پرون: الکساندر، روسيه، پرتم! ...
باريس هم خپل ملگري ژيلنسکي دغې مېلمستا ته راوستي و. د
راستنېدو په وخت کې هغوی رستوف وليد چې د يوه کور د ودانۍ اړخ
ته ولاړ دي، باريس پر هغه غږ وکړ:
- رستوف! سلام، وښئ چې ليدنه مو ونه شوه.
د رستوف څېره خوابدې او ناآرامه برېښېده، نو ځکه يې له هغه نه
ويوښتل:

- څه خبرې دي؟
- رستوف ځواب ورکړ:
- هېڅ، هېڅ خبرې هم نه شته.
- ما ته به راشئ؟
- هر ورو.

رستوف تر دې پورې پورې همالته ولاړ او د دغې مېلمستيا
نداره يې کوله. گډوډ خيالونو آزار او د هېڅ شي په اړه يې تر پايه
پورې فکر نه شو کولای. کله به روغتون ورياد شو، کله به په هغه
روغتون کې بې لاسو او پښو ناروغان، د هغو ټپونه، د هغو له ټپونو نه
تلونک زه وي، د هغوی ډډوزې، د هغو بوي يې په پزه کې احساساوه،
داسې احساساوه چې آن مخ يې دې خواته، هغې خواته اړاوه چې
وگوري، بوي له کومه راځي. کله به يې ددې ځانغښتونکي ناپليون او
دهغه دواړو سپينو ښکليو لاسونو په اړه فکر کاوه، هغه ناپليون چې
اوس د ده لپاره ټولوک شوی، الکساندر ته گران او د درناوي وړ شوی

جگړه او سوله

و. نو اوس چې ناپليون الکساندر ته گران شوی و، خودا مرگ ژوبله، دا پرې شوي لاس او پښې، ټپيان او مړي د څه لپاره؟... د پرې ابراژنسکي د کنډک د خوړو بوی، د هغه اشتها وپاروله او خپله لوږه ورياده شوله. له تگ نه مخکې يې بايد څه خوړلي وای. هغه رستوران (هوتل) ته چې سهار يې په نښه کړي و، ورغی. په هوتل کې ډېره گڼه گوڼه وه. د هغو افسرانو شمېر چې د ده په شان په ولسي جامو کې راغلي وو، خورا زیات و، داسې زیات چې آن ډوډی هم نه ورسېده. له ده سره د یو میز خواته د ده د غونډ دوه نور افسران، چې د سولې له تړون نه ناراضه وو، هم ناست و. دا څرگنده خبره وه چې ټولې خبرې اترې، د همدې تړون په اړه وې. دغه افسران چې د رستوف انډیوالان و، د پوځ د زیاترو افسرانو په څېر د سولې د دغه تړون نه، چې د فریدلند تر نښتې وروسته لاسلیک شوي و، ناراضه وو. ټولو ویل که جگړې ته دوام ورکړل شوي وای، ناپليون ځکه ماته خوړله، چې نور یې نه خپل پوځ ته خواړه رسولي شول او نه یې خپلو ټوپونو ته مهمات. نیکولای هېڅ نه ویل، ډوډی یې خوړله او یو دوه بوتله شراب یې وڅکل. د گوگل بې پایلې غوغا او شور آزاراوه، له دې نه زورېده چې دغه خیالات په ده لاسبري نه شي، ځان یې له دغه چرتونو نه هېڅ ژغورلي نه شو. ناڅاپه یې د یو افسر په ځواب کې چې ویل یې و، د فرانسویانو د لیدو زغم نه لري، په لوړ او له شوره په ډک اواز چې د ټولو لپاره عجیبه او بې ځایه برېښېده، په قهرجن بڼه چغه کړل:

- تاسو څنگه کولای شي دا قضاوت وکړئ چې کوم کار به غوره وای؟ تاسو څنگه کولای شي د ټولو اک د کړو قضاوت وکړئ؟ چا مورې او تاسو ته دا حق را کړي دي چې په دې اړه وغږېږو؟ مورې نه د هغه په تکل او نه د هغه په کړو پوهېداي شو.

جگړه او سوله

يو تن افسر چې د رستوف دا خبرې يې د هغه د نشې له مستۍ نه پرته بل څه نه گڼله، ځان نه داسې دفاع وکړه:

- څه وايئ، ما د ټولواک په اړه يوه خبره هم نه ده کړې.

خو رستوف پرته له هغه چې د هغه خبرو ته غوږ شي، دوام ورکړ:

- موږ خو څه ديپلماتان نه يو، ساده سرتېري يو او بس. که موږ ته

سپارښتنه وشي، چې ومړئ، مرو او که جزا را کړي، دا معنا به لري چې

گنهاره يو. دا زموږ کار نه دي، چې د ټولواک پر کړو قضاوت وکړو

که اعليحضرت دا ښه وگڼي چې بنا پارت د ټولواک په نامه وپېژني او

له هغه سره د اتحاد تړون لاسليکوي، دا به غوره گڼي، چې دا کار

وکړي او که موږ وغواړو د هر څه په اړه قضاوت او خبرې وکړو هېڅ

غوره او سپېڅلي شي به پاتې نه شي. که همدا سې دوام ورکړو سبا به د

خدای او د هغه له قدرتونو نه هم منکريو او هېڅ به پاتې نه وي.

رستوف چې دا خبره وکړه، له ميزه يې گرز جگ کړ. هغه ته يې خبرې

خورا غوره او په ځای برېښېدې، حال دا چې نورو ټولو هغه ډېر بې

ځايه گڼلې، هغه خپلې خبرې داسې راټول کړې او وې ويل:

- موږ يوازې او يوازې بايد خپلې دندې تر سره کړو، و جنگېږو او

نور هېڅ فکر ونه کړو. هوکې همدا او بس.

د افسرانو له ډلې نه يو تن چې نه غوښتل خبرې ناندريو ته

ورسېږي، وويل:

- او ويې څکو؟

او نيکولای، خبرو ته ورگډ شو:

- او ويې څکو.

هغه چغه کړل: آه، ته !

- يو بل بوتل !

دويم کتاب

درېيمه برخه

۱

په ۱۸۰۸ کال کې، ټولواک الکساندر له ناپليون سره د نويو خبرو لپاره (ايرفورټ) ته لاړ. د پترزبورگ په لور وټولنيزو کړيو کې، د دغه کتنې د پرتم په اړه ډېرې خبرې اترې روانې وې.

په ۱۸۰۹ کال کې د نړۍ د دغو دوو واکمنو (دا هغه نوم و چې الکساندر او ناپليون ته ورکړ شوي و.) دوستي دومره خوږه شوه چې کله بناپارت د اتریش په وړاندې جگړه پيل کړه، روس له خپل پخواني دښمن (بناپارت) سره د خواخوږۍ په نښه، د خپل پخواني ملگري اتریش په وړاندې ودرېد، خپل پوځونه يې د اتریش خاورې ته ولېږل او خبره لا هلته ورسېده، چې د پترزبورگ په غوره کړيو کې د الکساندر له کومې خور سره، د ناپليون د واده آوازي هم خپرې شوې. خو بهرني سياست ته د پوره پام تر څنگ د روسي د ټولني پام زياتره هغو بدلونونو نه او بيا جوړونو ته وراوښتي و، چې په هغه پيښر کې د دولت په ټولو اداري چارو کې پيل شوي وو. ژوند، د خلکو د ژوند رښتيني بهير، له خپلو ټولو ځانگړتياوو: روغتيا، ناروغيو، کار، منډو ترو، استراحت، له خپلو په زړه پورې خيالونو، علم، پوهې، شاعري، سندرو او موسيقۍ، مينې، کرکې، دوستۍ، دښمنۍ، لېوالتيا او له

جگړه او سوله

ستړيا سره، له بناپارت سره د سياسي نېرېدوالي او يا په ټولنه کې د اصلاحاتو او بدلونونو نه، لرې لرې، او په خپل بهير کې روان و.

سردار اندرې د دغو دوو کلو په اوږدو کې، خپل لرې کليوالي ژوند ته په يوازې ځان دوام ورکړ. او په دغه موده کې چې پيړ په خپلو جايدادونو کې پيل شوي تکلونه يو هم تر سره نه شو کړای (ځکه هغه پرله پسې له يوه کار بل ته لاس اچاوه) هغه به له شروشور او ډنډور نه هرڅه په خورا لږه خواری ترسره کړل.

هغه په چارو کې د خورا پام او ځيرکتيا توان لاره، هغه توان چې پيړ له هغه به برخې و. اندرې د همدغه نعمت له برکته په خورا کمو هلوځلو هرڅه ترسره کول.

د هغه په يوه کرونده کې درې سوه مرييان، په خپلواکو بزرگانو بدل شوي وو. او دا په روسيه کې د مرييانو د آزادۍ د غورځنگ لومړنۍ بېلگه گڼل کېده. په بله کرونده کې د اجباري کار او باج ځای، د ځمکې خاوند ته د کلني حاصل د ورکولو په بهير بدل شوی و. دده په (باگو چاروا) نومي جايدادونو کې د مزد په بدله کې يوه روغتيا پاله (نرس) گمارل شوې وه او د کلي کشيش د حق په بدل کې د پرگنو او اعيانو د ماشومانو روزنه پيل کړې وه.

سردار اندرې د خپل ورځني ژوند تر نيمايي وخت په خپله کلپواله مينه (ليسه گوره کې) له خپل پلار او کمکي زوی سره چې مينځو يې ساتنه کوله تېراوه او نيمايي وخت يې په باگو چاروا کې، په هغه ځای کې چې مشر سردار، هغه دده د کلي په نامه يادوه، تېراوه. که څه هم هغه پيړ ته داسې ښودلې وه، چې نور د بهرنيو پېښو خيال نه ساتي، خو بيا يې هم نه يوازې ټولې پېښې له نېرېدې نه څارلې، بلکې ډېر کتابونه يې تر لاسه کول او هر وار به چې څوک له پترزبورگ نه دده ياد

جگړه او سوله

هغه د پلار دیدن ته راتلل، دا به يې احساسوله چې د بهرنۍ نړۍ او روسيې په اړه د هغو معلومات ترده نه چې په کلي کې گونښه خان ديره شوي دي، خورا زيات دي.

سردار اندرې د کرنې، مالداري، عمومي خپرونو او خپلو نورو ډول ډول هلو ځلو ترڅنگ په دوو وروستيو جگړو کې زمورډ پوځ د ناکاميو په کره کتنه او د پوځي اصلاحاتو لپاره زمورډ پوځ په کرنلارې کې د اصلاحاتو د راوستو لپاره د يوې نوې کرنلارې په جوړولو هم لگيا و.

سردار اندرې د ۱۸۰۹ کال په پسرلي کې، د ريزان په ښار کې د هغو جايدادونو ديدن ته ورغی، چې د زوی په نامه يې و. د پسرلي تر لومړني تاوده لمرلاندي، په خپله گاډۍ کې ناست و، پر ډاگونو کې د لومړنيو شنلېو، د چنارونو د لومړنيو پاڼو د غوتيو او په شنه آسمان کې د پسرليو لومړنيو کنډک وريځو په ننداره بوخت روان و. د هېڅ شي په اړه يې فکر نه کاوه. په خورا بې غمۍ او خوښۍ يې شاوخوا کتل... د چنارونو ځنگل چې د واک دواړو خواو ته پروت و، ورسيد. په دې ځنگل کې هوا ځکه لږه شان توده وه، چې هلته باد نه لگېده. له ځايه ناخوځېدونکو چنارونو د شنو غوتيو او نړيو پاڼو جامې اغوستې وې. تر پروسرنيو پرتو پاڼو لاندي د ډول ډول شنلېو او گلانو غوتيو سر راپورته کړې و. د صبر ابدې شنو خورو خانگو په خپله غمجنه بڼه يو نيم ځای د ژمي يادونه راتازه کول، د آسونو شنهارې په ځنگله کې انگازې کولې، له ورايه ښکارېدل، چې هغوی سخت خولې شوي دي.

د سردار بوډا چوپړ، گاډيوان ته څه وويل او هغه هم د منلو په نښه سر وښور او ه، خو داسې بريښېدل چې د گاډيوان يوازې سرښورل، بوډا نه قانع کوي، نو ځکه يې مخ واپراوه او په خورا درناوي او موسکايي

جگړه او سوله

خپل ارباب ته وويل:

- جالتمابه، څه بنکلي هوا ده!

- څه دې وويل؟

- هوا يادوم، بناغليه!

د سردار اندرې په زړه کې تېره شوه، دا څه وايي؟ خو وروسته پوه او له ځان سره يې وويل: هوکې، پسرلي دي، رښتيا هم پسرلي دي. شاوخوا يې وکتل، رښتيا هم څومره ژر هر څه شنه شوي دي. هم چنارونه، هم وحشي گيلاس، ... خود خپري، لادرک نه شته، هوکې يوازې خپري! او خپري د واټ پر غاړه، غاړې هسکې کړې وې. کېدای شي، د هغو د هريوې عمر، لس ځله تر چنارونو نه زيات و، تر هغو چنارونو نه چې ځنگل ترې ډک وو. د هغو سور هم لس واړې او لوړوالي يې دوه واړه تر چنارونو نه زيات وو. دواړو خواته پروت، له پخوانه ماتې شوې خانگې، چاودې چاودې پوستکي، زاړه زخمونه له خپلو هرې خواته غځېدلو خانگو سره، يو قهرجن او بدرنگه چاته پاتې کېده، چې د بنکلو چنارونو په منځ کې ولاړ و، هغې پورې يې خندل او ملنډې يې پورې وهلې. يوازې هغه و چې د پسرلي د بنکلا له دوکو دوکه کېده، نه يې د پسرلي د ليدو هيله لرله او نه يې د لمر داسې برېښېده چې وايي:

- پسرلي، مينه او نيکمرغي! هېڅ ددې بې معنا احمقانه تکراري دوکې نه، نه ستومانه کېږي، هماغه کيسه، هماغه دوکه او هر کال همدا غولونکې خبرې، کوم پسرلي؟ کوم لمر؟ وگورئ، وچه شوې، مړه شوې خپري، چې د تل په شان هماغه چې ده، ده، هېڅ بدلون نه لري. هغه له ځان سره وايي: ماته گورئ، چې زما خپلې ماتې گوډې خانگې چې زما له هر ځايه، سر، څنگ او بل هر ځاه سر راوېهي، غوږېږي او هر

جگړه او سوله

خومره چې وغورږېږي، پر ما اغېز نه کوي. نه ستاسو په ايمان او نه ستاسو په دوکو، په هېڅ شي باور نه لرم.

سردار اندرې له ځنگله نه د تېريدو په وخت په وار وار بېرته وکتل، هغې خېږې ته، هغې خېږې ته يې ور وکتل. داسې يې ور کتل چې گواکې له هغه نه څه شي غواړي. تر خېږې لاندې گلان او شنيلې غورېدلې و او دغه غمجنه ونه په نه خو حېدونکې او بدرنگه بڼه د هغو په منځ کې ولاړه وه.

سردار اندرې له حانسره وويل:

- هوکې! هغه حق لري. دغه خېږې په زرگونو وارې حق لري. پرېږدې. نور ځوانان، بيا بيا په دغه دوکې مين شي. خړمور ژوند پېژنو. که څه هم زمور ژوند پای ته نېږدې دی، خو بيا هم پوهېږم ددغې ونې په ليدو کوم نوی او تازه، خو غمجن خيال ذهن ته ورغی. دغه خيال د غم سره سره دده زړه ته تسل ورکاوه، ددغه سفر په اوږدو کې ټول ژوند بيا بيا ورياد کې، خو بيا بيا هماغه يوه خبره وه، ناهيلې او مايوسي، داسې پايله چې بايد هېڅ نوی شی پيل نه کړي. هغه بايد خپل عمر له کړکېچ او بديو لري تېر او هېڅ هيله په په زړه کې ونه پالي.

دلته هم کم دي ۵۱۲ روسي

۲

سردار اندرې د ريزان په ښار کې د خپل زوی د جايدادونو د چارو د سرته رسولو لپاره، دې ته اړ و چې د دغې سيمې د مشرانو له جرگه گۍ سره وگوري. د دغې جرگه گۍ مشر، سردار اليا اندرېو ويچ رستوف و. د مې مياشتې نيمايي و چې سردار اندرې د هغه ديدن ته ورغې. د پسرلي تودخه راغلې وه. ځنگلونو ټولو شنبې جامې اغوستې وې، دوې الوتې او تودخه خوره وه، نو ځکه د اوبو له څنگه په تېرېدو سره، هر څوک لمبېدو ته لمسېدل.

سردار اندرې په خواشيني او د خيالونو په څپو کې ډوب، په دې اړه چې د خپلو چارو د سرته رسولو په اړه، د سيمه ايز جرگه گۍ له مشره څه غواړي، د گراف رستوف د کليوالي باغ له لارې په خپله گاډۍ کې، د هغه کورته چې اترادنيا نومېده، نېرېدې کېده. هغه له ښۍ خوا، د ونو له شانه، د ښځو له خوښۍ نه ډک آوازونه واورېدل او يو ډله نجونې په منډه منډه د هغه د گاډۍ له مخې تېرې شوې. د دغو نجونو په ډله کې تر ټولو نه د مخه، گاډۍ ته نېرېدې، يو غنم رنگه نرۍ تورسترگې نجلۍ وه چې ژير بخن ځالۍ کميس يې اغوستي و، سپين د ستمال يې داسې په سر تړلي و او جرې کوڅۍ يې د هغه لاندې راوتلې

جگړه او سوله

وي. نجلی په لوړ آواز څه ويل، خود پردي سړي په ليدو يې هغه ته ونه کتل، وي خندل او په منډه بېرته راستنه شوه.

د سردار اندرې زړه ناڅاپه خوږ او ناآرامه شو. هوا ښه وه، لمر ځلېده او هر څه يې په شاوخوا کې خوښ برينښېدل او دغه په ملا نرۍ او لوړه ښکلې نجلی چې هغه نه پېژانده او آن په دې خيال کې هم نه وه چې هغه وپېژني. هغه له خپل بخت نه راضي، له خپل پوچ او خوښ ژونده خوشاله او نيکمرغه وه. سردار اندرې په زړه کې وويل:

- دا ولې او له څه نه داسې خوشاله ده؟ د څه شي په اړه هغه فکر کوي؟ هر ورو هغه نه په پوځي کړنلارې او نه هم د ريزان د جايدادونو په اړه خپل خيالونه بوخته وي. د هغه په زړه کې به څه گرځي؟ کومو شيانو هغه داسې خوشاله کړې ده؟

گراف ايليا اندر بويچ په ۱۸۰۹ کال کې هم لاد پخوا په شان، په اترا دنيا کې خپل روزگار تېراوه. د سيمه ټولو مخورو ته يې ډوډۍ کوله، کورته يې وربلل، هغوی ته به يې بندارونه جوړول، کله به ښکار ته سره تلل، نندارې او يا کنسرتونه به يې جوړول. هغه د سردار اندرې په ليدلو د بل هر بل نوي مېلمه د ليدو په شان د زړه له کومې خوشاله او هغه يې په زوره د شپې هم وساته. اندرې ټوله ورځ په خورا خواشيني له خپل بوډا کوربه او ځنډنيو پاتې شويو مېلمنو سره چې د چا د کليزې لمانځني ته سترگه په لاره وو، د ايليا اندر بويچ په کور کې تېره کړه. کله ناکله به يې زړه رابنکوونکې ناتاشې ته چې تل يې خدا پرشونډو خوره وه او معلومه نه وه، چې په څه تل خاندې او ولې له خوښۍ نه ايشي، وروکتل او پرله پسې يې په زړه کې ويل:

- دا له څه نه داسې خوشاله ده؟ د څه شي په اړه فکر کوي؟

د شپې چې هغه په نوي ځای کې يوازې پاتې شو، تر ډېره پورې يې

جگړه او سوله

ونه شو کولای چې وېده شي. هغه کتاب لوست، شمعه يې مړه کړه، پریوت، خو خوب ورنغي او بیا يې شمعه ولگوله.

د کوټې کرکۍ چې له د ننه نه تړلې وې او هوا يې ډېره توده وه. طبیعت يې په دې ډېر خراب و چې دغه احمق بوډا (هغه گراف رستوف په دې نامه یاد او ه) هغه په دې قانع کړي و چې دده د چارو د سرته رسولو لپاره، باید څه لیکونه له ښاره راوړي، ځان يې په دې ملامتوه، چې ولې يې د هغه خبره منلې وه او دده په کور کې پاتې شوي و.

پاڅېد، د کرکۍ خواته ورنغي، چې هغه پرانزي... د سردار کوټه په منځني پور کې وه. دهغه د کوټې د پاسه، په کوټه کې هم څوک و چې د ده په شان خوب نه ورته ښځینه غږونه له پاسینۍ کوټې اورېدل کېدل. هغه ښځینه غږ، چې سمدلاسه سردار اندرې وپېژاند، وې ويل:

- یوازې یو وار بیا!

بل غږ ځواب ورکړ: خو، آخر ته څه وخت غواړې وېده شي؟

- هېڅکله نه غواړم وېده شم، نه شم کولای، ولې وېده شم؟ راځه

یوازې یو وار بیا، یوازې یو وار!

او دواړه د یوې سندرې په ویلو پیل وکړ.

- وای چې څومره ښکلې ده! ښکلې ده! درځه نو وېده شه! هر څه

بس دي...

هغه لومړنی غږ چې کرکۍ ته نېرېدې کېده، ویل يې: ته وېده شه، ماته خوب نه راځي. داسې ښکارېده چې هغې له کرکۍ نه ښکته ځان څړولې وي، ځکه آن د هغې د کمیس شغهارې او د هغې د سا غږ له وریاه اورېدل کېدل. چوپه چوپیتیا هره خوا خوره او هر څه لکه سپورمۍ او پر ځمکې د هغې د شغلو درنا په شان ځای پر ځای چوپ ولاړ وو. سردار اندرې هم له خپل ځایه ځکه له ډاره نه ښورېده چې د ده

جگړه او سوله

له شتوالي نه ټول ناخبره، خبر نه شي.
لومړي غږپه داسې يو آواز چې ته به وايې له سترگو يې اوبسکې
خاخي وويل:
- سونيا، سونيا! ته څنگه کولای شي وپده شي! راعه وگوره!
وگوره ته به وايې طبيعت کوډو ولکه کړي دي! څومره بسکلي دي! وه
نجلۍ راوښنه شه! گوره داسې بسکلي شپه، هېڅکله، هېچا، هېچرته
نه ده ليدلې!
سونيا په خورا ناهيلۍ ځواب ورکړ:

- نه!

- ته راشه وگوره، څه سپورمۍ ده، د هرچا زړه پرې مينېږي. هيله
کوم راشه! زما د زړه سره!! پاڅېږه! دلته راشه! زړه راته وايي... چې
والوزم...

- څه کوي... اوس به ولوېږي!

ددوی ترمنځ د پورې وهلو او د سونيا قهرجن غږ اورېدل کېده، چې

ويل يې:

- ته نه گوري، شپه له نيمايي نه هم اوبنتې، يوه بجه کېدونکې ده.
- وای وای چې ته تل دا خوندونه بې مزه کوي! بڼه ده، درځه، درځه.
غږونه بيا چوپ شول، خو سردار اندرې پوهېده چې هغه همالته
ناسته ده، ځکه کله کله به د هغې کالپو شغهار او کله هم د هغې د ژورې
سا اېستلو غږ راته.

هغې ناڅاپه چغې کړې:

- وای خدايه! دا څه حال دي؟ خو چاره څه ده؟ هېڅ کولای نه شم،

خوب، خوب، چې نه کېږي وپده به شم او د کړکۍ د تړلو غږ يې تر غوږه
شو.

جگره او سوله

سردار اندرې چې کله د هغې غږ اورېده له ځان سره يې ويل:
- هغه خو اصلا په دې خيال کې هم نه ده چې زه دلته يم. دا څرگنده نه
وه چې ولې سردار دا هيله لرله او ويرېده هم چې د ځان په اړه څه
واوري، بيا يې له ځان سره وويل:

- بيا هغه ده! فکر کوم چې په لوی لاس دا کار کوي!
او ناڅاپه يې په گوگل کې د ځوانۍ د شېبو داسې له خونده ډک،
خو نه پوهېدونکي خيالونه او هيلې راوپارېدې چې له هغه نه يې د
ژوند لاره ورکوله. داسې خيالونه او هيلې چې هغه هم وانگېرله چې
خپله هم نه شو کولای پر هغه پوه شي او همداسې خوب يووړ.

۳

بله ورځ چې سرداراندرې راوینښ شو، پرته له هغه چې د ښځو راوتو ته سترگه په لاره شي، یوازې له گراف سره یې مخه ښه وکړه او دخپل کور پلو و خوځېد.

د جون د میاشتې پیل و. سرداراندرې کورته د ستنېدو په لار بیا د چنارونو له هغه ځنگله نه تېر شو چې پرې راغلي و. په ځنگله کې بیا د خپړۍ هغې زړې، سره تاوراتا و شوې، څانگ ماتې ونې د هغه پام ځانته ورواړاوه، داسې برېښېده چې یادونه د ده په زړه لوبې کوي.

د آسونو د غاړو د زنگونو شرنگهاري، تریونیم میاشتې پخوا لا آرامه انگازه کوله. په ځنگل کې پانې لا لویې، گني او سیوري یې لا زیات شوي وو. په ځنگله کې دا خواهاخوا د ځوانو خپړیو خورو څانگو ددې ځای ښکلا ته نه یوازې څه تاوان نه رساوه، بلکې د شاوخوا لښکلول او ښایسته کولو یې پوره کول...

که څه هم، په یونیم ځای کې تالندې او برینسنا ځان غړو مېېدو او ځلېدو ته چمتو کاوه، خو له یو کنډک وریځو نه پرته نورو ځان ځنگله پورې ونه شورار سولې، نو ځکه یوازې د یونري باران شو څاڅکو پر دوږو او پانو نري لمډبل جوړ کړ. د ځنگله پر کینې خوا سیوري او تیاره خواره وو او ښۍ خوا یې لمده، د لمر شغلو لاندې ځلېدونکي او نری

جگړه او سوله

وږمه پرې چلیدله. پر طبیعت د گلو باران جوړ شوي او د بلبلو د سندرو انگازې کله لرې او کله هم نږدې قیامت جوړاوه.

سردار اندرې په زړه کې وویل: هغه د خپرې ونې، هغه عمر وهلي ونې چې له ما سره یې د زړه خواله کوله، په همدې ځنگله کې ولاړه وه او بیا یې له ځانه وپوښتل:

- نو چیرې ده؟ او د هغه د موندلو په هیله یې د ځنگله چپې خواته سترگې ورتاو کړې او پرته له هغه چې پوه شي، په هماغې خپرې چې په لټه کې یې و او پیدا کولای یې نه شوه، پرته له هغه چې خپله پوه شي، پر هغه مین شوی و. عمر خوړلې خپرې چور بدله شوې وه. هغې بوډۍ د تکو شنو زرغونو پاڼو تازه او تاندې جامې اغوستې وې، ونه یې لوړه شوې وه، د لمر لوږد په سرو شغلو کې له مستۍ نه کږه وږه خو نرمه نرمه خوځېده. په هغه کې نه د ماتو تاوراتاو وچو خانگو نښې لیدل کېدې، نه د هغه په ځان کې زاړه ټپونه، نه د هغه گډې وډې اندیښنې او نه د هغې ابدې غمجنه خپره، یو هم نه ښکار بدل. دې ټولو نه شنو زرغونو تاندو پاڼو داسې غبرتاو کړي وه چې آن نښه یې هم نه لیدل کېده... دا هېڅ د منلو نه وه چې دغه بوډۍ دي، د داسې ځوانېدو توان ولري. سردار اندرې په زړه کې وویل:

- دا زما پخوانۍ ملگری، هماغه عمر خوړلې خپرې ده. او ناڅاپه یې بې له کومې پېښې پسرلنۍ خوښي او تاندوالی، په گوگل کې راوخوټېد. ناڅاپه یې د ژوند ترټولو سترو یادو په گوگل کې سر راهسک کړ. هماغه اوسترلیخ (د جگړې ډگر)، د هغه هسک او بې پایه آسمان یې بیا ولید او د خپلې مېرمنې بې روحه او ننواتو په حال کې خپره یې ور په یاد شوه. له سیند نه په پورې کېدونکې جالې ولاړ پیر، په تورې شپې او تپه تیاره کې پرنا لیدلې ښکلې نجلۍ مینه، هغه شپه

جگړه او سوله

او د هغې سپوږمۍ او دا ټولې او ټول بيا په يادونو کې ورژوندي شول او ناآرامه يې کړ.

سردار اندرې چې تا به ويل ناخاپه بيا ډاډمن شوي وي، له ځان سره يې وويل:

- ژوند په يوديرش کلنۍ کې پای ته نه دي رسېدلي. يوازې دا کفايت نه کوي چې زه پوه شم چې ډېر توان مې په مټو او روح کې نغښتي دي، ټول بايد په دې پوه شي، هم پيښر بايد په دې پوه شي او هم هغه پېغلو ته چې غوښتل يې آسمان ته والوزي. زما ژوند بايد يوازې زما لپاره نه وي، بايد د هغو ژوند زما له ژوند سره تړلي وي. مور بايد گډ ژوند وکړو. سردار اندرې چې له دغه سفره راستون شو، دا پريکړه يې وکړه چې سرب کال مني بايد پترزبورگ ته لاړ شي او ددې پريکړې لپاره يې بېلابېل لاملونه غوټه کول. خورا ډېر عاقلانه او منطقي دلايل يې د پترزبورگ د سفر او آن په دولت کې د يوې چارې د منلو لپاره پيدا کولای شول. نور نو آن په دې نه پوهېده چې څنگه يې تر اوسه پورې دا توان لاره چې د ژوند له ورځنيو چارو ځان گوښه وساتي. هماغه شان چې لا مياشت پخوا په دې نه پوهېده چې څنگه به دي وکولای شي، کوم وخت له خپل کليوالي ژوند نه لرې لاړ شي. نور نو دا ورته په ډاگه شوې وه، که له ورځني ژوند نه گټه وانخلي، هغه به هسې د سيند پر غاړه کرلی گل وي، د هغه آن په دې سر نه خلاصېده چې تردې نه مخکې څنگه ده يو شمېر نامعقول له سست دلايل چې گواکې د ژوند تجربو ورنښودلي وو، منلي وو. هغه دلايل چې ويل يې په ژوند کې د بري خوند او د مينې نيکمرغي بایبزه خبرې دي. اوس عقل هغه ته بل څه ويل:

- په کلي کې ناسته ورته غم لرلې شوې وه، نور يې نو پخوانيو کړو

جگړه او سوله

وړو سره لېوالتيا او مينه نه بنوده او زياتره وخت به په خپله کوټه کې يوازې ناست و. هغه پاڅېد، هيندارې ته ودرېد او ترډېرې پورې يې خپل څېرې ته کتل. بيا يې مخ واپراوه او په هينداره کې يې د خدای بښلې ليزا (ميرمن يې) تصوير ته چې په يوناني ډول يې خپلې کوڅې ترسرتاو کړې وې او موسکا پرشونډو وه. او له زرین چوکاټ نه يې ده ته سترگې نيولې وې، وکتل. هغې نور نو خپل خاوند ته هغه پخوانۍ ترخې خبرې نه کولې، هغې په سادگۍ، خواخوږۍ او خورا مهربانۍ ده ته کتل. سردار اندرې لاسونه شاته کړي کړي وو او ترډېرې پورې په کوټه گرځېده راگرځېده. کله به يې تندي تريو او وروځې برنډې کړې، کله به موسکا پرشونډو خپل نامعقول او نه بيانېدونکي خيالونه، لکه د جنايت رازونه، ورياد شول، کله به هغه انديښنې او تصورونه چې پېر او دده له وياړونو سره اړوند وو، يا کړکۍ ته ولاړه نجلۍ، هغه عمرخوړلې د څېرې ونه، يا بنځينه ښکلا او مينه چې د هغه ژوند يې چور بدل کړي و، ورياد بدل او ورياد بدل. که څوک به په دغو شېبو کې چې دي په دغو خيالونو کې ډوب و، کوټې ته ورننوتلي وای، هغه به په ځانگړي توگه وچ او غوڅ و او د هغه د ترخه منطق له اورېدو سره به مخامخ کېده.

کله به په دغه شان شېبو کې شهزادگۍ ماريبا، د هغه کوټې ته ورننوتله او ويل به يې:

- گرانه! نن نه شو کولای، نیکولای جان (د اندرې زوی) د باندې وباسو، هوا خورا سړه ده.

سردار اندرې به په ترخه ژبه خپلې خور ته ځواب ورکاوه:

- که هوا توده وای، هغه به په يو کميس کې وتلي وای، خو اوس چې هوا سړه ده، تودې جامې ورواغونډئ، تودې جامې د همدې لپاره دي

جگړه او سوله

چې په سر و کې واغوستل شي، نه د اوږې لپاره. همدا تاوده کالي، همدا ساړه، نه دا چې کله ماشوم تازه او تاندې هوا ته اړتيا لري په کور کې وساتل شي. په خورا منطقي دلايلو يې هر چا ته ځواب وايه. گواکې هڅه يې کوله يو چا ته د هغه پټو، نابنکاره او غير منطقي اندېښنو د گناه له امله چې د ده په خيالونو کې روانې وې، جزا ورکړي. شهزادگۍ مارياب په دغه شان شېبو کې له ځان سره ويل:

- دا فکري هڅې نارينه څومره وچوي.

۴

سردار اندرې د ۱۸۰۹ کال د اگست په مياشت کې پترزبورگ ته ورسېد. دا د ځوان سپيرانسکي د وياړونو زمانه او د هغه له خوا د وړاندې شويو بدلونونو د چټکو سرته رسېدو وخت و. همدا د اگست په مياشت کې و چې ټولواک له گاډۍ نه ولوېد او پنبه يې خوړل شوه. دی درې اونۍ د پتروگراف په ښارگوټۍ (د پترزبورگ څنډې) کې پاتې شو او هره ورځ به يې بې ناغې له سپيرانسکي سره کتل. د زړه خواله به يې سره کوله او له هغه نه پرته بل هېڅوک يې نه منل. په همدې وخت کې نه يوازې هغه دوه پېژندل شوي فرمانونه (چې د خلکو له کرکې سره مخامخ شول) چې د درباري رتبو د له منځه تلل او د مامورينو د روزلو لپاره مسلکي ښوونځيو ته آزموينې يې حتمي کولې، راووتل، بلکې يوزيات شمېر نور قوانين چې د روسيې د قضايي، اداري او مالي جوړښت د ټولو برخو، د وزيرانو له شورا نه نيولې، تر سيمه ايزو جرگو پورې د بدلونونو او اصلاحاتو غوښتنه يې کوله، راووتل.

ټولواک الکساندر هغه ليبرال خيالونه چې هغه واک ته رسېدو په

جگړه او سوله

وخت کې دهغو د سرته رسولو تکل کړي و، د خپلو مشاورينو (چارټوريژسکي، نووسيدلخووف، کوچوبامي او ستروگانوف، چې ده په ټوکه د ملي ژغورنې جرگه گۍ بلله) په مرسته، سرته رسول.

اوس د ټولو دندې دوو تنو ته سپارل شوي وې، سپرانسکي د ټولو ملکي او آرکچييوف د پوځي چارو مشري کوله. سردار اندرې چې د ټولواک يا ورتاکل شوي و، پترزبورگ ته د رسېدو سره سم دربار ته لاړ. ټولواک دوه واړه هغه ليدلي و، خو نه يې هغه ته پاملرنه کړې وه او نه يې کومه خبره ورسره کړې. سردار اندرې له هغه نه پخوا هم داسې انگېرله چې ټولواک له هغه سره د خبرو اترو لېوال نه دي او د هغه خبره او شتوالي په ټولواک کې د بېزاري احساس رالمسوي. ده ته د ټولواک ننی سوړ او له ده نه تنبېدونکي غلچک د همدغې انگېرنې تاييد و. درباريانو سردار اندرې ته داسې بنودله چې ټولواک له هغه نه په دې خوابدي و چې بالکونسکي له ۱۸۰۵ کال راهيسې پوځ پرېښي و.

سردار اندرې له ځان سره ويل:

- زه خپله په دې پوهېدم، چې د يو چا خوبنېدل او ناخوبنېدل څومره زموږ له واک وتلې خبره ده، خو دا بايد ددې لامل نه وي، چې زما له خوا د پوځ د سمون لپاره جوړه شوې کړنلاره، په خپله هغه ته وړاندې نه کړم. دغه کړنلاره به خپله، يوښه دفاعيه وي. د خپلې کړنلارې په اړه يې له يو بوډا فيلډ مارشال سره چې د ده د پلار ملگري و، د مشورې غوښتنه وکړه. فيلډ مارشال هغه ته وخت وټاکه او په خورا وړين تندي يې د سردار هرکلي وکړ او دا وعده يې هم ورکړه چې د هغه په اړه به ټولواک ته خبر ورکړي. څو ورځې وروسته سردار اندرې ته خبر ورکړ شو چې دي بايد د دفاع وزير گراف اراکچييوف ته ورشي.

سردار اندرې په ټاکل شوي ورځ د سهار په نهو بجو د دفاع د وزير

جگړه او سوله

د فتر ته ورغی. هغه خپله له اراکچییوف سره پیژندگلوی نه درلوده او هېشکله یې هغه نه و لیدلي، خو هغه څه چې دي د هغه په اړه پرې پوهېده، په ده کې د هغه په وړاندې ځانگړي درناوي نه راپاروه. سردار اندرې د گراف اراکچییوف د انتظار په کوټه کې د نورو څو تنو مخورو غیرمخورو کسانو ترڅنګ چې دهغه د کتو هیله یې لرله، ناست او له ځان سره یې ویل:

-دا د دفاع وزیر او د ټولواک د ډاډ وړ دي، هغه یو ناپیلي او له چا سره ځانگړي اړیکي نه لري، زما لیکنه او یادښتونه هغه ته سپارل شوي دي او هغه یوازینی څوک دی چې د هغه په اړه به پرېکړه وکړي. سردار اندرې د خپل خدمت په وخت کې چې زیاتره هغه یې لا په یاد وو، د خورا ډېرو لویو لوریو پورې چارواکو د مننې او انتظار کوټې لیدلې وې او دهغو له ډول ډول او بېلابېلو ځانگړتیاوو سره آشنا و، خود گراف اراکچییوف د انتظار کوټې یوه ځانگړې، ځانگړتیا لرله د هغو غیرمخورو وگړو په څېره کې چې د وزیر د لیدو په تمه ناست وو، یو ډول د شرم او تابعیت نښې خورې وې او د مخورو او پیژندل شویو کسانو په څېره کې چې له هغه سره یې د کتنې هیله لرله د ناهیلې او گڼې حالت چې تر یو ډول سپین سترگی او بې پروایي لاندې د پټولو هڅه یې کوله لیدل کېده. کولای شو ووايو چې دوی په خپل دغه حالت او پر هغه چا چې دوی یې د کتو هیله لرله، ملنډې وهي. ځینې په خیالو کې ډوب په کوټه کې بنکته پورته گرځېدل او ځینو نور خپل منځو کې بنگېدل او خنډېدل. سردار اندرې د هغو د خبرو اترو په لړ کې دسلاوا! اندرېو ویچو(د دفاع وزیر بشپړ الکسي اندرېو ویچ اراکچییوف و) او یاره غم به دې وخوره، اصطلاحات چې د اراکچییوف په اړه څو واړه وویل شول، واورېدل. یو جنرال چې خورا مهم برېښېده گواکې ځان ته

جگړه او سوله

بې ډېر انتظار سپکاوي گانه، پنبه په پنبه اړولې وه او له ملنډو ډکه موسکا بې پرشونډو خوره وه، خوبيا هم هر وار به چې د وزير د کوټې ور را خلاص شو، د ټولو پر خبرو به يو احساس، چې ډار و، راخوږېده. سردار اندرې د دويم ځل لپاره د هغه يا ورته ورياده کړه چې د ده نوم گراف ته ورياد کړي، خو يا ور هغه ته په سپکاوي وکتل او وې ويل، يادونې ته اړتيا نه شته، وار به دې راشي. وروسته له هغه چې يا ور څو تنه د وزير دفتر ته بدرگه او بېرته راوويستل، د سردار اندرې يوه افسر ته پام شو چې د سپکاوي او ډار نښه يې له څپرې څرگندې وې، هغه وحشتناکې دروازې ته ورپرېښودل شو. له وزير سره د دغه افسر کتنه خورا اوږده شوه، خو ناڅاپه د دروازې له شان نه د سپکاوي له قهره ډک لوړ غږ واورېدل شو. هغه افسر چې رنگ يې الوتې، شونډې او غومبورې يې رېږد بدل، له کوټې راوت، سړي په دواړو لاسو کلک نيولې و، په چټکۍ او بې له هغه چې چاته وگوري، د انتظار له کوټې نه تېر شو.

تر هغه نه وروسته، سردار اندرې دروازې ته بدرگه او يا ور په بنگهاري هغه ته وويل:

-بۍ خوا، کړکۍ ته نېرېږې

سردار اندرې د کار يوې ساده کوټې ته چې د پرتم نښې يې نه لرله، خو ښه منظمه وه، ورننوت. د ميز تر شا د څلويښتو کالوپه منگ يو سړي چې وتلی ټټير، اوږده ککړۍ، لنډې څنې او له گونځو ډک تندي لاره، وليد. سره ورته وروځو لاندې يې، څرې شنې رنگې سترگې ستومانۍ او ناپوهېدونکې برېښېدې. پزه يې سره، ډېره اوږده او پر شونډو راشپوه شوې وه. اراکچييوف سردار ته مخ راواړاوه او پرته له هغه چې ده ته وگوري وويل:

جگړه او سوله

- څه مو غوښتل؟

سردار اندرې په کراری، ځواب ورکړ: هیله کوم جلالتمابه! زه څه غوښتنه نه لرم.

د اراکچییوف سترگې هغه ته ورواوبستې:
-مهرباني وکړئ کېنې، سردار بالکونسکي!
سردار زیاته کړه:

-زه څه هیله نه لرم، اعلیحضرت مهرباني کړې ده او زما وړاندیزونه یې تاسو عالیجناب ته رالېږلي دي.

اراکچییوف د هغه خبره پرې کړه او وې ویل:

-ما ته خورا گرانه ده، اجازه راکړئ، ما ستاسو وړاندیز ولوست...

یوازې او یوازې د هغه د لومړۍ خبرې نه د مینې انگازه او وړېدل شوه، پرته له هغه چې سردار ته وگوري، مخ یې شاو خوا ته اړاوه، راپراوه او شېبه په شېبه یې خبرو د چغو او سپکاوي بڼه پیدا کوله:

-د نوي پوځي قانون وړاندیز کوئ؟ قوانین ډېر دي، نوي څه کوئ؟
چې د هغو زړو د سرته رسولو څوک نه شته. نن سبا ټول قوانین لیکي،
گرانه! قانون لیکنه آسانه خبره ده، خو د هغه سرته رسول خورا گران کار دی.

سردار اندرې، په خورا درناوي وویل:

-جلالتمابه! زه د ټولو اک په سپارښتنه ستاسو لیدني ته راغلی يم،
تاسو زما د وړاندیز په اړه کومه لارښوونه او سپارښتنه لرئ؟

اراکچییوف، پاڅېد، د میز نه یې پانې راواخېستې، سردار اندرې ته یې ورکړې او وې ویل:

- مهرباني وکړئ، ما د هغه په اړه خپل نظر ولیکه او هغه مې
ځانگړې جرگه گۍ ته سپارلی دی، زه ستاسو وړاندیز نه منم.

جگړه او سوله

د پانې په منځنۍ برخه کې، په پنسل، داسې کرښې چې له تېروتنو نه ډکې او آن د ټکو او نښو د پرځای اېښودو پاملرنه هم په کې شوې نه و، داسې لیکل شوي و:

- بې بنسټه، گډه وډه او د منلو وړ نه ده، ځکه چې د فرانسوي پوځ د قانون له مخې اخیستل شوې او زموږ د پوځ د کرنلارې هېڅ څه په کې لیدل کېږي نه.

سردار اندرې وپوښتل:

- کومې جرگه گۍ ته ورلېږل شوې ده؟

- د پوځي اصولو جرگه گۍ ته، او زما له خوا په هغه جرگه گۍ کې ستا د افتخاري غړیتوب سپارښتنه هم لیکل شوې ده.

سردار اندرې ځواب ورکړ: - زه کوم شکایت نه لرم.

اراکچییوف تکرار کړه:

- هوکې افتخاري غړي، هغه هم بې شکایتته! ښه راغلاست.

هغه اندرې ته سروښوراوه او چغه یې کړه:

- آها، تاته وایم، بل تن ته ورغږ کړئ!

۵

سردار اندرې په جرگه کې د خپل غړیتوب د منلو خبرتیا ته د انتظار په موده کې له پخوانیو آشنایانو، په تېره بیا له هغو کسانو سره چې کېدای شو، له ده سره په راتلونکې کې خواخوږي وکړي، آشنایانې تازه کولې. هغه اوس په پترزبورگ کې، هماغه احساس، احساساوه چې د جگړې د پیل په درشل کې یې احساساوه، هغه احساس چې په ده کې یې، په راتلونکې کې، لوړ پلو ته ناآرامه لېوالتیا راپاروله او د میلېونو انسانانو برخلیک پورې یې اړه پیدا کوله.

هغه، د عمر خوړلو له قهره، د ناخبرو له لېوالتیانه، د بې له ټینګاره، د خبرو کسانو له احتیاط او پاملرنې او د ټولو له گڼې او ناآرامۍ نه، د بې شمېره جرگه گيو چې ورځ تر ورځ د هغو له شته والي او نويو جوړېدو نه خبرېده، داسې احساسوله، چې اوس یعنې ۱۸۰۹ کال کې، دلته په پترزبورگ کې د کومې لویې کورنۍ جگړې د پیل لپاره چې ستر قوماندان یې سپیرانسکي و، چمتووالی روان دی. سپیرانسکي یو مرموز سړي و چې ده نه پیژاند، خو ده ته یو نابغه برېښېده...

سردار اندرې اوس په داسې یو منل شوي لوړ، ښه او د پام وړ دریخ

جگړه او سوله

کې و، چې د پترزبورگ لوړو اعيانو او بلې هرې ډلې په ورین تندي او پرانستې غېږې د هغه هرکلي کاوه. د بیا جوړونې گوند ځکه د هغه منلو ته خوښي بنودله چې هغه یې نه یوازې د کتاب او مطالعې د یوه لېوال او ښه ذهن لرونکي په نامه پېژانده، بلکې د خپلو مریانو او بزگرو د آزادۍ له امله یې د یوه لیبرال څېرې نوم گټلي و. د عمر خوړلو او ناراضیانو ډلې ته، هغه د خپل پلار د غوره دریځ له امله د درناوي وړ و او دغې ډلې هیله لرله چې د نویو اصلاحاتو په وړاندې ددوی د سیالي لپاره، د هغه ملاتړ ترلاسه کړي. د ښځو ډلې هغه په بې سارې خوښۍ ځکه مانه، چې هغه ته یې د یو ښه بډای او داسې یوزوم په سترگه کتل، چې په جگړې کې د وژنې (یو وار آوازه خپره شوه چې دی په جگړه کې وژل شوی دی) او د ځوانې ښځې زورونکي مرگ یې د هغه د څېرې نه یو شاعرانه کړۍ تاو کړې وه. ددې ترڅنګ هغه چا چې دی له نږدې او پخوا نه پېژانده، ټول په یوه آواز په دې ډاډمن وو، چې هغه په دې پنځو وروستیو کلو کې د ښه والي پلو خورا بدل شوی دی. طبیعت یې نرم شوی او څېره یې لا مېړنۍ شوې ده. د ځان ښودنې، کبر او پرنورو ملنډې یې په کړو وړو او خبرو کې له منځه تللي... د ده له کار سره یې مینه او لېوالتیا زیاته او زیات شمېر خلک یې د لیدو هیلمند شوي دي.

د دفاع له وزیر گراف اراکچییوف سره د کتنې نه یوه ورځ وروسته مازدیگر هغه د گراف کوچوبیه کره ورغي او له «سلاوا اندرېوویچ» (کوچوبیه هم وزیر په دې نامه یادوه...) سره یې د خپلې کتنې نقل ورته وکړ.

گراف کوچوبیه هغه ته وویل:

- گرانه! آن په دې پېښه کې هم، تاسو د میخائیل میخائیلوویچ د

جگړه او سوله

گډون نه پرته، هېڅ څه کولای نه شي. د زړه سره! دا سړي هر کاره دي،
خیر، هغه ژبه کړې ده، چې نن ما بنام دلته راشي.

سردار اندرې وپوښتل:

- نو دا د جگړې کړنلاره د سپيرانسکي پورې څه اړه لري؟

کوچوبیه و موسېد او سړيې و بنسوراوه. هغه چې د بالکونسکي
سادگی حیران کړي و، داسې زیاته کړه:

- خو ورځې د مخه موله هغه سره د تا په اړه خبرې کولې او د تاله
خواد مریانو د آزادی خبره هم یاده شوه.

یو بوډا چې د ټولواکې ایکاترینې د زمانې له لوړپوړو چارواکونو
و، سردار ته مخ ورواړاوه او په سپکاوي یې له نه هغه وپوښتل:

- ښه سرداره! دا ته وې چې خپل مرییان دې آزاد کړل؟

سردار په دې هیله چې بوډا لا پسې خوابدی او په قهرنه کړي او
خپل دغه دریغ چې مرییان یې پرینسې کمزوري وښيي، ځواب ورکړ:

- ځمکې خورا لږې او حاصل یې کم و.

بوډا کوچوبیه ته وکتل او وې پوښتل:

- ډارېرې چې د اوښتون له قافلې نه شاته پاتې نه شی! او ترلږ ځنډ
نه وروسته یې وویل:

- زما په یوه خبره هېڅ سر نه خلاصېږي، مرییان خودې پرینسودل
اوس به کرکيله څوک کوی؟ قانون جوړول خواسانه کار دی، خود

هېواد د چارو اداره خورا گرانه ده، په هر حال زه له تاسو نه پوښتنه
کومه گرافه! که ټول آزموینه ورکړي، څوک به د شورا مشروي، څوک

به د ادارو مشران وئ؟

کوچوبیه، پښه په پښه واپروله، ټولو ناستو کسانو ته یې وکتل او
ځواب یې ورکړ:

جگړه او سوله

- زه فکر کوم، هغه کسان چې په آزموينې کې بريالي شي.
- ښه، د ساري په توگه له ماسره پرياچنيکوف کار کوي، وياړمن
سړی دی، په سرو زرو ارزي، هغه له شپيتو اوښتي، ايا هغه لار شي،
آزموینه تېره کړئ؟

- هو کې، دا ستونزمنه خبره ده، ځکه د روزنې دودول زما په هېواد
کې گرانه چاره وه، خو،...

گراف کو چوبيه خپله خبره پای ته و نه رسوله. له خپله ځايه پاڅېد، د
سردار اندرې لاس يې ونيو او د هغه لور وني، نيم طاس سري،
ژيرڅڼي، پراخ تندي او برنډ وروځي سري مخ ته چې ددوی خواته روان
و، ورغی... هغه د څلويښت کالو برېښپده، شين بخون جمپري يې
اغوستي، دصليب نښان يې په غاړه او يو ستوري يې د تير په چپه خوا
تمبولې و. دا سري هماغه سپيرانسکي و. سردار اندرې د سترگو په رپ
کې هغه وپېژاند او ژوند ته د گواښمنو شېبه په شان يې څه په زړه کې
رالمسېدل. خودی په دې نه پوهېده چې دده په زړه کې دغه
رالمسېدونکي او وينسېدونکي احساس، له رخې و، که له انتظاره او
ياد هغه درناوي له امله چې دغه سري په چا کې راويناوه. د
سپيرانسکي څېرې ځانگړې بڼه لرله، چې د ليدو په لومړي شېبه کې
پېژندل کېده. سردار اندرې په هغو ټولو بندارونو او غونډو کې، چې
ده هلته تگ راتگ لاره، څوک په دې اندازه آرامه او ډاډمن نه و
ليدلي...

هغه هېڅ چېرې، د هېڅ چا داسې اغېزمن کتل او هم مهاله هغه
مهرباني چې د هغه له نيم پرانستو او لږ لمدو سترگو نه ورېده، هغه
دغه راز ژوره، خو صادقه موسکا چې کومه ځانگړې معنا يې هم نه
لرله، هېڅ چيرې نه وه ليدلې. هغه دغه شان خوږ، صاف او آرام غږ په

جگړه او سوله

تېره بيا داسې ښکلې تانده خپره، په ځانگړي توگه لاسونه، لږ سورور، خورا پاسته، تاوده او سپين لاسونه، هېڅ کله نه وليدلې... سپيرانسکي څوک و؟ هغه د بهرنيو چارو وزير، د ټولواک وياند، د هغه دلاري مل، چې له ده سره ايرفورټ ته تللي و او څو ځله يې هلته له ناپليون سره ليدلي او له هغه سره يې خبرې کړې وې.

سپيرانسکي د هغه څه برخلاف چې په لويو غونډو او بنډارونوکې کېږي، نه يوازې هر چاته جلا جلا نه کتل، بلکې په خبرو کې يې هم تلوار نه کاوه. په خورا آرامۍ او ډاډ يې خبرې کولې، په دې ډاډمن و چې ده ته ټول غوږ غوږ دي او ده به هم يوازې هغه چاته کتل، چې ورسره غږېده.

سردار اندرې په ځانگړي توگه د سپيرانسکي هرې خبرې او هرې خوځېدا ته ځير ځير و...

سپيرانسکي، کوچوبيه، ته وويل:

- له دې امله خواشيني څرگندوي چې ناوخته راغلی دی. هغه وويل چې په دربار کې ځنډېدلې دی، خودا يې ونه ويل چې له ټولواک سره بوخت و، خو په ځان ښودنه کې د کمينۍ کچه د سرداراندرې نه پټه پاتې نه شوه. کله چې کوربانه سردار اندرې هغه ته ورپېژاند، سپيرانسکي په کراره خپلې سترگې د هغه څېرې ته ورځير کړې، يوه شېبه يې په خندا خندا هغه ته وکتل او بيا يې وويل:

- تاسو سره له پېژندگلوی نه خورا خوشاله شوم، ما د ټولو نورو په شان ستا په اړه ډېر اورېدلي دي.

کوچوبيه، په لنډه توگه د آراکچييوف له خوا د بالکونسکي د منلو په اړه وغږېد. ددې خبرې په اورېدو د سپيرانسکي پر شونډو موسکا خپره شوه، هغه چې په کراره او آرامه غږېده، هر څپه او کلمه يې جلا

جگړه او سوله

جلا ادا کول:

- ښاغلي مگنيشکي د پوځي قوانينو د څانگې مشر زما نېردي
ملگري دي، که تاسو هيله لرئ زه کولې شم له هغه سره ستاسو
پېژندگلوۍ وکړم او د هرې جملې په پای کې يې لږ ځنډ کاوه...

د پرژر د سپيرانسکي شاوخوا ته يوه ډله جوړه شوه او هغه بوډا چې
د خپل مامور پريانچنيکوف د برخليک په غم کې و، هم له هغه نه
پوښتنه وکړه. سردار اندرې هېڅ نه غږېده او په خبرو اترو کې يې گډون
ونه کړ. يوازې د سپيرانسکي او د هغه د غږېدا او خوځېدا څارنه يې
کوله او هغه چا ته يې چې لا څو شپې د مخه د ده لپاره د ديني علوم د
طالب نه زيات څوک نه و، او اوس يې د ده په اند د روسيې ټول
برخليک د هغه په سپينو او پستو لاسونه کې ليد، په ځير کتل. بوډا ته
د ځوابونه په لږ کې د سپيرانسکي بې ساري او له آرامي نه ډک ځوابونه
سردار اندرې حيران کړي و. داسې برېښېده چې هغه خپلې خبرې له
خورا لوړو څوکو هغه ته رالېږي، خو همدا چې بوډا خپل غږ له اندازې
زيات اوچت کړ، سپيرانسکي و موسېد او وې ويل:

- دی ځان ته حق نه ورکوي، چې د ټولو اک د ښو يا بدو په اړه
قضاوت وکړي.

سپيرانسکي وروسته له هغه چې يوه موده، له مېلمنو سره پاتې
شو، پاڅېد، د سردار اندرې پلو ورغې، هغه نه يې هيله وکړه چې د
تالار کوزې خواته لاړشي. دا څرگنده ده، چې هغه غوښتل له
بالکونسکي سره د زړه خواله وکړي.

په يوې نرمې موسکا چې د ملنډو نښې په کې ليدل کېدې، وويل:
- دغې تودې مرکې او خبرې اترې چې دغه درانه بوډا له ما سره پيل
کړې، له تاسو سره خبرو ته پرې نښودم...

جگړه او سوله

سپيرانسکي زياته کړه:

- زه ډېره موده کېږي چې تاسو پېژنم، لومړي خوستاسوله خواد کليوالو مريانو پريښودل او آزادول، يوه غوره او بېلگيزه چاره وه او کاشکې نورو ځمکوالو هم ستا په شان کار کړي وای. دويم دا چې تاسو د ياورانو له ډلې نه هغه څوک ياستئ، چې د درباري امتيازاتو او درجو د لغو د فرمان سپکاوي موندی کړئ، هغه موبد نه دی گڼلی او له هغه نه خوابدي نه ياستئ.

سردار اندرې وويل:

- هوکې پلار مې نه غوښتل چې زه له خپل دې حق نه گټه واخلم او له ټيټو پورو او رتبو نه کار پيل کړم.

- ستاسو پلار د زرينې پيرې سړي دي. داسې بنسکاري چې هغه داوسنی زما نې تر وگړو د لوړو خيالاتو خاوند دي، نو ځکه دطبعي عدالت دغه جوړښت نه مني.

سردار اندرې چې هڅه يې کوله، د سپيرانسکي د خبرو د اغېز په وړاندې چې پرده هم اغېز کوي، ودرېږي، وويل:

- خوزما په اند، دغه نيوکې بې بنسټه هم نه دي.

سردار اندرې چې نه غوښتل په هر څه او د هر شي په اړه د هغه ټولې خبرې ومني، تکل لاره چې له هغه سره ناندری پيل کړي...

هغه غوښتل چې د دغه پېژندل شوي شخصيت خبرې په ځير واورې، د هغه کره وپوه شي، چې هغه ښه وپېژني. دغه کار د هغه ذهن او خيال سخت بوخت کړي و.

سپيرانسکي په آرامي وويل:

- بې بنسټه نه دي؟ کېداى شي، بنسټ يې د ښاغلو شهرت پالنه

وي.

جگړه او سوله

- او تريوه ځايه ملي گټې.

سپيرانسکي سترگې نښکته واچولې او وې ويل:

- ستا موخه څه ده؟

سردار اندرې وويل:

- زه ښايي د مونتي سکوي مينه وال يم، د هغه دا اند ته چې درناوي

او سپېڅلتيا د پاچاهۍ بنسټ گڼي، بې له هرڅه منم، زما په اند د

اغيانو او درباريانو ځينې امتيازونه او حقوق د همدې جوړښت ځينې

بنسټونه جوړوي.

که څه هم د سپيرانسکي له سپينې څپرې نه موسکا کډه وکړه، خو

هغه لاهه زړه پورې شوه، داسې ښکارېده چې د سردار اندرې ځينې

خبرو يې پام اړولی دی. هغه په فرانسوي ژبه د هغه پوښتنو ته ځواب

ويل پيل کړل، که څه هم څرگنده وه چې هغه له روسي ژبې نه په دې ژبه

کې په ستونزو خبرې کوي، ولي بيا هم هماغه شان آرامه غږېده، هغه

وويل:

- که له دې اړخه خبرې ته ځير شو... هغه په دې اند و چې وياړ او

درناوي يو چا ته د امتياز په ورکولو، نه شي ساتل کېدای. او د هغه

دلایل ساده، روښانه او لنډ وو.

ټينگ، وياړمن او پرتمين جوړښتونه چې د سيالۍ او پېژندنې

سرچينې دي، بايد د ستر ټولواک ناپليون د "لژيون دونور" په شان د

پرمختگ د اصلونو نه يو اصل وي، نه د کومې طبقې يا دربار امتياز.

سردار اندرې وويل:

- په دې کې هېڅ شک نه شته، خو له دې نه هم سترگې پټولای نه شو

چې درباري امتيازات هدف ته په رسېدو کې ښه اغېزمن وو. درباريان

ټول هڅه کوي چې د خپل امتياز وړتيا ولري.

جگړه او سوله

سپيرانسکي وويل:

- خو تاسو په خپله له دې امتياز نه لاس په سر شوي ياستئ.

هغه په يوې موسکا دا خرگنده کړه، چې غواړي هغه خبرې چې سيال يې په کې د ناآرامې احساس کوي، په مينه ناکه ژبه پای ته ورسوي، وې ويل:

- هيله کوم ماته وياړ راوبښئ او د چهارشنبې په ورځ، زما کره مهرباني راوکړئ. په هغه ورځ به ما له گنيشکي سره هم خبرې وکړو، زه هغه سره غږېدلي يم او هيله لرم چې د هغه خبرې به تاسو ته په زړه پورې وي. د دې ترڅنگ به مې دا وياړ هم په برخه شي چې له تاسو سره پوره او د زړه له کومې د زړه خواله وکړم. هغه سترگې وتړلې، د درناوي په نښه يې سر وښوراوه او په فرانسوي بڼه يې بې له هغه چې مخه ښه وکړي او يا د چا پام ځانته ورواړوي، له تالاره ووت

۲

سردار اندرې په پترزبورگ کې د خپلې استوګنې په لومړيو وختونو کې داسې انگېرله چې د پلازمینې وړې او ناڅرګندې چارې، د هغه د خیالاتو هغې سپېڅلتیا ته تاوان رسوي چې ده د باندې په ساده ژوند کې ترلاسه کړې دي.

ما بنام به چې کورته راستون شو، په ټاکلو وختونو کې به یې څلور پنځه کتنې لیدنې د خپل یادښت په کتابچه کې په نښه کړې. هغه نه کار کاوه او نه یې د څه شي په اړه فکر کاوه، ځکه هغه آن د فکر کولو لپاره هم وخت نه لاره... خو به بیا یې هم خبرې ښې او پر ځای کولې.

کله به یې په خواشنيۍ دې ته پام شو، چې یوه ځانګړې موضوع یې په څو مجلسونو کې طرحه کړې او پرې غږېدلی دی...

سپيرانسکي د چهارشنبې په ورځ په خپل کور کې له هغه سره کېناست او د اوږدې مودې پورې یې، له هغه سره یوه په یو د زړه خواله وکړه. دغې کتنې هم لکه د لومړې کتنې په شان چې کوچوبیه د کور په څپر پر بالکونسکي ډېره اغېزه وکړه.

هغه کسان چې د سردار اندرې تر نظره سپک او بې اندېښنې ورتلل، خورا زیات او بې شمېره وو، نو ځکه یې هڅه کوله، هغه د

جگړه او سوله

کمال ارمان په هر چا کې پیدا کړی چې دی یې د سرته رسولو لېوال و، نو ځکه یې په ډېرې آسانی وکولی شو، چې سپيرانسکي د پوره او هوبنيار انسان د بېلگي په نامه ومني.

که سپيرانسکي د هماغه ټولنيزې ډلې وای چې سردار اندرې و، که هغه د هماغه ډول روزنې او اخلاقي دودونو خاوند وای، لکه دی، نو کېدای شو چې بالکونسکي ژر تر ژره د هغه د انساني ناتوانيو او ټولنيز شخصيت کمزورو ټکو ته پام شوی وای. خو اوس د سپيرانسکي حيرت پارونکی عجيب منطقي تفکر په ده کې هغه ته خورا ژور درناوی راپار او ه، په تېره بيا له دې کبله چې هغه د ده په دې ډول خيالاتو او تفکر پوره پوهېدای نه شو. کېدای شي، سپيرانسکي له دې امله چې د سردار اندرې د استعداد او توان درناوی یې کاوه او يا له دې کبله چې ويې کولای شو، د هغه د دوستۍ وياړ وگټي، يوازې سره کيني او د زړه خواله وکړي. سپيرانسکي په پوهې او فضيلت، پياوړي تفکر او خپل له تعصب نه آزادو خيالاتو سره هڅه کوله، هغه د ځان خواته راوکاږي... دا په دې معنی چې په پټه خوله یې ځان او هغه، يوازينی کسان گڼل چې کولای یې شول، د نورو ناتواني او حماقت وغندي او د يو بل د ژورو اندېښنو او هوبنيار درناوي وکړي. سپيرانسکي له سردار اندرې سره د چهارشنبې په ماښامنی اوږدې کتنې کې په وار وار سره د "زموږ" په کلمې ټينگار کاوه، د ساري په توگه هغه ويل:

– خلک زموږ ټولو هغو کړو وړو ته گوري چې له ورځنی دود دستور او حالاتو نه لوړ او يا ښکته وي...

يا به یې په موسکا ويل:

– ولې موږ غواړو، داسې لاره ولټوو چې لېوان ماږه وي او رمه

جگړه او سوله

بشپړه وي... يا دا چې: هغوی نه شي کولای په مورږ پوه شي... دغه ټولې خبرې په داسې يوې ژبې کېدې چې، بنودنه يې کوله:
- مورږ پوهېږو چې هغوی څوک او مورږ څوک يو...

له سپيرانسکي سره دغو اوږدو خبرواترو يوه پایله لرله او هغه دا، دده هغه احساس يې لاسپسې پياوړی او ژور کړ، چې تر لومړې کتنې نه وروسته د سردار اندرې په زړه کې پيدا شوی و. سردار اندرې ته دا څرگنده شوه چې هغه يو منطقي، خورا هونبیار او په اندېښنو او تفکر کې ډېر سختگير دی، په پرله پسې زيار او هلو ځلو واک ته رسېدلی و او خپل دغه واک يې له روسيې نه د چوپړ نه څاروه.

سپيرانسکي، د سردار اندرې په اند، هماغه څوک و چې ده غوښتل دی خپله دهغه په شان و او سي. هغه څوک چې د ژوند ټول اړخونه يې په خورا هونبیارۍ سپړلي او پرته له عقله، بل څه نه مني. هغه هر څه د عقل په تله تلل. خورا پېچلې خبرې يې په داسې آسانۍ او سادگۍ سپړلې چې سردار اندرې نابېره د هغه هره خبره، منله او ملگرتيا يې کوله. هغه که په کومه خبره نيوکې کولې، دا يوازې ددې لپاره و چې د خپلې ذهني خپلواکۍ درناوی وکړي او په ټولو برخو کې د سپيرانسکي تر اغېز لاندې رانه شي. د هغه هر څه سم، بنکلي او د پام وړ و، خو هغه څه چې سردار اندرې يې خواشينناوه، نه يوازې د سپيرانسکي ساړه هينداريز کتل و، چې د هغه زړه نه يې د خبرېدو لار بدلوله، بلکې د هغه سپين او بنکلي لاسونه و چې سردار اندرې يې ارادې هغو ته پرله پسې کتل، هغه شان چې ساده خلک د واک لرونکو خلکو لاسونه ته گوري. همدا هينداريز کتل او سپين بنکلي لاسونه هغه څه و چې سردار اندرې يې عصبي کاوه. هغه څه چې په سپيرانسکي کې د سردار اندرې د تعجب او حيرانتيا وړ و، هغه نه

جگړه او سوله

يو ازې خلکو ته په بې ساری توگه د هغه په سپکاوي کتل، بلکې هغه لارې چارې او بېلابېل دلايل وو، چې د خپل نظر د عملي کولو لپاره يې له هغه نه کار اخیسته...

سردار اندرې له سپيرانسکي سره د خپلې پېژندگلوي په لومړنيو وختونو کې هماغه شان د هغه لېوال و، لکه هغه لېوالتيا چې ده يو وخت له بناپارت سره ښودله... هماغه لومړی شپه چې بالکونسکي د سپيرانسکي کورته ورغی او خبرې د پوځي مقرراتو جرگه گۍ ته ورسېدې، سپيرانسکي په ملنډو سردار اندرې ته وويل چې يو سلو پنځوس کاله د دغه جرگه گۍ له عمره تېرېږي، په ميلېونو روبله خرڅ پرې شوی دی، خود روزنکاف له پرتله ايز قوانينو پرته، بل هېڅ کار په دې برخه کې شوی نه دی. هغه زياته کړه:

- دولت، په ميلېونو روبله خرڅ کړي دي، خو پرته له همدې نه بل هېڅ څه ترسره شوي نه دي. مور غواړو، مشرانو جرگې ته نوي واکونه وسپارو، خود دې لپاره قانون نه لرو، نو له همدې امله دا به ستاسو په شان خلکو لپاره لويه گناه وي، چې د دولت له خدمت نه لرې دي.

سردار اندرې وويل:

- ددې کار لپاره، حقوقي زده کړې په کار دي او زه له هغو نه بې

برخې يم.

- نو څه غواړئ؟ هېڅ څوک يې نه لري. دا يو کوچنۍ وهلي کړۍ ده،

چې بايد ځان ترې وژغورو.

يوه اونۍ وروسته و چې سردار اندرې د پوځي قوانينو د جرگه گۍ

غړی شو او هغه څه چې ده يې په تمه نه و، هغه دا و چې، هغه ته د دغې

جرگه گۍ د يو ډلې مشري هم وسپارل شوه. هغه د سپيرانسکي په هيله

جگړه او سوله

او غوښتنه د مدني قوانينو د لومړي برخې د جوړولو مسووليت چې
کار پې روان، په غاړه واخيست. هغه د ناپليون او جوسي نين پر
بنسټ، د فردي قوانينو په جوړولو پيل وکړ

۷

پېير، په ۱۸۰۸ کال کې، چې څه کم دوه کاله پخوا له خپلو جايدادونو نه تر سفر وروسته راستون شو، بې له هغه چې دی يې هيله ولري، د ده د ارادې نه پرته د پترزبورگ د فراماسونانو د ټولني مشر شو، هغه خوړنتونونه پرانستل، نوي نوي غړي خپلې ټولني ته رابلل او د ددغې ټولني، د بېلابېلو ډلو د يووالي لپاره يې هلې ځلې کولې. د پخوانيو اسنادو اصلي نسخې يې راټولولې، په خپلې پانگې لمانځتونو نه جوړول او د امکان تر اندازې پورې يې د خپلې ډلې د هغو کسانو پر ځای، چې نه يې شو کولای د خپل غړيتوب پيسې ورکړي، له خپله جبهه پيسې ورکولې. هغه په پترزبورگ کې د بې وزلو لپاره د جوړې شوې خونې ټول خرڅ يوازې له خپلې پانگې ورکاوه.

دې سره هممهاله، د هغه ژوند لکه د پخوا په شان په خپل ډول روان و. عياشي، عيش و نوش. د هغه بڼه خواره، پريمانه ځکل خوښېدل او سره له هغه چې له نامحرمه ښځو سره يې معاشرت گناه او غير اخلاقي چاره گڼله، مگر تل به يې د خپلو مجردو دوستانو د عياشي په

جگړه او سوله

بندپارونو کې گډون کاوه.

هغه د خپلو ټولو چارو اوپه ورځني ژوند کې د مشرۍ د درلودلو سره سره، کرار کرار دا احساسوله چې د فراماسونۍ هغه بنسټ چې دی پرې ولاړ دی، دده د هلو ځلو سره سره نه یوازې ټینګېده نه، بلکې ورځ ترورځې یې درنګېدو احساس کېده.

خو سره له هغه چې ده دا احساسوله چې د هغه تر پېښو لاندې دغه ولاړه ځمکه چې دی پرې ولاړ دی ښویري، مگر هغه خپل اړیکي په خورا درناوي لاهغه سره پیاوړي کول.

له هغه وخته چې دی د فراماسون د ټولني غړی شوی و، د هغه چا حالت یې درلود، چې په خورا باور پر یوې ناولې جبي (ختو) روان وي او کله چې یې یوه پښه په کې ډوبه شي، د خپل توان د آزمایشو لپاره بل گام هم اخلي، وړاندې درومي، او لا پسې په کې ډوبېږي او سره له هغه چې اوس د هغه دواړه پښې تر څنگنو پورې په دغه ناولو خټو کې نښتې وې، خو بیا هم ده په ډېرې ناهیلۍ خپل تگ ته دوام ورکاوه.

یوسف الکسوویچ په پترزبورگ کې نه و. هغه په دې وروستیو وختونو کې د پترزبورگ د فراماسون د یوې ډلې مشري پرېښی وه او زیاتره وخت یې په مسکو کې تېراوه. د دغې ډلې مشران هغه کسان وو چې پېر په ورځني ژوند کې هغه پېژندل او نه یې شو کولای هغو ته د شهزاده بیا د ایوان واسیلوویچ پر ځای معمار ورونه، ووايي. که څه هم هغوی ټول ده د تنبلو او بې وزگارو خلکو په توګه پېژندل، خو هغوی به د فراماسون د ټولني ځانګړي جامې اغوستې، د دغې ډلې نښانونه او نورې نښې چې په زیاتي خواری یې گټلې و سره څړول او په غاړه کې یې صلیبونه اچول. زیاتره وخت به چې اعانه راتولیده، د پېر به دې ته پام شو، چې د دوی د یولس کسيزه ډلې (لټ) څو تنه غړي چې په

جگړه او سوله

شتمنی کې تر ده خوار نه وو، په گډه متبې شل د پېرش روبله ورکولې او کله کله خو به یې یوازې د هغو د ورکولو وعده ورکوله او بس. د دغو کړو وړو په لیدو به هغه ته هغه ماسونې قسم وریاد شو چې هر ماسون یې دې ته گماره چې خپله ټوله شتمنی تر خپلو نېږدې کسانو څار کړي. د همدې خبرو لمسون به کله ناکله په ده کې د شک او تردید زړې رازرغونول، خو هغه هڅه کوله په هغو سترگې پټې کړي.

د دغې ډلې ټول ورونه چې ده پېژندل، هغه یې په څلور ډلو ویشل: لومړني یې هغه ډله وه چې نه یې د لومړنیو ډلو (لوژ) چارې تر سره کولې، نه یې د خواخوږۍ په چارو کې گډون کاوه، بلکې یوازې په روحاني رازونو کې ډوب و او د خدای د درې گونو نومونو او د نړۍ د جوړښت د لومړنیو درې گونو شیانو، چقمق، جیوه او مالگې په مسایلو او... لگیا وو.

پېیرد ورونو د دغو ډلو ډېر درناوی کاوه او د عمر خوړو زیاتره ورونه یې چې یوسف الکسوویچ هم د هغو یو تن و، د همدې ډلې شمېرل. هغه د هغو په دغو عقایدو کې ځان ځکه شریک نه گانه، د ماسونې د جوړښت له عرفاني اصولو سره یې لېوالتیا نه درلوده.

ځان او ځان ته ورته ورونه یې ځکه د دویمې ډلې غړي گڼل چې دوی لا په ماسونې جوړښت کې، هغه لار چې د عقل له تلې سره برابره وي، نه وه پیدا کړې او هیله یې لرله چې دغه ارمان به یې تر سره شي.

درېیمه ډله هغه ورونه و چې د ماسونې جوړښت په مراسمو او د هغو پر بنسکلو او پر تمینو تشریفاتو یې زړه تړلې و، خو د هغه د روان او روح پروایې نه ساتله. دغه ډله چې د شمېرله پلوه تر نورو زیاته وه، پېیر، ویلارسکي او آن د لوژ (یا لومړنۍ ټولنې) مشر استاد هم د دغې ډلې غړي گڼل. او په پای کې څلورمه ډله هغه ورونه وو، چې زیاتره یې

جگړه او سوله

هغه کسان و چې نوي يې دغه لاره غوره کړې وه. د پېر په اند دغه وروڼه د خپلې ټولنې په يوه اصل هم ايمان نه لاره، جذبه يې نه لرله او يوازې په دې هيله د دغې ټولنې غړي شوي وو، چې په دې ټولنې کې له ځوانو بډايو غړيو سره چې شمېر يې لږ هم نه و، آشنا او د هغو نه مرستې ترلاسه کړي. پېر کرار کرار په دې لاره او عقېدو کې، له خپلو هلو ځلونه پښيمني او ناخوښي څرگندوله. کله به يې آن دغه لاره چې په روسيه کې ورسره آشنا شوي و، چور بې معنی او دوکې نه ډک گڼله. که څه هم پېر دا تصور نه شو کولای، چې د دغه جوړښت په اړه شکمن شي خو دا فکري کاوه چې، د روس ماسوني غورځنگ بې لارې او له خپلو لومړنيو سرچينو نه، نه لري شوی دی، نو له دې کبله د کال په وروستيو ورځو کې بهرته لاړ، چې خپل روحي هڅې د لوړ عالم د راز سپړلو ته وگماري.

د ۱۸۰۹ کال په اوړي کې پېر بېرته پترزبورگ ته راستون شو. زموږ ماسونان، له خپلو بهرنيو هملارو د ليکونو له لارې نه داسې خبر شوي وو، چې پېر بيزا و خوف په بهر کې د دغه جوړښت د خورا لوړپوړو غړو او مشرانو باور او خواخوږي ترلاسه کړې، له لوړو رازونو نه خبر شوی او کېدای شي، په دې نظام کې غوره پورته ورسېږي، نو له دې کبله هغه به له خورا سترو لاس ته راوړلو سره د دغه جوړښت د لاپرمختگ او غوړتيا لپاره روسيې ته راستون شي.

د راستنېدو سره سم، د پترزبورگ ماسونان هغه ته ورغلل، ټولو هغه ته د مرستې او لارښوونې هيله څرگندوله، خو داسې يې انگېرله چې هغه کوم راز له دوی نه پتوي او د کوم نوي کار په تکل کې دی. پرېکړه وشوه چې د دويمې کچې د يوه (لومړنۍ کړۍ) لوژ پرتمينه

جگړه او سوله

غونډه جوړه شي. پيپر وعده كړې وه چې په دې پرتمينې غونډه كې به د دغې وروړگلوۍ د ټولني د لوړو مشرانو يو پيام د پترزبورگ ورونو ته اوروي. د وروړگلوۍ د ټولني ټول غړي راغلي وو. پيپر تر ځانگړو تشریفاتو وروسته پاڅېد او خپلې خبرې يې پيل كړې.

هغه چې خپله ليكل شوې وينا په لاس كې وه، رنگ يې ټك سور اوښتی و او ژبه يې لږ اوښته، وويل:

— گرانو ورونو!

آرامه او له راز په ډك لوژ كې، د سپېڅلو مناسكو سر ته رسول، پوره كار نه دی، بايد كار وكړو... كار. موږ ټول وپډه شوي يو، بايد راوېښ او كار وكړو. هغه خپله كتاپچه راواخيسته او په لوستلو يې پيل وكړ:

— د رښتيني حقيقت د خوږېدو او د پوهې د رڼا د بري لپاره، بايد انسانان له ناولتيا پاك او دهغو د روح د بهېر قوانين د زمانې د روح له غوښتنو سره برابر او هر پلو خواره كړو، د ځوانانو د روزنې او پالنې لارښوونه وكړو، د پوهې او د ژور حكمت له خاوندانو سره اړيكي لاپسې ټينگ، په مېړانې او غوره اندېښنې سره د جهالت الحداد او خرافاتو په وړاندې ودرېږو او خپل هغه دوستان، چې د واک په خلكو كې د خواخوږۍ وړ او وفادار دي، سره يو كړو.

دغه هدف ته د رسېدو لپاره بايد خواخوږي او مهربانه وواسو، په سستۍ او بدبينۍ لاس بري شو. بايد هڅه وكړو چې ښه خلك او پرهيزگاران خپل حق په همدې دنيا كې تر لاسه كړي. خو سياسي ډلې، موږ له دغې روښانه او ځلېدونكې لارې نه بې لارې كوي. نو په دغه حالاتو كې بايد څه وكړو؟ ايا د انقلاب لپاره كار وشي او د زور كلي په زور وران شي؟... نه، موږ به په دې لاره لاړنه شو، دا زموږ لاره نه ده. هر

جگړه او سوله

هغه اصلاحات چې د زور له لارې ترسره شي، هغه د درناوي وړ نه دي، ځکه تر هغه پورې چې انسانان خپله اصلاح شوي نه وي، هېڅ توان نه شي کولای د اهریمن د ناولتیا او بدیو د مخې خنډ شي، نو ځکه عقل زور زیاتی ته اړتیا نه لري.

د غوره نظام بنسټ باید پر هغه څه ودرېږي چې په هغه کې انسانان ارادتمند، سپېڅل اندي او عقاید یې د یووالي له مینې ډک وي. دوی باید په دې گروهمن وي چې هرځای یې باید په خپل قوت سره د دوکو او جهالت جرړې ویستل شي او پرځای د هنر او پوهې رڼا وځلېږي. رښتیني خلک د سپکو او بد زړو له منگلو وژغورل شي او د ورونو ټولني ته راوستل شي. یوازې دغه وخت کېدای شي، زموږ ټولنه او جوړښت خپل هغه لازم توان ترلاسه کړي، چې د فساد او ناولتیا لاسونه په خورا کراری لنډه کړي... لنډه دا چې داسې یو پیاوړي او له هر پلو واکمن نظام رامنځ ته شي، چې د واک لمن یې پر ټوله نړۍ خوره شي، پرته له هغه چې د مدني اړیکو مزې وشلېږي، حکومتونه باید خپلې ورځینې چارې ترسره او له هر ډول اغېزونه خپلواک وي. دغه حکومتونه باید عالي هدف ته یعنی پر تیارو او ناولتیاو بري، کې زموږ د هلو ځلو خنډ نه شي. مسیحیت هم له دغه ارمان پرته بل هدف نه لاره، خپله مسیح هم د پوهې او نیکی زده کړې کولې. هغه موږ خلکو ته دا لار ښودله چې عاقل او مهربانه واوسی او د خپلې نیکمرغۍ لپاره د پرهیزگارانو او هغو کړو او ویناوې خپل ورځنۍ کړنلاره کړو.

هغه وخت چې دنیا د ناپوهي په سمندر کې لاهو وه، د ژغورنې لپاره یې دا تشې ویناوې بس وې، د رښتیا لاره نوې وه او همدا نوي والي، هغې ته قوت ورکاوه. خو نن موږ قوي او پیاوړو وسایلو ته اړتیا لرو. نن د احساساتو په سیند کې لاهو او برمه شوي انسان باید د پوهې په

جگړه او سوله

رڼا وگاڼل شي. اوس د شوقونو او هیلو مخه نیوي نه شو، هغو ته باید سپیڅلو ارمانو ته د رسېدو پلور لارښودنه وشي. دغه راز هر انسان باید وکولای شي د یاغي شهوت مخه ونیسي او د اخلاقو په اډانه کې هغه مهار کړای شي... که موږ په هر هېواد کې شو دغه شان سپیڅلي هېوادوال ولرو، او بیا د هغو هر یو په خپله دوتنه نور وروزي، دا چاره همدا سې مخکې لاره شي او دغه وگړي بیا خپل منځ کې ښه اړیکي او یووالي ولري، هغه وخت به زموږ د ورورگلوۍ د ټولني د بري لپاره هر څه برابرېږي او اوس هم د بشر د نیکمرغۍ لپاره په پټه ډبر کارونه شوي دي.

دغې ویناوې په دې غونډه کې نه یوازې ښه اغېز لاره، بلکې سخت غبرگونونه او شورشور یې هم جوړ کړي. زیاتره ورونو د پېیر په دې وینا کې د نویو اشراقیانو (پرزېه د معرفت د نور ځلېدل، د زړه تزکیه او سپیڅلوالی) د گواښمنو خیالونو نښې نښانې پیدا کړې او د هغې هرکلي یې ونه کړي. پېیر دې کار هک حیران کړي و، تر ټولو نه مشر استاد د هغه په وړاندې ودرېد او پېیر د خپلو خیالو په شننه کې دم په دم تود بده. ډېر وخت کېده چې غونډې داسې له ناندريو او شوره ډکې نه وې. غونډه په ډلو وویشل شوه، یوې ډلې پېیر اشراقي گانې او بلې د هغې پلوی کوله. په دې غونډه کې و چې پېیر د لومړي ځل لپاره د انسان د ذهن هر اړخیز توب نه په حیرت کې شو او په دې پوه شو چې هېڅ ډول حقیقت د دوو تنو په ذهن یو ډول اغېز نه کوي. آن د هغې ډلې ځینو غړو چې د ده پلوی یې کوله، هر یو په خپل ډول او د خپلو هیلو سره برابر د خبرو شننه کوله، داسې شننه چې په خپله د پېیر لپاره هم د منلو وړ نه وه...

د غونډې په پای کې، مشر استاد له ملنډو نه په ډکه ژبه په

جگړه او سوله

بیزاؤ خوف نیوکې وکړې او وې ویل چې د هغه په وینا کې نه پوهې سره د مینې او لېوالتیا، بلکې مشرۍ ته د رسېدو مینه زیاته څرگنده وه. پېر هغه ته ځواب ونه وایه، خو په لنډه توګه یې وپوښتل، چې ایا د ده وړاندیز به ومنل شي کله؟ هغه ته یې سره وویل: نه، نه منل کېږي. همدا چې د نه ځواب یې واوړید، بې له هغه چې د دود سره سم تشریفاتو ته سترګې په لاره شي، له لوژنه ووت او کورته لاړ.

۸

پېیر بیا په هغو غمونو کې ډوب شو چې دي ډېر ترې ډارېده. هغه په لوژ کې تر وینا لارې ورځې وروسته هم په کت کې پروت و، له کوره د باندې نه و ت او هلته یې هېڅوک نه منل او نه یې له چا سره کتل. په همدې وخت کې و چې له خپلې ښځې نه یې یو لیک ورته راوړسېد او هغې په لیک کې زاری کړې وې، چې یو وار ورسره وگوري، هغې په لیک کې لیکلې و، چې ده ډېره پسې خفه شوې ده او هیله لري، چې خپل ټول ژوند ترده نه ځار کړي. هغې د لیک په پای کې لیکلې و چې اوس په بهر کې ده او ډېر ژر به پترزبورگ ته راستنه شي.

د لیک تر رارسېدو وروسته، د پېیر لپاره خورا د حیرانتیا وړ خبره دا وه چې د وروړگلوۍ د ټولني نه یو تن، چې پېیر یې چندان درناوي نه کاوه، د ده کورته راغی او په خپلو خبرواترو کې یې خبره کورني ژوند او د مېړه ښځې اړیکو ته ورسوله او وې ویل چې د ښځې په وړاندې د پېیر غوره شوي دریځ له عدالته لرې او د وروړگلوۍ د ټولني د یو اصل سره چې پښېمانه گنھکار باید وښل شي، مخالفت لري.

په همدې وخت کې د هغه خوانښې، د سردار واسیلی مېرمنې یو څوک پېیر ته راو لېږه او له ده نه یې هیله کړې وه، آن که یو څو دقیقې هم وي، د هغې دیدن ته ورشي، ځکه هغه غواړي د یوې خورا مهمې خبرې

جگړه او سوله

په اړه ده له سره وغږېږي.

پېږ په دې پوه شو چې د ده په وړاندې کومه دوکه روانه او غواړي چې دی له ښځې سره پخلا کړي، خو په هغه حالت کې چې دی اوس و، هغه د دغه شان دوکې هېڅ پروا نه لرله، او آن بده هم پرې ونه لگېده. د هغه لپاره په ژوند کې هېڅ شي زیات اهمیت نه لاره، هغه خواشیني چې پرده لاس برې وه او دی یې زور او، نه د خپلې آزادي او نه خپلې ښځې ته د سپکاوي او جزا ورکولو لېواله و. له ځان سره یې ویل:

نه شوک حق داره دي او نه شوک گنهکاره! نو ځکه زما ښځه هم باید گنهکاره ونه شمېرل شي!

خو د پخلاینې لپاره یې د خپلې ښځې وړاندیز هم ځکه ونه مانه، چې پرده د غم پروت درانه پېټي، له ده نه د هرې پرېکړې، توان اخیستي و. که ښځه یې ده ته راغلې وای، ده نو اوس هغه بیرته نه شپله ایا په هغه حالت کې چې اوس پېږ ژوند کاوه، له ښځې سره ژوند او یا له هغې سره نه ژوند، د ده لپاره کوم اهمیت لاره؟ هغه پرته له هغې چې خپلې ښځې یا خواښې ته د هو یا نه ځواب ووايي، خو ورځې وروسته یوه شپه ناوخته د سفر پېټي وتړل او د مسکو پلو ته ځکه لاړ چې هلته یې له یوسف الکسیووویچ سره د لیدو هیله لرله. هغه د یادښتونو په خپله کتابچه کې لیکلي و:

مسکو - د نوامبر ۱۷ مه

همدا اوس د خیر خواه او نیک اندین له کوره راغلم او هغه څه مې چې د هغه له کتنې احساس کړي، لیکم:

یوسف الکسیووویچ په خورا بې وزلۍ کې ژوند کوي او دا درې کاله کېږي چې په ناروغۍ اخته دي، خو په دې ټوله موده کې د هغه گیله یا شکایت چا اورېدلي نه دي. له سهار تر نیمو شپو پورې، پرته له

جگړه او سوله

هغه چې خو شپې ډوډۍ و خوري، نور ټول وخت پرله پسې علمي کارونه کوي. زما يې ډېر تود هرکلي وکړ او د خپل خوب په کتبي کېنولم، ما د ختيځ او د بيت المقدس د مېړنو او باتورانو په نښه وياووه او ده هم په داسې حال کې چې ماته همدا سې اشاره کوله، له ميني نه په ډکه خندا له ما نه وپوښتل:

- په پروس او اسکاټلند کې دې د وروړگلوۍ د ټولنو نه څه زده او څه حقايق دې تر لاسه کړل؟

ټولې خبرې مې هغه شان چې کولای شوي، ورته وکړې او هغه څه مې چې د سنت پترزبورگ غونډې ته اورولې و، ورته وويل. د پترزبورگ په غونډه کې د بې ساري تاوده هرکلی او دهغه سيالی نه چې بيا په دې غونډه کې د گډونکوونکو او بيا دهغو او زما ترمنځ پيدا شوه، خبر کړ. يوسف الکسيوويچ ددې خبرې تر اورېدو وروسته، ښه په خيالونو او فکر کې ډوب او چوپ شو، بيا يې ددې ټولو په هکله د خپل اند په شننه پيل وکړ او راته وې ويل: ما ته په يوه شپه کې زما لارې تېروختونه او راتلونکې تگ لاره څرگنده شوه. هغه زه په خپلې دې پوښتنې چې ايا زه د دغې ټولنې په درې گونو اهدافو پوهېږم؟ حيران کړم. هغه دا درې گونه ټکي راته وويل: - لومړي، په رازونو خبرتيا او دهغو ساتنه. - دويم، د رازونو د درک لپاره د ضمير، نفس او تهذيب سپېڅلتيا. او درېيم، په دغه لاره کې د رښتینو هلوځلو له لارې د انسانانو د زړونو او روان پاکول. بيا يې وپوښتل چې په دغو درې ټکو کې کوم يو تر نورو غوره دي؟ او خپله يې ځواب ورکړ: البته چې د ضمير سپېڅلتيا او له ناولتياو نه د هغه لرې ساتل. يوازې په همدې لاره کې موږ کولای شو چې له هر شرط او بند نه د تل لپاره آزاده و او سو. خو ددې ترڅنگ دغه هدف ته رسېدل، دېر هلوځلو ته اړتيا

جگړه او سوله

لري، کله هم د کبر او غرور له امله دي، چې شيطان موږ بې لارې کوي او هدف ته د رسېدو نه مو مخنيوي کوي. يا کله چې لومړي پړاو د راز پيژندنې ته رسېږو د ضمير او روان د ناولتيا له امله هغه ته د رسېدو توان نه لرو، يا کله چې د بشر پالنې اولارښوونې هڅه کوو، خپله د ناولتيا او فساد بېلگه گرځوو. هغه اشراقيون چې ته د هغو په اړه غږېږي، هغه لاد اړيکونه آزاد نه دي او د کبر بوتي دي.

له همدې کبله يې زما پروينا نيوکې وکړې او زما ټول کره وپه يې وغندل. ما د هغه ټولې خبرې د زړه له کومې ومنلې، خو کله چې خبره زما کورني ژوند ته راوړسېده، وې ويل:

-د يو ما سون، تر ټولو نه غوره دنده لکه هغه شان ما درته وويل، په ځان کار کول او کمال ته رسېدل دي. خو موږ تل داسې تصور کوو، چې له ستونزو تېښته، موږ دې هدف ته رسوي، حال دا چې گرانه! يوازې د ژوند په کړکېچن اخ و ډب کې دي چې موږ کولای شو دغو درې اصلي موخو ته ورسېږو:

۱- ځان پيژندنه، انسان يوازې له نورو سره د پرتلې له لارې ځان وپېژني.

۲- کمال ته رسېدل، چې يوازې د رياضت له لارې ترلاسه کېږي.

۳- فضيلت ته رسېدل چې له مرگ سره د مينې له لارې ورو رسېږو. يوازې د ژونده لوړه ژوره او د هغې بې ثباتي کولې شي د هغې بې گټې والي موږ ته څرگند کړي. له مرگ سره لېوالتيا او مينه د بل ژوند هيله زموږ په زړه کې راتوخنوي. د يوسف الکسيوويچ دغه خبرې ځکه په زړه پورې وې چې هغه د خپلې ناروغې او سختو دردونو سره سره، هېڅکله له ژوند نه بېزاره شوي نه و، که څه هم زړه او روح يې سپېڅلي دي خو نه يوازې ځان لاد مرگ وړ نه گڼي، بلکې هغه ورته گران دي...

جگړه او سوله

پترزبورگ د نوامبر ۲۳ مه

بيا له خپلې ښځې سره او سم. خواتنې مې په ژړا راغله او وې ويل، چې ايلن دلته راغلې او په دې يې ټينگار کاوه چې هغه له بېگناه ده، هغه ده سره تر جدایې نه وروسته بدمرغه ده او داسې نورې نورې خبرې. زه په دې ښه پوهېدم که يوازې له هغې سره کتنه ومنم، په ځان کې نو بيا د هغې د نورو هيلو د نه منلو توان نه وينم. د همدې شکونو په څپو کې لاهو وم او نه پوهېدم له چا سره مشوره وکړم، له چا نه مرسته وغواړم، که خيرخواه مشر مې دلته وای، هرومرو به يې راته ويلې وای چې څه وکړم. ځان باچا، زړه مې وزير کړ، سره وغړېدو او د يوسف الکسيوويچ ليک مې راواخېست، هغه مې بيا ولوست، له هغه سره مې خپله د زړه خواله راياده کړه، له دې ټولو نه مې وروسته پرېکړه وکړه، چې د يوه اړتيا وړ چا سره، هغه هم له هغه چا سره چې له ما سره داسې ژور اړيکې لري، مرسته وکړم، زه بايد د خپلو گناهونو پېټي خپله يوسم. خو که زه هغه بښم دا زما فضيلت ته زما درناوي دي او له هغې سره زما يوځای کېدل يوازې روحاني موخه ولري. دا پرېکړه مې وکړه او د هغه په اړه مې يوسف الکسيوويچ ته وليکل. ښځې ته مې وويل چې هيله لرم، ټولې زړې او پخوانۍ خبرې هېرې کړي. هر هغه تېروتنه مې چې د هغې په وړاندې کړې، هغه وېښي، هغه د ځان په وړاندې گنهکار نه گڼم چې د بښنې خبره رامنځ ته شي. کله چې مې دا خبرې وکړې، داسې مې انگېرله، يو دروند پېټی مې له اوږو کوز شوی دی. پرېږدئ هېڅکله په دې پوه نه شي، چې د هغې بيا ليدنه پرما څومره سخته تمامه شوې ده.

د لوی کور په دويم پوړ کې مېشت شوي يم او د ژوند د بيا نويوالي نه ځان بې پايه نيکمرغه گڼم.

۹

د تل په شان، په هغه وخت کې هم لوړې او د اعيانو ټولني په لويو مېلمستاوو او بنډارونو کې سره راټوليدل. دغو مېلمستياوو او بنډارونو هريو خپله ځانگړتيا لرله. د دغو ډلونه تر ټولو غوره، د ناپليون فرانسوي ټولنه وه چې د گراف روميانخوف او کولين کيورت له خوا جوړه شوې وه. ايلن چې خپل مېړه پيپر سره پخلا او په پترزبورگ کې مېشته شوې وه، په همدې کړۍ کې يو غوره ځای غوره کړي و. د فرانسې د سفارت ځينو غړو او ډېر نورې پېژندل شوي څېرې چې په پوهي او نيکي کې يې نوم لاره او ددې لارې لارويان گڼل کېدل، د هغه په کور کې راټوليدل.

ايلن د دارفورت په ښار کې، د دواړو ټولواکو د کتنې په وخت کې، په هماغه ښار کې وه، هغې د ناپليون له پلويانو او د اروپا له پېژندل شويو او اغېزمنو ټولنيزو شخصيتونو سره پېژندگلوې او ځانگړې دوستي پيدا کړې او ښه نوم يې گټلي و. په خپله ناپليون هم هغه په تياتر کې ليدلي و، د هغې پوښتنه يې کړې وه او د هغې ښکلا يې ستايلې وه. ايلن د ښکلې او د ښو جامو اغوستونکې ښځې د نوم په گټنې، پيپر حيران نه کړ، ځکه ايلن د کلونو گوزارونه له پخوا لا ښکلې کړې وه، خو هغه دې ته حيران و چې هغې په دې دو کلونو کې د «زړه رابښکونکې» نوم گټلي و. زړه رابښکونکې ښځه څېرکتيا يې له ښکلا نه

جگړه او سوله

کمه نه وه، پېژندل شوي شهزاده ديلیگن، هغې ته په اتو مخونو کې يو مینه ناک لیک لیکلی و. بېلېبین هڅه کوله، بڼکلی جملې او خبرې ددې لپاره راټولې او وساتي، چې بیا د لومړي ځل لپاره له مېرمن بيزا او خوف سره د کتنې په وخت کې ورو اوړوي. د گرافینې بيزا او خوفې مېلمستیا ته لاره موندل، د ویاړ او پېژندنې غوره نښه گڼل کېده. ځوانانو به د ایلن مېلمستیا ته د ورتگ نه مخکې ددې لپاره کتابونه لوستل، چې بیا د هغه په مېلمستون کې د خبرو توان ولري. د سفارتونو د پیل ماتانو او آن ځینو سفیرانو به هغې ته د پیلوماتي رازونه ویل. ایلن په ځینو برخو او چارو کې په خپله په یوه واک بدله شوې وه. پېر چې د خپلې ښځې پر پوهنیزې نیمگړتیا ښه پوهېده، کله به یې په حیرت او آن وحشت او ویرې په هغو غرمنیو یا ماښامنیو کې گډون کاوه چې په هغو کې به د سیاست، شعریا فلسفې په اړه خبرې اترې کېدې. په دې مېلمستیاوو کې د پېیر احساس، د هغه شعبده باز احساس ته پاتې کېده چې هره شېبه یې ویره لرله چې راز یې څرگند نه شي... خو د هغې څیر کې زړه راښکونکې شهرت دومره په خلکو اغېز کړي و، که هغې خورا بې معنا خبرې هم کړي وای، ټولو په خورا لېوالتیا هغې ته غوږ نیو او په خبرو یې مین وو...

پېر پوره هغه شان مېړه و چې دغه شان مېلمستیاوو او بندارونو ښایسته کوونکې ښځې هغه ته اړتیا لري. پریشانه، گڼې اڅپستلي، عصبي او سخي مېړه چې له هیچا سره یې کار نه لاره، نه یوازې دا چې په مېلمستیا کې یې څه شروسور او خنډ نه جوړاوه، بلکې د خپلې ښځې برخلاف عادتو له مخې یې د هغې لور تیا ته لاگته رسوله... که څه هم د تواضع او کمینې له کبله د ټولو د درناوي وړ و، خو د خپلې ښځې محفلونو ته داسې ورننوت، لکه تیا ترته چې ننوزي. له ټولو سره آشنا

جگړه او سوله

و، ټولو ته په يو ډول او په يوه اندازه موسېده او د ټولو په وړاندې يې په يوه اندازه بې پروا و. کله به چې کومې خبرې ورته په زړه پورې وې، پرته له هغه چې د محفل غړو، آن د سفارتونو ديپلماتانو ته پام وکړي، خپل عقايد يې په داسې يوې ژبې او ناپوهېدونکې بڼه، چې گواکې په خوله کې يې يو غاښ هم نه شته، او د هغه محفل له روان بهېر سره يې هېڅ اړخ نه لگاوه او آن بې ځايه بريښېدل، بيانول. خود پترزبورگ دمېرمنې عقايد او ويناوې د وگړو په ذهن او خيال کې ځانگړې ځای وموند، داسې ځای چې هر چا يې هر ناز وړ.

د نورو ډېرو ځوانانو په منځ کې چې د ايلن تر راستنېدو وروسته، هره ورځ د هغه کورته راتلل، يو هم بارييس دروېڅکوي و. بارييس ددوی په کور کې تر ټولو نه نېرېدې سړي گڼل کېده...

هغې له بارييس سره لکه ماشوم سره خواخوږي کوله، که څه هم بارييس ته د هغې موسکا، ټولو نورو ته د هغې د موسېدو په شان وه، خود د غې موسکا ليدنې په پېښ کې، رخه راپاروله.

باريس پېښ ته خورا ځانگړې درناوي کاوه خود هغه د دغه درناوي لاندې يو ناڅرگند غم پروت و. همدې ځانگړې درناوي پېښ زور او دهغه سپکاوي له امله چې درې کاله مخکې د هغې د بنڅې له خوا ده ته شوي و، ده هڅه کوله چې بيا هغه ترې کار تکرار نه شي، نو ځکه يې په بېلابېل ډول هڅه کوله چې ځان له دغه شان سپکاوي نه لرې وساتي، لومړي دا چې نور يې ځان د هغې مېړه نه گانه، دويم دا چې ځان ته يې اجازه نه ورکوله، پر هغې بدگمانه شي. ده به له ځان سره ويل: نه هغې اوس د پوهې، ادب پالنې لاره غوره کړې او د تل لپاره يې د شوقونو او عاشقۍ لاره پرېښې ده. ده به تل دا ويل شوي خبرې چې څرگنده نه وه، له کومې راپيدا شوي، له ځان سره تکرار وولي. خود ددې سره سره عجب دا

جگړه او سوله

وه چې د خپلې بڼې د هرکلیو په کوټه کې د باریس تگ راتگ چې دایمي بڼه یې پیدا کړې وه، دې ډېر زور او له هغه نه یې ډېر وکړو
توان اخیستی و.

په زړه کې به یې ویل: پوهېږم ولې مې له دغه ځوانه بد راځي، حال
دا چې پخوا مې هغه له اندازې زیات خوښېده.

مېلمنو پېیرته، د ښه مېلمه پال، پوه د یوې پېژندل شوي بڼې
بڼې درلودونکې خورا ساده او خندا وړ مېرپه په سترگه کتل... هغه
هېڅوک نه خوا بدي کول، مهربانه او سر به یې گروان کې ښکته و، خو
په دې ټوله موده کې د هغه په گوگل او روح کې یو پېچلي او گران
کړکیچ ددې لپاره روان و، چې دده لپاره یې ډېر رازونه سپړل، ډېر یې
رځي او شکونه یې په کې راتخنول او ډېرې خوښۍ یې ورته غوړولې.

۱۰

پېیرد ورځني ژوند د یاددښتونو لیکلو ته دوام ورکاوه او دا هم هغه څه دي، چې هغه په خپلې کتابچې کې لیکلي و:

د نوامبر څلورويشتمه:

د سهار په اتو بجو له خوبه راپاڅېدم، یو څه وخت مې سپېڅلي کتاب ولوست، بیا دفتر ته لاړم (پېیرد یوسف الکسیوویچ په سپارښتنه د ورورگلوۍ په جرگه کې، د یوې څانگې مشري منلې وه) غرمه کورته راستون شوم او یوازې مې غرمۍ وکړه (مېرمنې مې ډېر مېلمان لړل، خو یو یې هم زما په زړه نه و) خواړه او څکل مې په اندازه وکړل او بیا مې له یوه کتاب نه دیو ورور لپاره ځینې مېالب راواخېستل. ما بنام د گرافینې (خپلې مېرمنې) کوټې ته ورغلم او د بناغلي ب په اړه مې له خدا ډکه یوه کیسه ورته وکړه، خو هغه وخت مې په دې سر خلاص شو، چې دغه کیسه مې باید دلته نه وای کړي، چې ټولو له خندانه بدوډي کلک کړي وو. په خورا آرام او نیکمرغه روح وېده کېرم، لویه خدایه مرسته راسره وکړه، چې ستا له سمې لارې نه بې لارې نه شم:

جگړه او سوله

- ۱- خدایه دا توان راکړې، چې پر خپل غضب او ناآرامۍ لاسبري شم.
 - ۲- په پرهېزگاری له شهوت او هوس نه ځان وساتم.
 - ۳- له دنیایې شر او شور او کړکيچونو نه آزاد شم، خو:
 - الف- نه د دولتي خدمت نه د پټېدو له لارې،
 - ب- نه د کورنۍ له ستونزو نه د غاړه غړونې له لارې،
 - ج- نه له دوستانو سره د اړیکو د شلولو له لارې،
 - د- نه د اقتصادي چارو نه د ځان خلاصول له لارې.
- د نوامبر ۲۷ مه نېټه:

له خوبه ناوخته راوښم شوم، ترډېره وخته پورې په کت کې اوښتم را اوښتم او ځان مې تنبلۍ ته سپارلي و. لویه خدایه مرسته راسره وکړه، توان راکړه چې ستا په غوره لاره لاړ شم. یو وخت مې د زړه له حضور او د خیال له آرامۍ نه پرته، چې باید همداسې وای، سپېڅلي کتاب ولوست. ورور، اوسوف راغي او د نړۍ د جنجالونو په اړه مو خبرې وکړې. د ټولوک د نویو طرحو په اړه راته وغږېد، غوښتل مې چې د هغو غندنه پیل کړم چې د خپل مشر استاد هغه خبرې رایادې شوې چې ویل یې: یو رښتني ماسون چې کله چوپړ ته گمارل کېږي، باید په کړو وړو کې زیارمن او په هغو چارو کې چې ده ته بلنه نه ده ورکې شوې، بې له غږېدا یوازې په ننداریزه بڼه گډون وکړي. خپله خوله هم کلا ده هم بلا. بیا ورونو هریوگ. و. او و. زما لیدو ته راغلل او د یوه نوي ورور په جذبولو خبرې وشوې. هغوی ماته د دغه ورور د منلو په غوندې کې د ویاند دنده راوسپارله. په دې چاره کې د ناتوانۍ احساس کوم او په ځان کې د دغه کار وړتیا نه وینم. بیا د اوه ۷ ستونو او د سلیمان د لمانځتونو د اوو ۷ پوړونو خبره رایاده او د هغو په اړه خبرې وشوې: ۷ گونډه پوهې، ۷ فضایل، ۷ گناهونه او د سپېڅلي روح د ۷

جگړه او سوله

(بښنو) خبرې وشوې. ورور خورا خوږه او توده وينا وكړه. د نوي ورور غړيتوب هماغه ماښام پاى ته ورسېد. د لوژ نوي پرتمين سينگار د دغو مراسمو په بريالي رسېدو كې خورا اغېزمن و. نوى ورور بارييس دروېڅكوي و. لوژ ته د هغه راتگ زما په وړانديز او دهغه وياند هم زه په خپله وم. په ټوله هغه موده كې چې له هغه سره په تيارې كوتې كې وم، يو عجيب و غريب احساس مې پر زړه راخوړ او له هغه سره سخت لاس وگرېوان وم. د هغه په وړاندې مې زړه كې د كركې يو توفان رالوتې و او ما هڅه كوله هغه مهار كړم، نوله دې كبله ما د زړه له كومې هڅه كوله چې هغه د تيارو او بدلارې له منگلو وژغورم او د رښتيا او حقيقت لارې ته يې لارښوونه وكړم. خوبيا هم د هغه په اړه نورو فكرونو له ما نه ځان نه لرې كاوه. ما تصور كاوه چې زموږ د ورور گلوى ټولنې ته د هغه راتگ موخه، دا وه چې هغه ځان د لوژ له غوره وگړو سره آشنا او له هغو سره نږدې پېژندگلوى پيدا كړي. كه څه هم هغه څو ځله له ما پوښتنه كړې وه چې ايا ښاغلي ن. و. س زموږ د ټولنې غړى دى او كنه (البته ما اجازه نه لرله هغه ته دغه معلومات ورکړم) دغه راز تر هغه اندازې چې ما د هغه كړه وړه ليدلي و، دا خورا لرې برېښېده چې هغه دې زموږ د ورور گلوى ټولنې ته د زړه له كومې درناوي ولري، ځكه هغه په بې ساري توگه د دنيايي ښېگڼو پورې زړه تړلي و او دې ته يې وخت او اراده نه وه پاتې چې په خپل معنوي ښېگڼو كار وكړي. كه څه هم ما د هغه د صدق د نشتوالي لپاره د پام وړ كوم دليل نه درلود، مگر بيا هم ما ته رښتيني نه برېښېد او په ټوله هغه موده كې چې په تياره معبد كې له هغه سره يوازې وم، داسې مې انگېرله چې له ملنډو نه په ډكې موسكا زما خبرې اوري، نو ځكه مې زړه غوښتل، هغه نرى څوكى. توره چې په لاس كې مې وه او دده پر ټټير

جگړه او سوله

مې اېښې وه، په رښتيا د هغه په گوگل کې ورننېاسم. وينا مې دا توان نه لاره چې خپل شک او گمان په رښتيا د لوژورونو او مشر استاد ته څرگند کړم. د نړۍ ستر معمار مرسته راسره وکړه چې د دروغو په کړو وړو کې، د حقيقت او ايمان سپېڅلي لاره پيدا کړم.

تر دې وروسته يې په کتابچه کې درې مخونه سپين او ناليکلي پرېښي و او بيا يې دوام ورکړي و:

و، نومی، نوي ورورد اوږدو خبرو اترو په لړ کې لارښودنه راته وکړه چې د آنوي ورور سره خپلې اړيکي وساتم. ډېرې داسې خبرې راته څرگندې شوې، چې مایې وړتيا نه لرله - آدونای - د نړۍ د هستوونکي نوم دي او الويم د ټولو چارو چلوونکې. هغه درېيم نوم چې په خوله نه ويل کېږي، هغه د کل معنا لري. له (و) نوي ورور سره خبرې او د زړه خواله مې نه يوازې زړه ته قوت او روح ته خلا، بلکې د فضيلت په لاره کې لا پياوړي کوي. د هغه ترڅنگ مې، زړه او روان کې شک نه پاتېږي، ماته د رسمي سپکو ټولنيزې پوهې او زموږ د ښوونځي د سپېڅلې او هر اړخيزې پوهې تر منځ توپير ښه څرگند دي. بشري او ددې دنيا علوم هر څه د درک کولو لپاره څېړي او تجزيه کوي. هر څه تباه کوي، چې زده يې کړې خو زموږ د نظام سپېڅلي پوهه يووالي او وحدت ورزده کوي، هر څه په ټولنيزه توگه پېژندونکي دي...

درې گړني بنسټ: يعنې د هر څه بنسټ: گډگړي، جيوه او مالگه. د گوگړي طبيعت غوړين او اورين دی. له مالگې سره دهغه گوډېدل خپل اورين کيفت له امله په هغه کې لوړه او تنده هڅوي او دهغه برکته جيوه ځانته راگاري او له ځان سره يې ساتي. او ددغه درې واړه يووالي ټول اجسام رامنځ ته کوي. جيوه او بلنه ده

د دسمبر درېيمه:

ناوخته له خوبه راپاڅېدم، سپېڅلی کتاب مې ولوست، خو بې احساسه وم. بیا له کوټې نه تالار ته لاړم، هلته مې قدم وواهه. مې غوښتل فکر وکړم، خو خیالو مې یوه پېښه چې څلور کاله پخوا تېره شوې وه، په پرله پسې توګه زما د سترګو په وړاندې رابښودله. ښاغلي دولو خوف، تر هغه دوئيله وروسته یوه ورځ په مسکو کې زه ولیدم او وې ویل، هیله لري چې د ښځې تر سفره وروسته دې اوس زړه پوره، په کرار شوی وي. ما هغه وخت هغه ته هېڅ ځواب ور نه کړ، خو اوس مې د هغې لیدنې ټولې خبرې او حالت را یاد کړل او په زړه کې مې په خورا ناولېو کلمو او زورونکو وینا وو، هغه ته خپله کرکه څرګنده کړه، یوازې هغه وخت مې د دغو خیالونو لمن پریښوده چې ځان مې د غضب په شعلو کې ولید، خو په خپلو دې کړو هومره پشیمان نه وم. بیا باریس دروېڅکوي راغی او ډول ډول کیسې یې پیل کړې، زه چې د هغه د راتګ له لومړي شپې نه د زړه له کومې خوښ نه وم، د هغه د هرې خبرې په وړاندې ودرېدم، هغه ټینګار وکړ او زه په قهر شوم او آن چې سپکې سپورې مې هم ورته وویلې. هغه چوپه خوله او زه هغه وخت آرام شوم، چې نور نو ناوخته شوې وه. لویه خدایه! زه هېڅ نه شم کولې، په آرامه له هغه سره وغږېږم. آن د هغه د لیدو توان هم نه لرم، دا ټول زما د ځانستاینې پایله ده. زه ځان تر هغه نه لوړ او غوره ګڼم او همدا کار ما خورا سپکوي، ځکه هغه زما سپکې سپورې زغمي او هغو ته ځواب نه وایي. خدایه! ما ته دا توان راکړه چې د هغه په وړاندې خپل سپکاوې ته مې پام شي او داسې مې کړه وړه جوړ کړم، چې د هغه په ګټه وي. تر غرمې وروسته وېده شوم او هغه شپبه چې وېده کېدم، یو څرګند غږ مې واورېد، چې په کین غوږ کې مې وایي:

جگړه او سوله

- نن ستا ورځ ده.

خوب مې لیده، چې په تیارو کې روان یم او ناڅاپه یو ډله سپی رانه تاوېږي، خوزه بې له ویرې وړاندې تلم ناڅاپه یو کوچني سپی د کینې پښې له ښنگري ونيولم او نه یې پرېښودم، ماهغه په سوکونو واهه او همدا چې دهغه له دارو مې خپله پښه وژغورله یو بل سپی چې تر لومړني نه هغه لوی و، پرېتیر او دانگل. له دې نه مې هم ځان وژغوره، خو درېیم هغه چې تر دویم هغه نه، هم غټ و، داړې یې راته جینگې کړې. هغه مې په لاسونو کې راپورته کړ، هرڅومره مې چې هغه رالور اووه، په هماغه اندازه هغه لوېده او درنېده. په همدې وخت انوي ورور راوړسېدل. له لاسه یې ونيولم او له ځان سره یې بوتلم. هغه یوې ودانۍ ته وروستم، چې د ننوتلو لپاره باید له یوه نري درې نه تېر شوي وای، ما پر هغې پښه کېښوده او هغه لار، دره ماته او ولوېده. ما چې مټې دیوال ته لاسونه ورسېدل، پر هغه مې د ختلو هڅه وکړه. تر ډېرو هلو ځلو نه وروسته دومره پر دېوال وروختم، چې پښې مې د دېوال یوې خواته او نور ځان مې د هغې بلې خواته ځوړند و. بیا مې مخ وړ او او، نوي ورور مې ولید چې د دېوال پر سر ولاړ او ماته ښکلې لاره، ښایسته باغ او یوه پرتمینه ودانۍ راښيي. له خوبه راوینس شوم. ای لویه پروردگاره! د طبیعت ستر معماره! مرسته راسره وکړه چې د شهوت او نفس دغه سپی چې له ما نه راتاو دي، په تېره بیا دهغه وروستیني چې د ټولو پخوانیو قوت یې هم په ځان کې راټول کړي دي، له ځانه لرې کړم او مرسته راسره وکړه، چې د خواخوږۍ هغه معبد ته چې انځور یې په خوب کې راڅرگند شو، لاره پیدا کړم.

د دسامبر ۷مه نېټه:

خوب مې لیده، چې یوسف الکسیویچ زما کورته راغلي، زه ډېر

جگړه او سوله

خوشاله او غواړم تود هرکلي يې وکړم. داسې راته ښکاره شوه، چې زه له پردو خلکو سره په خبرو اترو لگيايم او فکر مې شو چې دا کار پر هغه چندان ښه ونه لگېږي. هيله مې لرله، چې هغه ته ورنږدې او غږې ترې تاو کړم، خو همدا چې ورنږدې شوم، ومې ليدل چې خپره يې بدله او ځوانه شوه، هغه ما ته په کرار کرار زمور د ټولني د پوهنې څه وويل، خو هغه دومره په کرار دا خبرې کولې، چې ما نه شو کولای هغه په ښه توگه واورم. بيا گواکې ټول له کوتې ووتل او له وتو سره سم يوه عجيبه پېښه وشوه، مور په غولي ناست و و که پراته وو. هغه څه ويل او ما غوښتل هغه ته خپل احساسات څرگند کړم. بې له هغه چې د هغه خبرو ته غوږ ونيسم خپل زړه ته مې سرور شپوه او په خيال کې د خپل روان او هغه الهي رحمت په کتنه بوخت شوم چې خدای ما ته را په برخه کړی و. او ښکې مې په سترگو کې راماتې شوې او زه ځکه خوشاله شوم چې د هغه زما دې حالت ته پام شو. خو هغه خپلې خبرې پرې کړې او په قهر قهر يې ما ته وکتل، پاڅيد، زه وشرمېدم او ومې پوښتل، ايا دا ستا خبرې زما لپاره دي؟ بې له هغه چې هغه زما ځواب راکړي، خپره يې مهربانه شوه، بيا ناڅاپه زما د خوب کوتې ته چې يو لوی دوه کسيزه کټ په کې و، ورسېدو. هغه د کټ پر يوه څنډه وغځېد، زه له شوقه لېونی وم، هيله مې لرله چې له هغه سره مهربانه اوسم، د هغه ترڅنگ وپده شم، داسې برېښېده چې له ما نه پوښتي: رښتيا راته ووايه ستا لويه نيمگړتيا څه ده؟ ايا خپله تر ټولو لويه نيمگړتيا پېژنې؟ فکر کوم پرې پوهېږئ! زه دې پوښتنې خورا ناآرامه کړم او ځواب مې ورکړ چې زما تر ټولو لوی عيب تنبلي ده. هغه زما خبره ونه منله، سريې وښور او، زه لاپسې ناآرامه شوم او ځواب مې ورکړ: زه ستا په لارښوونه له خپلې ښځې سره ژوند کوم، خوار يکي مود ښځې او مېړه

جگړه او سوله

نه دي. هغه را ته وويل چې بايد خپله ښځه له خپلې مينې او خواخوږۍ نه بې برخې نه کړې. هغه د خبرو په لړ کې داسې راته وويل چې زه بايد په دې خبره پوه شوم چې دا د ده هغه دنده ده، چې بايد تر سره شي. ما ځواب ورکړ: چې زه په خپلو کړو شرمېږم او له دې خبرې سره هر څه تري تم شول، زه راوېښ شوم او د سپېڅلي کتاب دا څو ټکي را ياد شول:

- هغه په ژوند کې او رڼا د انسان ژوند و، رڼا په تيارو کې ځلېدلې، خو تيارو هغه ونه مونده (انجيل، لومړي کتاب، څلورمه او پنځمه برخه) د يوسف الکسيوويچ ځوانه شوې څېره ځلېدلې وه. په هماغه ورځ د هغه يو ليک را ورسېد. په ليک کې د کورني ژوند او په هغه کې د مېړه او ښځې د اړيکو ښه شننه او ماته د هغود سر ته رسولو سپارښتنه شوې وه.

د دسامبر نهم:

يو زورونکي خوب مې لیده او په رپېدونکي زړه راوېښ شوم. خوب مې لیده چې گواکې په مسکو کې يم. زه په واره تالار کې ناست يم او يوسف الکسيوويچ د هرکليو له تالاره را روان دي، داسې مې انگېرل چې هغه بيا راژوندي شوي او زه يې هرکلي ته ور روان يم. د هغه مخ او لاسونه مې ښکل کړل. هغه را ته ويل: پام دې شو چې اوس زما څېره بدله شوې ده؟ ما هغه همدا سې په غېږ کې نيولې و او د هغه څېرې ته مې کتل، داسې مې انگېرل، چې څېره يې تانده او ځوانه شوې ده، خو ويښته يې تللي او د ځان نور غږي يې هم بل ډول شوي دي، گواکې هغه ته مې وويل: که ناڅاپه مې هم چپري ليدلای وای، تاسو به مې پېژندلې وای. او په همدې شېبه کې په زړه کې وايي: ايا ما رښتيا ويلې؟ خو مې ليدل چې ناڅاپه هغه لکه مړي داسې ولوېد. بيا کرار کرار په سد شو او له ماسره زما د کار لويې کوټې ته راغې. هغه يو

جگړه او سوله

لوی کتاب چې پاڼه یې د الکساندری نوي کاغذ دي گواکې ما هغه ته وویل:

-دا کتاب مالیکلي!

هغه د سر په بنورولو زما دا خبره مني او زه کتاب پرانیزم. پر تولو پاڼو یې بنکلي انځورونه، انځور شوي وو او داسې برېښېده چې دغه انځورونه د مینې او مین د وصال د حال انځورونه دي. داسې برېښېده چې د کتاب پر پاڼو د داسې یوې بنکلي پېغلې تصویرونه انځور شوي دي، چې ځلېدونکي رنې جامې یې اغوستې، ځان یې هم روڼ و، هغه د وریځو پلو په الوتو وه. داسې مې انگېرله چې دغه پېغله د غزلو غزله ده، داسې مې انگېرله چې زه دغه انځورونه ته په کتو سره، په گناهونو کې ډوبېږم، خو نه شم کولای له هغو نه سترگې بل پلو وغړوم. لویه خدایه له ماسره مرسته وکړه، که زه دي په خپل حال پرینسي یم، دا به ستا خوښه وي، زه هغه ته غاړه ږدم او ورته تسلیم یم، خو که دا زما د بې لارې پایله وي، ما ته لارښوونه وکړه او دا رازده کړه چې څه او څنگه وکړم. که ما یوازې پرېږدې، زه به د فساد په څپو کې ډوب او تباه به شم.

۱۱

دهغو کلونو په اوږدو کې چې رستوف کورنۍ په کلي کې اوسېده، دهغو مالي حالت ښه نه شو. سره له هغه چې نیکولای رستوف په خپله ژبه ودرېد او د یوې نوم ورکې سیمې په یو لري کنډک کې خپل پوځي خدمت ته دوام ورکړ. کورنۍ پیسې نه لرلې. د ژوند بهر په کلي کې (اتراندنيا) په تېره بیا دمیتکا له خوا د چارو اداره داسې وه، چې کال پر کال د کورنۍ پورونه زیاتېدل او د دغو پورو د زیاتېدو مخنيوي هم ناشوني و. زاړه گراف ته د ژغورنې لاره دا وه چې په دولت کې کار وکړي، نو ځکه پترزبورگ ته راستون شو، چې ځان ته کار پیدا کړي، هغه ویل ددې لپاره چې لوبې یې د وروستي ځل لپاره خوشاله شي.

پترزبورگ ته د رستوف د کورنۍ د راستنېدو نه لږه موده وروسته بیرگ له وېرې نه د واده غوښتنه وکړه او هغه سمدلاسه ومنل شوه. سره له هغه چې د رستوف کورنۍ په مسکو کې پرته له هغه چې پوه شي یا په دې اړه فکر وکړي چې کومې ډلې پورې اړه لري، خو په پترزبورگ کې دهغوی ټولنیز دریځ ناڅرگند و. په پترزبورگ کې، هغوی آن دهغو کسانو لپاره چې دوی په مسکو کې یې له هر ډول پوښتنې په ورین تندي خپلو مېلمستیا ته منل، دوی کلیوال او د خپلې تگ راتگ سیال

جگړه او سوله

نه بلل. د رستوف کورنۍ په پترزبورگ کې هم لکه د مسکو په شان مېلمه پاله ژوند لاره، هر ماښام به يې ډولا ډول خلک په کور کې مېلمانه وو: د مسکو د اترادنيا د کلي گاونډيان، پخواني خان او اوسني خوار له خپلو لویو سره، مېرمن پيروسکايا، پيیر بيزاؤ خوف او د پست د ادارې زوی چې په پترزبورگ کې مامور و. باریس او پيیر چې زاړه گراف، هغه په لاره کې ليدلي وو، او په زور يې کورته راوستي وو، ډېر ژر د رستوف د کورنۍ دايمي او ځانگړي مېلمانه شول. خو بيرگ له سهاره تر بېگا پورې، لکه هغه شان چې د نويو زومانو ځانگړتيا وي، په دې کور کې و. هغه به له گرافينې او وېرې نه تاوېده راتا وېده، او له هغو نه به يوه شېبه هم نه لرې کېده...

څلور کاله مخکې په خټه آلماني بيرگ، د مسکو په يو تياتر کې خپل يو آلماني ملگري سره مخامخ شوي و، خو بيرگ په هماغه کتنه کې هغه ته وېره رستوف وربندلې وه او په آلماني يې هغه ته ويلې و:

-هغه وينې، هغه به زما ښځه وي.

او له هماغه وخت يې پر بکړه وکوله، چې هغې پسې ريباران ولېږي او هغې سره واده وکړي. دوی په پترزبورگ کې د رستوف د کورنۍ او خپل دريځ په پام کې نيولو، ځانته وويل: د دې وخت رارسېدلې دي چې هغه وغواړي.

د بيرگ ريباران د رستوف کورنۍ ځکه حيران کړي و چې هغوی ويل چې څنگه يو نوم ورکي ليفلاندي (په ليتويا کې يوه سيمه ده) ځانته دا حق ورکوي، د گرافينې رستوفې نه د واده غوښتنه وکړي. خو د بيرگ سادگۍ او پاک زړه توب د رستوف کورنۍ په دې قانع کړه چې ووايي، که دي خپله له وېرې سره خپل واده غوره گڼي او پر خپلې غوښتنې ډاډمن دي، دي حق لري چې دا واده وکړي او دا واده به يو

جگړه او سوله

غوره واده وي...

له کوژدې نه يوه مياشت تېره وه او يوه اونۍ واده ته پاتې وه، خود رستوف کورنۍ د ولور له ستونزې سره مخامخ و. (په روسيه کې، په تېره بيا پخوا هره کورنۍ په واده کې خپلې لور ته زښت زيات شيان او پيسې ورکولې)... خو ورځې واده ته پاتې وې چې يوه ورځ بيرگ سهار وختي د خپل خسر زاره گراف کوټې ته راغي، په داسې حال کې چې خوره موسکا يې پر شونډو خوره وه، له هغه نه يې وپوښتل:

د وېرې جهېز به څومره وي؟

گراف ددې پوښتنې نه سرسام شوي و، خو بيا يې هم ځان ورک نه کړ او وې ويل:

-سودا مه وهه، تا به خوشاله کړو...

مگر بيرگ هماغې موسکا پر شونډو دوام ورکړ: که په ډاگه پوه نه شي، څومره روپي تر لاسه کوي او يو څه يې مخکې له مخکې وانخلي، کېدای شي له واده کولو تېر شي...

گراف چې نه غوښتل ډېر وغږېږي، وويل: اتيا زره روبله به وي...

بيرگ هماغه موسکا پر شونډو، د گراف اوږې بنسکل کړې او وې

ويل:

-تاسو نه ډېره مننه کوم،

خو ددې زره روبله پرته نه شي کولای نوي ژوند پيل کړي. بيا يې

زياته کړه:

-بناغليه گرافه! لږ تر لږه شل زره روبله اوس او شپېته زره بيا

وروسته.

گراف په چټکه او جورجرو ويل: ښه ده، ښه ده شل زره اوس درکوم،

او اتيا زره بيا وروسته درته برابر وم. راشه راشه مچ مې کړه.

۱۲

۱۸۰۹ کال او ناتاشا د شپاړلسو کلونو وه. دا هماغه کال و چې خلور کاله مخکې ناتاشې له باریس سره د لومړني مچې نه وروسته، د گوتوپه څو کو هغه د رارسېدو شپې شمېرلې وې. له هغه مچې نه وروسته دې هېڅکله باریس نه ولیدلې. هر وار به چې د مور یا سونیا په مخکې د باریس په اړه خبره یاده شوه، هغې به په ډاگه داسې، چې گواکې هر څه پای ته رسېدلې دي، ویل چې هر څه چې پخوا شوي، شوي دي، هغه ټولې د ماشومتوب خبرې وې، هغه په یادولو نه ارزي او ټولې هېرې شوي دي. خو د زړه په تل کې دغې وعده او ژبې چې دې له باریس سره کړې، دا مهمه نه وه چې ټوکه وه که رنستیا، دا ډېره زوروله.

باریس چې ۱۸۰۵ کال کې له مسکو نه پوځ ته لاړ، د هغه اړیکې د رستوف له کورنۍ سره شلیدلې و، هغه څو وار مسکو ته راغلي وو او آن د اترادینا سېمې نه نېرېدې، چې د ناتاشا کورنۍ په کې اوسېدله، تېر شوي و، خو یو وار هم د هغو کورته نه و ورننوتلي.

ناتاشا به کله تصور کاوه چې کېدای شي باریس نه غواړي، هغه وویني او ددې دغه خیال به لا هغو غمجنو خبرو پسې قوي کړ، چې

جگړه او سوله

ددوی د کور مشرانو به باریس پسې کولې.
ناتاشې به د دغو خبرو تر اورېدو وروسته ویل:
- زموږ په زمانه کې څوک نه پخواني ملگري یادوي او نه یې غم خوري.

انامیخایلو فنا هم په دې وروستیو وختو کې درستوف دوی کره،
ډېر کمه راتله، ځان یې ډېره غوره گانه او هر وار به یې د خدای شکر
کاوه او په ډېره غوره ژبه به یې، د خپل زوی د نښگنو او په پوخ کې د
غوره ځای د موندلو په اړه خبرې کولې. خو د دې ټولو خبرو سره سره،
کله چې د درستوف کورنۍ په سن پترزبورگ کې مېشت شوه، باریس د
هغو دیدن ته ورغی.

د هغو کورته د ده ورتگ یې له گڼۍ او پرېښیانی نه و. د ناتاشې
یادونه د باریس لپاره تر ټولو غوره شاعرانه یادونه وه. خو سره له هغه
هم هغه ټینګه پرېکړه کړې وه، چې هغې او د هغې خپلو خپلوانو ته په
ډاگه دا ووايي، چې د ماشومتوب د وختونو وعدې نه ده او نه د
ناتاشې لپاره کومه د پور خبره نه ده. هغه په ټولنه کې ځانته غوره دریځ
موندلي و او له گراف بېزاو خوف سره یط د پېژندگلوۍ له برکته، د
اعیانو په منځ کې هم نوم گتلي او د لویو چارواکو سره یې اړیکې پیدا
کړې و... نو له دې کبله یې ښه راتلونکي یې تر مخې، په ښو خیالونو کې
ډوب او داسې یې په زړه کې ریبیل او کرل چې د پترزبورگ له یوې
بدایې پیغلې سره واده وکړي. او دا خیالونه په آسانی کېدای شول
عملي شي. کله چې باریس د درستوف د کورد هر کلیو کوټې ته
ورننوت، ناتاشه خپلې کوټې کې وه. ناتاشه د هغه د راتگ د خبر په
اورېدو تکه سره شوه، یوه ساده خوږه موسکا یې پر شونډو خوره او څه
کم په منډه د هر کلو کوټې ته ورغله.

جگړه او سوله

باريس هغه څلور کاله مخکې ليدلې ناتاشه چې لنډ کميس يې اغوست، تور يې سترگې يې د کړۍ کړۍ جړو کوڅو لاندې ځلېدې، ده ته آشنا ماشوم، د له ناهيلۍ ساده موسکا به يې پرشونډو خوره و، په خيالوکې تصوروله، خو کله چې اوس هغه د هرکلو کوټې ته راننوته، د هغو ځانگړتياوو نه هېڅ پاتې نه و، باريس د هغې ددغې بلې ناتاشې په ليدو له حيرته گڼې واخېست او خبره يې بل ډول شوه... د باريس دغې گڼې او د څپرې بدلون ناتاشا لا پسې خوشاله کړه. ناتاشې وپوښتل:

- څنگه؟ د خپل ماشومتوب د اور تپوټه نه پېژنې.

باريس د هغې لاس ښکل کړ او وې ويل: په هغې کې راغلي بدلون، دي حيران کړي، څه ښکلا! څومره ښکلې شوې يې. د ناتاشې ځلېدونکو سترگو ځواب ورکړ: تا څه غوښتل؟ هغه وپوښتل:

- پلار مې، پلار مې زور شوي که څنگه؟

ناتاشا پرته له هغه چې د باريس او خپلې مور په خبرو کې ورگډه شي، په پټه خوله د خپل ماشومتوب نامزد (چنغول) ته داسې ځيرو، چې تا به ويل غواړي، هغه غواړي د هغه ټولې ځانگړتياوې جلا جلا وپېژني. باريس د هغې ددغې پرله پسې يرغليز خو مينه ناک غلچک ټول اغېز احساساوه او کله ناکله به ده هم، هغې ته وروکتل.

د باريس دريشي، د بوټو و سپينيزې پونډې، نکتايي او څنې ټول او ټول د ورځې له وروستي دود سره برابر او د پام وړ و. ناتاشا په يوه غلچک دا ټول وليدل. باريس په يو څنگ پر لاس لرونکي څوکۍ د مشرې گرافينې خواته ناست، په ښي لاس يې د کين لاس د خورا پاک دستکش کونځې آوارولې او په ښکلو او خورا پام په يو بل اېښودل

جگړه او سوله

شويو شونډو يې د پترزبورگ د پېژندل شويو بډايانو د ورځني ژوند، چارو او بندارونو په اړه خبرې کولې.

ناتاشا داسې احساس کړه چې ځينې دا خبرې کېدای شي رښتيا نه

وي.

هغه د دغې کتنې ترپايه پورې پټه خوله ناسته وه او ترسترگو لاندې يې هغه ته کتل. بارييس د هغې دغه کتل احساسول او شېبه په شېبه ناآرامه کېده. ده هم پرله پسې هغې ته ورکتل او په وينا کې يې دمه کېدل يې لاپسې زياتېده. له لسو دقيقو نه زيات کېناست، پاڅېد او مخه ښه يې وکړه... بارييس په همدې لومړني کتنه کې په دې پوه شو چې ناتاشا د پخوا په شان زړه رانېکونکې ده، خو دې بايد د دغې کوډگري ښکلا دوکه نه شي، ځکه له هغې سره واده، چې اوس يوه بې وزله نجلی وه، د ځان د راتلونکې بربادول و. هغه د پخوانيو اړيکو پر بنسټ واده کول يو ناسپېڅلي کار وگانه، نو پرېکړه يې وکړه چې له ناتاشې سره ونه گوري. خو ددې ټولو خبرو سره سره څو ورځې وروسته، دی بيا د هغو کور ته ورغی او دغه راتگ څو واره تکرار شو. هغه به د شپې تر ناوخته د هغو کره پاتې کېده. له ځان سره به يې ويل چې بايد له ناتاشې سره جلا وگوري، خپل اړيکي يې هغې سره څرگند کړي، ځکه دی خپله هم بې وزلی و او ناتاشا به دغه شان خوار ته څوک ورنه کړي. هغه په دې نه بريالی کېده، چې دغه کتنه وکړي، ځکه په دې شرمېده چې په دې اړه له هغې سره وغږېږي. ورځ تر ورځې دغو خيالونو ده ته کړکيچنه بڼه پيدا کوله. مشري گرافينيې او سونيا بيا تصور کاوه چې ناتاشا د پخوا په شان پر بارييس مينه او هغه شعرونه چې د بارييس خوبښېږي، هغه ورته وايي، خپله کتابچه وربښي او له هغه نه غواړي يو څه د ښې په بڼه په کې وليکي. هغې هغه ته وخت نه ورکاوه چې

جگړه او سوله

پخوانيو وختونو رايا د کړي او داسې يې ښودله چې اوسني وختونه تر هر بل وخته خوندور، ښه او ښکلي دي. باریس هره ورځ تکل کاوه چې هغه ته څه ووايي، خو دهغې په لیدو به دومره په خیالونو او کې ډوب شو او گڼی به واخېست، چې هر څه به یې له یاده وتل او پرته له هغه چې څه ووايي، بېرته به لاړ. خپله به هم نه پوهېده چې څه غواړي، څه کوي او په پای کې به چېرې درومي. سره له هغه چې هره ورځ د مېرمن بېزاو خوف (ایلن) له پلوه ده ته گيله ډوله یادښتونه رارسېدل، خو دې دهغې کور ته نور نه ورته او خپله ټوله ورځ به یې درستوف په کور کې تېروله.

۱۳

يوه ورځ ما بنام، كله چې مشرې گرافينه په زگيروزگيرو، اسويلو
اسويلو، خولۍ پر سر، دخوب په كالپو كې، يو منگل سپين وينسته د
هغې له خولۍ نه راوتلي، په سجده پرته په دعا او خداى ته په زاريو
لگيا وه، د كوټې د دروازې غږ شو، ناتاشا دې په ورته دخوب جامې په
ځان، بې جورابو، پستي خپلكې په پنبو، په كاغذ كې كړې كړې خنې
مروړلې، راننوته گرافينې مخ ورواړاوه، تندي يې تريو، او خپله
وروستۍ دعايې پاى ته ورسوله: ايا دا كټ به زما تابوت وي؟ خود
هغه د دعا خلوص او بڼه نيت گډوډ شو. ناتاشا چې په تلوار او گڼۍ
خپله مور په دعا اخته وليدله، ناخپه له منډو پاتې شوه، كېناسته،
گونډې يې ووهلې، گواكې د خپلې ملامتۍ په اړه يې خبرې پيل كړې.
همدا چې پوه شوه چې مور يې لا په دعا اخته ده، د پنبو په څوكو څوكو
كټ ته نږدې شوه، خپلې ښكلې پنبې يې يو پر بل وسولولې او خپلې
آرامې خپلكې يې له پنبو راوويستي او هماغه كټ ته يې چې مور يې
ډارېده، تابوت يې نه وي، ورودانگل. دغه د بيريگ تلتك يو لوړ كټ و
چې د زانو د نالپو (بنو) نه يوه جوړه شوي پريړه پرستن او پنځه دانې،

جگړه او سوله

په بېلابېلو اندازو سروېږدې پرې پراته و. ناتاشې وروډانگل، برستن لاندې ننوته، د دېوال خوا ته وروغږېده، ځان يې ښه پر ځای کړ، پښې يې راټولې، ځنگونه يې ټټر پلو راټول کړل او لغتې يې وهلې، له خندا تکه شنه وه، سر يې کله له برستنې لاندې ننوېسته، کله راويسته او مور ته به يې ورکتل. گرافينې ددعا تر پای ته رسېدو وروسته، په تريو تندي او ځير ځير کتو د کټ خواته ورغله، خو همدا چې وې ليدل چې ناتاشې سر تر برستن لاندې پټ کړي دي، د هغې پر شونډو د خواخوږۍ نرمه موسکا خوره شوه او وې ويل:

- نو دلته د څه لپاره راغلي يې؟
ناتاشا وويل:

- موري، اجازه ده، چې وغږېم، آ؟
لاسونه يې د مور له غاړې تاو کړل، په غاړه يې هغه مچ کړه او وې ويل:

- يوه هم په غاړه، دا يو هم بله او بيا نور يې...
مورد سروېږدو ترمنځ کېناسته او وې ويل:
- ښه نن به څه راته ووايي؟

شېبه په تمه شوه چې ناتاشه واورې راوورې، ځان تر برستنې لاندې برابر، لاسونه له هغې نه را د باندې او ځان خبرو ته جوړ کړي. له مور سره د ناتاشا دغه ماخوستنۍ کتنې چې له کلوب نه د پلار تر راسنېدو پورې يط دوام کاوه، د مور او لور تر ټولو نه غوره او زړه خوښوونکي کتنې وې.

- نن شپه بيا څه راته وایي، زه غواړم تاته ووايم...
ناتاشې خولې ته لاس ونيو او په ترخه ژبې يې وويل:
- د بارييس په هکله... پوهېږم... زه هم د همدې لپاره راغلي يم. مه

جگړه او سوله

وايه، زه پوهېږم. نه، نه ووايه، ووايه.

هغې د مور له خولې نه لاس راښکته کړې:

- مورجانې ووايه، هغه خورا مهربانه دى، کنه؟

- ناتاشا! ته شپاړلس کلنه يې، زه چې ستا په منگ وم، واده مې

کړې و. ته وايې بارييس مهربان دى؟ هو، هغه ډېر مهربانه دى، ما ته هم

لکه زوى داسې گران دي، مگر ته څه غواړئ؟ ته څه فکر کوئ؟ تا هغه

چور سرسام کړى دى، زه خو يې وينم...

گرافينې چې دا وويل، خپلې لور ته يې وکتل. ناتاشا لکه نري، بې

خوځېدا، اوږده غځېدلې وه او سترگې يې مخامخ، له سره رنگه لرگي

نه جوړه هغه ابوالهول () ته گنډلې وې، چې د کتې پر يوې څنډې تراشل

شوى و. هغې داسې کتل، چې گرافينه د هغې د مخ يوازې يو پلو ليدای

شو. د هغې خبره داسې په خيالو کې ډوبه او داسې په چرت کې وه، چې

گرافينې يې حيرانه کړې وه. ناتاشا د مور خبرو ته غوږ غوږ او فکر يې

کاوه:

- بنه، نور نو بيا څه؟

- تا هغه سرسام کړى دى، ولې؟ ته له هغه څه غواړئ؟ ته خو خپله

پوهېږئ، چې ښځه کېدای يې نه شي.

ناتاشا پرته له هغه چې و خوځېږي، وې ويل:

- ولې نه شم کېدای؟

- له دې کبله چې هغه ډېر ځوان دى، له دې کبله چې هغه بې وزلى

دى، له دې کبله چې هغه زموږ خپلوان دى او له دې کبله چې هغه تا ته

گران نه دى.

- ته څه پوهېږئ، چې راته گران نه دى؟

- زه پوهېږم، دا ښه کار نه دي، د زړه سرې.

جگړه او سوله

ناتاشا وويل:

- که زه وغواړم...

گرافینې وويل:

- پرېرډه، پرېرډه اپلټې مه غږوه.

- که زه وغواړم...

- ناتاشا زه رښتیا وایم او ته...

ناتاشا پرېښوده چې موریې خبره پای ته ورسوي، د گرافینې لوی لاس یې ځان خواته رانېرډې او مچ یې کړ. بیا یې د هغې د لاس رغوي او بیا شا وړاوه، راوړاوه او د هغې د گوتو بندونه یې مچول. بیا یې د هغې د گوتو منځ، بیا له سره د گوتو بندونه او په کرار کرار یې له هرې مچې سره میاشتي شمېرلې:

- جنوري، فبروري، مارچ، اپریل، مې...

د مچو، مچو په منځ کې مورته ځیر شوه، هغې ته یې وکتل او وې وويل:

- مورجانې، وغږېږئ، ولې چوپه شوې؟ تاسو وویل چې...

هغې مورته چې په خورا مینه ناک او مهربانې لورته ځیر او له ډېرې خواخوږۍ نه یې هرڅه هېر کړي و، په حیرانۍ کتل.

- گوره، گراني! ستا دغه نازونه، ښه پای نه لري، ټول خو ستاسو د ماشومتوب نه خبر نه دي، کله چې خلک ستاسو دغه شان نېرډیوالي ویني، ښایي هغو نورو ځوانانو ته زښته بد وبریښي چې زموږ کورته ځي راځي، خو له ټولونو لاهه خبره دا ده چې ته هغه هسې بې ځایه زور وې کېدای شي، هغه ځانته کومه بډایه نجلۍ پیدا کړې وي او اوس هغه ستا نازونو سرسام او لېونی کړی دی.

- لېونی کړی؟

جگړه او سوله

- ما د ترور يو زوی درلود ، زه دې له هغه سره پرتله کوم...
- زه هغه پېژنم- کيريل ايوانوويچ يادوې! نو هغه خو زور دى...
- هغه تل زور نه و! زه غواړم، له بارييس سره وغږېږم او له هغه هيله وکړم چې هغه نور داسې زيات زموږ کورته را نه شي...
- ولې؟ که زړه يې کېږي، ولې رانه شي؟
- ځکه زه پوهېږم، چې دغه چارې بنه پای نه لري.
- ته څه وايئ؟ ته څه پوهېږئ، چې بنه پای نه لري، تاسو به څه نه وايئ، دا څه خبرې دي!
د ناتاشا خبرې او د غږېدا ژبه، دهغه چا ژبې ته پاتې کېده، چې گواکې له هغې هغه څه اخېستل کېږي، چې ددې خپل دي، هغې وويل:
- بنه، واده نه ورسره کوم، خو پرېږده که خوښېږي يې، راځي دي، څومره چې راځي، راځي دي. دا يې وويل، و موسېده، مورته يې وکتل، او بيا يې وويل: واده نه ورسره کوم، هسې که راځي.
- پوه نه شوم، هسې يې څنگه وي؟ گراني!
- همداسې، نو څه پروا لري که واده ورسره ونه کړم.
- همداسې، همداسې، دا همداسې يې لا څه معنا لري.
مشرې گرافينې دا خبرې څو وار تکرار کړې، ناڅاپه په خدا شوه، خو خدا يې که څه هم ټوله له خوا خوږې نه ډکه وه، مگر بيا هم رپېدل. ناتاشې چغه کړل: بس کړه، کوم ځای يې د خدا وړ دي؟ گوره وگوره، ټول کتېرېږدي! څومره ته ماته ورته يې، ما غوندي د خپلې خدا مخه نيولى نه شئ... صبر وکړه... د مور دواړه لاسونه يې راو نيول، د يوه لاس يوه وړه گوته يې بنکل کړه او وې ويل:
- جون...

او بيا يې د مور د نورو گوتو په شمېرلو د مياشتو د نومونو يادولو

جگړه او سوله

ته دوام ورکړې: جولای، اگست او د بل لاس، گوتې. هغې خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

- گوره مورې هغه ډېر مین دی؟ هغه ډېر مهربان، ډېر مهربان دی، خو هغه زما هېڅ نه خوښېږي، هغه د خوړنتون د ساعت په څېر نری دی... تا ته وایم، دې ته دې پام شوی دی؟ نری، څرنگی، خور وښانه دی...

گرافینې وویل:

- دا څه اپلټې غږوي؟

ناتاشې دوام ورکړ:

- رښتیا ته نه پوهېږې، که نیکولای جان وای هرو مرو پوهېده... لکه د بېزاو خوف په څېر خواشینی او غمجن دی، هغه خوار زار بریښي...

گرافینې په موسېدو موسېدو وویل:

- او ته هغه ته نازونه کوي.

- نه، هغه فراماسوني دی. هغه خورا ښه سپری دی...

د گراف غږ د دروازي له شانه واورېدل شو، چې وې ویل:

- گراني گرافینې! ته لا وېده شوې نه یې؟ ناتاشې له کټه ودانگل، خپلې خپلکې بې واخیستې، لوخي پښې منډې کړې او خپلې کوټې ته لاړه. هغه تر ډېرو پورې وینښه پاتې شوه. هغه په دې حیرت کې وه، چې ولې څوک په هغه څه نه پوهېږي، چې دا پرې پوهېږي.

سونیا او د هغې له سره تاو شویو کوڅیو ته یې وکتل، چې لکه د پیشو په شان په خپلو څنگلو کې ډوبه وېده وه او وې ویل: سونیا! نه، هغه چېرې په دې خبرو پوهېږي! هغه په نیکولای جان مینه شوې او له دې مینې پرته د بل څه په خیال کې نه ده. مور خو بالکل نه پوهېږي، زه هم عجیبه هوښیاره او څیرکه نجلۍ یم! هغه ځان ته غږېدا پیل کړه او

جگړه او سوله

په خيالونو کې يې خپلې خبرې د يوه هونبنيار او آن خورا هونبنيار سپري له خولې کولې او ويل يې:

- چې څه بې سارې او زړه رابنسکونکې ده (ځان يې بنوده) څومره ځيرکه او مالگينه ده. ډېره مهربانه، په بې سارې ډول هونبنياره، بنه لامبي، په آس بنه سورلۍ کوي او څه غږ لري! کولای شو ووايو، کوډگر او حيرت بنسونکي غږ لري! د کروبيني (ايتالوي موزيکانت) د اوپرا څو کرني يې چې ډېرې خونبېدې رايا دې او تکرار کړې، بيا يې کټ ته ورو دانگل او له دې کبله يې پر ځان وخنډل، چې فکر کاوه سم دلاسه به ويده شي. وې خنډل او دونيا شا ته يې ورغږ کړ چې شمععه مړه کړي. دونيا شا له کوتې وتلې نه وه، چې ناتاشا بيا بلې دنيا، د خوب دنيا ته، لانیکمرغې دنيا ته، چې هر څه په کې داسې آسانه او لاس ته راوړونکي و، لکه دا رنبتيني دنيا، ته لاړه، نه يوازې تردې نه غوره، بلکې چور بل ډول وه.

بله ورځ مشرې گرافيني بارييس راوغوښت، له هغه سره يې خبرې وکړې او له هغه ورځې نه وروسته بيا هغه د رستوفيانو کورته رانغې.

۱۴

د دسامبر ۳۱ او د ۱۸۱۰ کال د نوي کال شپه وه او په همدې وياړ د دويمې کاترينې د يوه غوره مخور په کور کې د نخا يو بندار جوړ و. ټاکل شوې وه، چې ټولو اک او بهرني ديپلوماتان هم په دې بندار کې گډون وکړي.

ددې سړي کور، د نواد ساحل پر غاړه په انگرېزي وات کې بې شمېره خراغونو پرتمين کړي و. د دغه کور د دهليزونو مخه په سرو خراغونه رڼا شوې او هلته پوليس ولاړ و. نه يوازې پوليس، بلکې د هغو مشران او په لسگونه افسران هم خارانې ته گمارل شوي وو. سينگار شوې او نوې جامې اغوستې نښې او نارينه، له گاډيو او کراچيو رانښکته کېدل او په چټکۍ وړاندې تلل.

هر وار به چې کومه نوې گاډۍ راوړسېده، خلکو به پر هغه يرغل وروړ او خولۍ به يې وويستلې (روسان د درناوي په نښه خولۍ له سره جگه وي). يو چا وپوښتل:

-ټولو اک دي؟

ځواب به يې واورېدل شو: نه وزير... شهزاده... نه سفير دی. ولې د

جگړه او سوله

خولی بڼکې بې نه وینئ؟

د خلکو له منځه یو تن داسې و چې تر ټولو نورو بې بڼکلي کالي اغوستي و، او ظاهراً داسې برېښېده چې دی ټول پېژني او د دې زمانې ټول مخور بې په نامه یادول.

د نخا دغه بندار ته رابلل شویو مېلمنو له څلورو نه درې برخې هغه رارسېدلې و، خو د رستوف کورنۍ چې دې مېلمستیا ته رابلل شوي وه، لا په ډېر تلوار د کالو په اغوستو لگيا وو...

ماریا ایگناتي یونا پرونسکایا، د گراف رستوف د کورنۍ پخواني دوسته، چې ژېر بخونې څېره او ډنگره ونه یې درلوده، په پخواني دربار کې د مینځیتوب دنده لرله، تکل لاره له دوی سره دغې مېلمستیا ته لاره شي، د پترزبورگ د مخورو په دغې بندار کې د هغوی لارښود و اوسي، ځکه دوی د پترزبورگ په ښار کې کلیوال بلل کېدل.

د ماخوستن په لسو بجو، د رستوف کورنۍ باید تافریچسکي باغ ته نېرېدې، د هغې مخورې مینځې کورته ورشي، خو پنځه دقیقې لسو ته پاتې وې، مگر د رستوف لونیو لا خپله جامې نه وې اغوستې.

د المومري ځل و چې ناتاشا په خپل ژوند کې د نخا یوې داسې مېلمستیا ته تلله هغه په هغې ورځ د سهار په اتو بجو له خوبه راپاڅېدلې وه، او ټوله ورځ یې دغې مېلمستیا ته د چمتووالي په گڼۍ او تلوار په تبه تېره کړې وه. دغه ټولې هلې ځلې د دې لپاره وې، چې هغوی ټول، مور، سونیا او دا خورا بڼکلي کالي واغوندي. سونیا او مور، هر څه د ناتاشا خوبې ته پریښې وې. گرافینې باید د مخمل کمیس اغوستی وای او ناتاشا او سونیا به گلابي رنگه ورېښمین کمیسونه چې پر ملايي د گلو غوتې او پر سريې اطلس پروت و، واغوندي. ټاکل

جگړه او سوله

شوې وه، چې دوی خپلې څڼې په يوناني دود سينگار کړي.
ټولې غوره چارې تر سره شوې وې، پښې، لاسونه، غاړې او
غورځونه ټول او ټول په خورا ځير، هغه شان چې نڅا ته د تگ لپاره وي،
مينځل شوې او عطر و پودر وهلي شوي و. ورينمينې جورابې او په
اطلسو کې مروړل شوي بوتونه په پښو شوي وو. د څڼو پوره سينگار
نېرېدې شوي وو، سونيا او گرافينې، جامې هم اغوستې وې، خو
ناتاشا چې د ټولو غم يې خوږ خپلې چارې لا پوره کړې نه وې، هغه لا د
هيندارې مخې ته ناسته وه... سونيا چې جامې اغوستې وې د کوټې په
منځ کې ولاړه وه...

د گرافينې غږ پورته شو:

- څه وخت به چمتو شئ، لس بجې کېدونکي دي.

- سمدلاسه سمدلاسه موري، تاسو چمتو ياستئ؟

- يوازې په خولۍ کې خو ستنې وهم.

ناتاشې چغه کړه: صبر وکړئ، تاسو نه پرې پوهېږئ، صبر وکړئ زه

به درشم.

- لس بجې شوې.

او د ناتاشا د څڼو تر سينگارولو وروسته، د جامو اغوستل پيل
کړل، سريې لا د کميس نه وتلي نه و، چې پلار يې ورراپرانست، خو له
هغې چغه شوه:

- پلاره يوه شپبه، يوه شپبه! او سونيا دروازه بېرته پورې کړه...

ناتاشا څو گامه شا ته لاړه، له لويې ديوالي هيندارې نه لږ لرې شوه،

ځان ته يې وکتل...

په دې وخت کې پلار په کرارو گامونو راننوت. خولۍ په سر او
بخملي ډوله کميس يې اغوستي و. هغه چغه کړل:

جگړه او سوله

-گورئ! زما بنکلا وگورئ! تر تاسو ټولو نه بنکلي بنکاري! هغه غوښتل چې له هغې نه غېږه تاو کړي، خو هغې له هغه ځان وژغوره چې جامې يې گونځې نه شي...

بالاخره لس بجې او پنځلس دقيقې وې، چې په گاډۍ کې سپاره شول او د تاوريچسکي د کلي پلو و خوځېدل. هغه زړه بوډۍ، پخواني درباري مينځه پيرونسکايا چمتو دوی ته سترگه په لار وه. هغې د خپل زړښت له نانبکليتبوب سره سره بيا هم، دې بندار ته هماغه شان چمتووالي کاوه، لکه د رستوف د پېغلو په شان. خو توپيري يې په دې کې و چې نه په گڼۍ (د رستوف لونيې په تلوار عادت وې) هغې هم خپلې ډنگر غړي مينځلي، عطر او پودري يې وهلي... او نور.

د رستوف د کورنۍ ټولو غړو د هغې د هغې د ذوق او عطرو پوډرو ستاينه وکړه او له دې ډاره چې څنې، اوربلونه او کالي يې خراب نه شي، د شپې په يوولسو بجو گاډۍ ته وختل او د مېلمستيا پلو و خوځېدل.

۱۵

ناتاشا د هغې ورځې له سهاره آن يو شېبه هم نه وه اوزگار ه شوې چې د هغه څه په اړه فکر وکړي چې دې ته سترگې په لاره و. په هغې سړې او لمډې هوا، په هغې ټکان خوړونکي گاډۍ کې، په يوې تيارې گونبه کې هغې، هغه څه په خيال کې تصورول، چې په دغه ځلېدونکي تالار کې، د لومړي ځل لپاره د نڅا په دغه بندار کې، دې ته سترگه په لاره و. هغې په خيال کې موسيقي اورېده، نڅاوې او د خلکو له خوا پرتولوک د گلوباران لیده. د پترزبورگ بڼکلي او زړه رابڼکوونکي ځوانان، هوکې هر هغه چې خيال ته ورتلل په کوډگره بڼه بڼکلي او ددې لپاره نه منونکي وو. کله چې د مېلمستيا تالار ته پر سروقالينو فرش شوې لاره، ووهله دهليز ته ورسېده، دروازې ته ورننوته، خپل نری کوټ يې وويست او له سونیا سره په گډه د مور په وړاندې د گلو په منځ کې پر پرتورنا شويو زينوو پورته لاړه، لږ څه يې زړه ته ورولوېده، چې څه به گوري او څه به کېږي. په همدې شېبه کې پوه شوه چې د نڅا په محفل کې بايد څنگه واوسي، نو له همدې کبله يې خپل کره وره ځکه شاهانه وزمه کړل چې تصور يې کاوه يوه اصيله پېغله په دغو شان محافلو کې بايد همداسې وي. هغې داسې احساس

جگړه او سوله

کړه چې په سترگو يې يوه نړۍ توره پرده راخوړه ده، هرڅه يې تر مخې
تت شوي و، زړه يې په بې ساري توگه ريږده... له ډېرې گڼې نېردي وه،
چې سرسامه او بېسده شي. د زړه له کومې او په ټول توان يې هڅه
کوله، چې خپل دغه حالت له نورو پټ وساتي او دا خورا ښه حالت او
کړه وره چې دې ته ښه برېښېده. د دوی تر مخې او تر شا نورو مېلمنو هم
د مېلمستيا نوې جامې اغوستې وې او د دوی په شان په کراره سره
بنگېدل او مخې ته روان وو. هغه هينداري چې د زينو څنگ ته کتارو
کې لگېدلې وې، د سپينو، شنو او گلابي کالپو مېرمنې او پېغلې او د
هغو په برېښه غاړو او مروندونو کې پراته غمي، مرغلرې او نورې
گانې لا پسې څرگندې ښودلې.

ناتاشا هيندارو ته کتل او د هغو هندارو په زړه کې يې د
راخوړېدونکو تصويرونو په منځ کې نه شو کولای، د نورو ښځو په
منځ کې خپل تصوير پيدا کړي. ټول درنا او ځلا په يوه ځلېدونکي
کاروان کې سره گډوډ شوي وو. همدا چې تالار ته ننوتل د مېلمنو د
غړېدا، گامونو، سلامونو او ستري مشی يو ډول گڼه گوڼې او
بنگهارې، د هغې سرور وگرځاوه او د تالار د څراغونو خورا زورورې
ځلېدا د هغې سترگې ورتتې کړې. کوربه او د هغه مېرمن، چې له نيم
ساعت راهيسې د تالار په وره کې هرکلي ته ولاړو، ټولو رارسېدونکو
مېلمنو ته يې دغه څو ټکي په يو ډول هر مېلمنه ته جلا جلا ويل چې
«هرکله، ستاسو په ليدو خوشاله يو» دوی او ميرمن پيرونسکايا ته يې
هم دغه شان هرکلی ووايه. دوو پېغلو چې سپينې جامې يې اغوستې
وې او خپلې تورې څڼې يې په سرو گلانو سينگار کړې وې، د خپلو
څنگونو په لږ خمېدو سره درناوي وکړ. خود کوربنې سترگې د هغې له
ارادې پرته د ناتاشا ښکلا ته ورواوبستې. هغې ته يې کتل او پريوې

جگړه او سوله

رسمي موسکا يې چې هر مېلمه ته يې وربښله، لږ ځانگړتيا ورزياته کړه او ناتاشا ته يې وربښله، کېدای شي ناتاشا ته ددې موسکا په ليدو د خپل پېغلتوب لومړنۍ نه هېرېدونکې ورځې او د هغه وختونو د نڅاگانو لومړنۍ بڼه اوريدل شوی وي. د کوربني سترگې هم هغه څارلې او له خپل خاوند نه يې وپوښتل: کومه يوه يې لور ده. او د خپلو گوتو سره يې ښکل کړل او وې ويل: څومره زړه راښکونکې ده.

د تالار دروازې ته نېرېدې په لويه گڼه گڼه کې خلک سره ولاړ او د ټولواک راتگ ته يې سترگې څارلې. گرافينه په لومړۍ کتار کې ودرېده. ناتاشا د څو تنو غرونه چې ددې په لټه کې و، اورېدل او د هغو غلچکونه يې ځان پلو احساسول. هغه په دې پوه شوه چې ددې پسې لټونکي او دې ته پام، د هغو کسانو دي، چې دا يې خوښه شوې او دغه حالت دا لږه آرامه کړه، له ځان سره يې وويل: زياتره مور ته ورته دي، له مور نه بدتره هم شته.

پيرونسکيا په محفل کې يو مخور، گرافيني ته وروپېژاند. هغې، هغه سړي ته چې کړۍ کړۍ گڼ سپين وينسته يې لرل، اشاره وکړه او وې ويل: هغه د هالنډ سفير دي. بيا يې ايلن ته چې تالار ته راننوته، هغې ته وروښوده او وې ويل:

- دا هم د پترزبورگ ټولواکه ده، مېرمن بيزاؤ خوف!

- څومره ښکلې ده، په مالگينټوب کې تر ماريا انتونوفنا (د لومړي الکساندر معشوقه) کمه نه ده. گوره، ښه ورته گوره، چې زاړه او ځوانان څنگه ترې چورلېږي. هم ښکلې ده او هم هوښيار... خلک وايي چې شهزاده... پرې مين دي. دې نوروته وگوره! سره له هغه چې ښکلې نه دي، خو بيا هم خلک پرې ورتول دي. يوه ښځه چې له خپلې نانښکلې لور سره راروانه وه، وروښودله او وې ويل: يو خورا بډای يې غواړي،

جگړه او سوله

ريپاران يې ورلېږلي دي. هغه وينې، هغه دوی يې غواړي... پيرونسکایا د گارد يو بنکلي افسر ته چې د دوی له څنگه تېرېده او په جگړه غاړه يې د بنځو د سر له پاسه کوم ځای ته کتل، اشاره وکړه او وې ويل:

- دا اناتولي کور اگين دي، د گرافيني بيزا وخوا ورور. د پرنسکلي دي، همدا سې نه دي؟ داسې گونگوسې دي چې غواړي، همدا بډايه پېغله ورته وغواړي، خو ستاسو دا خپلوان دروېتخکوي هم، د هغې نجلۍ شاوخوا چورلېږي. داسې ويل کېږي، چې د هغه نجلۍ شتمني له خو ميلبونو اوږي.

بيا يې د گرافيني، هغې پوښتنې ته چې هغه څوک دي، وويل:
- دا د فرانسې سفير دي. وگوري! هغه ځان د ټولواک بنسې لاس گڼي، خو بايد اعتراف وکړو دا فرانسويان هم خورا خواره خلک دي، خورا مهربانه، په دې بندارونو کې تر دوی نه خوږ ژبې پيدا کولای نه شي. آها! زمور. ماريانټونوفنا ته گوره! تر ټولو بنسکلي! د جامو سادگۍ ته دې پام کړي، خورا ساده او بنکلي.

پيرونسکایا بيزا و خوف ته اشاره وکړه او وې ويل: دې بل ته بيا گوره! عينکي، - دا څه کوي، د خپلې بنسې تر څنگ يې تصور کړې، د ملنډو يو ټوټه، يوه ناندری او يوه ټوکه.

پېير غټ، شېل، درانه کاره واره گامونه، هر پلو ته کتل، خلک يې دې خوا هغې خوا پورې وهل، په داسې سادگۍ او بې پروايي مخې ته روان و، ته به وايې چې د بازار په گڼه گڼه کې گرځي راگرځي. د خلکو په منځ کې يې څوک لټول. ناتاشا په خوښۍ د پېير د پيرونسکایا په وينا، د بندارونو د ملنډو موضوع، څېرې ته کتل. هغه په دې پوهېده چې پېير دوی په تېره بيا دا لټوي. پېير هغې ته وعده ورکړې وه، چې دغې نڅا ته به راشي او دی به هغې ته ښه نڅاگرو روپېژني خو

جگړه او سوله

بیزا او خوف تر دوی پورې لانه ورسېدلي، چې د یو نه لوړ، خورا بنکلي، تورخني، په پوځي دريشي کې د ولاړ ځوان تر څنگ ودرېد، دغه ځوان د کرکي تر خوا د یوه لوړ تورخني او خورا بل بنکلي ځوان تر څنگ چې سپینه دريشي او تير يې له نښانو نو او مډالونو نه ډک و، ولاړ او خبرې سره يې کولې. ناتاشا د سترگو په رپ کې دغه د منځني ونې سپين جامې ځوان وپېژانده. هغه سردار بالکونسکي و. هغه دې ته ډېر بنکلي، ځوان او تاند وبریښېد.

پيرونسکایا وويل: ښه داسې ده، تاسو هغه پېژنئ؟ زه يې ليدل هم زغملی نه شم. اوس خو ټول پسې لېوني شوي دي. هغه داسې کبرجن او ځانستايونکي دي، چې مه کوه پوښتنه خپل پلار ته شوي. ځان يې سپرانسکي ته نېرېدې کړي اوس غواړي کومې طرحې جوړې کړي. له ښځو سره يې کړو وړو ته لاپسې گوره! هغه ښځه غواړي ده سره وغرېږي او دې مخ ترې اړوي. ته گوره، هغه ته يې اشاره وکړه، که له ماسره يې داسې کړي وای ما به وربښودلي و، چې يو من خو پتېرې کېږي.

۱۶

ناخاپه ټول و خوځېدل او شرو شور گډ شو، گڼه گڼه جوړه شوه، ټول مخې ته و خوځېدل او په دوو ډلو و ویشل شول، لاره جوړه شوه او سازيانو، سازونو ته گوتې وروپې، موسیقي وغږېده، ټولواک مخکې، کوربه او کوربند مېلمنو د دوو کتارونو د هر کلو په منځ کې تالار ته راننوتل. ټولواک چټک چټک گامونه اخېستل، ښي او کين خوا ته يې لاسونه بنورول، داسې برينبېدل چې هڅه کوي له گڼو خلکو سره د ددغې کتنې له پيل نه ځان وژغوري. ارکستر هغه پولندي طرز وغږاوه چې په هغو ورځو کې د خپلې ښکلې سندرې له پلوه دود شوي و. ددې سندرې شعر داسې و:

- (الکساندر، اليزابت مور ستاسو مینان يو) ټولواک د هرکلیو کوټې ته لاړ او خلک دروازې کې پاتې شول. څو تنه په تلوار او گڼي چې رنگونه يې الوتي وو، تالار ته راننوتل، خو بېرته ستانه شول. کله چې ټولواک او د هغه کوربني په غږېدا غږېدا کې بېرته په دروازې کې رانښکاره شول، د خلکو گڼه گڼه کوټې ته شاته لاړه، خو يو تن ځوان چې وارخطا ښکارېده، د ښځو خواته داسې ورنږدې شو، هغه يې پورې وهلې او له هغو نه يې هيله وکړه چې شاته لاړې شي...

جگړه او سوله

خلک بيا دې خواته، هغې خواته شول، لاره يې جوړه کړه، د ټولو اک موسکا پر شونډو وه، کوربنه يې له لاسه راو نيولې او د هر کلو کوټې نه تالار ته راووتل. هغو پسې کوربه او مناراشکينا روان وو، بيا سفيران، وزيران، هغه بېلابېل جنرالان چې پيروسکايا يې په وار سره نومونه يادول روان وو. له نيمايي نه زياتو ښځو چې د نڅا لپاره جوړې لرلې، يا د نڅا په کتارونو کې ودرېدې او يا دهغو کتار ته و خوځېدې. ناتاشا داسې انگېرله چې دا د مور او سونيا په څېر د هغو څو تنو ښځو په ډله کې ده، چې نڅا ته نه دي بلل شوي، دېوال ته نېرېدې يوازې ولاړه وو... هغې نه ټولو اک ته کتل او نه هغو مخورو ته چې پيروسکايا هغوی ته نومول او ښودل. هغې يوازې يو خيال لاره او هغه دا وه چې ايا دا به څوک نڅا ته وروبولي او کنه؟ ايا په رښتيا ددې نارينو له ډلې به د هېڅچا ما ته پام نه يي؟ ايا په رښتيا به زه د لومړيو جوړو په منځ کې ونه نڅېرم؟ ايا هېڅوک به ما ته رانېرېدې نه شي؟ داسې برېښي چې ما دوی نه وينې، که دوی ما ته وگوري، په زړه کې به وايي: نه، دا هغه نه ده. نه، دا ناشونې خبره ده، مگر دا څنگه کېدونکي دي. خو هغوی په دې نه پوهېږي چې زه څومره هيله لرم ونڅېرم؟ هغوی بايد پوه وي، چې زه څومره ښکلې گڼېم او له ما سره گڼ بدل، څه خوند لري او څه پارونکي دي.

د پولنډې نغمې اوږدې او دوامدار غږېدا، د ناتاشې په غوږونو کې څه غمجنې انگازې کولې. هغې غوښتل وژاري، پيروسکايا هغوی نه لرې شوې وه، گراف هم د تالار بلې اړخ ته تللي و، گرافينه، سونيا او ناتاشا د پرديو خلکو په دې گڼه گونډه کې داسې يوازې پاتې وو، لکه څوک چې په ځنگله کې پاتېږي، نه د چا ورته پام و نه يې څوک لېواله و، سردار له يوې ښکلې سره په نڅا نڅا ددوی له څنگه تېر شو او

جگړه او سوله

داسې برېښېده چې هغه دوی پېژندلي نه و. اناتول په موسکا موسکا د خپلې نڅا جوړې په غوږ کې څه ویل او د ناتاشې څپرې ته یې داسې وروکتل، لکه څوک چې وچ دېوال ته گوري. باریس دوه واره ددوی له څنګه تېر شو او هر وار یې مخ ترې واپراوه، بیرګ او میرمن یې چې نه نڅېدل، ددوی څنګ ته راغلل...

په پای کې ټولواک په نڅا کې د خپلې درېیمې جوړې تر څنګ ودرېد (هغه درې تنو سره نڅېدلي و) د موسیقي انگازې ودرېدې. یاور په خورا تلوار او گڼۍ د رستوف د کورنۍ د غړو خواته نېرېدې شو، که څه هم هغوی دیوال ته ولاړ وو، خو له هغو هیله وشوه چې لاره پرېږدې. هغوی چې دیوال ته ولاړ وو د شاتګ امکان یې نه و... سردار اندرې د ډگروالی په خپلې سپینې دریشۍ کې، په خورا لېوالتیا او خوښۍ په لومړي کرښې کې، هغوی ته نېرېدې ولاړ و. بارون فیګروف، له هغه سره د دولت د عالي شورا د لومړي غونډې په اړه چې یوه ورځ وروسته جوړېدونکې وه، غږېده... سردار اندرې هغو جوړو ته چې د ټولواک په مخکې له ګډېدو نه شرمېدلې او هغو مېرمنو ته چې په دې بندار کې یې د زړه له کومې د نڅېدو هیله لرله، کتل.

پېیر سردار اندرې ته ورنېرېدې شو، د هغه څنګل یې راوښووه او وې ویل:

- تاسو خو تل نڅېرې، راشه زما دا رستووه، ښکلې نازولې رستووه نڅا ته راوبوله!

بالکونسکي وویل:

- چېرې ده؟

هغه خپل ملګري بارون ته چې د دولتي عالي شورا په اړه وسره

غږېد، وویل:

جگړه او سوله

- بېننه غواړم، دا خبرې به کوم بل ځای او وخت وکړو. د نڅا په محفل کې باید یوازې وناڅو.

هغه مخکې شو او هغې خواته چې پېیر وروښودله و خوځېد. لږ وړاندې لاړ او د ناتاشا ناهیلې او ستومانه ملاله سترگې د سردار اندرې له سترگو سره ولگېدې. سردار اندرې هغه وپېژانده او د هغه له احساساتو نه داسې پوه شو، چې هغه په نڅا کې نوې ده او د کړکۍ شاته د هغې خبرې وریادې شوې. په خورا خوښۍ گرافینې ته ورنږدې شو.

گرافینه تکه سره شوه او وې ویل:

- اجازه راکړې خپلې لور سره تاسو آشنا کړم.

سردار اندرې په ادبي درناوي سره، چې د هغه په اړه د پیرونسکایا له خبرو نه چور توپیر درلود، وویل:

- که گرافینې (ناتاشا) هېره کړې نه وي، زه لا پخوا د هغې د آشنا ویاړ لرم. هغه ناتاشې ته ورنږدې شو، لاس یې راوښو، پرته له هغه چې هغې ته د نڅا د بلنو خبره وریاده کړې، د هغې له ملانه یې لاس تاو کړ. هغه ته یې دا وار د نڅا وړاندیز وکړ. د ناتاشا ستومانه سترگې او څېره چې د ناهیلې او مینه ناکۍ لېوالتیا لپاره یې په یوه اندازه، چمتووالي لاره، ناڅاپه په یوې ماشوم وزمه موسکا او خوښۍ وغوړېدې او د مننې او درناوي ځلا پرې خوره شوه. داسې برېښېده چې گواکې دا ویرېدل شوې او نیکمرغې نجلۍ په یوې موسکا سره، چې تر شایې، د اوبسکو باران ورېدو ته چمتو و، غواړي ووايي: زه لا پخوا دې بلنې ته سترگې په لاره وم.

ناتاشا او اندرې د نڅا دویمه جوړه وه، چې د نڅا کړۍ ته راننوتل. سردار اندرې د خپلې زمانې یو له ښکلو نڅاگرو نه و. ناتاشا هم خورا

جگړه او سوله

ښکلي نڅېده. ورې پښې يې د نڅا په ښکلو اطلسي بوتونو کې پټې، خو په چټکۍ او ددې له ارادې نه خپلواکه خوځېدلې او څېره يې له مستۍ او د بري له خونده ځلېدله. د هغې لوڅه غاړه او ډنگر لاسونه زړه رابښکونکي و، د هغې اوږې د ايلن د اوږو په پرتله خورا ډنگرې، تټېر يې لند او مروندونه يې هم وچ و، خو په زرگونه ښوېدونکي غلچکونه، د ايلن پر ښکلو اندامونو لکه ناولې داغونه لگېدل، حال دا چې ناتاشا لکه د يوې معصومې او ساده نجلۍ په شان وه چې د لومړي ځل لپاره برېښه شوې وه. که پر هغې دا منل شوي نه وای، هغه به هر ورو له شرمه اوبه شوې وای.

سردار اندرې له نڅا نه ښه خوند اخېست، هغه نه يوازې هيله لرله، ژر تر ژره له هغو سياسي وچو خبرونه چې خلکو به له هغه نه د هغو په اړه پوښتنې کولې ځان وژغوري، بلکې دا يې هم غوښتل چې د ټولواک په شاوخوا د غه راټوله شوې غم لرلې کړي. ماته اوله هغه نه ووزي. نو د همدې کبله يې تکل وکړ ناڅي، او ناتاشه يې ددې گډېدا لپاره خپله جوړه وټاکله. هغه يې ځکه وټاکله چې پېږ ورته وويل او هم له دې کبله چې تر ټولو ښکلي ښځه وه، چې هلته ليدل کېده. همدا چې د نڅا لپاره يې د هغې له نرۍ او چټکې خوځېدونکې ملا نه لاسونه کړي، د هغې خوځېدا او چور ليدل يې ځان ته خورا نېږدې احساس کړل. د هغې له صداقت نه ډکه موسکايي د خپلو سترگو په وړاندې خورا نېږدې وليدله او د دغې نجلۍ د ښکلا مستي يې په ځان کې احساس کړه. کله چې يې تر نڅا وروسته، هغه خپل ځای ته بدرگه کړه، سا يې وويسته، ځای پر ځای ودرېد، د نڅاگرو په ننداره شو، او د زړه په تل کې يې د داسې يوه تاند، شور او مستي روح راو توخېد، چې ځان يې ځوان او تاند احساس کړ.

۱۷

تر سردار اندرې نه وروسته باریس ناتاشې ته ورغې او هغه یې گډېدا ته وبلله، بیا هماغه یاور چې د نڅا بندار یې پیل کړې و او بیا نورو نورو زلمیانو له ناتاشې نه د نڅېدو غوښتنه وکړه. ناتاشا که څه هم هغه شپه، په خورا شور، لېوالتیا او تکې سرې شوې څېرې، یوه شپه هم له نڅېدو ونه درېده، خو بیا یې هم خپل ځیني هغه لېوال چې له دې سره یې د نڅېدو هیله لرله، سونیا ته د گډېدو لپاره ورلېږل. د هغې هېڅ شي ته پام نه و او نه یې لیدل چې څه څیزونه د نورو پام ځانته وراړوي. نه یوازې یې دې ته پام نه شو چې ټولواک ډېر وخت دفرانسې له سفیر سره وغږېد او یا یې په څه مینې له پلاني مېرمنې سره د زړه خواله وکړه، یا دا چې کوم شهزاده له چا سره څه کړې او څه یې ویلي دي، یا دا چې ایلن څنگه د ټولو په منځ له ورايه ځلېدله او یا یې له چا سره ځانگړې خواخوږي لرله، بلکې هغې آن خپله ټولواک هم نه لیده او یوازې په مېلمستیا کې د شور، خدا او غږېدو له زیاتوالي نه په دې پوه شوه چې ټولواک تللی دی. سردار اندرې له ناتاشې سره کوتیلوف نومې مسته نڅا چې تر دوډۍ نه مخکې شوې وه، بیا وکړه. هغه د آترانیا (په مسکو کې هغه کلی چې ناتشا په کې او سپده) د باغ په لاره کې، له ناتاشې سره خپل لومړي دیدن هغې ته وریاده کړه او دا یې هم

جگړه او سوله

ورياد کړ چې څنگه ناتاشا ته هغه شپه چې سپوږمۍ خپله رڼا خوره کړې وه، خوب نه ورته او سردار اندرې يې له هغه چې تکل ولري، په بې خبرۍ کې د هغې خبرې اورېدلې وې. ناتاشا چې له هغه نه دا خبرې واورېدې تکه سره شوه، هڅه يې وکړه له هغه بښنه وغواړي. هغې وويل، د هغو احساساتو په اړه چې هغې، هغه شپه خبرې کړي او سردار اندرې ورېدلې دي، ځينې د شرم خبرې هم وې.

سردار اندرې د ټولو هغو کسانو په شان چې د اعيانو په کورنيو کې لوی شوي وي، دا ښه گڼله په محافظو کې له هغو کسانو سره خبرې اترې ونه کړي، چې په ټولنه کې د کومې بدنامي په تور تورن شوي وي او ناتاشا په تعجب سره د خپلو خوښيو، تېروتنو او په فرانسوي ژبه کې د خپلو نيمگړتيا له امله همداسې وه. سردار اندرې په خپلو خبرو او کړو وړو کې له هغې سره خورا خواخوږي او مهربانه و. د هغې ترڅنگ ناست و او له هغې سره يې د خورا ساده ساده او بې ارزښته خيزونو او کسانو په اړه خبرې کولې. سردار اندرې د هغې د سترگو له ځلېدونکو شغلو، د موسکا له انگازونه چې له ويلو شويو خبرو سره يې هېڅ اړه نه لرله، او د هغې د زړه له تل نه د راپارېدونکو خوښيو نه خوند اخېست. هر واري يې به چې چا ناتاشا نڅا ته بلله او هغه به په موسکا موسکا پاڅېدله، د تالار په منځ کې به چورليده، سردار اندرې به د هغې نورو پتو اداگانو ته پام کېده او هغه به يې د زړه له تله ستايل.

يو وار چې ناتاشا يوه نڅا پای ته ورسوله او په سا ايستلو سا ايستلو بېرته خپل ځای ته راستنه شوه، يو بل ځوان هغه ته د نڅا بلنه ورکړه. هغه سخته ستومانه شوې وه او له ژورو سا ايستلو نه يې داسې خرگند بده، چې نه غواړي دغه بلنه ومني. خو ناڅاپه يې پرشونډو بيا موسکا خوره شوه او په خندا خندا يې بيا لاسونه د هغه ځوان پراوړو.

جگړه او سوله

ورکېښودل او سردار اندرې ته د يوې خوږې موسکا تر لېږلو وروسته،
په چورليدو چورليدو لري شوه. اندرې ته د هغې موسکا ويل:
- زه به په دې خورا خوشاله وای، چې کرار، ستا تر څنگ ناسته
وای، زه ډېره ستومانه شوې يم، نو تاسو خپله گوري چې څوک مې نه
پرېږدي، که څه هم زه په دې خوشاله يم، ځکه ټول راته گران دي، تاسو
او زه دواړه په دې خبره ښه پوهېږو. کله چې له دغه ځوان سره دغه نڅا
پای ته ورسېده. او ځوان هغه پريښوده، ناتاشا په منډه د تالار له دې
خوا نه هغه بلې خوا ته ورمنډې کړلې، چې يو دوه ښځې د نڅا لپاره
خوښې کړي.

سردار اندرې همدا سې هغې ته کتل او په يوه ډول چې ده خپله يې
تمه نه لرله، په زړه کې وويل:

- که هغه لومړي خپلې دغې خپلوانې پېغلې او بيا هغه مېرمنې ته
ورشي، ناتاشا به زما ښځه شي.

خو ناتاشا تر هر چا لومړي، د سونیا پلو ورغله.

سردار اندرې په زړه کې وويل:

- کله کله څه تش خيالونه هم د انسان ذهن ته راځي.

خو کله چې ناتاشا ده تر څنگه تېرېده او د خپل ټټر پر سر اېښي

گلان يې جوړول، اندرې له ځان سره وويل:

- خويوه خبره څرگنده ده او هغه دا چې دا نجلۍ دومره خوږه،

نازولې او دومره له نورو نجونو نه توپير لري، چې د يوې مياشتې په
اوږدو کې به هر ورواده وکړي، داسې پېغلې دلته نه پيدا کېږي.

د نڅاوو په پای کې، بودا گراف په خپل شنه باراني کوټ کې، د

نڅاگرو خوا ته راغی. سردار اندرې ته يې بلنه ورکړه چې له ده سره

کورته لاړ شي او له لور نه يې وپوښتل، چې ايا ددې وخت څنگه تېر

جگړه او سوله

شوي دي. ناتاشا لومړي ځواب ورنه کړ، يوازې يوه موسکايي وکړه او موسکا داسې وه چې گواکې په ملنډو وايي: څنگه کولای شي داسې يوه پوښتنه وکړي؟ خو بيا يې هم وويل:

- داسې ښه او په خوښۍ تېره شوه، چې په ژوند کې مې نه وه ليدلې. د سردار اندرې دې ته پام شو چې څنگه د ناتاشا ډنگر لاسونه ددې لپاره پورته شول چې پلار نه يې کړی کړي، خو ناڅاپه او ژر هغه بېرته ښکته ولوېد. ناتاشا په ژوند کې ځان داسې نيکمرغه احساس کړی نه و. هغه د نيکمرغۍ او بري هغو څوکو ته رسېدلې وه چې انسان په پوره توگه مهربانه او ښه کېږي او آن دا چې د بدۍ، بدمرغۍ او غم شته والي هېروي.

پېر په دغه مېلمستيا کې د لومړي ځل لپاره د ټولني په لور او اعيانو کړيو کې د خپلې ښځې خورا ښه او لوړ دريځ، ځان ته سپکاوي وگاڼه، نو ځکه خورا غمجن او پريښانه ښکارېده. د هغه د تندي گونځې لا ژورې برېښېدې، د کړکۍ تر څنگ ولاړ او د خپلو عينکو له شا نه مخامخ چيرته ځير و، خو هېڅوک يې نه ليدل.

ناتاشا چې د خورنتون پلور وانه وه، د هغه له څنگه تېره شوه. د پېر پريښانۍ او خواشيني، هغه حيرانه کړه، د هغه تر مخې ودرېده، غوښتل له هغه سره د خپلې نيکمرغي او خوښۍ په شريکولو له هغه سره مرسته وکړي، هغې وويل: څومره ښه وگرافه! تاسو ته وایم همدا سې نه وه؟

پېر بې له ارادې نه و موسېد او داسې برېښېده چې هغه نه پوهېږي، هغه ته څوک څه وايي، خو بيا يې هم وويل:

- هو کې، ډېر خوشاله يم.

ناتاشا په زړه کې وويل: څنگه امکان لري، هغوی ناراضه واوسي؟

جگړه او سوله

په تېره بيا د بيزاو خوف په څېر يو ښه سرې! ټول هغه كسان چې دغه
بنډار ته راغلي وو، ناتاشا ته ټول په يو شان ښه، مهربانه، يو بل ته
گران خلك برينسېدل او د هغو نه يو هم نه شي كولاى يو بل خپه كړي،
نوله دې كبله دوى ټول بايد نيمكړغه واوسي.

۱۸

بله ورځ سردار اندرې د پرونی شپې د نڅا مېلمستیا وریاده کړه، خو د غو یادونو زیات وخت دوام پیدا نه کړ، هغه وویل: هوکې، د نڅا خورا پرتمین بزم و... هوکې، او نور... رستوفه هم خورا مهربانه او خوږه وه. هغه کومه ځانگړې ځانگړتیا لري. کوم غیر پترزبورگ ځانگړتیا، هغه ځانگړتیا چې دې ته له نورو نه توپیر ورکوي. دا هغه څه و، چې ده د پرونی شپې د محفل په اړه له ځان سره وویل. هغه خپله سهارنی و خوړله او په کار یې پیل وکړ.

هغه د پرونی شپې د شوگیرو او بې خوبیو له امله کار ته زړه نه کېده، ورځ یې بڼه نه وه، سردار هېڅ څه نه شو کولای، هغه خپل ځان او خپل کړه خپله غنډل، په همدې وخت کې واورېد، چې څوک راغلل، خوشاله شو.

ده ته راغلي څوک، بیخکي نومېده، هغه په بېلابېلو جرگه گيو کې غږیتوب درلود او د پترزبورگ په ټولو محافلو کې یې تگ راتگ کاوه. هغه د نویو نظریاتو غوښتونکي و او د سپرانسکي له لېونیو

جگړه او سوله

پلویانو نه و، په نه ستومانه کېدونکي ډول یې د پلازمینې خبرونه هر پلو خپرول او یو له هغو کسانو نه و چې د خبرو په خپرې خپل عقاید هم بدلول...

هغه په تلوار سره سردار اندرې ته راغی او سمدلاسه یې په خبرو پیل وکړ. هغه ویل چې، د ټولواک په مشرۍ د عالي شورا د جرگې له اجندا نه چې همدا نن سهار جوړه شوې ده، خو شېبه مخکې خبر شو او د هغه په اړه یې په خورا گټنۍ سردار اندرې ته خبرې پیل کړې. د ټولواک وینا په بې سارې توگه ښه وه. دغه وینا یوه له هغو دریو ویناو نه وه، چې یوازې او یوازې مشروطه غوښتونکي ټولواک یې کوي ټولواک په ډاگه وویل:

- ولسي او مشرانو جرگې د دولتي اصل دوه ستنې دي. هغه وویل: دولت باید پر ټینگو اصولو ولاړ وي نه د چا په ځانگړې خونې او پرېکړې. ټولواک وویل: د دولت مالي چارو کې باید ژور بدلون راشي او ټول حسابونه باید برالا او په ډاگه وي. بیخکي دا ټولې خبرې وکړې، په ځینو یې ټینگار کاوه، خپلې سترگې به یې په ځانگړي معنا لرونکي ښه کېښکودلې، بیخکي خپلې خبرې راټولې کړې او د پایلې په توگه یې وویل:

- نننۍ پېښه د یوه نوي پړاو پیل دي. زموږ په تاریخ کې د یو زرين پړاو.

سردار اندرې د ټولواک د عالي جرگې خبر، چې خورا په بې صبرۍ ورته سترگه په لاره و، او هغه یې خورا با اهمیتته پېښه گڼله، په خورا سره مینه واورېد او له دې نه یې حیرت کاوه چې اوس دغه پېښه سرته رسېدلې ده، دغې پېښې نه یوازې په ده یې کوم اغېز ونه کړ بلکه هغه ته ډېره بې اغېزه او یوه کوچنۍ پېښه و برېښېده. هغه چې په آرامۍ او

جگړه او سوله

له ملنډو په ډک خیال، د بیخکي له احساساتو نه ډکې خبرونه اورېدل، یو تر ټولو ساده فکر یې ذهن کې وگرځېد: په ما او په بیخکي پورې څه اړه لري، په مور پورې څه اړه لري، چې ټولواک په عالی شورا کې څه ویلي دي؟ ایا دا ټولې خبرې ماته کومه نیکمرغي را په برخه کوي؟

همدې ساده قضاوت په یوه شېبه کې له اصلاحاتو د سردار اندرې هغه پخوانۍ لېوالتیا له مینځه یوړه. دي او ځونور په گوته شمار کسان، هغه ورځ د غرمۍ لپاره د سپرانسکي په کور کې مېلمانه وو. کوربانه، هغه ته د بلنې په وخت کې ویلي و:

- ځانگړي مېلمستیا ته بلل شوي دي.

د سردار اندرې لپاره دغې مېلمستیا تر اوسه پورې ځکه خورا اهمیت لاره، چې هغې ته هغه کسان راتلل چې ده له هغو سره ځانگړې لېوالتیا لرله... مگر اوس یې زړه نه غوښت چې هلته ورشي.

سردار اندرې د غرمۍ لپاره په ټاکل شوي ساعت، د تاوریچسکي باغ ته نېرېدې د سپرانسکي کورته ورننوت. نور مېلمانه چې د سپرانسکي نېرېدې او خواخوږي ملگري وو، ترده مخکې او پوره په پنځو بجو رارسېدلې وو. د دغه هومره نه لوی کور، خوړنتون او د پخلنتون پاکۍ او سپېڅلتوب پام ځانته وراړاوه او د کوربانه د راهبانه ژوند نښې یې څرگندولې.

د سپرانسکي له اوږد مخې (پلارته ورته) لور او د هغه له یوې چوپړې نه پرته نورې بڼې په دې مېلمستیا کې نه وې. مېلمانه څوک وو؟ ژوروه، ماگینتخکي اوستولپین. سردار اندرې لا په گاونډه کوټه کې و چې لوبغاړو ته د ورته انگازې خدا غږ یې تر غوږه شو. دغه خدا د هغو لوبغاړو خدا ته ورته و، چې په نندارو کې خاندې. د یو چا غږ چې د سپرانسکي غږ ته ورته و، خنډل او د خدا انگازیو یې په کوټو

جگړه او سوله

کې خورې وې، تردې نه مخکې سردار اندرې کله د سپرانسکي د خندا غبرنه و اوږدلي. د دغه ستر چارواکي د خندا شور پرده سخت اغېز وکړ.

سردار اندرې خوږنتون ته ورننوت. ټول حاضر کسان د دوو کړکيو ترمنځ د يوه ميز پر شاوخوا چې څکه (تر ډوډۍ نه مخکې خواړه) پر اېښي و ولاړ وو... ماگنيڅکي ميخايل ميخايلوويچ کومه ټوکه ويلې... سپرانسکي چې همداسې خندل، د سردار اندرې په ليدو، خپل نرم او سپين لاس وراوږد کړ، د هغه لاس يې کېښکود او وې ويل:

- ستاسو له ليدو نه خورا خوشاله يم!

سپرانسکي مخ ماگنيڅکي ته ورواړاوه، د هغه خبرې يې پرې کړې

او وې ويل:

- وېښئ، يوه شېبه هيله کوم...

هغه سردار اندرې ته وويل:

- نن مو پرېکړه کړې، چې يوازې خوند به اخلو او د کار په اړه به

هېڅ نه غږېږو. او بيا يې نکل کوونکي ته مخ ورواړاوه او خپلې خندا ته

يې دوام ورکړ.

سردار اندرې په تعجب او خواشيني د سپرانسکي خندا اورېده او

د هغه خندېدونکي خبرې ته ځير و. هغه ته داسې برېښېده چې دا سړي

نه سپرانسکي، بلکه بل څوک دي. هغه په زړه پورې له رازه ډک

پخواني خيال چې سردار اندرې په خپل ذهن کې د سپرانسکي نه

انځور کړي و، يو ناخپه د هغه لپاره برېښد، ساده او نه د پاملرنې شو.

د ميز شاوخوا يو شېبه هم څوک نه آرامېدل. داسې برېښېده چې

هغوی ټوکې ټکالې راټولې کړې وې. لا ماگنيڅکي خپله ټوکه پای

رسولې نه وه، چې بل چا غوښتل تر هغې نه لا خندني څه ووايي، دغه

جگړه او سوله

ټوکه که د دولت په اړه نه وه، خو په دولتي چارو او کويي ملنډې وهلې... داسې برېښېده چې سپرانسکي د يو سختې کړاو نه ډکې ورځې نه وروسته غوښتل له انډيوالانو سره استراحت وکړي. د هغه انډيوالان د هغه په دې هيله پوهېدل او خپله يې هم غوښتل چې يوه شېبه وځاندي، خو د دوی ټوکې اندرې ته هسې د خدا وړ نه ښکارېدې، هېڅ خوند يې نه وورکاوه. د سپرانسکي نري غږ هم د هغه په غوږو ښه نه لگېده او په دې هېڅ نه پوهېده چې د هغه د پرله پسې بې خوندې، انگازو ولې پر ده، بې خوندې اغېز کاوه. اندرې ته خدا نه ورتله او له دې نه ويريده چې د ده دغه حالت پر نورو دروند تمام شي، خو ښه وه، د هېڅ چا د ده دغه حال ته پام نه و او ټولو ته داسې برېښېده چې ټول خوشاله دي. سردار اندرې څو ځله هڅه وکړه، خبرو ته ورگډ شي خو هر وار يې هڅه بې گټه پاتې کېده...

تر ډوډۍ وروسته د سپرانسکي لور او د هغه مينځه پاڅېدل، سپرانسکي خپل سپين لاس د لور پر سرتېر کړ، هغه يې ښکل کړه، آن دغه کړه هم سردار اندرې ته غير طبيعي و برېښېدل... سپرانسکي د شراب بوتل وټاړه... ماگنيڅکي سمدلاسه له ځايه پاڅېد او د شعر لوستلو ته يې چمتو والي ونيو. هغه د پترزبورگ د ځينو مخورو په اړه په فرانسوي ژبه له ملنډو ډک شعرونه ولوستل، څو ځله شعرونو ته لاسونه وپړکول شول. د اشعار تر لوستلو وروسته اندرې، سپرانسکي ته راغې، چې له هغه سره مخه ښه وکړي.

سپرانسکي وپوښتل:

- چېرې دومره وخته؟

- چا ته مې په مېلمستيا کې د گډون وعده ورکړې ده...

دواړه چوپ شول. سردار اندرې دغو هيندارو ته ورته سترگو ته چې

جگړه او سوله

ننوتل هغو کې ناشونې و، ځيرو. هسې ملنډې ورته و برينبېدل، چې هغه چارې دې بنه پايله ولري، چې ده د هغه په مرسته پيل کړي دي. هغه دې ته حيران و چې څنگه ده هغو چارو ته په درنه سترگې کتل چې سپرانسکي سرته رسولې. د هغه له حيا نه د ډکې او خوښۍ نه د لري خندا غږ، تر هغې نه وروسته چې دي د هغه له کوره راوت دده په غوږو کې انگازې کولې.

سردار اندرې کورته د راستنېدو سره تکل وکړ، په پترزبورگ کې خپل څلور مياشتې ژوند ته په نوي ډول وگوري. هغه خپلې ټولې هلې ځلې وريادې کړې، د ده له خوا د پوځي کړنلارې وړاندیز ورياد شو، دا ورياد شول، چې د ده کړنلاره له دې کبله منل شوې وه او ټولواک ته وړاندې شوې وه چې بله هغه خورا بده وه. د جرگه گۍ غونډې، په هغو کې د بيرگ گډون او په هغه کې پر پوځي کړنلارې خبرې اترې وريادې شوې. هغه ته هغه درانه کارونه ورياد شول، چې ده د نورو لوايحو په جوړولو کې زغملي و. ده په دې لاره کې د لرغوني روم او فرانسې له قوانينو نه زيات مواد روسي ته ژباړلي و. ده چې ددې ټولو چارو په اړه فکر وکړ، و شرمېد. بيا يې د خپلو جايدادونو سيمه بوگا چارووا په ژوندي بڼه سترگو ته ودرېده، په کلي او ريزان کې يې خپلې هلې ځلې وريادې شوې. خپل رعيت، بزگران او د هغو مشردرون او دې ته هک حيران و چې څنگه يې داسې ډېره موده کولای شول، په داسې بې گټې او بې پايلې کارونو بوخت واوسي.

۱۹

سردار اندرې بله ورځ، د خو نورو هغو کسانو او له هغه ډلې نه د رستوف کورنۍ ديدن ته ورغې، چې د نخاد وروستي بنډار په وخت کې يې له ډېرې مودې وروسته ورسره ليدلې او وعدې ورسره کړې وه. ددې تر څنگ ده د ادب له مخې غوښتل د گراف رستوف ديدن ته ورشي او دا هيله يې هم لرله، د هغې له شوره کې او له نورو نه توپير لرونکې نجلی کور هم وگوري، چې ده ته له ليدو نه ښې خاطرې پاتې وې.

ناتاشا يوه له هغو کسانو نه وه، چې له هر چا نه د مخه ده ته هرکلي ته راووته. هغې شين بخون کورني کميس اغوستي و، هغه په دې کميس کې سردار اندرې ته د نخا تر هغه محفل نه هم لاسنيسته او ښکلې وېرېښېده. د کورني ټولو غړو سردار ته د يوه پخواني، خواخوږي او نېرېدې دوست په توگه په خورا ورين تندي هرکلي ووايه... په پترزبورگ کې د مشر گراف مېلمنه پالنې پر بالکونسکي داسې اغېز کړي و، چې هغه نه شو کولې غرمۍ ته د هغه بلنه ونه مني. بالکونسکي په زړه کې ويل: هوکې، څه مهربانه او وياړمن خلک دي، خو دا ښکاره خبره ده چې دوی د يوه ويښته په اندازه هم له هغې خزاني نه خبر نه دي، چې ناتاشا د دوی لور او د ناتاشا ښکلا يې لري، خو دغه ساده خلک د دغې نازولې ښکلې ژوند ښونکې او شاعرانه نجلی د مخ ته راتگ لپاره

جگړه او سوله

ښه بڼه و.

سردار اندرې په ناتاشا کې، یو بې ساري، نا آشنا، له خوبنیو او مستیو ډکه دنیا موندلې وه، هغه پر دې دنیا چې د اترادینا په باغ کې دهغې تر لیدو او په هغه شپه کې د کړکۍ تر شاله اورېدو نه یې، د ده زړه تخنولی و...

تر غرمۍ نه وروسته ناتاشا د اندرې د هیلې له مخې، د پيانو شاته کېناسته او سندري یې ویلې. سردار اندرې د کړکۍ تر څنګ له نورو ښځو سره ولاړ و، خو غوړ یې ټول د هغې آواز ته و. د خبرو په منځ کې یې ناڅاپه چوپ شو، ناڅاپه یې غاړه غړۍ او غم ونيو، خو ژړا یې وچه شوه. ناتاشا سندري ویلې او دې ورته ځیر و او کوم تت ارمان او هیله یې په زړه کې راتوخنېدله. هغه خوشاله، خو د غم په منګلو کې اسیر و. د دې لپاره یې هېڅ پلمه نه لرله چې وژاري، خو هغه ژرېدو ته چمتو و. ولې وژارئ؟ د څه لپاره؟ د پخوانۍ مینې لپاره؟ د کمکۍ شهزادګۍ لپاره؟ د خپلو ځپلو شویو غمونو لپاره؟ د راتلونکو ارمانو لپاره؟ هوکې او نه! د دغه غم، د دغه اوښکنیز غم عمده علت، همدا ویرونکي او ناڅاپي او ده ته لا څرګند تضاد و. د یوه ستر او لادده په زړه کې د پټ سترشي او د یوه خوار او جسماني شی چې دی او دغه نجلۍ وه، ده تصور کاوه چې دغه تضاد د ناتاشا د آواز په اورېدو سره د ده زړه هم ناکراره و او هم یې آرامه و.

همدا چې ناتاشا سندره پای ته ورسوله، هغه سردار اندرې ته ورغله او هغه نه یې وپوښتل:

- څنګه زما آواز مو خوبسپړئ؟

دې چې دا پوښتنه وکړه، و شرمېده، ځکه له پوښتنې وروسته پوه شوې وه، چې دا پوښتنه یې باید نه وای کړي.

جگړه او سوله

هغه وموسېد، هغې ته يې وکتل او وې ويل: د هغې آواز د بل هر څه په شان چې دا يې کوي، د هغه خونبېږي.

سردار اندرې ماخوستن ناوخته د رستوف له کوره لاړ. هغه د عادت له مخې لاړ پريوت، نو ډېر ژر پوه شو چې خوب يې له سترگو تېستېدلي او وېده کېدای نه شي. هغه شمعې ولگوله، په کټ کې کېناست، کله به کېناست او کله به بيا پريوت، خوبې خوبې زوراوه. د هغه روح داسې ښاد او د خوبۍ او نیکمرغۍ داسې احساس يې په گوگل کې غوړېده چې، گواکې د تړلو شويو کرکيو کوټې نه د خدای بې پايه آسمان ته الوتلی وي. هغه دا تصور هم نه کاوه، چې په رستوفې مين شوي دي. هغه د هغې په اړه فکر نه کاوه، خو يوازې يې په خيالونو کې تصوروله او داسې انگېرله چې ټول ژوند يې د رڼا پلو درومي. هغه په زړه کې وويل: زه له څه ډارېږم؟ دا زما په زړه کې دا غوغا څه ده؟ ولې په دې تنگو تړو ديوالو کې لاس وپنښې وهم؟ حال دا چې ژوند له خپلو ټولو خونبيو سره زما په وړاندې پرانستي دي. او له ډېرو وختونو وروسته هغه د لومړي ځل لپاره د راتلونکي نیکمرغه ژوند تکلونه تازه کول. دا يې خيال ته ورغلل چې د زوی په اړه غوڅ فکر وکړي، هغه ته روزونکي پيدا کړي، له دولتي چارو گونښه شي، بهر ته لاړ شي او د انگلستان، سويس او ايتاليا هېوادونه وگوري، له ځان سره يې ويل:

بايد ترهغه له خپلې آزادۍ نه گټه واخلم، چې په ما کې د ځوانۍ او پياوړتيا احساس راخوټېږي. اندرې رښتيا ويل:

د نیکمرغي والي لپاره بايد د نیکمرغي په امکاناتو ايمان راوړو او ما اوس دا ايمان پيدا کړي دي. پرېږدئ، مړي، خپل مړي څښ کړي او ترهغه چې مور ژوندي يو بايد په نیکمرغۍ کې ژوند وکړو.

۲۰

يو ورځ سهار د گروال آدولف بيرگ، چې پيپر د مسكو او پترزبورگ د نورو مخورو په شان ښه پېژاند په پاكي او نوي دريشۍ كې په داسې حال كې چې څنې يې ښې غوړې كړې او د ټولواك الكساندر پاولوويچ په شان يې رېمنځ كړې وې، د هغه ديدن ته راغې، هغه په خدا وويل:

- همداسې گرافيني ته، ستاسو مېرمنې ته ورغلي وم، خو دا چې زما هيله د هغې له خوا ونه منل شوه، خورا خواشيني يم. اوس هيله لرم چې تاسو گراف مې نيكمرغه كړي.

- څه امر كوي د گروال صاحب! زه ستاسو په چوپړ كې يم. بيرگ وويل:

- تاسو پوهېږئ، زه اوس په پوره توگه په خپل نوي كور كې مېشت شوي يم، ...

هغه داسې انگېرله چې دغه خبر هرومرو اورېدونكي خوشالوي...
- ما هيله لرله چې خپلو او د خپلې مېرمنې نېردي دوستانو ته داسې يوه وړه مېلمستيا جوړه كړم (ددې خبرې سره هممهاله يې خوږه موسكا پرشونډو خپره شوه). ما غوښتل چې گرافيني او تاسو نه هيله وكړم، چې موږ ته وياړ راوبښئ او د يوې پيالې چاي او... ما ښامني.

جگړه او سوله

لپاره زموږ کره راشئ!

یوازې ایلینا و اسیلوفنا وه چې له نوم ورکي بیرگ سره یې اړیکي درلودل ځانته سپکاوي گانه او دایې کولې شو، د هغه بلنې ته نه ووايي. بیرگ ډېره سپینه دا په ډاگه کره چې ولې غواړي د مخورو په رابللو سره یوه وړه مېلسمتیا جوړه کړي، او ولې به دا مېلسمتیا ده د لپاره د خوښۍ وړوي. ده دا هم وویل چې ولې نه غواړي پر جواریو او نورو ناوړو لوبو پیسې خرڅې کړي، خو د ښو او مخورو مېلمنو لپاره د خرڅ لپاره چمتو دي. ده په دې خبره دومره ټینگار وکړ چې پېر دې ته اړ و چې د هغه دا هیله ومني. بیرگ وویل:

- ښاغلیه گرافه! هیله کوم چې ناوخته نه کړئ، که اجازه وي، غواړم ووايم چې مهرباني وکړئ لس کم اته بجې تشریف راوړئ... زما قوماندان جنرال هم راځي، هغه له ما سره ډېر مهربانه دي. ښاغلیه گرافه! ما ښامنی به کوو او تاسو به ما منت داره کړئ.

پېر د خپل عادت برخلاف چې تل به مېلمستیاو ته ناوخته راته، هغه ورځ د لس کم اتو پرځای پاو کم اته بجې د بیرگ کورته راغي. بیرگ او میرمن یې چې څه توان لاره او شونې و... ټول د مېلمنو نه د هرکلي لپاره چمتو کړي وو.

بیرگ او ښځه یې په خپله پاکې او روښانه کوټه کې چې په ښه ډول مجسمې، الماري، څوکی او میزونه په کې اېښودل شوي وې ناست و. بیرگ نوي پوځي دریشي چې په تنیو سینگار شوي وه، اغوستې، د ښځې تر څنګ ناست او هغې ته ویل: کولې شي او باید هم د مخورو او تر ځانه لوړو خلکو سره تل باید پېژندګلوی پیدا کړې، ځکه یوازې دغه وخت دي، چې آشنایي گټه او خوند لري، هغه خپلې ښځې وپري ته ویل:

جگړه او سوله

- ته کولای شی، دا یا هغه شي واخلي، یا له دې او هغه نه هيله وکړې، چې څه وکړې، خو گوره! گوره چې ما خپلې لومړي رتبې څنگه گتلي دي. تر اوسه مې څنگه ژوند کړي دي، (بیرگ خپل عمر نه په کلونه بلکې د رتبو، نښانونه او مدالونه په شمېر، شمېره) زما همزولې او ملگري لا هېڅ ځای نه دي رسېدلي او زه که ځای خالي شي، د غونډ قوماندان به شم، او په ځان ویاړم چې ستا مېرپه يم (پاڅېد او د وېرې لاس يې بنکل کړ، خو هغې ته تر رسېدو نه مخکې يې د قالینې څنډه چې گونځه شوې وه، سمه او آواره کړه) زه څنگه دې ځای ته ورسېدم؟ تر هغه نه مخکې له دې کبله چې ما کولای شول، ځانته ښه آشنایان او ملگري خوښ کړم، او د دې تر څنگ باید انسان مهربانه او ځیرک واوسي.

بیرگ و موسېد او پر خپلې خواړې ښځې يې د لوړتیا د انگېرنې د احساس په درک، چوپ شو. هر څه چې دي دا زما مهربانه ښځه په رښتیا هم خورا کمزورې او ناتوانه ده، داسې ناتوانه چې هغه څه نه شي کولای، د نارینه هغه لوړتیا احساس کړي، چې د هغه د نارینتوب نښې دي. ښځې يې (وېرې) هم تصور کاوه چې دا ته مېرپه په هر څه کې غوره او پوه دي او د دې مېرپه يې د ټولو نورو نارینو په شان د ژوند له رازونو بې خبره دي...

بیرگ ناڅاپه پاڅېد، په احتیاط يې ځکه له خپلې مېرمنې نه غېږ تاو کړه چې د هغې هغه ټکري چې په خورا جگه بیه يې هغې ته اڅېستې و، گونځې نه کړي او د شونډو په منځ کې مچ کړه.

بیرگ چې خدا زده پام يې چېرته و، ښځې ته وویل:

- یوې خبرې ته باید پام وکړو چې ژر مو ماشوم پیدا نه شي.
وېرې ځواب ورکړ:

جگړه او سوله

- هوکې، زه هم سمدلاسه د ماشوم لېواله نه يم. بايد خلکو ته خدمت وکړو.

بیرگ چې خوږه موسکا يې پرشونډو خوره وه، د هغې جالی ډوله ټکري ته يې اشاره وکړه او وې ويل:

- شهزادگۍ یوسپووا، هم همدغه شان فکر کوي.

په دې شېبه کې يې خبر ورکړ چې گراف بېزاو خوف راورسېد. دواړو مېرپه او بنڅې هر يو داسې تصور کاوه چې د ده يا ددې په هيله بېزاو خوف ددوی کورته بلنه منلې، د هر يوه پرشونډو پرځان د باور او ډاډ موسکا خوره شوه.

د بیرگ په زړه کې تېره شوه: وگوره! د ښو ملگرو پيدا کول، څه لوی نعمت دي.

وېرې وويل:

- گوره له تانه هيله کوم، کله چې له مېلمنو سره غږېږم، چې خبرو ته به مې نه رالوېږي، ځکه زه خپله پوهېږم چې له چا سره، چېرته، څنگه وغږېږم.

بیرگ و موسېد او وې ويل:

- دا ته څه وايي؟ کله کله نارينه په خپل منع کې خپلې خبرې لري.

پېر يې په کور کې نوي جوړ شوي مېلمستون ته بدرگه کړ. د کوټې نظم او سينگار داسې جوړ شوي و، چې په هغه کې د ناستې د ځای پيدا کول گرانه خبره وه. دا د حيرانتيا خبره نه وه چې خپله بیرگ هلته د اېښودل شويو ميزونو او څوکیو د ښورولو او د جوړ شوي نظم د وړانولو وړانديز وکړ، خو له دې چې خپله يې د دغه نظم د وړانولو زړه نه شو کولې، مېلمه ته يې واک ورکړ. پېر د ځان لپاره د يوې څوکۍ په رانېدې کولو، د کوټې نظم مات کړ. کور ښو دواړو هڅه کوله، چې د

جگړه او سوله

هغه تود هرکلي وکړي، نو ځکه به له هغه چې پوه شي دواړه يو ځای غږېدل. وېرې له زيات فکر نه وروسته پرېکړه کړې وه، چې له پيپر سره بايد د فرانسې د سفارت په اړه خبرې وشي، نو ځکه يې سمدلاسه له هغه سره په دې اړه خبرې پيل کړې، خو بيرگ د هغې برخلاف بيا فکر کاوه چې خبرې بيا د نارينوو د چارو په اړه وي، نو ځکه د خپلې ښځې خبرو ته ورولوېد، د هغې خبرې يې پرې کړې او د اتریش د جگړې کيسه يې پيل او به له هغه چې دې خبرې ته يې پام شي، له ټولنيزو خبرو نه ځانگړو ته راغلي او د هغو وړانديزونو په اړه، چې په دې جگړه کې د ده د گډون لپاره، ده ته شوي و، غږېدا پيل کړه. بيا يې خپلې خبرې اوږدې کړې او وې ويل، چې ده ولې دغه وړانديزونه ونه منل. سره له هغه چې له مېلمه سره مرکه ډېره بې خونده او وېرې ددې په خبرو کې د خپل مېړه د ورولوېدو نه خوا بدي برېښېده. د مېلمنو له ډلې نه پرته له پيپر نه بل څوک راغلي نه و، مگر بيا هم دواړو ډاډه و چې مېلمستيا ښه پيل شوې ده...

ډېر ژر د بيرگ پخواني ملگري باريس هم راوړسېد خو له وېرې او بيرگ سره يې کره وړه لږ ساړه برېښېدل. تر باريس نه وروسته يو مېرمن او يو ډگروال راغلل، بيا يو جنرال، بيا د رستوف د کورنۍ غړي راوړسېدل او نور نو بيشکه مېلمستيا، نورو ښو مېلمستياو ته ورته شوه.

بيرگ او وېرې د مېلمنو د خوښۍ او لېوالتيا، د هغو د گډوډو خبرو اترو، سترې مشې خواره مشې، په مېلمستون کې د ښکلو جامو د شغھاري له ليدو او اورېدو نه وروسته نه شو کولای، خپله خوښۍ پټه کړي. هر څه، د نورو مېلمستياو په شان و. په تېره بيا جنرال چې کوربانه يې د کور د ښه جوړولو له امله ستايل او بيرگ به يې پرله پسې

جگړه او سوله

په اوږه کېښکود. او بیا یې خپله د باسټون د لوبې لپاره هرڅه برابر او هغه یې پیل کړه. جنرال د گراف ایلیا اندرېوویچ ترڅنګ کېناست، ځکه هغه یې تر ځان نه وروسته، تر نورو غوره مېلمه او د درناوي وړ ګاڼه زاړه د زړو او ځوانان د ځوانانو ترڅنګ کېناستل. کوربه د چای د میز ترڅنګ چې یو د سپینو زرو په یوه توکړۍ کې هماغه شان پتري په کې اېښې وې، لکه د پانین په مېلمستیا کې چې وې، ناسته وه. لنډه دا چې هر څه، له هره پلوه نورو مېلمستیاو ته ورته وو...

۲۱

پېیرد مېلمنو په منځ کې د یوه درانه او ویارمن مېلمه په شان باید د گراف ایلیا اندرېوویچ، جنرال او ډگروال تر څنگ کېناستلي وای. پېیرد باستون د میز تر شا، داسې کېناست چې مخامخ ناتاشې ته برابر شو. دې د هغه عجب بدلون نه، چې د نڅا د بندار نه وروسته په هغې کې لیدل کېده په حیرت کې و. هغه چوپه خوله او نه یوازې هغه شان ښکلې نه وه، لکه د نڅا د شپې په شان، بلکې څه بدرنگه هم برېښېده. پېیر تر سترگولاندې هغې ته وروکتل او له ځان سره یې وویل: په هغې څه شوي دي؟ ناتاشا د چای د میز شا ته د خپلې خور تر څنگ، په ډېرې بې پروایۍ، بې له هغه چې ورته وگوري، ناست وه، باریس پوښتنو ته ځوابونه وویل. پېیر د قطعو څو پانې بدلې او پنځه نورې یې راواخیستې، د ده دا کار د هغه د سیال خوښۍ لایزاته کړه، په دې شېبه کې د نویو رارسېدونکو گامونو او ستړي مشي غږ واورېدل شو، سربې پرته کي، بیا یې ناتاشا ته وکتل او په لایزانه ډول یې ځان نه وپوښتل: په دې نجلۍ څه شوي دي؟

سردار اندرېو یې ولیده، چې د ناتاشا مخې ته ولاړ دي. په ځانگړې

جگړه او سوله

پاملرنې او مهربانۍ هغې ته څه وايي. هغې چې څېره يې گلابي رنگ اخیستې و، سر يې ورپورته او هڅه يې کوله خپله سترې سا آرامه کړي، هغه ته وروکتل، د هغه په گوگل کې لگېدلې لمبې خو شپې مخکې آرامې شوې وې، بيا يې شغلې او اور په څېره کې لگېدلې وو. ټوله بدله شوې وه او بيا يې د څو مخکې شپو نانسکلي څېرې، هماغه د نڅا د شپې نسکلا خپله کړې وه. سردار اندرې پير ته ورغی او پير د خپل ملگري په څېره کې د ځوانۍ هغه تاندې او هيله مندې نښې وليدې. پير د لوبې په اوږدو کې څو وار ځای بدل کړ، کله به يې ناتاشې ته مخ شو، کله به يې څنگ او کله به يې هغې ته شا شوه، او د شپو لوبو په اوږدو کې يې هېڅکله له هغې نه سترگې ونه شلولې. يوې ناڅرگندې خوبۍ چې د رخې او گېڼۍ له تريخ احساس سره مل و، دی زور او تصور يې کاوه چې د هغوی (ناتاشا - اندرې) تر منځ څه تېرېدونکي دي. همدې احساس دي اړ کړي و چې لوبه چور هېره کړي.

تر شپږ وارو لوبو نه وروسته جنرال پاڅېد او وې ويل:

- په دې ډول لوبه ناشونې ده او د هغه د پاڅېدو سره پير هم وزگار شو. يو پلو ته ناتاشا له سونيا او بارييس سره غږېده، وېره چې نری موسکا يې پر شونډو خوره وه، له سردار اندرې سره د څه په اړه غږېدل، پير خپل ملگري ته ورنېرېدې شو، له يوې پوښتنې نه وروسته پوه شو چې خبرې پتې نه دي، د هغه تر څنگ کېناست.

وېرې چې خپلې خور ته د سردار اندرې ځانگړي پاملرنې ته پام شوي و، له لږ فکر نه وروسته دا ښه گڼلې وه چې په مېلمستيا کې، په رښتيني مېلمستيا کې، هرومرو بايد، په شاعرانه او عاطفي ژبه د مېلمنو پتو احساساتو ته لاره ولټول شي، نو ځکه يې په ټوليز او په

جگړه او سوله

تېره بيا د خپلې خور پر عواطفو او خيالاتو خبرې وکړې. دا يې هم بڼه گڼلې وه چې بايد د اندرې په څېر له ځيرکو او پوه مېلمنو سره په خورا ځيرتيا او د ديپلوماتي هنر په ژبه خبرې وشي.

پېير چې کله هغو ته ورنږدې شو، پام يې شو چې وېره د خپلو خبرو له خونده په خوندونو کې ډوبه او سردار اندرې لږ شانتنه ناآرامه بريښي (دې خورا کم له دغه شان حالت سره مخامخېده) وېرې، چې نړۍ موسکا يې پر شونډو خوره وه، وويل:

- بناغليه سردار تاسو چې داسې څپرک او له ورا د خلکو په خصلت پوهېږئ، د ناتاليا (ناتاشا) په اړه څه فکر کوئ؟ ايا هغه کولای شي، د نورو بڼو په شان خپل اړيکي دايمي وساتل شي؟ (د نورو بڼو نه يې موخه ځان و) ايا کولای شي هغه يو وار مينه شي او د تل لپاره، خپل مين ته وفا وکړي؟ زه همدغه وفا رښتيني مينه گڼم، تاسو څه فکر کوئ، بناغليه سرداره؟

سردار اندرې له ملنډو نه په ډکې موسکا، چې غوښتل يې خپه ناآرامي تر هغې لاندې پټه کړي، وويل:

- ستا له خور سره، زما پېژندگلوی دومره نه ده، چې د دغه شان نازکو رازونو د سپړنې توان ولرم... ددې تر څنگ زه په دې اند يم چې څومره مو بڼې کمې خوښېږي په هماغه کچه دوی زياته وفا کوي او پېير ته يې چې دده خواته را روان و، وروکتل وېرې دوام ورکړ:

- هو کې سرداره! تاسو رښتيا وايئ، زموږ په زمانه کې نجونې دومره آزادي او د ځوانانو له خوا هغوی ته پام دوی هومره سرساموي، چې رښتيا او حقيقت ترې نه هېرېږي (وېرې هم د نورو لنډو اندو په شان، په ټوليز ډول خوښېدل «زموږ په زمانه کې» له نامه نه وغږېږي. دغه ډول

جگړه او سوله

وگړي تصور کوي چې د خپلې زمانې په ټولو ځانگړتياو بڼه پوه او دا ورته څرگنده شوې ده، چې د خلکو کره وړه له پخوا نه بدل شوي دي) بايد ووايم چې نتاليا د خپل شاو خوا ځوانانو د هڅو په وړاندې ډېره مات غاړې او آرامه ده.

سردار اندري دا چې دويم وار خبر د نتاليا ياده شوه، ناآرامه شو او غوښتل يې پاڅېږي، خو وېرې چې خوږه موسکايي پر شونډو را تازه کړه، دوام ورکړ:

- تصور کوم بلې هېڅ پېغلې ته ځوانان دومره پاملرنه نه کوي، لکه هغې ته يې چې کوي، خو تر دې وروستيو وختونو پورې دهغې څوک د زړه له کومې خوښ شوي نه و.

وېرې مخ پيبر ته ورواړاوه او زياته يې کړه:

- آن زما گران خپلوان بارييس، بناغلبه گرافه! (پيبر) تاسو خو بارييس بڼه پېژنئ، بارييس يادوم، خبره دې زموږ تر منځ وي، دوی (د ميني په دنيا کې) خورا وړاندې لاپل. دغه د ميني په دنيا کې د وړاندې تگ خبره وه، د ميني کنايه وه، چې په هغه زمانه کې خورا دود وه. سردار اندري تندي تريو او چوپ شو.

وېرې هغه ته وويل:

- تاسو خو له بارييس سره دوست ياست که څنگه؟

- هو کې، زه هغه پېژنم.

- هغه به هرومرو له ناتاشې سره د خپل د ماشومتوب د ميني خبرې

درته کړې وي.

سردار اندري ناڅاپه تک سور و او بڼت او وې پوښتل:

- عجب ده، د ماشومتوب مينه؟

- هو کې، کله نا کله د خپلوانو تر منځ کې کار، ملگرتيا او خواخوږي

جگړه او سوله

په گواښمنه مینه بدلېږي.

سردار اندرې وویل:

- هو کې هو کې، بېشکه چې همداسې وي!

هغه ناڅاپه په خبرو راغي او له پېیر سره یې ټوکې پیل او وې ویل چې هغه باید په مسکو کې د خپل ماما، کاکا له پنځوس کلنو میشتو لویو سره له احتیاط کار واخلې. د همدې ټوکینزو خبرو په منځ کې پاڅېد، پېیر یې له لاسه ونيو او یوې خوا ته یې له ځان سره بوت. پېیر چې د خپل ملگري تازتوب لا په خبرو راتگ او د پاڅېدو په وخت کې یې ناتاشا ته د هغه خوږو کتو ته پام شوي و، په تعجب هغه ته وکتل او وې پوښتل:

- نو څه پېښ شوي دي؟

سردار اندرې وویل:

- زه باید... زه باید له تاسره وغږېږم. زموږ د ښځینو دستکشو په اړه (موڅه یې هغه دستکش و، چې ماسونانو، نویو ورغلو کسانو ته ورکول او یو له هغو نه باید خپلې د خوښې ښځې ته ورکړل شوي وای.) زه باید... نه، نه، بیا به وروسته درسره وغږېږم. سردار اندرې چې سترگې یې له حیرانوونکې ځلا نه ډکې، خودي ډېر آرام و، د ناتاشا خواته ورنږدې شو او د هغې ترڅنگ کېناست. پېیر لیدل چې څنگه سردار اندرې له ناتاشې نه څه وپوښتل او هغې په قهر سره ځواب ورکړ، خو په دې وخت کې بیرگ پېیر ته ورغی او له هغه نه یې هیله وکړه چې د هسپانیا د شخړې په اړه د جنرال او ډگروال ترمنځ په روانو خبرو کې گډون وکړي. بیرگ نیکمرغه او راضي برېښېده، د خوښۍ موسکا د هغه پر شونډو خوره وه. مېلمستیا خورا ښه، چورهماغه شان و، لکه د نورو مېلمستیاو په شان. د ښځو خوږې خبرې، د باسټون د

جگړه او سوله

لوبي ميز، قطعې او په قطعو کې د جنرال د آواز جگېدل، آن سماوار،
ډوډی، پتاسې او شريني ټول، بڼه او بڼه وو. يوازې يو څه په دې
مېلمستيا کې کم و، هغه څه چې په ټولو مېلمستياو کې ده ليدلي و او
دلته نه و، هغه دا و چې د کومې مهمې شخړې يا موضوع په اړه د
نارينو ترمنځ په جگ آواز خبرې اترې او شخړې وې، هغه هم جنرال پيل
او ده هم پېير هغو ته ورگډه کړ.

۲۲

سردار اندرې بله ورځ درستوف کور ته ورغې. هغه گراف ايليا اندرې بويچ بللي و. هغه ټوله ورځ هلته تېره کړه. د کورنۍ ټول غړي په دې پوهېدل، چې سردار اندرې د چا لپاره ددوی کره راغلي، هغه هم دا نه پتوله او د ورځو په اوږدو کې يې هڅه کوله چې له ناتاشې سره واوسي. ناتاشا نه يوازې په زړه کې ويرېده، بلکې له نيکمرغۍ نه هم خوشاله وه او د کورنۍ ټول غړي يوه بختور زيرې ته سترگه په لاره وو.

کله به چې سردار اندرې له ناتاشې سره خبرې کولې، مشرې گرافينې به هغه ته په خورا ځير غمجن او له خيالونو نه په ډک تصور کتل، خو کله به چې سردار اندرې هغې ته وروکتل، هغې به له چا سره هسې تشې خبرې پيل کړې. سونيا نه غوښتل هغه دواړه يوازې پرېږدي، نو ځکه به تل له هغو سره وه او له بله پلوه له دې کبله پرېښانه وه چې د هغوی د خبرو خنډ او د خلکو د خندا نه شي. کله به چې ناتاشه له هغه سره يوازې او سترگو په سترگو شوه، له انتظاره به تکه سپينه او ورخطا شوله. هغه د سردار اندرې کمينې او حيا حيرانه کړې وه.

جگړه او سوله

هغې داسې انگېرله چې سردار اندرې غواړي څه ورته ووايي، خو څه،
دا نه پوهېده او هغه نه شو کولای هغه ووايي.

کله چې ماښام سردار اندرې لار، گرافینه ناتاشې ته ورغله او په
پټه بې له هغې نه وپوښتل:

- نو څه وشول؟

ناتاشې وويل:

- مورجانې! تا ته قسم درکوم چې اوس مې هېڅ مه پوښته.

سره له هغه هم هغه شپه تر ډېره پورې کله ناآرامه او کله هم په وېره
کې وه، سترگې يې په يو ځای کې گنډلې وې او د مور کټ ته به يې کتل
او د سردار اندرې په اړه مورته وغږېده. هغې وويل چې اندرې دا ډېره
وستاييله، هغه به کله ويل چې بهر ته سفر کوي او له دې نه يې پوښتل
چې سړ کال اوړي به دا چېرې ځي او کله خويې د باریس په هکله دې نه
پوښتنې کړي دي. هغې ويل:

- خو پوهېږئ، دغه شان... دغه شان يو حالت سره هېڅکله مخامخ
شوې نه ده، کله چې له هغه سره يم ويرېږم، دا څه ولې، دا څه معني
لري؟ دا ددې نښه ده چې دا هرڅه رښتيا دي؟ ها؟ مورجانې! وپده
شوی؟

مورېې ځواب ورکړ:

- نه، وينښه يم، زه هم ويرېږم، څه وپده شه.

- چېرې لار شم؟ هرڅنگه چې وي، خوب نه راځي؟ خوب يعنې څه؟

خوب لا څه لېونتوب دي؟

په زړه کې راوېښ شوي احساس حيرانه کړه او د دغه احساس له

ډاره يې زياته کړه:

- مورجانې! زما ادکي! تر اوسه پورې هېڅکله داسې شوې نه وم.

جگره او سوله

آن تصویر یې هم نه شم کولای، چې ولې داسې شوم، همداسې ده، مورې!

ناتاشې ته داسې برېښېده چې هماغه لومړۍ وار یې چې په اترادینا کې، سردار اندرې لیدلې دي، زړه یې پرې بایللی دی. هغه گواکې دغې ناخاپې او عجیبې نیکمرغۍ ویروله، هغه نیکمرغې چې ددې د هغه په لومړي وار لیدلو په برخه شوي، خپله یې خوښه کړې وه، د هغه په وړاندې یې احساسه نه ده، داسې برېښي چې دا به تقدیر وي، چې هغه دې هم هغه وخت پترزبورگ ته راشي، چې مور هم دلته یو او بیا د نڅا په هغې مېلمستیا کې سره مخامخ شو. دا ټول د تقدیر کار دي. دا په ډاگه د تقدیر کار دی چې ټول داسې سره برابر شول، چې په دې نڅا کې له دې سره برابر شو. د هغه د لومړي وار په لیدو مې داسې احساس کړه، چې دا کتنه کومه ځانگړې کتنه ده.

مورد خیالو په څپو کې ډوبه او لور نه یې وپوښتل چې سردار اندرې نور څه ورته وویل؟ څه یې ورته ولوستل او کوم شعرونه یې د خاطر و په کتابچه کې ورته ولیکل؟
ناتاشې ناخاپه وپوښتل:

- دا خوبه د شرم ځای نه وي، چې هغه کونډ دی؟
- دا څه د لېونتوب خبرې کوئ؟ د خدای شکر وکړه، د نکاح بختونه په آسمانو کې تړل کېږي.

ناتاشې چې د خوښۍ او ښکې یې پر لیمو راشپوه وې، گڼې اخیستې وه، له مور نه یې غېږ تاو او چيغه کړل:
- زما گراني مورې! څنگه راته گرانه یې، هانه پوهېږئ چې څومره نیکمرغه یم.

په همدې وخت کې سردار اندرې له پېیر سره ناست و او له هغه سره

جگړه او سوله

بې پر ناتاشې د خپلې لېونې مینې او د واده کولو کیسې کولې. په همدې ورځ گرافینې ایلینا واسیلوفنا (د پېیر بنځه) یوه لویه مېلمستیا جوړه کړې وه، دې مېلمستیا ته د فرانسې سفیر، یو بهرني شهزاده چې هرکله به ددوی کور ته راتلل او یو شمېر نور د پرمخور او پېژندل شوي مېلمانه، نارینه او ښځې راغلي وو. پېیر هم دلته و، په سالون کې ښکته پورته گرځېد او ځانته خورا پام، پرېښانې او سرسام والي بې ټول حیران کړي وو.

پېیر د نڅا د هغې وروستی مېلمستیا نه وروسته داسې احساس کړي و چې بیا یې د ملالتوب او پرېښانې شپې او ورځې را روانې او بې گټې او په ناهیلۍ د هغه په وړاندې ټینگار کوي. پېیر بې له هغه چې پوه شي په دې ورځو کې په یو ځانگړي یا وړ بدل شوي او د دغې ځانگړتیا د پیدا کولو له پیل نه یې د سپکاوي یو دروند پټی پراوړو وړلو بدلې او د ځینو وگړو د غرور ناوړې خیالونه یې، خیال ورگډ وکړي. له دې سره هممهاله د خپل ملگري سردار اندرې او ناتاشې، چې د خپل کوچنۍ خور په شان یې نازوله، ترمنځ د نویو پیدا شوو عاطفي اړیکو او په دې برخه کې د ده او د ده د ملگري د حالت توپیر دی د برزور او د پرېښانې سبب یې کېده. هغه په هماغه اندازه چې د خپلې ښځې په اړه فکر کولو نه کرکه لرله، په هماغه کچه یې نه غوښتل د سردار اندرې او ناتاشې ترمنځ د پیدا شوې عاطفې او خواخوږۍ په اړه فکر وکړي. هغه ته بیا ددې دنیا هرڅه تر نظر بایزه ورغلل. د هغه په خیال کې بیا دا پوښتنه راژوندۍ شوه: ولې؟ ولې ده شپه او ورځ په ماسونې کتابونو او کړو تېرول، چې اوس بیا شیطاني روح پرده زورور کېږي. شپه دولس بجو ته رسېدلې وه، چې له مېلمستیا نه ووت، پاڅېد او خپلې کوټې ته چې د کور په دویم پوړ کې وورغي.

جگړه او سوله

کوټه تياره او د سگرټوله لوگو نه ډکه وه. دې د خپل ميز تر شا کېناست، په ليکلو يې پيل وکړ، د سکاټلندي ماسونانو د قلمي نسخو نه يې څه راليکل چې يو څوک کوټې ته رانوتل. هغه سردار اندرې و. پېر د يوه سرسام او خواشيني چاپه څېر وويل:

- هو، دا تاسو ياست!

هغه د يو نا امېد او ستومانه په شان چې د ژوند له بدمرغيو يې د ژغورنې لپاره کار ته لاس وراچولې و، خپلې کتابچې ته د اشارې په ترڅ کې وويل:

- دا دی کار کوم.

سردار اندرې د خوښۍ او شور نه په ډکې خوځېدا، د هغو کسانو په څېر چې ژوند ته په نوې بڼه گوري د پېر په وړاندې ودرېد او پرته له هغه چې د هغه پرېښانۍ او خټه طبيعت ته يې پام شي، په خورا غرور او نيکمرغۍ وموسېد او وويل:

- بڼه د زړه سره! ما پرون شپه غوښتل تا ته ووايم، خو ومې نه وويل، نن شپه هم د همدې لپاره راغلي يم، زه ژوند کې داسې نه وم شوي، مين شوي يم، مين، گرانه!

پېر ناڅاپه ژور اسويلی وويست او خپل څو رب ځان يې پراوړده څوکی و اچوه او وويل:

- پر ناتاشې رستوفې، مين شوی يې، ها؟

- هو کې، هو کې، نور پر چا؟ هېڅ کله به مې باور نه وای کړي، خو دغه احساس پر ما خورا لاس بري دي. پرون شپه زورېدلېم، په عذاب وم، خو دغه عذاب زه په دنيا کې پر هېڅ شي نه بدلوم. ما مخکې له دې ژوند درلود. اوس پوه شوم چې ژوند څه شي دي، خو بې له هغې نه هم ژوند نه شم کولای. خو ايا دا شونې ده، چې زه هم هغې ته گران واوسم؟

جگړه او سوله

زه د هغې لپاره زور یم... ولې سرسام یې؟ ولې نه غږېږې؟

- زه، زه، زه به څه درته ووايم.

پېیر ناخاپه پاڅيد او په کوټه کې یې په گرځېدا شو:

- ما تل فکر کاوه... ما تل فکر کاوه چې دا نجلۍ یوه خزانه ده، دا

یوه بې سارې نجلۍ ده... مهربانه ملگریه! زه له تاسو هیله کوم، ډېر

ځان هوښیار هوښیار مه کوه، شک ته لاره مه ورکوه، واده وکړه، واده

وکړه واده وکړه، زه درته وایم، تر تانه به بل نیکمرغه سړي په دنیا کې

نه وي.

- او هغه؟

- هغې ته هم گران یې.

سردار اندرې و موسېد، د پېیر سترگوته یې وکتل او وې ویل:

- اپلټې مه وایه.

پېیر په خواشینۍ چیغه کړل:

- زه پوهېږم، ورته گران یې.

سردار اندرې پېیر له لاسه راوښو، هغه یې ودراره او وې ویل:

- غوږ شه، زما له زړه نه خبر یې کنه؟ زه باید یو چا ته زړه تش کړم او

هر څه ورته ووايم.

پېیر وویل:

- ښه، غږېږه، زه ډېر خوشاله کېږم، چې خبرې دې واوړم.

په رښتیا هم د هغه څېره بدله شوه، د تندي گونځې یې و غوړېدې او

په خورا پام یې د خپل ملگری خبرو ته غوږ شو. داسې برېښېده چې

سردار اندرې هم چور بدل شوي وي... پېیر یوازینی څوک و، چې ده

کولای شول، هغه ته د خپل زړه راز و غوړوي... هغه ویل:

- که یو چا راته ویلي وای چې داسې به په یوه نجلۍ مین کېږم،

جگړه او سوله

ژوند کې به مې نه وای منلې، زما دغه اوسني احساس، له هغه څه سره چې پخوا مې په زړه کې درلود هېڅ وره نه دي. ټوله دنیا ما ته په دوو برخو ویشل شوې ده: یوه د نیکمرغۍ، هیلو او رڼا او بله هغه چې دا هلته نه شته، ویر او تیاره ده.

پېیرد هغه خبرې پسې تکرار کړې:

- هوکې، هوکې ویر او تیاره. په دې ډېر ښه پوهېږم.

- په دې کې زه هېڅ ملامت نه یم، چې رڼا راته گرانه ده، زه ډېر

نیکمرغه یم، ته په دې پوهېږې؟ زه په دې پوهېږم چې زما په دې حالت ته خوشاله یې.

پېیرد خپل ملگري خبرې ومنلې او وې ویل:

- هوکې، هوکې همدا سې ده. په ملالو او غمجنو سترگو یې هغه ته

وکتل، په هغه کچه چې د سرداراندرې برخلیک ورته نیکمرغه په

هماغه کچه یې خپل هغه ورته ویرجن او بدمرغه برېښېده.

۲۳

د واده لپاره د پلار خوښه هرومرو وه، نو له دې کبله سردار اندرې بله ورځ پلار ته لاړ. پلار په ظاهره، په کراره خو په گوگل کې یې په یو اڅو وډب د زوی دغه خبر واورېد.

هغه نه شو کولای دا درک کړي، چې څنگه په هغه وخت کې چې د ده لپاره ژوند پای ته رسېدلی، یو څوک وغواړي هغه بدل او څه نوي په کې ورزیات کړي. بوډا له ځان سره ویل: ښه به دا و چې پرینسي یې وای چې ژوند مې هسې پای ته رسولې وای، چې زه یې غواړم، تر هغه وروسته یې بیا هر څه چې سره کول، کول دي. خپل زوی سره یې له هغې دیپلوماسۍ نه کار واخیست چې په خورا مهمو چارو کې یې کار ترې اخیست. هغه په خورا کراره ژبه له هغه سره په دې اړه خبرې پیل کړې:

- لومړی خو واوره، د قامي اعتبار، کورني شتمنی او پوهې له پلوه غوره نه بریښي، دویم دا چې نور تا ته نه ځواني او روغتیا پاتې ده (بوډا په دې خبره ډېر ټینګار کاوه) حال دا چې پېغله خورا تنګۍ ده،

جگړه او سوله

درېيم په خپل زوی دې زړه نه خوږېږي، چې څنگه يې داسې يوې پېغلوتې ته وسپاري، او څلورم دا چې (بوډا له ملنډو نه په يو ډک غلچک زوی ته وکتل) په پای کې درته وایم، که دا کار يو کال وځنډوي بڼه به وي، بهرته لاړ شه، دروغتیا غم دې وخوره، هماغه شان چې هیله لري، سردار نیکولای ته یو آلماني روزونکي پیدا کړه او بیا هغه څه چې ته یې مینه، شوق، سیالي یا پریښانۍ گڼې، هر څه یې چې نوموې، هغه تر سره او ښځه وکړه. دا زموږ وروستی خبره ده، پوه شوې کنه؟ وروستی.

سردار خپلې خبرې په داسې يوې ژبې پای ته ورسولې، چې څرگند بده هېڅ څه نه شي کولای، دده دريځ بدل کړي.

سردار اندرې په څرگنده پوه و چې بوډا هیله لرله، چې نه د اندرې او نه په راتلونکي یوه کال کې دهغه احساساتو، زغم نه لري او یا به د یو کال په لړ کې خپله بوډا له دنیا نه سترگې پټې کړي، نو ځکه یې د پلار خبرو ته غاړه کېښوده، دا په دې معنا چې ریباري به وکړي، خو واده به یو کال وروسته کوي.

سردار اندرې درستوف کړه د خپل وروستي تگ نه درې اونۍ وروسته، پترزبورگ ته راستون شو.

ناتاشه له مور سره تر زړه خوالۍ نه یوه ورځ وروسته، له سهاره تر ماښامه پورې بالکونسکي ته سترگې په لارې وه، خو هغه رانغي. دویمه او درېیمه ورځ یې په کاته کاته سترگې په خاته شوې. پېیر هم ددوی دیدن ته رانغي او ناتاشا نه شو کولای په دې پوه شي، چې ولې هغه ددې دیدن ته نه راځي.

درې اونۍ په همدې ډول تېرې شوې، هغې هېڅ چېرې د تگ تکل نه لاره او لکه د سیوري په شان سرگردانه او خواشیننه کوټه په کوټه

جگړه او سوله

گرځېده. ما بنامي به يې له ټولو په پټه ژړل او آن له مور سره به يې هم نه کتل. هغه به قهرېده او خوابدې. ته به يې هسې پلمې لټولې، هغې ته داسې برېښېده چې ټول د هغې په ناهيلۍ خبر دي، پر هغې ملنډې وهي او يا يې هم زړه پرې سوځي. گواکې د هغه د زړه ويري کم دی چې د بدمرغۍ پېټې هم پرې وربار شو.

يوه ورځ مور ته راغله، غوښتل يې مور ته څه ووايي، خو ناڅاپه په ژړا شوه، د هغې اوبښکې د هغه ماشوم اوبښکو ته ورته وې، چې خپله هم نه پوهېږي په څه رټل شوي دي. گرافيني ناتاشا تسلا او آرامه کړه، ناتاشا لومړي خپلې مور ته غوږ غوږ وه، خو ناڅاپه يې د هغې خبرې پرې کړې او وې ويل:

- مورې، تاته و ايم مورې بس کړه! بس کړه! زه دهغه په اړه فکر نه کوم او نه غواړم فکر وکړم. يو څو وخته دلته راته، راته اوس نه راځي، نه دې راځي... نو څه؟

غږ يې ورپرېد او نېرېدې و، چې بيا يې اوبښکې راتويې شي، خو ځان يې ټينگ کړ او په کراره يې دوام ورکړ:

- زه اصلا نه غواړم مېړه وکړم، له هغه نه ډارېږم، اوس، اوس دا دي هر څه هېر او خپله چور آرامه شوم.

هغې له مور سره تر دغو خبرو نه يو ورځ وروسته، خپل هماغه زوړ کميس واغوست، چې هر سهار به يې په اغوستو د خونۍ په څپو کې ډوبېده. هغې بيا خپل هماغه پخواني ژوند پيل کړ. د چای تر څکلو وروسته هغه تالار ته چې غږ به يې انگازې په کې کولې، لاړه او هلته يې د سولفتز (د موسيقۍ يوه آله) تمرين پيل کړ. کله چې د موسيقۍ لومړنی درس پای ته ورسېد، د تالار په مينځ کې ودرېده او د يوې سندري يو بيت يې چې تر ټولو نه زيات يې خوښېده، تکرار کړ... بيا يې

جگړه او سوله

په زړه کې هغه پخوانۍ هیلې او تلوسې راو خوتېدې او له ځان سره یې وویل:

- ولې دومره زیات په دې اړه فکر وکړم، هسې هم هر څه بڼه دي. تر دې خبرې نه وروسته یې په تالار کې قدم وهل پیل کړل... کله چې دهیندارې تر مخې تېره شوه، ځان ته یې وکتل، خپله څېره یې ولیدله او وې ویل:

- هو، آها دا زه يم! څومره بڼکلي، ډېره بڼکلي، زه هېڅ چا ته اړتیا نه لرم.

کومې مینځې غوښتل تالار ته راننوزي، چې څه شي جوړ کړي، خو هغې لاره ورنه کړه، بېرته یې دروازه ورپسې پورې کړ او دې خپله قدم وهلو ته دوام ورکړ. هغه ورځ په خورا بڼه او ددې په پخوانۍ خوشال حالت پیل شوې وه، هر څه خپل ځان نیو، بیا یې ځیني نارینه په خیال گرځېدل چې پر دې مین دي، ددې په بڼکلا کې ډوب او په ستاینو یې لگیا دي:

- دا څه بڼکلا ده، دا ناتاشا ده؟ بڼکلي، بڼه آواز، ځوانه، هغه د هیچا خنډ نه دي، چا ته آزار نه رسوي، خو یوه هیله لري، هغه په کراره پرېږدئ. که هر څومره هغه خلکو په کراره پرېښي وای، خو دا شونې نه وه، چې هغه په کراره پاتې شي او په دې خبره اوس هغه خپله هم پوهېده.

په دې خیالونو کې وه، چې د تالار یوه دروازه را خلاصه شوه او چا غږ وکړ:

- په کور کې یی؟

او له دې غږ سره د چا د پښو غږ واورېدل شو. ناتاشا په هینداره کې خپلې خبرې ته وکتل، هلته یې څوک ونه لیدل. د گاونډي کونې نه د چا

جگړه او سوله

غږ راته، خو بالاخره يې په هينداره كې خپله خپره چې رنگ يې تك سپين الوتې و، وليد. دا د هغه غږ و. ناتاشا ډاډمنه وه، چې دا هغه دى. كه څه هم د هغه غږ يې د تړلو دروازو له شا اورېده، خو بيا هم پوهېده چې دا دى دى. په تلوار او الوتې رنگ د هركلو كوتې ته ورغله او وې ويل:

- مورجانې! بالكونسكي راغي! ډارېږم. زه د دغه حال زغم نه لرم، نور نه غواړم و كړېږم خو څه وكړم؟

گرافينې لا ځواب نه و ورکړي، چې سردار اندرې په گڼۍ او برنډو سترگو رانوت، خو همدا چې ناتاشا يې وليده، سترگې يې وځلېدې او آرامه شو. د گرافينې او ناتاشې لاسونه يې بنسکل کړل او کت ته نږدې کېناست.

گرافينې وويل:

- ډېره موده كېده چې موږ مو له خپلې كتنې...

خو سردار اندرې هغې ته د چټك ځواب او هغه څه له امله چې هغې ته يې غوښتل ووايي، د هغې خبرې پرې كړې او وې ويل:

- يوه موده ځكه ستاسو له چوپړ نه بې برخې شوم، چې د پلار ديدن ته ورغلي وم. بايد له پلار سره د يوې خورا ځانگړې خبرې په اړه غږېدلای وای.

هغه په منډه ناتاشا ته وروکتل او وې ويل:

- پرون شپه بېرته راستون شوم. د يوې لنډې شپې نه وروسته يې

وويل:

- آغلې گرافينې، زه بايد له تاسو سره وغږېږم.

گرافينې سترگې په ځمکه خښې كړې، سوړ اسويلي يې وويست او

وې ويل:

جگړه او سوله

- مهرباني وکړئ، تاسو ته مې غوږ دی.
ناتاشا په دې ښه پوهېده، چې هغوی باید یوازې پرېږدئ، خو نه یې
شو کولای له خپل ځایه وښوري، کوم درد یې ستونې کېښکود، رډو
رډو او سپین سترګې یې سردار اندرې ته کتل.
په زړه کې یې ویل:
- همدا اوس، همدا شبېه، دا ناشونې خبره ده!
سردار اندرې بیا هغې ته وروکتل او ناتاشا د هغه له همدې ځیر
کتونه پوه شوه، چې تېروتلې نه ده، هوکې، همدا اوس، په همدې
شبېه کې، ددې برخلیک ټاکل کېږي.
گرافینې تابه وای چې زگېروي کوي، وویل:
- ناتاشا، څه ته لاره شه! بیا وروسته به درغږ کړو.
ناتاشا په ویرېدلو او زاریونه ډکو سترگو سردار اندرې او مور ته
وکتل او ووتله سردار اندرې وویل:
- آغلې گرافینې، زه راغلي يم، چې ستا لور و غواړم.
گرافینې له قهره تکه سره شوه، هېڅ یې ونه ویل او وروسته په خورا
نرم او آرام آواز وویل:
- ستاسو وړاندیز...
سردار اندرې پټه خوله بې له هغه چې څه ووايي د هغې سترگو ته
کتل. گرافینې وویل:
- ستاسو وړاندیز... (لږه ورخطا شوه)... زموږ لپاره د خوښۍ ځای
دی... زه ستاسو ریبیاري او وړاندیز منم... ډېره خوشاله يم. مېرپه مې هم...
هیله لرم... خو بیا هم هر څه خپله ناتاشې پورې اړه لري.
سردار اندرې وویل:
- کله چې مې ستا خوښه واورېده، بیا به له هغې سره وغږېږم، ایا

جگړه او سوله

تاسو له ما سره دا منئ؟

گرافینې وویل:

- هو،

او خپل لاس یې هغه ته وروړاندې کړ. اندرې د هغې پر لاس وړخم شو، گرافینې له پردیتوب سره په مینه ناک احساس په مینې د هغه تندي مچ کړ. هغه هم هیله لرله چې سردار اندرې د زوی په شان ورته گران وي او هم هغه یو پردي سړي گانیه، له هغه نه یې ویره په زړه کې پیدا کېده. گرافینې زیاته کړه:

- زه ډاډه یم چې خاوند به مې هم ستاسو ریباري ومني، خو ستاسو پلار...

- ما له هغه سره په دې اړه خبرې وکړې، هغه هم ومنله، خو یوه خبره یې وکړه چې واده به یو کال وروسته کېږي او دا هغه خبره وه چې غوښتل مې تاسو ته هغه ووايم.

- دارښتیا خبره ده چې ناتاشا خورا ځوانه ده، خو دومره ځنډ، یو کال خو خورا ډېر وخت دی...

سردار اندرې یو سوړ اسویلی وکړ او وې ویل:

- بله هېڅ چاره نه شته.

گرافینې وویل:

- اوس به هغه تاسو ته راو لېږم او خپله له کوټې نه ووته.

کله چې لور پسې وروانه وه، له ځان سره یې ویل:

- لویه خدایه پر مور رحم وکړه!

سونیا وویل چې ناتاشا د خوب په کوټه کې ده. هغه رنگ الوتې په خپل کټ کې ناسته، په ساړه غلچک یې شمایلو ته کتل، پر ټټر او تندي یې صلیب ویست او په چټک بنگهاري یې څه ویل. د مور په

جگړه او سوله

ليدو يې له کټه راودانگل او هغې ته يې ورمنده کړل:

- مورجانې، څه وشول، وايه څه وشول؟

مور په داسې يوه ژبه چې ناتاشا ته خورا يې خونده و برېښېده وويل:

- ورشه، هغه ته ورشه، هغه دې ريباري کوي.

او په داسې يو آواز چې په هغه کې د غم او ملامتي نښې څرگندې

وي، په داسې حال چې لور يې په تلوار دې نه لري کېده ورپسې غږ وکړ:

- ورځه، ورځه،

او يو سوړ اسويلي يې وويست.

ناتاشا يې له هغه چې پوه شي، د هرکليو کوټې ته رسېدلې وه، هغه

يې چې وليد ودرېده، له ځان سره يې وويل:

- ايا دا پردی سړی اوس زما د پاره څوک دی؟ او سمدلاسه يې

ځواب ورکړ، هوکې، اوس دغه تن په دې نړۍ کې ما ته تر هر چا گران

دی؟

شهزاده اندرې هغې ته ورنېرېدې شو، سترگې يې ښکته و اچولې او

وي ويل:

- هماغه شېبه چې مې وليدلې په تا مين شوم، ايا کولې شم هيلمند

واوسم؟

ناتاشې ته يې وکتل او د هغې د څېرې غوڅې حيرانۍ دې حيران کړې.

د هغه څېرې ده ته ويل: دا پوښتنې بيا نو د څه لپاره؟ ولې پر هغه څه

شک لري، چې پرې ډاډمن وي؟ ولې هغه خبرې وکړو چې کلمات نه

شي کولای هغه څه بيان کړي چې احساسو يې؟

ناتاشا هغه ته ورنېرېدې شوه، ورته ودرېده، سردار اندرې د هغې

لاس ونيو او مچ يې کړې.

- ايا زه تاسو ته گران يم؟

جگړه او سوله

- هو کې، هو کې

د هغې په آواز کې د خوابدي نښې څرگندې وې. ژور سوړ اسويلي
يې وويست، بيا يې اسويلي وويست، بيا بيا او اسويلي په سلگيو بدل
شول.

- ولې ژاړې، څه در شوي دي؟

هغې د اوبښکو او ژړا په منځ کې په موسېدو موسېدو ځواب ورکړ:

- اخ! چې څومره نیکمرغه يم!

هغه ته ورکړه او يوه شېبه په خيال کې داسې ډوبه شوه چې گواکې
له ځانه پوښتي: ايا دا امکان لري؟ او هغه يې ښکل کړ.

سردار اندرې د هغې لاس نيولی و. د هغې سترگو ته يې کتل، خو په
خپل گوگل کې يې له هغې سره د څو شپو مخکې مينه احساس نه کړه.
د هغه په زړه ناخاپه څه شي راپرزېدلي و، نور نو هغه پخوانۍ اوله راز
ډکه شاعرانه پرمينه لېوالتيا نه وه، د هغې ځای د هغې له ښځينه
ماشوم وزمه ناتواني سره رحم نيولې و، د هغې د وفا او باور په وړاندې
ډار، گران خو خوښۍ سره هغه پور، چې دي يې د ابد لپاره هغې سره يو
ځای کاوه، که څه هم اوسني احساس د پخواني هغه په شان روڼ او
شاعرانه نه و، خو پياوړی او تر پخوا زغرد و.

سردار چې لاهماغه شان د هغې سترگو ته کتل، هغې ته وويل:

- ايا مورجانې درته وويل چې تريو کال پورې دا کار ناشونی دی؟

ناتاشا په زړه کې وويل:

- ايا دا په رښتيا زه يم؟ ايا په رښتيا هماغه ماشومه نجلکۍ (ټولو
ماته دغه شان ويلې) ايا په رښتيا زه له همدې شپې نه د دغه پردې خو
د گرانښت وړ، مهربان، هوښيار او آن زما پلار ته د درناوي وړ سړي
ښځه يم؟ ايا دارښتيا ده؟ ايا دارښتيا ده، چې هر څه ته بايد په

جگړه او سوله

سادگی. ونه کتل شي، زه نور غټه او د خپلو هرو کړو وړو او خبرو درناوي او مسؤوليت لرم؟ هو، رښتيا همدا اوس يې له ما نه څه وپوښتل؟

خپله يې ځواب ورکړ: نه! خو هغه په دې نه پوهېده، چې هغه څه پوښتلي و.

سردار اندرې وويل:

- ما وښه، تاسو خورا ځوانه يئ، ما خو په ژوند کې ډېر څه ليدلي او آزمايلي، زه پر تا ویرېرم. تاسو لا ځان هم نه پېژنئ.

ناتاشا په ځير او خورا پام هغه ته غوږ و او هڅه يې کوله د هغه په خبرو يې سرخلاص شي، خو نه کېدل. سردار اندرې اوږده کړه:

- که څه هم دغه يو کال، چې ما له نيکمرغۍ نه لرې کوي، پر ما خورا گران تمامېږي، په دغه موده کې به تاسو د ځان د آزمايلو وخت ولري. زما هيله له تاسو نه دا ده چې يو کال وروسته ما د نيکمرغۍ په خپو کې ډوب کړي، خو تاسو په خپلو کړو کې آزاده ياستئ. زموږ کوژده به له ټولو پټه وي، که دا احساس مو وکړ، چې زه درته گران نه يم يا مو کوم بل نارينه...

د سردار اندرې دا خبرې چې په يو ډول غير طبيعي بڼه کېدلې، ناتاشا ورپرې کړې:

- تاسو ولې دا خبرې کوئ؟ تاسو پوهېږئ له هماغې ورځې نه، چې تاسو د لومړي ځل لپاره اترادينا ته راغلي، زه پر تاسو مينه شوم. هغې دا خبره داسې غوڅه او ډاډمنه کوله، چې په رښتياوالي يې پوره ډاډمنه وه.

- او د يو کال په اوږدو کې به تاسو لا خپل ځان وپېژني...

جگړه او سوله

هغه په پای کې په دې پوه شوه چې واده یو کال ځنډېږي، نو ځکه یې
ناڅاپه وویل:

- یو کال! پوره یو کال!

سردار اندرې هغې ته د واده د یو کال ځنډولو د علتونو په ویلو پیل
وکړ، خو ناتاشې هغه نه اورېدل.

هغې وپوښتل:

- بله چاره نه شته؟

سردار اندرې ځواب ورنه کړ، خو د دغې پرېکړې د نه بدلون نښې
یې له ورايه په خېره کې څرگندې وې.

ناتاشا ناڅاپه په سلگیو شوه او وې ویل:

- دا وحشتناکه ده! نه، نه وحشتناکه، وحشتناکه ده! یو کال انتظار

ما وژني، دا ناشونې او وحشتناکه ده.

هغې د خپل کوژدنې خېرې ته وکتل او په هغه کې یې درنځ او شک
نښې ولیدلې.

ناڅاپه یې اوبښکې ودریدې او وې ویل:

- نه، نه زه هرومرو دا ټول زغمم، زه په بې سارې ډول نیکمرغه یم.

د ناتاشې مور او پلار کوټې ته راننوتل، ناوې او زوم ته یې مبارکي

ووایله.

له همدې ورځې نه، سردار اندرې د زوم په نامه د رستوف کورنۍ

ته تگ راتگ پیل کړ.

۲۴

د سردار اندرې په ټينگار، د ده او ناتاشې د بولې (نامزدي) خبر نه چاته وويل شو او نه يې كوژده وشوه، هغه ويل:

- دا چې د واده ځنډول د ده په خوښه و، نو د هغه ټول دروند پېټي هم بايد د ده پر اوږو وي. هغه ويل چې دى به ټول عمر پر خپله خبره ولاړ وي، خو نه غواړي ناتاشا په كوم بند كې ايساره كړي، ښه به دا وي چې هغه خپل واک ولري. كه ناتاشا آن د شپږو مياشتو په اوږدو كې هم داسې احساس وكړي، چې كوژدني يې ورته گران نه دى، كولاى شي، له هر څه لاس په سر شي. خو دا ښكاره خبره ده چې نه د ناتاشې مور او پلار او نه خپله هغې د دغو خبرو لېواله وو، خو سردار اندرې خپله خبره ټينگه كړې وه. هغه به هره ورځ د رستوف دوى كره راته، خوله ناتاشې سره د هغه كړه وړه، د زوم په شان نه و. هغه به، هغې ته (تاسو) ويل او يوازې به يې د هغې لاسونه ښكلول. تر ريارى او بولې (نامزدى) نه وروسته د هغو اړيكي، خورا ساده او مينه ناك شول. داسې برېښېده چې تردې وخته پورې دوى يو بل نه پېژندل او ددوى

جگړه او سوله

دواړو خوبښېدل چې تر بولې نه خپل مخکې اړیکې وریاد کړي، هغه وخت وریاد کړي چې هېڅوک نه و دوی څنگه د یو بل سترگو ته کتل. او اوس دا دي چور بدل شوي دي. پخوا ددوی کړه وړه خورالاسي او غیر طبعي و او اوس رښتیني او زړه له کومې دي. له سردار اندرې سره خبرې اترې او ناسته ولاړه په لومړیو وختو کې له ستونزو سره ځکه مل و چې هغه ټولو د بلې کچې او دنیا سرې گانه او ناتاشا تر ډېرو پورې هڅه کوله هغه د خپلې کورنیو له غرو سره رږدي کړي... شپې او ورځې همدا سې تېرېدې. سردار اندرې ټولو سره له نېرېدې آشنا شو. هغه کولای شول د ناتاشې له پلار سره د جايدادونو او کرنې په اړه او د هغې له مور او خپله له دې سره د جامو او سینگار په اړه خبرې اترې وکړي. له سونیا سره یې د گنډولو او بدلو او د خاطر اتو د کتابچې په اړه خبرې کولې. کله به بیا د رستوف د کورنۍ غړو بیا په خپل منځ کې په دې اړه خبرې کولې، چې دا تقدیر څنگه دا ټول رامنځ ته کړل، په دې اړه چې څنگه سردار اندرې لومړي ددوی کلي اترادنيا ته راغی او بیا دوی پترزبورگ ته لاړل او د هغه گڼ احساس په اړه چې تر لومړۍ کتنې نه د ناتاشا او سردار اندرې ترمنځ پیدا او ددوی د مینځې ورته پام شوی و... دا ټول، دوی د تقدیر خبره گڼله...

د کوژدنیو ترمنځ شاعرانه چوپیتیا چې تل پر دوو کوژدنیو ولاړه وي، پر دوی هم لاسبره وه. زیاتره وخت به دوی څنگ تر څنگ ناست وو، خو چوپه خوله به وو. کله به ټول پاڅېدل، لاړل به او دوی به یې یوازې پرېښودل خو دوی به همدا سې چوپ وو. ډېره کمه داسې پېښېدې چې د خپلې راتلونکې په اړه وغږېږي. سردار اندرې ته راتلونکې وحشتناکه برېښېدې او وجدان ورته ناآرامه و. ناتاشا د هغه په دغه او دهغه په نورو احساساتو چې دې درک کول، پوهېده خویو

جگړه او سوله

وار ناتاشې له سردار اندرې نه د هغه د زوی نیکولای په اړه وپوښتل. سردار اندرې تک سور شو، داسې تک سور چې اوس زیاتره وخت کېږي، هو دا هغه څه دي چې د ناتاشې په ځانگړي توگه خوښېږي، هغه وویل چې د ده زوی به له دوی نه جلا ژوند کوي.

ناتاشا په ویرې وپوښتل:

- ولې؟

- زه نه شم کولای هغه له نیکه نه جلا کړم، ځکه چې...

هرکله به چې سردار اندرې غږېده (او څومره ښکلي غږېده) ناتاشا به په ډېر ویاړ هغه ته غوږ نیو او هرکله به چې ناتاشا شونډې پرانستې، په خوښۍ او ویرې به یې لیدل چې هغه په ځیر ځیر دې ته گوري، حیرانه به پاتې شوه او ویل به یې: هغه په ما کې څه لټوي؟ هغه په خپلو غلچکو کې ما نه څه غواړي؟ او که هغه څه چې دی لټوي او غواړي، په ما کې یې پیدا نه کړي، بیا به څه وکړم؟ کله به له خوښۍ نه ډک لېونتوب، چې ددې د طبیعت خپله ځانگړتیا وه، پر دې لاسبری او هغه وخت به سر تر پایه غوږ او سترگې شوه، چې د هغه خندا او وري او وگوري. هغه کله ناکله خندل، خو کله چې یې خندل، د هغه خندا د زړه له کومې او خورا لوړه وه او هر وار به ددې خندا نه وروسته، ناتاشې هغه ته ځان خورا نېردي گانېه. که د راسپدونکي بېلتون خیال دا نه ډارولای، ناتاشا به چور نیکمرغه او له دې نیکمرغۍ نه مسته لېونۍ وای. سردار اندرې له پترزبورگه ترخوځېدو نه یوه شپه مخکې، پېیر هم له ځان سره د رستوف دوی کورته، چې د هغه د نڅا له بندار نه وروسته دلته نه و راغلي، راوست. پېیر سرسامه او پرېښانه برېښېده او له مشرې گرافینې سره یې د زړه خواله کوله. ناتاشا چې سونیا سره د شطرنج میز ته ناست وو، اندرې یې هم خپلې خواته وروبوله. اندرې د

جگړه او سوله

هغو خواته ورغی او وې پوښتل:

- تاسو له ډېرې مودې راهیسې بیزاو خوف، پېژنئ، هغه مو خوښېږئ؟

- هو، زموږ خوښېږي، ډېر ښه ځوان دی، ډېر ښه طبیعت لري...
سردار اندرې وویل:

- پوهېږئ، ما خپل راز هغه ته ویلی دی. زه هغه له ماشومتوب نه پېژنم. هغه ډېر پاک زړی ځوان دی او ناڅاپه یې لږ په زغرده وویل:
- ناتالي (ناتاشا) تاسو نه هیله کوم... گوره! زه روان یم، ځم بیا به خدازده څه پېښېږي، تاسو کېدای شي... ښه! پوهېږم چې په دې اړه څه ونه وایم... خو یوازې یوه... هیله کوم، هر هغه چې پېښېږي او زه دلته نه وم...

- څه کېدای شي پېښ شي؟
سردار اندرې دوام ورکړ:

- هر غم چې و، گوره پېغلې سونیا، له تاسو نه هم هیله کوم، هره پېښه چې وه، یوازې پر هغه اعتماد وکړئ او مرسته ترې وغواړئ. هغه سرسام او د خدا سپری دی، خو تر هغه نه رښتیني او پاک زړی بل څوک نه شته.

نه مور، نه پلار کولای شي دا تصور وکړي، نه سونیا او نه خپله سردار اندرې چې له کوژدنې نه د ناتاشا بېلتون به، د هغې پر ژوند څه اغېزې ولري... ناتاشا په تکه سرې څېرې، له شور او هیلو په ډک زړه، خو په حیرانو سترگو په کور کې سرگردانه گرځېده او په خورا وړو او د نه پام وړ کارونو لگیا شوه. داسې برېښېده چې نه پوهېږي چې قسمت څه ورسره کوي او آن هغه وخت چې سردار اندرې د خدای په امانۍ په ښه د هغې لاس ښکل کړل، او ښکې یې تویې نه شوې او یوازې دومره

جگړه او سوله

بې وويل:

- مه خئ! هغې دا مه خئ په داسې يوه ژبه ادا كړل چې سردار اندرې بې دې فكر ته ولمساوه، چې ښه به دا نه وي، چې په رښتيا له دغه سفره سر په لاس شي، او له دې سره پاتې شي. د اندرې په غوږو كې تردې پرې مودې دغه آواز انگازې كولې، كله چې سردار اندرې مخه ښه وكړه او لاړ، كه څه هم بيا بې هم ونه ژړل، خو د څو ورځو لپاره به په كوټه كې يوازې وه او هېڅ څه يې له لاسه نه كېدل. هغې څه خواشيني هم نه كوله، يوازې كله كله به يې له ځان سره وويل:

- ولي او د څه لپاره لاړ؟

خو د سردار اندرې تر تگه دوې اونۍ وروسته، د ټولو د انتظار برخلاف، يو وار له خپلو خيالونو او دردونو نه آزاده شوه، كړه وړه يې د پخوا په شان شول، خو د هغې په گوگل او زړه كې، د هغو ماشومانو په څېر چې له يوې ځنډنۍ ناروغۍ نه روغ شوي وي، هر څه بدل شوي وو.

۲۵

مشر سردار نیکولای اندرېوویچ، د زوی د تگ نه وروسته، لا ناروغ، عصبي او تند مزاجه شوی و. د هغه د ناڅرگنده قهر و نه ټول دروند پېټی د شهزادګۍ ماریا پر اوږو و ربار و. داسې برېښېده چې پلار هڅه کوله د لور په ژوند کې هغه ټکي او ځایونه پیدا کړي، چې دي وکولای شي د هغو په کېښکوده، هغه لاپسې په عذاب کړي. ماریا په ژوند کې له هر څه زیات له دوو څېزونو سره چې ددې د خوښۍ سرچینې وې، زیاته مینه لرله: یو یې وروکی نیکولای او بل مذهب و. او دا دواړه هغه پلمې وې چې پلار به په آسانۍ د هغو له کبله ښکته کوله او ملنډې به یې پرې وهلې. هره خبره به چې وه، پلار به یې د زړو پېغلو له خوا د ناولو دودونو، شګونو، ټوټکو او د ماشومانو د بې ځایه او بې پایه نازولو پلو ورواړوله او ویل به یې:

- ته غواړئ په دې نازونو سره هغه (نیکولای جان) د ځان غوندې د یوې زړې بودۍ په توګه وروزي. پوهېږئ. نه نه سردار اندرېوویچ زوی غواړي، نه یوه زړه او له واده نه پاتې لور. یا به یې د شهزادګۍ ماریا تر مخې له پېغلي بوري ین نه وپوښتل:

جگړه او سوله

- د روسانو دغه کشیشانو ته به یې پایه او بهی ځایه درناوی، دغه د شمایلو او شمعو لگولو یې خوښېږي کنه؟ او په دې توگه به یې په خپلې لور ملنډې وهلې.

تل به یې خپله لور په ترڅو ترڅو خبرو زوروله د هغه زړه به یې ورماتوه، خو لور به دغه ټول په خورا آسانی بڼل او د پلار درناوي به یې کاوه. هغې هېڅکله پلار گنهنکار نه گانه. خو ایا دا شونې وه، چې له ټولو دغو آزارونو او قهرونو سره سره چې پلار به یې پر دې کول، هغه ورته گران نه وي، ایا پلار یې پر دې عذاب او ظلم روا گڼل او عدالت یې نه درلود.

خو اصلا د عدالت معنا څه ده؟

شهزادگی. ماریا هېڅکله د هغه عدالت په هکله چې د کبر نښې ولري، فکر نه وکړی. د انساني ټولني ټول پېچلي او جړ قوانین، د هغې لپاره په یوه څرگنده او روښانه قانون کې مروړل شوي وو، او هغه د عشق او له ځانه د انکار قانون و او دا قانون یو چا مور ته رانښېدلې و. هغه چا چې د انسانانو په لاره کې زور بدلې او له همدې مینې نه یې ژوند ځار کړی و. (حضرت مسیح). چې داسې وه نو شهزادگی. ماریا، څوک وه چې دنورو د عدل او ضلم په اړه فکر وکړي؟ د هغې یوازنی دنده دا وه چې وزورېږي او نور ورته گران و اوسي او دا هغه څه و چې دې کول.

سردار اندرې په ژمي کې خپل کلي، لیسه گوري ته راغی. هغه مهربانه، خوشاله او ښه طبعه لرله. شهزادگی. ماریا ډېره موده کېده چې خپل ورور یې داسې نه و لیدلی. هغې داسې انگېرله چې ورور ته یې څه ورپېښ شوي دي. خو سردار اندرې د خپلې مینې په اړه خورته هېڅ ونه ویل. له خپل تگ نه مخکې یې له پلار سره څه ناندري درلودې او د

جگړه او سوله

شهزادګۍ ماریا دې ته پام شو، چې په خواشینۍ سره بېل شول. شهزادګۍ ماریا د ورور تر تګ نه وروسته خپلې یوې خورلندې ژولیه کاراګینا ته چې د ټولو نورو نجونو په شان یې له د سردار اندرې سره د واده هیله لرله، یو لیک ولیکه. ژولیه کاراګینا چې ورور یې له ترکانو سره په جنگ کې وژل شوی و، ماتم درلود.

ګرانې او مهربانې خورلندې ژولیه!

دا یوه څرګنده خبره ده، چې زموږ ټولو برخلیک له زغمه پرته بل څه نه دی، ستا ویر هو مره دروند دي، چې زه خو یې د زغم تصور هم نه شم کولای، خو یوازینی زغم به دا وي چې هغه د لوی خدای اراده وبولو، چې د هغې له مخې ستاسو او ستاسو د ګرانې مورد آزماينې تکل لري. ګرانې خورلندې! مذهب او یوازې مذهب دی چې کولای شي موږ ته، نه به وایم چې تسل، بلکې له ناهیلو نه ژغوري. یوازې مذهب دی. هوکې یوازې مذهب کولای شي هغه شخړې چې له ایمانه پرته، دانساني پوهې له ماحول بهر دي، موږ ته راڅرګندې کړي... هغه لومړنی مرګ چې مالیدلی، زه خپله د هغه شاهده وم او هېڅکله به هغه هېر نه کړم. زما د ورورد نازولې بنځې مرګ و. هغه مرګ پر مایې سخته اغېزه پرېښې ده. هغه شان چې تاسو هغه برخلیک حیران کړي یاستئ، چې ولې یې ستا ورور ستاسو له څنګه یووړ، زه هم دې ته حیران وم چې ولې یې لیزا، هغه ښکلې ښاپېرۍ، چې نه یوازې یې چاته تاوان نه رسېده، بلکې له ښېګڼو پرته بله اندېښنه یې په خیالو کې نه ګرځېده، باید مړه شي. خو په هر حال زما ګرانې! دا دي له هغې ورځې نه چې زما وریندار مړه شوې پنځه کاله تېر شول او زه په خپل خوار عقل په خورا ښه توګه دا درک کوم چې هغه باید مړه شوې وای. او دغه مرګ څنګه د خدای د بې پایه مهربانۍ او ټولو ارادو شاهد و، که څه هم موږ د هغه

جگړه او سوله

حکمت په پوره موخه نه پوهېږو، خو داسې تصور کوم چې دا ټول له بندگانو سره د هغه د بې پایه مینې پرته بل څه نه دي. زه زیاتره داسې فکر کوم چې هغه یوه داسې بسا پېږی او نازولې معصومه وه چې د مورولۍ د درانه پېټې او د هغو د درنو دندو د سرته رسولو زغم یې نه درلود. هغې که د مېرمنتوب او بشخیتوب سپېڅلې دندې په ښه توګه ترسره کولې، کېدای شي د مورولۍ د درانه زغم، زغم به یې نه درلودای... گرانې خورلنډې! دغه خبرې ځکه تا ته لیکم چې، په انجیل کې هغه نغښتل شوی راز چې زما د پاره د ژوند د بهر بنسټ جوړوي، تا ته درولېږم. د هغه له ارادې پرته، د هېڅ خوځېدونکي یو وینسته هم نه ښوري او له مور سره د هغه بې پایه مینه ده چې د هغه غوښتنې ټاکي، نو ځکه هر هغه چې پر مور راځي زموږ په ګټه او زموږ د نیکمرغۍ لپاره دي. (په هر حال یې شکر) تاسو له ما نه پوښتلي و چې په راتلونکې ژمي کې به مسکو ته راشم او کنه؟ که څه هم ستا د دیدن سخته لېواله یم، ولې تصور نه کوم او هیله هم نه لرم چې مسکو ته دې راشم. زما دا خبره به تاسو حیرانه کړي، که ووایم چې زما د نه راتګ علت بناپارت دی. تاسو هر ورو خبر یاست چې زما د پلار روغتیا ورځ تر ورځې مخ په ژوبلېدو ده. هغه نه شي کولای د سیالېو دښمني او بري وزغمي. هغه ژر ژر په قهرېږي. د هغه زیاتره نازغمي او قهر له سیاسته دي. هغه دا نه شي کولای وزغمي چې بناپارت دې، د اروپا له ټولو اکانو په تېره بیا زموږ له ټولو اک د سترې کاترینې له کړوسې سره لکه د ښځې په شان کړه وړه وکړي... زما د پلار لپاره د دغه شان کړو وړو زغمل خورا گران دي... تصور کوم هغه زیاتره د خپلو سیاسي عقایدو او له دې کبله چې د هېڅ سیاسي سیالۍ زغم نه لري او خپل نظر د نورو نظریاتو ته د کومې پاملرنې نه پرته وړاندې کوي، اټکل

جگړه او سوله

کوم چې د سختو او زورونکو ناندريو لمسون به شي. نو له دې کبله مسکو ته له تگ سره هومره لېوالتيا نه بښي. ټولې هغه لاس ته راوړنې چې د تداوی له لارې گټي، پر بناپارت د سياسي ناندريو له لارې به يې بايلي. په هر حال هر څه به د پرژر څرگند شي. زموږ کورنی ژوند که د خپل ورور په لرې والي سترگې پټې کړم، پخوانی رنگ لري. هغه شان چې مې پخوا درته ليکلي و، هغه په دې وروستيو وختو کې د بدل شوی دی. د خپلې مېرمنې تر مرگه وروسته يې سر کال يو ټکان خوړلی دی، په گوگل کې يې يوه خپه را الوتلې ده او بيا هماغه شان شوی دی، چې ما په ماشومتوب کې پېژانده. رښتینوالي، خوږ ژبه والي، پاک زړتوب او نورې هغه بڼېگنې چې ما په بل چا کې نه دي ليدلي. داسې تصور کوم چې په دې پوه شوی دی چې ژوند د هغه لپاره پای ته نه دی رسېدلی. خو له دې رواني بدلونو سره سره له جسمي پلوه ډنگر، ژوبل او عصبي شوی دی. د هغه له پلوه پرېښانه يم، خو خوشاله يم، چې د ډاکترانو د پخواني ټينگار له امله يې بالاخره بهر ته د هغه سفر پخوانی سپارښتنه ومنله. هيله لرم چې د هغه روغتيا په بشپړه توگه روغه شي. تاسو ليکلي و چې هغه په پترزبورگ کې يو له غوره، ځيرکو او پوهو ځوانانو نه گڼل کېږي، هيله لرم چې زما کورني غرور، به و بښي، ما هېڅکله په دې خبره کې کوم شک نه لاره. هغه مرستې او نيکي چې دلته له خلکو، له مريونه نيولې تر لويو ځمکوالو پورې کړي دي، شمېرل يې گران کار دی. اوس پترزبورگ ته راغلي او هغه منصب يې تر لاسه کړی دی، چې وړتيا يې درلوده. زه حيرانه يم او تعجب کوم چې څنگه دغه شان آوازي هغه هم ناسمې چې گواکې هغه له کومې وړې رستوفې سره مرموز واده کړی، له مسکو نه پترزبورگ ته رارسېږي. زه فکر کوم چې سردار اندرې به له کوم چا، په تېره بيا له

جگړه او سوله

د غې نجلۍ سره په دغو دلایلو واده وکړي:

لومړي خو دا چې زه پوهېږم چې ورور مې خورا لږ خو بیا هم دخپلې خدای بښلې بښځې په اړه غږېږي، د هغه ویر او خواخوږي دومره د هغه پر زړه واکمن دي چې تصور نه کوم، دغه زړه دې بل چاته ورکړای شي او بیا زموږ دغه نازولې ملک (نیکولای) د میرې منگلوته وسپاري.

دویم دا چې دغه نجلۍ د هغو بښځو له ډلې نه ده چې د سردار اندرې دې خوبه شي او ده دې واده ورسره وکړي. که رښتیا راباندې وایي زه هم نه غواړم چې هغه دې دغه شان بښځه ولري. وښه قلم مې آزاد پریښود، کیسه اوږده شوه او دا دی دا دویم مخ دی چې توروم یې. د خدای په امان گرانې خورلنډې، خدای دې تاسو په خپل سپېڅلي رحم او پناه کې وساتي. زما گرانه ملگرې پیغله بوري یڼ هم تاسو بښکلوۍ.

ماریا

۲۶

د اوړي نيمايي وه، چې شهزداگي ماريا له خپل ورور سردار اندرې نه چې په سويس کې و، ليک ترلاسه کړ. هغې دغه ليک ته هېڅ انتظار نه لاره، سردار اندرې په دې ليک کې خپلې خور ته يو عجيب او ددې له انتظاره لرې خبر ليکلي و. هغه له پېغلې رستوفې سره دده د بولې خبر و. ټول ليک خپلې کوژدنۍ ته دده په بسکلو ستاينو، د مينې په خبرو او خپلې خور ته د وروگلوۍ او پر هغې د باور له تورو ډک و. هغه ليکلي و چې لا تر اوسه هېڅکله په کومې بنځې مين شوي نه و. دا دی دی اوس نوی د ژوند په معنا پوه شوم، له خور نه يې له دې کبله بنسټه غوښتلي و، چې هغې ته يې د خپلې کوژدنۍ په هکله څه نه و ويلې او يوازې يې له پلار سره په دې اړه خبره کړې وه. هغه دا دليل راوړی و چې خور به يې بيا پر پلار ټينگار کړی وای چې د ورور واده ومني، پلار به د هغې هيله نه وای منلي او پلار به يې لاپسي عصبي شوی وای او بله دا چې، خبره لا هغه وخت څرگنده نه وه، لکه اوس چې څرگنده شوې ده. هغه ورځ پلار ده ته يو کال وروسته د واده وعده ورکړه. له هغه وخته دا ده شپږ مياشتې او بنسټي دي، يعنې نيمايي موده تېره شوې وه او زه له

جگړه او سوله

هغه وخته اوس زيات دې واده ته لېواله يم. كه دغه داكثرانو دلته زه د نورو درې مياشتو لپاره په دغو معدني اوبو كې د لامبو لپاره نه وای ساتلای، زه به لا د وخته روسيې ته ستون شوی وای... ته ما پېژنې او له پلار سره مې په اړيكو بڼه پوهېږئ. زه هغه ته هېڅ ډول اړتيا نه لرم او هېڅ څه ترې نه غواړم. زه تل خپلواك وم او يم خو د هغه په وړاندې مخالفت هم د هغه د كركې او قهر سبب كېږي. هغه په داسې حالت كې دی چې له مور سره د هغه شپې ورځې، خورا كمې پاتې دي، نو ځكه نه غواړم چې هغه دې زما د نيكمرغۍ خنډ شي. دا دي اوس لگيا يم په دې اړه هغه ته يو ليك ليكم او له تا نه هيله كوم چې يوه بڼه شېبه غوره او هغه ته يې وركړې. ته به گورې چې هغه په دې اړه څه وايي، ايا كومه هيله شته چې هغه به دا ومني او كنه؟ ايا هغه به دغه يو كال موده لږ رالنده كړي كه څنگه؟

شهزادگۍ مارياله ډېرو شكونو، دعاگانو او هيلو نه وروسته ليك پلار ته وسپاره، يوه ورځ وروسته بوډا سردار په كراهه هغې ته وويل:

- ورو ته دې وليكه چې تر څو مړ نه يم، صبر دې وكړئ، ډېر وخت پاتې نه دی، په همدې لنډو ورځو كې به زما له غمه خلاص شي.

شهزادگۍ غوښتل چې د مخالفت كوم ځواب وركړي، خو پلار هغې ته د خبرو اجازه ورنه كړه، آواز يې لالور كړ او وې ويل:

- واده يې كړه، واده يې كړه گرانه، تر دې نه غوره موندې نه شي. هونبنيار خلك دي آ؟ بډاي دي آ؟ د نيكولای جان به بڼه ميره وي؟ گوره ورته وليكه، واده يې كړه، همدا سبا يې واده كړه، د نيكولای جان به ميره شي. هغه او زه به له بورينكې سره واده وكړم! هه، هه، هه چې دی هم بې ميرې پاتې نه شي. خو په يوه خبره بايد پوه شي چې نور زما په

جگړه او سوله

کور کې بله بنځه په کار نه ده، پرېږدئ چې واده وکړي، هر چېرې چې ژوند کوي، کوي دي.

هغه ماریا ته وکتل او وې ویل: ته هم هغه ته ورکډه شه؟ خدای دي مل شه! دا گز دا میدان، خلور پلو دي قبله...

لورته یې ویل:

-ولې یې ونه کړو، د شهزادګۍ نوم خورا ښه ورسره اېسي، شهزادګۍ ماریا په حیرت سره لیدل چې پلار یې په دې وروستیو وختونو کې خپله فرانسوي مینځه ډېره ځانته نېږدې کړې ده. ورور ته یې ولیکل، چې د ده د لیک په وړاندې د پلار غبرګون شه. دې له ورور سره خپله خواخوږې څرګنده او هغه ته یې ډاډ ورکړ چې د یوډا خوښه به ژر تر ژره ترلاسه کړي.

د شهزادګۍ ژوند ټول دنیکولای له روزنې، د اندرې په اړه خیالونو او له مذهب سره له مینې جوړ و او له هغو نه دې د مرستې هیله لرله، خو ددې ترڅنګ لکه هغه شان چې هر څوک خپل ځانګړي ارمانونه لري، شهزادګۍ ماریا هم د زړه په تل کې هغه پټ ارمانونه چې ددې د ژوند پانګه جوړوله، ساتلې وو. ددې د دغو هیلو سرچینې هماغه خدایي خدمتګارانو ډله وه چې ددې دیدن ته به راتلل...

له دغو خدایي خدمتګارانو نه یوه هم، یوه بوډۍ مېرمن فېدیوسیوشکا نومېده. هغه پنځوس کلنه ښځه، چې کمکی ځان یې درلود، ساده، آرامه او چوپ و. دیرش کاله کېدل، چې یو زنځیر یې تر ملاتړلې وه، هغې پښېلې سفرونه کول. شهزادګۍ ماریا د هغې زیاته لېواله وه. یو ورځ چې دغې ښځې په یوه تیاره کوټه کې، د یو تن څراغ مخې ته، د خپل ژوند کیسې شهزادګۍ ته کولې، ناڅاپه د شهزادګۍ ذهن ته راغلل، چې فېدیوسیوشکا یوازینی ښځه ده، چې سمه لاره یې

جگړه او سوله

موندلې ده. هغې پرېکړه وکړه، چې همدا لاره غوره کړي... یو کشیش سره یې په دې اړه مشوره وکړه، هغه هم خونبه ورکړه. شهزادګۍ ماریا یو جوړ جامې او تور ټکری په دې پلمه ځانته جوړ کړل، چې ګوا کې هغه کومې خدای خدمتګارې ته وربښي... خو په زړه کې، هغه وخت ته سترګې په لاره وه چې دغه جامې واغونډې او له هغو سره لاره شي... خو کله چې یې پلار په تېره بیا کمکي نیکولای ولید، د هغه تکل لږ سست غونډې شو، لږ آرامه شوه او ځان یې گنهاره وباله او په کرار کرار یې وژړل. ځکه هغې ته پلار او کمکي وراره تر خدایه هم ګران وو.

دويم کتاب

څلورمه برخه

۱

د انجيل په سپېڅلي كتاب كې راغلي دي، چې له جنته د آدم له شړلو مخكې هغه يوازې استراحت كاوه او له كار او زيار نه بې غمه و. په خاورين انسان كې د هوسايي لېوالتيا په هماغه لومړنۍ بڼه پاتې ده. خو د خداى د لعنت پېټي له دې كبله پرې وريبار دي چې هغه تورن او نه يوازې دې ته اړ دي چې د خپل لاس له تياكو ځان موږ كړي بلكې د موږ خټه داسې نغښتل شوې چې نه شو كولاى په اخلاقي آرامتيا هوسا او آرامه واوسو. يو مرموز غږ په پرله پسې زمونږ د زړه په غوږو كې انگازې كوي او وايي چې موږ بايد د دغې هوسايۍ له كبله گنهگار وگڼل شو... كه انسان كولاى شواى هغه حالت رامنځ ته كړي، چې په هغه كې هم هوسا، هم گټور او هم خپلې دندې تر سره كړي، د هغه به هممهاله ازلي نيكمرغي په برخه شوي واى. د ټولني يو ډله چې پوځيان دي، د همدې ازلي نيكمرغۍ او د هرومرو دندې سرته رسولو پړاو ته رسېدلي دي، د پوځي خدمت غوره زړه رابنسكون په همدې اجباري خدمت او هم مهاله د وجدان په آزادۍ كې نغښتى دى او وي به. نيكولاى رستوف چې لاهمالتنه د پاولوگراد په غونډ كې خدمت

جگړه او سوله

کاوۀ او د ۱۸۰۷ کال راهيسې د دينيسوف پر ځای د سواره پوځ قوماندان شوی و، دغه نيکمرغي په غوره توگه تر لاسه کړې وه.

رستوف يو پاک زړي انسان و چې په پوځ کې لږ قهرجن شوی و او که د ماسکو آشنايانو هغه ليدلي وای، هغه به تر پامه هسې بې لارې او باخاری ورغلی وای، خو په پوځ کې هغه ته، ملگرو، لاس لاندو او مشرانو د يوه گران او درانه ځوان په سترگه کتل. خپله هم له خپل ژوند نه خوشاله و. په دې وروستيو وختونو (پر کال ۱۸۰۹ کې) هغه د مور له خوا په رارسېدلو لیکونو کې، د کورنۍ د مالي وضعې د ورځ تر ورځې خرابېدو په اړه خبرونه لوستل او د مور دا هيله يې ليدۀ چې نور د دې وخت رارسېدلی چې دی بايد د عمر خوړلو مور او پلار د خيال د آرامۍ او د هغو د پريشانۍ د مخنيوي لپاره کورته راستون شي.

نيکولای چې دغه لیکونه لوستل، له دې يې ويره لرله چې خدای مه کړه، دی له دغه چاپيرياله چې دی ورسره عادت شوی او له غير پوځي پريشانيو نه يې دراتښتېدو نه وروسته هلته پناه اخیستې او دی هلته په خورا آرامۍ اوسي، ونه باسي. هغه داسې انگېرله چې ژر به وي يا لږ په ځنډ هغه به دې ته اړ وي چې بيا د ژوند د بهير هغه ناآرام ورځ ته ورو دانگي. له کړکيچونو او شخړو سره پنجه نرمه کړي، جرې غوټې پرانزي، د ژوند دوکو او نارواووته غاړه کېږدي او له سونيا سره د مينې د وعدې خبرې بيا راتازه کړي. دغه ټولې خبرې او د هغو وريادېدل، ټول وحشتناکه، کړکيچن او ورک لاري وو او هغه به د مور لیکونو ته په سړو او دوديزو خبرو، ځوابونو ليکل او لیکونه به يې په دې تورو: گراني مورې! ستاسو مطيع زوی. په تورو پيل او په همدې تورو به پای ته رسېدل. همداسې ځوابونه به يې ورلېږل. خو په دې اړه چې څه وخت به کورته ورستنېږي، هېڅ نه ليکل. ۱۸۱۰ کال و چې هغه ته

جگړه او سوله

له مور او پلار نه يو ځانگړی ليک ورسېد او په هغه کې يې ليکلي و چې ناتاشا يې سردار اندرې ته ورکړه. په ليک کې دا هم راغلي و چې د مشر سردار د مخالفت له امله واده يو کال وروسته کېږي. دې ليک نيکولای هم غمجن او هم خوابدی کړ. لومړي له دې کبله چې، ده احساس کاوه چې ده ته تر ټولو نه د کورنۍ گرانه غړې، ددوی له کوره ځي، دويم دا چې د يوه سواره پوځي په څېر يې هيله لرله چې د دغې بولې په وخت کې کاشکې هلته وای، چې دغه بالکونسکي ته يې بنودلي وای چې له دوی سره څېنې هومره د وياړ وړ نه ده او په رښتيا که ناتاشا په ده گرانه وي، کولای يې شول هر څه د خپل هغه سرسام پلار له خوښې پرته ترسره کړي. يوه شېبه زړه نازړه و چې رخصت واخلي او ناتاشا د ناوې په جامو کې وگوري، خوبيا هغه ته بېلابېل خيالونه، خيالونو ته ورغلل، هغه ته سونيا او له هغې سره د ده اړيکي او هغه ستونزې چې دغه اړيکي به يې ده ته پيدا کړې ورياد شول. نيکولای له رخصتۍ نه لاس په سر شو، خود هماغه کال په پسرلي کې يې د مور نه يو بل ليک ترلاسه کړ. مور دغه ليک د نيکولای له پلاره پټ ليکلي و. دغه ليک دي په دې قانع کړ چې کورته لاړ شي. مور يې ليکلي و، که دي کورته راستون نه شي، ددوی د ځمکو او جايدادونو غم ونه خوري، ددوی هر څه به تالا والا او کورنۍ به گدايي ته کېږي. مور ليکلي و چې پلار يې اوس داسې ژوبل شوی، دومره يې هر څه ميتينکا ته پريښي او دومره له هر چا سره خواخوږی دی چې هر څوک يې دوکه کوي او هر څه ورځ تر ورځې خرابېږي او خرابېږي. هغې ليکلي و:

تا ته په خدای قسم درکوم، که همدا اوس رانه شي، کورنۍ او د هغې شتمني له بدمرغۍ ونه ژغورئ، خدای خبر څه به پېښ شي؟ که

جگړه او سوله

ولاړېې راخوځېږه او که ناست يې راپاڅه. دغه ليک په نيکولای اغېز وکړ، د هغه سالم عقل ده ته لارښوونه وکړه چې څه بايد وکړي.

اوس هغه بايد کورته ستون شوي وای، که له پوځه يې چور استعفا نه وای کړي، لږترلږه خو يې بايد رخصتي اخيستي وای.

دی بايد همدا اوس تللی وای خو په دې نه پوهېده چې ولې تر غرمڼی وروسته وېده شو. له خوبه چې راپاڅېد سپارښتنه يې وکړه د هغه څر مارس نومي مست آس، چې ډېره موده يې نه وزغلوې، زين کړي. هغه چې له خپل مست آس سره راستون شو، لا وروشکا (د دينيسوف چوپړ چې ده ته يې پريښي و) او خپلو ملگرو ته چې ماښام د ده ديدن ته راغلي وو، وويل چې دی څه موده رخصتي اخلي او کورته ځي. هغه ته دا تصور گران و او ورته عجيبه برېښېده چې څنگه به دی له قوماندانۍ نه د خپل نوي ترفيع خبر او په وروستيو تطبيقاتو کې د بري له امله د (انا) نومي نښان د اخيستو پرته کورته لاړ شي. ده ته دا هم گرانه وه... چې څنگه به يې د مېرمن پشازديڅکا په وياړ د سواره پوځ له خوا په جوړه شوي مېلمستيا او د هغو په نخاکې چې د مېرمن بارژاوسکا په وياړ جوړېږي، گډون نه کوي... خو هغه اوس په دې ډاډمن او پوه شوی و، چې هغه بايد له دې په زړه پورې او ښکلي ماحوله، هلته لاړ شي، چې هرڅه تشې خبرې او پېغورونه دي د يوې اونۍ په اوږدو کې يې رخصتي واخيسته، د خدای په امانۍ تر مېلمستيا نه وروسته د کور پلو و خوځېد... کورته د نيمايي لارې تر وهلو وروسته يې له ځانه پوښتنې پيل کړې چې په اتراډنيا (په مسکو کې د دوې کلي) کې به څه کېږي. څومره چې کورته نېږدې کېده، د ده په وړاندې د پرتو ستونزو خيالونو، پرده يرغل زياتو... اتراډنيا ته لايو تم ځای پاتې و چې گاډيوان ته يې درې روبله ورکړل، چې آسونه لاپسې

جگړه او سوله

یرغه کړي. همدا چې له کور سره کوزشو، لکه ماشوم داسې په منډه منډه د کور په زینو داسې وروخوت چې سایې بنده بنده کېده. تر تودې سترې مشي خوار مشي او د خپلو خپلوانو تر تاوده هرکلي نه وروسته یې هغه خیالونه چې ستونزې یې تر مخې دي، هېر کړل (هر څه هماغه شان دي، چې و، نو ما ولې تلوار کاوه). نیکولای کرار کرار بېرته له کورني چاپېریال او ژوند سره روږدی شو. د مور وپلار په کړو وړو کې یې هېڅ بدلون نه و راغلي، یوازې لږ څه نور هم زاړه شوي وو. هغه نوې خبره چې د مور او پلار په کړو وړو کې ده ورته پام شو دا و چې ددوی ترمنځ د خواشیني او مخالفت روحیه چې پخوا ده نه و لیدلې، پیدا شوې وه. نیکولای ډېر ژر په دې پوه شو چې دغه روحیه د ناوړې مالي وضعې له امله ده. سونیا شل کلنه شوې وه. بنکلي کېدل یې پای ته رسېدلي او تر هغه څه چې و، د لاسکلي کېدو هیله یې نه کېده. خو هغه څه چې و، هماغه ددې د بنکلا لپاره پوره و. د نیکولای تر راتګ نه وروسته هغه د مینې او نیکمرغۍ په څپو کې ډوبه وه. د هغې دغې رښتینې مینې او خواخوږۍ پر نیکولای ښه اغېز لاره. پیتیا او ناتاشا هغه حیران کړي و. پیتیا نور نوزلمې شوې و. دیارلس کلن، بنکلي، مست، ځیرک او خورا شوخ. آواز یې هم ډډ شوی و. نیکولای خپلې خور ته هم تر ځیر ځیر کتلو نه وروسته هک حیران و، هغه هغې ته وویل:

- نور نو هغه پخوانۍ ناتاشا نه یې؟

- ولې، بدرنگه او باخارې شوې یم.

- نه، برعکس.

هغه په پټه د هغې غوږ کې وویل: برعکس اوس شهزادګۍ ته ورته

شوې یې.

جگړه او سوله

ناتاشا په خوښۍ ځواب ورکړ: هو، هو، ... او ... هغې له اندرې سره د خپلې مینې او اترادنيا ته د هغه د راتگ کيسې ورته وکړې. هغه ته يې د اندرې وروستي ليک ولوست او ورور نه يې وپوښتل:

- څنگه خوشاله شوې؟ گوره زه اوس داسې آرامه او نیکمرغه يم...
نيکولای ځواب ورکړ:

- هغه خورا ښه سړي دي، څنگه سخته پرې مينه شوې يې؟
ناتاشې ځواب ورکړ:

- څه درته ووايم، زه په باریس مينه وم، د نڅا په معلم مينه وم، پر دينيسوف مينه وم، خودا وار چور بل ډول مينه ده. دا وار مې زړه آرامه او ډاډمن دي. پوهېږم چې ترده نه بل ښه سړی نه شته، نو ځکه آرامه او ډاډمنه يم. دا وار، د نورو وارو په شان نه دی...

خو نیکولای د بالکونسکي په ريارۍ او دده له خور سره د هغه واده ته په شک کتل. هغه په دې ډاډمن نه و چې د خور برخليک يې ټاکل شوی دی. په تېره بيا چې هغه د خور تر څنگ بالکونسکي نه و ليدلي. هغه په دې کېدونکې واده کې، په کوم ټکي نه پوهېده او د زړه غوټه يې نه آرابده. هغه په زړه کې دا خبره ډېره کوله:

- نو ولې واده ځنډوي؟ ولې يې کوژده ونه کړه؟ له مور سره په دې اړه تر خبرو او زړه خوالې نه وروسته په تعجب سره پوه شو چې مور هم هغه شان فکر کوي لکه دي. دي پوه شو چې مور هم په زړه کې دغې بولې ته په شک او بې باورۍ گوري. دغې خبرې دي خوشاله کړې.

مور د هغې رځې له کبله چې هره مور يې د خپلې لور د راتلونکي مېړه په وړاندې لري، د سردار اندرې يو ليک خپل زوی ته وربښکاره کړ او وې ويل:

- هغه ليکلي و چې د سامبر د مياشتې نه مخکې راتلای نه شي،

جگړه او سوله

ولې راتلای نه شي؟ پوهېږم ناروغ دي، تداوي ته تللي دي. خو په هر حال، ته په دې اړه ناتاشې ته څه مه وايه، د هغې خوښۍ ته پام مه کوه، دا د پېغلټوب وروستۍ لوبې دي. يوازې زه پوهېږم، چې هر وار د هغه ليک رارسېږي، په دې څه تېرېږي. هغې هر وار خپلې خبرې په دې خبرو پای ته رسولې:

- توکل په خداي، هر څه به ښه شي، هغه خورا ښه ځوان دی.

۲

نيكولاى كورته تر راستنېدو وروسته په لومړيو وختونو كې ډېر په غوره كې ښكارېده، خو له دې حالت سره سره هغه پريشانه و. هغه د جايدادونو په اړه هغو كړكېچونو او چارو زوراوه چې مورييې د هغه د سرته رسولو لپاره دى له پوځه راغونښتى و. ددې لپاره چې هر څه ژر دغه پېټي له اوږه پريباسي، تر راتگ نه درې ورځې وروسته پرته له هغې چې د ناتاشې دې پوښتنې ته چې چيرې ځي؟ ځواب ور كړي، په برنډو سترگو او تريو تندي د كورد ودانۍ هغه برخې ته چې ميتينكا هلته مېشت و، ورغې اوله هغه نه يې د چارو جاج او دكارونو حساب وغوښت. د چارو حساب او د هغو پوښتنه، هغه څه وو چې دى، تر ميتينكا چې ډار پسې اخيستى و، لا خراب پوهېده، خو دده دې پوښتنې ميتينكا هم سرسام كړى و. له ميتينكا سره خبرو او د هغه ځوابونو ډېر وخت ونه غوښت. د بزگرو ټاكل شوي مشر او نورو استازو چې د كوردلان ته دده د راننوتوپه وخت كې د دروازې په خوله كې سترگه په لاره وو. د ځوان گراف غږ اورېده چې له ښنگهاري راپيل او

جگړه او سوله

کرار کرار په غږ مېېدو بدل شو او وروسته بیا بدوښکنځلو ته ورسېد.

- غله، دوکه ماره، ناشکره، لکه د سپي په شان به دې څېرې کړم...

زه مې پلار غوندي نه يم، ستا دې دوکو خو موږ گدايي ته ورسولو.

تر دې وروسته ټولو په خورا خوشالي چې ډار هم ورسره مل و، وليدل چې ځوان گراف، مېټینکا له خټه رانیولی، کشکاري يې، له کوټې يې راوويست، په لغتو لغتو يې واهه او ورته وې ويل:

- ووزه، لعنتي ارواح دې ورکه کړه، چې بیا دې دلته ونه وينم.

میتینکا، لکه بریښنا داسې له شپږمې زینې نه راوالت او مخامخ يې ځان په باغچه کې پټ کړ (د اترادنيا په کلي کې د گنهارانو د پټېدو ځای و، میتینکا هم چې هر وار له ښاره نشه راگرځېده دلته به يې ځان پټاوه او په اترادنيا کې د هغه لاس لاندې وگړو هم د میتینکا له ويرې په همدغې باغچې کې ځان ته د پناه ځای لټاوه. دوی ټول ددې باغچې د ژغورنو، کوډو په کوډو پوهېدل.)

د میتینکا مېرمن او د هغه ښینې (د ښځې خويندې) په خورا وحشت سره د هغې کوټې له وره چې پاک سماوار هلته اېشېده او لوړ په ښکلو برستونو پټ کټ په کې اېښي و، راودانگل.

ځوان گراف، چې سا يې بنده بنده کېده، پرته له هغه چې هغو ته وگوري، په خورا ټینگو ټینگو قدمونو د هغو له څنگه تېر او اصلي ودانۍ ته ورغی.

مشرې گرافینې سمدلاسه له دې پېښې نه خبره شوه، که له یوه پلوه آرامه وه چې ددوی د جايدادونو او مالي چارو غمخور پیدا شو، خوله بله پلوه هغه په دې خواشینې شوه چې ددوی زوی به څنگه دغه دروند پېټي او د هغه ناندري، وزغملې شي. څو واره کرار کرار او د پنځو پر سر د نیکولای د کوټې شاته ورغله، هلته يې غوړونيو او په دې پوه شوه

جگړه او سوله

چې نیکولای پرله پسې پیپ څښوي.

بله ورځ بوډا گراف، خپل زوی ځانته وروغوښت، په داسې یوې موسکا چې ویره ترې لاندې پټه وه، هغه ته وویل:

- زما د زړه سره ! ته هسې داسې په قهر شوی یې، میتینکا ټولې خبرې راته وکړې.

نیکولای له ځان سره وویل:

- زه پوهېدم، چې په دې ناوړه دنیا کې والله که په هېڅ شي هم پوه شم.

- ته په دې به خپه شوي وي، چې هغه او سوه روبله په کتابچې که نه وليکلي، خو هغه دغه او سوه روبله په پټه په بل مخ کې لیکلي او تا هغه بل مخ نه وکتلي.

- پلار جان هغه یو دوکه مار دي، زه پوهېږم چې هغه څه کړي او څه کوي، خو که ته نه غواړې زه به نور هغه ته هېڅ هم ونه وایم.

- نه گرانه! (گراف هم ناآرامه او له دې امله یې ځان گنهکار گانه چې بسڅه یې څنگه د شتمنیو اداره کوي. د اولادونو په وړاندې ملامته او په دې نه پوهېده چې کارونه څنگه جوړ کړي) نه، نه زما هیله تا نه دا ده چې د ټولو چارو واک ترلاسه کړې، ځکه زه زور شوي یم.

- نه پلار جانه! زه تاسو نه له دې کبله بښنه غواړم چې په خپلو کړو مې تاسو خوا بدي کړي، زما په رښتیا په دې کارونو سره خلاصېږي.

نیکولای په زړه کې وویل:

- بلا ورپسې، بلا په دې بزگرو، په دې پیسو، په دې حسابو، په دې حوالو، په دې ټولو او پر هغو پانویسې. زه په دې هېڅ شي نه پوهېږم... له هغه وروستې یې بیا د چا کارو کې ونډه وانه اخیسته، خو یوازې یو وار گرافینې خپل زوی وروغوښت او ورته وې ویل چې هغه د

جگړه او سوله

انامیخیلو فنا نه د دوو زرو روبلو یو حواله لري او له هغه نه یې
و پوښتل له هغه سره څه وکړی؟

نیکولای ځواب ورکړ:

- تاسو غواړئ چې زه ځواب ورکړم؟ نه، نور نو نه انامیخیلو فنا ما
ته گرانه ده او نه د هغه زوی باریس. هغوی، هغه وخت له مور سره نږدې
و چې او خوار وو. او اوس... حواله یې څېرې او په خپل دې کار سره یې
زور گراف له خوشالی نه په ژړا کړ. تردغې پېښې وروسته نیکولای بیا
د جايدادونو او حسابونو په چارو کې هېڅ ونډه وانه خپسته او یوه
نوي لاره چې دده لپاره یې چور نویوالی درلود، غوره کړ. دا کار ښکار
و. ښکار له ډلې ډلې سپیانو سره. زړه گراف هم ددې ډول ښکار لېواله
و. په دې لاره کې یې ډېرې پیسې خرڅولې او لوی لوی ښکارونه
جوړول.

۳

يخني پيل شوې وه. د سپېده داغ سرود مني له بارانو نه لمده شوې
ځمکه، لکه وسپنه داسې کنگل کړې وه او نور نو شني لېو رنگ
بايلو دلی و او هغه شين والی، دنويو کرل شويو ژمنيو غنمو د شنه رنگ
په وړاندې کمرنگه او د تېرو رېبل شويو غنمو د سوارې د ژېړ رنگ سره
چې د مالونو تر پېښو لاندې مېده شوي و، په تضاد کې و... د سويانو
رنگ بدل شوی و، د گېدرې خپلې خوږې پرېښې او ډاگونو کې سردانه
گرځېدلې او ځوان لېوان سپيانو ته ورته شوي وو. د ښکار خورا ښه
وخت و. د ځوان رستوف سپيان چې خورا ښکاري وو، نه يوازې دا چې
ډنگر شوي وو، بلکې پښې يې له چاودو ناسور شوي وې. ښکاريانو د
سپيانو د دغه حالت تر کتنې وروسته پريکړه وکړه چې هغوی د درې
ورځو لپاره په آرامه پرېردي او د سپتمبر په شپاړلسمه بيا صحرا ته
ورستانه شي. ښکار د دوپړاوو له سيمې نه ځکه پيل کړل، چې هلته د
لېوانو يو ډله ليدل شوې وه. دا د سپتمبر د څوارلسمې نېټې خبرې وې.
هغه ورځ ښکاريان په کورونو کې پاتې شول. هوا سره او ساړه

جگړه او سوله

سوځوونکي وو، خو ما بنام هوا لږ را توده شوې و. د سپتمبر د پنځلسم په سهار چې کله ځوان رستوف د خوب کالي په ځان د کړکۍ د باندې وکتل، هوا داسې وه چې د بنکار لپاره تر دغه شان هوا نه، بله بڼه هوا پیدا کېدای نه شوه. داسې برېښېده چې آسمان راوړلېږي او دا چې باد نه لگېږي، ځمکې ته راڅخېږي. یوازینی څه چې له هوا نه ځمکې ته یې راښکته کېدل د پام وړ و، هغه راښکته کېدونکې لړې وې. د ونو پر پندو څانگو د شبنم رانه څاڅکي ځلېدل او پر نویو رالوېدل شویو پاڼو څخېدل... نیکولای د باندې راووت. په دې وخت د بنکاریانو شرو شور واورېدل شو او د بنکاریانو مشر دانیل د کور د دیواله له شانته راتېر شو. هغه خورا بڼه بنکاري و. خپل ماش و برنج وینېته یې اکرائینانو ته ورته لکه سرچیه کاسه داسې جوړ کړي وو او یو تاو شوې متروکه یې په لاس کې وه. د هغه بې باکه کړه وړه او گونځې گونځې مخ د هغه د بې باک ژوند څرگندونه کوله. داسې یې پروا او بې باکه چې گواکې په دنیا کې یې د هېڅ چا او هېڅ شي پروا نه لرله. دا هغه د بنکاریانو ځانگړې ځانگړتیا وه. خپله چیرکیسی (یو قام دی) خولۍ یې د خپل بادار تر مخې لوړه او په خورا سپکاوي یې هغه ته وکتل. دغه شان کتو د هغه بادار نه زور اوه، ځکه هغه په دې پوهېده چې دغه سړی چې تر نورو ځان لوړ او کبرجن گڼي د هغه نوکر او بنکاري دی.

نیکولای غږ کړل:

- دانیلو! هغه په ویرې دا احساس کړه چې دغه راز هوا چې هر څوک بنکار ته بولي، له دغو بنکاری سپیانو او له دغه بنکاری سره د بنکار شوق زیاتوي، انسان بنکار ته هڅوي، لکه هغه شان چې د مین په زړه کې لوېدلې مینه، د معشوقې په لیدلو له هغه ټول تېر خیالونه هېروي.

جگره او سوله

دانیلو په خپل انگازین، درانه او له چغو ډک غږ سره ځواب ورکړې:
- څه وایئ عالیجنابه؟ د هغه دوی تورې ځلېدونکې سترگې له
بنکته نه د خپل خاموشه بادار خوا ته ځیر شوې او داسې بریښېدې چې
وايي:

- څنگه؟ صبر نه شې کولای؟

نیکولای چې له دانیلو نه خپلې پوښتنې پای ته ورسولې او په دې
پوه شو چې سپیان ټول بنکار ته چمتو دي (بايد وویل شي، چې خپله
دانیلو هم د بنکار له شوقه لېوني و) سپارښتنه یې وکړه چې آسونه زین
کړي، خو دانیلو لا له کوټې وتلي نه و چې ناتاشا په چټکو گامونو
کوټې ته راننوته. هغې لانه کالی اغوستي و او نه یې سینگار کړي و.
یوازې یې د خپلې مینځې شال په اوږو اچولې و. پیتا هم له هغې سره په
تلوار راروان و. ناتاشا وویل:

- زه پوهېدم چې ته ځې، خو سونیا وویل چې نه ځې. ځکه زه
پوهېدم چې نننۍ هوا چاته په کور کې د ناستې اجازه نه ورکوي.
نیکولای چې په هغه ورځ له ځان سره ټینګه وعده کړې وه چې
دلېوانو بنکار به کوي، نه یې غوښتل له ځان سره ناتاشا او پیتیا بوزي،
په سره سینه یې وویل:

- څو، خو تاسو نه بیایو، ځکه چې نن دلېوانو بنکار دي، تاسې ته
به مزه درنه کړي او حوصله یې هم نه لري.
ناتاشا وویل:

- ته خو پوهېږې چې بنکار زما لپاره تر ټولو غوره او د خوښې لوبه
ده، دا خو د ورورۍ خبره نه ده چې آسونه زین کړې، بنکار ته لار شې او
مورڅوک هېڅ خبر نه کړي.

پیتیا له قهره و خوتېد او وې ویل: زمورږو سانو مخه هېڅوک

جگړه او سوله

نيولی نه شي.

نيکولای ناتاشې ته مخ ورواړاوه او وې ويل: ته تلای نه شي، مورجانې وويل چې ته بنکار ته تلای نه شی.

خو ناتاشې په غوڅه ژبه وويل: نه، نه، دا څه وايي، زه هر وروم. مخ يې د نیکولای د سپو او آسونو ساتونکي چوپړ دانيلو ته ورواړاوه او وې ويل: دانيلو! ورته ووايه چې زموږ آسونه زين کړي، ميخايلو ته هم ووايه چې زموږ سپيان راوباسي.

دانيل ته چې په کور کې پاتې کېدل هم ورته گران وه او بادار له لور سره هم خوند نه ورکاوه او داسې کارو تصويري هم نه خيال ته نه ورته. هغه سترگې بنکته واچولې او په چټکۍ له کوټې ووت. داسې يې وانگېرله چې هېڅ يې نه دې اورېدلي، خو هڅه يې کوله چې د توپه وخت کې تصادف له هغې سره ونه لگېږي.

۴

بوډا گراف چې تل يې د ښکار لويې ډلې (سپيان او سړي) ساتلې وې، که څه هم د هغو واک يې اوس خپل زوی ته سپارلی و، په دغه ورځ د سېپتمبر په ۱۵ سخت د ښکار شوق اخبستی و او غوښتل يې د ښکاريانو له ډلې سره يو ځای شي.

يو ساعت وروسته ټول د ودانۍ مخې ته راټول وو. نیکولای په خورا تندو او چټکو گامونو د ناتاشا او پیتیا له مخې چې غوښتل يې ده ته څه ووايي، تېر شو او هغو ته يې داسې څرگنده کړه چې اوس د هغو د اپلټو د اورېدو وخت نه لري. هغه د سپو او ښکاريانو هر ډله جلا جلا په ځير وڅارله. يو ډله سپيان او ښکاريان يې مخې ته ولېږل او خپله پر خپل سوربخون آس سپوراو د خپلو سپو پر ډلې يې غږ وکړ، وې خو ځول، د درمندو له مينځه تېر شول او د دښتې له لارې د اترادنيا د ځنگله پلو و خو ځېدل.

د بوډا گراف آسوان، د هغه سور سپين ياله ويفلينسکي نومي آس چمتو او خپله گراف له گاډۍ سره هغه څارځای ته چې ورته ټاکل شوي

جگړه او سوله

و، لار.

ټول سپيان چې بنكارته چمتو شوي وو، شمېر يې څلور پينځو سو ته رسېده. دغه سپيان په شپږو ډلو كې، شپږو كسانو زغلول. دغه راز څلويښت تازيان هم و، چې اتو كسانو يې لارښوونه كوله. كه په ټوليزه توگه د بادارانو ځانگړي سپي هم وشمېرو، شمېر يې يو سلو دېرشو ته رسېده، چې اتو تنو بنكاريانو ځان سره مل كړي وو.

هر سپي هم خپل خاوند او هم خپل نوم پېژانده. هر بنكاري خپله دنده، ځای او هغه ته سپارل شوي سيمه پېژانده. همدا چې له كرونډو او پاليزونو نه واوښتل، ټول پرته له هغه چې سره وغږېږي، ټولو په چوپيتيا له نيغو او بې لارو او د ډاگونو له لارې ځان د اترادنيا ځنگلونو ته برابر كړل.

آسونه، د ډاگونو پر گوگل لکه پر پاسته فرش داسې زغلبدل، خو کله به يې چې يو نيم ډنډ يا غوچورې مخې ته ورغې، هر پلو ته به يې اوبه وشيندلې. ورپسې آسمان، کرار کرار او په اوډلي توگه د ځمکې پلو ته راشبوه وه. هوا توده، آرامه او کراره کراري وه. کله ناکله به د کوم بنكاري چغې، يا د کوم پرنجهاري يا د متروکوشقهارې يا د سپيانو غيا تر غوږه شوه.

د يو ورست په واټن له كوره لرې شوي وو چې پنځه سواره له خپلو سپيانو سره مخامخ له خورو لرو نه ددوی پلو ته را روان وو. د هغو تر ټولو نه مخکې پر آس سور، يو بنكلي زړه رابنکوونکي بوډا، چې گن، اوږده سپين بریت يې لرل، را روان و.

نيکولای چې له بوډا سره مخامخ شو، وې ويل:

- سلام کاکا جانه!

بوډا چې درستوف د کورنۍ، له لرې خپلوانو او يو بې وزلي سړي

جگره او سوله

و، وويل:

- حساب پاک دی وړاندې، زه پوهېدم. زه پوهېدم، چې دې هواته
ټينگېدای نه شئ. هو، حساب پاک دی وړاندې، هر ورو بنکار ته ځئ،
حساب پاک دی وړاندې. (حساب پاک دی وړاندې، دا دهغه تکيه کلام
و، چې هره شېبه يې کاراوه).

هغه وويل:

- ژر کوی او کنه ایلا گیني بنکاریان او انډیوالان یې د
کورنیکوپه سیمه کې ولاړ دي، حساب پاک دی وړاندې، تر تاسې نه
به مخې شي او په رڼو سترگو کې به هر څه درنه یوسي.

نيکولای وويل:

- چې داسې ده، راځئ چې خپلې ډلې سره یو ځای کړو.

د سپیانو ډلې يې سره یو ځای کړې، نیکولای او کاکا جان څنگ
تر څنگ روان وو. ناتاشا چې سر په شال کې مروړلې، ځلېدونکې
سترگې يې د خوشالې او مستې څېرې په منځ کې، ځلېدې تر شايې
پیتیا چې پسې رسېدای نه شو او میخایلوفنې چې له ناتاشې سره
مینځتوب کاوه، هغو ته نېردي کېدل. پیتیا په خندېدو خندېدو کې د
خپل آس جلو کشاوه. ناتاشا په خورا ډاډ او ټينگه پر خپل عربي آس
ناست وه... او په خپل لاس يې د آس افسار راکش او په ننداريزه بڼه يې
هغه ودراره.

بوډا کاکا جان په خوښۍ ناتاشا او پیتیا ته وکتل. د هغه دانه
خوښېدل چې ټوکې او لوبې او جدي کارونه له بنکار سره گډ شي.

پیتیا چغه کړه: کاکا جانه! سلام! مور هم درځو.

کاکا جان په څېره ژبه وويل: سلام! سلام! پام کوئ، چې سپي

پرینېردي...

جگړه او سوله

د اترادنيا ځنگلونو ته دوسوه مترلاره پاتې وه. بڼكاريان ورنښېرېدې
كېدل. رستوف او كاكا جان، خپله وروستۍ پريكړه وكړه چې سپيان له
كوم ځايه بڼكارته ورنښكاري. رستوف ناتاشا ته هغه ځاى چې بايد هلته
ودرېږي... وروښود او خپله ځنگله ته ورشپوه شو.

كاكا جان نيكولاى ته وويل: بڼه كاكا جانه! ته لېوه سره مخامخ يې
پام كوه چې له لاسه دې ونه وزي.
نيكولاى وويل: گورو به چې څه كېږي...

۵

په دې وخت کې نیکولای رستوف، په خپل څارځای کې ولاړ او د لېوه راتگ یې څاره. د څارونکو بنکاریانو د رانېرېدې کېدونکي شرو شور، د هغه ده ته د آشنا سپیانو غږ او د بېلابېلو غرونو له اورېدو نه یې کولای شو دا اټکل وکړي، چې هلته څه تېرېږي. هغه په دې پوهېده چې هلته زاړه او ځوان لېوان دیره شوي دي. هغه په دې پوهېده چې ددوی څارونکي بنکاری سپیان په دوو ډلو ویشل شوي، او کوم لېوه یې پسې اخیستی، څه ناوړه پېښه پېښه شوې ده او هره شېبه کېدای شي چې دده تر څنگ کوم لېوه راپیدا شي. په دې خیالونو کې ډوب و چې لېوه به څنگه له کومې خوا راځي او څنگه به دی پسې اخلي. خودم په دم یې هیله په ناهیلۍ بدلیده. خو ځله یې خدای ته دعا او هغه ته یې زاري وکړې، چې دده تر څنگ له شنیلو بوټونه، دده مخې ته لېوه راپیدا شي. هغه هماغه شان د زړه له کومې دعا کوله چې ځینې کسان یې هغه ته د ناوړه، پېښې د ورپېښېدو په وخت کې کوي. هغه خدای ته زاری کولې:

- دا خو نو تا ته څه گرانه ده، چې همداسې شي، او لېوه زما مخې ته راپیدا کړي؟ پوهېږم چې ستا دربار لوی دی، پوهېږم چې ستا نه زما

جگړه او سوله

دا غوښتنه لويه گناه ده، مگر ستا له درباره څه کمپرې چې لېوه همدلته زما مخې ته راپيدا کړې...

له زرواره زيات د دغه نيم ساعت په اوږدو کې د هغه ناآرامه او له هيلو ډکې سترگې د ځنگله د چنارونو پر سرد دوو ولاړو بلوتو ونو شاوخوا څارله...

هغه له ځان سره ويل:

- نه، زه او دومره نيکمرغي، دا نو هغه ته څه سخته خبره خو نه ده!
نه، نه کېږئ! زه او دومره بخت، تل نه په لوبو او نه په جگړه، په هېڅ شي کې زما بخت نه شته.

د هغه په خيال کې په چټکۍ د اوسترليخ او دولو خوف يادونه راتازه خو بېرته تن شول. هغه به غوږونه څک کړل، هرې خوا ته به ځير شو، کله به يې کينې او بيا به يې ښۍ خوا ته مخ واړاوه او يو متې غږ ته به غوږ او زړه کې به يې وويل:

يوازې يو ارمان لرم چې په ژوند کې، که يو ځل هم وي، يو لوی لېوه پسې واخلم، نور له خدايه هېڅ نه غواړم. يو واربيا يې خپلې ښۍ خوا ته وکتل او وې ليدل چې له خالي ډاگه دده خوا ته څه شي رادرومي. يو ژوره ساپې ووسته، د داسې د يو چا ژوره سا چې ډېر وخت د کوم شي رارسېدو ته سترگې په لاره پاتې شوی وي او هغه يې ترلاسه کړی وي. هغه په زړه کې ويل: نه، دانا شونې خبره ده! ستره نيکمرغي يې په برخه شوې ده، هغه هم پر دې سادگۍ، بې شروسوره، بې ډهل او نغارې! رستوف په خپلو سترگو او ليدلي حال باور نه لاره او دغه شک يوازې يوه شېبه و، لېوه مخې ته راودانگل او په خپله لاره کې يې له پراته غوچورې نه گام کړ. هغه زور عمر خوړلي لېوه وه، د شا وړۍ يې خړې، خود گيډې هغه يې سرې رنگه، مگر ځای ځای داغ شوي وي. په

جگړه او سوله

چټکۍ وړاندې روان و. په دې ډاډه وه، چې هېڅوک یې نه ویني. رستوف سا بنده، مخ یې واړاوه او سپیانو ته یې وکتل. هغه ولاړ، پراته، لېوه یې نه لیده او له دنیا نه ناخبره وو...

رستوف شونډې وښورولې او له ځان سره یې وویل:

- اولیولیو... هې هې! سپیان له ځایه پاڅېدل، زنجیرونه یې ورپرېدل او غوږونه یې څک کړل. زاړه کارای، نوي شډل سپی، خبل په ډاږو وگراوه پاڅېد، غوږونه یې څک او خپله له وړیو ډکه لکۍ یې وښوروله.

په هغه وخت کې چې لېوه رانېرېدې او له ځنگله لرې کېده، رستوف له ځان سره وویل:

- سپی پرې وروشکارو او که ونه شکارو؟ ناڅاپه د لېوه حال بدل شو، ورپرېدېد، هغه، هغه انساني سترگې چې ده ته څېرې او ولیدې، ترهغه وخته یې نه وې لیدلې، په کراره یې ښکاري ته سر ورواړاوه او ودرېد، داسې برېښېده چې له ځان سره به یې ویلې وي:

- مخ وړاندې؟ که بېرته شاته؟ په هر حال مخ وړاندې!

په نرمه، کراره خو آزاده ځغاسته یې وړاندې تگ ته دوام ورکړ، نیکولای لکه لېونې چې رمبرېږې وهي، چغه کړل:

- راو نیسئ!

خپل ښکلی آس یې یرغه او په چټکۍ یې ځان شیلې ترورجوړ کړ. له چولونو او چینو ورو اوښت او داسې روان و چې غواړي د لېوه لاره بنده کړي. سپو یې ترده نه، چټک ځغاستل. نیکولای نه، خپلې چغې اورېدې او نه یې داسې احساسوله چې ځغلي. هغه نه خپل سپیان لیدل، نه هغه ځای چې ده پرې ځغاستل. یوازې ده هغه شیله او په هغه کې ځغاستونکي لېوه، چې لکه باد په یوه مخه الوته، او شېبه په شېبه

جگړه او سوله

بې چټکي زیاتېده، لیده.

تر هر څه لومړی تور خال خالي غټ کوني میلکای نومی سپی، لېوه پسي ځان ورور ساوه. نېرېدې و، چې وې داړې، خو لېوه مخ راواړاوه، هغه ته بې وکتل او میلکای ددې پر ځای چې د تل په شان پرې ورگام کړي، لکۍ بڼکته کړه او منډې بې سستي شوې.

نیکولای چغې کړې:

- رانیسه یی!

په دې وخت سور لېویم نومی سپی له میلکای نه ځان مخکې کړ، پر لېوه بې ورودانگل، د کونایتو په منځ کې بې داړې پرې خښې کړې، مگر ناڅاپه او په وحشت له هغه نه راجلا شو. لېوه یوه شېبه کېناست، داړې د گواښ په نښه سپی ته جینگې کړې، خو بېرته پاڅېد، وړاندې بې منډې کړې، او دده پسي ځغلیدونکي سپیان چې نوره ته نېرېدې شوي وو، دیوه ارشین په واټن ده پسي روان وو.

نیکولای فکر وکړ: نه، نه دا ناشونې خبره ده! هغه همداسې په ناآشنا غږ مبارې وهلې:

- رانیسه یی! تاته وایم رانیسه یی!...

هغه خپل زوړ سپی پسي، چې دده یوازینی هیله وه، دې خواها خوا کتل. زاړه کارای نومی سپی په خپل ټول دروندوالي او قوت سره هغه پسي درسېدو او د هغه د لارې د خنډېدو هڅه کوله، مگر لېوه لاپسي چټکېده او سپی کرار کرار، کرارېده. دا بڼکاره وه چې د کارای کړه ناسم او لېوه پسي به ورونه رسېږي. نیکولای هم لیدل چې تر ځنگله پورې هومره لاره پاتې نه وه او که لېوه ځنگله ته ننوزي، نور به رښتیا د هغه بڼکارول له لاسه وتلې خبره وي. هغه یو بڼکاري او د هغه سپیان ولیدل چې د مخامخ لوري نه، د هغه خواته راځغلي. لاهیله

جگړه او سوله

پاتې وه، يو ځوان اوږده غړي سپي چې نيكولای نه پېژانده، مخامخ پر لېوه وروډانگل، هغه يې وډاره او نېرېدې وه چې هغه له پښو يې وغورځاوي. لېوه په داسې يوې چټکۍ چې چاله هغه نه انتظار نه درلود، پر سپي وروډانگل، د هغه د ډاږو غږ واورېدل شو او ځوان سپي په وينو لړلې، خپرې شوی، په زگړو زگړو په ځمکه ولگېد.

نيکولای په ژرغوني اواز وويل:

- پلاره! زما کارايه! د زړه سره!

... خو نيكولای هېڅ پوه نه شو چې په کارای څه شوي، خو دومره يې وليدل چې سپي يې لېوه لاندې کړی دی... کارای د لېوه په غاړه ډاږې خښې کړې وې... نيكولای دغه شېبې د خپل ژوند تر ټولو خوږه شېبه گڼله.

سپيانو، دوه نور لېوان ښکار کړي وو او درې نور هم تازيانو.

ټول ښکاريان له خپلو ښکار شويو ځناورو او کيسو سره د هغه لوی لېوه ليدو ته راټول شوي وو... لېوه، هغه سپيانو او ښکاريانو ته چې پر ده راټول ښوي وو، کتل... ايليا اندريوويچ هم لېوه ته وروړاندې او لاس يې پرې تېر کړ، هغه وويل:

- څومره غټ دی، هغه دنيلو نه چې دده تر څنگ ولاړو، مخ

وروړاوه او وې ويل:

- غټه بلا ده، بلا! ...

- دانيل په چټکۍ خولۍ له سره پورته کړه او وې ويل:

- هو عاليجنابه! ډېر غټ دی! ...

۶

بوډا گراف کورته راستون شو، ناتاشا او پېتيا که څه هم ژبه کرې وه چې ډېر ژر به راستانه شي، خو بيا هم په بنکار کې پاتې شول. وخت ډېرو او بنکار دوام درلود. غرمې ته نېرډې يې دوه ډله سپي، هغې تنگې درې ته چې له تنکو نيا لگيو ډکه وه، ورو شړل. نیکولای د ريبل شويو کروندو په منځ کې ولاړ او خپل ټول بنکاريان يې ليدل. نیکولای، هغه غنمو ته کتل چې لاشنه و او د هغه يو بنکاري يوازې په يوه وياله کې ځان پټ کړی و، دوی همدا چې د سپو ډلې بنکار پسې وشړلې، نیکولای د يو سپي غږ چې ده ته آشنا و، اورېد. دغه سپي (والټون) نومېده. نور سپي هم هغه سره همغږي شول، غږونه به يې کله په کرار او کله لور شول. يوه شپبه وروسته د ځنگله نه يور اتلونکی ځانگړی آواز، گېدرې پسې د څارنې غږ وکړ او ټول سپيان د کروندو پلو ډاگونو نه غنمو ته ورشپوه او له نیکولایه لرې شول.

بنکاريان په څارځايو کې ځای پر ځای او خپل سپي يې وشکارل. نیکولای يوې سرې، لنډوڼې او عجيبې گېدرې ته پام شو چې سترې ستومانه د غنمو منځ کې ځغلي. سپو هغه پسې اخیستې او ژر سپي

جگړه او سوله

ورورسېدل. گېډرې د هغو په منځ کې چورليدې... او لکۍ يې بنوروله... خو ناخاپه يو سپين سپي چې نیکولای نه پېژاند پر هغې وروډانگل او بيا يو تور سپي پر هغې يرغل وکړ... سپيان له گېډرې تاو شول، دوه بنکاريان په چټکۍ سپيانو ته راوړسېدل. د يوه سور هغه، سره خولۍ پر سر وه او يو بل يې شنه کالي اغوستي و. هغه کوم پردی سړی و. نیکولای له ځان سره وويل: دا نولایسې څوک دي؟ له کومې راپيدا شول؟ دا خود کا کا جان سړي نه دي.

بنکاريانو گېډرې له سپيانو وژغورله... خو ناخاپه هلته يو اخ وډب پيل شو. د نیکولای مرستندوی رامخې ته شو او وې ويل:

- هغه يود ايلاگين بنکاري دی، چې له ايوان سره يې جوړه نه ده.

نیکولای خپل چوپړ ناتاشا او پېتيا پسې ولېږل... چې هغوی راولي... هغه يې سره واستل...

له هغو بنکاريانو نه، چې يوه يې شرو شور گډ کړی و، پر آس سپور و، يوه گېډرې ترزين لاندې څړولې وه، له ځنگله راووت او خپل ځوان ارباب ته ورنېږدې شو... رنگ يې الوتې، سا يې بنده بنده کېده، ديوي سترگې لاندنۍ برخه پېشنه شوې وه، خودی له دغه شنه والي نه خبر نه و.

نیکولای وپوښتل:

- څه خبره ده؟

- غوښتل يې چې زموږ د سپيانو بنکار رانه يوسي. زما خړ رنگې

سپۍ دا گېډرې ډارې وه... ما هم دا گېډرې پر اوربوز وو هله...

نیکولای د خپل بنکاري خبرو ته هومره پام ونه کړ، ناتاشا او پېتيا ته يې وويل چې همدلته ده ته ودرېږي او خپله د ايلاگين بنکاريانو ته ورغی، هماغه د سيالانو د اخ وډب ځای ته.

جگړه او سوله

بريالي بنسکاري د گڼه گونځې او انډيوالانو خوا ته ورغلي او هلته يې د خپلو کړو غوري يې پيل کړې، هغه وويل چې د ايلانگين او رستوف کورنۍ له پخوا نه په دې سيمه دعوا لري او هغوی تل هڅه کوي، چې په دې سيمه کې بنسکار وکړي، چې له پخوا د رستوف د کورنۍ گڼل کېږي او گواکې په هغه ورځ دوی لاسي هلته گمارل شوي و، چېرې چې رستوف بنسکار کاوه، نه يوازې بنسکار او ورته ويل شوي و چې، د رستوف بنسکار ترې برمه کړي.

نيکولای هېڅکله ايلانگين ليدلای نه و او تل د هغه په وړاندې له کرکې او سيالي نه ډک و... هغه يې خپل خورا لوی دښمن گانه... هغه له ډېره قهره غورېده... او هرو کړو ته چمتو و...

نيکولای همدا چې د ځنگله څنډو ته ورورسېد، هغه د دښمن پر ځای پر آس سپور يو ځوان... با اده او مهربانه سړی وليد، چې ده ته يې هرکلي وايي او ده له ليدو نه سخت خوشاله بريښي. ايلانگين د هغه مخې ته راروان او د هرکلي په نښه يې خپله خولۍ لږ پورته او وې ويل: دې ددې پېښې له کبله خورا خواشینی دی، ده سپارښتنه کړې هغه بنسکاريانو ته جزا ورکړل شي، چې د پرديو سپو له منگلو يې د بنسکار د را اېستلو هڅه کړې ده. هغه له ځوان گرافه هيله وکړه چې ده ته ور اوږد شوی لاس کېښکاري او د ده په سيمه کې بنسکار وکړي.

ناتاشا په دې ډېره ويرېده چې پر ورور يې کومه بده پېښه را نه شي، په خورا تلورا او گېڼۍ ورپسې ورغله، خو هلته يې د دوو سيالانو او دښمنانو پر ځای د دوو دوستانو په شان کسان وليدل، هغو ته ورنږدې شوه، ايلانگين د ناتاشا په ليدو د درناوي په نښه خوله د لومړي ځل نه، لا پورته کړه او په خوږه موسکايې وويل:

- شهزادگی گرافينه، هم د بنسکار په زده کړې کې او هم په خپلې

جگړه او سوله

ښکلا سره چې د هغه په اړه مې ډېر اورېدلي دي، د طبيعت او ځنگلو د ساتونکي ديان (په يواني اساتيرو کې د طبيعت او ځنگلو ملکه) ته ورته ده.

ايلاگين د خپلو ښکاريانو د تېروتنې د پور په بدل کې، ډېر ټينگار او له نيکولای نه هيله وکړه چې د ده ځانگړي ښکار ځای ته د ده بلنه ومني... نيکولای دا بلنه ومنله او له خپلو ښکاريانو سره چې اوس دوه برابره شوي وو، آپلو و خو ځېدل...

۷

کله چې ما بنام ایلاگین او نیکولای مخه ښه وکړه، نیکولای دومره له کوره لرې و چې هغه د کاکا جان دا خبره چې ښکار پرېږدي او شپه د ده په کلي، میخایلو فکي تېره کړي، ومنله.
کاکا جان وویل:

- څنگه که زموږ کره لار شو. حساب پاک دی، وړاندې!
هغه تر یوې ژورې سا اېستلو وروسته دوام ورکړ:
- هوا باراني او لمدبل زیات دی، لږ دمه به وکړې او کمکی. گرافینه به گاډۍ کې راولي.

د کاکا جاني خبره ومنل شوه او یو ښکاري یې اترادنيا ته گاډۍ پسې ولېږه. نیکولای، ناتاشا او پېتیا د کاکا جان کورته لاړل.
پنځه شپږ تنه لوی او واړه د ارباب د هرکلي لپاره د ودانۍ زینو ته راووتل. په لسگونه ښځینه چوپرانې، زړې، ځوانې او واړه د کور دشا زینو ته وتلي وو چې رارسېدونکو ښکاریان وگوري.
د سورو ښکاریانو په منځ کې، د ناتاشې، د یوې ښځې او د یوې مېرمنې شته والي د کاکا جان چوپران دومره حیران کړي وو چې زیاترو یې شرم هېر کړي و، هغې ته ورنږدې کېدل. په ځیر ځیر یې هغې ته

جگړه او سوله

کتل، د هغې په مخکې يې د هغې په اړه خپلې خبرې او يادونې يادولې، گواکې چې کومه معجزه شوې ده، يا کوم عجيبه څاروي چا نندارې ته يې راوستی، نه بسڅه چې د ځان په اړه غږېدا واورې او پرې پوه شي.

- ارينکا! گوره، ښه گوره! پر آس هم په څنگ ناسته ده، ناسته ده او لمن يې هم ځورنده ده.

- ای خدايه! توره يې گوره، توره يې هم اچولې ده.

- ورته گوره، لکه تاتاره داسې ده.

يو تن چې تر ټولو زړور و، مخامخ يې ناتاشې ته وويل:

- څنگه چې آس پورته نه رالوېږي؟

کاکاجان د باغ د ځنگله د ونو په منځ کې د خپل لرگين پناه شوي کور د مخې زينو ته له آس نه راکوز، خپلو چوپړانو ته ځيراو په لوړ او دريځوالي غږ يې نارې کړې او وې ويل چې لاړ شئ او د مېلمنو د هرکلي لپاره هرڅه جوړ کړئ.

چوپړانو سره منډې کړې. هر څوک خپل کار پسې لاړل. کاکاجان ناتاشې راکوزه کړه، له لاسه يې ونيوله او د کور پر لرگينو شور کوونکو زينو يې وروخېژوله.

د هغه د کور ديوالونه، کاگل نه درلود، لرگي نه يوازې پوښل شوي نه وو، بلکې هومره پاک هم نه وو. که څه هم دلته تنبلۍ او بې اعتنايي نه احساسېده خو دا احساسېده چې په دې کور کې څوک د داغونو او گردونو د پاکولو تکل نه لري. دهليز ته د تازه مېوې بوی راته او پر ديوالونو د لېوانو او گېدرو پوستونو ځورنده وو.

کاکاجان خپل مېلمانه له دهليز نه واره والون ته چې ميزونه او سرې څوکۍ په کې اېښي وو بدرگه او له هغه ځايه يې بيا هغه

جگړه او سوله

مېلمستون ته بوتلل چې سپين د چناره د لرگي جوړ گرد ميز په كې اېښي و او څو كيو بڼايسته كړي و او بيا يې هغوی خپله د كار كوټه چې يوه زړه لاستې لرونكې څوكۍ په كې اېښې وه او نخي فرش په كې پروت و، بوتلل. د كوټې په ديوالونو د سوروف (روسي جنرال) دده د مور او پلار، دده خپل تصويرونه او يوه پوځي دريشي څړوند وو. په كوټه كې د تندو تنباكو او سپي بوی هم لگېده.

كاكا جان، له مېلمنو نه هيله وکړه چې په كوټه كې كينې او وې ويل چې د خپل كور په شان آرامه و او سي او خپله ووت. او گای نومي سپي هماغه شان په خټو ككړ كوټې ته راننوت، په كټ يې ځان واچاوه او په خپلو غاښو او ژبې د ځان په پاك كولو لگيا شو. له كوټې نه يو دهليز پيل شوی و چې په يوې پردې په دوو برخو ويشل شوی و. د ديوال ډوله پردې له شان نه د بنځو شورشور او د موسكا غږ راته.

نيكولای، ناتاشې او پېتيا چې جامې وويستې پر څو كيو كېناستل. پېتيا سر به څنگل كېښود او سمدلاسه وېده شو. ناتاشا او نيكولای چې خوله ناست وو، څېرې يې تكي سړې برينښېدې. دواړه ډېر وړې، خوبيا هم خوشاله وو. (ترښكار نه وروسته، په كوټه كې نيكولای، د خور په وړاندې د نارينتوب غوړې نه كولې) ناتاشا خپل ورور ته سترگه كېښكوده او دواړو تر ډېره وخته پورې خندل، خو مخكې له هغه چې دوی د خپلې خدا لپاره پلمه پيدا كړي، خدا يې لا پسې زياته او په كرس كرس بدله شوه.

تر لږ ځنډ نه وروسته كاكا جان قزاقي كمييس په غاړه، شين پرتوگ اغوستی او لنډې موزې په پښو كوټې ته راننوت. ناتاشا احساس كړه، همدغه جامې چې كاكا جان په اترادنيا كې اغوستې وې، غير معمولي او آن د خدا وړ برينښېدې، خو دلته هغه ددوی تر كوټونو او كمييسونو

جگړه او سوله

نه ښې ښکارېدې. کاکا جان خوشاله و، نه یوازې دا چې د خور او ورور له خدا نه خواږدی نه شو. (دا یې آن په زړه کې هم تېره نه شوه، چې گواکې هغوی دې وکولای شي د ده پر ژوند وځاندي) بلکې خپله هم له هغو سره په خدا پیل سر شو...

د کاکا جان له راتگ سمدلاسه وروسته د کوټې دروازه یوې ښځې را خلاصه کړه، د پښو له غږ یې ښکارېده چې پښې بلې ده، خو څلویښت کلنه ځوانه، ښکلې، سپینه سره ځلېدونکې څپره، غوښنې شونډې او ژامې لاندې هم غوښینه وه. په خورا مهربانۍ او درناوي یې هر مېلمه ته جلا وکتل او له هر څه یې د مېلمه پالنې نښې وربدلې. په یوه مالگینه ادبې، هغوی ته ستړي مشي وویل (دا د کاکا جان ښځه وه) که څه هم د زیاتې خوريزالي نه یې، ټټر او گیده وړاندې او سر یې شاته وتلی و، په خورا بې سارې چټکۍ او حیرت سره یې بوتلونه د بېلابېلو خوړو او د ډوډۍ رنګارنګ قابونه پر میزونو اېښودل. همدا چې کار یې پای ته ورساوه، له میزه لرې او موسکایې پر شونډو خوره شوه. د دروازې خولې کې ودرېده او داسې برېښېده چې دغه ښځه رستوف ته وایي دا هم هغه او دا هم زه، اوس د کاکا جان د کار په رازونو پوه شوی؟ او څنګه به څوک نه پوهېږي؟ نه یوازې نیکولای، بلکې ناتاشا هم د کاکا جان...

انيسا فيودروفنا (د هغه ښځه) د رانوتلو په وخت کې د هغه د وروځو په برندوالي، چې د هغه د نیکمرغۍ او د ډاډمنتوب څرګندونه یې کوله، پوه شول، چې راز چېرې او په څه کې دی. په پطنوس کې یوه بوتل خوندور شراب، د میوو او شرابو ګډې اوبه، مرخېرې، په غوړو کې د تورو وړو (ګډولې) پتېرې، انګبین، پاخه انګبین، منې، خستکې، پنیر، مربا او په عسلو کې نغښتل شوي چارمغز، اېښي وو.

جگړه او سوله

وروسته بيا انيسا فيودروفنا، ډول ډول مړيا چې په انگينو او بورې کې پاڅه شوي وو، دلاندي غوښه او سور شوی چرگ چې هماغه شپبه برابر شوي وو، راوړل.

دا ټول د انيسا فيودروفنا د لاس کوډې وي... دا ټول دې په خپله پاڅه کړي، او په هر څه کې د هغه د ښه ذوق نښې څرگندې وي. ټول د هغې په شان سپيڅلي، پاک او سپين او د هغې د موسکا په څېر خوندور وو. هغې به کله له دې خوړو نه او کله به يې ناتاشې ته ست وکړ چې له هغو ميوو نه کومه مړۍ واخلي او ويل به يې:

- نوش جان يې کړه ناتاشا جانې، گرافيني، نازولې!

ناتاشا ټول او هر څه په خوند خوند خوړل. هغه داسې انگېرله چې دغه شان په غوړو کې د تورو وړو پتېرې، انگين او په عسلو کې نغښتل شوي مند کې هېڅکله هېڅ ځای نه دي خوړلي.

انيسا له کوټې ووت. رستوف او کاکا جان ماښامنی خوړله، له شرابو او د گيلاسو د اوبو د يو نيم غوړپ سره سره د پخوانيو او راتلونکو وختونو او پېښو په اړه خبرې کولې او روگای نومي او د ايلگين سپي يې هم نه هېرول. ناتاشا چې سترگې يې ځلېدلې، مخامخ دوی ته پر څوکی ناسته وه او هغو ته يې غوږ نيولی و. څو ځله ناتاشې هڅه وکړه چې پېتيا د ډوډۍ لپاره راوېښ کړي خو هغه څه نه پوهېدونکې خبرې کولې او داسې برېښېده چې نه راوېښېده. ناتاشا دې ته په دې نوي ځای کې دومره خوشاله، دومره آرامه او بې غمه وه، چې دعايې کوله، گاډۍ ژر راونه رسېږي. په يوه شپبه کې چې ناڅاپه ددوی منځ کې چوپيتيا راغله، کاکا جان د هغو کوربنو په شان چې د لومړي ځل لپاره خورا نېردي کسان مېلماننه کوي، د هغې پوښتنې په وړاندې چې د مېلمنو په خيال کې گرځي، وويل:

جگړه او سوله

- غواړم ټول عمر مې همدا سې تېر کړم، سبا به مې حساب پاک دی، وړاندې... هرڅه پای ته رسېږي، ولې ځان هسې بې ځایه گنهار کړم؟

کله چې کاکا جان دا ویل، څپرې یې زر خبرې کولې او آن بیا ایسته هم وه. په دې وخت کې رستوف په غیر ارادي ډول، ټولې هغه بڼې خبرې او ستاینې چې د کاکا جان په اړه یې له پلار او گاونډیو ځمکوالو نه اورېدلې وې، وریادولې. کاکا جان د خپل ولایت په ټولو سیمو او شاوخوا کې د یوه خواخوږي او بې غرضه انسان نوم گټلی و. هغه به هر چا په هره شخړه کې روغې ته ورباله، له هغه سره به یې د زړه خواله کوله، خپل رازونه به یې ورسره شریکول، د هغه پریکړه به یې منله او خبره به یې د کاني کرښه گڼل کېدې. هغه تل او په تینگار سره درسمي دندو له منلو نه غاړه غړوله. هغه پسرلي او مني له خپل کهربايي آس سره په ډاگونو کې تېرول، ژمی به په کور کې پروت و او اوږې به د خپل باغ د بوټو په منځ کې خوندي او استراحت و.

- کاکا جانه تاسو ولې رسمي کار نه کوئ؟

- رسمي کار مې هم کاوه، خو پرې مې بنوده، د دغو کارونو حوصله نه لرم. حساب پاک دی، وړاندې! د رسمي چارو په ډېرو ځانگړتیاوو مې سر نه خلاصېږي. د دولت چارې باید تاسو پوه کسانو ته وسپاري شي، خو بنکار چارې، دا بله خبره ده. دلته حساب پاک دی، وړاندې! بیا یې چغه کړه:

- دا دروازه خلاصه کړئ، هغه ولې تړلې ده؟ د ده موخه هغه دروازه وه چې د دهلیز په کوز سر کې وه... دا د هغې کوتې دروازه وه چې د بنکاریانو کوتې ته ور خلاصېده او د مجردانو د کوتې نوم یې گټلی و. کومې پښې بلې پښې په چټکۍ و خوځېدې او یوه ناڅرگنده لاس د

جگړه او سوله

ښکاريانو د کوټې دروازه خلاصه کړه. د يوه گيتار غږ واورېدل شو، له ورايه ښکاره وه چې گيتار کوم استاد غږوي. ناتاشا چې له پخوانه د گيتار آواز ته غږ وه، پاڅېده او دهليز ته ددې لپاره ووتله، چې هغه ښه واورې. کاکا جان وويل:

- دازما گاډيوان ميتکا دی چې دا گيتار غږوي. ما هغه ته ښه گيتار اخېستی، ډېر مې خوښېږي. کاکا جان عادت لاره چې کله دی له ښکاره راستنېده د مجردانو په کوټه کې به يې له هغوی سره گيتار غږاوه. د کاکا جان، د گيتار دغې نغمې خورا خوښېږي.

نيکولای وويل: آفرين، آفرين، څه ښکلې يې غږوي. د هغه آواز څه سوږ غونډې و، داسې برېښېده، چې گواکې نه غواړي ووايي چې دغه نغمې يې خوښېږي.

ناتاشې چې د ورور په خبرو کې سوږوالی اورېدلی و، د ورورد ملامتولو په نښه يې وويل:

- نه ښکلې، بلکې په بې سارې ښکلا يې غږوي. هغې چې د کاکا جان، مرخپري، انگبين او شراب خوښ او په دنيا کې تر ټولو غوره گڼلي وو، اوس يې په نړۍ کې تر بلې هرې موسيقۍ د دغه گيتار آواز غوره او بې ساری باله. همدا چې د گيتار غږ چوپ شو، ناتاشا د خلاصې شوې دروازې پلو ته مخ ورواړاوه او وې ويل:

- نور، نور يې هم وغږوي، هيله کوم، هيله کوم نور يې هم وغږوي!
ميتيکا خپل گيتار سر کړ او د ارباب د مېرمنې نغمه غږول يې په خورا ښکلا او خوند بښوونکي ډول پيل کړل. کاکا جان ناست و، غوږونه يې د نغمې خواته ور څک کړي وو او په يوې ناڅرگندې موسکا يې نغمه اورېده. د ارباب د مېرمنې نغمه څه کم سل واړه تکرار شوه، څو واړه گيتار سر شو او بيا هماغه نغمه وغږوله شوه، خود

جگړه او سوله

نغمې بيا بيا غږولو نه يوازې څوک نه ستومانه کول، بلکې هغوی غوښتل چې تکرار شي. انيسا فيودروفنا کويې ته راننوته، په څو رب ځان يې دروازې ته ډډه ولگوله او په داسې يوې موسکا چې سخته د کاکا جان هغې ته ورته وه، ناتاشا ته وويل:

- غوږ شئ، ته او خدای غوږ شئ، څه کوډ گري گوتې دي.
کاکا جان ناڅاپه، په خورا ټينگي خوځېدا، لاس و خوځاوه او وې ويل:

- دغه سړيې سم ونه غږاوه، دلته سرونه بايد جلا او نرم شوي وای...
هر څه پاک دي، وړاندې!
ناتاشا وپوښتل:

- ايا ته يې هم غږولئ شئ؟ څه کوډ گري گوتې دي.
کاکا جان پرته له هغه چې ځواب ورکړي، يوازې و موسېد او وروسته يې وويل:

- آنيسيو جانې! ته وگوره چې زما د گيتار تارونه جوړ دي او کنه؟
ډېره موده کېږي چې گوتې مې وروړي نه دي. هر څه پاک دي، وړاندې!
انيسا په مينې او چټکو گامو لاړه، چې د خپل خاوند خبره پر ځای کړي او گيتار يې راوړ. کاکا جان پرته له هغه چې چاته وگوري، له گيتاره يې، گردونه پو کړل او په خپلو ډنگرو اډوک ډوله منگلو يې د گيتار له تندي نه يو گرز جگ کړ. گيتار يې سړ کړ او ځان يې په څوکۍ کې جوړ کړ. (په څو ننداريزو بڼو يې خپله چپه څنگله لږ پورته او آزاده کړه). گيتار يې له غاړې راوښو، انيسيا فيودروفنا ته يې سترگه کېښکوده او د گيتار غږول يې پيل کړل. خو هغه د ارباب د مېرمنې ترانه نه، بلکې خورا استاد وزمه يې... او په ډېر شوق او مينې يې د (پوخو کوڅو) (په تېرو فرش شوي) نغمه و غږوله. د نغمې منځپانگه

جگړه او سوله

په هماغه نړمو مینې بښوونکو ضربو چې د انیسیا فیودروفنا له زړه نه راپاڅېده، هغه سره هم مهاله یې د نیکولای او ناتاشا په گوگلونو کې منگولې خښولې. انیسیا فیودروفنا تکه سره شوه، د سر په دستمال یې مخ پټ کړ او په موسېدو موسېده له کوټې نه ووت، د کاکا جان قلمي گوتو په خورا ځیر، د گیتار له زړه نه زړه رابښکونکې کوډگره نغمه راوویسته، د هغه غږولو ته یې دوام ورکاوه او هغه ځای ته یې کتل چې تر څو شپږو مخکې هلته انیسیا فیودروفنا ډډه لگولې وه. نالیدونکې موسکا یې تر سپینو تورو بریتولاندي ځان راخوراوه، خو دغه موسکا به هغه وخت لاریاتېده چې نغمه به لاستېده او ضربه به لاسې پرله پسې قوي کېده...

همدا چې کاکا جان نغمه پای ته ورسوله، ناتاشا چغې کړې: ښکلې ده، ښکلې ده! کاکا جان خورا ښکلې وه! بیا، بیا یې ووهه! هیله کوم! هغې ودانگل، له کاکا نه یې غږېتاو کړه او ښکل یې کړ. هغې په داسې حال کې چې ورورته مخ وروړاوه او له هغه نه یې د څه خبرو د اورېدو هیله لرله، وویل:

- نیکولای جان! دا څه وه، دا نغمه یادوم؟

نیکولای هم د کاکا جان له دغې نغمې نه ښه خوند اخیستی و. کاکا جان بیا نغمه پیل کړه. انیسیا فیودروفنا چې موسکا یې پرشونډو خوره وه، بیا کوټې ته راننوته او هغې پسې نور او نور خلک. کاکا جان د «لږ تم، سړو چینو ته به په گډ ځو، زما ښکلې» نغمه وغږوله. بیا یې د استادانو په چم ځان وښوراوه، اوږو ته یې ټکان ورکړ او نغمه یې پای ته ورسوله.

ناتاشې په زاری ډوله آواز، داسې چې گواکې ټول ژوند یې د کاکا جان په منگولو کې راگیر شوی وي، وویل:

جگره او سوله

- کاکا جانۀ! د زړه سره! ماته گرانه، مه يې پرېږدئ، وغږوئ.
کاکا جان پاڅېد. داسې برېښېده چې په هغه کې دوه جلا کسان
نغښتي دي، يو هغه چې خورا تند او جدي دی، چې پر هرڅه يې ملنډې
وهلې او بل هغه چې خپله ټوکمارو او ساده و او د نڅا لپاره يې
چمتووالی کاوه.

کاکا جان په هماغه لاس چې گيتار واوه، ناتاشا ته اشاره وکړه
راوې بلله او چغه يې کړل:
- نو خوږځي، پاڅه!

ناتاشا ودانگل او پر اوږو پروت شال يې وارتېږه، د کاکا جان
مخې ته يې ورمنډه کړل، لاسونه يې په ملا کېښودل، اوږې يې
وښورولې، تر مخې يې ودرېده او نڅا يې پيل کړه.
هغه چې ورته وکتل وې ويل:

- په فرانسوي دغه کډواله، چېرې، څنگه او کله دغه روسي روح
زېښلی، په خپل روح کې يې نغاري، هغه يې پاللی، له کومه هغې دغه
ښې او دغه مالگينې اداگانې چې اروپايي نڅاگرو هغه بايد پخوا
هېرې کړي وي، له خپلو خوځېد او نه شړلي و، په ځان کې ساتلي دي؟
کاکا جان پوره همدغه بې ساری روح، همدا بې سياله، نه
پورېدونکې، نه زده کوونکې ژورې لاسي خوځېد اوې، له هغې نه
غوښتي. همدا چې هغې نڅا پای ته ورسوله، ودرېده، په ناز ناز
و موسېده، هغه لومړنی ډار چې نیکولای او نورو کسانو، درلوده، چې
هغه کوم ناوړه څه و نه کړي، له منځه لاړ او د ټولو په زړونو کې د
ستاينې او مينې له احساسه پرته بل څه نه گرځېدل.

هغې هغه څه وکړل، چې بايد کړي يې وای. هغه ټول داسې په ادا او
ناز تر سره کېدل، انيسا فيودروفنا چې په چتگۍ دهغې لپاره شال

جگړه او سوله

راوړې و هم له خوښۍ نه اوبښکې تويولې، ځکه هغې ليدل چې دغې نړۍ بڼکلې له نازه ډکې شهزادگۍ، دغه په ورينمنو او عطرونو کې لويه شوې نجلۍ، چې په بې سارې ډول دې ته ورته نه ده، ټولې هغه بڼکلاوې، اداگانې چې د هغې په مور، پلار، ترور او بل هر روسي انسان کې نغښتي دي، دې يوازې په ځان کې رانغاړلي او پرې پوهېږي.

کله چې نڅا پای ته ورسېدل، کاکاجانه په خوشالۍ و موسېد او وې ويل:

- نو گرافينې! هرڅه پاک دي، وړاندې! دغه ته خوږڅه وايي، اوس که خدای وکړي، چې يو ښه زوم پيدا شي، هرڅه پاک دي، وړاندې!

نيکولای و موسېد او وې ويل: وخته پيدا شوی دی.

کاکا له حيرت سرسام شو او په پوښتنيزه يې ناتاشې ته وکتل او وې ويل: او هو؟ عجب ده!

او ناتاشا په يوې خوږې موسکا چې د هو ښه يې څرگندوله وويل:
- هغه هم څه زوم!

خو تر دې ځواب نه وروسته سمدلاسه بيا خيالونو پر هغې يرغل وکړ، او ناتاشې له ځان سره وويل چې، کله چې نیکولای وويل چې زوم پيدا شوی دی، څه بل څه به يې غوښتل؟ ايا هغه خوشاله وه که ناخوښه؟ داسې ورته برېښېده چې گواکې نیکولای فکر کوي چې زما بالکونسکي به زما د دغو کړو نه زغم لاره او نه به يې منلي وای. نه، نه، هغه به هر ورو پوه شوی وای. او وايي چې اوس نو هغه چېرې دی؟... دغه حالت څو شپږو نه زيات دوام ونه کړ او په زړه کې يې وويل:

- په دې اړه فکر مه کوه او حق هم نه لرې، فکر وکړې، هغې و خندل

جگړه او سوله

او بېرته د کاکا جان تر څنگ کېناسته او له هغه نه يې هيله وکړه چې يوه بله نغمه وغږوي. کاکا جان بيا يوه نغمه وغږوله... او تر يوې چوپيتيا نه وروسته يې په يوه توخي سينه صافه کړه او د خپلې خوبې د بنکاريانو سندره يې وويله:

شپه خوره او نړۍ توره
واوره، وريزې ځمکه سپينه

کاکا جان داسې سندرې ويلې، لکه ولسي خلک يې چې وايي. په هماغې سادگۍ او ټينگې عقيدې، په دې باور چې د سندرو قوت يوازې د هغو کلماتو کې دي، او موزيک په خپل سرورزياتېرې موسيقي له تورو نه پرته شتوالي نه لري او يوازې د موسيقي د نظم لپاره وي، نو له همدې کبله د هغه سندره، لکه د مرغانو په شان چې له خپلو سندريزووالي نه خبر نه وي، خورازره وپوښي. ناتاشا د کاکا جان د سندرې په اورېدو، سخته جذبه پيدا کړه، پريکړه وکړه چې چنگ لري کړي او يوازې گيتار وغږوي. د کاکا جان گيتاريې راواخيست او سندره يې پيل کړه.

شپه له لسو بجو او بنسټې وه چې گاډۍ او درې ساتونکي چې د ناتاشا او پېتيا په لټه پسې رالېږل شوي و، راورسېدل. يوتن ساتونکي ويل چې گراف او گرافينه د خپلو ماشومانو نه ناخبره پاتې شوي او ډېر ناآرامه وو.

هغو پېتيا لکه مړۍ داسې سره پورته او په گاډۍ کې واچاوه، ناتاشا او نيکولای په گاډۍ کې کېناستل. کاکا جان له ناتاشې نه يو ښه تود پتو تاو کړ او په بې ساري مهربانۍ يې له هغې سره خداي په امانې وکړه او همداسې پلۍ تر هغه پله پورې ورسره لاړ چې، سواره پرې تېرېداي نه شو، بلکې بايد په اوبو کې ورگډ شوي وای، کاکا جان

جگړه او سوله

ښکاريانو ته سپارښتنه وکړه چې خراغ واخلي او د هغو مخکې روان شي.

د کاکا جان غږ د شپې په توره تياره کې انگازې کولې، د خدای په امان، گراني لورکې! دا دهغه ورځني غږ نه و، چې ناتاشا پېژاند، بلکې هغه غږ و چې د واورې سندرې يې ويلې وه.

په کلي کې د بل شويو اورو نو سره رڼايي ځلېدله او د لوگيو زړه راښکونکي بوی په هوا کې خور و.

کله چې هغوی لويې لارې ته ورسېدل، ناتاشا وويل:

- دا کاکا جان هم عجيبه ښه سپری دی!

نيکولای وويل:

- هوکې، ښه سپری دی، گوره ساړه خوبه دې نه کېږي؟

- نه، نه خورا ښه يم.

او په حيراني يې زياته کړه:

- دومره مې خوبښ شوي دي، چې نه شم کولای تا ته ووايم.

او تر دې پورې دواړه چوپ پاتې شول.

شپه، تور تم اولړی خورې وې. آسونه نه ليدل کېدل، او يوازې د

هغو د پښو آوازونه چې په خټو کې يې څښول، اورېدل کېدل.

په دغه ماشوم وزمه او وينښ گوگل کې چې داسې د ژوند د

بېلابېلو خيالاتو د منلو تړی و، څه تېرېدل؟ دغو خيالاتو څنگه د هغه

په ذهن کې ځای پيدا کاوه؟ خو په هر حال، هغه خورا نيکمرغه وه. هغه

لا کورته نه وه رسېدلې، چې تر شونډو لاندې يې د واورې د سندرې په

ويلو پيل وکړ. د ټولې لارې په اوږدو کې يې هڅه کوله، د هغه شعر

ورياد کړي، خو په پای کې هغه ورياده شوه.

نيکولای وويل:

جگړه او سوله

- درياده ده كړه؟

ناتاشا ويونستل:

- نيكولای جانہ! تا همدا اوس د څه په اړه فكر كاوه؟

د هغو دا خونبڼده چې دوی یو له بل نه داسې پوښتنې وکړي.

نيکولای هڅه وکړه چې ورياد کړي د څه په اړه يې فكر كاوه او وې

ويل:

- آها، غورځنه! لومړي مې فكر وکړ، چې روگای، هغه سور سپي،

ډېر کا کا جان ته ورته دي، که دغه سپي، د سپيتوت پر ځای سړی وای،

تل به کا کا جان هغه له ځان سره ساته، که هغه يې د ښکار لپاره نه

ساتلي، د خپل زړه د خونبڼې لپاره به يې ساته. هغه هم له دې کبله، چې

دوی سره ورته وو... اوس ته راته ووايه چې تا د څه په اړه فكر كاوه؟

- ما، يو شېبه ودرېږه! هوکې! لومړي خو مې فكر كاوه چې مور

خو، مور څو کورته ځو، خو اوس گورم چې خدا زده په دې تياره کې

چېرې روان يو، که يو وار يو چېرته ورسېږو او وگورو چې اترادنيا نه

ده، بلکې يوې کوډگري سيمې ته رسېدلې يو. بيا مې فكر كاوه چې... نه

هېڅ، هېڅ، نور مې بل د هېڅ شي په اړه فكر نه كاوه.

نيکولای وويل: پوهېږم! هر ورو دې د هغه په اړه فكر كاوه!

او ناتاشا په دې تياره کې د هغه د غږېد له سندريزووالي نه په دې

پوه شوه چې ورور يې موسېږي.

ناتاشا ځواب ورکړ:

- نه د هغه په اړه مې فكر نه كاوه. حال دا چې هغې په رښتيا د سردار

اندرې او ددې په اړه که سردار کا کا جان ليدل وای، ايا خوښ شوی به

يې وای او کنه؟ او بيا يې زياته کړه:

- او نور مې په ټوله لاره کې له ځان سره ويل او ويل چې انيسيا جانہ

جگړه او سوله

خومره ښه وه، خومره ښه يې وکړل. او نیکولای د هغې د خندا له خوښۍ نه ډکې سندريزې انگازې واورېدې.

ناتاشا ناخاپه وويل: ته پوهېږې، زه پوهېږم چې زه به بيا هېڅکله لکه اوس داسې نیکمرغه او آرامه ونه اوسم.

نیکولای وويل: دا اپلتي، حماقت او تشې خبرې دي. او په زړه کې يې وويل:

- دا زموږ ناتاشا هم شه د ښکلا، ښکلا ده! هېڅکله مې ددې په شان ملگري نه درلود او نه به يې ولرم. هغه ولې مېړه کوي؟ ښه به دا وي چې تل به داسې گډ سره گرځو.

ناتاشا په زړه کې وويل:

- دا نیکولای خومره يې ساری ښه دی!

هغې د کور کې کيو ته د شپې په تور تم او لږو کې ځلېدلې، اشاره وکړه او وې ويل: عجب ده، د مېلمستون خراغونه لا تر اوسه لگېږي.

۸

گراف ايليا اندر بويچ د سيمه ايز جرگې له مشري نه ځکه استعفا وکړه چې دغې دندې خورا زيات خرڅ درلود، خو له کاره لرې کېدل، بيا يې هم د هغو مالي چارو ته څه گټه ونه رسوله. ناتاشا او نیکولای به زياتره وخت د مور و پلار هغه پټې خبرې اورېدې، چې د مسکو په څنډو کې ددوی د کورنۍ د لوی کور د خرڅېدو په اړه به يې سره کولې. که گراف رستوف د سيمه ايزې جرگې مشر نه وای، هغه به دومره پراخو مېلمستياوو ته اړتيا نه لرلای او په اترادنيا کې به ددوی کورنۍ ژوند هم تر پخوانه آرامه او هوسا و، خو د هغوی په لوی کور او هغه پورې په اړونده ودانۍ کې هماغه شان د چوپړانو گڼه گڼه او لاتر او سه به تر شلو پورې مېلمانه ددوی پر ميز ناست وو... د سارې په توگه ديملر چې سندرغاړی و او د هغه مېرمنه یوگل، د نڅا بنوونکي د کورنۍ له غړو او يوې زړې پېغلې سره چې (بېلو) نومېده، ددوی کره له پخوانه اوسېده. دغه راز ډېر نور کسان او له هغې ډلې نه د پېتيا بنوونکې، د ناتاشا روزونکې او ډېر نور خلک چې د خپل کور پر ځای يې غوره گڼله د گراف په کور کې و اوسي. که څه هم د پخوا په شان گڼې او پر تمينې

جگړه او سوله

مېلمستيا او بندپارونه نه جوړېدل، خو د هغوی ژوند په هماغه بڼه دوام درلود، ځکه پرته له دې نه، گراف او گرافینې د خپل ژوند تصویر نه شو کولای. د نیکولای د سپیانو د ډلو، پنځوس آسونو او په پنځلسو گامونو نوکې هم څه کمې نه و راغلي، په جشنونو کې یو بل ته د قیمتي ډالېو بښلو ته پاملرنه... لوبې، جواريو، قطعې او په هغو کې د سلگونو روبلونو بایلل ته پاملرنه، هغو پرمینو مېلمستیاو ته تگ راتگ چې د سیمې د بډایانو به گډون په کې کاوه، او د ایلیا اندربویچ هغه ته لارنګینه بښله لا د پخوا په شان دوام درلود.

گراف د مالي ستونزو له امله په یوې داسې بې پایه کړۍ کې راگیر و، خو ده هڅه کوله دا ونه مني، چې دی په داسې یو نه آوارېدونکې جرې غوټې کې راگیر او گام په گام لا په کې را اېسارېږي. خو هغه دا احساسوله چې نه له دغې کړۍ نه د راوتلو توان لري او نه کولای شي په احتیاط سره له دغو چارو نه ځان لرې کړي. گرافینې د زړه له کومې دا احساسوله، چې په دې توگه به یې ماشومان بدمرغه شي. او دا د گراف گناه نه ده او نه هغه د خپل طبیعت او خوښې په وړاندې درېدای شي. گراف پر دغې رارسېدونکو خواریو او دیوالي کېدو پوهېده، ډېر زورېده او د ماشومانو برخلیک زور او (که څه هم هغه دا زورېدل پټول) گرافینې بیا د خپل بښځینه طبیعت له مخې هڅه کوله چې له دغه حال نه د ژغورنې لپاره یوه لاره پیدا کړي. د هغې د اند له مخې، د دغې ژغورنې لپاره یوازې یوه لاره پاتې ده، هغه هم له یوې بډایې پېغلې سره ددوی د زوی نیکولای واده کول و. هغه دغه چاره، د ژغورنې وروستي هیله گڼله او تصور یې کاوه، که نیکولای هم دغه ونه مني، په ژوند کې به بیا ددوی کار سم نه شي. دغه پېغله چې دې د نیکولای لپاره غوره کړې وه، ژولیه کاراگینا وه... هغه یوه ښکلې نجلۍ او پلار

جگړه او سوله

و مور يې خورا مهربانه، خواخوږې مخور خلک وو، د رستوف کورنۍ هغه لاله ماشتوبه پېژندله دغه پېغله اوس د خپل وروستي ورورد مړنې له امله خورا بډايه شوې وه.

گرافينې مخامخ، گرافينې کاراگينا ته، چې په مسکو کې اوسېده، د يوه ليک په ترڅ کې وليکل چې لور يې د خپل زوی لپاره غواړي او ډېر ژر يې د هوليک تر لاسه کړ. گرافينې کاراگينا ځواب ورکړی و، چې دا ريباري په سر سترگو مني، خو يوازې خبره دا ده چې بايد د نجلۍ خوبه هم وغوښتل شي، هغه سره هغوی هم مهاله نیکولای ته بلنه ورکړه چې مسکو ته ورشي.

گرافينې څو واره په ژبه او انگولا، له خپل زوی سره خبرې وکړې او وې ويل: اوس چې د دواړو نجونو بخت ښکاره شوی، د هغې يوازينۍ هيله دا ده چې زوی يې هم زوم شي او د ده سا په آرامه وڅېږي. بيا يې زياته کړه چې، خورا ښه نجلۍ يې پيدا کړې ده. او له هغه نه يې د واده په اړه وپوښتل. هغې تردې وروسته وويل چې ده ته يې يو ډېره ښه او ښکلې ناوې پيدا کړې ده.

دا وار او بيا يې څو ځله نور له نیکولای سره په خبرو کې، هغه نجلۍ ژوليه وستايه او له هغه يې هيله وکړه چې په اختر کې مسکو ته لاړ شي او ساعت به يې تېر شي. نیکولای تصور کاوه چې ولې يې مور غواړي چې دی مسکو ته لاړ شي او د هغې د خبرو پای چېرې رسېږي، خو ده به ځان ناگاره اچاوه، مگر يوه ورځ يې مور په ډاگه ورته وويل چې د هغوی د ژوند د ژغورنې يوازينۍ لاره له پېغلي کاراگينا سره واده دی.

نیکولای ځواب ورکړ: ښه پوهېږم! که زما کومه خواره او بې وزلې نجلۍ غوښتلای، تاسو به زه اړولای چې خپله مينه او عزت مې د

جگړه او سوله

شتمنیو د لاس ته راوړلو لپاره، له بلې نجلۍ سره تر واده کولو نه څار کړای وای...

هغه د خپلې دې پوښتنې په هغه اغېز نه پوهېده، چې دده پر مور بې کوي، خو ده یوازې خپله خپلواکي ښودله، مور وویل:

- نه، نه زما موخه دا نه وه.

هغه نه پوهېده چې خپله موخه څنگه څرگنده کړي، زیاته یې کړه:

- زه ستا له نیکمرغۍ پرته، بله هیله نه لرم.

هغې ددې خبرې په ویلو پوه شوه چې رښتیا نه وایي، گڼۍ واخېسته او په ژړا شوه.

نیکولای وویل: ادکې! مه ژاړه، یوازې دوو مره راته ووايه، چې تاسو څه غواړئ، هر څه چې تاسو غواړئ زه هغسې کوم، تاسو ښه پوهېږئ زه به خپل ټول ژوند او نور هر څه تر دې نه څار کړم چې ته آرامه شي، زه هر څه تر تا څاروم، آن خپل احساس او مینه.

خو گرافینې نه غوښتل چې خبره داسې وشي، هغه له خپل زویه څار بدل نه غوښتل، بلکې هغې غوښتل چې دا ځان له هغې نه څار کړي، او ښکې یې پاکې کړې او وې ویل: ته مې په خبره پوه نه شوې، پرېږده، دا خبرې به بل وخت ته پرېږدو.

نیکولای له ځان سره وویل: دا څه خبره ده، کېدای شي په رښتیا ما ته کومه بې وزلې نجلۍ گرانه وي، څنگه کولای شم، خپله مینه او عزت د کومې نجلۍ د شتمنیو د لاس ته راوړلو نه څار کړم؟ زه دې ته حیرانه یم، چې مور مې څنگه کولای شو، ما ته دغه شان خبره وکړي. دا چې سونیا بې وزله ده، نه شي کولای را ته گرانه وي؟ څنگه کولای شم، د هغې وفا او پاکه مینه بې ځوابه پرېږدم؟ رښتیا وایم زه به د ژولیه پر ځای چې یوه جوړه شوې سینگار شوې نانځکه ده، سونیا سره

جگړه او سوله

نيکمرغه و او سم هلته چې د سونیا د مینې خبره وي، زما احساس تر هر څه لوړ او پیاوړی دی.

نيکولای مسکو ته لاړ نه شو، گرافینې هم بیا له هغه سره د واده خبره یاده نه کړه. هغې په خواشینۍ او کله ناکله په قهر سره لیدل چې زوی یې پرله پسې او ورځ تر ورځې له بې وزلې او بې جهزه سونیا سره اړیکې او مینه زیاتېده.

مور له دې امله ځان بسکڅه، خو له دې سره سره یې نه شو کولای سونیا سره بد وکړي. کله ناکله به یې بې له دلیل هغې ته تاسو یا گرانې ویل، داسې رسمي خبرې له هغې سره د نه لېوالتیا نښه وه. له سونیا سره، د مهربانې گرافینې بد خلقي له دې کبله وه چې دا تور سترگې بدمرغه نجلۍ، دومره پاک زړې او پر حق ولاړه، دومره یې د خپلو دغو غمخور خپلوانو منت ساته او داسې په نیکولای مینه وه، چې د هغې غندنې یا بد ویلو ته هېڅ دلیل پیدا کېدای نه شو.

نيکولای خپله ټوله رخصتي د خپلو خپلوانو کره تېره کړه.

د سردار اندرې څلورم لیک رارسېدلی و. په هغه کې سردار لیکلي و که د هغې ځای د تودې هوا له کبله د ده ټپونه ناڅاپه راتازه شوي نه وای، دی به نوي کال ته خپل راتگ نه وای ځنډولای او لا د وخته به د روسیې پلو در خوځېدلای وای.

ناتاشې ته خپل کوژدن لا هماغه شان گران و، دې ته د هغه مینه لا هماغه شان د زړه او روح آرامي او د پخوا په شان د ژوند د بناديو سرچینه وه، خو د بېلتانه د څلورمې میاشتي په پای کې و چې د دغه بېلتانه او جدایی غم کرار کرار دا زوروله او ددې پر زړه یې د غم داسې خپې راخوړولې چې د هغو په وړاندې درېدای نه شوه. خپل زړه یې په خپل حال سوځېده، په دې یې زړه خوړېده چې د ژوند دغه موده هغې

جگړه او سوله

هسې او د هېڅ نه څار او تېره کړې وه. هغه داسې احساسوله چې په دې موده کې دې څومره د گرانبت توان لاره او څومره بې کولای شو په ځان څوک مین او گرانه واوسي. د رستوف له کورنۍ نه خونبۍ کډه کړې وه.

۹

د مسيح د زوكړې مباركې ورځې راوړسېدې. په كليسا كې له پرمينو لمانځنو پرته، د گاونډيو او كليوالو د رسمي او غمجنو مباركيو نه برسیره او د نويو جامو د اغوستو تر څنگ، هېڅ بل داسې څه پيښ نه شول، چې دغو ورځو ته د اختر خوشالي او رنگ وښيي.

د اختر په درېيمه ورځ، تر غرمې نه وروسته د هغو د كورنۍ ټول غړي هر څوك خپلو كوټو ته لاړل. د ورځې تر ټولو نه خواشيني شېبې وې. نيكولاى چې د سهار له خوا د گاونډي كره تللى و، په خپل كټ كې ويده شو. زورگراف په خپلې كوټې كې استراحت كاوه. سونيا د مېلمستون د گرد ميز شاته ناسته او پر ټوكر يې څه رسمول. مشرې گرافينې په قطعو فال لیده. اناستاسيه ايوانوفنا د گراف هماغه ټوكماره له دريو بوديو سره د كړكۍ څنگ ته ناستې وې. ناتاشا كوټې ته راننوته، د سونيا خواته ورغله او د هغې د كار په ننداره شوه، بيا مورته ورغله او پټه خوله ودرېده.

مور يې وويل:

- څه درشوي دي، ولې داسې لكه بې كوره گرځې راگرځئ؟ څه

جگره او سوله

غواړئ؟ ناتاشا چې سترگې يې ځلېدلې او موسکايې له شونډو کډه شوې وه، وويل:

- هغه غواړم، همدا اوس، همدا اوس يې غواړم!
گرافيني سر پورته کړ او په ځير ځير يې لور ته وکتل.
- مورجانې! ما ته داسې مه گوره، مه گوره کنه ژړا مې راځي.
گرافيني ځواب ورکړ: کينه، ترڅنگه مې کينه.
- مورجانې زه هغه غواړم، هغه غواړم، له همدې امله داسې ناهيله شوې يم.

د هغې آواز پرې او اوښکې پر ليمو راشپوه شوې، په دې هيله چې اوښکې پټې کړي، مخ يې واړاوه، له کوټې نه ووته، واره مېلمستون ته لاړه، ودرېده، هلته لږ په خيالو کې ډوبه شوه او بيا د مينځو کوټې ته ورغله. هلته يوې زړې ښځې، يوې ځوانې هغې ته چې له باندې نه راغلي وه او د سپرونه يې سا بنده بنده کېده بنگېدلې او هغه يې ښکته کوله.

دغې زړې مينځې وويل: دالوبې او سادگي بس دي، هر کار خپل وخت لري...

ناتاشا وويل:

- کاندرا نيو فنا! پرېرېده، څه يې کوئ... ناتاشا دې خوا آخوا گرځېده، ټوله ځمکه ورته د تبې په شان وه... هغه بيا د خيالونو په دنيا کې ډوبه شوه. هغې ته، هغه وختونه ورياد شول چې هغه يې ترڅنگه و او دې يې ښکلو او مينه ناکه سترگو ته کتل.

- ای کاشکې ژر تر ژره راغلي وای، خوزه ډېره ډارېږم، چې داسې به شي، خو تر ټولو لويه بدمرغي داده، چې زه زېږېم! بيا به هغه په ما کې، هغه څه نه وي، چې اوس شته کېدای شي همدا نن راشي، همدا

جگړه او سوله

اوس، کېدای شي هغه راغلی وي، او هلته په مېلمستون کې ناست وي، کېدای شي، هغه پروډ راغلی وي او ما هېر کړي وي، چې راغلی دي.

پاڅېده او مېلمستون ته لاړه. د کورنۍ ټول غړي، بسوونکي، روزونکي او مېلمان ته ټول د چای د میز شا ته ناست وو. د هغو شا ته چوپړان او مینځې ولاړ وو، خو سردار اندرې په مېلمستون کې نه و او ژوند د پخوا په شان روان و.

ایلیا اندر بویچ کوټې ته راغله ناتاشا ولیده او وې ویل:

- هو، هغه ده، هغه! راشه، راشه څنگ ته مې کینه! خو ناتاشا د مور په څنگ کې ودرېده، شا و خوا یې وکتل، داسې برېښېده چې کوم شي لټوي. هغې وویل:

- موري! هغه ما ته راکړه! مورجانې! ژر، ژر هغه راکړه او ددې خبرې سره یې ونه شو کړای د خپلې ژړا او ساندو مخه ونیسی.

هغه هم میز ته کېناسته، د مشرانو او نیکولای خبرو ته چې د میز شاته ناست و، غوږ شوه، خو له ځان سره یې ویل:

- ای خدایه! لویه خدایه! بیا هماغه خبرې، هماغه خبرې او هماغه پلار چې په هماغه شان پیاله منگلو کې نیسې او خپل چای څکي، هغې په وحشت سره داسې انگرېله چې د کورنۍ د غړو په وړاندې یې ځکه کرکه په زړه کې راوینسپړي، چې دوی هماغه شان چې و، هماغه شان دي. تر چای نه وروسته، نیکولای، سونیا او ناتاشا په واړه مېلمستون کې د خپلې خوښې هغه کونج ته لاړل چې تل به یې هلته تر ټولو پت رازونه سره ویل.

۱۰

کله چې هغوی واړه مېلمستون ته لاړل، ناتاشا خپل ورور نیکولای ته وویل:

- کله ته هم داسې کېږي، چې تصور کوي او درته بریښي چې بیا هېڅکله کوم څه پېښ نه شي؟ هر هغه څه چې ښه و، هغه پخوا و او هغه ټول پخوا تېر شوي او بیا هېڅکله رانه شي؟ پوهېږي دا د خواشینۍ خبره نه ده، دا یو غمړلی حالت دی؟
نیکولای ځواب ورکړ:

- ولې نه! کله کله زه داسې انگېرم چې نیکمرغه یم او هر څه ښه دي، خو د سترگو په رپ کې مې زړه ته راشي چې نور نو هر څه ستومانه کړی یم او هر څه ما کې مري. لکه چې پوځ کې وم، یو ورځ ټول یو بنډار ته لاړل، سازو او موسیقي، خوزه ناخاپه په غمونو کې ډوب شوم.
ناتاشا هم د هغه ټولې خبرې تایید کړې او وې ویل:

- زه چې لا ډېره کمکی وم، چې همدا سې شوې وم، یادېږي به دي؟ یوه واریې زه د الوگانوله امله ونښکنځلم، تاسو ټول نڅېډې او زه د

جگړه او سوله

سبقونو په کوټه کې ناسته او له ژړا نه مې ساندې وهلې. داسې مې ژړل چې هېڅکله به مې هېر نه شي. پوهېږم څنگه خفه وم، په تاسو مې زړه خوږېده، پر ځان هم پر ټولو ټولو او هر څه تر ټولو نه لاهمه دا وه، چې زه هېڅ گنهکار نه وم، یادېږې دې؟

نيکولای ځواب ورکړ: یادېږې مې، ښه مې یادېږې، چې تاته درغلم او بیا مې غوښتل تا تسل کړم، پوهېږې، د شرم خبره وه، او څنگه د خند وړ وو. یادېږې دې؟ د لوبو یوه نانځکه دې درلوده او ما غوښتل هغه درکړم.

ناتاشا چې لږ په فکر کې ډوبه، خو موسکا یې پرشوندو وه، وویل: - او ستا یادېږې؟ دا خو ډېر پخوا و، ډېر واپه وو، کاکا جان خپلې کوټې ته وروغوښتو. لاهه پخواني کور کې و، یادېږې دې، تیاره وه، مور وورغلو او ناڅاپه مو څه ولیدل؟ نیکولای په خورا خوښۍ او موسکا د هغې خبرې پرې کړې او وې ویل:

- هوکې عرب، هغه توره کی. کاکا! څنگه مې نه یادېږې؟ خوزه لا تراوسه پورې په دې نه پوهېږم، چې هغه عرب توره کې کاکا په رښتیا هلته و، که مور خوب لیده او یا یې چې وروسته کیسې راته کړې وې. - یادېږې دې، چې دهغه د څېرې رنګ داسې خاورین غوندې او غاښونه یې سپین وو، همداسې ولاړ و او مور ته یې بیرګ بیرګ کتل... نیکولای وپوښتل:

- سونیا، ستا یادېږې؟

سونیا په شرم سره وویل:

- هوکې، هوکې، یو څه مې یادېږې.

ناتاشا وویل

جگړه او سوله

- خو ما مې له پلار جان او مور جانې نه وپوښتل چې دغه تور عرب له کوم ځايه راغلی؟ او هغو وويل هېڅکله کوم تور عرب نه و، خو گوري، دا دي ستا هم يادېږي.

- ښکاره خبره ده، د هغه غاښونه مې داسې په ياد دي، ته به وايي چې همدا پرون و.

- ډېره عجيبه ده، ته به وايې چې دا ټولې خبرې په خوب کې تېرې شوې وې. زما دغه حال خو ښېږي.

- ستا يادېږي چې د اختر رنگ کړې هگۍ مو په کوټه کې جنگولي او ناخپه دوې بوډۍ پيدا شوې او پر قالينو يې څرخېدل پيل کړل. دا ټول زموږ د سترگو په مخ کې تېر شوي دي او کنه؟ يادېږي دې، څومره ښه وختونه وو.

- هوکې، هغه بل دې يادېږي، چې پلار جان په خپل شنه رنگه پوستين کې، څنگه د زينو له سره ډزې وکړې؟

هغوی په خورا خوند او خندا، نه د عمر خوړلو په شان په خواشيني، بلکې په خوند سره د خپل ماشومتوب شاعرانه او ښکلې خاطرې رايادولې... سره خندل يې او په دې نه پوهېده چې په څه شي خوشالېږي او په څه شي سره خوا بدېږي.

که څه هم د هغو ټول يادونه سره گډوډ وو، خو سونیا د هغو په رايادولو کې تر ټولو نه وروسته پاتې کېده.

سونیا ډېر هغه څه چې نورو رايادول، نه شو کولای ورياد کړي، خو که ورياد به هم شول، هغه شاعرانه احساس چې په نورو کې يې پيدا کاوه، په دې کې نه راتوخناوه، بلکې د هغو نورو له خوښۍ نه به يې خوند اخېست او هڅه يې کوله، چې له هغو سره سروښوړوي...

دوی خبرې کولې، چې ديملر واره مېلمستون ته راننوت او د هغه

جگړه او سوله

چنگ خواته چې د کوتې په کوچ کې اېښی و ورغي، پوښ يې ترې جگ کړ او له هغه نه يې يو بې سره غږ پورته کړ.

مشره گرافينه له لوی مېلمستونه را پاڅېده او وې ويل: ادوارد کارليج، مهرباني وکړئ او زما د زړه د خوښې نغمه (نيکچورن ميسو فيلده) راته وغږوئ.

دیملر چنگ را واخيست.

ناتاشې، نیکولای او سونیا ته مخ ورواړاوه او وې ويل:

- ځوانان څنگه پټه خوله ناست دي؟

ناتاشا لنډه غلچک هغه ته ورولېږه او وې ويل:

- زموږ مرکه فلسفي ده. تر يوې شېبې ځنډ نه وروسته يې خپلې خبرې بېرته پيل کړې، خبرې د خوب ليدو په اړه وې. دیملر نغمه پيل کړه. ناتاشا په آرامو گامونو ميز ته ورنږدې شوه، شمعې يې راواخيستې، هغه يې يوړه، بېرته راستنه شوه او پر خپل ځای کې آرامه کېناسته. په دې کوټه کې په تېره بيا پر هغو څوکيو چې دوی ناست و، تياره وه، خود ټولو کړکيو نه پر غولې باندې د بشپړې سپورمۍ سپينه رڼا رالوېده.

دیملر چې نغمه پای ته ورسوله، هماغه شان چنگ ته ناست و، خپلې گوتې يې په کراړه د هغه په تارونو زغلولې، داسې برېښېده چې سودا کې دی، چې چنگ پرېږدي، پاڅي او يا کومه بله نغمه وغږوي. په همدې وخت کې ناتاشا نیکولای او سونیا ته ورنږدې شوه او په بنگهاري سره يې وويل:

- زه داسې تصور کوم، چې کله خپل يادونه او خاطرات يادوي، رايادوي او همداسې يې رايادوي، پخوانيو زمانو ته ورځي او هر څه يادوي، آن هغه څه چې ترزو کړې مخکې ورباندې تېر شوي هم

جگړه او سوله

ور ياد پرې.

سونيا چې خپلو زده کړو کې تکړه وه او هرې زده کړې څه ورزده کول، وويل:

- دې ته ترزو کړې مخکې، روانې لېوالتيا وايي. لرغونې مصريان هم په دې باور و چې زموږ روح پخوا په څارويو کې و او بيا هم څارويو ته ورځي.

که څه هم موسيقي پای ته رسېدلې وه، خو ناتاشا هماغه شان په ټيټ آواز او بنگهاري وويل:

-نه، نه! پوهېږئ، زه په دې باور نه لرم چې موږ به د څارويو روح لاره، برعکس زه په دې باور يم، چې کېدای شي موږ به ملکې وو او دې دنيا ته هم ددې لپاره راغلي يو، چې هغه راپه ياد کړو.

ديملر دوی ته ورنږدې شو او وې ويل:

- اجازه ده چې ستاسو ترڅنگ کېنم او ستاسو په خبرو کې گډون وکړم؟ او د هغو ترڅنگ کېناست.

نيکولای ځواب ورکړ: نه، نه يې منم، که موږ ملکې وای، نو ولې راولوېدو، نه، نه دا ناشونې خبره ده!

ناتاشې چې په ټينگ باور له هغه سره مخالفت کاوه، وويل:

-نه، نه يو رالوېدلي، چا ويل چې رالوېدلي يو؟ ولې؟ ولې؟ زه پوهېږم چې پخوا زه څه ډول ملکه وم؟ زه يوازې په دې پوهېږم چې روح ابدې او جاودانه دی... که داسې وي چې موږ تل وو، پخوا هم وو يعنې ابدې يو...

د گرافيني غږ پورته شو، چې ويل يې:

- ښه ناتاشې! اوس ستا واردی. کومه سندره راته ووايه، دا څه د دوکمارو په شان په يوه کنج کې راټول شوي ياستی؟

جگړه او سوله

ناتاشا وويل:

- مورجانې، هېڅ مې زړه نه کېږي، خو بيا هم پاڅېده.
د هغوی له ډلې نه د يوه هم، آن د پاڅه منگ ديملر هم دې ته خوښه
نه وه، چې د کوتي هغه تياره کونج کې له هغه څوکۍ نه پاڅي اړخپله
خوږه مرکه پرېږدي، خو بيا هم ناتاشا پاڅېده او نیکولای ارکاډيون ته
کېناست. ناتاشا د تل په شان د تالار په منځ کې په هغه ځای کې ودرېده
چې آوازښه په کې اورېدل کېده او هغه سندرې يې پيل کړه چې د مور
يې خوښېده.

ناتاشې وويل:

- هغې نه غوښتل چې سندري ووايي، ډېر وخت کېده چې سندري
يې نه دي ويلي او تردې وروسته به هم په دې خوند سره سندري ونه
شي ويلاي. گراف ايليا اندر بويچ له خپلې کوتي نه چې له ميتينکا سره
په خبرو لگيا و، د هغې آواز اورېده، هغه، هغه زده کوونکي ته ورته و،
چې د زده کړو له پای ته رسېدو نه مخکې لوبو ته د تگ تکل لري. په
خبرو کې غلطېده، ژر ژر يې چوپړانو ته سپارښتنې ورکړې او په پای
کې چوپ پاتې شو. ميتينکا هم پټه خوله، سندري ته غوږ او موسکا
پر شونډو د گراف مخې ته ولاړو. نیکولای له خپلې خوږه سترگې نه
لرې کولې، داسې چې د هغې له سا سره يې يو ځای سا ويسته. سونيا
چې آواز ته غوږ غوږ و، په زړه کې يې ويلې، چې ددې او ملگري ترمنځ
يې توپير ځمکه او آسمان دی او دا به ناشونې وي چې لږ تر لږه د هغه
خوږوالي ته هم ورته شي. زړه گرافينه نیکمرغه، خو يوه غم لړلې
موسکا يې پر شونډو او اوبسکې په سترگو کې رابښکاره وې. کله ناکله
به يې سربنور او هغه د ناتاشې، د خپلې ځوانۍ او د يوې وحشتناک
شي په اړه چې د ناتاشې او سردار اندري په راتلونکې واده کې يې

جگړه او سوله

ليده، فکر کاوه. ديملر د گرافيني تر څنگه کېناست، سترگې يې پټې کړې او سندرې ته غوږ شو. هغه تر يوه ځنډه وروسته وويل:

- نه، گرافيني! د هغې استعداد او هنر د اروپايانو په کچه دي، نور نو داسې څه پاتې نه دي، چې د هغې زده نه وي، د مهرباني، نرموالي، تاندتوب او د آواز....

گرافينه پرته له هغه چې کوم ټاکلي چا ته ووايي، وويل:
- اخ! تصور کوئ، چې څنگه ډارېږم، څنگه مې د هغې ژوند

زوروي

د هغې مورنۍ زړه ويل چې په ناتاشا کې يو ستر ناڅرگند څه نغښتي دي، چې همدغه څه د هغې د نيکمرغۍ ځنډ دي. ناتاشا لا سندرې پای ته رسولې نه وه چې څلورلس کلن پېتيا کوتيې ته رامنډه کړل او نارې يې کړې چې: رمضانينان! (هغه کسان دي چې د روژې تر پينځلسمې وروسته ځانگړي جامې اغوندي او د ماخوستن له خوا په کورونو گرځي، دغه کسان په روسيه کې د نوي عيسوي کال په شپو کې دي ته ورته کار کوي) راغلل.

ناتاشې ناڅاپه سندرې بس او پر وروړيې ورچغه کړه:

- احمقه!

هغې د څوکۍ پلو ورمونده، پر هغې ځان وروار تېره او له ژړا نه تکه شنه شوه. څو مور ته يې په خندا خندا وويل:

- هېڅ، هېڅ، مورجانې هېڅ نه شته، يوازې پېتيا زه و ډاره کړم. هغه غږېده او پر ليمو يې اوښکې راروانې وې. ستونې يې ساندو پسې اخېستې و.

دغې لوبغاړې ډلې چې په بېلابېلو کالو او سينگارونو يې له ځانه مېر، ترکان، بقال، ملنگ، ارباب يا کوم ځناور جوړ کړی و، په مستې

جگړه او سوله

خدا کورته راننوتل. له هغوی سره سره خو له خوبسې نه ډکه هوا هم کورته راتله. هغو لومړی لږ په احتیاط دهلیز کې یو بل رانیول، نندارې یې بنودلې، بیا تالار ته ورشپوه شول او کرار کرار یې مستي زیاتېده، نڅاوې یې بنکلې کېدې او سندرې یې ویلې، خوراښه چورلېدل، پښې یې گډولې او لاسونه یې غورځول او د حضرت عیسی د زوکړې په ویاړ نندارې بنودلې. وروسته له هغه چې مشرې گرافینې د دغو کسانو یو تن وپیژاند او د هغه د کالو او سینگار نه په خدا شوه، د هرکلو کوټې ته لاړه. ایلیا اندر بویچ په واړه تالار کې کېناست او په موسکا موسکا یې په ځلېدونکې څېرې د دغو نندار چیانو ستاینې او نندارې ته دوام ورکړ. خو په دې مینځ کې د هیچا پام نه شو، چې د کور ځوانان څه شول. د دغې نندارې د دوام نه نیم ساعت وروسته، د لوبغاړو په ډله کې یوه نوې زړه بوډۍ، چې ځانگړې جامې یې اغوستې وې، راپیدا شوه (د انیکولای و) پټیا له ځانه ترکې پېغله جوړه کړې وه. دیملر د بدې بنڅې ونډه لرله او ناتاشا د سواره پوځ د یوه پوځي په توگه کالي اغوستي و، سونیا بیا د گڼو بریتو او وروځو په رسمولو ځان نه چرکيسي (د روسیې یو قام دی) ځوان جوړ کړی و.

لومړۍ ډله، د دویمې په لیدو هک حیران شول. د هغو په ستاینو او پالنې یې پیل وکړ. ځوانانو هم د خپلو کالو او څېرو بدلون داسې خوبن شو، چې تکل یې وکړ، چې لاړ شي او نورو خلکو ته یې هم وروښيي. نیکولای چې ښه هوا او ښایسته لاره یې خوبن شوي وو، غوښتل یې ټول دغه خلک په خپله درې کسيزه گاډۍ کې چکر ته بوزي، نو ځکه یې له هغو لسو تنو لوبغاړو نه هیله وکړه چې په هماغه بدلو جامو کې له ده سره د کاکا جان کره لاړ شي. مشرې گرافینې وویل:

- نه، نه څه کوئ، ولې هغه سپین رېبري په عذابوئ!

جگره او سوله

بله خبره دا ده چې د هغه په کور کې ستاسو د چورليدو لپاره ځای نه شته، نښه به دا وي چې د مليو کوا، کره ورشئ.

مليو کوا، يوه کونډه وه چې د بېلابېل عمر د پرماتشومان، نارينه او ښځينه ښوونکې يې لرل او درستوف له کورنۍ نه څلور ورسته په لرې واټن کې يې ژوند کاوه.

مشر گراف چې له خوشالۍ نه په نخا راغلی و، د گرافينې دا خبره خورا غوره وگڼله او وې ويل:

- واه واه! زما گراني! خورا ښه فکر دې وکړ. گورئ! صبر وکړئ، راکړئ، نورې جامې راکړئ چې ځان جوړ کړم او له تاسو سره لار شم او (مليو کوا) له خوبه بې برخه کړم.

خو مشري گرافينې د گراف له تگ سره مخالفت وښود او وې ويل چې خو ورځې کېږي چې د هغه پښې خوږېږي. نو ځکه پريکړه وشوه چې ايليا اندرېويچ په کور کې پاتې شي، خو نجونې به هغه وخت ځي چې لويزا ايوانوفا له هغو سره لاره شي. سونيا چې تل د ټولو په منځ کې با حيا وه، په دې زيات ټينگار کاوه، چې لويزا ايوانوفا دې، له دوی سره لاره شي...

دوه گاډۍ، خو تل تيارې ولاړې وې او درېيمه هغه هم د گراف و... او څلورمه هم د نیکولای گاډۍ و، د هغې گاډۍ آس تور، لنډ ونی، اوږد څنډی و... له هغه سره په گاډۍ کې ناتاشا، سونيا، ميرمين شوس او دوه چوپران ناست وو. د مشر گراف په گاډۍ کې ديملر، د هغه ښځه او پېتيا او په درونورو گاډيو کې چوپران، چې بدلې جامې اغوستې وې، ناست وو.

نيکولای د پلار په گاډيوان غږ وکړ: زاخاره ته مخکې شه! هغه يې ددې لپاره مخې ته ولېږه چې د اړتيا په وخت کې ده ته د مخکې کېدو

جگړه او سوله

لاره ورکړي.

د مشر گراف گاډۍ چې د یملر او خو نور ممثلین په کې ناست وو،
و خوځېدل او د آسونود غاړو زنگونو... د هغو سمونو چې په واورو کې
څښېدل، یو عجب شغاری جوړاوه...

نیکولای تر ټولو دمخه او بیا هغو پسې دوه نورې گاډۍ یو په بل
پسې روانې وې. دغه کاروان گوټی، لومړی په نری لاره کرار کرار لاړ.
تریوه وخته د باغ د دیوال خواته خوځېدل. په لارې د برینډو ونو
سیوري کرنې اېستلې وې... خو همدا چې د باغ له دیوالو نه تېر شول،
دښتې ته ورسېدل. له واورو ډکه دښته یې د سپوږمۍ د رڼا په څپو کې
ډوبه ولیده... هغه داسې برېښېده چې تا به ویل د الماس دانې دې پرې
شیندلې دي... په دې سره هوا کې د ناتاشې غږ پورته شو چې ویل یې:
- د سویانو د پلونو نښې گورئ؟ سویان څومره ډېر دي!

سونیا هم نارې کړې:

- د پښو پلونه له ورايه ښکاري، نیکولایه! نیکولای مخ واپاره،
سونیا ته ورځم شو، چې له نېرې نه د هغې څېره وگوري. یوه نوې
مهربانه څېره، تورې وروځې اونري تور بریت چې د سپوږمۍ په رڼا
کې، په خورالږ، خولرې واټن کې د سموري د خولۍ له مینځه
راخلېدل.

نیکولای سونیا ته تر کتنې وروسته په زړه کې وویل:

- دا څېره تردې نه مخکې، د سونیا څېره وه. هغه وروړاندې شو، د
هغې سترگو ته لا ځیر شو او وې خندل.
- نیکولایه، څه شوي دي؟

- هېڅ، هېڅ نه دي شوي. بېرته یې مخ ترې واپاره او د آسونو به
ننداره شو...

جگره او سوله

هغه په چغو شو او هڅه يې وکړه چې د زاخار تر گاډۍ نه مخکې شي.

زاخار د خپل آس قيضه لږ ټينگه غوندې کړه، خپل سر يې چې تر وروځو پورې له واورو او يخ نه پوښل شوی و ورواړاوه.

نيکولای خپل آسونه لاپسې يرغه کړل، او زاخار خپل قيضه، نیکولای مخکې شو او ده پسې يې ځان برابر کړ او وې ويل:

- ښه اربابه! خوبه دې، چې هر څه کوی!

دوه گاډۍ، له هر وخت نه په چټکۍ لکه باد داسې څنگ په څنگ، الوتلې... نیکولای له سيال نه مخکې کېدونکی و. زاخار بې له هغه چې د خپلو لاسونو حالت بدل کړي، يولاس افسار ته ورپورته کړ او چغه يې کړل:

- اربابه، هسې ځان په عذابوې.

نيکولای خپل درې واړه آسونه يرغه او وړاندې لاړ... يو وخت، نیکولای بېرته خپل آسونه ودرول، شاوخوا يې وکتل، هرې خواته کوډې کړل شوې دښته وه، چې د سپوږمۍ د پلو شو په سيند کې ډوبه او د ستورو گرد پرې لوېدلې و.

نيکولای په زړه کې ويل:

- زاخار نارې وهي چې چې خواته، چې خواته لاړ شي، ولې چې خواته؟ مگر موږ د مليو کووا کورته نه ځو؟ ايا د مليو کووا د کور لاره ده؟ خدای خپله ښه پوهېږي چې موږ چېرته ځو؟ او يوازې خدای پوهېږي چې پر موږ به څه راشي، هر هغه چې پر موږ راځي هم ښه دي، هم بد او بېرته يې خپلو سورلۍ ته مخ ورواړاوه او هغو ته يې وکتل. د هغو کسانو له ډلې نه چې د ده په گاډۍ کې ناست و، د ده تر نظريو تن پردی خو ښکلې و برينښېده. هغه، بریتور و او ښکلې گڼې وروځې

جگړه او سوله

لرلي، ده وويل:

- هم يې بريت او هم يې ټول بانه ټول له واورو سپين شوي دي. نيكولاى په زړه كې وويل: داسې بريښي چې دا ناتاشا وه. هغه بله هم كه تېرولى نه يم كېداى شي مېرمن شوس وي، خودغه بل څوك چې له ځان نه يې چركس جوړ كړى، ځانته يې بريتونه يې رسم كړي، نه پېژنم، خو هر څوك چې دى، په ما بڼه لگي.

هغه يې وپوښتل:

- ساړه خو به مو نه كېږي؟

ځواب يې ورنه كړ، خو يوازې يې وخنډل. ديملر چې شاته په بله گاډۍ كې ناست و چغې وهلې او څه يې ويل، كېداى شي كومه ټوكه يې ويله، خو نه پوهېدل كېده، چې څه وايي.

خو يو څو له خدا نه ډكو غږونو ورته وويل:

- هو كې، هو كې، دا كوډگر ځنگلونه او دهغو نڅاگر سيوري، پر هغو څړوند الماسي غمي، دا لړۍ په لړو مرمريڼې زينې او بامونه، دا له كوډو ډكې ودانۍ او د چنارو دغه ډارونكي او غوږ زورونكي آوازونه چې هېڅ ښكاره نه و څه دي او له كومې راځي. نيكولاى له له ځان سره وويل:

- كه دغه د مليو كوا مېنه ده، خورا زړه رابښكوونكې او تر ځنگلو نه هم كوډو گره ده، داسې زړه رابښكوونكې چې موږ يې هم نه پېژنو او نه پوهېدو چې چېرې روان يو، روان وو، روان و، او ناڅاپه مو كاروانگوټي د مليو كوا مېنې ته ورسېد.

او په رښتيا هم هغه د مليو كوا مېنه وه. يوې ډلې ښځو او نارينه مينځو او چوپړانو شمعه په لاس او خوشالۍ ددوى هر كلي ته رامنډې كړې او وي پوښتل:

جگره او سوله

- تاسو څوک ياستئ؟

يو چا غږ کړل: د گراف کورنۍ ده، چې په بدلو جامو کې يې له ځانه
پېښگر جوړ کړي دي، ما هغوی د هغوله آسونونه وپېژندل.

۱۱

پلاگيا د انيلو فنا مليو کوا يوه خوربه ارقوي بنځه وه، عينکې يې اېښې وې، پراخ کميس يې اغوستی و او د خپلو لونیو په مينځ کې چې سخته ترې په تنگ شوې وه، په مېلمستون کې ناسته وه. هغې هڅه کوله چې د لونیو ساعت يې ورتېر کړي. کله چې د راغلو کسانو د پښو غرونه او شروشور په دهليز کې واور بدل شو، هغوی لا په کراره شمعونه ويلول او د هغو له څاڅکونو يې جوړو شويو انځورونو ته کتل او په هغو کې يې خپل فالونه ليدل.

دغه نوې راغلي ډله، چې چاله ځانه سواره پوځيان، چا اغلي مېرمنې، چا کوډگر او کوډگرې يا هم ځناور او داسې نور جوړ کړي وو، هغه لوی تالار ته چې هلته چوپړانو په بېړۍ شمعي لگولې وې ورننوتله. ديمر له نیکولای سره چې له ځانه يې بوډۍ جوړه کړې په نڅا شو. له دغو راغلو پېښگرو نه چې خپل مخونه يې پټ کړي او جامې بدلې کړې وې، ماشومان چاپير شوي وو، شروشور يې جوړ کړی و او د کور مېرمن ته تردرناوي او چورليدو نه وروسته تالار ته وځوځېدل.

جگره او سوله

- وا خدایه، پېژندل یې څومره گران دي؟ دا خوناتاشا ده، ته گوره چې ځان یې څه جوړ کړی دی؟ کوم څوک رایادوی. او دې ادوارد کارلېوویچ ته گوره چې څومره ښه ښکاري! ما ونه پېژاند، چې څومره ښه ناڅي! او، پلارجانه! هغه چرکس گوره، دې سونیا جانې ځان څومره ښه او ښکلی جوړ کړی دی. او دا بل بیا څوک دی؟ یاره چې څه خوند یې وکړ! نیکیتا، وانیا دا میزونه راټول کړئ.

له بله پلو غږونه راپورته شول: ها، ها، ها

- د سواره پوځ افسر ته گورئ... هوکې... کوم هلک دی... زه ښه نه وینم... هغو پښو ته یې گوره، له خندا یې بدوډي چوي...

ناتاشا چې دملیو کووا د کورنۍ ځوانانو ته هم په زړه پورې وه، له هغو سره یو ځای د تالارد شا کوټې کې پته او له هغه ځایه یې د نارینه کالیو او نوروشیانو غوښتنه وکړه. د نیمه چولې دروازې نه، د نجونو برېښه لاسونه را اوردېدل او د نارینو غوښتل شوې جامې یې غوښتې. لس دقیقې وروسته دملیو کوف د کورنۍ ټول ځوانان د دغو پېښگرو په شان جامې اغوستې وې.

پلاگیا دانیلوفنا وروسته له هغه چې د تالارد منځ د تشولو او د نویو رارسېدلو اربابانو او د هغو د چوپرانو د تاوده هرکلي سپارښتنه وکړه، هماغه شان چې عینک یې پر سترگو او موسکا یې پر شونډو وه، د دغو پېښگرو په منځ کې گرځېده راگرځېده. هر یو ته به یې په ځیر ځیر کتل، خو یوه یې هم پوره پېژندلی نه شو. هغه نه یوازې د رستوف د کورنۍ ځوانان او پېغلې او دیملرونه پېژندل، بلکې خپلې لونې یې چې د نارینو کالي او دریشۍ یې اغوستې وې، ونه پېژندل.

هغې خپلې یوې لور ته چې د تاتاري کازانو کالي یې اغوستې او د هغو پېښې یې کولې، وکتل، هغې ته ځیر شو او بیا یې د خپلې کورنۍ

جگړه او سوله

له یوې روزونکې نه وپوښتل:

- دا لاسپې د چالورده، هو، داسې بریښي چې درستوف له ختې به وي، بیا یې ناتاشې ته ورو مخه وړوله او وې پوښتل:

- او تاسو د سواره پوځ افسره! په کوم پوځ کې خدمت کوئ؟...

یو ساعت وروسته جامې ټولې خپرې او گونځې گونځې شوې، له مالوچو او رسمونو نه جوړ شوي بیریتونه او ږیرې ولوبدې او پلاگیا دانیلوفنا کرار کرار ټول وپېژندل... له هغو نه یې له دې کبله ډېره مننه وکړه چې د ټول وخت او ساعت یې تېر کړی دی. هغو په لوی تالار کې اربابانو او په واره کې د هغو چوپړانو ته ډوډۍ جوړه کړه.

تر ماښامنی نه وروسته، د ملیو کووا په کورنۍ کې یوې میشتې زړې نجلی وویل:

- د حمام فال به مونه وي کتلی؟ ډېر وحشتناکه دی.

د ملیو کووا یوې لور وپوښتل:

- څنگه وحشتناکه دی؟

- څه وایئ، تیاره حمام ته ور تگ څه آسانه کار نه دی، زړوړتیا

غواړي

سونیا غږ کړل: څه شي دي؟ زه ور ځم.

د ملیو کووا دویمې لور غږ کړ:

- د هغې نجلی کیسه وکړئ چې حمام ته ننوتې وه.

زړې نجلی کیسه پیل کړه: هوکې، نه و نه و د خدای کره وه، یوه

نجلی حمام ته یوازې ننوته، یو چرگ او دوه چرې یې هم له ځان سره واخېستل، هغه څنگه چې بسایي لاره، ننوتله او سترگه په لارې کیناستله، چې یو ناخاپه یې واورېدل، چې څوک راروان دي، د گاډۍ د زنگونو او راتگ غږ یې تر غوږه شو، چې رانېږدې کېږي. څوک ترې

جگړه او سوله

پلي شول. ددې خواته راغي او راغي، چې گوري يو انسان دی، لکه يو پوځي، راغي او ددې ترڅنګه کېناست.

ناتاشا چې له وېرې يې سترګې وتلې وې، چغه کړل:
- وای وای، خدای دې انسان ترې ساتي.

- ښه، وایه نو، بیا يې نوڅه وکړل؟ له نجلۍ سره وغږېد؟

- هوکې، هغه د يو انسان په توګه، هوکې هغه شان چې له يوه انسان سره ښايي، هغه هڅه وکړه چې هغه نجلۍ قانع کړي، نجلۍ هم بايد له هغه سره غږېدلې وای. د هغه پام يې خپلو خبرو ته رااړولې وای. هغه يې بايد ترسهاره، ترچرګ بانګه په خبرو بوخت کړې وای. خو نجلۍ شرمېده، حيا يې کوله، نو ځکه يې مخ په لاسونو پټه کړ. خو هغه پر هغې ورودانګل، مګر له نيکمرغه، د نجلۍ بخت بېداره و او په دې وخت کې نورې نجونې راوړسېدې...

پلاګييا دانيلوفنا وويل:

- نوڅه کوئ، ولې دې ډاروله؟

يو نجلۍ وويل: مورجانې، خو تا خپله فال لیده کنه؟

سونيا وويل: دغه د گدام نومي فال يې لاڅنګه وي؟

- هغه داسې دی، چې گدام ته ځې، هلته فال نيسي، که داخ او ډب غږ اوږې، دا بد فال دی، که د غنمو د ميچين غږ راشي، دا نيکمرغي ده، خو کله ناکله داسې هم کېږي چې...

- مورجانې، ښه به دا وي چې ووايئ له تا سره په گدام کې څه پېښ

شول؟

پلاګييا دانيلوفنا و موسېده او وې ويل: ورکه وه يې، زما هېر

شوي دي، څه ګټه چې ووايم، ستاسو نه خو يو هم هلته نه ځي.

سونيا وويل:

جگړه او سوله

- ولې نه، زه هم، پلاگييا دانيلوفنا، اجازه راکړئ، زه هم
- بڼه ده، که نه ډارېږې ورځه!

سونيا وپوښتل: لوييزا ايوانوفنا! ما ته اجازه راکوئ، چې لا شم؟
نيکولای څه د لوبو، څه د قطعې بازی او څه د وروستيو خبرو په
اوردو کې، ټوله موده په پرله پسې او ځير سونيا څارله، هغه يې يوازې
نه پريښوده او هغې ته يې په څه نوي نظر کتل. داسې برېښېده چې د
همدې انځور شويو بریتونو له برکته يې د لومړي ځل لپاره ليدلې او
پېژندلې ده. او په رښتيا چې سونيا دغه ماښام، په بې سارې ډول
خوشاله، غوږ بدلې، تانده او داسې ښکلې شوې وه، چې نیکولای
هېڅکله داسې نه وه ليدلې.

نيکولای چې د هغې ځلېدونکو نیکمرغو سترگو، د هغې د بریتو
په پای کې د غومبور غوچوړو، خوږې مالگينې موسکا، ته چې په
عمر کې يې داسې نه و ليدلې، کتل، له ځان سره ويل:

- دغې ته وايئ ښکلا! زه احمق وم احمق!

سونيا وويل:

- زه له هېڅ شي نه، نه ډارېږم. زه کولای شم، همدا اوس لاړه شم.
هغه پاڅېده، هغې ته يې د گدام لاره وروښودله او ورته وې ويل
چې څنگه بايد چوپه خوله، او غوږ غوږوي، هغې ته يې پوستين ورکړ.
پوستين يې پر سر واچاوه او يو خوږ غلچک يې نیکولای ته ورو لېږه.
نيکولای په زړه کې وويل:

- دا پېغلوټې څه ښکلې، زړه رابښکونکې او مالگينه ده، نه
پوهېږم چې تر اوسه ما چېرته کتل.

سونيا دهليز ته ووته او د گدام پلو و خوځېدله. نیکولای هم په دې
پلمه چې د کوټې هوا خورا توده ده، په تلوار سره د ودانۍ د زينو سر ته

جگړه او سوله

وروت. په رښتیا هم په کوټه کې د گڼه گونې له امله هوا توده او تنگه شوې وه.

بهرهماغه سره، بې وړمې هوا او ځلېدونکې سپوږمۍ چې تر پخوانه لارڼه شوې وه، ځلېدله... که څه هم آسمان غمجن او خواشینی و، مگر ځمکه له بناديو ډکه وه.

نيکولای په زړه کې ويل:

- څه ساده او احمقه م! آه، آه، څه احمقه! هېڅ نه پوهېږم چې ترننه پورې څه ته سترگه په لاره وم. پر زينو ورشپوه شو، د ودانۍ له څنډې وچورليده او هماغه نرۍ لاره يې ونيوله چې د ودانۍ شاته رسېده. پوهېده چې سونیا به له هماغه ځايه تېرېږي... دغه نرۍ لاره گدام ته ورغځېدلې وه. د گدام ديوالونه د غټو ونو له لرگيو جوړ شوي وو، بام يې له واورو ډک او د سپوږمۍ تر رڼا لاندې داسې ځلېده چې گواکې له کومې قيمتي تېرې نه تراشل شوی وي. د کومې ونې د شاخونو شغھاری واورېدل شو، خو هرڅه ژر بيرته په چوپیتيا کې ډوب شول. انسان داسې انگېرله چې د سا په وخت کې نه هوا، بلکې د ځوانۍ مرسته او ابدې مستي، گوگل ته ورلېږي. د ودانۍ د شالو زينو نه چې په ځانگړې توگه د چوپرانو د تگ راتگ لپاره ځانگړې شوې وه، د گامونو غږ واورېدل شو. د زینې پر وروستي پلې چې واوره هم پرې کوټه شوې وه، د هماغې زړې مينځې پېغلې غږ واورېدل شو، هغې ويل:

- همدا نرۍ لاره به نیسئ، مخامخ به ځئ، خو یوازینی کار چې کوئ، گوره شا و خوا یا څنگ ته به نه گورئ.

سونیا ځواب ورکړ:

- زه نه ډارېږم.

جگړه او سوله

او په ښکلو موزو کې يې ورو نازکو پښو، پرو اوړې قدمونه کېښودل. له هر گام سره و اوړې شغاري کاوه او سونیا په نړۍ لاره د نیکولای خوا ته ور روانه وه.

سونیا په پوستین کې ځان ښه و مروړه او مخې ته روانه وه. تر نیکولایه رسېدو پورې لادوه گامه لاره پاتې وه، چې وېې لیده. هغې هم نیکولای هغه شان چې دې به تل لیده او د هغه په لیدو به يې زړه درزېده ونه لید. هغه ښځینه کالي اغوستي و، وینسته يې جر او پرېښانه وو، خود خوښۍ موسکا يې پر شونډو خوره وه. داسې یوه موسکا چې د سونیا لپاره چور نوې وه. په چټکۍ د هغه خوا ته ورغله. نیکولای د هغې خبرې ته چې د سپوږمۍ تر شغلو لاندې ځلېدلې، ځیرو او په زړه کې يې ویل:

- سره له هغه چې چوره بدله شوې ده، خو بیا هم هماغه سونیا ده. لاسونه يې تر هغه کوټ لاندې چې سونیا اغوستی و، ورننیستل، هغه يې ځانته راوړاندې کېښکودله او شونډې يې چې پرسکرو يې بریت پرې انځور کړي او د سوي لرگي بوی يې کاوه ښکل کړې. سونیا چې د هغه شونډې زېښلې، د هغه لاسونه يې ورخوشې کړل او په دواړه لاسونه يې له دواړو خواو نه، د هغه غومبوري راو نیول. هغوی دواړه یوازې دومره وویل:

- سونیا... نیکولای... د گدام خوا ته يې منډې کړې او بیا هر یو جلا د هغوزینو له لارې چې وتلي وو، بېرته راستانه شول.

۱۲

کله چې ټول د پلاگيا دانيلوفنا له کوره ووتل، ناتاشا چې هر څه
ښه څارلي او ليدلي و، د ستنېدو کاريې داسې جوړ کړ چې لوييزا
ايوانوفنا، ډيملر او دا په يو گاډۍ کې کيناستل او سونيا، چوپران او
نيکولای په بله گاډۍ کې سره دېره شول.

نيکولای د ستنېدو په لاره کې، نور ددې په خيال کې نه و، چې
گاډۍ له کومې گاډۍ نه مخکې يا څنگ ته کړي، هغه آسونه يرغه او په
چټکۍ روان و. په ټوله لاره کې يې د سپورمۍ تر رڼايۍ لاندې د سونيا
په سترگو سترگې خښې کړې وې. د سپورمۍ تر دغې کوډگري رڼايۍ
لاندې، چې هر څه يې تر پخوا نه ښکلي ځلول، د سونيا په بشره کې د
انځور شويو وروځو او ترېنو لاندې خپله ننۍ مينه او پروني سونيا
بيا موندله او پريکړه يې کړې وه، چې بيا هېڅکله له هغې نه جلا نه
شي. په ځير سره يې هغې ته کتل او دواړه سونياگانې يې بيا پېژندلې
وې. هغه ته د سوي لرگي له بوی سره، د گډې شوې مچې خوند ورياد او
د گوگل په تل کې يې د سرې هوا سا وويسته. همدا چې تر خپلو پښو
لاندې يې تېرېدونکې ځمکې او پر خپل سر پراخ شوي آسمان ته کتل،
ځان يې بيا د کوډگر طبيعت په غېږه کې ليد.

جگړه او سوله

کله ناکله به یې له سونیا نه وپوښتل:

- سونیا خوشاله یی؟

او سونیا به ځواب ورکاوه: هوکې او ته څنگه؟

دلارې په نیمايي کې یې د گاډۍ جلو گاډیوان ته ورکړ او خپله یې د یو څو شپږو لپاره د ناتاشا دوی گاډۍ ته ورمونده کړل، د هغوی د گاډۍ په رکاب ودرېد او په فرانسوي ژبه یې په پټه د ناتاشې په غوږ کې وویل:

- د سونیا په اړه مې پریکړه وکړه.

ناتاشا ناڅاپه له خوشالۍ نه تکه سره شوه او وې پوښتل:

- تا هغې ته وویل؟

- هی، هی، چې ته له بریتو اوله بڼو سره څومره بڼکلي شوې یې،

گوره ناتاشا! ته خوشاله شوی؟

- زه داسې خوشاله، داسې خوشاله چې مه پوښته، زه نور نوله تانه

خفه وم، ته له هغې سره څومره بې رحمه وې. ستا زړه نه و، تېره و تېره.

اوس ډېره خوشاله یم.

ناتاشا تر لږ شپې ځنډه وروسته دوام ورکړ:

- ما نه هم کله ناکله احمقه جوړېږي، خوزه له دې شرمېدم چې له

سونیا پرته، زه نیکمرغه و او سم ورځه، ورځه ورمونده کړه، هغې ته

ورشه.

نیکولای هغې ته وویل:

- نه، نه، ته صبر وکړه، چې ته څومره د خندا وړ یی.

هغه چې هغې ته کتل په خپله خور کې یې هم یو څه نوي، غیر

معمولي، خورا مهربان او تازه، داسې چې پخوا تر هغه یې نه وو

لیدلې، لیدل. هغه زیاته کړه:

جگړه او سوله

- ناتاشا لېونۍ شوي يې که څنگه؟

ناتاشا ځواب ورکړ:

- هو، خو تا ډېر بڼه کار وکړ.

د نيکولای په زړه کې تېره شوه:

- که مې پخوا دغه شان چې نن شپه ده، هغه ليدلی وای، ما به

هر ورو له پخوا پوښتلي وای، چې بايد څه وکړم او ټول هغه څه به مې

چې هغې ته ويلې وای، هغه به مې کړي وای او هر څه به بڼه وای.

- بڼه نو، ته خوشاله يې او بڼه کار مې کړی دی؟

- اخ نه شم ويلی چې څومره بڼه کار دې کړی دی، څوموده د مخه

مې، له مور سره په همدې ناندري شوي. مور جانې ويل چې سونيا

غواړي تا خپل اسير کړي، زه په دې نه پوهېږم چې څنگه څوک کولای

شي داسې ووايي. نېرېدې و چې له مور سره په دې خبره لاس او گريوان

شو، زه به هېڅکله، هېڅ چا ته اجازه ورنه کړم، چې د هغه په اړه بد فکر

وکړي، ځکه په هغې کې له نېښگڼو پرته بل څه نه شته.

نيکولای وويل:

- بڼه نو، نو بڼه کار مې وکړ؟

او بيا د دې لپاره د خپلې خور سترگو او بشري ته ځير شه، چې پوه

شي، چې رښتيا هغه رښتيا وايي. بيا يې دهغې له گاډۍ نه ودانگل او د

خپلې گاډۍ پلو ته يې ورمنده کړل. موزو يې د اوو رو شغهاري پورته

کړ. هلته هماغه نيکمرغه چرکس (سونيا په چرکسي جامو کې) هماغه

موسکا، بریتور، ځلېدونکې سترگې، په پوستين کې مروړلې. هماغه

شان ناست و او ده ته يې کتل. او دا چرکس سونيا وه. کېدای شوه چې

سونيا د ده راتلونکې، گرانه او نيکمرغه بڼه وه.

کله چې کورته ورسېدل، نجونو مشري گرافيني ته، د مليو کووا په

جگړه او سوله

کور کې د تېرشویو پېښو کیسې وکړې او بیا خپلې کوتې ته لاړې، جامې یې بدلې کړې او پرته له هغه چې پر خپلو څېرو انځور شوي، انځورونه پاک کړي، ترډېرو پورې یې د زړه خوالې او د زړه خوږو او خپلو نیکمرغو کیسو ته دوام ورکړ، هغوی په دې اړه چې څنگه به ودونه کوي، څنگه به د هغو مېړونوله یو بل سره ملگرتیا لري او دوی به څنگه نیکمرغې وي، وغږېدلې. او هغه هیندارې چې لا له پروانه د ناتاشا لپاره چمتو کړې، دهغې پر میز ولاړې وې.

ناتاشا پاڅېده او هیندارې ته د ورنږدې کېدو په لړ کې یې وویل:

- یوازې خدای په دې پوهېږي، چې دا به کله وي؟ خوزه ډارېم چې هېڅکله... ځکه هغه به خورا ښه او خوږه وي.

سونیا وویل: کښه! کېدای شي هغه وویښی! ناتاشا شمعې ولگولې او کښاسته. ناتاشا چې خپله څېره په هینداره کې لیده وې ویل:

- له یو بریتوره پرته بل څوک نه وینم.

هغې وویل:

- اغلې! خاندې به نه، دا د خدا وړ خبره نه ده.

ناتاشا د سونیا او چوپرانو په مرسته هینداره داسې برابره کړه چې دې ته جوړه وې، کله چې له دې چارې نه وزگار شوه، څېرې ته یې برنده بڼه ورکړه، چوپه شوه او ترډېرې پورې کښاسته او په هیندارې کې د شمعونو منظمه کتار ته ځیر، په دې هیله ځیره چې (د اورېدلو له مخې به) دا کوم تابوت وویښي او یا به د هیندارې په وروستي تیاره او موهومه څلورکنجه کې سردار اندرې رانښکاره شي. خو سره له هغه چې هغه دې ته سترگې په لاره او چمتو وه چې آن په هینداره کې کوم یو رانښکارېدونکی داغ د سړي یا د کوم تابوت په توگه وگڼي. هېڅ شي یې

جگره او سوله

نه ليدل هغه و چې د هغې سترگې په ريږدو شوې، د هيندارې له مخې
پاخېده او له هغو نه لرې شوه.

هغې وويل:

- دا څنگه کېدای شي، چې نور يې ويني او زه يې ليدای نه شم. ښه،
نو ته راشه سونيا، راشه کېنه! نن شپه به هرومرو کېنئ او په هينداره
کې به څوک ووينئ... گوره زما په خاطر! ...زه نن شپه ډېره ډارېم...
سونيا د هيندارې په وړاندې کېناسته، ځان يې برابر کړ او هغې ته
په کتو شوه.

دوينا شا، په بنگهار سره، د ناتاشې په غوږ کې وويل:
- ښه، اوس به سونيا الکساندروفتا هرومرو ووينئ، خو تاسو ټول
خاندئ.

سونيا دا خبره واورېده او دا يې هم واورېدل، چې ناتاشا په کراره
او بنگهاري وويل:

- زه خپله پوهېږم چې هغه يې ويني، پروسې کال يې هم ليدلی و.
دوه درې دقيقې ټول چوپ پاتې شول، بيا ناتاشې په کراره وويل:
- هرومرو يې ويني! خو خپله خبره يې پای ته ونه رسوله، ځکه
سونيا ناڅاپه، هغه هينداره چې لاس کې نيولې و، لږ له ځانه لرې،
لاسونه يې پر سترگو کېښودل او وې ويل:
- آه، ناتاشا!...

ناتاشا هينداره بېرته واخېسته، خپل ځای ته يې راوسته، او چغه
يې کړه:

- ودې ليدل؟ ودې ليدل؟ ودې ليدل؟
دوينا شا چې هينداره نيولې وه وويل:
- ما خو ويل، ما خو ويل....

جگره او سوله

سونيا هېڅ شي نه وليدلي. هغې غوښتل چې سترگې وړپوي او پاڅي چې د ناتاشې غږ يې واورېد، چې وويل:
- هر ورو! ...

هغې نه غوښتل ناتاشا او دونيا شا تېر باسي، نور ورته گرانه و د هيندارې مخې ته کيني. هغه خپله هم په دې نه پوهېده، چې ولې او د څه له کبله يې هغه وخت چې سترگې په لاسونو پټې کړې وې، چغه کړي وه؟

ناتاشا د هغې لاس راوښو او وې پوښتل:

- هغه دې وليد؟

د سونيا په خيالونو کې دا خيال راتاو شو.

- اوس نه ولې ونه وایم، چې ليدلې مې دې؟ گوره نور خويې هم وينئ. څوک کولې شي په دې پوه شي چې ما په رښتيا څوک ليدلي او که مې نه دې ليدلي؟

هغې وويل: هوکې ومې ليدل.

- څنگه؟ څنگه؟ ولاړ و که پروت و؟

- نه، نه، ما وليدل، لومړی هېڅ نه و، بيا مې وليد چې پروت و.

ناتاشا چې سترگې وحشت پسې اخېستې وې، خپلې خورلندې ته کتل او له هغې نه يې وپوښتل:

- اندرې پروت دې؟ ناروغ دې؟

- نه، نه، برعکس، خورا خوښ او خوشاله و. هغه هم مخ ما ته

راواړاوه او ما ته يې راوکتل.

په هغې شېبه کې چې سونيا دا خبرې کولې، داسې يې انگېرله،

چې په رښتيا يې هغه څه چې وايي، ليدلي دي.

- ښه سونيا بيا څه وشول؟

جگړه او سوله

- يو بل څه مې هم وليدل، خو پوره مې سر پرې خلاص نه شو، پوه نه شوم، چې شين و که سور.

ناتاشا وويل:

- سونيا او کله به هغه راستون شی؟ کله به بيا زه هغه ووينم؟ يا پاکه

خدايه چې څنگه زه ډار بېرم. هم پر هغه ډار بېرم او هم په ځان.

هغې پرته له هغې چې د سونيا آرام بښوونکې تسلسل ته ځواب

ورکړي، ځان يې پر کټ وارتېږه، او وروسته له هغه يې چې شمعي مړې

کړې، تر ډېره پورې يې، په پرانستو خو ناخوځېدونکو سترگو د

سپوږمۍ هغو پلوشو ته چې د کړکۍ له يخ وهلې ايښې نه، کوټې ته

رالوېدلې وې، ځير پاتې وه.

۱۳

تر اختره ډېره لنډه موده وروسته نیکولای په ډاگه مور ته وویل چې سونیا ورته گرانه ده او ټینگه پریکړه یې کړې ده چې له هغې سره واده وکړي. گرافینې چې له پخوانه، د نیکولای او سونیا تر منځ تېرېدونکو پېښو ته پام شوی و، د هغه دغو خبرو ورته نوی والی نه درلود، هغې په چوپه خوله هغه واورېدې مگر زوی ته یې وویل چې، هغه کولای شي له هر هغه چا سره واده وکړي چې زړه یې غواړي، خو که له سونیا سره واده وکړي، نه به ددې چې مور ده او نه به د پلار خونبه او مبارکي وويني.

دالومړی ځل و چې نیکولای احساسوله چې مور یې داسې له ده نه، ناراضه او سره له هغې ټولې مینې چې له ده سره یې لري، له خپلې خبرې به وانه وړي. هغې په خورا بې پروایۍ او پرته له هغه چې زوی ته وگوري، څوک مېړه پسې واستول. کله چې گراف راغي، هغې غوښتل چې د نیکولای تر مخې هر څه په ډاگه او په لنډه ووايي. خوزغم یې پای ته ورسېد، د خواشینۍ او ښکې یې له سترگو راشپوه او له کوتې

جگړه او سوله

نه ووتله زارې گراف په نرمه ژبه او شک هڅه وکړه خپل زوی قانع کړي، چې له خپلې دغې پریکړې تېر شي. نیکولای ځواب ورکړ، چې دی له خپلې وعدې نه تېرېدای نه شي. گراف ددې خبرې په اورېدو یو سوږ اسویلی وویست، خپلې هڅې یې بې گټې وگڼلې او خپلې مېرمنې پسې لاړ. گراف له زوی سره په خپلو ټولو شخړو کې، دا نه هېروله، چې ددې ټولو ستونزو سرچینه دده مالي ژوبلتیا ده، نو له دې کبله یې ځانته اجازه نه ورکوله له زوی نه په دې خفه شي، چې کومې بډایې نجلې پرځای له سونیا سره واده کول غواړي. پلار یوازې په دې کې چرت واهه، که دده مالي دریغ ښه وای، تر سونیا نه دده لپاره، بله ښه ناوې پیدا کېدای نه شوه. هغه د هر څه گناه یوازې پر ځان او پر خپل مالي استازي، میتیکا او هغو عادتونو وراچوله چې پریښودای یې نه شول.

پلار او مور، نور نو په دې اړه له زوی سره ونه غږېدل، خو څو ورځې وروسته مشرې گرافینې سونیا ځانته وروبلله او په داسې ترڅه ژبه چې نه دې او نه سونیا د هغې تصور کاوه، خپل خورځه له دې امله ملامته کړه چې نه یوازې یې ددوی زوی تېر ویستلي، بلکې ددې ټولې مرستې یې هم هېرې کړي دي. سونیا سرنښکته اچولې و، په چوپه خوله یې د گرافینې دا ترڅې خبرې واورېدې او په دې نه پوهېده چې له هغه نه څه غواړي. هغه د هغو کسانو لپاره چې دایې لویه کړې او ساتلې ده، د هر ډول ځانښندنې لپاره چمتو وه. د ځانښندنې حس په هغې کې تر بل هر حس نه پیاوړی و، خو په دغه پېښه کې نه پوهېده، چې څه دچا نه څار کړي. هغې نه شو کولای د گرافینې او درستوف د کورنۍ د هر غړي په گرانښت سترگې پټې کړي، خو نیکولای هم ورته گران و او داسې یې انگېرله، چې ددې نیکمرغي له همدې مینې سره تړلې او

جگړه او سوله

نڅښتې ده. هغه چوپه خوله، غمجنه او بې ځوابه وه. نیکولای ته داسې وېرېښېده چې نور د دغه حالت د زغم توان نه لري، ددې لپاره مور ته ورغی چې د زړه غوټه ورته پرانزي. کله به یې مور ته زاری کولې چې سونیا وښيي او له هغې سره د ده واده کول ومني، او کله به یې گواښ کاوه، که دوی د سونیا له زورېدو نه لاس واخلې، هغه به سمدلاسه له دوی نه په پټه له سونیا سره واده وکړي. خو مور و هغه ته په داسې سره او ترخه ژبه، چې نیکولای، په ژوند کې له مور نه، نه ولیدلې، ځواب ورکړ او وې ویل چې دی، خورا ښه زلمی او زوی دی، دی هم د سردار اندرې په څېر کولای شي د پلار له خوښې پرته واده وکړي، خو دا (په خپله گرافینه) به هېڅکله دغه دوکماره (سونیا) د خپلې لور او ناوې په نامه ونه پېژني. نیکولای د دوکمارې د کلمې په اورېدو نور نو ځان ټینګ نه شو کړای او په لوړ آواز یې وویل چې، هېڅکله یې دا تصور هم نه شو کولای، چې مور یې دی د خپلې مینې او عاطفې خرڅولو ته اړ کړي، که داسې وي، دا به وروستی ځل وي چې... خو ددې وخت یې پیدا نه کړي چې هغه گواښمنه خبره چې گرافینې د خپل زوی د وحشتناکې څېرې په حالت کې، د هغې اورېدو ته سترگې په لاره وه، او کېدای شوه، د مور او زوی تر منځ د یوې نه هېرېدونکې ترخې خاطرې په توګه پاتې شوې وای، ووايي.

ناتاشا په داسې حال کې چې رنګ یې الوتې او څېره یې خواشینې برېښېده له هغې دروازې نه کوټې ته راننوته چې دې د هغې تر شا د ورور خبرو ته غوږ نیولی و، هغې پر ورور چغه کړل:

- نیکولا جانه! ته ملنډې غږوې، چوپ شه، زه درته وایم چوپ شه!
هغه په داسې لوړ آواز غږېدله، چې گوا کې غواړي، د هغه غږ لاندې کړي.

جگړه او سوله

هغې خپلې مور ته چې په خورا خواشینۍ یې خپلې زوی ته کتل او نېرېدې و چې له قهره یې زاره وچوي، مخ ورواړوله... او وې ویل:
- گرانې مورې، د زړه سره! هېڅ خبره نه ده... زما مورې...
- نیکولاجانه! گوره مور یې زه به اوس تا ته... نیکولایه، ته د باندې لار شه... او بیا یې مور ته مخ ورواړاوه او وې ویل:
- گوره مورجانې! ته لږ راته غوږ شه! مورکۍ!
د ناتاشا خبرو هېڅ معنی نه لرله، خو بیا یې هم هغه اغېز وکړ چې دې یې هیله لرله.

گرافینې چې له ژړا نه په ساندو وه، خپل مخ، د لور په غېږ کې ورپټ کړ، نیکولای پاڅېد، سر یې په دواړو لاسونو کې ټینګ کړ او له کوټې نه ووت...

ناتاشا د مور او د ورور د پخلاینې لپاره متې ونغاړلې، او هلوځلو یې دواړه قانع کړل، چې مور به یې سونیا نه زوروي او څه به ورته نه وایي او نیکولای به د مور و پلار نه پټ کومه پریکړه او کړه نه کوي. نیکولای د جنورۍ په لومړۍ نېټه په خورا پریشانی، د مور و پلار له غمه ناآرامه، او په خیالو کې د سونیا له مینې نه لېونی، کور پرېښود او د خپلې قطعې پلو و خوځېد. هغه تکل کړی و چې غوندې ته به ځي، هلته به خپل اړوند کارونه پای ته رسوي، له پوځ نه به استعفا کوي، بېرته به راستنېږي او له سونیا سره به واده کوي. د نیکولای تر تگ نه وروسته د رستوف پر کور داسې غم او خواشیني لاسبره شوې وه چې پخوا یې چا ساری نه و لیدلی. مشر ه گرافینه هم له رواني ستومانۍ نه ناروغه شوې وه.

سونیا د نیکولای د بېلتانه په اور کې سوځېده او تر هغه نه لاد مشرې گرافینې تر څې ژبې او بې پایه دښمنۍ چې پرله پسې یې له دې

جگړه او سوله

سره کوله، سخته ستومانه کړې وه. گراف له بل هر وخت نه اوس، د هغه ناوړه مادي حالت، چې سمدلاسي پريکړې يې غوښتې، پريشانه کړې و. هغه نور نو دې ته اړ شوی و چې د ژوند د سمولو لپاره، د مسکو او د مسکو د څنډو کورونه خرڅ کړي او ددې سوداگري لپاره بايد مسکو ته لاړ شي، خو د گرافينې ناروغۍ، دغه چاره ورځ تر ورځې ځنډوله او خبره له نن نه سبا ته پاتې کېده.

ناتاشا چې په لومړيو وختونو کې يې د خپل کوژدني (سردار اندرې) بېلتون په خوښي او بې پروايي زغمه، اوس يې نو ورځ په ورځ زغم او حوصله پای ته رسېدله. دغه خيال چې د ژوند خورا ښې شپې ورځې، چې دا کولی شي له مينې نه يې څار کړي، هسې عبث تېروي. دا يې ډېره او پرله پسې زوروله. د سردار اندرې د ليکنو زياتره برخو د خوښۍ پر ځای دې ته د غم بوټي کرل. په خواشينۍ به ځان ته ويل:

- په هغو شېبو کې چې دا يوازې د خپلې کوژدنۍ په اړه فکر کوي، ددې کوژدنۍ ښار په ښار گرځي، نوي ځايونو او له خلکو سره چې هغه ته په زړه پورې دي، آشنا کېږي، څومره به چې د ده ليکونه ناتاشې ته په زړه پورې و، په هماغه اندازه به هغه زورونکي و. هغه ليکونه چې سردار اندرې دې ته ليکل نه يوازې ددې د زړه تنده نه ماتوله بلکې هغه ليکونه دې ته په يو ډول غمجنې او خواشينې دندې بدل شوي وو. هغه په دې رږدې شوې وه، هغه ليکونه وليکي چې هغې به نه شو ليکلي، هغې ځکه نه شو ليکلي چې د هغه زوریدو نه يو هم په ليک کې نه شو انځورولی، چې دا په خپل غږ، موسکا او غلچکونو کې د هغې په انځورولو رږدې شوې وه. د هغې يو رنگه کلاسيکه او تکراري ليکونه آن ددې تر خياله هم وچ، بې روحه او بې خونده برينسېدل، هغه به يې تر لېږلو مخکې مورته ښودل او هغې به يې املايي تېروتنې ورسمولې.

جگړه او سوله

د گرافینې د روغتیا د ښه کېدو هیله ورځ په ورځ کمېده او خبره هغه ځای ته ورسېده، چې نور گراف نه شو کولای، مسکو ته خپل سفر وځنډوي. دوی باید د ناتاشې د واده د جهیزاخیستو لپاره د مسکو د کور خرڅ کړی وای. له بله پلوه دوی مسکو ته د سردار اندرې راتگ ته ځکه سترگه په لاره وه، چې د هغه پلار سردار نیکولای اندرېوویچ سرب کال ژمی په مسکو کې میشت شوی و. او ناتاشا هم په دې ډاډه وه، چې هغه لا وخته مسکو ته رارسېدلی دی.

گرافینه په کلي کې پاتې شوه، گراف او سونیا له ناتاشې سره یوځای د جنوري په پای کې مسکو ته لاړل.

دويم کتاب

پنځمه برخه

۱

پيرد ناتاشا او اندرې تر بولي وروسته ناخاپه بې له بنسکاره دليله داسې احساس کړه چې نور نونه شي کولای پخواني ژوند ته دوام ورکړي، که څه هم هغه، لاپه هغو عقايدو اعتقاد درلود چې دهغه لارښود وربښودلي و، چې دهغه دروحاني هلوځلو په پيل کې دهغه لپاره د روان او روح د سپېڅلتيا هلې ځلې او کمال ته رسېدو لارې چارې د سربښندنې وړ وې، ټول او ټول، د سردار اندرې او ناتاشې د کوژدې او د يوسف الکسوويچ د مرگ له خبر نه وروسته چې ده ته په همدې وخت کې رارسېدلی و، د پخواني ژوند ټولې ښېگڼې چې دده د خوښيو سرچينې يې جوړوي، خپله معني له لاسه ورکړه. دهغه لپاره له ژونده يوازې کالبوت پاتې و. پرتمين کور او ښايسته ښځه چې اوس له هغې سره يوه مخور چارواکي ځانگړې خواخوږي پيدا کړې وه، د پترزبورگ له ټولو مخورو سره دوستي او هغه دنده چې اوس يې په دربار کې پيدا کړې وه او سخت غمړلي تشريفات يې لرل. دغه ټولو کسانو او ټولو شيانو يو په يو او ناخاپه دهغه لپاره خپل ارزښت بايللی و. د ورځنيو يادښتونو له ليکلو لاس په سر او د ماسون ورونو له ډله

جگړه او سوله

سره يې اړيکي وشلول. بيا يې هوتلونو او کلوبونو ته تگ راتگ پيل کړ، بيا يې زيات شراب څکل، د مجردانو ډلې ته يې لاره پيدا او داسې يو ژوند يې له سره ونيو، چې گرافيني ايلن و اسیلوفنا دې ته اړ شوه، پر هغه نيوکې وکړي او هغه وغاندي. پېیر دا احساس کړه چې د هغه بنځه برحقه ده، نو ځکه يې پريکړه وکړه چې د هغې د بې آبی د مخنيوي لپاره پترزبورگ پرېږدي او مسکو ته لاړ شي.

مسکو ته په رسېدو، دی په خپل ستر، لويه حويلۍ لرونکي پرتمين کور کې چې د زړو او د زړېدو په حال کې پېغلو تر څارنې لاندې و، مېشت او ځای پر ځای شو. همدا چې ده په بناړ کې ديهودي لمانځې ځای وليد، په دغه لمانځای کې تر څړوند شماليو لاندې بل شوي شمعونو وليدل، بيا يې د کرملين ډگر تر سترگو تېر شو چې د اوو تر سپين او لاگام نه اېښودل شوي فرش لاندې پټ و، د وراژدک د ورانو کورونو او ماتو کراچيو بهر يې وليد، د مسکو په کلوب کې يې د مسکو سپين ږيري يې وليدل چې نه يې څه ځانگړې غوښتنې لرلې او نه يې کوم پلوی تلوار کاوه، د مسکو عمر خوړلې بنځې، د مسکو پېغلې او د مسکو بنډارونو او د مسکو انگليسي کلوب، د ټولو تر ليدو وروسته يې ځان په خپل کور کې او د خپل کور په آرامۍ کې احساس کړ. د هغه لپاره مسکو کې ژوند آرامه، مينه ناک، بې غمه او د پخوانيو عاداتونو په شان و، لکه زاړه خيرن کميس سره چې څوک ږږدی شوی وي هغه ته له هغو نه بېلېدل ورته گران و.

د مسکو ټولو مخورو، اعيانو له زړو نه نيولې بيا تر ماشومانو پورې پېير، ته د يوه ډېر گران مېلمان په توگه چې له پخوا ورته سترگه په لاره او ددوی په منځ کې يې ځای خالي و، هرکلي ووايه پېير د مسکو د اعيانو لپاره تر ټولو مهربانه، بارحمه، هوښيار، خوشاله،

جگړه او سوله

پراخ زړی، ساده، صمیمي، روسي، نرم غاړی او بناغلی و. د هغه جیبی بکس به ځکه تل تش و چې هغه د ټولو بکس و.

د هغه د خیر او کرم دروازه د ټولو پرمخ پرانستې وه، هېڅ چاله هغه نه د (نه) خبره نه اورېدله، هغه، د هغو نندارتونونو خرڅ چې به دده یا هغه له خوا جوړېدل، ورکاوه، کله ناکله خویې آن ناوړه او کم ارزښته تصویرونه د یو او بل په سپارښتنه او د خوښۍ له مخې اخیستل او ټولو خیریه موسسو، ټولنو، ښوونځیو، د عیاشانو چرچو، د ماسونو ټولنو، کلیساوو، کتابتونونو او نورو نورو ته به یې د مرستې لاس ورغځاوه. که د هغه دوه اندیوالان چې د ده زیات پوروري او ده پسې به یې څارنه کوله نه وای، ډېر ژبه دیوالي شوای وای. داسې غرمۍ او ماښامۍ به نه وه چې دی دې په انگلسي کلوب کې نه وي، هغه به چې دوه بوتله مارگو نومي، نوي شراب وڅکل او پر څو کې کې به یې ډډه ولگوله، سمدلاسه به ترینه چاپیر شول، ټوکې ټکالې، خبرې او ناندري به پیل شوې. هغه به هم دغو مرکو جرگو ته ورولوېد او په خپلو خوږو ټوکو او د زړه له کومې موسکا سره به یې سیلان سره پخلا کول، بل پلوه هغه نه پرته، د ماسونانو د ډلې ماښامونه یې شروسوره او غمجن وو... ټولو ځوانو ښځو او پېغلو ته ځکه گران و چې هغه نه یوازې له یوې ښځې یا نجلی سره چې پر مین شي، بلکې له ټولو، په تېره بیا له ماښامه وروسته په یو اندزه مهربانه او خواخوږی و. د هغه په اړه به یې ویل چې: ښه ځوان دی، خو نارینه نه دي....

پېیر هغه شان بې وزگارو چارواکی و چې نور په سلگونو تنو په مسکو کې هغه ته ورته و. که او کاله مخکې کله چې هغه له بهر نه راستون شوی و، چا ورته ویلي وای، چې دې ته اړتیا نه شته چې د ژوند د تگ لوري لپاره ستونزې آواري کړي او څه لټوي، ځکه دغه

جگړه او سوله

تگ لاره لاد وخته ټاکل شوې ده... هغه به یې سخت حیران کړای وای... ایا دی هماغه څوک نه و چې په روسیه کې یې د جمهوریت د راتگ غوښتنه کوله؟ ایا دی هغه څوک نه و چې غوښتل یې ناپليون شي؟ ایا ده نه غوښته فيلسوف شي؟ ایا دی هغه څوک نه و چې ځان یې هغه سپهسالار گانه چې غوښتل یې پر ناپليون بری ترلاسه کړي؟ ایا دی هغه څوک نه و چې له فساد له لري بشري ټولني یې غوښته او د هغې لپاره یې د نويو اخلاقو د روزنې لټونه کوله او د ځان د کمال رسولو لټه پسې سرگردانه و؟ ایا دی هغه څوک نه دی چې بنوونځي او روغتونونه یې جوړول او مرییان یې آزادول؟ خو ددې ټولو سره سره، هغه دا دي اوس د یوې بې وفا بنځې بډای مېړه، یو مستعفي چارواکی، د مسکو د انگلیسي کلوب غړی، د بنو خوارو او ځکلو لېوال، ټولو ته گران، د مسکو د اعیانو د ډلې یو مخور، چې تر خوړو وروسته ټنې خلاصې او پر څوکی بې غمه ډډه ولگوي. په نرمۍ پر ډولت نیوکې وکړي، تر ډېرو پورې دا خبره منلی شو چې دې اوس د مسکو د ټولو تر پامه، یو بې وزگار یاوردی چې اوه کاله پخوا ده هم له هغو کرکه لرله.

کله به یې ځان په دې تسلاوه چې دا دي اوس دغه شان ژوند کوي، خو بیا به نور وحثتناکو خیالونو پسې واخیست، او دې ته به یې پام شو چې ډېرو کسانو چې دغه شان ژوند پیل کړي او دا لاره یې غوره کړې، خو دی خو هغه وخت ترې وتلی دی، چې نه وینسته ورته پاتې و او نه غاښونه د ویارنو او غرور په وخت کې به یې چې کله د ځان په اړه فکر کاوه، هغه ځان چور بل ډول برېښېده او تصور به یې کاوه، چې له هغو نورو متقاعدو یاورانو نه چې ده پخوا هغو ته په سپکه کتل ډېر توپیر لري... په مسکو کې تر څه مودې ژونده وروسته یې نور خپلو هم برخلیکو اندیوالانو ته په سپکه نه کتل او کرار کرار یې له هغو سره

جگړه او سوله

مینه پیدا کوله، درناوي يې کاوه او پر هغوی هم داسې زړه خوږېده، لکه پرځان پر پېیر نور د پخوا په شان د ناهیلو څپې او له ژونده د کرکې حالت نه راته، خو هماغه پخواني دردونو چې کله به يې پرده یرغل کاوه، اوس دده پر زړه کې دیره شوې او یوه شېبه يې هم په کراره نه پرېښوده. له ځان سره به يې ویل:

- دا د څه لپاره؟ ولې؟ په دې دنیا کې ژوند څه معنی لري؟ هغه به هره ورځ شو واره او په حیرت يې له ځانه د اپوښتنې کولې، هغه د ژوند ناسپرلو اړخونو ته ځیرېده، خو څنگه چې د خپلې تجربې له مخې پوهېده چې دا پوښتنې ځواب نه لري، نو ځکه يې په تلوار هڅه کوله، په هغو سترگې پټې کړې، په دې وخت کې به يې یا کوم کتاب راواخېست یا به کلوب ته لاړ او یا به ایون نیکولا وویچ ته ورغی، چې په ښار کې د خورو شویو آوازو په اړه له هغه سره وغږېږي.

پېیر به له ځان سره ویل:

- ایلن و اسیلوفنا چې هېڅکله د خپلې ښکلا نه پرته د بل هېڅ چا او هېڅ شي په اړه فکر نه کوي او په نړۍ کې یو له احمقو نه احمقه ښځه ده، خو خلک هغه یوه خورا هوښیار او ځېرکه ښځه گڼي او د هغې په وړاندې ملا ماتوي. ناپلیون بناپارت تر هغه پورې چې یو سترنومیالی و، خلکو هغه خوار گانې خو همدا چې یو بې وزگار لوبغاړی شو، اوس د فرانسې ټولواک غواړي هغه ته خپله لور په غیر شرعي توگه ورنکاح کړي. اسپانویان د کاتولیکو کشیشانو له لارې له خدایه نه شکر کوي، چې د جون په ۱۴ مه يې فرانسویانو ته ماته ورکړې ده او فرانسویان بیا د هماغه کاتولیکو کشیشانو په برکت له خدایه نه شکر کوي، چې د جون په هماغه ۱۴ مه نېټه يې پر اسپانویانو بری موندلی دی. زما ماسوني وروڼه په خپلو ورونو قسم خوري چې چمتو دي، خپل سر او

جگړه او سوله

ځانه له نورو سره په مرسته کې څار کړي، خو کله چې چاله بهې وزلو سره د مرستې غږوشي له خپل یو روبله هم تېرېدای نه شي.

... مور ټول ځان د مسیح پیروان شمېرو، د هغه قانون مور د نورو بښنې او خپلو همذاتو سره مینې او هغو ته درناوي ته وربولي، هغه قانون چې مور هغه ته درناوي په ویاړ څلویښت واره، څلویښت کلیساوې په مسکو کې جوړې کړي دي. همدا پرون له زندانه تښتېدلی سړی مو وواژه، او د همدې گناه بښونکي قانون چوپړ یعنی کشیش سرتېري ته صلیب وروړاندې کړ، چې د حکم د سرته رسولو مخکې هغه مچ کړي. پېیر په همدې اند بښنو کې ډوب و، که څه هم د دغه خبرو دروغ له هر ځایه او له هر چا ورته څرگند شوی و، او چاته یې نوبوالی نه لاره، ده هم ورسره عادت شوی و، خو دی یې هر وار د یوه نوي شي په څېر په حیرت کې اچاوه. هغه به له ځان سره ویل:

- زما په دې دروغو او تېروتنو سر خلاصېږي، نوزه څنگه هغه ټول څه چې پرې پوهېږم، هغوی ته ووايم؟ دا کار ما په وار وار سره آزمايلى دی او هر وار په دې پوه شوی يم، چې هغوی هم زما غوندې د زړه له کومې پر دې پوهېږي خو یوازې هڅه کوي، چې څرگنده کړي چې دوی نه پوهېږي او دا ټول سم دي. خوزه څنگه وکړم؟ زه چېرته او چاته پناه وروړم؟

هغه د ډېرو خلکو په تېره بیا د روسانو هغه بدمرغه استعداد، چې هر څه احساسوي، ښه احساسوه، هغه استعداد چې کولی شي مهرباني او رښتیا وويني او باور پرې وکړي. هغه استعداد چې د هغه په مرسته په ژوره توگه دروغ او ظلمت وويني او په ځان کې په هغو کې د گډون توان وروزي. د ژوند ټولې هلې ځلې د هغه لپاره په ظلمت او دوکې پای ته رسېدلې. هر کار ته به یې چې لاس وراچاوه، د هغه د شور او دروغو

جگړه او سوله

سره به مخامخ کېده. هغه ته به يې خنډونه جوړول، خو له دې سره سره يې بايد ژوند کړی وای او روزگاري يې درلودلای. د ژوند د نه اوردونکو جرړو کړکيچ نور نو ورته د زغم وړ نه و، نو ځکه د آرامتيا هر څه به چې پرمخ ورغلل، مخ به يې نه ترې آړاوه. هر بنډار ته يې لاره درلوده، شراب يې پرېمانه ځکل، انځورونه يې اخیستل او ودانۍ يې جوړولې او تر هر چا نه يې زيات کتابونه لوستل. هر کتاب به چې په لاس ورته هغه يې لوسته، کتابونه يې په مينه او لېوالتيا لوستل. کورته به لار سپدلی نه و، چې چوپړانو به جامې ترې واخیستې، ده به سمدلاسه بيا کتاب راواخېسته او لوسته به يې، لوسته به يې او تر هغه به يې لوسته چې وېده به شه. له خوبه وروسته بيا بنډارونه، اپلتي، کلوب، شراب، بنڅې، بيا اپلتي، ناندری، کتاب او خوب، دا هغه څه و چې دده په ورځنيو اړتياوو، ان په معنوي روحاني اړتياوو بدل شوي وو. که څه هم د زيات خورب والي له امله داکترانو هغه د شرابو له ځکلو منع کړی و، خو بيا هم ده، پرېمانه ځکل. هغه به تر هغه چې څو جامونه پورته نه کړل، طبيعت به يې نه جوړېده او همداسې پرله پسې به يې څو جامونه په سراوړول، يو ډول خوښي او مهرباني به پرې راخوره شوه او له خپلو خپلوانو او آشنايانو سره ډېره خواخوږې او مينه ناک شو. هغه به په ډېره آسانه هره شخړه بې له هغې چې د خبرې اصلی هدف ته يې پام شي، آواروله. ده به چې يو دوه جامه له ستوني تېر کړل، هغه خبرې به چې تر څو شېبو مخکې ورته ستونزمنې او کړکيچني برېښېده، خورا آسانه او آوارېدونکې و برېښېدې... هغه يوازې د شرابو د نشې تراغېز لاندې کولای شول ووایي:

- دا پرېښاني لنډ عمر ده، هر ورو يې په خوښيو بدلوم ددې پريکړه ما پورې اړه لري، خیر که اوس وخت نه لرم بيا به يې وخت

جگړه او سوله

راورسپړي او هر څه به څرگنده شي. او بيا دغه وخت هېڅکله نه را رسېده.

سهار به يې چې نشه، والوته او ذهن به يې راتازه شو، د ژوند ټولې شخړې به يې بيا تر سترگو ناآوارېدونکې او گواښمنې و برېښېدې، نو ژر به يې کتاب راواخيست او په دې به ډېر خوشاله شو، که څوک يې ديدن ته راغلي وای.

کله به هغه کيسې ورياد شوې، چې د جگړې د ډگرونو د سرتېرو په اړه يې اورېدلې وې، هغه اورېدلي و چې کله به سرتېري په خپلو سنگرونو کې د دښمن تر اور لاندې و او څه يې له لاسه نه کېږي، نو دوی هڅه کوي، ځانته لوبې پيدا کړي، چې وکولای شي دغه گواښ په آسانۍ وزغمي. د پېر له انده دغه خلک ټول لکه د همدې سرتېرو په شان و، چې هڅه يې کوله، د ژوند له شره ځان وژغوري. يو د نوم او وياړ لېونی و، يو ځان په جواريو کې هېراوه، يوه قوانين ليکل او بل به د ښځو په عياشي کې ډوب و، يوه به هسې کومه لوبه کوله، بل به بيا آسونه زغلول، يو سياست بايلود، بل ښکار ته لاس اچاوه، يو به په شرابو کې لمپېده او بل به ځان دولتي چارو کې بوختاوه. په دغو ټولو چارو کې بايد نه د کوم سپکاوي او نه د کومې بل هغه زيات درناوي وشي. دغه ټولې چارې يو شان دي، خو غوره داده چې په هر ډول کولي شو، بايد له ژونده ځان وژغورو. يوازې بايد له ژوند سره له مخامخ کېدو او د هغه له ډاره او گواښ نه وتښتو.

۲

د ژمي په پيل كې سردار نيكولاى اندرېوويچ بالكونسكي له خپلې لور سره مسكو ته راغى. سردار بالكونسكي د خپل تېرو بياړمن ژوند، پوهې، ځانگړي او له نورو نه توپير لرونكي شخصيت له كبله او په تېره بيا چې د ټولو اك الكساندر په وړاندې ټوليز راياړېدونكي خيالات كمېدونكي و، د هغه د وطن پالنې او فرانسوي ضد خيالات له كبله د هغه ځاى د مسكويانو په زړه كې ورځ ترورځې زياتېده. هغه د دغو كړو وړو له برکته و، چې ډېر ژر، د ټولو د درناوي وړ او د مخالفينو په يوې غوره نښې بدل شو.

سردار په هغه كال ډېر زور شوى و او د زړښت نښې يې ډېر ژر په كړو وړو كې راڅرگندېدې، بې وخته او ناڅاپه به وپډه كېده، هره نوې پېښه به يې ژر ژر هېروله، حال دا چې پخوانۍ هغه يې نښې يادې وې... خو سره له دې كله به چې دغه بوډا په تېره بيا مابنم، كميس او پوستين په غاړه، خولۍ پر سر او څښې پودر وهلې، دچاى څكلو لپاره له كوټې راووت او د كوم چا په لمسون به يې په غوڅه ژبه د پخوانيو پېښو نقلونه پيل كړل، يا تر هغې نه په ترڅه ژبه به يې د ورځنيو پېښو په اړه قضاوت كاوه، په ټولو مېلمنو كې به يې د ځان په وړاندې په يوه

جگړه او سوله

اندازه درناوي راپاراوه. دده د کور پرتمينه مائې، د هغې لور او سينگار شوي ديوالونه، له خپلو، تر انقلابه پخوانيو ميزونو او څو کيو سره، له سينگار شويو چوپړانو، له دغه بودا، سخت زړي او د تېر قرن نه پاتې خاوند، له دغې مهربانې او خواخوږې لور او بسکلي فرانسوي بنځې سره چې دواړه د لمانځنې تر کچې هغه ته درناوي درلود، په ميلمنو کې يو ډول درناوي او پرتم رالمسوه...

د شهزادگۍ ماريالپاره په مسکو کې دغه کورنۍ ژوند خورا گران تمامېده. هغه په مسکو کې له پاک زړو خدايي خدمتگارانو سره د مرکو، خبرو اترو او زړه خوالي نه چې په لیسې گورې کې يې درلوده، بې برخې شوې وه. د پلازمېنې ژوند هم د هغې لپاره کوم زړه راښکون نه درلود او نه يې تنده پرې ماتېده.

هغه مېلمستياوو او بندارونو ته نه تله او ټول په دې پوهېدل، چې پلار يې يوازې چېرته د تگ اجازه نه ورکوي او خپله هم د خپلو روغتيا ستونزو له کبله چېرته نه تله. له دې کبله نور نو چا مېلمستياوو، نڅاوو او بندارونو ته نه بلله. شهزادگۍ ماريال ته نور نو د واده کولو هېڅ هيله پاتې نه وه. هغې بڼه ليدل چې ددوی کورته، هغه يو نيم ځوان چې راځي او کېدای شي کوم ورځ ددې ريباري وکړي، څنگه ددې د پلار له قهر او غضب سره مخامخ کېږي. سردار نیکولايوويچ څنگه هغوی سپکوي او ښکښي يې. هغې نه کوم دوست درلود او نه کومه خور لندېه. مسکو ته په سفر کې له خپلو دوو دوستانو نه چې لرل يې، سخته خوابدې شوې وه. له دغو دوو نه يوه هغه يې پېغله بوري يڼ وه. د هغې پخوا هم هغه نه خوښېده او اوس خو يې هسې له پامه بده شوې وه. هغې تل هڅه کوله چې ځان لرې ترې وساتي. ددې بله خور لندېه، ژوليه نومېده، چې د مسکو او سېدونکې وه. شهزادگۍ ماريال په تېرو پنځو کالو کې پرله

جگړه او سوله

پسې هغې ته لیکونه لیکل. اوس یې له هغې سره دیدن شوی و او په لیدو سره یې له هغه نه سخت د پردیتوب احساس کړی و. ژولیه اوس د خپلو دوو وروانو تر مرگه وروسته، یو له خورا بډایو مېړو لټوونکو پېغلو نه شوې وه، چې په مسکو کې یې سخت نوم گټلی و. د پر ځوانان به پرې راټول وو، او هغې داسې تصور کاوه چې دغه ځوانان تازه د هغې په پوهه او هوښیارتیا پوه شوي دي. ټول به پسې روان وو. د هغې د ځوانۍ د پسرلي وروستی شپې ورځې وې او داسې یې انگېرله چې د واده وروستی بخت یې له لاسه وزي. هغې تصور کاوه که همدا اوس یې بخت ونه غوړېږي، بیا به ژوند کې د واده کولو نیکمرغي ور په برخه نه شي. شهزادګۍ ماریا به هره پنجشنبه په خورا خواشینۍ دا په زړه کول، چې نور نو هغې ته هېڅوک پاتې نه دي چې دا لیکونه ورته ولیکي، ځکه ژولیه خو همدلته وه، د اونۍ یو وار به یې سره لیدل، خو د هغې له خبرو اترو او د زړه خوالي نه به یې هېڅ خوند نه اخیسته.

... شهزادګۍ ماریا دلته هېڅوک نه لرل، چې ورسره د زړه خواله وکړي او پر خپل زړه د غمونو بار پټي له هغو سره ووېشي. نه یوازې دا چې پر زړه بار پخواني پټي یې نه سپکېدل، د نویو غمونو او اندېښنو بارونه به نور هم پرې ورکوته کېدل. د سردار اندرې د راستنېدلو او د هغه د واده نېټه رانېږدې کېده. هغې نه یوازې د خپل ورور سردار اندرې هغه سپارښتنې په ځای کړې نه وې، چې پلار باید واده منلو ته قانع کړي، بلکې د ناتاشې رستوف هرې یادونې، بوډا سردار لېونی کاوه او له حال یې ویسته. هغه به غضب اخیست. د شهزادګۍ پر نورو غمونو یو بل نوی غم هم ور بار شوی و. دا غم هغه زده کړې وې چې دې خپل وراره کمکي شپې کلن وراره ته ویل یې. هغې له وراره سره په خپلو کړو کې، د پلار هغه سختي او تندي موندله، چې دې ټول ژوند لیدلې

جگړه او سوله

وه. په وار وار هغې ځان ته ويل چې د زده کړې په وخت کې به وراړه ته په قهر نه شي، خو هر وار به يې چې د الفبې کتاب راواخيست، له هغه سره به کيناسته، د فرانسوي ژبې الفبې به يې پرانسته او دومره به يې تلو سه شوه، چې څومره ژر کېږي، بې له هر ډول زياره خپله ټوله پوه وراړه ته چې د ترور له قهره يې وحشت درلود، په يو وار سره ورو لېږدوي. ماشوم به خپله آرامي له لاسه ورکوله، شهزادگۍ مارياب به هم ورو دانگل، په قهر به شوه، چې به يې وهلې او ماشوم به يې په يوه پنبه د کوټې کوم کونج کې دراوه. خو همدا چې هغه به يې په کونج کې ودراره، خپله به په ژړا شوه او په خپله به له خپلو کړو او طبيعت نه بيزاره شوه. نیکولای جان به د هغې د اوبسکو په ليدو په ژړا شو او د هغې له اجازې نه پرته به د کوټې له کونجه وڅوځېد، هغې ته به ورغې، په اوبسکو د هغې لامده لاسونه به يې د هغې له مخې لرې کړل او تسلي به يې کړه... که د شهزادگۍ ماريابلا ردې ته اړوله چې ټوله شپه په گونډو تېره کړي، يا يې دا وهله، يا يې دې ته اړوله چې لرگي يا اوبه راوړي، هېڅکله به يې په زړه کې تېر شوي نه وای، چې دا کوم دروند له زغمه لرې يا له ظلمه ډک کار دی، خودغه هرڅه ځکه گران، زورونکي، هوکې بې ساري زورونکي دي چې، وراړه ته هغه گران دی، نو ځکه د هغه زورولو دا هم زوروله... په دې وروستيو وختونو کې شهزادگۍ مارياب ته يو بل غم هم پيدا شوی و. دا غم، له خپلې مينځې پېغلې بوري يې سره ددې د پلار خورا زيات نېرېدې والی و. دغه ټوکيز ډوله خبره د لومړي ځل لپاره هغه وخت واورېدل شوه چې مشر سردار له ناتاشې رستوف سره د خپل زوی سردار اندرې د واده د تکل د خبرو، تر اورېدو وروسته کړې وه. هغه، هغه وخت ويلي و:

- که سردار اندرې، له دغې نجلۍ سره واده وکړي، دی به هم له

جگړه او سوله

پېغلې بوري ين سره واده وکړي. دهغه خپله دغه ټوکه ډېره خوښېدلې او په دې وروستيو وختونو کې يې په پرله پسې توگه (د شهزادگۍ مارييا په اند يوازې ددې د زورولو لپاره) ددې تر مخې پېغله بوري ين ډېره نازوله او له خپلې لور نه خوا بدي به يې له هغې سره په مينه کې څرگندوله.

يوه ورځ په مسکو کې بوډا سردار، د شهزادگۍ مارييا تر مخې (هغې داسې وانگېرله، چې هغه لاسي دغه کار وکړ) د پېغلې بوري ين لاس ښکل کړ، هغه يې ځان ته ورنېرېدې کړه، وې نازوله او په غېږ کې يې ونيوله. شهزادگۍ مارييا سرسامه او کوټې ته وتښتېده. له دې پېښې نه لا څو دقيقې تېرې نه وې، چې پېغله بوري ين دې پسې راغله، په موسېدو موسېدو او خندا يې هغې ته د کومې خونۍ خبرې پيل کړې. شهزادگۍ مارييا په چټکۍ له سترگو او ښکې پاکې او په ټينگو قدمونو پېغلې بوري ين ته ورنېرېدې شوه، داسې برېښېده چې خپله هم نه پوهېده چې څه کوي، په تلوار، لور او بې واکه غږ يې، په چغو چغو پردغې فرانسوي نجلۍ غږ وکړ:

- دا بې حيايي ده، دا بې شرمي ده، دا سپکاوې دې چې د هغه له کمزوروالي نه داسې بې ځايه گټه...

خپلې خبرې يې لا پای ته نه وې رسولې چې ژړا او ساندو د هغې ستوني راوښو، خو هغې چغې کړې:

- ووزه، ناولی، وزه زما له کوټې نه، ووزه، د باندي ووزه.

بله ورځ مشر سردار له لور سره يوه خبره هم ونه کړه او د هغې دې ته پام شو، چې د غرمې په ډوډۍ کې هغه چوپړانو ته سپارښتنه وکړه چې د ډوډۍ ويش له پېغلې بوري ين نه راپيل کړي. تر ډوډۍ نه وروسته چې کله شربت ويشل کېده، د عادت له مخې، تر هر چا نه د مخه لومړي

جگړه او سوله

شهزادګۍ ته قهوه وروړه، مشر سردار ناخاپه له قهره تک سور شو، چغه يې کړې، په لېوني غزېبې د فليپ نومي چوپړ خوا ته ورو دانګل، او سپارښتنه يې وکړه چې هغه پوځ ته ولېږئ، چې سرتېري شي. مشر سردار چغې وهلې:

- غوړونه مو کانه دي، تاسوته بيا بيا وایم، تاسوته وایم، هغه (پېغله بوري يین) ددې کور لومړنۍ مېرمن ده، هغه تر ټولو نه مات ته نېرېدې دوست دی.

هغه چې له قهره خوټېده د لومړي ځل لپاره يې په دې حال، شهزادګۍ ماریا ته مخ ورواړاوه او بيا يې چغه کړل:

- خدای مه کړه که يو ځل بيا د پرونی شپې په شان بيا ځان ته دا حق ورکړې او هغې ته څه ووايې، بيا به نو گورئ او پوه به شي چې ددې کور اصلي واکمن څوک دی، څه ورکه شه، چې مردار مخ دې ونه وینم، لاړ شه او بښنه ترې وغواړه!

شهزادګۍ ماریا له اماليا افګینیفنا او له پلار نه بښنه وغوښته، هم د ځان په خاطر او هم د فليپ په خاطر، چې له هغه يې د مینځګړیتوب هيله کړې وه. په دغه شان شپېو کې د ماریا په گوگل کې يو ډول د ځان بښدنې ویاړ او غرور راپارېده. په همداسې شپېو کې ناخاپه، همدا پلار چې دې په زړه کې يې هغه بې رحمه گانه، غانده يې، ددې خوا ته يې لاس غځاوه چې خپلې عينکې چې د ده خپلې مخې ته پرتې وې، واخلي، لاس به يې عينکو تر څنګ دا خوا هغه خوا ځکه بنور او، چې ده هغه نه ليدې، يا هغه څه چې خو شپېې مخکې تېر شوي و، وريادولی يې نه شو، يا به يې پښې رېږدېدې او په لاره به تلالی نه شو، يا به يې شاو خوا کتل، د ده، دغه حال چاليدلی نه و، يا کله به چې پر ميز مېلمان نه وو، چې دی بوخت وساتي، خوب به يووړ، ناخاپه به

جگره او سوله

ويده شو، دستمال به يې له لاسه ولوېد، رپرېدونکي سر به يې قاب ته وروښويد، نو هغه وخت به شهزداگي مارييا په زړه کې ويل:
- هغه زړو او ضعيفه دي او زه ځان ته حق ورکوم، هغه وغندم.
په دغه شان شېبو کې به يې له ځانه زړه بد شو.

۳

۱۸۱۱ کال و چې يو فرانسوي ډاکټر مسکو ته راغي او خورا نوم يې وگاټه. هغه جگړه ونه، بنکلی، مهربانه او د زیاترو فرانسويانو په شان، هغه شان چې په ټول مسکو کې يې سره ويل، د طبابت په چارو کې يې جوړې او نوم يې متيفه و. د مسکو د مخورو او اعيانو په کورونو کې هغه ته نه د طبيب، بلکې د يو سيال په څېر هرکلی ويل کېده.

مشر سردار نیکولای اندرېوويچ چې تل يې د خپلې زمانې په ډاکټرانو ملنډې وهلې وې، د پېغلې بوري يې په خوبه هغه خپل کور ته پريښود او آن له هغه سره عادت هم شو. ډاکټر متيفه به، په اونۍ کې دوه واره، د هغې د ليدنې کتنې لپاره راته.

يوه ورځ چې د نیکولای د نامه ورځ و. (هر نوم خپله ورځ لري) د مسکو ټولو اعيانو او مخورو په دغه ورځ د مبارکۍ لپاره دده کور ته د ورتگ تکل کړی و او دده د کور د ودانۍ خواته راټول شوي وو، خو مشر سردار سپاربنسته کړې وه چې يوازې هغه څوک به ده ته ورپرېږدئ او دی به يې مني، چې ده يې نوم ليکلی او شهزادگی مارياتې يې سپارلی وي.

جگړه او سوله

داکتر متیغه، چې لا سهار مبارکی ته راغلی و، د خپل داکتروالي په دریغ کې، ځان له دغو بندیزونه آزاد گڼلی... او د مشر سردار مبارکی ته ورسېدلی و. له بده بخته هغه ورځ له سهاره د مشر سردار طبیعت خټه و او له غرمې نه مخکې یې د کور پر هر غړي کومه نیوکه کړې وه او داسې یې ښودلې وه چې ده ته دوی چې څه وایي، دی نه پرې پوهېږي او دی هم چې څه وایي نور نه پرې پوهېږي. شهزادگی- ماریا په بشپړه په دې ډاډه وه چې د هغه ددغه شان خټه طبیعت پای، په یوه ناخپه غضب او لېونتوب لکه څوک چې د ډک توپک تضمین نه کوي، پای ته رسېږي. له سهاره هغه د پلار کوټې ته تلله او راتله او دغه ډز ته سترگې په لارې وه. د داکتر تر راتگه پورې هر څه په خیر تېر شول. وروسته له هغه چې داکتر راغی، د مشر سردار کوټې ته ورننوت، شهزادگی- ماریا یو کتاب راواخیست او د هر کلیو د کوټې د دروازې شاته کېناسته. دې له هغه ځایه کولی شو، هغه څه واورې چې د پلار په کوټه کې تېرېدل.

هغې لومړی د متیغه غږ واورېد، بیا یې د پلار او تر هغه وروسته دواړو غږونه غبرگ او هم مهاله د کوټې دروازه په خرس را خلاصه شوه. د متیغه وحشت اخیستې څېره سره له تور ښایسته کاکله په دروازه کې رانښکاره شوه او هغه پسې مشر سردار چې خپله لوړه خولۍ یې پر سر، اوږد کمیس په غاړه، څېره یې له قهره نه پېژندل کېده، سترگې یې له خپل حاله وتلې وې، هغه پسې راووت.

سردار نارې وهلې:

- نه پوهېږئ؟ خو زه ښه پوهېږم! د بناپارت چوپړه! فرانسوي جاسوسه! ورکېږه، له سترگو مې ځان پناه کړه! تاته وایم ژر کوه! وزه له کوره مې ووزه او دروازه یې په خرس ورپسې ورپورې کړه.

جگړه او سوله

متيفه، اوږدې پورته واچولې او د پېغلې بورې يې خواته، چې د سردار د چغو په اورېدو يې له گاوندۍ کوټې نه راډانگلي و، ورغې او وې ويل:

- د سردار حال خورا ښه نه دی، صفرا، د وينې درېدل، د سکتې امکان! مگر ښه به دا وي چې آرامه او سټ! تاسو مه ډارېږئ، که وشول، سبا به بيا راشم. د چويتيا په ښه بې گوته پر شونډو کېښود او په تلوار د باندې لار. د دروازي له شانه د سردار د گامونو د ډېهاري، د شروشور او ښکته څلو غږ راته، چې ويل يې:

- جاسوسانو، خاينينو! هرې خواته جاسوسان خواره شوي دي!
اوس څوک په خپل کور کې هم يوه شېبه مور په کراره نه پرېږدي، او امنيت نه لرو.

مشر سردار د متيفه تر تگه وروسته، شهزادگۍ مارييا ځانته وروغوښته او خپل زړه يې ښه پرې تش کړ. د شهزادگۍ مارييا گناه دا و چې دغه جاسوس اجازه ورکړې وه چې دده کوټې ته ورشي. هوکې، ده خپله ويلې و، ايا ده سپارښتنه نه وه کړې، هېڅ هغه چاته چې نوم يې ده د مېلمنو او رابلل شويو کسانو په ډله کې نه وي ليکلې، ده ته د ننوتلو اجازه ور نه کړې؟ دغه احمق سړي ته چا اجازه ورکړې وه چې ده ته ورننوزي؟ دا ټول د هغې (شهزادگۍ مارييا) له لاسه دي هغه ويل:

- تر هغه پورې چې هغه (شهزادگۍ مارييا) وي، دی به يوه شېبه هم په کراره نه وي، آن هغه نه پرېږدي چې په کراره مې شي.

- نه لور جانې! مور بايد سره جلا شو! ته په دې ښه پوهېږئ، زه نور نو د دغه شان ژوند زغم نه لرم!

بوډا دا وويل او له کوټې نه ووت. داسې يې وانگېرله چې گواکې کېدای شي لور يې بيا په کوم ډول نه په کوم ډول زړه وکړي او څه

جگړه او سوله

ووايي، بېرته راوگرځېد، هڅه يې وکړه چې آرام و برينښېږي، په خورا کراره ژبه يې وويل:

- کېدای شي تصور وکړې چې دا خبرې مې له قهره کړي دي، نه، نه، داده، گورئ چې آرام او کراره يم، دا خبره مې خورا په هونښياري کړي دي. څه، څه لاره شه او ځان ته کوم ځای پيدا کړه. خو آرامي يې پای ته ورسېده، په يوه ياغي قهر يې چې کېدای شي له يوه مينه ناک زړه نه را پاڅېدلی و، په داسې حال کې چې له غضب يې سوکونه تړلي و، په خورا لوړ آواز او چغه وويل:

- ولې يو لېونی نه پيدا کېږي، چې دغه وکړي؟ دروازه يې په زوره ووهله او پېغله بوري يې بې ځانته وروغوښته. نور نو د هغه له کوټې نه کوم غږ وانه وړېدل شو.

د ماسپښين دوه بجې وې چې د ده له خوا شپږ ټاکل شوي مېلمانان د غرمې لپاره راغلل. دغه مېلمانان، پېژندل شوی گراف راستوپچين، شهزاده لويوڅين سره له وراره او جنرال چاتروف چې د سردار د خدمت د دورې انډيوال و، له ځوانانو نه، يو پېير او بل بارييس دروېتڅکوي وو.

باريس چې څو ورځې مخکې، د خپلو رخصتيو د تېرولو لپاره مسکو ته راغلی و، غوښتل يې چې له سردار نیکولای اندرېوويچ سره پېژندگلوي پيدا او د هغه پام يې لاد مخه دومره ځانته وراړولي و چې د خپل عادت برخلاف چې ځوان مجردان هېڅکله خپل کورته نه وربولي، دی ده ته ورشي.

د سردار بالکونسکي کور که څه هم د اشرافي بنډار ځايونو په ډله کې نه راته، خو داسې يوه کوچنی ځای و چې هومره د بنډار چيانو د پام وړ نه و، خو هغه ته لاره موندل وياړ گڼل کېده. په دې خبرې يوه اونۍ

جگړه او سوله

پخوا باریس هغه وخت پوه شوی و، چې د سترې قوماندانۍ قوماندان د ده په مخ کې راستوپچین ته بلنه ورکړه چې د نیکولای د جشن په ورځ، غرمۍ له ده سره تېره کړي، خو راستوپچین ورته ویلي و:

-په دغه ورځ زه تل د نیکولای اندرېوویچ درناوي ته ورځم.

ستر قوماندان ځواب ورکړی و:

ښه، ښه وښیئ، روغتیا یې څنگه ده؟

د دغه کوچنی ډله، خلک چې د غرمۍ نه مخکې، په پخواني دود جوړه شوي، لوړ چت او زړو میزو او څوکیو لرونکې کوټې کې راټول شوي وو، داسې یوې قضایې ډلې ته پاتې کېدل چې د قضا یوې پرتمینې غونډې ته راټول شوي وي. ټول چوپ و، که څوک غږېده هم خورا په کراره غږېده. سردار نیکولای اندرېوویچ په کراره، چوپه خوله، خوپه جدي بڼه راووت. شهزادګۍ ماریا تر پخوانه چوپه او با حیا برېښېده. مېلمانه په خورا احتیاط له هغې سره د غږېدا تکل کاوه، ځکه لیدل یې چې هغه له دوی سره د خبرو لپاره هېڅ ډول لېوالتیا نه ښيي. یوازې ګراف راستوپچین و چې د خبرو اترو لړۍ یې تازه ساتله، هغه له ښاري خبرونو نه راپیل، بیا تر سیاست پورې په هر څه کې غږېده.

لوپوځین او عمر خوړلی جنرال به، کله ناکله په خبرو کې ګډون کاوه، سردار نیکولای اندرېوویچ داسې غوږ نیولی و، لکه مشر قاضي چې د نورو گزارش ته غوږ او یوازې کله کله په چوپیتیا او کله هم په کومې لنډې خبرې دا ښيي چې ده ته وړاندې شویو او اورول شویو خبرو ته یې پام دی.

له خبرو اترو نه داسې څرګندېده، چې په دې ډله کې ټول راټول شوي کسان له هغه څه نه چې په سیاسي بهېر کې کېږي، ناراضه او

جگړه او سوله

ددوی په تصور ورځ تر ورځې هر څه د خرابۍ پلوران دي، خود حیرت او تعجب وړ خبره دا وه چې کله به خبره ټولواک ته ورسېده، ویاند به یا خپله یا د بل چاله خوا درېدو او چوپیتیا ته اړ کړل شو.

د ډوډۍ په وخت کې خبره وروستیو سیاسي حالاتو، د ناپلیون له خوا د (اولوینبورگ) لاندې کولو او د روسیې د دربار له خوا د اروپا ټولو دربارونو ته د ناپلیون په اړه د یو ترڅه یاد د نبت لېرلو ته ورسېده. گراف راستوپچین وویل:

- ناپلیون له اروپا سره داسې کړه کوي لکه د سمندرونو یو غل یې چې د بېرې د لاندې کولو لپاره کوي. هغه خپله دا خبره څو واره پرله پسې تکراره کړه:

- دا د اروپا د شاهانو او برد صبر او په هر څه سترگې پټول، خورا حیرانونکي دي، خبره اوس د عیسویانو مذهبي مشر پاپ ته رسېدلې، ناپلیون یې له هغه چې وشرمېږي، غواړي د کاتولیکانو مذهبي مشر راو پرزوي، خودوی ټول چوپه خوله ورته گوري. یوازې زموږ ټولواک دی چې د اولوینبورگ دشهزاده د لاندې کولو په وړاندې یې غږ پورته کړی او هغه هم... او گراف راستوپچین ناڅاپه چوپ شو، هغه داسې احساس کړه، چې دی هغه برېد ته رسېدلی، چې نور نوله هغه اوبنتل او د نیوکو اجازه نه شته.

سردار نیکولای اندرېوویچ وویل:

د لاندې شوي اولوینبورگ په ځای یې د مراسمو لپاره بل ځای بنودلی دی. هغه شان لکه ما چې خپل مرییان له لیسه گوري نه، بوگو چارې او یاریزان ته ولېږل، دوی هم له (شهزاده) سره همداسې کوي.

باریس چې په خورا درناوي مرکې ته راگډ شو، وې ویل:

جگړه او سوله

- د الوينبورگ شهزاده دغه بدمرغي په عجيبه صبر او مېړانې زغمي. هغه دا خبره ځکه وکړه، چې له پترزبورگ د راتگ نه مخکې يې د شهزاده د ديدن وياړ په برخه شوی و. سردار نیکولای اندرېوويچ دغه ځوان ته داسې وکتل، چې گواکې غوښتل يې څه ووايي، خوبيا يې دا فکر وکړ چې هغه دده د خبرو لپاره لا ډېر ځوان دی.

گراف راستوپچين په داسې يوې ژبه چې گواکې څوک د کومې آشنا پېښې په اړه خبرې کوي وويل:

- ما د الوينبورگ د پېښې په وړاندې زموږ د سخت غبرگون ياد دښت ولوست، زه د دغه ياد دښت د ليکنې له انشايي ضعيفوالي نه په حيرت کې شوم.

پير د سادگۍ په يوې حيرانتيا، راستوپچين ته کتل او په دې نه پوهېده چې د دغه ياد دښت د ليکنې د انشا ضعف دی ولې حيران کړی دی، هغه وويل:

- بناغليه گرافه! زه په دې نه پوهېږم، چې د ياد دښت د انشا ضعف څه اهميت لري، اصل خبره په متن کې ده. متن بايد غوره او معني لرونکي وي.

گراف راستوپچين ځواب ورکړ:

- گرانه! چېرته چې پنځه سوه زري پوځ راټولوي، هغو ته به په ښه ښکلی توگه ليکل گرانه خبره نه وي. او پير په دې پوه شو، ولې د ياد دښت نانبکلي ليکنې د گراف خاطر خټه کړی دی... خبرې اترې اوږدې، خو بالاخره يې وروسته له کباب شويو غوښو او کچالانو شامپاين (نرم شراب) راوړل، ټول له خپل ځايه پاڅېدل او بوډا ته يې مبارکي وويله. شهزادگۍ ماريما هم هغه ته ورنهږدې شوه.

مشر سردار په ساړه او کرکيچن غلچک هغې ته وکتل او خپل له

جگړه او سوله

گونځو ډک او خریل شوی مخ یې هغې ته وروړاندې کړ. د هغه د خپرې ټول حالت لور ته ویل چې ددوی سهارنۍ خبرې یې هېرې شوې نه دي، سهارنۍ پریکړه په خپل ځای پاتې وه، خو یوازې او یوازې د مېلمنو له برکته هغه اوس نه غواړي د هغه په اړه وغږېږي.

تر ډوډۍ نه وروسته کله چې دوی قهوه خانې ته لاړل، ټول یو ځای کېناستل.

سردار اندرې نیکولا یوویچ کې، یو شور او لېوالتیا راوپارېده او د پېښې ونکې جگړې په اړه یې خپل نظر واوراوه.

هغه وویل چې له ناپلیون سره به زموږ جگړه تر هغه وخته بدمرغه او بې گټې وي، چې موږ له المانیانو سره د ټلواله او ملگرټیا غوښتنه او د تیلز تسکي د تړون له مخې د اروپا په چارو کې ځان ته د لاسوهنې حق ورکوو. موږ باید نه د اتریش لپاره او نه د اتریش سره جگړې ته ورگډ شو، زموږ بهرنی سیاست باید ټول په ختیځ کې پیاوړی، خود بڼا پارت په وړاندې یوه لار لرو، په پولو کې قوي پوځ او پیاوړی سیاست. په دغه شان یو دریځ کې به بڼا پارت هېڅکله د ۱۸۰۷ کال په شان بیا پر موږ د تېري زړه ونه شي کړای.

گراف راستو پچین وویل:

- بڼا غلیه سرداره! موږ کله کولای شو، له فرانسویانو سره و جنګېږو؟ ایا موږ کولای شو د خپلو ښوونکو او پیرانو په وړاندې ودرېږو؟ زموږ ځوانانو ته وگوره! زموږ پېغلو ته لږ پام وکړه! فرانسویان زموږ خدایان او پاریس زموږ لپاره جنت دی.

هغه خپل غږ ددې لپاره لاپسې لور اووه، چې ټول یې واورې:

- کالی مو فرانسوي دي، خیالات مو فرانسوي دي او احساسات مو فرانسوي دي! ښه ده تاسو متیفه له خټه نیسي او له کوره یې باسي

جگړه او سوله

چې فرانسوي دی، خو پېغلي او بنځې خو هغې پسې منډې وهي او ورته په گوندو دي. هوکې جلالتمابه سرداره! کله چې سړی دې ځوانانو ته گوري، زړه يې غواړي چې دستر پيتر سوتی له موزيم نه راواخلي او په روسي ډول د هغوی لاس او پښې او ډډې ښې پستي کړي، چې بيا دا لېونتوب ونه کړي.

ټول چوپ شول او مشر سردار چې موسکا يې پر شونډو خوره وه، راستو پچين ته کتل او له هغه سره يې د ملگرتيا په نښه سر ښوراوه. راستو پچين په خپلې ځانگړې چټکۍ سره پاڅېد، لاس يې مشر سردار ته وروغځاوه او وې ويل:

- ښه، که اجازه راکړئ جلالتمابه، نور به نو درنه لار شو، ستاسو روغتيا او اوږد عمر غواړو.

مشر سردار د هغه لاس په خپل لاس کې کېښکود، خپله بشره يې د ښکلولو لپاره هغه ته وروړاندې کړه او وې ويل:

- گرانه د خدای په امان! ستا دا خبرې لکه ښکلې ساز تل د زړه په غوږو اورم او له راستو پچين سره نور هم پاڅېدل.

۴

شهزادگی. ماریا د هر کلو په کوټه کې ناسته او د بوډاگانو خبرې اترې او غیبتونه یې اورېدل.

هغې د دغو خبره نه په یوه هم نه پوهېده او سړیې نه پرې خلاصېده. هغې یوازې د یو شي په اړه فکر کاوه او هغه دا و، نه چې مېلمانه له دې سره د پلار په خوا بډۍ پوه شي. دهغې آن لا د درو بتخکوي (چې د درېیم وار لپاره د دوی کورته راغلی و) هغې مهربانۍ او خواخوږۍ ته هم پام شوی نه و، چې د غرمۍ په وخت کې یې له دې سره کړې وه.

شهزادگی. ماریا په پریشان او پوښتنیز غلچک پېیر ته وکتل، هغه چې موسکا یې پر شونډه و خوره او خولۍ یې په لاس کې وه او د مشر سردار تر وتلو نه وروسته دواړو یوازې پاتې شوي و، هغې ته ورنږدې شو. پېیر له خپل غټ ځان او ځوربوالي سره، په څوکۍ کې د هغې تر څنګ ځان ورواچاوه او وې ویل:

- اجازه ده، چې لږ نور هم کېنم؟

شهزادگی. ماریا ځواب ورکړ: اخ، کېنه! د هغې غلچکو له هغه

پوښتل:

جگړه او سوله

- ستا هېڅ شي ته پام نه شو؟
پېير چې تر غرمې نه وروسته يې طبيعت بڼه جوړ و، خپلې مخې
ته يې كتل، کرار کرار يې خندل او وې پوښتل:
- شهزادگۍ! تاسو دغه ځوان له پخوانه پېژنئ؟
- کوم ځوان؟
- درو بتخکوي.
- نه، ډېره وخت نه کېږي.
- بڼه، هغه مو خوښېږئ؟
- هوکې په زړه پورې او بڼه ځوان دی...
شهزادگۍ مارييا چې لا د خپل پلار د سهارنۍ شور په خيالو کې
ډوبه وه، وې ويل:
- پوه نه شوم څنگه مو د هغه په اړه وپوښتم؟
- له دې کبله چې ما هغه پسې څارل او يو څه ته مې پام شو، ځکه
چې د پترزبورگ يو ځوان هسې له هغه ښاره، مسکو ته د خپلو
رخصتيو د تېرولو لپاره راځي، د هغه هدف دلته د يو بډايي ناوې
پيدا کول هم دي.
شهزادگۍ مارييا وويل:
- او تاسو هغه پسې څارل؟ په زړه پورې خبرې ته مو پام شوی دی؟
پېير چې هماغه شان خندل، وويل:
- دغه ځوان پرته له دې اوس بل کار نه لري، هر چېرې چې بډايي
پېغلې دي، دی همالته ښوري. زه اوس لکه کتاب پر هغه پوهېږم، اوس
په شک کې دی، چې پر چا بربډ وکړي، د تا پلو ته راشي او يا د پېغلې
کاراگينا خواته ورشي. ځکه د هغوی کورته هم پرله پسې ځي راځي.

جگره او سوله

- عجبه ده، د هغو کورته هم ځي راضي؟
- هوکې ډېر زيات. تاسو د نجونو د زړونو د لاس ته راوړلو په نويو
لارو چارو پوهېږئ؟
شهزادگي. ماريا وويل: نه!
پېر وويل:

- اوس ددې لپاره چې د مسکو د نجونو خوښ شي، بايد ځان لږ
شاتته سودايي بنکاره کړې او دغه ځوان چې کله د پېغلې کاراگينا په
مخ وي، ډېر سودايي برينسي.
شهزادگي. ماريا چې د پېر مهربانې څېرې ته کتل او هماغه شان
په خپلو غمونو کې ډوبه وه، وې ويل:
- رښتيا وايئ؟

هغې په زړه کې وويل:
- که مې دا پريکړه کولای شواي چې پر خپل زړه د بار غم پټي له
چا سره وويشم، څومره به ښه شوي وای، څومره به مې زړه غوښتل چې
همدې پېر ته د زړه ټول حال ووايم، هغه څومره مهربان او زړه سواندي
سړی دی. زړه به مې تش شوی وای، که هغه راته ويلي وای چې څه
وکړم!

پېر وپوښتل:
له هغه سره به دې واده کړی وای؟
شهزادگي. ماريا چې اوښکې يې له سترگو راشپوه شوې داسې چې
آن دې خپله هم دراتو پېدو هيله نه لرله، ناڅاپه وويل:
- اخ، د خدای لپاره گرافه! تاسو څه وايئ؟

په ژوند کې مې کله داسې شپې هم وې چې زړه مې غوښتل
هرڅوک چې وي، زه واده ورسره وکړم. پوهېږئ، دا څومره گرانه ده چې

جگړه او سوله

يو څوک درته گران وي او داسې وانگېرې (په دې شېبه کې يې له ژړا نه آواز په رېږدېدو شو) چې هغه ته پرته له خوا بدي رسولو بل هېڅ نه شې کولای، په تېره بيا چې په دې پوه شوي چې د دغه حالت د بدلول دې هم له لاسه نه کېږي. نو هغه وخت پرته له دې بله لاره نه پاتې کېږي، چې هر څه پرېږدي... ترينه لار شې، خو زه به چېرته لار شم؟ زه هېڅوک نه لرم.

- تاسو څه وایئ، شهزادگۍ په تاسو څه شوي دي؟

خو شهزادگۍ پرته له هغه چې څه ووايي په ژړا شوه.

- زه نه پوهېږم نن په ما څه شوي دي، زما خبرو ته غوږ مه نيسئ او

هغه څه مې چې ويلي هغه هم هېر کړئ.

د پيښر ټوله خوشالي په خواشيني بدله شوه. په خورا پريشانۍ يې له هغې نه پوښتنې کولې او هيله وکړه چې ده ته خپل زړه تش او ټول غمونه ورته ووايي. خو شهزادگۍ مارييا پرله پسې خپله دا يوه هيله تکراروله چې ددې نه اورېدلې خبرې هېرې کړي او خپله يې هم په ياد نه و چې څه يې ويلي دي. او ددې يوازيني غم هم دا دی چې د سردار اندرې واده به، د پلار او زوی اړيکي خورا کرکيچن کړي.

شهزادگۍ مارييا ددې لپاره چې خبره بل پلو واړوي، وپوښتل:

- تاسو د رستوف د کورنۍ په اړه څه اورېدلي دي؟ ما اورېدلي دي

چې هغو به ژر راشي او اندرې ته هره ورځ سترگه په لاره دي. زه هيله لرم چې هغوی دلته سره وگوري.

پيښر پوښتنه وکړه:

- هغه به اوس دې ټولو خبرو ته په کوم نظر گوري؟

د هغه له کلمې نه د پيښر مقصد مشر سردار او د هغه سخت دريغ و.

شهزادگۍ مارييا پرته له هغه چې ځواب ورکړي، سربې وښوراوه.

شهزادگۍ مارييا وويل:

جگړه او سوله

- څه کولای شو وکړو؟

څو میاشتې وروسته یې یو کلنه موده پوره کېږي، حالت هم کوم ښه زیږي نه لري. زما غوښتنه دا ده چې خپل ورور د لیدني د لومړيو شېبو نه وژغورم. زما هیله دا ده چې ژر تر ژره راوړسېږي او زه ناتاشا ووينم. گوره! کولې شې راته ووايي، لاس دې په زړه کېږده او رښتینې خبره راته وکړه، دا نجلی څنگه نجلی. ده؟ تاسو د هغې په اړه څه فکر کوئ؟ هر څه چې د هغه په اړه پوهېږي ټول رښتیا راته ووايي. تاسو خو پوهېږئ، چې ورور مې، سردار اندرې څومره لوی پېټي ته اوږه ورته کړې او د پلار د خوښۍ برخلاف یې له ناتاشې سره د واده کولو تکل کړی دی، زه غواړم په هر څه پوه شم.

پېږد یوې ناڅرگندې غریزې له مخې، داسې احساس کړه، چې د ناتاشا په اړه د شهزادګۍ ماریا دغه پرله پسې پلټنې، شک او گمان، ددې ښه ده چې د خپلې راتلونکې وریندارې په اړه ددې په زړه کې هم ډېرې خبرې دي او هیله یې لرله چې پېږد د هغه د ورور دا خوښه ونه مني، خو پېږد هغې ته هغه څه وویل چې زړه یې احساسول نه دا چې د عقل تلې تلل، هغه خپله پوه نه شو، چې ولې تک سور شو، خو وې ویل:

- نه پوهېږم، ستا دې پوښتنې ته څنگه ځواب ووايم. زه چور د دغې نجلی له زړه نه خبر نه يم. زه د هغه په اړه هېڅ اټکل کولای نه شم، هغه خورا زړه وړونکې ده، خو په دې نه پوهېږم چې څنگه او ولې؟ نور په هېڅ نه پوهېږم، دا هغه څه و چې د هغه په اړه زه پرې پوهېږم. شهزادګۍ ماریا یو سور اسویلی وکړ او د هغې بشره داسې وه چې گواکې غواړي ووايي:

- له دې نه پرته مې د بل څه انتظار نه درلود او زه له همدې نه

جگړه او سوله

ډار بدمه هغې وپوښتل:

- هغه هوښياره او ځيرکه ده؟

پير په خيالو کې ډوب شو او وې ويل:

- زه تصور کوم نه، کولای شم ووايم، هو! هغه بايد ځيرکه او

هوښياره نه وي. هوکې، نه هغه زړه ورونکې ده او بس.

او شهزادگۍ ماريانې په نښه بيا سر وښوراوه.

- پوهېږم خومره مې زړه غواړي چې راته گرانه واوسي، که له ما نه

دې مخکې وليده، هيله لرم چې زما له خوا دغه ورته ووايي.

پير وويل: اورېدلي مې دي چې نن سبا راځي.

شهزادگۍ ماريانې پير ته وويل:

- تکل يې کړی دی چې له خپلې راتلونکې وريندارې سره نېردي او

خورلنده شي او هڅه وکړي چې مشر سردار هم د هغې گرانست ته

وهڅوي.

۵

باريس په پترزبورگ کې ځانته بډايه ناوې په پيدا کړای نه شوه، نو ځکه ددې ارمان د پوره کولو لپاره مسکو ته راغی. په مسکو کې هم هغه د دوو کورنيو او بډايو ناويو، شهزادگۍ ماریا او ژوليه په ټاکنه کې حيران پاتې شوی و.

که څه هم شهزادگۍ ماریا له خپلې ټولې نانبکلتوب سره، د باريس لپاره تر ژوليه نه بنکلي او زړه رانېسکونکې برېښېده، خو د پېغلې بالکونسکي له خوا د باريس لپاره له هغه سره مینتوب داسې آسانه نه برېښېده. له هغې سره د مشر سردار د نوم پرکاليزه کې، د باريس هلو ځلو په دې هيله چې ورسره وغږېږي او د زړه حال ورته ووايي، هېڅ گټه ونه کړه او له هغې نه، د گنگو ځوابونو نه پرته بل هېڅ څه وانه وربدل. داسې برېښېده چې هغې د باريس خبرې هېڅ اورېدلي نه وې. ژوليه برعکس په خورا مينه او لېوالتيا د باريس هرو کړو ته په درناوي کتل او په هغو خوشاليدله. ژوليه او ه ويشت کلنه او د خپلو دوو ورونو تر مرگه وروسته، د

جگړه او سوله

هغوی ټوله شتمني دې ته پاتې شوې وه، که څه هم خپله پخوانی مالگینتوب یې له لاسه ورکړی و او په پوره اندازه بدرنگه برېښېده، خو دې نه یوازې ځان د ښکلا بېلگه گڼله بلکې تصور یې کاوه، چې له پخوانه لاسکلي او په زړه پورې شوې ده. ددې دا تصور له دې کبله و چې لومړی خو هغه یوه شتمنه او بډایه ناوې وه او له بله پلوه هر څومره به چې ددې عمر پخېده د نارینو لپاره له هغې سره غږېدل او آشنا کېدل آسانېدل. نارینو له هر ډول غوښتنو او شرطونو پرته کولای شول، د هغې په مېلمستیا او بندارونو کې گډون وکړي... هغه ځوان چې لس کاله مخکې نه شو کولای هغه کورته چې یوه ولس کلنه پېغله ژوند کوي ورشي، ځکه هلته ورتگ به سلگونې خبرې او آن بدنامی پیدا کولې، او س یې په خورا زړورتیا کولای شو هر ه شپه د هغې کره ورشي او له هغې سره نه د یوې پېغلې چې د ریبارانو په تمه وه وگوري، بلکې د ښځتوب او نارینتوب له خبرو لري یې هغه سره ناسته ولاړه کولای شوه.

هغه ژمی، د کاراگین کور په مسکو کې تر ټولو مېلمه پال او له خوښیو ډک کور و. له مېلمستیاوو او بندارونو نه پرته چې مېلمانه به وربل کېدل، هره ورځ به ډېر خلک په تېره بیا ځوانان هلته راټولیدل. د شپې په دولسو بجو به یې ډوډۍ خوړله او تر دوه درې بجو به هلته پاتې کېدل. د نڅا هېڅ داسې بندار، د تیاتر ننداره او بل د خوښۍ محفل به نه و، چې ژولیه هلته ورته شي. د هغې جامې تل د وروستي دود سره برابرې وې. خو ددې ټولو خبرو سره سره، ژولیه ډېره ناهيله او هرچاته ویل چې هغه په هېڅ چا او شي، نه په دوستۍ، نه په مینې او نه په کومې خوښۍ، په هېڅ شي باور نه لري او یوازې په هغې دنیا کې د آرامۍ او کرارۍ په هیله ده. د هغې غږېدا او کره وړه هغې نجلۍ ته

جگړه او سوله

پاتې کېدل چې يا يې کومه ستره ناهيلی ليدلې وې، يا يې خپل زړه ته گران څوک له لاسه ورکړی وي او يا هم په ژوند کې چا سخته دوکه کړې وي. که څه هم د دغو ټولو نه يو هم دې ته ورپېښ شوي نه و، خو هغې ته هر چا په دې سترگه کتل او آن خپله يې هم په دې باور درلود چې په ژوند کې يې ډېر زغمونه ليدلي دي. دغو ټولو خبرو، دغه پریشان حالت يوه هم، نه بندارونو او خوښيو ته او نه ددې کورته د ځوانانو تگ راتگ ته خنډ نه پېښاوه، او نه نورو هغو کسانو ته چې هر ورځ به يې دې د راتگ تکل لاره، هر مېلمه به دې کورته په راتگ سره، له ټوليه سره د هغې په پرېښاني کې ځان شريک گانې، بيا به ورځنۍ خبرې اترې، نڅاگانې، ډله ايزې لوبې، ذهني سيالۍ، شاعري او ټوکې ټکالې چې د کاراگين د کور ورځنۍ ژوند يې جوړاوه، کېدې. له ځوانانو نه يوازې څو تنو او له هغې ډلې نه باريس و چې د ټوليه پرېشانۍ او غمونه ته يې ژوره پاملرنه او خيال ساته. ټوليه هم د نورو په پرتله تر نورو زياتې او کله ناکله يوازې خبرې او مرکې کولې، هغوی به ددې دنيا د بې وفايي کيسې کولې، خپل عکسونه به يې هغوی ته ښودل او خپلې د خاطر و کتابچې يې چې له مينه ناکو غمجنو سفرونو او ويناوونه ډکې وې، هغو ته لوستلې.

ټوليه د باريس په وړاندې خورا مهربانه وه او په ژوند کې د ناخاپو غمونو او ناهيليو له کبله يې له هغه سره د خواخوږۍ په نښه، د خپلې کرارونکي دوستۍ وعده ورکوله، هغه يې تسلاوه او بالاخره دا چې ويل به يې چې په خپله يې په ژوند کې ډېرې ناهيلۍ او زغمونه ليدلي دي. کله چې هغې خپله د خاطر و کتابچه هغه ته پرانسته. باريس هلته دوه ونې رسم کړې او تر هغو لاندې يې په فرانسوي ژبه وليکل:

ای کلیوالو ونو!

جگړه او سوله

ستاسو د خانگو او پاپوتت ساويان
پر ما د غم توري ابرې راوڅنډئ.
په بله پانه کې يې يو گور (قبر) انځور کړ او ورته وې ليکل:
مرگ ژغوررونکی
او مرگ آرامي بښوونکی دی
آه! چې له غذا بونو د تښتې بله لاره نه شته.
ژوليه وويل: بې ساري ښکلي دي.
هغې په خپله کتابچه کې له کوم کتاب ګټه مټه دا ليکل شوي توري
باريس ته ولوستل:

ای زهرو چې لېواله او حساس زړه خوړې وي
بې له تانه به ما نیکمرغي ليدلې نه وای
اې خوړې او مهربانې! خواهشيني وزغمه
راشه، راشه او زما غم لړلی زړه وپاله
او ما ته د لذت راز راوسپره.

ژوليه به چنگ راواخېست او هغه ته به يې په شپو کې غږونکې، تر
ټولو نه غمجنه نغمه (نکتورن) وغږوله او باريس به دخواري
ليزا، کتاب د هغې لپاره په لوړ آواز لوسته. هغه به په داسې خوند هغې
ته دا کتاب لوسته، چې کله به ځکه ودرېد، چې ساندو به يې
ستونې ونيو. کله به چې په لويو بندارونو کې يا د خلکو په ګڼه ګڼه
کې سره مخامخ شول، يو بل ته به يې داسې کتل، چې تابه ويل په دغه
بې غمه ډله کې، دوی يوازيني کسان دي چې يو بل احساسه وي او په
ناغږېدا کې پريو بل پوهېږي.

انامیخايلوفنا چې د کاراګين کورنۍ ته يې تگ راتگ درلود،
خپله مورنۍ دنده يې ترسره کړه او د ژوليه د ولور په اړه يې پوره

جگړه او سوله

معلومات تر لاسه کړه (هغه د روسیه په جنوب کې د پنزه په ښار کې دوه لوی جايدادونه او نيژني گورد په سيمه کې لوی ځنگلونه او ځمکې وې) انامیخایلو فنانا خان تقدیر ته وسپاره، په دعاوو او زاریو او مینه ناک زړه یې پریکړه وکړه چې همدا شتمنه ژولیه به په خپل زوی ته کوي.

هغې خپلې لورته وویل:

- پوهېږئ هر څه چې نه وي، زموږ ژولیه خو ښه ښکلې او ځماری ده. باریس د مور خبرو ته هم غوږ و او هم به یې له ملنډو سره مل یوه موسکا پر شونډو راخوړه شوه. هغه به په کراره د خپلې مور، په دوکمارو ځانگړتیاوو خندل، خود هغې خبرې به یې تر پایه د زړه له کومې اورېدې. هغه نه یوازې د هغې خبرو ته پام کاوه خو کله ناکله به یې د پنزې او نيژني گورد د جايدادونو په اړه پوښتنې هم ترې کولې، او دهغې ځوابونه به یې په ځانگړې څېرتیاوو اورېدل.

ډېره موده کېده چې ژولیه، د خپل مین او لېوال له خوا ریبیاری ته سترگه په لاره وه. هغه چمتو وه، چې دغه ریبیاری ومني، خو له ژولیه نه یو ډول پتې کرکې او له مېړه کولو نه د هغې یو ډول ویرې... د باریس له خوا هغې ته د ریبارانو په لېږلو کې خنډونه جوړول. رخصتې یې ژر پای ته رسېده. که څه هم ډېرې ورځې یې له هغې سره تېرولې، هره ورځ به له ځان سره په دې اړه غږېده او خپلو کړو وړو ته یې دلیلونه جوړول او ریبیاری یې خنډوله، خو له هغې سره په مخامخ کېدو، د هغې د گلابي څېرې او تل په پودرو سینگار شوې زڼې په لیدو یې نور هر څه هېرېدل... که څه هم باریس لا پخوا ځان د پنزه او نيژني گورد د جايدادونو او ځنگلونو خاوند گانه او په خیال کې یې د هغو دکالني حاصل اندازه اندازه کوله... ژولیه به چې بیا کله د باریس شک او تردېد

جگړه او سوله

ته وکتل، دا خيالونه به يې په زړه کې گرځېدل، چې باریس له دې نه کرکه لري، خو سمدلاسه به يې بنځینه ځان خوښونې، دې ته ډاډ ورکاوه چې هغه ددې مینې لېونی کړی او په خپله پریکړه کې غوڅ گام اخیستی نه شي، خو ددې خبرو سره سره، ددې پريشاني کرار کرار په خواشیني او قهر بدلیدل او د باریس د تگ نه يې مخکې د یوې غوڅې پرېکړې، پرېکړه کړې وه. په هماغه وخت کې چې د باریس رخصتۍ پای ته رسېدې او هغه له مسکو نه د تگ تکل کړی و، په مسکو په تېره بیا د ژولیه دوی په مېلمستون کې اناتول کوراگین پیدا شو. ژولیه د هغې په لیدو، خپله پريشاني او غمونه هېر او سخته خوشاله او مهربانه برېښېده. هغې اناتول ته بې پایه پاملرنه ښودله. انا میخایلو فنا زوی ته وویل:

- زه له خورا ښو ځایو نه خبره شوې يم، چې سردار واسیلی خپل زوی مسکو ته ځکه رالېږلی دی، چې ژولیه ورته وغواړي. پوهېږم، زویه ما له ژولیه سره اوس داسې مینه پیدا کړې ده، چې ته يې تصور هم نه شې کولای، د ما هغې ته زړه خوږېږي، ته په دې اړه څه فکر کوئ، زما گرانه؟

دغه خیال چې دده یوه میاشتنۍ خواري، د ژولیه کورته منډې رامنډې او د هغې خدمت، د پنزې او نیژني گورد د جايدادونو حاصل، او د هغې ویش او خرڅ چې په ذهن کې انځور کړی و، د بل چا په تېره بیا د بې عقله آنا تول منگلو ته ورنه شي، باریس ډېر زوراوه. په ټینگ تکل او غوڅ دریغ د ریباري په هیله د ژولیه کره ورغې. ژولیه په ورین تندي او خورا خوشالۍ هغه ته هرکلي ووايه. هغې په ډاگه او آزاد خیال هغه د پرونی شپې د بندار او نڅاوو نقل وکړ او وې ویل چې ټولو شیانو دې ته ښه خوند ورکړ. بیا يې له باریسه ددې پوښتنه وکړه چې څه

جگړه او سوله

وخت خو خپري؟

سره له هغه چې باریس په دې تکل چې له هغې سره به په خورا
خو اڅوږې ژبې د خپلې مینې په اړه غږېږي، لږ تند شو او خبرې یې له
دې راپیل کړې، چې بنځې خومره بې وفا دي، بنځې خومره په آسانی
سره خپل غمونه او پریشانۍ هېروي، او ژر خوشالېږي، خومره ددوی
غم او خوشالي هغه ځوان پورې تړلي دي، چې له دوی سره وي... او نور
نور... دغه خبرې که څه هم په ټولیه بده ولگېده، خو هغې وویل:

- هوکې، همداسې ده، ته رښتیا وايئ، بنځې رنگارنگ ژوند ته
اړتیا لري، ځکه هغوی یو څه او یو ډول کړه وړه ډېر ستومانه کوي.

باریس غوښتل هغې ته کومه ترڅه خبره وکړي، خو ناڅاپه یې دې ته
پام شو چې ټوله خواري به یې او به یوسي. تردې خبرې وروسته یې
سترگې ددې لپاره ښکته و اچولې چې د هغې له قهره ډکه خبره او
برندې سترگې ونه ویني او وې ویل:

- غواړم تاسو ته یوه لارښوونه وکړم...

سمدلاسه وروسته یې وویل:

- زه گوره دلته د شخړې او کړکېچ لپاره نه یم راغلی، برعکس زه

ددې لپاره راغلی یم...

هغه بېرته د هغې سترگو ته ددې لپاره وکتل چې پوه شي کولای شي
خبرو ته دوام ورکړي او کنه هغه ولیدل چې ناڅاپه د ټولیه له خپرې نه
ناآرامۍ او قهر کیده کړې او د هغې پریشانه، لټونکې سترگې د هغه
مینې او خواخوږۍ ته سترگه په لارې وې، باریس وویل:

- زه کولای شم تل داسې وکړم، چې هغه ډېره لږ ووینم، خو پیل

شوی کار باید پای ته ورسوم.

د باریس خبره وغوړېده، سترگې یې هغې ته ورپورته کړې او هغې

جگړه او سوله

ته بې وويل: تاسو زما له هغو احساساتو نه خبره ياستي، چې تاسو سره بې لرم؟

نور نو د نورو خبرو ويلو ته اړتيا نه وه. د ژوليه له خپرې نه د بري د غرور او وياړ باران په وړېدو شو، خو هغې په خپلو اداگانو هغه دې ته اړ کړ، چې ټول هغه څه چې يوه نارينه بې په دغه شان حالاتو کې بسخو ته وايي، ووايي، هغه وروسته وويل چې هغه ډېره ورته گرانه ده، دا چې هغه ته په ژوند کې، بل وخت او بله بسخه هېڅکله داسې گرانه نه وه. هغه په دې پوهېده، ژوليه د پنزې د جايدادونو او د نيژني گورد ځنگلونو دغه شان مينه ناکو خبرو وړتيا لري او هغې هغه څه خپل کړل چې ارمان بې لاره.

ځوانو کوژديانو ناوې او شاه نور هغه ونې چې پردوی بې د غم اېرې ورولې هېرې کړې وې، هغوی د راتلونکي ژوند بسکلاوې انځورولې، او په پترزبورگ کې بې د پرتمينو مانيو د جوړولو غوټې ترلې. بيا د خپلو خپلوانو يارانو ديدنونه او يونه هېرېدونکي او پرتمين واده ته چمتو والی.

۶

گراف ايليا اندرېوويچ د ناتاشا او سونيا په ملتيا د جنوري په وروستيو کې مسکو ته راغلل. مشرې گرافينيې د ناروغۍ له امله نه شو کولای له هغو سره راشي. وخت خورا کم و او نور په دې هيله چې د گرافينيې روغتيا ښه شي، انتظار کېدای نه شو، ځکه نن سبا سردار اندرېوويچ رارسېدونکی و. د دوی بله ستونزه دا وه چې د خپلې لور د واده د ولور په خاطر (په روسيه کې پخوا د نجلۍ پلار ورکاوه) د مسکو په څنډه کې خپلې څه ځمکې خرڅې کړې وای... په مسکو کې د دوی د کور د تودولو چاره، هم شوې نه وه، ځکه دوی له يوې خوا د لنډې مودې لپاره راغلي و او له بله پلوه گرافينه هم له دوی سره نه وه. نو له دې کبله ايليا اندرېوويچ پريکړه کړې وه چې په مسکو کې د ماريما ديمتريوفنا کره چې پخوا يې دوی رابللي و، ديره شي. د شپې ناوخته و چې د رستوف د کورنۍ څلور گادي، د مسکو د ستارايانېو شنایا په واک کې د ماريما ديمتريوفنا د حويلۍ مخې ته ودرېدې. ماريما ديمتريوفنا ځکه يوازې ژوند کاوه چې لوري يې واده شوې وه او زامن يې هم هريو خپلو کارونو او ژوند پسې تللي وو.

جگړه او سوله

هغه د پخوا په شان هماغه شان نيغه نيغه بنسور بده، په ډاگ او سپينې خبرې يې كولې، په لور او از او په غوڅه يې ټولو ته خپل نظر څرگند او، د خپلو ټولو نيمگړتياوو، بې بري ژوند او پريشانۍ له كبله يې نور ملامتول او غندل. سهار وختي به يې ژيرې كورنۍ جامې او پيش بند په ځان او كورنۍ چارې سرته رسولې. بيا به د جشنونو په ورځ كليسا او وروسته به زندانو ته تله، دې د دغه كارونو په اړه چاته هېڅ شي نه ويل، د اونۍ په كاري ورځو كې به يې بسې جامې واغوستې، په خپل كور كې به كېناسته او رنگارنگ او د بېلابېلو دندو خلك به يې منل چې د خپلو اړتياو د لرې كولو او سرته رسولو لپاره دې ته راتلل. بيا به يې غرمۍ خوړله او په غرمۍ كې به تل درې څلور تنه مېلمانه ددې په دستر خوان چې له خورا ډېرو او خوړو خوړو نه ډك وو، ناست وو. تر غرمۍ وروسته به يې په گډه د بوستون لوبه كوله، د شپې به يې يو څوك دې ته اړول چې دې ته ورځپانې يا كوم كتاب ولولي او خپله به يې څه شي گنډل او يا يې او بدل، كله ناكله او ډېر لږ به يونيم چپرتله، تلله، هغه هم كه به چپرتله تلله، په ښار كې به د ډېر نېردي او غوره پېژندل شويو كسانو كره ورتله.

هغه لا و بده نه وه چې رستوفيان راوړسېدل. د كور په دهليز كې شر او شور جوړ شو رستوفيان او دهغو چوپړان له ډېرو سړو نه ژر ژر، كورته راننوتل. مارياديمتريوفنا چې عينكې يې پر پزې رالوېدلې وې، سربې شاته نيولې و، د سالون د دروازې مخكې ولاړه وه، هغې په بړندو سترگو او پريشانه حالت نويو راننوتونكو ته كتل. كه په هغه شېبه كې دنويو مېلمنو د بادونو د ځای پر ځای كولو لپاره چوپړانو ته د هغې د مېلمنو ځانگړې اوله غمخوړۍ ډكې سپارښتنې نه وای، كېداى شي تصور شوى وای، چې هغه د هغو له بې وخته راتگ نه ډېره

جگړه او سوله

خو اشيڼې او غواړي چې هغه وشرل شي. پرته له هغه چې له چا سره ستړي مشي خواره مشي وکړي، بارونو او پنډونو ته يې اشاره کوله او ويل يې:

- دا بکسونه، د گراف دي، دې خواته يې راوړئ، د نجونو کالي هلته، کين خواته کېږدئ. هغې پر چوپړانو چغې وهلې:
- دا څه غوره مالي کوئ؟ هي هي! سماوارته او ورته کړئ!
د ناتاشا دستمال يې د هغې له يخه سرو شويو انگو او خپرې نه لرې کړ، هغه يې ځان خواته رانېږدې کړه او وې ويل:
- څوربه شوې يئ! بڼکلې شوې يئ! آهو، چې څومره يخ دې شوی دی!

پر گراف يې چې غوښتل ددې لاس بڼکل کړي، لږ چغه غوندې کړې:
- ښه به دا وي چې لومړی دې کوټ و باسئ، جامې و باسه، يخ به دې شوی وي.

هغې پر چوپړ غږ وکړ:

- له چای سره لږ د رم شراب هم راوړئ.

سونيا ته يې په فرانسوي ستړې مشې وويله او په دې فرانسوي ويلو کې يې د پالنې سره سره سونيا ته د يو ډول سپکاوي غږ هم اورېدل کېده. کله چې ټولو درنې جامې وويستې، د سفر نښې يې له ځانه لرې کړې او چای ته سره کېناستل، ماريما ديمتريوفنا په وار سره هريو جلا مچ کړ او وې ويل:

- د زړه له کومې مو په راتگ او په خپل کور کې له پاتې کېدو نه خوشاله يم.

- هغې چې په معنا لرونکي غلچک ناتاشې ته کتل وويل:

- يوډا هلته دی او نن سبا يې زوی هم رارسېدونکی دی. بايد، بايد

جگړه او سوله

له هغه سره پېژندگلوې وشي. هرومرو ښه ده، ورکه وه يې، په داسې حال کې چې سونیا ته يې کتل او ويل يې چې نه غواړي د هغې په مخ کې څه ووايي، گراف ته وويل:

- ښه اوس نو غورځو! سبا ته څه کوي؟ د چا دیدن ته تلل غواړي؟

شین شین؟

خپله یوه گوته یې د شمېر په نښه قات کړه او وې ويل:

- دوه، انا میخیلوفنا! هغه له خپل زوی سره دلته ده. خپل زوی ته

واده کوي. وروسته بیا غواړي بېزاو خوف هم وگورئ که څنگه؟ هوکې هغه هم له ښځې راتښتېدلې خو اوس هغه پسې راغله او همدلته ورسره ده. هغه د چارشنې په ورځ همدلته و، د هغه نه یې موخه پېيرو. بیا یې نجونو ته اشاره وکړه او وې ويل:

- ښه اوس دوی څنگه کېږي؟ سبا ته دوی د (ایفروسکي) لمانځتون

ته بیا یېم او تر هغه وروسته له هغو سره فرانسوي کالیو مغازې (اوبرشالمه) ته ځم. هرومرو دوی نوې جامې غواړي کنه؟ زما کالیو ته مه گورئ، نن سبا لستونې دغه شان نه گنډل کېږي. خو ورځې د مخه ځوانه شهزادگی ایرینا و اسیلوفنا، زما کره راغله خدای دې چا ته نه ښيي. داسې یې وگڼه چې دوه جامونه یې په اوږو بار کړي وي. اوس نو دودونه (مودونه) ورځ تر ورځ یې بدلېږي. بیا یې گراف ته په څه ترڅه ژبه وويل:

- ښه ده ورکه وه يې، ستا ژوند او کار څنگه دی؟

گراف ځواب ورکړ:

- پوهېږئ، هر څه او ټول یو په یو وران شوي دي. لومړی باید دوی

ته جامې را ونیسم، بیا هغه د مسکو د څنډې کورونو ته اخیستونکي پیدا شوی دی، اوس نو که ستا خوښه وي، یو ورځ به زه درنه لار شم خو

جگړه او سوله

لونی به تا ته پرېږدم... که وشوه مارینسکایا ته به هم ورشم.
- ښه ده، ښه ده، له هغو نه به غمه اوسه! داسې به وگڼه چې په یو
ښه روزنتون کې دي. دوی چې هر چېرې وغواړي، هلته به یې بوزم، که
شیطاني وکړي، بیا به گوري، ناز او نازولومې هم زده دي، ماریا
دیمتریوفنا ددې خبرې سره هممهاله، خپلې څپرې منگلولې د ناتاشې
غومبوري ته چې هغه یې د زړه سره او د مینې لور گڼله وروړل.

بله ورځ سهار، ماریا دیمتریوفنا نجونې لومړي د ایفروسکي
لمانځتون او تر هغه وروسته د پرمین شالمه مغازې ته بوتلې. دغه
ښځه هومره له ماریا دیمتریوفنا نه ډارېده چې هغې ته به یې د سترگو
په رپ کې هر ډول جامې ددې لپاره آن په تاوان هم ورکولې، چې ژر
تر ژره دا پرېږدي او لاړه شي. ماریا دیمتریوفنا د ناتاشې د واده د ټولو
جامو سپارښتنه وکړه، او کورته لاړه. کور ته د راستنېدو سره سم یې له
ناتاشې پرته، ټول له خپلې کوټې وویستل او دې ته گرانه ناتاشه یې تر
خپل څنگ کېنوله او ورته وې ویل:

- اوس به سره وغږېږو! تا ته ستا د بولې (نامزدۍ) مبارکي وایم.
ښه مېړه دې پیدا کړې دی. زه هغه له وړو کلونو نه (لاس ځمکې ته
ورښکته کړ) پېژنم. ناتاشا له خوشالی نه تکه سره شوه. ماریا
دیمتریوفنا دوام ورکړ:

- هم هغه، هم د هغه ټوله کورنۍ خورا راته گرانه ده. اوس نور اته
غورښه! ته خو پوهېږئ چې بوډا سردار نیکولای هېڅ نه غوښتل چې
زوی یې واده وکړي. هغه یو عصبي بوډا دی. هغه خورا اخلاقي او
دودیز سپری دی. خو پروا نه لري، سردار اندرې، البته چې ښکاره خبره
ده، هغه د چا خبرې نه اوري، بې له هغه نه، خپلې چارې سرته رسوي،
خو بیا هم د کورنۍ له خوښې نه پرته واده کول به غوره کار نه وي. هر څه

جگړه او سوله

بايد په اندازه وي او ته هونبسياره او خيرکه يې، هر څه کولای شي، هر څه ته به خپل ژوند جوړ کړای شي، مهربانه او بنکلي يې.

ناتاشا چوپه خوله... ماريما ديمتريوفنا داسې تصور وکړ چې د ناتاشا چوپتيا د بې پروايي نښه ده، خو اصلا ناتاشا نه غوښتل چې د هغې او سردار اندرې د ژوند په اړه وغږېږي، ځکه هغې داسې تصور کاوه چې د هغې مينه دومره له نورو نه توپير لري، چې هېڅوک په هغه څه نه پوهېږي، چې دا پرې پوهېږي. هغې په ټوله نړۍ کې يو تن پېژاند او هغه سردار اندرې و... هغه ته، هغه گرانه وه او بايد ژر تر ژره راغلی وای، دا يې له ځان سره اخېستې وای او نور نو هېڅ هغې نه غوښتل او نه يې هيله لرله.

- ايا ته پوهېږئ چې هغه زه له پخوا پېژنم! ستا نږور (د مېړه خور) ماشنکه (شهزادگۍ ماريما) هم راته گرانه ده. هغې ما نه غوښتلي چې له تا سره يې پېژندگلوۍ وکړم. ته سبا ته له پلار سره هغې ته ورځې، هغه مهربانه او خواخوږې ده، هغه تر تا مشره ده. هوکې مخکې له هغه چې هغه راورسېږي، ته به د هغه له خور او پلار سره پېژندگلوۍ ولرې او هغو ته به گرانه واوسئ. منې يې کنه؟ څه فکر کوئ، همداسې ښه ده او کنه؟

ناتاشې په ناخوښۍ ځواب ورکړ: ښه ده، ښه ده!

۷

بله ورځ گراف ايليا اندرېوويچ د ماريما ديمتريوفنا په سپارښتنه له ناتاشې سره يو ځای د سردار نيكولای اندرېوويچ ديدن ته ورغلل. گراف دغه ديدن ته چندان زړه نه ښه کاوه او له سردار سره يې له کتنو نه ويره درلوده. گراف، له سردار سره خپله وروستني کتنه، وريادوله او هغه دده له خوا غرمۍ ته د سردار رابلل او په ځواب کې يې دده غندنه وه. له بله پلوه ناتاشا چې خپلې ترټولو نه ښکلې جامې اغوستې وې، سخته خوشاله او مسته بربښېده، هغې له ځان سره فکر کاوه:

- دا ناشونې خبره ده چې زه هغو ته گرانه ونه اوسم. زه تل، ټولو ته گرانه وم. زه د هغو لپاره هر ډول سربښدنې لپاره چمتو يم. زه به هر هغه څه وکړم، چې هغوی يې هيله لري. زه چمتو يم، هغه بايد زړه ته ځکه گران کړم، چې هغه د اندرې پلار دی، شهزادگی. ماريما به زړه ته گرانه کړم، ځکه چې هغه د هغه خور ده، نو ولې به زه هغو ته گران ونه اوسم؟ هغوی ټول، د ورديژنکا په وات کې، د هغو غم ورونکي کورته ورسېدل او د هغوی انگرته ورننوتل.

جگړه او سوله

گراف په تريو تندي، خو خدا سره وويل:

- خدای دې مور ټول وساتي!

خود ناتاشا دې ته پام شو چې پلار يې د هر کلو کوټې ته د رارسېدو سره سم، څه وار خطا غوندي او په حيا سره يې په کراره وپوښتل، چې ايا سردار او شهزادگي په کور کې دي؟

وروسته له هغه چې د هغوی د راتگ خبر ورکړل شو، ټول چوپړان يو ډول گڼي. پسي واخېستل، هغه چوپړ چې يې په چټکۍ غوښتل د کور خاوند ته دده د رارسېدو خبر ورسوي، يو بل چوپړ يې په تالار کې ودراره او څه يې پټ پټ هغه ته وويل... داسې بريښېدل چې د سردار په اړه څه ورته وايي. په همدې شېبه کې و چې تر ټولو مشر چوپړ چې طبيعت خورا ډېر خراب و، راغي، گراف او ناتاشا ته يې وويل چې سردار له ده سره د کتنې هيله نه لري، خوشهزادگي مارياسو نه هيله کوي، چې هغې ته ورشي، تر هر چا د مخه پېغله بوري يې د هغو هرکلي ته راووته، هغې په يوه ځانگړي احساس پلار او لورته هرکلي ووايه او د شهزادگي د کوټې پلو يې بدرگه کړل. شهزادگي په خورا گڼي چې مخ يې له قهره تک سور او له ډاره رېږدېده، له خپلې کوټې راووته او ددوی مخې ته راغله، هغې هسې بې گټې هڅه کوله چې هغو ته ځان آرامه او خوشاله وښيي. شهزادگي مارياسو له هماغې لومړۍ کتنې نه خوښه نه شوه. ناتاشا هغې ته، ډېر سينگار شوې، ساده ډوله، خوشاله او ځانښوونکې وېرېښېده. شهزادگي مارياسو خپله هم په دې نه پوهېده چې د خپل ورور د راتلونکې ښځې تر ليدو مخکې يې د هغې په اړه څه ډول قضاوتونه کړي دي او د هغې پر ځوانۍ، ښکلا او نيکمرغۍ او له دې کبله چې د هغه ورور د خوښې نجلۍ ده، رخه کړې ده... له بله پلوه هغه له دې کبله هم ناآرامه وه چې پلار يې د مېلمنو د راتگ په خبر سره

جگړه او سوله

چغه کړي و چې هېڅ د هغو د لیدو هیله نه لري. که شهزادگی ماریا د هغو د لیدو هیله لري، کولای شي، هغه وگوري. هغه په تینګه ویلي و چې ده ته څوک ورپرېنږدي. شهزادگی ماریا پرېکړه وکړه، چې له ناتاشې او پلار سره یې وگوري، خو هره شېبه له دې ډارېده چې سردار بیا کوم څه ونه کړي، ځکه د ناتاشا او د هغه د پلار راتګ هغه سخت لمسولی و. گراف شهزادگی ته د درناوي په هیله، پښې ودربولې، په خواشینۍ سایې داسې شاوخوا وکتل چې تابه ویل اوس به له کومې خاوه ناخاپه سردار راشي. هغه وویل:

- هوکې، دغه ده، ما مې خپله مهربانه بلبله تاسو ته راوسته و نه پوهېږئ څومره خوشاله یم چې له تاسو سره مې پېژندګلوي پیدا کړه. افسوس، افسوس چې د سردار روغتیا بڼه نه ده

او نور یې څو نورې همداسې خبرې یې وکړې، پاڅېد او وې ویل:
- گرانې شهزادگی که اجازه راکړئ، خپله ناتاشا به د یو پنځلسو دقیقو لپاره درته پرېږدم، داسې د دسا باچیا، ترډگر پورې د اناسیمیونو فنا کتنې ته ورځم، بیا بېرته راستنېږم او دواړه به درنه لار شو.

ایلیا اندر بوویچ (هغه شان یې چې وروسته لور ته وویل) دا خبره یې هسې ددې لپاره جوړه کړې وه چې لور او هغې د مېړه خور یوازې سره کېني، د زړه خواله او څه له نېږدې پېژندګلوي سره پیدا کړي... خو پېغلي بوري ین د شهزادگی ماریا هغو کتو ته چې له هغې نه یې ددې لپاره له کوټې نه د وتلو غوښتنه کوله، چې هغې سره د زړه د خوالې لپاره یوازې پاتې شي، په خورا بې پروایۍ کتل او له کوټې نه، نه وتله. هغه نه یوازې له کوټې نه ونه وتله بلکې له هغې سره یې د مسکود بوختیاو او تیاتر په اړه زړه خواله پیل کړه... د ناتاشا لپاره هر څه ناوړه

جگړه او سوله

او خواشینوونکي بریښېدل. شهزادګۍ ماریا یې خوښه نه شوه، هغه یې ترپامه بې عقله، شلله او ناخوځوږې ورغله. ناتاشا پرته له هغه چې پوه شي، په خبرو کې داسې ژبه غوره کړه چې ماریا یې له ځانه لا پسې لرې لرې کړه. پنځه دقیقې لا له دغو زورونکو خبرو اترو نه تېرې شوې نه وې، چې په خپلکو کې د نغښتو پښو د ګامونو غږ واورېدل شو. داسې ګامونه چې په چټکۍ رانېرېدې کېدل. د ماریا په څېره کې د ویرې او وحشت نښې راښپوه شوې. د کوټې دروازه راخلاصه او سردار چې خولۍ یې پر سر او سپین کمیس په غاړه و، راننوت. هغه وویل:

- اڅ اغلې! اغلې ګرافینې! ګرافینه رستوفه! فکر کوم تېروتلۍ نه یم دا تاسو یاست. هیله کوم ما به وښئ، وبه مې ښئ، زه نه وم خبر اغلې! خدای شاهد دی، چې خبر نه وم. خدای شاهد دی چې خبر نه وم، چې تاسو موږ ته د خپل دیدن ویاړ راښئ. زه په دې جامو کې لورته راننوتم. هیله کوم چې ما به وښئ، خدای شاهد دی... نه وم خبر... هغه داسې دا خبره تکراروله، چې له ورايه ښکارېده چې رښتیا نه ده. هغه د خدای په کلمه ډېر ټینګار کاوه. دغه ټینګار دومره بې خونده برېښېده چې شهزادګۍ ماریا پاڅېده، سترګې یې داسې ښکته و اچولې، چې نه یې ناتاشا او نه یې پلار ته، یوه ته هم د کتو توان نه لاره. ناتاشا هم پاڅېده، درناوي یې وکړ، خو نه پوهېده څه وکړي. یوازې، پېغله بوري ین د زړه له کومې خنډل.

بوډا همداسې غږ مېږده: هیله کوم وښئ، هیله کوم وښئ، وگورې خدای شاهد دی چې نه وم خبر. هغه له سره تر پښو پورې ناتاشا وڅارله او له کوټې نه ووت. پېغله بوري ین له دغه پېښې نه وروسته لومړی څوک و چې د سردار د ناروغۍ په اړه یې خبرې پیل کړې. ناتاشا او شهزادګۍ ماریا پرته له هغه چې څه ووايي، همداسې چوپه خوله یو بل

جگړه او سوله

ته کتل، خومره چې په چوپیتیا کې یو بل ته دغه کتل اوږدېدل، او هغه څه چې باید دوی یو بل ته ویلي وای او ویل یې نه شول، د هغوی کرکه یو له بله زیاتېدله.

کله چې گراف راستون شو، ناتاشې له دوده لرې بې سارې خوشالي وکړه او تگ ته یې تلوار ښوده. ناتاشا په دې شېبه کې نور نو دغه زړه، وچکۍ پېغله (شهزادگی- ماریا) چې دا یې له داسې یو کرکیچن حال سره مخامخ کړې وه او د نیم ساعت په اوږدو کې یې آن یو خبره هم د سردار اندرې په اړه نه وه ورسره کړې، نه لیده، نه اورېده. ناتاشا په زړه کې وویل:

- نو ما خو نه شو کولای، ددې فرانسوي گکې په مخ کې، لومړی خبرې پیل کړم. شهزادگی- ماریا هم له ناتاشې سره همداسې په عذاب وه، لکه ددې غونډې. هغه په دې پوهېده چې باید ناتاشې ته یې څه ویلي وای، خو کولای نه شو، ددې فرانسوي په مخ کې چې له ناتاشې سره یې دخپلو خبرو خنډ گڼله، خبرې پیل کړې. بیا یې وویل چې په څه علت ددې واده په هکله له ناتاشې سره د خبرو پیل داسې گرانه وه. کله چې گراف، لار له کوټې ووت، شهزادگی- په چټکو گامونو، ناتاشې ته ورنږدې شوه، هغه یې له لاسه راو نیوله، یو ژور اسویلی یې وویست او وې ویل:

- ودرېږه، زه باید له تاسره...

ناتاشا له ملنډو نه په ډک غلچک هغې ته وکتل خو خپله هم په دې نه پوهېده چې د شهزادگی- ماریا کوم کړه، د ملنډو وړ دي. شهزادگی- ماریا وویل:

- گراني ناتاليا! پوهېږم زه د زړه له کومې خوشاله یم، چې ورور مې خپل بخت موندلی دی.

جگړه او سوله

شهزادگۍ خبرې ځکه پرې کړې، چې نه پوهېده، رښتیا نه وایي. د ناتاشې د خبرو دې پرېکېدو ته پام شو او د هغې د ناڅاپه بندېدو د علت تصور یې وکړ، په ډاډه خو په ترڅه ژبه چې ددې ستونزې یې کېښکود او اوښکو د راشپوه کېدو غوښتنه کوله، وویل:

- شهزادگۍ اوس به په دې اړه خبرې، خورا بې ځایه وي، خوله کوټې نه په وتلو سره یې وویل:

- ما نوڅه کړي دي؟ ما نوڅه ویلي دي؟

هغه ورځ، غرمه تر ډېرو پورې ناتاشې ته انتظار پاتې شول. هغه په خپله کوټې کې ناسته وه، سلگې یې وهلې، ژړل یې او اوښکه یې تویولې. سونیا یې تر سره پورې ولاړه وه، د هغې څنې یې نازولې او ورته ویل یې:

- ناتاشا څه خبره ده؟ ستا یې پر هغوڅه؟ ناتاشې! دا ټول تېرېږي، غم مه کوه!

- نه، نه داسې نه ده، که ته پوهېږئ، چې څومره زورونکې ده، تصور کوم...

سونیا وویل:

- داسې مه وایه ناتاشې! ته خو ملامته او گرمه نه یې د تايې څه؟ واخله، واخله مېچ مې کړه.

ناتاشا سرراپورته کړ، خپله خورلنډه یې پر شونډو ښکل کړه او خپله له اوښکو ډکه بشره یې پر هغې ورکېښکودله، او وې ویل:

- زه نه شم ویلي او نه پوهېږم چې څوک گرم دي، هېڅوک گرم نه دي، زه خپله ملامته يم، خو هر څه خورا گران او زورونکي وو. اخ، اخ چې ولې هغه نه راځي!

هغه په سرو سترگو غرمۍ ته ورغله. ماریا دیمتریوفنا چې د مشر

جگړه او سوله

سردار له خوا درستو فیا نود پلار او لور په وړاندې له کړو نه خبره وه،
داسې یې بنسودله چې د ناتاشا له تریو تندي، هېڅ خبره نه ده. هغه
همداسې له گراف او نورو مېلمنو سره په لور آواز له خندا نه ډکې
خندا گانې کولې.

۸

په دغه ماښام رستوفيان هغې او پرا ته لارل چې ماریا دیمتریوفنا
بې تکتونه ورته پیدا کړي وو. ناتاشا نه غوښتل چې تیا ترته لاړه شي،
خو دهغې پاملرنه ته په پا سره چې هغې دې ته کړې وه، نه شو کولای
لاړه نه شي.

کله چې ناتاشې کالي واغوستل تالار ته ووت، هلته پلار ته د
انتظار په شېبه کې هیندارې ته ودرېده، په لویې هینداره کې بې خپلې
خپرې ته وکتل، وې لیدل چې ښایسته ده، ډېره ښایسته، په دې لیدو لا
غمجنه شوه، خو دهغې دغه غمجن والي د مینې او لېوالتیا غم و.
په زړه کې بې ویل:

- ای پاکه پروردگاره! که هغه دلته وای، نور به مې د پخوا په شان
احمقانه حیا او شرم کې نه وای. بلکې په یو بل ډول او په خورا اسانۍ
به مې مړوندونه ترې تاوول، په غېږ کې به مې نیو او دې ته به مې اړاوه
چې په هماغه څیرکو، پلټونکو او له پوښتنو نه ډکو غلچکونو چې
زیاتره وخت یې راته کتل. راته کتلي وای. هغه وخت به مې هغه

جگړه او سوله

خندولای وای، هغه شان به مې خندولای لکه هغه وخت مې چې خنداوه... د هغه سترگې، وای وای چې څنگه زغردې مې لیدلې، زما بې دهغه پر خور او پلار څه؟ ما ته یوازې هغه گران دی، هغه یوازې هغه، له هماغې بشره سره، له هماغو سترگو سره له هماغې موسکا سره، هماغه نارینه او له ماشوم وزمه موسکا سره... نه، نه ښه به دا وي چې دهغه په اړه فکر ونه کړم، هېر بې کړم، همدا اوس بې چور هېر کړم. زه به دا بېلتون ونه شم زغملای. هغه له هیندارې لرې شو او ځان بې تینګ کړ، چې ونه ژاړي. په سونیا بې سترگې ولگېدې. هغې چې جامې اغوستې او پکه بې په لاس کې وه، راننوته، دهغې په لیدو بې وویل:

- دا سونیا څنگه کولای شي، داسې په کراره او بې شراو شوره له نیکولای سره مینه ولري، څنگه کولای شي هغه ته، دومره ډېر ځنډ کېني او سترگه په لاره پاتې شي، نه، نه هغه چور بل ډول ده، زه داسې نه شم کولای.

ناتاشا په دې شېبه کې داسې انګېرله او د نرمۍ او مهربانۍ په داسې احساس کې ډوبه وه، چې یوازې په دې چې دا مینه او پردې پوه شي چې څوک پردې مین دي، ددې تسل نه کېده. هغې دې ته اړتیا لرله، همدا اوس بې اړتیا لرله، چې خپل مین او ده ته گران چا نه مړوندونه تاو کړي، له هغه سره خبرې وکړي او له هغه نه د مینې خبرې واورې، له هغې مینې او خبرو نه چې په گوگل کې بې نه ځایېدې. اوس تر هغو چې دوی روان و او دا په گاډۍ کې د خپل پلار تر څنگه ناسته وه، په خیالو کې ډوبه وه، د گاډۍ د بیخ وهلو ایښو تر شایې پروات د درېدلو څراغونو، تېرېدونکې رڼا لیدله، هغې ځان لاپسې مین او غمجن انګېره. هغه په دې مینه او غم کې دا هېره کړې وه چې هغه له چا

جگړه او سوله

سره چېرته روانه ده. بالاخره يې گاډۍ د نورو گاډيو له کتاره سره برابره او تگ يې آرام شو، په لوېدلې واوړې د رستوفيانو گاډۍ د تياتر مخې ته ورسېده. ناتاشا او سونيا د خپلو کميسونو لمنې راټولې او په چټکۍ يې له گاډۍ نه راودانگل او گراف هم په رابښکته کېدو کې چوپړانو مرسته وکړه. درې واړه د مېرمنو، ښاغلو او د اعلان پلورونکو په منځ کې، د تياتر تالار ته تلونکي دهليز ته وربرابرسول. نور نو د تياتر د لوژ له دروازې د موسيقۍ غږ اوړېدل کېده.

سونيا په بنگهاري ناتاشې ته وويل:

-تاليا وينستان دي!

د تياتر لارښود په خورا درناوي او په يو څنگ د مېرمنو په وړاندې خم شو او په چټکۍ يې د تياتر د صالون دروازه ددوی پرمخ پرانسته. د موسيقۍ غږ نور نو ښه اوړېدل کېده او د هغوی د سترگو په وړاندې، د تياتر رڼا شوي کتارونه، د ښځو برېښې اوږې او مړوندونه، د هغوی گڼه گڼه او شراوشور او د تياتر د پارتر په برخه کې ښکلې پوځي دريشياني، وځلېدلې يوه مېرمن چې گاونډ لوژ ته ورننوتونکې وه، ناتاشه يې له ښځينه رخې نه په ډک غلچک وڅارله. د تياتر پردې لا پورته شوې نه وې او (اوروتو) نغمه يې غږوله. ناتاشې چې هڅه کوله د خپل کميس لمن راټوله کړي، له سونيا سره يو ځای روانه او مخامخ رڼا شوي لوژ ته په کتو کتو کې په خپل ځای کې کېناسته. ډېره موده يې دغه احساس، چې په سلگونه جوړه سترگې يې برېښې غاړې او مړوندونو ته گوري، احساس کړی نه و. ناڅاپه يو ښکلی او يو غمجن احساس چې ددې په گوگل کې يې بې شمېرې خوږې او ترخې خاطرې او يادونه راپارول، پردې راخور شو.

گراف ايليا اندرېويچ او له هغه سره مل دوو ښکلو او خورا

جگړه او سوله

ښايسته نجونو چې ډېره موده په مسكو كې ليدل شوي نه وو، د ټولو پام ځانته ورواړاوه. د هغه تر څنگ ټولو د ناتاشې او سردار اندرې د بولې په اړه يوه ناڅرگنده خبرتيا اورېدلې او په دې پوهېدل چې تر هماغه بولې نه وروسته د رستوف كورنۍ په كلي كې ميشته شوې، نو ځكه يې د روسيې د يوه پېژندل شوي ژني، كوژدنۍ ته داسې برگ برگ كتل.

ناتاشا هماغه شان چې نن ماښام ټولو هغو ته ويل، په كلي كې لا ښكلي شوې وه او هغه شپه د هغې گڼي له امله چې دا يې پسې اخېستې وه، لاپسې ښكلي او ښكلي برېښېده. دغې ښكلا د ژوند سره لېوالتيا او شاوخوا كې تېرېدونكو حالاتو ته نه پام، د ټولو پام لاپسې ځانته رااړاوه. د هغې تورو سترگو پرته له هغه چې ځانگړې څوك ولټوي، گڼه گونې ته كتل. د هغې ډنگر او تر څنگل پورې برېښه لاس چې پر بخمل پوښ شوي لوژ اېښي و او منگلو يې ددې له ارادې نه پرته، د موسيقي (اورتور) له وزن سره، هم مهاله د تياتر د خپرونې پر قات شوي كاغذ، په تکرار سره كېښكودل كېده.

سونيا وويل: الينينا ته گوره! ښكاري له مور سره راغلي ده.
گراف وويل: واي پلارجانه! ميخاييل كيريليوويچ ته گورئ، نور هم خورب شوی دی.

- زموږ خپلې انامېخاييلوفنا ته وگورئ! د هغې خولۍ ته گورئ!
- د كاراگين كورنۍ او ژوليه هم دلته دي، بارييس هم ورسره دی، رښتيا هم لكه شاه او ناوې بريښي.

- يعنې نيكولای دروېتخکوي، له هغې نه د واده غوښتنه كړې ده؟
شين شين چې ددوی كتار ته ورگډېده، وويل:
- نن يو نوی زيری راته رارسېدلی دی.

جگړه او سوله

ناتاشا هغې خواته چې پلار يې کتل، وروکتل او ژوليه يې وليده. هغه په خپله خوربه غاړه کې (ناتاشا پوهېده چې پرېمانه پودر يې پرې دوړولې دي) د مرغلرو غاړې کې په غاړه، نیکمرغه نیکمرغه د مور تر څنگه ناسته ده. د هغوی شاته باریس لیدل کېده چې خپل بنایسته سر او بڼه رمنځ شوي څنې يې راوړاندې کړي، غوړ يې د ژوليه خولې ته نېرېدې کړي، تر سترگو لاندې يې رستوفیانو ته کتل او په موسکا يې خپلې کوژدنې ته څه ويل:

د ناتاشا په زړه کې تېره شوه: هغه زموږ په اړه غږېږي، پرما، زما او د هغه پراړیکو او هرومرو همداسې هم بنسکاري، چې هغه هڅه کوي، له ماسره د خپلې بنځې رخه آرامه کړي، خو هغه بې ځايه رخه او ناآرامی کوي. که هغوی په دې پوهېدای چې څنگه زه له نورو سره له اړیکو سترې او د هغو لپاره وخت نه لرم.

د هغوی تر شا انا میخایلو فونا چې شنه بڼه خولې يې پر سر، زړه يې د الهي اطاعت نه آرام او له څېرې نه يې د نیکمرغې بند اریزې نښې څرگنده وې، ناسته وه. د هغو په لوژ کې، د کوژدنو هغه فضا خوره وه چې ناتاشه بڼه پرې پوهېده او ورته گرانه وه. هغې شاته مخ واړاوه او ناڅاپه د سهارنې کتنې ټولې سپکاوی او ملنډې وریادې شوې. په زړه کې يې وویل:

- په کوم حق، نه غواړي چې زه يې د کورنۍ غړي شم؟ ورکه وه يې، بڼه به دا وي چې په دې اړه هېڅ فکر ونه کړم، لږ تر لږه د هغه د راتگ پورې دا خیالونه له سره وباسم. هغې په تالار کې دې خوا، هغې خواته کتل، دوستان او آشنایان يې لټول. د تالار په لومړني کتار کې د ارکستر د ځای تر شا يې د لوڅو و لید چې د نندار ځای د دیوالگوتي په منځني برخه کې يې ډډه لگولې، خپل گڼ او کړی کړی وینسته يې بڼه

جگړه او سوله

لوړو کړيو سينگار کړي و او پارسي دريشي يې اغوستې وه. هغه د تياتر په داسې ځای کې ولاړ و، چې پوهېده د ټولو پام ځانته وراړولی شي، هغه ددې خبرې په پوهېدو سره سره، داسې بې پروا خوځېده چې تابه وويل په خپله کوټه کې يوازې ولاړ دی. د هغه دواړو خواوو ته د مسکو د ځوانانو تر ټولې غوره او پېژندل شوې ډلې ولاړې وې او ده د هغو په منځ کې داسې ځانښودنه کوله، چې گواکې دی تر ټولو غوره دی.

گراف ايليا اندرېويچ خپل څنگ کې ناسته سونيا چې تکه سره اوښتې وه، په خدا خدا په څنگل وواهه، هغې ته يې د هغې پخوانی مين وروښود او وې ويل:

- ودې پېژاند؟ مخ يې د شين شين پلو ورواړاوه او وې ويل:

- هغه خو ورک شوی و، له کومې راپيدا شو؟

شين شين ځواب ورکړ:

- هوکې! ورک شوی و، قفقاز ته تللی و، له هغه ځايه هم پارس ته

تښتېدلې و، هلته هغه د پارس د يو شهزاده وزير شوی، د پارس د شاه ورور يې وژلی، اوس د مسکو پېغلې پسې لېونی شوي دي. اوس نو هغه د پارسي ډولو خوف نوم گټلی دی، ټول د هغه په اړه غږېږي او آن د هغه په نامه قسم خوړل کېږي.

شين شين زياته کره: هوکې د هغه په سر قسم خوري، د هرې

مېلمستيا وياړ او د خداى يو ډالۍ گڼل کېږي.

اوس ډولو خوف او اناتول کور اگين زموږ ټولې بسځې لېونی کړې

دي.

گاوند لوژ ته يوه جگ ونې ښکلې ميرمن راننوته د هغې ښکلې او

اورېدې له سره تاو شوې کوڅۍ د هغې پر برينډو تاندو مرمړينو اوږو او

جگړه او سوله

جگه صدفه ته ورته غاړه چې دوه تاره مرغلرو گانلې وه، لکه تاج داسې ولاړې وې. تر خپله ځايه د هغې رسېدو ځکه يو څه وخت وغوښت چې خپله پراخه اوږده وريښمينه لمنه چې شغھاري او شور يې گډ کړی و، لږه راتوله کړي.

ناتاشا بې ارادې د هغې غاړې، اوږو، مرغلرو او کاکل ته کتل او د هغې بريندو ښکلو اوږو او مرغلرو سره يې مينه ښودله. کله چې ناتاشا دويم وار هغې ته وکتل، هغې په مينې سترگې راواړولې، خو کله چې يې د گراف ايليا اندرېويچ سره سترگې ولگېدې، هغه ته يې سروښوراوه او وموسېده.

دا ښځه شهزادگۍ بيزاوخواد پېير مېرمن وه. ايليا اندرېويچ چې له ټولو مخورو سره پېژندگلوې لږله د هغې خوا ته ورغې او له درناوي نه وروسته يې له هغې سره خبرې اترې پيل کړې. هغه، هغې ته وويل: - آغلې شهزادگۍ ډېره موده کېږي چې راغلي ياست؟ هرو مرو مو ديدن ته درځم، لاس مو ښکلم، هرو مرو! زه مې د ځينو کارونو د سرته رسولو لپاره راغلي يم، خپلې لوني مې هم له ځان سره راوستي دي. وايي چې نن به په تياتر کې بې ساري سيميونوا، لوبې کوي. گراف پيتر کيريلېويچ هم هېڅکله نه هېروو، هغه دلته دی؟

ايلن چې په ځير ناتاشې ته کتل، وويل:

- هوکې، هغه هم غوښتل چې راشي.

گراف ايليا اندرېويچ بېرته پر خپل ځای کېناست او په کراره يې د

ناتاشا، په غوږ کې وويل:

- ډېره ښکلې ده کنه؟

ناتاشا ځواب ورکړ: د حيرت ښځه ده، سړی پرې مينېږي. په ديدن يې

څوک نه مې پرې.

جگړه او سوله

په دې وخت کې، د آوورتور تر غږېدونکې نغمې پای ته ورسېدې او د ارکستر مشر له خپلې لرگینې لښتې سره پر خپل ځای کېناست. ناوخته راغلو بڼا غلو خپلو ځایو ته ځانونه ورسول او د سټیج پر دې پورته لاړې.

د پردې د پورته کېدو سره... په تالار کې گرد ناست نندارچیان چوپ، ټول نارینه زارې او ځوانان، په دریشیو او نور جامو کې، ټولې بڼې چې په قیمتي گانوی کې، خپلې بریندې او بې غاړې او ټیرونه گانې و، په خورا تلوسې او تږو غلچکونو د سټیج پلو ته وکتل. ناتاشا هم وکتل.

۹

نندارځای یا ستيج، په سرو برابر وختو فرش شوی و، د څنگ ديوالونه يې پر رنگ شويو انځورونو انځور کړي وو او په وروستی برخه یا پای کې يې تختې چې په خمتا پوښ شوي وې، ولاړې وې. د نندارځای په منځنۍ برخه کې يو شمېر نجونې چې سره کالي خو سپينې لمنې يې درلودې، ناستې وې. يوه ډېره څوربه نجلۍ چې سپين وريښمين کميس يې اغوستی و، له نورو نه جلا پريوې لنډې څوکۍ چې شاته يې شنه کاغذي تخته سريښ وه، ناسته وه. هغوی ټولو کومه سندره ويلې. همدا چې ددوی سندره پای ته ورسېده، هماغه سپين جامې نجلۍ د سوفلور خوا ته ورنږدې شوه او نارينه چې څورب ورنونه يې په وريښمين پرتاگه کې نښتي برېښېده، پر خوله يې يو ښکته او توره يې تر ملا وه دې ته راوړاندې شو. خپل لاسونه يې پرانستلي، د سندرو ويلو له پيل سره يې لاسونه هم ښورول. لومړی هغه نارينه چې پرتوگ يې په ورنو نښتي برېښېده يوازې سندري ويلې، خو وروسته نجلۍ هم سندري پيل کړې. بيا دواړو هم مهاله

جگړه او سوله

چوپ شول او ارکستر پیل وکړ، بیا نارینه د سپین جامې نجلی-
لا سونه، راو نیول او له ورايه برېښېده چې له هغې سره یې د بیا گډې
سندرې ویلو په هیله د هغې پر گوتو لوبې کولې. هغو په گډه سندرې
ویلې، په دې وخت کې په تیا تر کې ټولو نندار چیانو، د هغو د ستاینې
په نښه لاسونه پرک وهل او نارې سوریې جوړې کړې. دغه نارینه او
نښخې چې په نندارځای کې د مینو ښودنه کوله، خپل پرانستی لاسونه
یې د مننې په نښه ښورل او په خندا خندا یې ټولو ته درناوی وکړ. دغه
ټول کړه وره د ناتاشا لپاره چې له کلي نه راغلې وو او نورو په شان یې د
ښاري ژوند بې پروایي نه لرله، خورا عجیب او حیرانوونکي برېښېدل.
هغې نه شو کولای د اوپرا بهر وڅاري، هغې آن د هغې موسیقي نه
اورېدله، هغې یوازې پر نندارځای کې د کور (جوړه شوي ځای) لیده او
یو شمېر نارینه او نښخې چې عجیب او غریب سینگار یې کړي، جامې
یې اغوستې او تر رڼایي لاندې غیر عادي خوځېد اوې او خبرې یې
کولې او سندرې یې ویلې لیدل. هغه په دې پوهېده چې دغه به ټول بیا د
یوڅه ښودنه وکړي، خو دغه ټول دومره لاسي، غیر طبیعي او له
رښتیني ژوند نه لرې و، چې کله کله دې د لوبغاړه له امله، د شرم
احساس وکړ. کله ناکله به یې په زړه کې پر هغو ښه وځنډل شا او خوا
به یې وکتل. نندار چیانو ته به ښه ځیر شوه، د هغوی په څېره کې به یې
هماغه د سپکاوې او ملنډو نښې لټولې، چې ددې په زړه کې وې، خو د
ټولو په څېرو کې به یې بې پایه ځیر او پام لیده. لیدل به یې چې ټول د
ننداره په وړاندې ډوب دي، هغې د ټولو په څېرو کې د لوبغاړو لپاره د
ستاینې نښې چې ددې تر پامه ټولې دروغجنې ورتلې، لوستې. په زړه
کې یې وویل:

- له دې نه پرته، باید بل ډول نه وي. هرې خواته یې کتل، د تالارد

جگړه او سوله

منځ د نندارچيانو د غورو شويو ځلېدونكو څڼو كتارونو ته، د لوژونو نيمه بربنډو بنځو ته، په تېره بيا په خپل گاونډي لوژ كې ناستې ايلن ته، چې نېردي چوربربنډه، آرامه او موسكا پرشونډو ناسته وه او په پرله پسې نندارې ته كتل، كتل... ناتاشا كرار كرار پر خپلې څوكۍ كې دغه حالت مسته او لا مستوله. ډېره موده كېده چې هغې دغه شان يو حالت احساس كړې نه و. نور نو، نه پوهېده چې چېرې، له چا سره او تر مخې يې څه تېرېږي. هغې كتل، هغې فكر كاوه او په ذهن كې يې بېلابېل خيالونه چې يوه له بل سره يې هېڅ ډول اړيكي نه لرل، گرځېدل. كله به يې ذهن ته ورغلل چې ودانگي، نندارځای ته ورشي او هغه سندرې چې سندرغاړي يې وايي، ووايي. كله يې زړه غوښتل خپله پكې د هغه بوډا پر څټې چې دې ته نېردي ناست و ورځوونده كړي او كله به يې فكر كاوه چې د ايلن خوا ته ور كېږه شي او د خندا لپاره يې وتخوي.

په يوه شېبه كې چې په نندارځای او سالون كې چوپيتيا خوره شوه او د ټول د موسيقۍ د آواز اورېدو ته سترگه په لاره و، د تالار هغې خوا ته چې درستوف د كورنۍ غړي ناست وو، نېردي د دروازې د راخلاصېدو آواز د اورېدو سره هم مهاله، د يو ناوخته نندار چې د گامونو آواز هم واورېدل شو. شين شين په تيت آواز وويل:

- هغه دی، هغه دی کور اگین راغي!

گرافينه بيز او خوفه مخ راواړاوه او راغلي سړي ته و موسېده. ناتاشا هغې خوا ته چې د بيز او خوف سترگې كتل، وکتل او يو ځوان ياوريې وليد چې خورا بنکلی، په ډاډ او د سالون نزاكت ته په پام ددوی د لوژ خواته روان و. دا ځوان اناتول کور اگین و، چې دوی ډېر پخواد پترزبورگ د نڅاوو په بندارونو کې ليدلی او هغه ته يې پام كړی و. هغه نن د ياوردريشي... اغوستې وه. هغه ډاډمن او د ځوانانو په څېر گامونه

جگړه او سوله

اڅپستل. که د داسې بڼکلی، بشره خوشاله او ساده ډوله نه وای، د خدا وړ به و... که څه هم ننداره پیل شوې وه، خو په نرمو گامونو، بې تلواره، د بوټو د اوسپنوله جرنګ و جرنګ سره، توره تر ملا، خپل عطر جن اور مېر بې پورته نیولی او پرفرش شوې لاره روان و. هغه ناتاشې ته وکتل او د خور خواته وړاندې ور روان شو. خپل په دستکش کې مروړل شوی لاس یې د هغه د لوژ تر څنګ کېښود، سړیې هغې ته وښور او، هغې ته ورخم شو او ناتاشا ته یې په اشاره اشاره کې څه وویل. هغه وویل:

-څه زړه رابڼکوونکې ده! داسې بڼکار بده چې هغه ناتاشا یادوی. ناتاشا د هغه په دې خبرې نه د اورېدو بلکې د هغه د شونډو د خوځېدا نه پوه شو. تر هغه وروسته بیا اناتول، لومړي کتار ته ورغی، د دولو خوف تر څنګ کېناست. په خورا بې اعتنایۍ او بې پروایۍ یې، دولو خوف په ترڅګ کې په څنګله وواهه. هغه دولو خوف چې نور ترې چارچاپیره تاوېدل او ځان ته د هغه د پام اړولو هڅه یې کوله. دولو خوف هغه ته سترګه کېښکوده، وموسېد او خپلې پښې یې د کتار مخې ته دیوال ته تکیه کړې.

گراف وویل:

-دا خور او ورور څومره سره ورته دي، دواړه بڼکلي هم دي. شین شین دهغې پېښې کیسه پیل کړه چې کور اګین ته په مسکو کې ورپېښه شوې وه، ناتاشا یوازې له دې کبله چې اناتول هغې ته بڼکلي ويلي و، خپل غوږونه لاد هغه خواته څک کړل.

لومړۍ ننداره پای ته ورسېده، ټول نندارچیان پاڅېدل، سره گډوډ شول، هرې خوا ته په قدم وهلو او وتلو شول.

جگړه او سوله

باريس د رستوف دوى د لوژ خواته راغې، په سادگۍ يې د هغو مبارکۍ ومنلې، وروځې يې برندې کړې، اورمېر يې هسک او په موسکا يې د خپلې کوژدنۍ له خوا، له ناتاشې او سونیا نه هيله وکړه چې دوى په واده کې گډون وکړي او له لوژه ووت. ناتاشا په موسکا، خوشالۍ او ناز سره له هغه سره وغرېده، هغه ته يې، هغه باريس ته چې يو وخت پرې مينه وه او په خپل زړه کې يې ځای ورکړی و د کوژدې مبارکي ورکړه. هغې ته، په دغه مست حالت کې ددې ټول کړه هسې عادي خبرې تر نظره ورتلې.

ايلن نيمه برېنده دوى ته نېرېدې ناسته او او په يورنگه موسکا يې ټولو ته کتل. ناتاشې هم کټ مټ دغه شان موسکا باريس ته وروښل. هغه لوژ ته چې ايلن په کې ناسته وه، له هرې خوا د ښار خورا هوښيارې مخورې او پېژندل شوې خبرې راشبوه شوې، دلته د هغوى د راتگ موخه دا وه چې ټولو ته دا وښيي چې دوى له دغې مېرمنې سره پېژندگلوۍ لري. کوراکين په دې ټوله موده کې چې تفريح اعلان شوې وه، همالته د نندارځای تر مخې د دولو خوف تر څنگ ولاړ او هغه لوژ ته يې کتل، چې د رستوف د کورنۍ غړي په کې ناست وو. د هغه سترگې بل هېڅ خوا ته نه غرېدلې. ناتاشا پوهېده چې د هغو ټوله غرېدا ددې په اړه ده، نو ځکه له خوښۍ نه په جامو کې نه ځايېده، آن دا چې هغې مخ داسې واړاوه چې ددې په وينا د هغې د مخ خورا وړ او ښايسته اړخ هغو ته برابر شي.

د دويمې نندارې له پيله د مخه، پېپر چې مسکو ته د رستوفيانو د راتگ له وخته تر اوسه پورې نه و ليدلى، په تياتر کې پيدا شو. څېره يې له هغه وخت چې د وروستي ځل لپاره ناتاشا ليدلې و، ډېره غمړلې او لا خوربه شوې وه. پرته له هغه چې چاته پاملرنه وکړي، د لومړنيو

جگړه او سوله

کتارونو خواته ورتېر شو. اناتول هغه ته ورنېرېدې شو، له هغه سره يې خبرې پيل کړې او د صالون هغې خواته يې کتل او اشارې کولې، چې درستوف د کورنۍ غړي هلته ناست وو. پېير چې ناتاشا وليدله، وغوړېد او په تلوار سره د کتارونو په منځ کې د هغو لوژ ته ورغې. هغو ته چې ورورسېد، ډډه يې ووهله، و موسېد او تر ډېره پورې له ناتاشې سره وغرېد. ناتاشا د پېير سره د غرېدا په وخت کې د گرافينې بيزاؤ خوفې له لوژ نه د نارينه غږ واورېد، خدای خبر چې ولې يې هغه وپيژاند چې د کوراگين غږ و. هغې مخ واراوه او له هغه سره سترگې په سترگه شوه. د هغه چې خوږه موسکا پرشونډه وه، مخامخ د هغې سترگو ته وکتل او دا کتل او غلچک داسې مينه ناک او لېواله و، چې ناتاشا تصور وکړ چې څنگه په داسې نېرېدې والي کې هغه، دې ته داسې په ډاډگوري، داسې د هغه خوبه شوې ده، خوبيا هم سره آشنا نه دي.

د دويمې نندارې جوړښت، اديره، قبرونه او يادگارې نښې، ديوال له خمتا جوړ شوی و او په هغه کې سوري د سپورمي او ستوريو نښه وو، په نندارځای کې څه تختې راپورته او ارکستر خپلې نغمې وغږولې او له نښې او چې خوا ډېر شمېر تور جامې وگړي راووتل. دغو خلکو د لاسونو په بنورولو پيل وکړ او تورو ته ورته شيان يې په لاس کې و. وروسته نور خلک په تلوار سره راغلل او هماغه نجلی يې چې تر مخه يې سپينې او شنې جامې يې اغوستې وې، سره پورته کړه او له ځان سره يې د باندې يووړه، دغه کار دوی په تلوار ونه کړ، لومړي خو يې، ډېره موده له هغې نجلی سره سندرې وويلې او بيا يې په پای کې د باندې يووړه. د پردې له شانه د کوم و سپينيز څيز درې گوزار واورېدل شول، ټول په گوڼدو شول، لاسونه يې پورته او دعايې پيل کړه. هغوی

جگړه او سوله

د عا په سندرېز توگه ويلي. د هغوی دغه کره په وار وار سره د نندارچیانو د ستاینو او لاس پرک وهلو سره مخامخ شول.

د دغو نندارو په لړ کې، چې هر وار ناتاشې، لومړي کتار ته کتل، اناتول کور اگین به یې لیده چې سربې اړای، لاس یې پر خپلې خوکی اچولی او ددې خواته راگوري. ناتاشه، له دې نه خوند اخیست چې هغه یې داسې په ځان لېواله کړی دی او هېڅ یې داسې نه گڼله چې د هغې په دې کړو کې څه ناوړه او یا بد څه نغښتي دي.

کله چې دویمه ننداره پای ته ورسېده، گرافینه بیزا و خوفه (د پېیر بنځه) پاڅېده، مخ یې هغه لوژ ته چې د رستوف د کورنۍ غړي په کې ناست وو، ورواړاوه (تېریي چور برېښه و) گراف رستوف ته یې په دستکش اغوستي گوتې اشاره وکړه، چې ددې پلوراشي او پرته له هغه چې ددې لوژ ته تلونکو راتلونکو کسانو ته پام وکړي، په موسکا او مهرباني یې له هغه سره خبرې پیل او وې ويل:

- هوکې، ولې مې له خپلو ښکلو نازولو لونیو سره پېژندگلوې نه کوئ؟ په ټول ښار کې د هغو ښکلا و آوازو خپرې دي او زه لا هغو سره پېژندگلوې نه لرم.

ناتاشا پاڅېده او د ځنگنو په خمېدو یې هغې ښکلې گرافینې ته درناوی وکړ. ناتاشا ته د دغې ښکلې او زړه خوږونکې مېرمنې ستاینه دومره په زړه پورې وه، چې له خوښۍ نه تکه سره شوه.

ایلن وویل:

- زه هم اوس غواړم په مسکو کې میشته شم، خو افسوس دی چې تاسو دغه خپلې د ښکلا خزانې په کلیو کې پټې کړي دي.

گرافینې بیزا و خوفي په رښتیا سره د یوې زړه راښکونکې ښځې نوم گټلی و. هغې په خورا آسانی سره هر څه ویلی شو، چې دې یې

جگړه او سوله

تصور هم نه کاوه او هغې په آسانۍ سره او خورا طبيعي ډول خلک خپلو ستاينو او پر ځان مينولو ته هڅولي شو.

هغې وويل:

- نه گرافه! ښه به دا وي، چې اجازه راکړئ، او لوني دې ماته وسپارئ. که څه هم زه د لږې مودې لپاره دلته راغلي يم او تاسو هم زيات وخت دلته نه ياستئ، زه به هڅه وکړم چې د هغوی وخت ښه تېر شي. ما لا په پترزبورگ کې ستاسو په اړه ډېرې ستاينې اورېدلي وې او زړه مې کېده، چې له تاسو سره مې له نېرېدې پېژندگلوې وشي. هغې چې خپله ښکلې او يو رنگه دايمي موسکا پر شونډو وه، ناتاشې ته وويل:

- ماله دروېتخکوي نه ستا د ښکلا په اړه اورېدلي و، تاسو اورېدلي کنه، هغه واده کوي، هو، د خپل مېړه له ملگري بالکونسکي، سردار اندرې بالکونسکي نه مې هم ستاسو په اړه اورېدلي و. هغې د سردار اندرې بالکونسکي نوم په ځانگړي ادا او ټينگار ياداوه، داسې يې ښوده چې گواکې د ناتاشې او د هغه له اړيکو خبره ده. هغې له گراف نه هيله وکړه، چې اجازه ورکړي د لا نېرېدې پېژندگلوې لپاره د ده يوه لور د نندارې په پاتې موده کې ددې لوژ ته راشي او ددې تر څنگ کيني. ناتاشا لږه او ددې تر څنگ کېناسته.

د نننۍ نندارې درېيمه برخه، يوه داسې مانۍ ښودله، چې ډېرې شمعي په کې بلې شوې وې او په ديوالونو يې د زيرورو شهسوارانو انځورونه راڅرغوند شوي وو. د نندار ځای په منځنۍ برخه کې دوه تنه چې گواکې شاه او ملکه دي، ولاړ وو. شاه لاس وښوراوه او په حيا يې کوم آواز وويل او په يوه ارغواني رنگه کت کېناست. هماغه نجلی چې په پيل کې يې سپينې، بيا شني جامې اغوستې وې او اوس يې يوازي

جگړه او سوله

يو کميس په ځان و، پریشانه څنې د تخت تر څنگ ولاړه وه. هغې ملکې ته په کتو کتو کې کومه غمجنه سندره وويله، خو شاه د نښې په توگه، لاس په تندي وښور او، له دواړو خواوونه پښې بلې نارينه او ښځې راووتې او ټول په گډه نخېدو شول. او تر هغه وروسته کوم گيتار يو خوږه او له خوښۍ نه ډکه نغمه وغږوله. يوه بله پېغله چې خوربې پښې او ډنگر مړوندونه يې لرل، له نورو نه جلا شوه، د پردې شاته لاړه، جامې بدلې کړې او په چټکۍ بېرته راستنه شوه، د صحنې په منځنۍ برخه کې ودرېده، په ټوپو شوه، په چټکۍ يې يوه پښه په بله وهله او نندارچيانو ټولو ورته پرک وهل او د هغې ستاينې ته يې چغې سورې سر کړې. تر هغه وروسته يو نارينه په يوه کنج کې ودرېد، ترومپت او ټول ارکستر قوت واخېست او هغه يوازې پښې بلې سړي، لوړ هوا ته ټوپونه وهل او په هوا کې پښې پريو بل ټپولې ((دا سړی هماغه (ديوپورت) نومی هنرمندو چې کلنۍ حق الزحمه شپېته زره د سپينو زرو روبله وو)) ټول نندارچيان، په ټول تياتر کې، د تياتر په منځنۍ، په څنگونو په ټيټو او لوړو لوژونو کې د لاسونو په پرکولو او چغې سوړو سره د هغه ستاينه کوله او آفرين يې ويل. هنرمند ودرېد و موسېد، هرې خوا ته د ټولو په وړاندې د درناوۍ په نښه خم شو، تر هغه وروسته، نورو لوبغاړي، نارينه او ښځې پښې بلې وگډېدل، بيا دوه واړه شاه له موسيقۍ سره هم مهاله سندرې سر کړې او هغه سره ټولو آوازونه جگ کړل، خو يو ناڅاپه توفان پاڅېد، ارکستر او نورو غږونکو په لوړ آواز وغږېدل... ټول پاڅېدل، و خوځېدل، منډې شوې، بيا يو لوبغاړی د پردې شاته کش کړل شو او پرده راكوزه شوه. د نندارچيانو په منع کې بيا گڼه گڼه او خورا کتونکي غږونه او شر او شور جوړ شو او ټولو په خورا شوق چغې، نارې گډې کړې، د يو پوړو...

جگړه او سوله

د یو پورو.

ناتاشې، نور نو هېڅ شي د حیرانۍ وړ نه گڼل، هغه هم په خونښیو
کې ډوبه او په خند خندا یې شا او خوا ته کتل. ایلن هغې ته مخ
ورو اړاوه او وې ویل:

- رښتیا چې دا د یو پوره، عجیب سړی دی، همداسې نه دی؟

ناتاشې ځواب ورکړ:

- هو، رښتیا دی!

۱۰

د نندارو تر منځ تم وختونو کې، په هغه لوژ کې چې ایلن ناسته وه، یو سوږ باد را ولگېد. دروازه خلاصه شوه او اناتول چې ځان له دې کبله لږ خم کړی و چې له چا سره ټکر نه شي، رانتوت.

ایلن چې غلچک له ناتاشې نه اناتول ته ورواړه وویل:

- اجازه راکړئ چې ورور مې درو پیژنم.

ناتاشا د خپلو برینډو اوږو له سره خپل بڼکلی او جوړ شوی سر ورواړاوه، و موسېده او بڼکلی ځوان ته یې وکتل. اناتول، چې له نېرېدې نه، د لري په شان بڼکلی و، د هغې تر څنګ کېناست او وې ویل چې له ډېرې مودې راهیسې یې له هغې سره د آشنایي هیله لرله. هوکې له هماغه وخته چې دا یې د ناریشکن د کورد نڅاوو په بڼډار کې لیدلې، هېرولې یې نه شي. کاراګین له بڼڅو سره په کړو وړو کې تر نارینو هغو نه خورا ځیرک او مهربانه و. هغه په زړورتیا او سادګۍ خبرې کولې او ناتاشه له دې کبله حیرانه او خوشاله وه چې څومره یې د دغه ځوان د بدیو او ناوړو کړو کیسې اوربدلې وې، په هماغه اندازه دی ساده

جگړه او سوله

مهربانه، خوښ طبيعته او د نیکو بې سرچینه دی.
کوراگین له هغې نه د لوبغاړو په اړه وپوښتل او وې ویل چې
سیمونوفنا څنگه په خپله تېره ننداره کې د لوبو په وخت پر ځمکه
ولوبده، هغه ناخاپه وویل:

- پوهېږئ گرافینې! د هغه د غږېدا ژبه داسې وه، چې گواکې له
خپل یو خورا پخواني پېژندگلوی سره د زړه خواله کوي... پوهېږئ!
مور غواړو یو ننداره جوړه کړو، چې ټول به په هغو کې په بدلو جامو او
څپرو کې گډون کوي. تاسو باید په هغې ننداره کې گډون وکړئ، ډېر
ساعت به مو تېر شي. ټول د آرخوف په کور کې راټولېږي. زه له تاسو
هیله کوم چې راشئ، رښتیا او په ټینگار سره تاسو ته وایم، راشئ،
څنگه؟ هغه چې غږېده، خپلې خوشاله سترگې یې همداسې د ناتاشا پر
بشړې، برېښې غاړې او لوڅو لاسونو خښې کړې وې. ناتاشا البته په
دې ډاډه وه چې دغه ځوان په هغې مین شوی دی که څه هم ناتاشا په دې
ډېره خوشالیده، خو په دې نه پوهېده چې ولې د هغه شتوالي، د دې
لپاره کرار کرار له زغمه وزي. کله چې دې هغه ته نه کتل، دې داسې
انگېرله چې هغه د دې برېښو او وړو ته گوري او دې به په تلوار د هغه د
سترگو دغه غلا رانیوله، د سترگو په کتو کې به یې هغه دې ته اړ کړ،
چې د دې سترگو ته وگوري، خو کله چې به یې د هغه سترگو ته کتل
هغې په ویرې داسې انگېرله چې د ده او د دې ترمنځ د شرم او حیا هغه
پرده لوبدلې او ورکه شوې، چې دا یې تل د ځان او د نورو نارینو تر
منځ احساسوي. هغه خپله په دې نه پوهېده چې څنگه له پنځو دقیقو
وروسته، دې ځان له دغه سړي سره داسې نږدې او خپل احساساوه.
کله به چې هغې له هغه مخ وړاوه، ډارېده به چې اوس یې هغه له برېښو
مړوندو را، ونه نیسي او برېښه غاړه یې وربښکل نه کړي. هغوی د ډېرو

جگړه او سوله

ساده خپزونو په اړه غږېدل، خو هغې داسې احساسوله چې له هغه سره درېمه نېرېدې شوې چې هېڅکله له بل يوه نارينه سره هم داسې نېرېدې شوې نه وه. هغې، ايلن او خپل پلار ته داسې وکتل، چې گواکې غواړي له هغو وپوښتي، چې دا څه معنا لري. خو ايلن له کوم جنرال سره غږېده او د هغې غلچک ته يې ځواب ونه وايي، مگر د پلار کتو هغې ته له هغه څه پرته، چې تل يې دې ته ويل، بل څه ونه ويل، د پلار کتو به تل ويل:

- نو څه دي، خوشاله اوسئ، ستا خوشالي زما خوښي ده.

ددوی ترمنځ په چوپښتيا کې، چې زورونکي هم وه اناتول په خپل ځير کرار او پرله پسې کتو دې ته کتل، ناتاشا د دغه چوپښتيا د ماتولو لپاره، له هغه نه وپوښتل:

- څنگه مسکو مو خوښېږئ؟ ناتاشا چې دا پوښتنه وکړه، تکه سره شوه. هغې پرله پسې داسې انگېرله چې له هغه سره په غږېدو، کوم ناوړه کار تر سره کوي. اناتول داسې وموسېد، چې گواکې په موسکا سره د هغې د احساساتو رښتيا والي ته غاړه ټيټوي او وې ويل:

- لومړی مې چندان نه خوښېده او بيا وروسته، وروسته پوهېږئ ښارونه څه شي، د خوښۍ وړ گرځوئ؟ ښارونه ښکلې ښځې، ښايسته او د پام وړ کوي، همدا سې نه ده؟

او بيا يې هغې ته له معنا نه په ډکو سترگو وروکتل او وې ويل:
او اوس خومې ډېر خوښېږي. زمونږ نندارې ته راځي گرافيني!
مهرباني وکړئ هرومرو راشئ.

دا يې وويل او لاس يې د هغې پر ټټر ټمبل شوي گل ته وروړاندې کړ او په کراره يې وويل:

- تاسو به زمونږ د مېلمستيا تر ټولو نه ښکلې ښکلا و اوسئ، هيله

جگړه او سوله

کوم مهرباني گرافيني! او ستاسو د پتير دغه گل به زه د تضمين په توگه وساتم.

ناتاشا لکه په خپله د اناتول په شان په دې پوه نه شوه، چې هغه څه وويل:

- خو دومره پوه شوه چې په دغو نه پوهېدونکو خبرو کې، کوم ناوړه نيت نغښتی دی. خو سره له دې هم هغه نه شو کولای ځان هغه ته له کتو نه راټينگ کړي. هغه نه پوهېده چې څه ووايي، هغې له هغه نه مخ وړاوه، هغې داسې وښوده چې گواکې هېڅ شي يې نه دې اورېدلي، خو همدا چې له هغه يې مخ وړاوه، داسې يې احساس کړه چې اناتول ددې تر شا دې ته خورا نېرېدي ولاړ دی. د مخ د اړولو سره سم يې په زړه کې تېره شوه، اوس به څنگه وي؟ هغه به گڼيې اخېستی وي، خوابدی شوی به يې، بايد هر څنگه چې وي راشم که څنگه؟ هغې نه شو کولای ورو نه گوري او بيا يې ورو وکتل. سترگې يې مخامخ د هغه له سترگو سره وجنگېدې، د هغه نېرېدوالي، د هغه پر ځان ډاډمنتوب، د هغه مهرباني او د هغه خوږې موسکا دا ايل کړې وه. هغه کټ مټ د هغه په شان وموسپده او مخامخ يې د هغه په سترگو خپلې سترگې خښې کړې، هغې بيا په وحشت داسې احساس کړه چې ددوی تر منځ د نېرېدوالي د خنډ هېڅ خنډ پاتې نه دي.

د تياتر پرده بيا پورته شوه او اناتول په خوښۍ او آرامۍ ددوی له لورته لاړ. ناتاشا بېرته خپل لوژ ته چې پلار يې هلته ناست و، په هغه خيالو کې چې دا ډوبه وه، راستنه شوه. نور نو هغه څه چې ددې تر سترگو تېرېدل، ټول ورته په پوره توگه طبيعي بريښېدل، خو د ژوند، د شهزادگۍ ماري او د کليوالو ژوند په اړه ټول خيالات گواکې پخوا تېر شوي و، يو وار بيا هم ددې په ذهن کې راتاو شول.

جگړه او سوله

د نندارې په څلورمه برخه کې کوم شيطان د لاس اچولو په ملگرتيا بدلې ويلې او تر هغې پورې گډ و چې د ده تر پېسو لاندې يې فرش شوې تختې سره لرې کړې او دې د لاندې ولوېد. ناتاشا د نندارې د څلورمې برخې له همدې خبرې نه پرته په بل څه پوه نه شوه او له دې نه پرته هغه کومې خبرې هم زوروله او عذابوله ددې زورېدنې او عذاب علت کوراگين و چې دې تر سترگو لاندې څاره. کله چې هغوی له تياتره ووتل، کوراگين هغو ته ورغې، د هغوی گاډيوان ته يې ورغږ کړ او له هغوی سره د گاډۍ په ناسته کې مرسته وکړه. هغه چې کله ناتاشا په گاډۍ کې کېنوله، د هغې مړوند يې کېښکود. ناتاشا گڼې واخېسته، تکه سره شوه او په نيکمرغه غلچک يې هغه ته وکتل. د هغه سترگې وځلېدلې او په داسې حال کې خچې وره موسکا يې پر شونډو و، هغې ته کتل.

کله چې کورته راوړسېدل، ناتاشا وکړې شول، د هغه څه په اړه فکر وکړي، چې په دې تېر شوي وو، په څرگنده فکر وکړي او ناڅاپه دې ته سردار اندرې ورياد شو. هغه هک پک شوه، د ټولو تر مخې يې چې تر تياتره وروسته چای ته سره ناست و، چغه کړه، تکه سره شوه او له کوټې نه وتښتېده. هغې فکر وکړ او له ځان سره يې وويل:

- لويه خدايه تباہ شوم! څنگه ما کولای شول، دا ټول پېښ شي؟ تر ډېره وخته پورې يوازې ناسته وه، خپل سور شوي مخ ته يې لاسونه نيولي و، هڅه يې کوله ځان په څرگنده په دې پوه کړي، چې په دې څه و شول، هغه نه په دې پوهېده چې په دې څه شوي او نه په دې چې دا څه احساسوي. هر څه دې ته تيت، و حشتناکه او ناڅرگنده برينسېدل هلته په هغه سترصالون کې، چې پېښې بلې په ځلېدونکو گانو گانېل شوې جاني په غاړه (ديو پورو) د موسيقۍ تر نظم لاندې پر لمدو تختو

جگړه او سوله

تویونه وهل او پېغلو، زړو، نورو او په آرامۍ او له غروره ډکه موسکا پرشونډو برېنډې ایلن له حیرت د آفرین نارې وهلې، هوکې هلته د ایلن تر سیورې لاندې هر څه خرگنده او ساده برینسېدل، خو اوس چې دلته یوازې شوې، هر څه تت او ناخرگند دي، هغې په وار وار سره له ځان سره وویل:

- دا څه وشول؟ دا ویره چې زه یې، زما زړه یې له هغه احساسه وي، څه شي دئ؟ دا څه شي دئ، چې زما وجدان داسې زور وئ؟ دا څه شي دئ؟ خو که یوازې مشره گرافینه دلته وای، ناتاشې به کولای شو په شپه کې ورشي او په کټ کې ټول هغه څه چې ددې په زړه کې تېرېږي هغې ته ووايي. خو دا په دې پوهېده چې سونیا په خپل غوره دریغ او سختو ځانگړتیاوو چې لري یې، ددې په راز او وینا به پوه نه شي او یا به د هغې له اعترافاتو نه په وحشت کې شي. ناتاشا هڅه کوله، یوازې خپله هغه غوټه خلاصه کړي، چې دا یې زور ووله.

هغې ځان نه پوښتل: ایا زه د سردار اندرې د مینې لپاره تباہ شوم؟ هغې په ملنډیزه موسکا خپله بېرته ځواب پیدا کاوه:

- دا څه احمقه یم، څه احمقانه پوښتنې؟ ما څه کړي دي؟ هېڅ هېڅ مې نه دي کړي، هېڅ گناه مې نه ده کړې، هېڅوک به په دې خبر نه شي، زه به هم نور هېڅکله هغه ونه وینم، نو له دې کبله دا ښکاره خبره ده چې هېڅ څه نه پېښ شوي، نه اعترافاتو ته اړتیا لیدله کېږي، بلکې کېدای شي سردار اندرې به له ما سره په همدې ډول چې یم، مینه ولري. کوم ډول؟ آه، لویه خدايه! پاکه هغه ولې دلته نه شته؟ ناتاشا یوه شېبه د سترگو د رپ لپاره آرامه شوه، خو وروسته بېرته کوم لمسونکې غریزې ورته ویل چې که څه هم دا هر څه سم دي او هېڅ څه پېښ شوي نه دي، خو له سردار اندرې سره د هغې پخوانۍ پاکه مینه ټوله تباہ شوه.

جگړه او سوله

او هغې ته بيا له کور اگين سره خپلې ټولې خبرې ورپه زړه شوې، هغې ته بيا د هغه بنکلی او زړور ځوان، څېره او خوږه نازکه موسکا او هغه شېبه چې د ده مړوند يې کېنښکود ورياد شول.

۱۱

اناتول په مسکو کې ځکه او سپده چې پلار هغه له پترزبورگ نه راشړلی و. هلته هغه د کال شل زره روبله خرڅ لاره او همدومره نورې پیسې یې له دې او له هغه نه په بېلابېلو پلمو پورولې او پور ورو به بیا د هغه له پلاره هغه غوښتې.

پلار زوی ته په ډاگه کړه چې د وروستي ځل لپاره، د هغه نیمايي پور په دې شرط پرې کوي، چې مسکو ته لاړ شي او هلته د پوځونو د ستر قوماندان یا ورتوب ومني، هغه دنده چې ده ورته پیدا کړې ده. هلته هم هڅه وکړي، چې ځانته بډایه بنځه پیدا کړي. هغه ورته د ماریا ژولیه کاراگینا نوم وریاد کړی و. اناتول د پلار خبرې ومني، مسکو ته لاړ او هلته هم د پېیر کره میشت شو. پېیر هغه لومړی زړه نازره ومانه، خو وروسته ورسره عادت شو، له هغه سره به بنډارونو او عیاشیو ته، ته او پور یې هم ورکاوه.

هغه څه رښتیا شول چې د اناتول په اړه شین شین ویلي و، هغه مسکو ته تر راتگه وروسته د مسکو ټولې بنځې پر ځان مینې کړې

جگړه او سوله

وي، هغه هم له دې کبله چې ده هغو ته پاملرنه نه کوله، او ده به تر هغو نه جتانې او فرانسوي بنځې زياتې خونبولې. آن دا څرگنده وه چې د هغو په منځ کې يې له مېرمن پېغلې جورج سره چې دفرانسوي لوبغاړو مشره وه گوتې خورې کړې وې. د دولو خوف د کور او نورو د عياشيو بونډار هم ترې پاتې نه و. له ماښامه تر سپېدو پورې به يې شراب څکل، په دې سياليو کې يې سياله و او د ټولو غوره اعيانو د نڅا او شوگيرو بنداړونو کې به ولاړ و. ويل کېدل چې د مسکو له څو بنځو سره يې آشنايي لرله او په هر بنداړ کې به يې څو نورو پسې د آشنايي هڅې کولې. هغه له پېغلو، په تېره بيا بډايو هغو سره چې زياتره يې څه بې عقلي غوندې وې، لېوالتيا نه ښودله. هغه دا کار له دې کبله هم نه کاوه، چې ده دوه کاله مخکې واده کړی و او له څو نېرې انډيوالانو نه پرته، د هغه له دغه راز هېڅ څوک خبر هم نه و. دوه کاله مخکې چې کله ددوی غوندې په پولنډ کې ځای پر ځای شوی و، يونه بډای پولنډي، هغه اړ کړی و چې د هغه له لور سره واده وکړي. هغه ډېر ژر هغه بنځه پرېښوده... اناتول له خپل ژوند نه راضي و. له ځانه او نورو نه هغه په خټه کې په دې باور و، چې پرته له ده نه، چې داسې دی، بل ډول ژوند نه شي کولای او په ژوند کې د کوم ناوړه کار نه دی کړی. هغه نه د خپلو کړو او نه پر نورو د هغو د اغېز جاج اخېستو توان لاره او نه يې په دې اړه فکر کاوه، چې د ده کړه به دده لپاره څه پایلې ولري. هغه په دې باور و، لکه هغه شان چې هيلی. دبی لپاره پيدا شوې دي چې په اوبو کې ژوند وکړي، دی هم خدای داسې پيدا کړی دی چې پر کال کې د يرش زره روبله خرڅ کړي او تل د ټولني له غوره نه غوره وبلل شي. هغه داسې په دې خبره ټينگ باور درلود، چې هغه ته په کتو سره نورو هم په هغه باور پيدا کاوه. نه يې د هغه په غوره ټولنيز دريځ کې شک پيدا کاوه او

جگړه او سوله

نه يې هغه ته د پيسو په وركولو كې. هغه به چې هر چېرې او هر چاته رسېدو پرته له هغه چې د پرې كولو په خيال كې يې واوسي، پورونه او نور پورونه به يې اخېستل.

هغه جوارگر نه و، لږ تر لږه هېڅكله يې د گټلو خيال نه درلود او آن د بايللو فكر يې هم نه كاوه. هغه شهرت غوښتونكي نه و او هغه ته دې خبرې هېڅ اهميت نه لاره چې نور دده په اړه څه وايي. تردې لاسرېره هغه كېدای شو گناهكار او صادق واوسي. هغه خو واره د پيلارد بدنامۍ او سپكاوۍ سبب شوی و، په هر څه آن نامه او عزت يې ملنډې وهلې. هغه بخيل نه و او هر چا به چې د خير لاس ورغځاوه مرسته به يې ورسره كوله يوازینی څه چې زياته مينه يې ورسره لرله، له ښځو سره لېوالتيا وه. د هغه د اند له مخې له ښځو سره خوږوالی هېڅ بد نه لري، خو هغه د نورو لپاره د دغو اړيكو د پای په اړه هېڅكله او هېڅ ډول فكر نه كاوه. هغه ځان د ټولو په وړاندې صادق گانه، او د زړه له كومې يې د ټولو دوو مخو سپكاوي يې كاوه او آرام وجدان يې تر ټولو لوړ گانه.

دولوخوف سربكالد پارسله تبعيده او هغه ته له ورپېښ شوو پېښو وروسته بيا مسكو ته راستون شوی، خپل پرتمين ژوند، عياشۍ او جوارو كې ډوب او له خپل پترزبورگي دوست كوراگين سره يو ځای شوی، د هغه له نامه يې د ځان د گټې، د جوارۍ او له بدايو ځوانانو سره د آشنا كېدو لپاره گټه اخېسته.

اناتول، دولوخوف، د هغه ځيركتيا او زړورتيا له كبله، د زړه له كومې خوښېده، له هغه نه يې خپلو عياشيو ته د رسېدو لپاره كار اخېسته خو هڅه يې كوله، چې هغه دده په دغه تكل پوه نه شي...
ناتاشا، پر كوراگين سخته لېونۍ اغېزه كړې وه. هغه ترتيباتره

جگړه او سوله

وروسته د ماښامنی په وخت کې د یو ځیرک ښکلا پېژندونکي په څېر د هغې د لاسونو، مروندونه، اوږو، پښو او ځنواڅنورونو اېستل او د لوخوف ته یې وې ویل چې تکل یې کړی دی، د هغه زړه د وړلو هڅې وکړي. اناتول هماغه شان چې د خپلو کړو پایله نه لیدله، د دې تصور یې هم نه شو کولای چې د دغې مینې پای په څه وي.

دولوخوف هغه ته وویل:

- هوکې وروره! ښکلې نجلۍ ده، خو نه زموږ لپاره.

اناتول وویل:

- زه مې خورته وایم، چې هغه د غرمۍ لپاره زموږ کره رامېلمه

کړي، څه وایي؟

- ښه به دا وي لږ صبر وکړئ، چې هغه لومړی واده وکړي.

اناتول وویل:

- نه پوهېږئ، زه خود نجونو غلام یم، هغه هم زما په لیدو سرسامه

کېږي.

دولوخوف چې د اناتول له واده نه خبر و، وویل:

- گوره ته خو یو وار د دې نجونو له لاسه بې آبه شولې، پند دې وانه

خیست، ځان ته پام کوه.

اناتول په مهربانۍ وخنډل او وې ویل:

- یو وار ولوېدم، خو بیا به دا ونه شي.

۱۲

تر تياتره يوه ورځ وروسته، درستوف د کورنۍ غړي نه چېرې لارل او نه څوک ددوی دیدن ته راغلل. ماریا دیمتریوفنا له ناتاشې نه پټه د کوم څه په اړه د هغې پلاره سره غږېده. ناتاشا اټکل وکړ چې هغوی د مشر سردار او له ستونزو نه د ژغورنې په اړه غږېدل. دغې خبرې نه یوازې د هغې خواشنه کړه بلکې ځان لپاره یې سپکاوي هم وگاڼه. هغه هره شېبه د سردار اندرې د راتگ لاره څارله او له همدې کبله یې، هغه ورځ څو کېدار دوه ځله د فز دوفیژنکه کوڅې ته ددې لپاره ولېږه چې وگوري هغه رارسېدلی او کنه، هغه رارسېدلی نه و. هغې ته د راتگ د لومړیو شېبونه، دغه اوسني حالت خورا گران او له زغمه لرې و، دغه حالت د هغې دغه بې صبرۍ او غم، له شهزادگۍ ماریا سره د هغې د کتنې ترڅې خاطرې، له مشر سردار نه ویره او هغه ویره چې دا یې په علت نه پوهېده لا زیاتول. هغې ته داسې برېښېده چې سردار اندرې به یاهېڅکله بېرته رانه شي او یا که راهم شي، دا به له کوم نوعي سره مخامخ شي. هغې نه شو کولای د پخوا په شان، یوازې د هغه په اړه په آرامه او پرله پسې فکر وکړي. هر وار به یې چې د هغه په اړه فکر کاوه،

جگړه او سوله

د هغه له خيالو سره به د مشر سردار، شهزادگۍ مارييا او په وروستۍ ننداره کور اگين يادونه ورياد بدل. هغې ته بيا هغه پوښتنې ور په زړه شوې چې ايا د خپل کوژدنۍ په وړاندې ملا مته ده؟ ايا هغې سردار اندرې ته جفا کړې ده او کنه؟ هغې بيا ځان دې ته اړ کړه، چې د هغه سړي، خپره، خوځېدا د هغه هره خبره، چې کولای شول په دې کې دغه ناپېژندل شوی او له ويرې ډک احساس راوښ کړي، ورياد کړ. ناتاشا د کورنۍ د ټولو غړو تر نظره هماغه شان چټه، ښکلې او مسته برېښېده، خو د هغې په گوگل د غم او درد يو زورور توفان را الوتې و. د يکشنبې په سهار مارييا ديمتريوفنا خپلو ټولو مېلمنو ته بلنه ورکړه چې له دې سره يو ځای، هغې کليساته لار شي، چې دا هره يکشنبه ورتله. مارييا ديمتريوفنا پر خپلو خپلواکو خيالونو ډېر نازېدله او ويل يې:

- زه ددې نويو کليساوو درناوی نه کوم، هغه مې هېڅ په زړه برابره نه دي. خدای هر چېرې حاضر او يو دی. زموږ پاپ ډېر ښه سړی دی، د نمانځنې ټول مراسم خورا ښه ترسره کوي، د هغه ټولې چارې خورا په زړه پورې او د درناوي وړ دي. د هغه مرستيال هم بد سړی نه دی. په دې ورځو کې په کليسا کې څه کنسرتونه جوړوي او بيا هغه ته د نمانځنې نوم ورکوي. دا هم ددوی سپېڅلتياوې دي، نه، نه دا مې نه خوښېږي، دا ټولې دوکه او لوبې دي.

مارييا ديمتريوفنا د يکشنبې د ورځې خورا درناوي کاوه او دغه ورځ يې د يو جشن په توگه لمانځله. هغې هره شنبه خپل کور ښه پاکاوه او د مذهبي غوښتنو له مخې به يې نه خپله کار کاوه او نه د هغه چوپړانو. ټولو به پاکې او سپېڅلې جامې اغوستې او کليسا ته به تلل... کله به چې له کليسا نه راستنه شوه، خپل هغه شال يې په اوږو

جگړه او سوله

اچاوه چې دې به د ځانگړو او بډايو مېلمنو د هرکلي په وخت کې په اوربو اچاوه. هغه په هغه ورځ پاڅېده او په خورا ډاډمن غږ به يې ويل چې، د مشر سردار نیکولای اندرېوويچ بالکونسکي ديدن ته ورځي، چې د ناتاشا په اړه يوه خبرې ورسره وکړي.

د مارياديمتريوفنا تر تگه وروسته گنډونکې مېرمن شالمه راغله... او ناتاشا له هغې سره د کاليو په خوښولو لگيا شوه. کله چې يې لا خام کوک، ناگنډل شوی کم رنگه کميس چې لستونې يې لا کميس سره کوک شوي نه و، واغوست، اورمېرې يې ددې لپاره تاو کړ چې په هينداره کې ځان وگوري، د خپل پلار مينه ناک غږ يې واورېد، چې له يوې بنځې سره غږېږي. ددې غږ په اورېدو، د ناتاشې رنگ تک سور شو. دا د ايلن غږ و. ناتاشا ددې وخت پيدا نه کړ، چې د اندازو کولو لپاره اغوستل شوی کميس وباسي، دروازه راخلاصه شوه او مېرمن بيزاوخوږه (ايلن د پېير بنځه) چې خوږه موسکا يې پر شونډو خوږه وه، کوټې ته راننوتله. دېځمک يو گلابي جگ غاړی کميس يې په غاړه و.

هغې ناتاشې ته چې تکه سره اوښتې وه، وويل:

- چې څومره خوږه او مالگينه يې! او بيا يې ايليا اندرېوويچ ته چې

دې پسې راننوتلی و، وويل:

- نه گرانه گرافه، دا نه کېږي، څنگه په مسکو کې ژوند وکړئ او هېڅ چېرې لار نه شئ. زه مونږ پرېږدم، نه پېغله جورج زمونږ په کور کې د موسيقي بنډار لري، ځينې آشنایان هم راځي، که تاسو رانه شئ او خپله دا ښکلې لور رانه ولئ، نور بيا نوزما او تاسې نه کېږي، زما خاوند نه شته، د توپر بنار ته تللی دی، کله هغه به مې درپسې درلېږي و. هر ورو به راځئ، هر ورو پوره نهه بجې... هغې پرله پسې د ناتاشې پر ښکلا آفرين وايه او د هغې ستاينې يې کولې. ايلن گنډونکې ته چې

جگړه او سوله

له پخوا يې پېژانده سر و بنور او ه، د درناوي په نښه لږه خمه شوه، د هيندارې تر څنگ پر لاستي لرونکې څو کي کي کېناسته او د خپل بڅمل کميس گونځي يې په هنري ډول شاو خوا را جوړې کړې. هغه آرامه نه شوه، پرله پسې خوږه خوږه غږېده او د ناتاشې پر بنسکلا يې آفرين وايه. د ناتاشې کميسونه يې وکتل، هغه يې وستايل، خپل نوی کميس يې هم چې وسپنز ډول ټوکر نه جوړ او نوی له پاريس نه ورته رارسېدلی، وستايه او ناتاشې ته يې مشوره ورکړه، چې هغه دې هم ځان ته دغه شان جوړ کړي. هغې زياته کړه هر ډول جامې په تا بنسکلي بنسکاري، زما بنسکلي! آخ زما زړه وړونکې!

د ناتاشا له بشري نه د خوند او لذت موسکانه ورکېده. هغې د دغې مهربانې گرافيني بيز او خوفي تر ستاينو لاندې چې پخوا هغې ته يوه ځانگړې مېرمن برېښېده چې غږېدل به ورسره گران و، ځان نيکمرغه او غوړېدونکي احساساوه. په ناتاشې د خوښۍ خپي راخوړي او داسې يې انگېرله چې نېږدې ده، چې پر دغې مهربانې خوږ زړې بنسځې زړه بايلي. ايلن هم د ناتاشا په ليدو د بې پايه خوښۍ احساس کاوه او هڅه يې کوله، چې ناتاشا خوشاله وساتي. اناتول له ايلن نه هيله وکړه چې له ناتاشې سره يې ناسته برابره کړي، نو له همدې کبله هغه هم اوس د رستوفيانو ديدن ته راغلی و. له خپل ورور سره د ناتاشې ناسته د ناستې جوړول، هغې ته هم خوند ورکاوه.

که څه هم ايلن له ناتاشې نه په زړه کې له دې نه خوا بدې وه، چې په پترزبورگ کې يې له هغې نه باريس بې لارې کړي و، خو اوس يې په دې اړه هېڅ فکر نه کاوه او د زړه له کومې بې د ناتاشې د خوښۍ هيله لرله. کله چې يې د تگ تکل وکړ، ناتاشې ته يې ورغږ کړ، سره يوې خوا ته شول او ورته وويل:

جگړه او سوله

- پرون ما بنام مې ورور له ما سره ما بنامنی وکړه. ورکه وه یې له خندانه مو نفس و خوت، ځکه یې هم ونه کړه، همدا اسویلي و، اسویلي، همدا یې ویل چې ناتاشا بنکلې ده او بنکلې. پوهېږئ لېونی شوی دی، فکر کوم پر تاسو مین شوی دی، رښتیا لېونی شوی دی. ناتاشا ددې خبرو په اورېدو له شرمه گلابي شوه.

ایلن وویل: وای، وای ولې سره شوې، ولې سره شوې! گراني! هرومرو به راعی! که پرچا مینه شوې، دا ددې دلیل کېدای نه شي، چې ځان په کوټې کې زنداني کړي. آن که کوژدنی هم لرې، زه فکر کوم هغه هیله لری، چې کله هغه نه وي، بندارونو ته لاره شي او وخت ښه تېر کړي. نه دا چې ځان د غم په کور کې زنداني کړي. د ناتاشا په زړه کې تېره شوه:

- ښه، ښه نو پوهېږئ چې زه کوژده شوې یم، یعنې هغې له خپل مېړه پېیر سره له همدغه رښتني او ځیرک پېیر سره په دې اړه غږېدلې او خندېدلې دي، هېڅ پروا نه لري، خیر دې وي. او بیا د ایلن تر اغېز لاندې هغه څه چې پخواترینه ویرېده، اوس ورته ساده او دورځني ژوند خبرې و بریښېدلې. ناتاشا بیا له له ځان سره وویل:

- څه غوره مېرمن ده! څومره مهربانه ده، داسې بریښي چې د زړه له کومې ورته گرانه یم.

ناتاشا بیا بیا په زړه کې ویل: نو ولې وخت ښه تېر نه کړم او خوښه ونه اوسم؟

هغې چې دا خبرې کولې، برند برند او په حیرانتیا یې ایلن ته کتل. ماریا دیمتریوفنا چې غرمه راستنه شوه، طبیعت یې خټه، جدي او داسې برېښېده چې له مشر سردار سره یې په مرکه کې ماته خوړلې وي. هغه، له هغه څه نه چې پېښ شوي و، لا هماغه شان نا آرامه او گڼی.

جگړه او سوله

اخيسته وه، نو ځكه يې نه شو كولای، د پېښې كيسه په آرامه وكړي. گراف چې له هغې نه د خبرو د پايلې پوښتنه وكړه ورته وې ويل، چې هر څه ښه دي او نورې كيسې به سبا ته وكړي. ماريما ديمتريوفنا چې د مېرمن بيزا او خوفا له راتگ او د هغې له بلنې نه خبره شوه، وې ويل:

- له بيزا او خوفي سره مې تگ راتگ نه خوښېږي او تاسو ته هم مشوره دركوم، چې مه ورځئ.

بيا يې ناتاشې ته مخ ورواړاوه او زياته يې كړه:

- خو كه ژبه دې كړې وې، لاړه شه.

۱۳

گراف ايليا اندرېوويچ خپلې لونيې د گرافيني بيزاوخوډې کره بوتلې. ما بنامنی ته پوره ډېر مېلمانې راغلي وو، خو ناتاشا د هغو له ډلې نه څه کم ټولو سره پېژندگلوې نه لرله. د گراف ايليا اندرېوويچ په خواشني دې ته پام شو چې په دې بندار کې راغلي ټول کسان، نارينه او ښځې په خپل منځ کې د آزادو اړيکو په لرلو پېژندل شوي کسان وو. پېغله جورج د تالار په يوه کنج کې ولاړه او ځوانان پرې ورتول وو، خو فرانسوي او د هغو په ډله کې مته وپه چې مسکو ته د ايلن د راتگ نه وروسته د هغې دايمي او ځانگړې ميلمه بلل کېده. گراف ايليا اندرېوويچ پرېکړه وکړه چې د قطعو په لوبو کې ډوب نه شي، د خپلو لونیو تر څنگ کيني، هغه وڅاري او همدا چې د پېغلي جورج ننداره پای ته ورسېږي، سمدلاسه لارې شي. اناټول د دروازې تر مخې يې ولاړ و او ښکاره وه چې د رستوف د کورنۍ غړو ته سترگه په لاره و. هغه سمدلاسه له گراف سره ستړي مشې وکړه، ناتاشا ته ورنږدې او هغې پسې وروځوځېد. همدا چې ناتاشا هغه وليد، هماغه د تياتر د شپې په

جگړه او سوله

شان که له یوه پلوه د انسانیت احساس له دې کبله پردي خپې غوړولې وې، چې د هغه خوښېږي او له بله پلوه یې له دې وحشت لاره، چې ددې او هغه ترمنځ اخلاقي حیا او د هغه پرده له منځه وتلې وه. ایلن ناتاشې ته بې ساری تود هرکلی ووايه او په لوړ آوازي يې د هغې د ښکلا او کالیو ستاینه وکړه. د هغو د راتگ نه لږه شپبه وروسته پېغلې جورج ددې لپاره ووته، چې خپلې جامې بدلې کړي... اناتول ناتاشې ته یوه څوکۍ وروړاندې کړه او غوښتل یې چې د هغې ترڅنگ کېني، خو گراف چې د خپلو لونیو څارنه کوله، د لور ترڅنگ او اناتول د هغو تر شا کېناست.

پېغله جورج په څوربه برېښېدو تيو، په څنگلو کې له ورايه لیدونکو نه جوړ شوي غوچوړو سره د ټولو پام ځانته وراړاوه. دهغې سور شال پر یوه اوږه پروت راووته او په یو غیر عادي ډول، په هغه ځای کې چې د څوکیو ترمنځ ورته پرېښودل شوی و، ودرېده. د ناستو کسانو له منځه یوه هیجاني شر او شور تر غوړه شو.

پېغلې جورج نندار چیانو ته برنډ برنډ وکتل او په فرانسوي د داسې شعرونه په لوستلو لگیا شو چې په هغو کې د یوې شاعرې د گهنکارې مینې خیالونو انځور شوي وو. هغې به کله آواز لوړ، کله به یې په ساندو بدل کړ، سر به یې په ویاړ پورته کړ او کله به یې پرته له هغه چې څه ووايي، خرهاري وکړ او د سترگو گاتې به یې د سترگو له کاسې راوویستل. له هرې خوا نه د آفرین او ستاینو غږونه پورته شول، څنگه ښکلې، څه بې سارې، معجزې کوي...

ناتاشې څوربې جورج ته کتل، خو نه یې څه اورېدل، نه یې لیدل او نه په هغه څه چې پو هېده چې ددې تر مخې تېرېدل. هغې ځان په پوره توگه بیا په لوړ، نه راگرځېدونکي او د لېونتوب په هماغه عجیبه نړۍ

جگړه او سوله

کې لیده، چې راستنېدل ترې ناشونې او د هغې له خپلې وینا نه ډېر لرې و. هغه نړۍ چې هغه په هغې کې وه، دا گرانه وه چې څوک پوه شي، چې څه بڼه، څه بد، څه معقول او څه نامعقول دي. اناتول، د هغې شاته ناست و، هغې د هغه نېرې والی احساسوه او په ویرې کوم څه ته سترگې په لاره وه.

په ننداره کې تر لومړي تفریح نه وروسته، ټول پاڅېدل، له پېغلې جورج نه تاوراتا و شول او خپله حیرانتیا یې ورته څرگنده کړه. ناتاشا چې له پلار او نورو سره یو ځای پاڅېدلې وه، د گڼې گونې په منع کې یې ځان لوبغاړې ته ورنېرېدې کاوه، وویل:

- څه بڼکلی ده!

اناتول چې ناتاشې پسې غبرگ روان و، هغې ته یې وویل:

- کله چې زه تاسو ته گورم، په هغې کې بڼکلا موندلی نه شم.

اناتول دا خبره هغه وخت ناتاشې ته کوله، چې یوازې هغې اورېده، هغه، هغې ته وویل:

- تاسو یې سارې بڼکلی یاستئ، له هغې شېبې نه مې چې تاسو لیدلای، نور نو تاسو هېرولې نه شم...

گراف خپلې لور پسې راستون شو او وې ویل:

- درځه چې څو، درځه، څومره بڼکلی ده!

ناتاشا چې هېڅ نه ویل، پلارته ورغله، په حیرانتیا او پوښتنیز غلچک یې هغه ته کتل.

پېغلې جورج تر څو نندارونه وروسته، بندار پریښود، لاره او گرافینې بیزو خوفي مېلمنو ته بلنه ورکړه چې تالار ته ورشي.

گراف غوښتل چې بندار پرېرېدې، خو ایلن له هغه هیله وکړه، د نڅا هغه بزم چې له پخواني تکل نه پرته، جوړ شوی دی په خپل تگ خراب

جگړه او سوله

نه کړي. اناتول ناتاشې ته د نڅا بلنه ورکړه او د نڅا په ترڅ کې یې د هغې ملا او لاسونه کېښکودل او ورته ویل چې سخته ښکلې او اداگره ده او له ده نه یې زړه وړې دی. تر هغه وروسته چې په گډه (داکوسوز) نڅا پای ته ورسوله، اناتول چوپه خوله په حیرت کې پاتې و او یوازې یې هغې ته کتل. ناتاشا په دې نه پوهېده، هغه څه یې چې د نڅا په لړ کې د اناتول نه اورېدلې و، د خوب خبرې وې کده وینستیا. تر نڅا نه وروسته اناتول دوه ځله د هغې لاسونه کېښکودل او ناتاشا په ویرې او وحشت خپلې سترگې پورته خواته ده ته ورواړولې، خود اناتول له مینې او لېوالتیا نه په ډکو سترگو کې یې داسې ښې یې ولیدې، چې ونه یې کړای شو، هغه ته وگوري او هغه څه ورته ووايي چې ویل یې غوښتل. ناتاشې سربښکته کړ او ژر ژر یې ځواب ورکړ:

- ما ته دا خبرې مه کوه، زه خپل کوژدنې لرم، ما ته بل نارینه گران

دی.

اناتول که څه هم له دې ځوابه خواشینې او تعجب یې وکړ، خو وې

ویل:

زما یې ستا په کوژدنې څه، ما ته د خپل نارینه خبرې مه کوه، زه هغه څه کوم؟ زه یوازې دومره وایم، چې لکه لېوني په تا مین شوی یم، لکه لېوني، ایا په دې کې زه ملامت یم چې تاسو زړه وړونکې یاستئ؟... بیا زموږ واردی، باید پاڅېږو. ناتاشا له شوره ډکه، خو گڼې اخیستې له ویرې نه په پراخو شویو سترگو، شا او خواکتل او له عادتو زیاته خوشاله برېښېده. هغې ته د هغه څه نه چې په ننني بندار کې تېر شوي و، څه په یاد پاتې نه و. هغوی د اکوسوز او د گروس فاتر خرخوونکې نڅاوې وکړې. پلار یې د تگ غږ کاوه، خود دې هیله کوله چې صبر وکړي او پاتې شي. هر چېرې به چې دا له هرچا سره غږېدله، د

جگړه او سوله

هغه د کتو بار به يې په زړه احساسوه. بيا يې ورياد شول، چې له پلاره يې اجازه اخيستي وه، چې د کار کوټې ته لاړه شي او خپل کميس ټول او جوړ کړي، او ايلن دې پسې راغلي وه او په خدا خدا له هغې سره د خپل ورور د لېونۍ مينې په اړه غږېدلې وه او دا ورياد بدل چې په واره تالار کې بيا له اناتول سره مخامخ شوې ده، ايلن يې له سترگو غږېدلې، او دوی دواړه يې يوازې پريښي دي او اناتول د هغې لاسونه رانيولي او په خواړه مينه ناک آواز يې هغه ته ويلي و:

- زه نه شم کولای ستاسو کورته درشم، ايا بيا زه تاسو هېڅکله ليدلای نه شم؟

ناتاشا په مينه کې مې عقل له لاسه ورکړی دی، لکه د لېونو په شان درسره مينه لرم، ايا په رښتيا هېڅکله...؟ هغه چې دا وويل، د هغې لاره يې بنده کړه او خپل مخ يې د هغې مخ ته وروړاندې کړ.

د هغه ځلېدونکې غټې نارينه سترگې دومره د هغې سترگو ته ورنږدې وې چې هغې، له دغو سترگو پرته بل څه نه ليدل.

د اناتول پوښتنيز بنگهاری ډوله غږ واورېدل شو چې وايي:

- ناتالي!

او د هغې مړوند يې داسې سخت کېښکود، چې خوږ شو او وې

ويل: ناتالي!

د هغه سترگو ناتاشې ته ويل:

- زه په هېڅ نه پوهېږم او د ويلو لپاره هېڅ نه لرم.

د هغه اورنۍ شونډې د هغې پر شونډو وورځنې شوې او ناتاشې په همدې شپې کې احساس کړه چې له بنده ژغورل شوې او هغه سره هم مهاله په کوټه کې د ايلن د گامونو او کميس د شغھاري انگازه جوړه شوه. ناتاشې هغې ته مخ ورواړاوه او بيا يې په سور شوي رنگ او

جگړه او سوله

گڼې اخېستي غلچک اناتول ته وکتل او د دروازي پلو و خوځېده.
اناتول غږ پرې وکړ:

- يوازي يوه خبره، د خداى لپاره يوه خبره!

هغه ودرېده، هغې دده د دغې يوې خبرې اورېدو ته سخته اړتيا لرله، ځکه دغې کلمې هغه څه ورته څرگندول چې پېښ شوي و، نه هغه څه چې ناتاشا به يې ځواب ورکړای وای.

- ناتالي، يوه خبره يوازي يوه خبره. هغه همدا يوه خبره تکراروله.

داسې برېښېده چې هغه خپله نه پوهېده، چې څه ووايي، هغه دا خبره ترهغه وخته پورې تکرار کړه چې ايلن دوى ته وررسېده.

ايلن او ناتاشا دواړه غبرگه د هرکلو تالار ته راستنې شوي، خود رستوف کورنۍ ډوډۍ ته تم نه شوه او لاړل.

ناتاشه چې کورته راستنه شوه، ټوله شپه يې سترگې ورنه وړې. هغه دغې نه اورېدونکي پوښتنې زوروله او عذابوله چې څوک هغې ته گران دي؟ اناتول که سردار اندرې؟ سردار اندرې ورته گران و، هغې ته وريادېدل، چې څنگه يې له هغه سره لېونۍ مينه لرله، خو اناتول هم ورته گران و. د اناتول په گرانښت کې يې شک نه لاره، هغې ويل:

- که داسې نه وای او هغه ورته گران نه وای، دغه څه به نه پېښېدل؟

که ما کولای شوای، تر دغې څه وروسته چې پېښ شول، د هغې د خداى په امانۍ موسکا ته په موسکا ځواب ورکړم؟ که ما اجازه ورکړه، چې دغه څه پېښ شي چې پېښ شول، داسې برېښي چې له لومړي غلچک نه په هغه مينه شوې يم. دا خبره دا معنا لري، چې هغه مهربان، پاک زړى او خورا ښه ځوان دى، چې له گرانښته پرته بله لاره پاتې نه وه. هغه له ځان سره غږېده او نه يې شو کولای دغو زورونکو ويرونکو پوښتنو ته ځوابونه پيدا کړي.

۱۴

سبا له خپلو غمونو او شراو شورسرهاغی. ټول پاڅېدل و خو ځېدل او خبرې اترې پیل شوې. بیا گندهونکي راغلل او بیا ماریا دیمتریوفنا ټول چای ته وربلل. ناتاشا په غټو او لا پراخو شویو سترگو ټولو ته ددې لپاره کتل چې گواکې هڅه یې کوله، په هر هغه غلچک په معنی پوه شي چې دې ته وراوړي او خپله د تل په شان وبریښي.

ماریا دیمتریوفنا تر سهارنۍ وروسته (دا د هغه لپاره د ورځې تر ټولو نه غوره وخت و) پر خپلې څوکۍ کېناسته، ناتاشا او مشر گراف یې ځانته وروغوښتل، هغې وویل:

- ښه گرانو دوستانو! ما خبره ښه او هراړخیزه ولټوله او خپله د زړه خبره تاسو ته کوم تاسو پوهېږئ چې پرون د مشر سردار نیکولای کره ورغلې وم. له هغه سره وغږېدم. هغه د چيغو او نارو تکل وکړ، خو تاسو پوهېږي پر ما څوک چغې وهلی نه شي، ما هم خپلې ټولې خبرې ورته په ډاگه وویلې.

گراف وپوښتل: ښه دا سپینې خبرې نو څه وي؟

- د هغه سپینې خبرې! هغه یو ځانستایونکی دی او د چا خبره نه اوري، ښه نو څه ووايم، ماریا دیمتریوفنا زیاته کړه:

- مور دغه خواره نجلۍ ډېره په عذاب کړه، که زما خبره منئ، خپل کارونه مو خلاص کړي او بېرته اترادنيا ته ستانه شي... او هلته سترگې په لاره شي.

جگړه او سوله

ناتاشا د زړه له کومې چغه کړه: نه، نه څه وایې؟
ماریا دیمتریوفنا وویل:

- نه، بڼه به دا وي چې لاړ شي او هملته انتظار شي. که ستاسو زوم اوس دلته راشي، خبره به یې شخړې او کړکيچه پای ته نه رسېږي، خو که تاسو لاړ شئ، هغه به له پلار سره کیني، له هغه سره به د زړه خواله وکړي او بیا به ستاسو دیدن ته راشي.

ایلیا اندر بووېچ د ماریا دیمتریوفنا ټولې خبرې ومنلې او هغه یې خورا هوښیاري وگېلې. کېدای شي د بودا زړه نرم شي، بیا به یا مسکو او یا هم لیسه گورې ته ورشئ او که رضانه شو، نو بیا به د هغې له خوښې پرته، په اترادنيا کې واده تر سره شي. گراف وویل:

- تاسو پوره برحق یاستئ، څه بد مې وکړل، چې د هغه دیدن ته ورغلم او هغه مې له ځان سره بوتله.

ماریا دیمتریوفنا چې په خپله وړه لاسي کڅوړه کې څه شی لټول، وویل:

- هېڅ د پریشانی خبره نه ده، دلته چې راغلي نو بیا څنگه هغه ته نه وای ورغلي، پوښتنه مونه وای کړې، ستړي مشې او سلام مونه وای کړې؟ دا چې تاسو یې ونه منل یې او کتنه یې در سره ونه کړه، اوس چې تاسو د واده کالي هم اخیستي، نو بیا څه ته گورئ؟ او هغه څه چې لا چمتو شوي نه دي، زه به یې در ولېږم، که څه هم زما زړه نه کېږي چې تاسو پرېږدم، خو بڼه به دا وي چې لاړه شئ. هغې په خپلې کڅوړه کې هغه څه پیدا کړل، چې لټول یې، هغه یې راوویسته او ناتاشا ته یې ورکړه. دا شي، د شهزادگۍ ماریا لیک و. ماریا دیمتریوفنا وویل:

- تاته یې لیک لیکلی دی، هغه خواره ډېره زورېږي، چې ته فکر ونه کړې، چې ته ورته گرانه نه یې.

جگړه او سوله

ناتاشا وويل:

- هو کې، هغې ته زه گرانه نه يم.

ماریا دیمتریوفنا چغه کرل:

- اپلتي مه وایه!

ناتاشې لیک واخیست او په زپورتیا یې وویل:

- په هېڅ چا مې باور نه راځي. زه پوهېږم چې ورته گرانه نه يم.

کله چې یې لیک واخیست، د څپرې بڼه یې بدله شوه، په هغې کې د کرکې او خواشینۍ نښې څرگندې شوې. داسې نښې چې ماریا دیمتریوفنا په ځیر ځیر هغې ته، ځیر شوه، تندې یې تریو کړ او وې ویل:

- ادکې ته داسې ځوابونه مه وایه! هغه څه چې زه وایم، رښتیا دي، بڼه به دا وي چې لیک ته یې ځواب ورکړي.

ناتاشا پرته له هغه چې څه ووايي، پاڅېده او خپلې کوټې ته لاړه، چې د شهزادګۍ ماریا لیک ولولي.

شهزادګۍ ماریا لیکلې و چې د هغه نه پوهېدنې له کبله چې ددوی ترمنځ راغلي، خورا خواشینې ده. هغې لیکلې و:

- د هغې پلار چې هرڅنګه وي، وي به، خو دا خپله غواړي چې ناتاشا دا ومني، دا امکان نه لري، هغه څوک چې ورور یې د ځان لپاره خوښه کړي، دې ته گرانه نه وي، دا د ورور د نیکمرغۍ لپاره هرډول سربښندنې ته چمتو ده، بیا یې لیکلې و:

- دا فکر مه کوه چې پلار یې دې ته په بڼه سترګه نه گوري، هغه زور او ناروغه دی، هغه باید وښو، هغه د لوړو خیالو او مهربان سپری دی او هغه څوک به هرومرو ورته گران وي چې د زوی نیکمرغي یې غواړي. هغې د لیک په پای کې هیله کړې وه، چې ددوی د کتنې لپاره وخت او

جگړه او سوله

نېټه وټاکي.

ناتاشا ليک ولوست او ميز ته کېناسته، چې ځواب يې وليکي. په خپل سري يې بې له ارادې او پرته له هغه چې فکر وکړي، په چټکۍ وليکل:

- گرانې شهزادگۍ! او بيا يې قلم ودرېد. له هغه وروسته چې پرون ورپېښ شوي، نن به څه وليکي؟ د پيل شوي ليک په وړاندې ناسته وه او ويل يې:

- هوکې، هوکې، هغه څه چې پخوا و، و، اوس هر څه بدل شوي دي. بايد ځواب ورکړم؟ خپله ژبه هېره کړم؟ ايا په رښتيا بله لاره نه شته؟ او چې څومره وحشتناکه ده!... ددغو وحشتناکو خيالونو د ژغورنې په هيله پاڅېده او سونيا ته ورغله او له هغې سره يې د گڼ په اوښلو پيل وکړ.

تر غرمۍ نه وروسته، خپلې کوټې ته لاړه، بيا يې د شهزادگۍ ليک راواخيست. له ځان سره يې ويل:

- ايا په رښتيا هر څه پای ته رسېدلي دي؟ په رښتيا هر څه داسې ژر، ځي راځي، بدلېږي او پخواني هر څه هېرېږي؟ له سردار اندرې سره يې خپله لېونۍ مينه په خورا مينه ناک لېونتوب وريادوله او دا يې هم احساسوله، چې کور اگين هم ورته گران دی. ځان يې په څرگنده د سردار اندرې بڼځه انگېرله او له هغه سره يې د نيکمرغه گډ ژوند انځورونه انځورول. خو کله به يې چې له انا تول سره خپلې پروني کړه وړه ورياد شول، له مينې نه به يې اور واخيست...

په دا شېبه کې يوه مېنځه کوټې ته راننوته او هغې ته يې په پټه او رازه ډک آواز وويل:

- يو چا دغه ليک راکړ، هغې مينځې ليک هغې ته ورکړ او وي

جگړه او سوله

ويل:

- يوازینی هیله مې داده چې د خدای لپاره...

ناتاشا پرته له هغه چې ځنډ وکړي، په یوې خوځېدایې په خپل سر لیک پرانیست او داناتول مینه ناک لیک یې ولوست. هغه د لیک په هېڅ شي پوه نه شوه، یوازې دومره پوه شوه، چې هغه داناتول دی. د هغه ځوان لیک چې دې ته گران دی. هوکې دې ته گران دی، که داسې نه وای، څنگه هغه څه پېښېدای شول چې پېښ شوي دي؟ که دې ته گران نه وای دا څنگه کېدای شو، چې اوس د هغه مینه ناک لیک ددې په منگلو کې وي؟

ناتاشا له مینې نه ډک، مینه ناک لیک، په خپلو رېږدېدونکو منگلو کې نیولی و او هغه یې لوست او هغه څه یې په هغه کې موندل چې ددې په زړه کې تېرېدل، لیک داسې پیل شوی و:

- له پروون ما بنام نه زما برخلیک ټاکل شوی دی، یا به مرم او یا به تا ته گران و اوسم، درېیمه لاره نه شته. بیا یې لیکلې و چې دی په دې خبر شوی دی، چې د ناتاشا کورنۍ به هغه دې ته ورنه کړي، ددغې نه ورکړې رازونه دی کولای یوازې دې ته ووايي، خو که ناتاشې ته هغه گران وي او یوازې ووايي چې «هو» نو بیا هغه وخت، بل هېڅ واک نه شته، چې د هغو د نیکمرغۍ ځنډ شي. مینه به پر هر څه لاسبرې شي. دی به هغه پټه کړي او د دنیا بلې خوا ته به یې له له ځان سره بوزي...

ناتاشا د شلم ځل لپاره لیک ولوست، هغې، د هغه په هر توري او کلمې کې، کومه ژوره معنا لټوله، او په زړه کې یې ویل:

- هو، هو! راته گران دی.

هغه ما بنام، ماریا دیمتریوفنا د ارخارف دوی کره تله، نجونو ته یې د ملگرتیا غږ وکړ، خو ناتاشا د سردردۍ په پلمه په کور کې پاتې شوه.

۱۵

سونيا چې ناوخته د شپې کورته راستنه شوه، کويې ته ننوته او په حيرانتيا سره يې وليدل چې ناتاشا له جامو سره پر څو کې وېده ده. له دې نه لږ لري، پر ميز د اناتول پرانستې ليک پروت و. سونيا ليک راواخېست او د هغه يې ولوست.

هغې ليک لوسته او په خوب کې د ډوبې ناتاشا بشري ته يې کتل، کتل يې او د هغې په څېره کې يې د هغه څه نښې لټولې، چې په دې په ليک کې لوستل، خو هېڅ شي يې موندلای نه شو. د ناتاشا څېره بڼکلي او خوندوره وه او د لذت نښې په کې څرگندې وې، خپل ټټري يې ټينگ کړ، ځکه انگېرله يې چې سا يې بندېږي، په الوتې رنگ، وحشت، پريښانې او رپرډونکي آواز پر څو کې کېناسته، او له سترگو يې د اوبنکو باران جوړ شو، هغې ويل:

- څنگه ما هېڅ شي نه ليدل؟ څنگه دا ټول دومره مخکې تللي؟ ايا نور نو په سردار اندرې مينه نه ده؟ څنگه هغې کولای شو، دا کوراگين ځانته دومره نېرېږي راپرېږدي؟ دا ښکاره خبره ده چې هغه دوکه مار او غولونکي

جگړه او سوله

دی. که نیکولای، زما گران او خوږ زړی نیکولای له دې خبرې نه خبر شي،
خه به وایئ؟ دا ده اوس څرگنده شوه، چې دا پرون او هغه بله ورځ ولې
داسې گڼې اخبستې او رنگ الوتې و، خودا ناشونې خبره ده چې پر
کور اگین مینه شوې وي. هر و مره دا به نه پوهېده چې د لیک د چا دی،
هسې په تېروتنه کې یې پرانستې، هر و مره له دې نه خوابدې ده چې ولې
یې هغه لوستی دی، هېڅ امکان نه لري چې داسې وکړي
سونیا خپلې اوبنکې پاکې کړې، ناتاشې ته ورنېږدې شوه او بیا د
هغې خبرې ته ځیر شو.

په داسې یو آواز یې چې متې اورېدل کېده، وویل:
- ناتاشا!

ناتاشا راوینه شوه او سونیا یې ولیدله.

- او هو، راستنه شوې یې؟

په خورا مهربانۍ او عاطفې یې، چې د راوینېدو د لومړنیو شېبو
ځانگړتیا ده له خپله خور لندې نه غېږ تاو کړه، خود سونیا پرینانې
خبرې ته یې پام شو، په څېره کې یې د اندېښنو او بدگمانۍ نښې
راڅرگندې شوې او وې ویل:

- سونیا لیک دې ولوست؟

سونیا په کراره ځواب ورکړ: هو ومې لوست.

ناتاشا له خوښۍ نه وغوړېده و موسېده او وې ویل:

- نه سونیا، نه، نور نو نه شم کولای خپل راز له تانه پټ وساتم، ته

پوهېږئ موږ یو بل ته گران یو... سونیا، د زړه سره! هغه لیک لیکي...
سونیا!

سونیا گواکې چې په خپلو سترگو او غوږو باور نه لاره په ویستلو

سترگو هغې ته ځیره شوه،

جگړه او سوله

- او بالکونسکي څنگه کېږي؟

- آه سونیا، اخ که ته پوهېدلای، چې څنگه بختوره یم. ته نه پوهېږي

چې مینه څه ته وایي؟

- نو ناتاشه! ته څه وایي، ایا له سردار اندرې سره هر څه پای ته

ورسېدل!

ناتاشا په غټو او له حیرته راوتلو سترگو سونیا ته داسې کتل، چې

گواکې دهغې په پوښتنو نه پوهېږي.

سونیا وپوښتل:

- څه، سردار اندرې ته ځواب ورکوي که څنگه؟

ناتاشا ناڅاپه له قهره تکه سره شوه، له یو سختې خواشینی سره یو

ځای وویل:

- غورښه، ته په هېڅ څه نه پوهېږي هسې ملنډې مه وایه.

سونیا تکرار کړه:

- نه، نه زما باور نه راځي، زه په دې نه پوهېږم چې پوره یو کال بل

سړی درته گران و او اوس ناڅاپه... گوره تا خویوازي درې واړه هغه

لیدلی دی، ناتاشه، زه تا هېڅ نه پېژنم، زما ستا په خبرو باور نه راځي،

توکې به کوي، په درې ورځو کې هر څه داسې هېرول...

ناتاشا وویل:

- دا درې ورځې ما ته داسې بریښي چې ته به وایې سل کاله کېږي

چې هغه راته گران دی. داسې انگېرم چې مخکې له هغه نه هېڅوک راته

گران نه و، سونیا ته په دې پوهېدای نه شې، ته راشه کېنه. دلته راشه!

له هغې نه یې غېږتاو کړه، مچ یې کړه، بیا یې وویل:

- ما د داسې مینتوب اورېدلی و، تا به هم اورېدلي وي، خودا دي

اوس یې خپله احساسوم. دا مینه، زما له پخوانۍ هغې نه ډېر توپیر

جگړه او سوله

لري. همدا چې ما هغه وليده، ما احساس كړه چې هغه زما بادار او زه يې مينځه يم. هره سپارښتنې چې وكړې ورته غاړه بدم. ته خونه پوهېږې نه پوهېږې چې څه وكړم؟ سونیا تا ته وایم څه وكړم؟
ناتاشا چې غږېده، څېره يې بختوره، خو ويرجنه ښكارېده.

سونیا وويل:

-خو ته لږ فکر وكړه، ته څه كوي؟ زه نه شم كولاى لاس ترزنې كېنم، دا پت ليك يې بيا څه وي؟ سونیا چې نه شو كولاى خپل وحشت او كركه پت كړى، دوام يې وركړه:

-آخر تاڅنگه اجازه وركوله، چې خبرې دلته راوړسېږې؟

ناتاشا ځواب وركړ:

-زه تا ته وایم، زه هېڅ نه شم كولاى، ته ولې په دې خبره نه پوهېږې؟ ما ته گران دى، گران.

سونیا چې داوښكو باران يې له سترگو راشپوه شو، چغه كړل:

-داسې يې كله پرېږدم، زه ځم او ټولو ته وایم.

ناتاشا وويل:

-نه، نه د خدای لپاره، كه ته چا ته ووايې، ته زما دښمنه يې، ته زما بدمرغى غواړې، ته غواړې چې موږ سره جلا شو.

سونیا چې د ناتاشا دا ويره وليده، له دغه حاله يې له شرمه او هغې سره د خواخوږۍ له كبله وژړل.

سونیا وپوښتل:

-نو ستاسو ترمنځ څه تېر شول؟ هغه تا ته څه وويل؟ ولې كورته نه راځي؟

ناتاشا د هغې پوښتنوته ځواب نه وایه، خو په زاريو زاريو يې سلگۍ وهلې:

جگړه او سوله

- د خدای لپاره سونیا! هېڅ چاته، هېڅ ونه وایئ، ما به نه زوروي.
هوکې هغې په زاریو زاریو ویل:
- ته په یاد لره، په دغه شان کارونو کې هېڅ مه ورگډېره، غواړم تا
ته په ډاگه ووايم...
- سونیا وپوښتل:
- نو دا رازونه د څه لپاره؟ هغه ولې کورته نه راځي؟ ولې په ښکاره
ستارېباري نه کوي؟ مگر سردار اندرې خو تا ته پوره واک او خپلواکي
درکړې ده؟ خو په دې مې باور نه راځي، خونا تاشې! ته خپله فکر
وکړه، دا پت رازونه او دلایل به څه وي؟
- ناتاشا له حیرته په ډکو سترگو سونیا ته کتل، داسې برېښېده چې
دا د لومړي ځل لپاره و، چې دغه شان یوه پوښتنه اوري او هغه په دې نه
پوهېده، چې دې پوښتنې ته څه ځواب ورکړي.
- په دلیلونه نه پوهېږم، خو دلایل به وي کنه.
- سونیا سوړا سویلی وویست او په ناباوري یې سر وښوراوه.
- که دلایل وو، نو...
- خوناتاشا چې د هغې د شک اټکل وکړ، په ډار یې د هغې خبره
پرېکړه او وې ویل:
- سونیا! ته حق نه لرې، چې په هغه شک ولرې، نه شې کولای، نه
شې کولای، پوهېږئ کنه؟
- ایا ته هغه ته گرانه یې؟
- ناتاشا په داسې یوې موسکا چې د خورلنډې په سادگۍ او نه
پوهېدنې یې زړه سوی ښوده، تکرار کړه:
- ایا گرانه یې؟ مگر تا یې لیک ونه لوسته، پوه نه شوي.
- که ښه سړی نه وي؟

جگړه او سوله

- څه شی؟ که ښه سپری نه وي؟ سونیا که ته پوهېدای.
سونیا په غوڅ او تینګ آواز وویل:
- که هغه ښه سپری دی، یا باید خپل نیت څرګند کړي او یا دې ستا سره کتنې نه کوي. که ته نه شي کولای دا ورته ووايي، د تا پر ځای به زه ورته ووايم. زه به هغه ته لیک ولیکم او پلار ته به هم ووايم.
ناتاشې چغې کړې:
- هو کې، زه بې له هغه نه ژوند نه شم کولای.
- ناتاشې، زما هېڅ په دې سر نه خلاصېږي، زه په دې نه پوهېږم، دا ته څه وایي؟ پلار درياد کړه، نیکولای ته به څه وایي.
ناتاشا بیا چغې کړې:
- زما هېڅ څوک په کار نه دی، ما ته له هغه پرته بل څوک ګران دي، څنګه کولای شي ته ووايي، چې هغه ښه سپری نه دی. ایا ته په دې نه پوهېږئ چې هغه ما ته څنګه ګران دی؟
ناتاشې چې آوازيې رېږدېده، ډډ شوی وه او کرکه ترې ورېده، وویل:
- سونیا ووزه، نه غواړم له تاسره ناندري. وکړم، ووزه، د خدای لپاره ووزه، ته گورئ چې زه څنګه زورېږم؟
سونیا په سلګو او ژړا له کوتې نه ووته.
ناتاشا ميز ته کېناسته او پرته له هغه چې یوه دقیقه هم فکر وکړي، هغه ځواب یې چې سهار راهیسې یې نه شو کولای، شهزادګۍ ماریا ته ولیکي، ولیکه. هغې په لنډه توګه ولیکل:
- ددوی تر منځ ټولې نه پوهېدنې پای ته رسېدلې، دا د هغې د خپلواکۍ او واک نه چې سردار اندرې د تګ په وخت کې دې ته ورکړی و، ګټه اخلي او دې نه هیله کوي، چې هر څه هېر کړي او دې که د هغې په وړاندې کومه تېروتنه کړي وي، دا دې وښيي. دا نه شي کولای، د

جگړه او سوله

سردار اندرې بنځه شي.

دا ټولې خبرې په هغې شپې کې، دې ته خورا آسانه او ساده وبریښېږي.

ټاکل شوې وه چې د جمعې په ورځ رستوفیان کلي ته ستانه شي. گراف د چارشنې په ورځ له یو چا سره چې دده د مسکو د څنډو جايدادونه یې اخیستل، هلته لاړ.

د گراف د تگ په هماغه ورځې سونیا او ناتاشا یو لویې غرمۍ ته د کوراگیانو (اناتول او دهغه خور ایلن) کورته مېلمستیا ته بلل شوي وو. ماریا دیمیتروفنا دوی هلته بدرگه کړل. په دې مېلمستیا کې ناتاشا او اناتول بیا سره ولیدل او د سونیا دې ته پام شو چې ناتاشا له هغه سره څه ویل، خو هڅه یې کوله چې څوک یې وانه اوري. دواړه د غرمۍ په ټوله موده کې له پخوانه لا احساساتي او نا آرامه بریښېدل. کله چې نجونې بېرته کورته را ستنې شوې، سونیا غوښتل له هغې سره وغږېږي، خو ناتاشا خپله لومړی د خبرو د سپینولو لپاره ناندري پیل کړې. ناتاشې په ماته ژبې، په هغې ژبې چې ماشومان کله له چانه د ستاینې هیله لري، پرې غږېږي، غږېده، هغې وویل:

- ودې لیدل، سونیا! تا پر هغه ملنډې وهلې، ما له هغه سره په بل ډول سپینه کړه.

- نو څه، څه و شول؟ نو، نو هغه څه وویل؟ ناتاشا زه څومره خوشاله یم چې ته له مانه خاوبده شوې نه یې. ووايه، ووايه ماته ټول رښتیا ووايه هغه څه وویل؟

ناتاشا په حیرت کې لاړه.

- اه سونیا کاشکې تا هغه، هغه شان پېژندای، چې زه یې پېژنم! هغه وویل... هغه له مانه وپوښتل چې له بالکونسکي سره مې اړیکي

جگړه او سوله

څنگه دي، خو کله چې پوه شو، چې سردار اندرې، د اړیکو په شلولو کې ماته واک رابښلی، خوشاله شو.

سونیا د خواشیني یو سوړ اسویلی وکړ او وې ویل:

- نو، تا خولا له بالکونسکي سره اړیکي نه دي شلولي.

- چاته معلومه ده، کېدای شي شلولي مې وي، کېدای شي له بالکونسکي سره هر څه پای ته رسېدلې وي، ولې زما په اړه داسې فکرونه کوئ؟

- زه هېڅ فکر نه کوم، زما په دې خبرو سر نه خلاصېږي.

- سونیا ته لږ صبر وکړه، په هر څه به پوه شي. ته که یو وار هغه ووينئ، په رښتیا به پر هر څه پوه شي. گوره نه دهغه او نه د ما، زموږ په اړه بد فکر مه کوه.

- زه د هېڅ چا په اړه بد فکر نه کوم، ټول راته گران دي او پر ټولو

مې زړه خوږېږي، ولې څه کولای شم؟

سونیا د ناتاشا د غږېدا په خواږه او نرم آوازو، نه غولیده. څومره به چې د ناتاشا څېره هیلمنډه او مهربانه کېده، په هماغه اندازه به د سونیا څېره لاپسې برنډه او جدي کېده، هغې وویل:

- ناتاشا تا ماته وویل چې له ما سره مه غږېږه، زه نه غږېدم، اوس

خو تا خپله خبرې پیل کړې. گوره ناتاشا! زه په هغه باور نه لرم. دا ټولې پتې خبرې د څه لپاره دي؟ دا رازونه؟

ناتاشا زه په تا ډاډېږم!

- ولې ډاډېږي؟

سونیا په ډاگه وویل:

- زه په دې ډاډېږم چې ځان به مې او تباه کړي.

سونیا ددې خبرې په ویلو خپله له خپلې خبرې وډاره شوه.

جگړه او سوله

د ناتاشې پر خېرې بيا د کرکې خپې راخوړې شوې.
- هوکې، ځان به تباہ کړم، ځان به ژر نابوده کړم، هرڅه چې کوم په
تا يې څه؟ تا پورې هېڅ اړه نه لري، که تباہ کېږم، زه به تباہ کېږم. پرې
مې ږدئ، په کرار مې پرېږدئ، تانه هم کرکه لرم.
سونيا له ډاره په ډک آواز غږ وکړ: ناتاشا!
- تانه کرکه لرم، کرکه! اورې کنه؟ کرکه، ته زما ابدي دښمنه يې!
او ناتاشا په منډه د باندي ووته. هغه نور نوله ناتاشې سره ونه
غږېده او هڅه يې کوله چې په مخه ورنه شي.
ناتاشا د گېنې په هماغه حالت، په هماغه ويرجنې له خوا شينې
خېرې د گنډکارانو په خېر له يوې کوټې نه بلې او له بلې نه بلې ته
سرگردانه تله راتله، يو شي به يې هسې راپورته کول او سمدلاسه به يې
بېرته غورځول.
که څه هم د سونيا لپاره، دغه ټول خورا گران تمامېدل خو بيا هم
هغې خپلې خوړلنډې پسې کتل او هغه يې څارله.
د گراف د راستنېدو په درشل کې، يوه ورځ له هغه د مخه چې بايد
هغه راگرځېدلې وای، د سونيا پام شو چې ناتاشا ټول سهار د
مېلمستون د کرکې خواته ناسته او څه ته سترگې په لاره ده او يوه
نارينه پوځي ته چې سونيا پر هغه د اناټول گمان وکړ، کومه اشاره
وکړه. سونيا خپلې خوړلنډې پسې خپله څارنه لازياته کړه او دې ته يې
پام شو چې ناتاشا ټول وخت له سهاره تر ماښام پورې يو عجيب او
ناآرامه حالت درلود، هغې، هغو پوښتنو ته چې له دې نه کېدې، گډوډ
ځوابونه ويل، خبرې يې ناتامې پرېښودې او په هر څه يې خنډل.
ترچای نه وروسته سونيا وليدل چې يو مينځه چې ډار پسې
اخيستې وه، د ناتاشې د کوټې د دروازې شاته انتظار وه. هغې،

جگړه او سوله

مینځې ته اجازه ورکړه چې ورننوزي، خو خپله یې د دروازې شاته غوړ ونيو او پوه شوه، چې بیا یې هغې ته لیک راوړی دی، ناڅاپه سونیا ته څرگنده شوه چې ناتاشا د ما بنام لپاره کوم گواښمن تکل لري. هغې دروازه وروټکوله، خو ناتاشې دروازه خلاصه نه کړه.

سونیا له ځان سره فکر وکړ:

- هغه، له هغه سره تښتي! هغه هرڅه ته تیاره ده. نن د هغې بشره په ځانگړي ډول د زړه سوي وه او د یو تکل نښې په کې لیدل کېدې. سونیا ته ورپه یاد شول، چې هغه ورځ یې له پلار سره په خدای په امانۍ کې وژړل. هوکې هر ورو ناتاشا له هغه سره د تښتې تکل کړی دی. هوکې دا نور ښکاره خبره ده چې هغوی تښتي، ښه اوس نوزه څه وکړم؟ پلار جان هم نه شته! کور اګین ته لیک ولیکم، یو بنسټه ترې وکړم؟ څوک به هغه دې ته اړ کړي، چې ما ته ځواب ولیکي؟ پپیر ته یې ولیکم؟ سردار اندرې ویلي و چې د کومې پېښې په وخت کې له هغه مرسته وغواړم! او یا کېدای شي په رښتیا یې له سردار بالکونسکي سره خپلې اړیکې شلولي وي. (هغې خو پرون شهزادګۍ ماریا ته لیک لېږلی دی).

کاشکې، پلار جان دلته وای.

سونیا ته دا خورا گرانه برېښېده چې په دې اړه له ماریا دیمتریوفنا سره وغږېږي، ځکه هغې په ناتاشا ډېر باور درلود.

سونیا په تیاره دهلیز کې ولاړه وه او په زړه کې یې ویل:

- اوس ددې وخت رارسېدلی، وښیم چې دا کورنۍ څومره په ما حق لري، ما ددوی ښه هېر کړي نه دي، څومره نیکولای ماته گران دی. آن که درې شپې هم وېده نه شم، زه به په همدې تیاره دهلیز کې ولاړه و اوسم. زه به له خپل ټول قوت نه کار واخلم او هغه به تښتې ته پرې نه ږدم. نه، زه به اجازه ورنه کړم چې دغه کورنۍ رسوا او بدنامه شي.

۱۶

اناتول په دې وروستيو وختونو کې، د دولو خوف کره استوگن شوی و. د ناتاشا د تښتولو لاره لا خو ورځې د مخه دولو خوف جوړه کړې وه او په هماغه ورځ چې سونیا د هغې د کويې تر شا غوړ ونيو او د هغې د ساتنې تکل يې وکړ، بايد تښتول شوي وای. ناتاشا ژبه کړې وه چې د ما بنام په لسو بجو، د ودانۍ د شاله خوا ورو تلې او کوراگين هغه درې آسيزه گاډۍ کې د مسکو په شپېته ورستۍ کې پراته کامنکا نومي کلي ته تښتولې وای. په هغه کلي کې له کليسا نه يو شړل شوی خوابدی پاپ رابلل شوی و چې د هغوی نکاح و تړي، له هغه ځايه بايد د ډاگي آسونو په مرسته د وارسا واته ته رسول شوی او بيا له هغې سيمې نه د ډاگ په گاډيو کې په چټکۍ بهر ته تللی وای.

اناتول پاسپورت درلوده، لس زره روبله يې له خور نه اخیستي و او لس زره نور يې هم په ضمانت له دولو خوف نه پور کړي و. دوه شاهدان يو خوستيکوف چې پخوا يې د کاتب دنده لرله او اوس دولو خوف په جوارگرۍ او بل کوم ځوډ کې د ناندریو لپاره له ځان سره گرځاوه او بل مکارين چې د سواره پوځ يو متقاعد افسر و. دغه افسر ښه سپړی و، مگر لږ مست غوندې ښکارېده. د هغه کوراگين ډېر خوښېده. دوی

جگړه او سوله

دواړه په لومړۍ کوطپې کې ناست او چای يې څکه.
دولوخوف چې د سفر کالي يې اغوست، موزې يې په پنبو، د خپل
کار په کوټه کې چې غولۍ او ديوالونه په پارس کې جوړو شويو
قالينو، د خرس په پوستونو او ډول ډول وسلو فرش او سينگار شوي
و، د هغه ميز تر شا چې... څو بنډله پيسې پرې پرتې وې، ناست و.
اناتول چې تنۍ پرانستې پوځي دريشي اغوستې وه، له هغې کوطپې نه
چې شاهدان يې په کې ناست وو، د ودانۍ د شا کوطپې له لارې چې هلته
دفرانسوي چوپړ يې له څو نورو تنو سره وروستي پنډونه تړل، د
دولوخوف کوطپې ته تگ راتگ کاوه. دولوخوف د پيسو بنډلونه شمېرل
او ليکل يې، هغه وويل:

- ښه خوستيکوف ته بايد دوه زره روبله ورکړې.

اناتول وويل: نو، ورېې کره!

دولوخوف وويل:

- خو ماکارکا (ماکارين دوی په دې نامه يادوه) بې له هغه چې څه
ته سترگه ونيسي، د تا په خاطر په اور او اوبو کې ځان اچوي، بيا يې
خپلو حسابونو ته اشاره وکړه او وې ويل:

- حسابونه ټول پوره شول، ښه، څنگه منۍ يې کنه؟

اناتول چې ښکاره وه، د دولوخوف خبرې نه اوري، له هغې موسکا
سره چې له شونډو نه يې نه لرې کېده، پرته له هغه چې هغه ته وگوري،
وويل:

- ښکاره خبره ده، چې منم يې.

دولوخوف خپل دفتر وټاړه او له ملنډو نه په ډکې موسکا يې
اناتول ته وويل:

- پوهېږئ تاته وایم، پرېږده، تر اوسه لا وخت شته، دالبونتوب

جگړه او سوله

پرېږده!

اناتول ځواب ورکړي:

- احمقه، دا څه وايئ، ته دا اپلټي ويل پرېږده... که ته پوهېدای، چې... خداي خپله بڼه پوهېږي، چې څه به کېږي...

دولوخوف بيا وويل:

- رښتيا درته وایم، دا لېونتوب دی چې ته یې کوي، پرېږده گوره! دا ټوکې نه دي، ته له اور سره لوبې کوي.

اناتول وويل:

- بيا بيا مې لمسوي، بيا مې پاروي، ورکېږه بلا درپسې! پوه شوې؟ ولې مې خپه کوي، رښتيا درته وایم، زه ستا ددې ټوکو د اورېدو وخت نه لرم.

دا یې وويل او له کوټې نه ووت. کله چې له کوټې نه ووت، دولوخوف هغه پسې مهربانه خوله سپکاوی ډکه خدا وکړه.

دولوخوف ورپسې ورغږ کړ:

- تا ته وایم ودرېږه، ټوکې نه کوم، رښتيا وایم، دلته راشه، دلته!

اناتول بېرته کوټې ته راستون شو، هڅه یې وکړه، آرام او هغه ته ځیر او خبرو ته یې غوږ شي. هغه ته یې وکتل او له خپلې خوبنې نه پرته یې هغه ته غاړه کېښوده.

- گوره غوږ شه! د وروستي ځل لپاره درته وایم، زه له تا سره ټوکې لرم؟ چې له تاسره ټوکې وکړم. تر اوسه مې د تا په وړاندې څه ويلي و؟ پاسپورت چا درته جوړ کړ؟ پیسې چا درکړې؟ پاپ چا درته راوبوله؟ له ما پرته بل څوک و، چې دا ټول درته وکړي؟

دا یې ورته وويل، له هغه نه یې غږېتاو او ښکل یې کړي.

هوکې ما له تا سره مرستې کړي دي، خو رښتيا هم باید درته په

جگړه او سوله

ډاگه کړم. دا کار چې ته کوي، دا ډېر گواښمن کار دی او که لږ فکر وکړي، دا لېونتوب او حماقت دی. ښه تا هغه وتښتوله او لاړې، ډېر ښه، خو خبره دلته پای ته رسېږي؟ نه، فکر کوي، چې ته به آرامه شي؟ دا به ورته سپینه شي چې تا ښځه لرله او محکمې ته به دې خبره ورسېږي.

اناتول بیا تندې تریو کړ او وې ویل:

- چې خومره اپلتي غږوئ! ما خو هر څه درته ویلي کنه؟ هغه په هماغه ځانگړي تعصب سره چې زیاتره باخاري او بې عقله خلک یې، له خپلې بې عقلۍ نه لاس ته راغلو پایلو لپاره کاره وي، خپل سل ځله ویل شوي دلایل بیا د دولو خوف ته واورول، هغه وویل:

- گوره بیا هم درته وایم، ما خپله پریکړه کې ده. هغه خپل ټول امکانات او لارې یادې کړې او په داسې حال کې چې خپلې گوتې یې شمېرلي وویل:

- که دغه واده ښه دی یا بد، زه هېڅ مسوولیت نه لرم، که ښه هم شي، ما ته کوم ارزښت نه لري، په بهر کې څوک له هغه نه، نه خبرېږي، داسې نه ده؟ نوله تا نه هیله کوم، نورې خبرې بس کړه، چوپ او په کرار مې پرېږده او خبرې مه کوه.

- رښتیا درته وایم، پرېږده، دا لېونتوب پرېږده، ته ځان ته خپله زولني اچوي.

اناتول وویل:

- څه ورکېږه، بلا درپسې!

خپلې څڼې یې په دواړو منگلو کې کلکې کړې، بلې کوتې ته لاړ، خو سمدلاسه بېرته راستون شو، دولو خوف ته مخامخ نېږدې پر څوکی یې پلتری ووهلې، د هغه لاس یې راوښو، پر خپل زړه یې کېښود او

جگړه او سوله

وې ويل:

- خدای خپله پوهېږې، چې څه خبره ده؟ ته گوره چې څنگه وهل کوي؟ څنگه مې زړه درزېږي؟ پوهېږې څه پېښې لري؟ مهربانه ملگريه! څه غلچکونه، بڼاپېری، ده، بڼاپېری، پوهېږې؟
دولو خوف چې ښکلي او سپين سترگې، سترگې يې ځلېدلې په دې هيله يې هغه ته يو ترڅه موسکا ورولېږله، چې نور هم ملنډې پرې ووهي او وې ويل:

- نو که پيسې دې خلاصې شي، بيا به څه کوي؟
اناتول د زړه له کومې په راتلونکې د نه پوهېدو د تصور نه وړاندې خپله پوښتنه تکرار کړه:

- نو بيا به څه کوي؟ ښه؟ نه پوهېږم چې بيا به څه کوم... دا څه احمقانه خبرې دي. خپل ساعت ته يې وکتل او وې ويل:
- ښه نو! نور يې وخت رارسېدلی دی.

اناتول پس خانې ته لاړ او پر خپلو چوپړانو يې غږ وکړ:

- نور هم ځنډېږو، که څنگه؟ دا څه شی لټوي؟

دولو خوف د ميز له سره پيسې ټولې کړې، يوه سړي ته يې ددې لپاره ورغږ کړل، چې دوی ته ډوډۍ او شراب برابر کړي. خپله ووت او هغې کوټې ته لاړ چې ماکارين او خوشتيکوف په کې ناست وو.

اناتول په کوټه کې پر ولاړې غځېدلې څوکۍ څنگل وهلې وه، سر يې لاس کې نيولی و او په داسې حال کې چې په خيالو کې ډوب و، موسېده، تر شونډه ولاندي يې نرم نرم څه ويل.

دولو خوف له بلې کوټې ورته راغږ کړ:

- راځه کوم شي وخوره، يو جام پورته کړه.

اناتول چې هماغه شان موسېده، ځواب ورکړ:

جگره او سوله

- نه، نه بې غواړم.
- ورشه بالاگا راغلی.

اناتول پاڅېد او خوړتون ته ورننوت، بالاگا، د درې آسيزه گاډيو يو پېژندل شوی گاډيوان و، چې له شپږو کالو راهيسې يې له دولو خوف او اناتول سره انډيوالي درلوده او په خپلو درې آسيزه گاډيو يې ددوی ډېر خدمت کړی و. کله چې د اناتول غوندې د توفير په ښارگوټي کې و، په وار وار سره هغه، ماښامي له هغه ځايه راسپور او سپېده داغ يې مسکو ته رارسولی او سبا شپه يې بېرته هلته رسولی دی. هغه په وار وار دولو خوف د هغه له پورورو ژغورلی و، په وار وار دغه گاډيوان دغه دوه انډيوالان له جتانو او خپلو ملگرونو سره په ښار کې گرځولي وو... د دغو دواړو نه د هريو په ډبرو داسې پېښو او رسوايو خبر و، چې د هغه له امله کېدای شو، هغوی هريو سايبريا ته تبعيد کړای شي. هغوی به هم زياتره وخت هغه د خپلو عياشيو بندارونو ته راباله، جامونه به يې ورسره پورته کول، له جتانو سره به يې نڅاوې کولې او د هغوی په زرگونو رولونه به دده د لارې خرڅېدل. د هغوی په چوپړ کې هغه هر کال تر شلو واري پورې خپل ژوند له مرگ سره مخامخاوه، تر وهلو خوړلو پورې به يې د هغو ساتنه کوله، د هغو آسونو قيمت چې ده به ددغو دوو تنو په چوپړ کې له پښو اچول، تر هغو پيسو زيات و، چې دوی به د بالاگا د چوپړ په بدل کې، هغه ته ورکاوه، خو ده ته هغوی گران وو. د هغو په ساعت کې تر ۱۷ ورستو پورې چټک تگ خوښېده. د هغه خوښېدل، چې د هغو په چوپړ کې خپلې گاډۍ واړوي، ټکري يې کړي، له نورو گاډيو نه مخکې شي او لکه باد هسې د مسکو کوڅې لاندې کړي. د هغه دا خوښېدل چې د باد په شان په چټکه گاډيوانۍ کې دده تر شا له ناستو نشه انډيوالانو نه دا خبرې واوري:

جگړه او سوله

- نور هم چټک، نور هم چټک، داسې چټک چې نور نو ناشوني وي. د هغه خوښېدل چې په لاره په کړاو روانو بزرگو ته متروکې ورواره کړي او په زړه کې ووايي، دا هم د رښتینو بادارانو له خوا.

اناتول او دولو خوف ته هم بالاګا ډېر گران و. هغه په گاډیوانۍ کې د ښې استادۍ او هم له دې کبله چې د هغه هم څه خوښېدل چې ددوی خوښېدل. بالاګا، به له نورو مسافرینو سره مخکې له مخې پیسې، هر دوه ساعته پنځه ویشت روبله ټاکل، ده خپله به د هغو گاډیوانی هم نه کوله، خپل زلمي گاډیوانان به یې ورلېږل، خو ددولو خوف او اناتول لپاره، چې ده هغوی د خپلو اربابانو په نامه نومول، تل خپله چمتو او او هېڅکله به یې د خپل چوپړ په بدل کې پیسې هم نه غوښتې. هغه به یوازې، په څو میاشتو کې یو وار کله چې د هغو د چوپړانو له لارې خبر شو، چې باداران یې پیسې لري، نو کوم سهار تر نشې وروسته به راغي، درناوی به یې وکړ، په ملا به خم شو او ویل به یې چې پیسو ته اړتیا لري. بادارانو به هم تل نازاوه. هغه ویل:

- پلارکه فیودرایوانویچه! مرسته راسره وکړئ، یو روغ آس هم راپاتې نه دی، جیب مې تش دی، هر څه چې کولای شي هغه راسره وکړئ.

اناتول او دولو خوف به چې کله پیسې لرلې، زره، دوه زره روبله به یې هغه ته ورکول. بالاګا کلیوال، د ژیر ډوله وینستو خاوند، سره بشره، په ځانگړي ډول څوربه غاړه، ټیټه ونه، پیته پزه درلوده او د اته ویشتو کالو په منگ ځوان و چې ځلېدونکې وړې سترگې او وړه زنه یې لرله. هغه نری، شنه چپنه چې ورینمین استریې درلوده پر لاند پوستان اغوستې وه.

هغه په لومړۍ کوټې کې، د څړوند سپیڅلي شمایل په وړاندې

جگړه او سوله

ودرېد، پر ټټر او تندي يې د صليب کړنې وويستي، د دولو خوف پلو وړاندې ورغې او خپل کوچنی تورلاس يې هغه ته وروړاندې کړ، تر درناوي وروستې ته يې هغه ته وويل:

- فيودرايوانوويچ!

- ستړی مه شی وروړه! راشه، دا هم هغه.

د اناتول پلو ته چې همدا اوس، د راننو توپه حال کې و، لاس وروړاندې کړ او وې ويل:

- جلالتمابه سلام!

اناتول خپل لاسونه، د هغه په اوږو ورکېښودل او وې ويل:

-زه تاته گران يم او که نه؟ اوس د رښتني چوپړ وخت رارسېدلی،

کوم آس دې راوستی دی؟ ها!

بالاگا ځواب ورکړ:

-هماغه چې ستا استازي ياد کړي وو، هماغه ياغي آسونه.

-نو غوږ شه بالاگا! که گاډۍ ياغي هم شي، پروا نه لري خوزه

غواړم، چې درې ساعتو کې موږ ورسوئ.

بالاگا سترگې کېښکودې او وې ويل:

-که ټوټه ټوټه شي، نو څنگه به ورسېږو؟

اناتول چې سترگې يې راوتلې وې، ناڅاپه چغه کړې:

-اوربوز به دې درمات کړم، ټوکې به نه کوي...

گاډيوان په خدا خدا ځواب ورکړ:

-خه ټوکې! ما تر اوسه پورې له خپل باداره څه سپمولی دی؟ تر

هغه چې آسونه ژوندي وي، زغلو به.

اناتول وويل:

-چې داسې ده، کېنه.

جگړه او سوله

دولو خوف وويل:

- راځه كېنه، ښه شو.

- نه فيود راياو انوويچه، همدا سې ولاړ ښه يم.

اناتول وويل:

- راځه كېنه او جام پورته كړه.

يو لوی گيلاس مادير (يو ډول خورا ښه شراب) يې ورته واچول. د دغو شرابو په ليدو د گاډيو انو سترگې وځلېدې. هغه د نزاکت له مخې، وويل:

- نه، نه يې څکم. ولې وروسته يې په سر واپړول او خپلې شونډې په هغه سره وريښمين د ستمال چې له خولې نه يې راويستلي و، پاکې او وې ويل:

- ښه جلالتمابه! څه وخت به خوځېږو؟

اناتول، ساعت ته وکتل او وې ويل:

- هوکې! همدا اوس.

- خو بالاگا! گوره چټک به ځي او په وخت به رسېږي، کنه؟

بالاگا وويل:

- هوکې، گوره چې څنگه ځو، که په خير لاړ شو، ولې به په خپل وخت نه رسېږو. گوره ستا خويادېږي، چې توفير ته مې په اوو ساعتونو کې رسولې، يادېږي او کنه؟ اوس هم مه ډارېږه جلالتمابه!
اناتول خپلې خاطرې وريادې کړې او ماکارين ته يې چې په مينه مينه يې ده ته کتل، وخنډل او وې ويل:

- پوهېږئ يو وار د حضرت مسيح په ميلاد کې له توفير نه راروان و، باور به دې رانه شي ماکار، مور داسې چټک راتلو چې له ددوو گاډيو له سره همدا سې راوالتو.

جگړه او سوله

بالاګا دولو خوف ته وکتل او دغې کيسې ته يې دوام ورکړ:
- څه آسونه وو! دوه ځوان آسونه مې، د خپل قهري آس تر څنگ
تړلې وو، باور به ونه کړې، فيودرايوانو ويچه شپيته ورسته الوتل. د
هغو مخه نيول گرانه خبره وه، ساړه وه، لاسونه مې شنډ شوي وو. ورته
مې وويل، جلالتمابه! راشه او جلو ونيسه، خپله يې د گاډۍ په
وروستي سيټ کې ځان واچاوه. آسونه داسې ياغي شوي و، څه نور د
متروکو وهلو ته اړتيا نه ليدل کېده، آسونه خپله الوتل. هغوی په درې
ساعتو کې ورسېدل، مگر د کينې خوا آس له پنبو ولوېد.

۱۷

اناتول له کوتيې ووت او خو د قيقې وروسته پوستين په غاړه د سپين زرو ملاوستني په ملا د سمور د پوست خولي لکه د زميانو په خپر د سر په يو څنگ اېښې وه، داسې چې د هغه له ښکلي خبرې سره يې سخت اړخ لگاوه، بېرته راستون شو، هيندارې ته يې وکتل او په هماغه حالت چې د هيندارې په وړاندې درېدلې و، د دولو خوف په وړاندې ودرید، او د ميو جامې يې پورته کړ.

اناتول وويل:

- ښه فديا! د خداي په امان! ستا له هر څه نه مننه، د خداي په امان!
په چرت کې لار، بيا يې ما کارين او نورو ته مخ وروړ او وې ويل:
- ښه ملگرو! زما د ځوانۍ يارانو! د خداي په امان..

که څه هم ټول له هغه سره روان وو، داسې پرېښېده چې اناتول په دې توگه غواړي د خپلو انډيوالانو په وړاندې دغو خبرو ته پارونکي او لمسوونکي بڼه ورکړي. هغه چې ټټر وړاندې ويستلی و او يوه پښه يې ښوروله، هره کلمه جلا او لوړه وويله.

هغه وويل:

جگړه او سوله

- ټول مو جامونه پورته کړئ، بالاګا ته هم، نور ملګرو او زما د ځوانۍ همزولو انډيوالانو، ما او تاسو ډېرې عياشۍ کړي، خوښۍ مو تېرې کړي او ژوند مو کړی دی، کنه؟ اوس نو خدای خبر دی چې بيا به مو څه وخت دیدن کېږي؟ زه بهرته روان یم، د تېر ژوند په یاد مو، د روغتيا په یاد مو، هورا! دا يې وويل او خپل جام يې وڅکه او هغه يې په ځمکه وويشت.

بالاګا، هم خپله جام وڅکه، شونډې يې په دستمال پاکې کړې، او وې ويل:

- روغ اوسئ.

ماکارين چې سترګې يې له اوبسکو ډکې وې، له اناتول نه يې غېږ تاور کړه او وې ويل:

- اخ شهزاده، چې ستا دا بېلتون څومره راته گران او غمړلی دی. اناتول چغه کړل:

- ځی- چې ځو، ځی- چې ځو!

بالاګا، له کوتې نه وتونکي و، چې اناتول ورته وويل:

- نه، نه ودرېږه، دروازه پورې کړه، تر تگ نه مخکې لومړی باید کېنو (روسان سفر ته له وتلو مخکې د وتلو په وروستې شېبه کې کېني) هوکې، دغسې! دروازه يې وتړله او ټول کېناستل.

څو شېبې وروسته، اناتول پاڅېد او وې ويل:

- اوس نو درځئ هلکانو! درځئ!

د اناتول جوزوف نوي چوپړ، کڅوړه او توره مې هغه ورکړل او ټول دالان ته ووتل.

دولو خوف وويل:

- پوستين دي چيری دی؟ های! ایگناتکا! لار شه ماترينه

جگړه او سوله

ماتويو فنا ته ورشه، پوستين ترې وغواړه او رايې وږه، هغه سترگې
کېنښکودې او زياته بې کره:

- ما اور بدلې دي، چې کله يوه نجلۍ تنستوي، نجلۍ زړه نازړه
وي، له ډاره داسې وي لکه مړۍ. له کوره په هماغو کاليو کې راوړي،
چې په کور کې يې اغوندي. تا به لاڅه ورته وييلې نه وي، او ښکې يې را
رونې وي، عذر او زاری وي، پلار جان او مور جان ورياد پرې او
غواړي چې بېرته کورته ستنه شي... خو ته خپل پوستين له ځان سره
واخله، هغه ورواغونده، په گاډۍ کې يې کېنوه او د خدای په امان.
مينځې د گېډرې له پوستکي جوړ ښځينه پوستين راوړ.

هغه داسې چغه وکړه چې اواز يې په کوټو کې انگازه وکړه:

- بې عقله! ما در ته وويل چې د سمور له پوستکي جوړ پوستين
راوړه. تاتريشکا! د سمور د پوستکي.

يوې ښکلې، په ملا چنگې، ژېړ رنگې جټې، چې تورې ځلېدونکې
سترگې او تورې شين بخونۍ گړگوت څنې يې درلودې، ښکلې سور
شال يې په اوږو د سمور د پوستکي پوستين په لاس کوټې ته
راودانگل.

داسې برېښېده چې هغه له خپل باداره حيا کوي او د خپل پوستين
د لاسه ورکولو له امله خوابدي کېږي، خو بيا يې هم وويل:

- څه پروالري، دا زما پوستين واخلي، زړه مې نه پسې خوږ پرې.

دولو خوف هغې ته ځواب ورنه کړ، پوستين يې واخيست او د
ماتروشکا پر اوږو يې ورواچوو او هغه يې ښه په کې تاو کړه... ټول په
دوو گاډيو کې ځای پر ځای شول...

بالاگا وپوښتل:

- چمتو ياستئ؟ د گاډۍ جلو يې ترمروند تاو او چغه يې کړه:

جگړه او سوله

- درځئ، او د نيکیتسکي پروا ته شپوه شول. په دې وخت کې يوازې د بالاگا او دهغه ترڅنګ په گاډۍ کې پر صندوق د ناست ځوان چغې چې آسونه يې له باد هسې زغلول، اورېدل کېدې. د مسکود ارباب په ډگر کې ددوی گاډۍ د يوې بلې گاډۍ سره ولګېده او د کوم شي د ماتېدو غږ واورېدل شو او گاډۍ لکه باد هسې د ارباب په واک کې له سترگو پناه شوه. د پادنسد واک تر وهلو وروسته، دوی خپلې چټکتيا لږه کمه کړه، راوگرځېدل او آسونه د ستاريا کانيوشيني په څلور لاره کې ودرېدل.

هغه ځوان د بالاگا ترڅنګ ناست و، ددې لپاره يې لاندي ودانگل چې د آسونو اوربوزونه ونيسي، خو په دې کې د لوخوف او اناتول لاد وخته پلي شوي او پر لار روان وو، کله چې د کورد دروازې خولې ته ورسېدل، د لوخوف شپلکې وواهه او له هغې ځوانه هم د شپلکي ځوابي غږ واورېدل شو او تر هغه وروسته يو مينځه راووته او وې ويل:

- راجئ د ننه، کنه څوک به مو وويني.

هغې مينځې زياته کړه:

- اوس انگر ته راننوزئ، وبه مو وويني.

د لوخوف د دروازې مخې ته ودرېد، اناتول مينځې پسې و خوځېد او انگر ته ننوت، د ديواله له څنګه تېر او پورته په زينو يې منډې کړې. د مارياديمتريوفنا څورب، چوپر گفرييل د اناتول تر مخې راپيدا شو او وې ويل:

- راجئ، مهرباني وکړي اغلې ته!

دغه چوپر چې په څورب ځان د اناتول مخې ته ځنډ شو په

غږ مېهاري وويل:

- مهرباني، اغلې ته!

جگړه او سوله

اناتول چې سا يې بنده بنده كېده، په پسهاري وپوښتل:

- كومه اغلې! ته څوك يې؟

- مهرباني وكړه، امر شوى، تاسو هغې ته بدرگه كړم.

دولو خوف چغه كړل:

- كوراگينه! خيانت شوى، غولول شوي يو، شاگرز! دولو خوف، له

هغې پنجرې سره چې درېدلى و، له څوكيدار سره لاس او گريوان و،

څوكيدار هڅه كوله، اناتول پسې هغه پنجره ټينگه كړې چې ترې تير

شوى و. دولو خوف په خپل وروستي توان څوكيدار پورې وهه، د

تېستې په حال كې يې اناتول له لاسه راوښو، هغه يې له پنجرې

راوويست او دواړو د گاډۍ خواته وروځغاستل.

۱۸

ماریا دیمتریوفنا ولیدل، چې سونیا په دهلیز کې ژاړي، هغه یې دې ته اړ کړه چې هر څه دې ته ووايي. ناتاشا ته لیکل شوی یادښت ،دماریا دیمتریوفنا په لاس ورغی او له دغه یادښت سره یوځای، د ناتاشې کوټې ته ورننوته.

هغې ناتاشا چې په حیرت، وچو او بې احساسه سترگو یې دې ته کتل، پورې وهله او ورته وویل:

- بې شرمې، بې حیا نجلۍ! غږېږئ به نه، نه غواړم هېڅ شی واورم. د هغې کوټه یې قفله کړه او چوپړانو ته یې سپارښتنه وکړه چې هر هغه څوک چې نن شپه دوی کره راځي، انگرې ته راننښتې او پرې یې نه ږدي چې بهر ته وتښتي. خپل چوپړ ته یې سپارښتنه وکړه چې هر څوک راځي، دې ته دې راوړي، خپله لاره، په مېلمستون کې کېناسته او د تښتوونکو راتگ ته سترگه په لارې شوه.

کله چې گوریل نومی چوپړ راغی او ماریا دیمتریوفنا ته یې خبر ورکړ چې تښتوونکي وتښتېدل، هغې تندې تریو او لاسونه یې ترشا

جگره او سوله

غوټه کړل، ترډېرو پورې په کوټه گرځېده راگرځېده او په دې اړه يې فکر کاوه، چې څه وکړي. د ماښام او ه بجې وې چې لاس يې په جيب کې په کلۍ ولگېدې او د ناتاشې کوټې ته ورغله. سونیا په دالان کې ناسته او ژړل يې. هغه چې ساندو پسې اخیسې وه، په زاری زاری يې وويل:

- د خدای لپاره، هيله کوم پرې مه ږده چې ورشم.

ماریا ديمتريوفنا پرته له هغې چې ځواب ورکړي، دروازه خلاصه کړه او ورننوته. د خپل قهر د آرامولو لپاره يې په زړه کې وويل:

- بې شرمه، بې حیا، بې ننگه، زما په کور کې او د ارسوايي. په پلار مې يې زړه خوږېږي. که څه هم دا به گرانه خبره وي، خو ټولو ته سپارښتنه کوم چې په دې اړه څوک څه ونه وايي او گراف پوه نه شي. په ټينگو گامونو کوټې ته ورننوتله. ناتاشا پر کټ پرته وه، سر يې په منگلو کې مروړلی و او هېڅ نه ښورېده. هغه په هماغه حال پرته وه چې ماریا ديمتريوفنا هغه دلته قفل کړې او ترې وتلې وه.

ماریا ديمتريوفنا وويل:

- واه واه زيری دې راباندې! آفرین! زما په کور کې خپل لوند سره وعدې کوئ! ما به نه غولوی. دلته به دوکې او پېښې نه کوئ! هر هغه څه چې درته وایم په ځير به يې اورې. هغه يې له منگولو راوښوله او وې ويل:

- گوره غوږ ونيسه، هر څه چې وایم اورې به يې. تا د يوې بې حیا او سپين سترگې نجلۍ په شان ځان رسوا او بدنامه کړ، زه پوهېږم چې له تاسره څه وکړم. خو په پلار مې دې زړه سوځي.

ناتاشا، هماغه شان چې پرته وه. هېڅ بدلون په کې رانغی، خوله هغې نه د نه اورېدونکې ژړا او ساندو غږ احساسېده. ماري ديمتريوفنا سونیا ته مخ ورواړاوه او پر کټ د ناتاشې ترڅنگ

جگړه او سوله

کېناسته.

ماریا دیمتریوفنا په څېر او ډډ غږووایل:
- بختور و چې وتبستېد، خوزه یې پیدا کوم، ته اورې کنه، چې زه
څه وایم؟

خپل څېر او پنډ لاس یې د ناتاشا تر مخ لاندې کېښود او هغه یې
خپلې خوا ته راوگرځاوه. ماریا دیمتریوفنا او سونیا د هغې د مخ په
لیدو، حیرانې شوې، د هغې سترگې ځلېدونکو خوځای پرځای وچې
ولارې وې، شونډې سره ورغلې او چاودلې او غومبورې یې لوېدلې
وو.

په غضب او کرکه یې د ماریا دیمتریوفنا ځان وژغوره، خپله
پخوانۍ بڼه یې غوره کړه او وې ویل:
- پرې مې ږدئ... څه رانه غواړئ، غواړم مړه شم.
ماریا دیمتریوفنا وویل:

- ناتاشا زه د تا خیر غواړم، غواړې وېده شئ، وېده شه، همداسې
وغځېږه، زه به لاس هم درنه وړم، خو خبرې مې واوړه... نور زه نه وایم
چې ته گنهکاره او ملامته یې. ته خپله پوهېږئ، خو خبره په دې کې ده
چې سبا دې پلار راځي، هغه ته څه ووايو؟ د هغه ځان بیا له سلگیو نه
په رېږدېدو شو.

- ټول خبرې، پلار دې، وروردې، کوژدنی دې.

ناتاشا چغې کړې:

- نو، هغه خبرې، زه کوژدنی نه لرم، ما هغه ته ځواب ورکړې.
ماریا دیمتریوفنا دوام ورکړ:

- په هر حال هغوی خبرې، ته فکر کوې هغه دا خبره همداسې
پرېږدې؟ گوره، هغه خو پلار دی، زه هغه ښه پېژنم، هغه به اناتول،

جگړه او سوله

د وئیل ته راوغواړي، دا به بیا بڼه کاروي که څنگه؟
ناتاشا له کټه لږ را کره غوندي شوه، له کرکې نه په ډک غلچک یې
ماریا دیمتریوفنا ته وکتل او چغه یې کرل:

- پرې مه ردئ! ستاسو بې زما په ژوند څه؟ ولې؟ ولې موزما په
ژوند کې لاس وواهه؟ چا تاسو نه ددې کار غوښتنه کړې وه؟
ماریا دیمتریوفنا له قهره ډکه چغه وکره:

- تا څه غوښتل، څه شوي وای؟ په تا چا بندیز لگولی و، که
څنگه؟ څوک کورته دهغه د راتگ خنډ شوي وو؟ ولې هغه غوښتل چې
تا د کومې نوم ورکې جتې په شان یوسي؟ بڼه دا یې وړې او تښتولې،
نو ته څه فکر کوي، هغه به یې پیدا کړي نه؟ ستا پلار، ورور او
کوژدنی؟ هغه سپک، بې ننگه، پوهېږئ، پوه شوي او کنه؟
ناتاشا چې لږ را پورته غوندي شوه چغې کرل:

- هغه تر ټولو تاسو نه غوره دی، که تاسو دهغه خنډ شوي نه وای...
اخ، لویه خدایه! دا څه شي دي؟ سونیا تا ته وایم دا څه کېږي؟ ووزئ،
رانه ووزئ!

هغې داسې ساندي وهلې، داسې د ناهیلې، د داسې خلکو په څېر
یې ژړل، چې یوازې خپله د خپل کړو په پایله پوهېږي. ماریا
دیمتریوفنا بیا څه ویل پیل کړل، خو ناتاشې پر هغو ورجغې کړې!
ووزئ، ووزئ، تاسو ټول له ما نه کرکه لري، او زما سپکاوې کوي او
ځان یې بېرته په کټ کې وارتېږه.

ماریا دیمتریوفنا لا تر یوې مودې پورې هغې ته ددې لپاره
نصیحت کاوه چې ناتاشا په دې ډاډه کړي چې دا پېښه یې له پلاره پټه
کړي او هېڅوک په هېڅ شي خبر نه شي. ددې لپاره باید په خپله ناتاشا
هر څه هېر کړي او هېڅ چا ته څه ونه وایي. ناتاشا، ځواب نه وایه. هغې

جگړه او سوله

نورې سلگۍ نه وهلې او نه يې ژړل، خو له سره تر پښو پورې رېږدېده. مارياديمتريوفنا د هغې تر سرلاندي، سروپردي کېښود، دوه کمپلې يې پرې ورواچولې او په خپله يې يوزيتون گل ورته راوړ، خو ناتاشې هغې ته پاملرنه ونه کړه.

ماریا په دې خيال چې هغه وېده ده، له کوتې نه د وتلو په وخت کې وويل:

- پرېږده چې وېده شي. خو ناتاشا وېده نه وه. رنگ يې الوتې او سترگې يې رډې رډې وتلې وې. هغه شپه تر سهاره وينسه پاتې شوه. له سونيا سره هم چې څو ځله يې د کت سرته راغله ونه غږېده.

له وعدې سره سم، بله ورځ سهار د وخته، گراف ايليا اندرېويچ چې د مسکو څنډو ته تللی و، راستون شو. هغه خورا خوشاله و او د مسکو د څنډو جايدادونه يې په ښه بيهه خرڅ شوي و او نور هېڅ شي په مسکو کې د هغه د پای ته کېدو اوله گرافينې سره چې په زړه کې د هغې د ليدو لېوالتيا پسې اخېستې و، د ديدن څنډه کېدای نه شو.

ماریا ديمتريوفنا چې هغه وليد، سمدلاسه يې ورته وويل، چې ناتاشا پرون سخته ناروغه شوې، دې ډاکټر ورته راغونښتې او نن يې روغتيا ښه ده. ناتاشا نن سهار له خپلې کوتې راونه وتله. شونډې يې وچې او چاودېدلې او سترگې يې لوېدلې وې. هغه د کړکۍ خواته ناسته وه او په ځير ځير يې په کوڅو کې تېرېدونکو خلکو ته کتل. کله به چې يې څوک کوتې ته راننوتل، په تلوار به يې مخ ورواړاوه. داسې بريښېدل چې کوم خبر يا ليک ته سترگې په لاره وه.

کله چې گراف، د هغې کوتې ته ورننوت، هغه په خورا گېڼۍ د هغه د نارينه گامونو غږ ته غوږ شوه او د هغې پر څپرې بيا هماغه پخوانۍ سره څپه او د کرکې نښې راخوږې شوې. آن د پلار په ليدو هم له ځايه هم

جگړه او سوله

پورته نه شوه! گراف وپوښتل:

- څه درشوي دي زما بڼا پېری؟ ناروغه یی؟

ناتاشا چوپه شوه، خو وروسته یې وویل:

- هو کې ناروغه یم.

گراف په خواشینۍ دهغې د داسې مات او ژوبل شوي حالت پوښتنه وکړه او وې ویل په کوژدنۍ خوبه یې څه نه وي شوي. هغې ډاډ ورکړ چې هېڅ پېښه نه ده شوې او هیله وکړه چې بې غمه وي او نارامه نه شي.

ماری دیمتریوفنا هم د ناتاشې د خبرو ملگرتیا وکړه او وې ویل چې له ناروغۍ پرته بل څه پېښ شوي نه دي.

گراف ته د ناتاشې دغه ناروغۍ خورا بل ډول وېرېښېده، د لور په پرېښانۍ، د سونیا او مارینا دیمتریوفنا په خواشینو خبرو کې یې له ورايه لیدل، چې څه کومه بده پېښه پېښه شوې ده. خو دهغه لپاره ددې گرانې لور ته د داسې یوې پېښې پېښېدل، چې د بې ننگۍ او بې شرمۍ سبب شي، آن په تصور کې هم وحشتناکه وه، هغه ته خپله خوشالي او آرامي داسې گران وه، چې له نورو پوښتنو نه تېر شو او ځان یې خپله په دې ډاډه کړ، چې هېڅ ځانگړي څه نه دي پېښ شوي او کلي ته تگ به یوازې د خپلې لور د ناروغۍ له امله وځنډوي.

پېیر مسکو ته د خپلې بنځې ایلن تر راتگه وروسته، هڅه کوله چې ددې لپاره کومې خوا ته مخه کړي چې له هغې سره یې دیدن ونه شي. مسکو ته درستوف د کورنۍ تر راتگ نه وروسته، د هغه اغېز له امله چې ناتاشا په دهه کړې و، دی یې دې ته اړ کړی و، چې د خپل تکل په لاس ته راوړلو کې تلوار وکړي. هغه د یوسف الکساندروویچ کونډې ته چې د توفیر په بناړ کې اوسېده، ددې لپاره ورغی چې هغې ژبه کړي وه، د خپل خدای بښلي مېړه سندونه ده ته ورکړي. پېیر چې کله له توفیر نه مسکو ته راستون شو، هغه ته یې د ماریا دیمتریوفنا هغه لیک سره ورکړ چې په هغه کې یې له ده نه هیله کړې وه چې د اندرې بالکونسکي او د هغې د ناوې په هکله د یو مهم کار لپاره ددې کره ورشي. پېیر هڅه کوله چې له ناتاشا سره یې هم دیدن ونه شي. هغه ته داسې برېښېده چې د ناتاشې په وړاندې د هغه احساسات تر هغه څه نه، چې یو بنځې لرونکی سپری یې د خپل ملگري د ناوې په وړاندې لري، زیات او پیاوړي دي، خو د برخلیک چارو هغه دواړو په

جگړه او سوله

يو ډول نه يو ډول سره مخامخول.

کله چې يې مارياديمتريوفنا کورته د تگ لپاره جامې اغوستې، له ځان سره يې چرت واهه او ويل يې:

دا څه پېښ شوي؟ او دا بيا ما پورې څه اړه لري؟ ژر تر ژره به سردار اندرې راغلی وای، له هغې سره به يې واده کړی وای...
د توفیراسکایا په کوڅه کې يو آشنا غږ، غږ پسې وکړ:

- پېیره! دېر وخت کېږي چې راغلي یئ؟

پېیر سر پورته کړ، اناتول يې وليد چې له خپل دايمي ملگري ماکارين سره په داسې يوه گاډۍ کې چې دوو خړو آسونو کښوله، ناست وو، خورا چټک روان وو، هره خوا يې د واورو غونډه کې واورول. اناتول د پوځيانو په شان ځانښودونکی او نيغ ناست و او سر يې لږ مخې خواته خم کړی و. زنه يې لږ شاتتې د پوستين په غاړه کې پټه کړې وه. څېره يې تکه سره او خوشاله وه او خپله په ښو سينگار شوې خولۍ يې داسې کړه اېښې وه چې غوړې شوي څنې يې چې د وارو دانې پرې پرته وې، له ورايه ښکارېدې.

پېیر په هغه رخه کوله او په زړه کې يې ويل:

- رښتيا هم دا يو رښتيني هونسيار دی! د ژوند د اوسنۍ شېبې له خوند پرته بل هېڅ نه وينی. ددې شېبې له خوند نه پرته بل خيال نه لري، نو له همدې کبله تل خوښ او خوشاله دی. چمتو يم، خپل هر څه لرم ور کړم، چې همدا سې شم.

په دهليز کې چې چوپړ د پېیر له اړونه پوستين اخیست ورته وې ويل چې مارياديمتريوفنا هيله کړې وه چې د هغې د خوب کوټې ته تاسو بدرگه کړو.

پېیر همدا چې د صالون دروازه خلاصه کړه وې ليدل، چې ناتاشا د

جگړه او سوله

کړکۍ خوا ته ناسته ده. رنگ الوتي، غومبوري يې لوېدلې او خپله په قهر ده. پېير ته يې وکتل، سترگې يې برنډې کړې او په خورا غمېرلې بڼه له تالار نه ووت.

پېير چې ماري ا ديمتريوفنا ته ورسېد، وې پوښتل: څه خبره ده؟
ماریا ديمتريوفنا ځواب ورکړ:

- ښه خبره ده! اته پنځوس کاله مې ژوند کړی دی، خو داسې رسوايي مې ليدلې نه وه.

وروسته له هغه چې له پېيره يې قسم واخېست چې دغه اورېدل شوې خبرې به هېڅکله هېڅ چا ته نه وايي، ماري ا ديمتريوفنا هغه ته وويل چې ناتاشا د مور او پلار له مشورې پرته خپل کوژدني ته ځواب ورکړي. هغې ورته وويل چې ددې ځواب علت اناتول کوراکين و. هغه کوراکين چې د پېير ښځې له ناتاشې سره د هغه پېژندگلوې کړې وه او ناتاشا غوښتل، هغه وخت چې پلار يې نه يې، له هغه سره وتښتي او په پټه واده سره وکړي.

پېير اوړې پورته نيولې وې او د هغو خبرو له اورېدو خوله وازه پاتې وه چې ماري ا ديمتريوفنا ورته کولې، هغه داسې څه اورېدل چې باور يې نه پرې راته. د هغه باور نه راته چې څنگه کېدای شو، د سردار اندرې کوژدني، مهربانې ناتاشا رستوفې چې بې اندازې هغه ته گرانه وه، دغه بې عقل اناتول چې واده يې هم درلود، (پېير د اناتول له پټه واده نه خبر و) تر بالکونسکي نه غوره وگڼي او داسې پرې مينه او د هغه لېواله شی او له هغه سره وتښتي؟ پېير نه په دې پوهېده او نه يې تصور کولای شو. هغه ښکلې تصور چې ده، دناتاشې له ماشومتوبه په خپل خيال کې انځور کړی و، د هغې سپکې او سخت زړې نجلی له نوي تصوير سره نه جوړېده چې اوس ماري ا ديمتريوفنا ورته انځور کړه.

جگړه او سوله

پېر ته خپله بنځه (ایلن) وریاده شوه. هغه په زړه کې وویل، دوی ټول له یوې ډلې نه دي! او خیال ته ورغلل، چې یوازې دی نه دی، چې له داسې یوې ناپاکې سپکې بنځې سره یوځای کېدل یې په برخه شوي دي... هغه په دې نه پوهېده چې د ناتاشا روح له شرم نه خوتېږي او دا ددې گناه نه وه چې د هغې بشري آرامه کراري خپله کړې وه.

پېر د ماریا دیمتریوفنا د خبرو په اورېدو وویل:

- ولې؟ هغه څنگه کولای شي واده وکړي، هغه خو بله بنځه لري،

واده نه شي کولای.

ماریا دیمتریوفنا وویل:

- سپکه، سپکه، دا دې لا بله سپکه! دم په دم نوي گلان راغورېږي.

عجیب بڼه ځوان دی. دا سپک. دې بلې ته یې ووايه، هغه یې لاسترگه په لاره ده. دا دوه ورځې کېږي چې لارې ته گوري.

ماریا دیمتریوفنا چې له پېر نه داناتول د بنځې ټول حال واورېد، په بنکنځلو بنکنځلو یې خپل زړه تش کړ او هغه ته یې وویل چې دڅه لپاره یې راغونښتی و. هغې وویل چې دا ډارېده چې هر شېبه دا شونې ده چې گراف او بالکونسکي راورسېږي او له دغې پېښې نه چې دې یې د پټولو هڅه کوله، خبر شي، هر ورو به اناتول ته بلنه ورکړي، چې په دوئیل کې یې سره سپینه کړي. نو له دې کبله یې له پېر نه وغوښتل، چې له خپل اوښي(اناتول) نه وغواړي له مسکونه ووزي. پېر چې سرداراندرې او گراف ته د ورپېښ گوانښ په گوانښ پوه شو، ژبه یې وکړه چې د ماریا دیمتریوفنا دغه هیله تر سره کړي. ماریا دیمتریوفنا چې خپل زړه ورته تش کړ، پېر یې د هرکلو کوتې ته بدرگه کړ او ورته وېویل:

- گوره پام کوه چې گراف له هېڅ څه خبر نه دی او نه یې هم داسې

جگړه او سوله

وښيي چې له کوم څه نه خبر يې. او زه به اوس ناتاشې ته ورشم او ورته وښاييم، چې هسې تش انتظار مه باسه، هو، که دې خوښه وي کولای شي، غرمه له مور سره پاتې شي.

پيپر له زاړه گراف سره وليدل، هغه خورا پريشانه او خواشینی برېښېده. هغه ورځ سهار ناتاشا هغه ته ويلي و چې له بالکونسکي سره خپل اړيکي شلولي او ځواب يې ورکړی دی.
گراف پيپر ته وويل:

- څه بدمرغي ده، لويه بدمرغي! له دې بې موره نجونو سره په څه بدمرغي اخته شوي يم. پوهېږئ دلته له راتگ نه ډېر پېښمانه يم. غواړم له تا سره په سپينه وغږېږم. تا به هم اورېدلي وي؟ پرته له هغه چې له چا سره مشوره وکړي، خپل کوژدنی. ته يې ځواب ورکړي، که څه هم هېڅکله زما دې واده ته خوښه نه وه، خو بيا هم سردار اندرې بد ځوان نه دی، په هر حال هغه د پلار له خوښې پرته دا کار کړی و. د پلار له خوښې پرته کار، ښه پای نه لري. ناتاشا هم بې کوژدني نه پاتېږي. خو پر دې بولي ډېره موده تېره شوې وه. او بيا يې هم د مور او پلار له خوښې پرته دا کار کړي او هغه ته يې ځواب ورکړی دی. اوس ناروغه پرته ده او خدای خبر چې څه پرې شوي دي. ښاغليه گرافه! حال ډېر خرابه دی. د بې موره نجلۍ ساتنه خورا گران کار دی... پيپر ليدل چې گراف خورا پريشانه دی. هڅه يې وکړه چې خبرې بل پلو بوزي، خو گراف به بيرته د خپل غم کيسه راپيل کړه. سونيا په خورا خواشینی د هرکلو کوټې ته راننوته، او وې ويل:

- د ناتاشا ناروغي خورا کړکيچنه ده، هغه په خپلې کوټې کې ده، که ستاسو خوښه وي، هغه ستاسو د ليدو هيله لري. مارياديمتريوفنا له هغې سره ده، هغه هم هيله لري چې تاسې هلته ورشي.

جگړه او سوله

گراف پيیر ته وويل:

- هوکې رښتيا تاسو خو هم له بالکونسکي سره نېرېدې ملگرتيا لری، هر و مرو ناتاشا غواړي هغه ته کوم زيروي ولېږي. آه خدايه، څنگه هر شي بڼه و، خپلې منگلويې په خپلو سپينو څڼو کې خښې کړې او له تالار ووت.

ماریا ديمتريوفنا ناتاشا په دې خبره کړې وه چې اناتول بښه لري، خو ناتاشا په هېڅ ډول د هغې خبره نه منله او هيله يې کړې وه چې پيیر دې ته رښتيا ووايي. دغه خبره پيیر ته هغه وخت سونیا کړې وه چې هغه دهغې پلو ورروان و.

ناتاشا چې رنگ يې الوتی و، په خورا حيرانه او جدي بڼه د ماریا ديمتريوفنا تر څنگ ناسته وه، د هغې ځلېدونکې ټيټې نيولې سترگې لا د دروازې په خوله کې په پيیر ورو لگېدې او په پوښتنيزه توگه يې هغه ته وکتل. هغه، نه ورته و موسېده او نه يې سر ورته وښوراوه، خو همدا سې په ځير او پرله پسې يې په سترگو کې له هغه نه و پوښتل:

- ایا دی د اناتول ملگري دی، که د نورو په شان هغه ته په بده سترگه گوري؟ خورا ښکاره ده چې خپله د پيیر شته والی يې نه احساساوه.

ماریا ديمتريوفنا چې پيیر ته اشاره کوله، ناتاشې ته وويل:

- هغه په هر څه پوهېږي، پرېږده چې درته ووايي، چې ما رښتيا ويلي که درواغ؟

ناتاشا لکه ويشتل شوی له پښو پاتې ځناور، چې د ښکاريانو او تازيانو را نېرېدې کېدل يې ليدل، کله يوه او کله بل ته کتل.

پيیر چې پر هغې يې سخت زړه خوږېده، سترگې يې ښکته و اچولې او له هغه شهادت نه چې له ده نه غوښتل شوی و له کرکې سره سره

جگړه او سوله

وويل:

- نتاليا ايليچنا د دې خبرې رښتيا او نه رښتيا بايد ستا لپاره يو
شان وي ځکه...

- نو دا رښتيا نه ده چې هغه ښځه لري؟

- ولې؟ رښتيا ده.

بيا يې وپوښتل: ښځه يې لرله؟ له پخوانه؟ قسم و خوره!

او پيپر قسم و خور، چې له پخوا نه يې ښځه لرله.

ناتاشا په تلوار وپوښتل:

- هغه لا په مسکو کې دی؟

- هو کې، په مسکو کې دی. دا نيم ساعت مخکې مې وليد.

داسې برېښېده چې نور نو هغې د خبرو توان نه درلود او لاس يې په

دې نښه وښور او ه چې يوازې يې پرېږدئ.

۲۰

پېیر غرمنۍ ته پاتې نه شو او سمدلاسه له کوتې نه ووت او لاړ. هغه په دې هیله ښار ته لاړ چې کور اگین ولټوي. د هغه د پیدا کولو په خیال کې و. په همدا خیال یې ټوله وینه په زړه کې داسې را اېشېدلې، چې اوس سا اېستل یې هم له ستونزو سره مخامخېدل. هغه یې هر ځای ولټاوه، په غونډیو کې له جتانو سره، په کومونو (په مسکو کې د ساعتېرۍ یو ځای و) کې، هېڅ ځای نه و. پېیر بیا کلوب ته لاړ. په کلوب کې هر څه په خپل حال روان و. هغه مېلمانه چې د غرمنۍ لپاره راغلي وو، ډله ډله ناست اوله پېیر سره یې روغې وکړ. هغوی د ښاري ژوند په اړه غږېدل. هغه چوپړ چې ده ته یې هر کله ووايه، نه یوازې د هغه انډیوالان پېژندل، بلکې د هغو له عاداتو سره هم آشنا و، ورته وویل چې ده ته په واره خورنټون کې میز چمتو دی، شهزاده زاخارویچ په کتابتون کې دی او پاول تیموفیویچ لا راغلی نه دی. د پېیر یوه آشنا د خبرو اترو په لړ کې له هغه نه وپوښتل چې د کور اگین له خوا د ناتاشا رستوفی د تښتېدلو په اړه چې اوس یې په ټول ښار کې آوازي خوري

جگړه او سوله

دي، څه اورېدلي او كنه؟ دا آوازې رښتيا دي كه هسې آوازې دي؟ پېير
وځنډل او وې ويل:

- دا هستې تشې ملنډې دي، ځكه دى همدا اوس درستوف په كور
كې و. كراړه كراړي وه.

هغه له ټولو نه د اناتول پوښتنه كوله، يوه وويل چې لا راغلى نه
دى، بل بيا وويل چې نن به غرمنى ته راشي. پېير په حيرانتيا سره دغو
آرامو او آسوده خيالو، خلكوته چې د ده په گوگل كې له تېرېدونكي
توفان نه خبر نه و، كتل. هغه د كلوب په ټولو سالونونو كې وگرځېد،
ودرېد چې ټول راټول شي، له اناتول نه پرته ټول راغلل، دى هم نور
انتظار نه شو او پرته له هغه چې ډوډۍ وخورې، كورته لاړ.

اناتول چې دى يې په لټولو بوخت و، دغه ورځ غرمه د دولو خوف
سره غرمنى كوله او دوى په دې اړه غږېدل، چې د دغې ورپېښې
بدنامۍ غم څنگه وخورې. د هغه په اند ددې كار لپاره بايد هرومرو
ناتاشا وگوري. مابښام هغه ددې لپاره د خور كره (د پېير ښځه ايلن)
ورغې، چې په دې اړه له هغې سره وغږېږي، چې څنگه او له كومې لارې
ناتاشې سره د ده كتنه وشي. كله چې د ټول ښار د بې ثمره لټولو نه
وروسته پېير بېرته كورته راوړسېد، د هغه يو چوپړ ده ته خبر ورکړ،
چې شهزاده اناتول واسيلوويچ له گرافيني ايلن سره د هركلو په سالون
كې ناست دي. د هركلو په سالون كې د مېلمنو گڼه گڼه وه.

پېير چې مسكو ته له راتگ نه وروسته خپله ښځه (په دې شېبه كې
له بل هر چا نه زيات، هغه له خپلې ښځې ايلن نه كركه كوله) ليدلې نه
وه، بې له هغه چې له هغه سره سلام او روغبړ وكړي، سالون ته تر
ننوتلو وروسته يې اناتول وليد او مخامخ هغه ته ورغې.

گرافينه ايلن د خپل مېړه خواته راغله او وې ويل:

جگړه او سوله

- آه! پېیره! ته پوهېږئ چې اناتول له څه ستونزو سره لاس او گريوان دی؟

خو همدا چې د خپل مېړه بنکته سر، له قهره ډکې ځلېدونکې سترگې، د هغه ټينگ ټينگ گامونه، او له لېوتوب نه ډکه پياوړتيا يعنې هغه څه چې دې په هغه کې له دولو خوف سره د دوئيل په وخت کې ليدلي وو، وليدل، ځای پر ځای ودرېده.

پېير خپلې بسځې ته وويل:

- هر چېرې چې ته يې، هلته شراو رسوايې شته.

بيا يې اناتول ته مخ ورواړاوه او په فرانسوي ژبه يې ورته وويل:

- اناتول، درځه درځه، زه غواړم درسره وغږېږم.

اناتول خورته وکتل، په نرمه غاړه پاڅېد او چمتو شو چې پېير

پسې و خوځېږي.

پېير هغه له لاسه راوښو، ځانته يې راکش کړ او له صالون نه ووتل.

ايلن په ټيټ آواز وويل:

- که ځانته اجازه ورکړئ چې زما په مېلمستون کې... خو پېير پرته

له هغه چې د هغې ځواب ووايي، له مېلمستون نه ووت.

اناتول، په خپله عادي بڼه، لکه د ځان ستاينکو زلميانو په شان

هغه پسې روان و، خود هغه په خپره کې د ناآرامۍ نښې له ورايه

خرگندې وې.

کله چې پېير خپل دفتر ته ننوت، دروازه يې قفل کړه، پرته له هغه

چې اناتول ته وگوري، هغه ته يې وويل:

- تاسو گرافيني رستوفې ته وعده ورکړې چې واده ورسره وکړئ؟

د هغې د تېستولو تکل مو کړی و؟

اناتول په فرانسوي ژبه (هغوی تل په فرانسوي غږېدل) وويل:

جگړه او سوله

- زما گرانه! زه ځان اړ نه گڼم، هغو پوښتنو ته چې په داسې ترخه ژبه له مانه کېږي، ځوابونه ووايم.

د پېير بشره چې لاد مخه رنگ ترې الوتی و، په لېوني غضب کې ډوبه شوه. هغه اناتول په خپلو شډلو لاسونو د دریشۍ له گريوان نه راوښو او تر هغه يې له يوې خوا نه بلې خواته خوځاوه، چې په خپره کې يې د ډار او وحشت نښې راڅرگندې شوې.
پېير تکرار کړه:

- درته مې وويل، غواړم درسره وغږېږم...

اناتول چې د گريوان په شلیدلې ځورندې تنۍ لاس واوه، وويل:

- حماقت دی، وايه څه وايئ، خبره دې وکړه.

پېير وويل:

- ته لچک او سپک انسان يې، نه پوهېږم څه شي زما مخه نيسي او ستا د سرد چپتېدو له خونده مې بې برخې کوي (هغه د ميز له سره د کاغذونو درنه دوسيه راپورته او تر گواښه وروسته يې سمدلاسه بېرته کېښوده) هغه زياته کړه:

- وعده مو ورکړې وه چې واده ورسره وکړئ؟

- ما، ما، ما فکر نه کاوه، چې... ما هېڅکله وعده نه وه ورکړې،

ځکه چې...

پېير د هغه خبرې پرې کړې، وروړاندې شو او تکراره يې کړه:

- دهغې لیک تا سره شته؟ تا سره يې لیک شته؟

اناتول هغه ته وکتل، سمدلاسه يې لاس پر جيب ومانډه او يو کاغذ

يې راوويست.

پېير هغه ته ورکړ شوی لیک واخېست، ميز يې لږ پورې واوه او په کټ ډوله څوکۍ کې يې ډډه ولگوله. په دې وخت کې وليدل چې اناتول

جگړه او سوله

په يوې ځانگړې خوځېدله ډار سره پټ کړي، هغه ته يې وويل:

- زه هېڅ نه درسره کوم، ډار پرې مه!

بيا يې په داسې يو ژبې چې گواکې له ځان سره لوست تکراروي،

وويل:

- لومړي ليکونه... دويم... تر يوې شېبې چوپیتیا نه وروسته، هغه

بيا دوام ورکړ. بيا پاڅېد او په گرځېدو شو. دويم تاسو بايد له مسکو

نه ووزي.

- نوزه څنگه کولې شم...

- درېيم دا چې، پېر پرته له هغې چې د هغه خبرې واورې، دوام

ورکړ: تاسو بايد هېڅکله د هغه څه په اړه چې د تاسو او گرافینې

ناتاشا تر منځ تېر شوي دي، يوه کلمه هم هېڅ چېرې او هېڅ چاته ونه

وايئ. البته زه پوهېږم، ستا د ژبې مخه نيولې نه شم، خو که لږ تر لږه که

ستا په وجدان کې درنبتيا يو سپڅلې هم پيدا شي...

پېر چوپه خوله، خو ځله په کوټه کې نېکته پورته لاړ.

اناتول په تريو تندي د ميز شاته ناست او خپلې شونډې يې ژولې.

پېر وويل:

- تاسو نه شي کولای پوه نه شئ، چې بالاخره ستاسو له خوښې پرته

هم نور خلک د نيکمرغۍ او آرامۍ حق لري، تاسو نه شي کولای پوه نه

شي چې په خپلې يوې شېبې خوشالۍ د نورو ټول ژوند بربادوي. تاسو

خپلې عياشۍ، له داسې بنځو سره وکړئ، لکه زما د بنځې په شان

بنځو سره، هغوی پوهېږي چې تاسو له هغو څه غواړئ. هغوی ستاسو

د عياشې او بې لاري لپاره پوره په هماغه شان بې لاري اخته دي، لکه

تاسو چې اخته ياست، خو يوې نجلۍ ته د واده وعده ورکول، د هغې

غولول او بيا د هغې تېنتول... څنگه نه پوهېږئ، چې ستاسو دغه کار د

جگړه او سوله

يوه بوډا او يا يو ماشوم وهلو او زورولو ته ورته دى.
پيپر چوپ شو، اناتول ته يې وکتل، اناتول ته دهغه کتلو، نورد
قهر نه بلکې پوښتنيزه بڼه پيدا کړې وه.
خومره به چې د پيپر قهر او خواشيني سرېده، په هماغه اندازه به د
اناتول زړورتيا زياتېدلې، هغه وويل:

- پوهېږئ، په دې نه پوهېږم، نه پوهېږم او نه غواړم پوه شم.
هغه چې لاندنۍ ژامه يې رېږدېده، پرته له هغه چې پيپر ته وگوري،
دوام ورکړ:

- پوهېږئ ماته څه وويل، تاسو ماته داسې خبرې، لکه سپک،
لچک او دې ته ورته نورې وويل، هغه څه مو وويل چې زه د يوه درانه
او مخور انسان په توگه هېڅ چا ته اجازه نه ورکوم، چې ماته يې
ووايي.

پيپر په حيرت هغه ته کتل، خودا توان يې نه درلود، چې هغه له ده
نه څه غواړي.

اناتول دوام ورکړ:

- که څه هم موږ يوازې و او ستا خبرې چا وانه وړېدې، خو زه نه شم
کولای...

پيپر له ملنډو نه په ډکه ژبه وويل:

پوه نه شوم، تاسو له ما نه څه غواړئ؟

- که غواړئ چې زه ستاسو هيله تر سره کړم، لږ تر لږه خپلې دا خبرې
بېرته واخلي، څنگه؟

پيپر وويل: خپلې خبرې، خپلې خبرې بېرته اخلم، او هيله كوم چې
ما وښئ!

پيپر د هغه شلیدلې تنۍ ته وکتل او زياته يې کړه:

جگړه او سوله

- که سفر لپاره مو پیسې په کار وي.

اناتول وخنډل.

پېیر د اناتول، له ډار او ملنډو گډې خندا نه چې ده په وار، هغه

خپله بنځه همدا سې لیدلې وه، بېرته په غضب شو او وې ویل:

- څه سپکه او بې رحمه خټه ده.

دایې وویل او له کوتې نه ووت.

او بله ورځ اناتول د پېترزبورگ پلو و خوځېد.

۲۱

پېير، ماریا دیمتریوفنا ته ورغی چې د هغې هیليې د سرته رسېدو نه یې خبره کړي، چې کور اګین باید له مسکو نه وشړل شي. ټول کور په ویره او گڼۍ کې خپې وهليې. ناتاشا ډېره ناروغه وه، ماریا دیمتریوفنا په پټه پېير ته خبر ورکړ، چې کله پرون شپه ناتاشا د اناتول له بڼڅې خبره شوه، د هغو درملو (د مورک د وژلو دوا) په خوړلو چې په پټه یې پیدا کړي وو، د ځان وژنې هڅه کړې ده. هغې درمل لږ خوړلي او بیا ډاره شوې ده، سونیا یې راویننه کړې ده او ورته ویلي دي چې څه یې کړي دي، خو په هر حال اوس خورا ناتوانه ده او کلي ته د هغې د لېرلو تصور هم نه شي کېدای. نو ځکه یې یو څوک لېرلي چې د هغې مور مشره گرافینه مسکو ته راوړي. پېير ولیدل، چې گراف ډېر غمجن او سونیا په ژړا ژړا ژاړي، خو ناتاشا یې ونه شوه لیدلای.

پېير هغه ورځ په کلوب کې غرمۍ وخوره او اورېدل یې چې هر پلو، د کور اګین له خوا د ناتاشا رستوفې د تښتولو کیسې او خبرې روانې دي. هغه په تینگار دغه آوازي ناسمې بللې او ویل یې چې رښتیا

جگړه او سوله

خبره دا ده چې اوبنې يې د ناتاشا ريباري كړې ده او هغه يې نه ده وركړې. پيپر دا خپله دنده بلله چې دغه خبره پټه وساتي او درستوف د كورنۍ پټ او عزت بېرته پر ځاى كړي.

هغه، په خورا تلو سې د سردار اندرې رارسېدو ته سترگې په لاره و او هره ورځ به د هغه په اړه د نويو خبرونو د لاس ته راوړلو لپاره د زاړه سردار كورته ورته.

سردار نيكولاى اندرې وويچ د پېغلې بوري ين له لارې د بناړ له ټولو آوازو خبرېده او هغه ليك يې چې ناتاشې په هغه كې له سردار اندرې سره د خپلو اړيكو د شلولو خبر وركړى و، لوستى و. هغه تر ورځني ژوند خوشاله بربنېدېده او په بې حوصلگۍ يې د زوى د راتگ لاره څارله.

له مسكوه د اناتول د تگ نه خو ورځې وروسته، پيپر د سردار اندرې له خوا يو ليك تر لاسه كړى و، په هغه ليك كې يې هغه ته د خپل راتگ خبر وركړى و او ده نه يې هيله كړې وه، چې د ده ديدن ته ورشي.

مسكو ته په رارسېدو سره مشر سردار، د سردار اندرې مخې ته د ناتاشا هغه ليك كېښود، چې په هغه كې ناتاشا له اندرې سره د خپلو اړيكو د شلولو خبر وركړى و. (دغه ليك پېغلې بوري ين له شهزادگۍ ماريانه غلا كړى او مشر سردار ته يې وركړى و) او د اناتول له خوا د ناتاشا د تېنټولو كيسه يې په هراړخيزه ډول او لازياتې بڼه ورته كړې وه. سردار اندرې ماښام رارسېدلى و او پيپر بل سهار د هغه ديدن ته ورغى. هغه دا تصور لاره، چې سردار اندرې هم د ناتاشا په شان په خراب طبيعت او غمجن حالت كې وويني. خو كله چې دى د هغه مېلمستون ته ورننوت، له دې نه يې تعجب و كړ چې د كار له دفتره يې د

جگړه او سوله

هغه لور او داسې تاند غږ چې په پترزبورگ کې د یوې دوکې د سپینېدو په اړه غږېده، واورېد. د ده له غږه سره د مشر سردار او د بل کوم چا غږ ورگډېده. شهزادګۍ ماریا د پېیر هرکلي ته راووته. هغې یو سوړ اسویلي وویست او د سترگو په کېنګکوډو سره یې د هغې کوټې دروازې ته اشاره وکړه، چې سردار اندرې په کې ناست و، داسې برېښېده چې په دې ډول غواړي، له هغه سره په ورپېښ شوي غم کې ځان ورگډ کړي، خو د پېیر دې ته پام شو چې د شهزادګۍ ماریا په بشره کې د دغې پېښې او د کوژدنې له خوا ددې ورور ته د خیانت له امله د ورور په غبرګون کې، د خوښۍ نښې څرګندې وې، هغې وویل:

- ورور مې وویل چې ده د دغه شان یوې پېښې انتظار لاره، زه پوهېږم چې د هغه غرور ده ته اجازه نه ورکوي چې په دې هکله خپل احساسات څرګند کړي، خو په هر حال، هغه په خورا زغم له هغه نه زیات چې ما یې هیله لرله دغه پېښه وزغمله، داسې ښکاري چې تقدیر به داسې و...

پېرو ویل:

- ولې، په رښتیا هر څه پای ته رسېدلی دی؟

شهزادګۍ ماریا په حیرانتیا، پېیر ته وکتل، هغه آن په دې نه پوهېده چې څنګه کېدای شي داسې پوښتنې وشي. پېیر د سردار اندرې د کار دفتر ته ورننوت. اندرې ډېر بدل شوی و او د هغې تاندې خبرې دا ښودله چې هغه خورا ښه شوی ده، خو یوه نوې ګونځه یې په تندي کې زیاته شوې وه. ولسي جامې یې په غاړه وې او د خپل پلار او شهزاده میشرسکي تر مخې ولاړ و، په خورا لېوالتیا یې خبرې کولې او په تندي یې سر او لاس ښورول.

خبرې ټولې د سپرانسکي د ناڅاپي تبعید او د هغه د خیانت د

جگړه او سوله

آوازو په اړه وې چې نوې مسکو ته رارسېدلې وې.
سردار اندرې ويل:

- نن هغه کسان هغه غندي چې يوه مياشت پخوا يې، سره له هغه چې د هغه په موخه نه پوهېدل، هغه نه آفرين ويل. د يوه پرزیدلي غندنه او پر گنېل خورا آسانه کار دی او په آساني سره کېدای شي. ټولې تېروتنې آن د نورو پر هغه ورو تپل شي. زه وایم که زموږ د اوسني ټولو اک په وخت کې کوم ښه کار شوی وي، دا د هغه او يوازې د هغه له برکته و... پېير چې راننوت او د سردار اندرې سترگې په هغه ولگېدې، له خبرو پاتې شو. په بشره کې يې رېږد پدا راڅرگنده او سمدلاسه په کې د خواشینی نښې راپيدا شوي، هغه خپله وينا په دې خبرو پای ته ورسوله:

- راتلونکې به په هغه قضاوت وکړي، دا يې وويل او مخ يې پېير ته ورواړاوه، هغه هماغه شان په لېوالتيا وويل:

- ښه، ته خپله څنگه يې؟ همداسې خوربېړۍ او خوربېړۍ!
هماغه نوي پيدا شوې گونځه يې په تندي کې لا ژوره شوه او د پېير پوښتنې ته يې د ملنډو سره مل ځواب ورکړ:

- زه روغ يم، د پېير په اند د هغه د ملنډو معنا دا وه چې:
- هوکې زه ښه يم، خو زما د صورت روغتيا د چا په گټه نه ده.
وروسته له هغه چې يو څو خبرې يې د پولنډ له پولونه ددې خوا د لارو د خورا بدې وړانۍ او خرابۍ په اړه وکړې، د پېير د هغو آشنايانو په اړه چې په سويس کې يې ليدلي و، وغږېد او بيا د ښاغلي دو سال (د اندرې د زوی استاد) په اړه چې د خپل ماشوم د روزو لپاره يې له بهره له ځان سره راوستي يو څه هغه ته وويل او بېرته يې له دوو بوډاگانو سره چې د سپرانسکي د خيانت په اړه غږېدل، خبرې پيل کړې. هغه په توده

جگړه او سوله

ژبه او لېوالتيا وويل:

- که په رښتيا خيانت شوی وي او له بناپارت سره هغه پټ اړيکي لرلای، بايد په رسمي بڼه ټول پرې خبر شوي وای. زه خپله له سپرانسکي سره کومه ځانگړې مينه او لېوالتيا نه لرم او پخوا مې هم نه لرله، خو زه د عدالت مينه وال يم، پير په خپل ملگري کې هغه ځانگړتيا بيا موندله چې ده پخوا په هغه کې پېژانده...

کله چې شهزاده ميشيرسکي لاړ، سردار اندرې، پير له مړونده راوښو او هغې کوټې ته يې بدرگه کړ چې ده ته ځانگړې شوې وه. هلته يې کټ هم ورته اېښې و، هلته خو صندوقونه او بکسونه هم اېښي وو. سرونه يې پرانستي وو. سردار اندرې د يوې کڅورې خواته ورغی، يوه بله وره کڅوره يې له هغې نه راوويسته، بيا يې له هغه نه يو بندل کاغذونه راوويستل. دغه ټول کار يې په خورا چټکۍ او چوپيتيا تر سره کړ، بيا پاڅېد او په يوه توخي يې غاړې خلاصې کړې. تندي يې تريو شو، شونډو يې سره وزيښلې او وې ويل:

- ما به وښی چې ستاسو د نارامۍ سبب شوي يم.

پير پوه شو، چې سردار اندرې غواړي له ده سره د ناتاشې په اړه وغږېږي او د هغه په پراخه بشره کې د غم او خواشینی نښې راڅرگندې شوي. د پير د خبرې دغه بڼې سردار اندرې خپه کړ. په غوڅه او بې خونده لور غږ يې دوام ورکړ:

- گرافينه رستوفې زما سره له واده کولو نه ډډه کړې ده، زموږ د بولې ژبه يې ماته کړې ده او اورېدلي مې دي چې ستا اوښی. د هغې ريباري کړې او داسې څه نورې خبرې، ايا دا رښتيا دي؟

پير ځواب ورکړ:

- هم رښتيا دي او هم نه دي.

جگړه او سوله

سردار اندرې د هغه خبره پرې کړه او وې ويل:

- نوراشه دا يې ليکونه او داهم د هغې تصويرونه. هغه يو بنډل
کاغذونه له ميزه راپورته او پيپر ته يې ورکړل.
- که دې له گرافينې سره ديدن وشو، دا به ورکړئ.

پيپر وويل:

- هغه سخته ناروغه ده.

سردار اندرې وويل:

- ښه تر اوسه لا دلته ده؟ او په چټکۍ يې بيا وپوښتل:

- شهزاده کوراگين څنگه؟

- کوراگين لا پخوا تللی دی، نېرې دې وه چې ناتاشې مړه شي...

سردار اندرې وويل:

- له دې کبله خورا خواشینی دی چې هغه ناروغه شوې ده.

د پلار په څېر په خورا ترخې او له دښمنۍ نه په ډکې ژبې غږېده او
د هغه له ملنډو ډکې موسکا، دهغه د پلار موسکا رايادوله.

سردار اندرې وويل:

- نو په دې ډول ښاغلي کوراگين گرافينه رستوفه د خپل ښځتوب
وړونه گڼله؟ دا يې وويل او خو ځله وپرنجېد.

پيپر وويل:

- هغه واده نه شو کولای، هغه ښځه لرله.

سردار اندرې يوه بې خونده خدا چې د پلار خدا يې رايادوله وکړه

او وې ويل:

- کولای شو پوه شو، اوس ستاسو دا اوښي چېرې تشریف لري؟

پيپر وويل:

- پيتر ته لار، که څه هم پوره نه پوهېږم.

جگړه او سوله

سردار اندرې وويل:

- نوښه ده، اوس پروا نه لري، زما له خوا گرافينې رستوفې ته ووايي چې هغه آزاده وه او اوس هم آزاده ده او زه د هغې نيکمرغي غواړم.

پيرد ليکونو يو بنډل راواخيست. سردار اندرې د هغو کسانو په شان چې نه پوهېده څه وايي، انتظار پاتې شي چې پير هغه ته څه ووايي، په ځير ځير يې هغه ته کتل.

پير وويل:

- گوره، هغه په پترزبورگ کې دی، زموږ خبرې دې ياد پرې، تاته وایم ياد پرې دې!...

سردار اندرې په چټکۍ ځواب ورکړ:

- ياد پرې مې، ډېرې ښې مې ياد پرې، ما ويل چې گنهکاره ښځه بايد وبنسل شي، خو ما ونه ويل چې زه کولای شم گنهکاره ښځه وبنسم، نه، نه يې شم کولای،

پير وويل: دغه شان پر تله کول امکان لري؟

سردار اندرې د هغه خبره پرې کړه او په زوره يې چغه کړل:

- هوکې، بيا يې بايد ريباري وکړم، د هغې په وړاندې مهربانه واوسم او دې ورته نورې خواخوږۍ؟ هوکې دا خورا د خیر خبره ده، خو زه نه شم کولای، ددې ښاغلي ميراث خور شمه او که ته غواړې چې زما ملگری و اوسې، نور هېڅکله... هېڅکله په دې اړه له ما سره مه غږ پرېه. ښه، د خدای په امان، زما خبرې به همداسې چې ما وويل، همداسې به يې ورسوئ.

پير د هغه له کوټې ووت، له هغه ځايه مشر سردار او شهزادگی ماریا ته ورغی.

جگړه او سوله

بوډا تر هر وخته تاند او خوشاله برېښېده. شهزادگۍ مارييا داسې وه لکه د تل په شان. پېير د هغې په څېره کې له ناتاشې سره د ورور د جلا کېدو له امله يو ډول پټه خوشالي احساسوله. هغه چې کله هغوی ته کتل، ټولود رستوف کړنۍ په خواشینیۍ او سپکاوي يادوله...

د غرمۍ په لړ کې خبرې اترې د جگړې په اړه وې. د هغې جگړې په اړه چې رارسېدل يې نور ټولو ته څرگند شوي و. سردار اندرې پرله پسې غږېده، کله به يې پلار او کله به يې له دوو سال، سويسي روزونکي سره خبرې کولې، دی له عادي حال نه تازه او لېوال برېښېده، هماغه لېوالتيا چې پېير د هغه په رواني علتونو ښه پوهېده.

۲۲.

په دغه ماښام پېير د رستوفيانو کره راغي، چې خپله ورسپارل شوې دنده تر سره کړي. ناتاشا په پرستن کې وه، گراف په کلوب کې و، پېير ليک سونيا ته ورکړ او خپله مارييا ديمتريوفنا ته ورغې. هغه غوښتل يې په دې پوه شي، چې سردار اندرې ددې خبرو په وړاندې څه غبرگون ښودلی دی. لس دقيقې وروسته سونيا مارييا ديمتريوفنا ته راغله او وې ويل:

- ناتاشا غواړي هر ورو له پېتر کريلويچ سره وگوري.

مارييا ديمتريوفنا وويل:

- پوه نه شوم، څه وايئ، غواړئ هغه خپلې کوتيې ته بوزئ؟ هلته

گډوډي نه ده؟

سونيا وويل:

- نه، هغې جامې واغوستې او مېلمستون ته راووته.

مارياديمتريوفنا يوازې اوږې پورته واچولې، مخ يې پېير ته

وروړاوه او وې ويل:

جگړه او سوله

- کله به دغه گرافینه راشي، زه خو دغې نجلي ډېره په عذاب کړې يم. گوره پام کوه که راشي، چې ټول حال ورته ونه وايي... ډېر مې زړه ورته خوږېږي.

ناتاشا په ډنگره شوې، رنگ الوتې خپرې او تريو تندي، د پيبر له خياله لرې، له هر ډول حيا او شرمه پرته، په مېلمستون کې ولاړه وه. کله چې پيبر رانوت، هغه يو ډول گېنې واخيسته، داسې برېښېده، هغه زړه نازړه او په دې خيال کې وه چې د هغه پلو ورشي، که ودرېږي، چې هغه ددې خواته راشي.

پيبر په تلوار د هغې خواته ورغې. هغه فکر کاوه چې ناتاشا به د تل په شان ده ته لاس ورکړي، خو هغه چې کله ده ته رانېږدې شوه، ودرېده، په سختۍ يې سا وويستله او لاسونه يې لکه د شنډ لاسونو په شان څړوند وو. د هغې درېدل، هغه درېدو ته ورته و، چې د سندرو ويلو لپاره به د مېلمستون په منځ کې درېده. خو اوس يې خپره چور بل ډول برېښېده.

هغې په چټکۍ خبرې پيل کړې او وې ويل:

- پيتر کېريليچ! سردار بالکونسکي ستاسو ملگري و، بيا يې خپله خبره راسمه کړه، هو او اوس هم ستاسو ملگري دي. (هغه داسې انگېرله چې هر څه و، هغه پخوا و او اوس هر څه بدل شوي دي). هغه، هغه وخت ماته ويلې و چې کومه ستونزه وي، له تاسو نه مرسته وغواړم...

پيبر هغې ته کتل او ژوره ژوره سا يې اېستله تر هغې شپې پورې هغه، هغه په خيال کې پرې گڼله، خو اوس يې تر سترگو داسې د زړه سوي ورغله چې په زړه کې يې د ملامتۍ يوه نېښه هم پاتې نه شوه.

- هغه اوس دلته دی، هغه ته ووايي چې ما وېښۍ... ما وېښۍ،

جگړه او سوله

يو ازې يوه بښنه، ما دې وښئ. هغه ودرېده، سا ويستل يې لا زيات شول، خو ژړل يې نه.

پيړ وويل:

هو کي، زه به ورته ووايم، خو... هغه نه پوهېده چې څه ورته ووايي. داسې برېښېده، چې هغه له هغه خياله ډارېږي، چې د پيړ خيالوته به ورشي.

او په چټکۍ يې وويل:

- زه پوهېږم، چې هر څه پای ته رسېدلي، نه، نه دا نور هېڅ امکان نه لري، خو ما هغه عذاب زوري چې ما هغه ته رسولی دی. زما يوازينۍ هيله داده چې هغه ته ووايي چې زما هيله ومني او ما د ټولو گناهونو په خاطر وښئ، وښئ او وښئ.

د هغې ټول ځان په رېږدېدا شو او پر څوکۍ کېناسته.

د پيړ زړه له دې نه مخکې، هېڅکله د داسې زړه خوږي احساس نه و لمسولی، هغه وويل:

- هغه ته به ووايم، هر څه به بيا ورته ووايم، خو... په يو څه غواړم پوه شم...

د ناتاشا غلچکونو، له هغه نه وپوښتل:

- په څه شي غواړي پوه شي؟

- هيله مې لرله، پوه شم، ايا... هغه... تاسو ته گران و؟

پيړ نه پوهېده چې اناتول (خپل اوبنی) په څه نامه ياد کړي. د هغه د نامه په ياديدو تک سور شو او وې ويل:

- ايا تاسو ته دغه احمق گران و؟

ناتاشا وويل:

- هغه ته احمق مه وايئ، خو زه په هېڅ څه نه پوهېږم، نه پوهېږم،

جگړه او سوله

هغه بيا په ژړا شوه.

د زړه خوږې، خواخوږې او مينې احساس له پخوا لاسيات د پيښر پر زړه منگولې خښې کړې، داسې يې انگېرله چې تر عينکو لاندې يې اوبنکې راشپوه شوي دي او دا هيله يې لرله، چې د چا ورته پام نه شي. پيښرو ويل:

- زما ملگري! نور به په دې اړه خبرې نه کوم.

د هغه دغه په زړه پورې، مينه ناک غږ چې د خواخوږې نښې په کې نغښتې وې ناخپه د ناتاشا په غوږو کې عجيبې انگازې او پر زړه يې حيرانوونکې اغېز وکړ.

- په دې اړه به نه غږېږو گرانې! زه به هغه ته هر څه او ټول ووايم خو له تاسو نه هيله لرم چې ما خپل وگنې او که زما مرستې يا مشورې ته مو اړتيا پيدا شوه او يا که مو غوښتل چې له چا سره د زړه خواله وکړې، نه يوازې اوس، بلکې هر وخت مو چې خوښه وي په رښتيا، ما مه هېروئ.

د هغې لاس يې راونيو، هغه يې ښکل کړ او وې ويل:

- ډېر به ځان نيکمرغه وگنم که وکولای شم چې...

پيښرو ونه شو کولای، خپلې خبرې پای ته ورسوي.

ناتاشې چغې کړل:

- له ما سره داسې مه غږېږئ، زه د هغه څه سياله نه يم، چې تاسو يې

وايئ.

ناتاشا غوښتل چې له کوټې نه ووزي، خو پيښرو د هغې لاس راونيو او د تگ خنډ يې شو او غوښتل يې چې څه ووايي. خو کله چې يې وويل، هغه خپله دې ته حيران او هک وپک شو چې څنگه يې هغه ويلي دي.

پيښرو هغې ته وويل: بس کړي، بس کړي، ستاسو ټول ژوند تر مخې دي.

ناتاشې په ډېر شرم او خورا حيا وويل:

جگړه او سوله

- نه، زما لپاره، نه، نه زما لپاره، ژوند پای ته رسېدلی دی.

پېیر د هغې خبرې تکرارې کړې:

- زما لپاره ژوند پای ته رسېدلی دی؟ که زه، زه نه وای، بلکې د

نړۍ تر ټولو بڼکلي، هوښیار او ښه سپری وای او خپلواک وای، زه به

همدا اوس، ستا په وړاندې گوڼده شوی وای او په خپله به مې تا ته د

خپلې مینې ویلي وای او د ځان لپاره به مې ستاسو ریباري کړې وای.

له ډېرې مودې نه وروسته د لومړي ځل لپاره د ناتاشې له سترگو نه

د مننې او بڼکې راشپوه شوې، په خواخوږۍ یې پېیر ته وکتل او له

کوټې نه ووت.

پېیر هم د هغې پسې نژدې دهلیز ته منډه کړې، هڅه یې کوله د

نیکمرغۍ او خواخوږۍ هغه او بڼکې او ساندي راتینګې کړې چې د

هغه غاړه یې کېښکودله. خپل پوستین یې چې لستونۍ یې نه شو پیدا

کولای واغوست، په ګاډۍ کې کېناست او لاړ.

ګاډیوان وپوښتل:

- اوس کومې خواته! چېرته د تګ سپارښتنه کوئ؟

- چېرته؟ پېیر له ځانه وپوښتل: چېرته کولای شو لاړ شو؟ کلوب ته

یا مېلمستیا ته؟ د هغې مینې، احساس او خواخوږۍ په پرتله چې ده په

خپل ګوګل کې احساسوله او د هغه غلچک په پرتله چې د وروستي

ځل لپاره ناتاشا د او بڼکو د پردې له شاده ته کتلي و، ټول خلک دده تر

سترگو خورا د زړه سوي او خوار ورتلل.

د لسو درجو سره سره یې، د خنځیر له پوسته د جوړ شوي

پوستین تنۍ یې پرانستې، خپله پراخ او په ساه اېستلو کې ډوب پټیر

یې پاکې هواته وردالۍ کړې او چیغه یې کړل:

- کور ته به لاړ شو.

جگړه او سوله

هوا سره او ښه رڼه وه. پرناولو او تيارو واټونو او تيارو بامونو شين خو له ستورو ډک آسمان وزرونه خواره کړي و. پيپر يوازې دغه پاک آسمان ته په کتو کتو کې، هغه سپکاوی او ځمکنۍ بې ننگي نه احساسوله چې پر لوړو څوکو يې د دهر وگرځېده. پيپر چې کله د ارباب ډگرته ورسېد، له ستورو نه د ډک تياره آسمان ستره پراخه لمنه، د هغه د سترگو په وړاندې وغوړېده.

د دغه آسمان څه کم په نيمايي کې د پريچينسکايا واټ پر سر د ۱۸۱۲ کال لوی، ځلېدونکی سپين، اوږده، پورته نيولې لکۍ لرونکي ستوري چې، تر ټولو ستورونه ځمکې ته نېرېدې او له هرې خوا نورو ځلېدونکو ستورو را ايسار کړي وو، ولاړو. هماغه لکۍ لرونکي ستوري چې ويل کېدل، د بدو بلاوو او قيامت زيری يې راوړی دی، خو دغه ځلېدونکی روڼ او اوږدې لکۍ لرونکي ستوري، د پيپر په زړه کې هېڅ ډول ويره نه راپاروله، بلکې برعکس په خوشالۍ او له اوبښکونو نه په لمدو سترگو دغه روڼ ځلېدونکی ستوري چې، په نه اندازه کېدونکې چټکۍ، په دې بې پايه فضا کې ده ته په ټاکلي بهر کې الوت، خو ناڅاپه، لکه په خاوره کې دویشتل شوي غشي په څېر د رانه آسمان په تور زړه کې، چې ځانته يې ټاکل شوي ځای غوره کړی و، ودرېد او هلته ننوت او لکۍ يې په هماغې چټکۍ، بېرته پورته تللې او دادی د نورو ستورو په منځ کې يې د وړانگو په څېرولو پيل کړی دی. پيپر ته داسې وېرېښېده چې، دغه ستوري، له هغه څه سره ښه اړخ لگوي چې، نوي ژوند ته د ده په غوړېدونکي او زړور شوي روح کې تېرېږي.

د دويم ټوک پای

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**